DE ZIUA VICTORIEI

(Urmare din pag. 1a)

din flanc dispozitivul unui batalion alpin hitlerist. Toată noaptea a vuit pădurea, iar zorii, am cucerit dealul. Dar cîți au căzut atunci în munte cu locotenentul Boaru!

În cimitirul eroilor din curtea Spitalului din Tîrnăveni, ne mărmurea abă, stau și astăzi incrustate slovele:

Erou locotenent Gheorghe Boaru, mort pentru Patrie... Și cîți n-au murit atunci pentru Patrie!

Parcă văd în fața Oradea. Nu-l pot uita niciodată pe colonelul Buzoianu și pe maiorul sovietic Sciorbii cum înfrățiți și dîrz-o de moarte au căzut îmbrățișați în linia intîia! Sau pe sublocotenentul Cojocaru Vasile care, salvînd viața lituanțului Alizarenko Ivan, cade la marginea satului Căoaja și e purtat pe brațe de către ofițerul sovietic pînă la sfîrșitul luptei cînd sublocotenentul moare împăcat că bătălia a fost cîștigată.

Și fiecare filă din acest modest jurnal de front, înseamnă cel puțin o luptă cu sute de jertfe. Cîte n-ar putea spune pusta maghiară! Vîntul duce pe aripile sale slobode azi numele atîtor eroi, panduri sau uteciști voluntari care alături de vînătorii de munte au rămas nemuritori în fața Debreținului.

Dar ce-i asta? În jurnalul meu de front am găsit un ghiocel presat. Mi-aduc aminte. E din fața Budapestei. Ne aflam la flancul regimentului 94 infanterie, în cartierul Rakosfalva. Un sergent, cu cosițe revărsate peste umeri, voluntara Elena Chiriță, a asaltat cu grupa sa un bloc din capătul străzii, sprijinind înaintarea unor pionieri sovietici de sub comanda căpitanului Boris Maximovici Lavrentiev. După luptă, aceasta l-a mulțumit din dulăi în dar un ghiocel, primul ieșit din zăpadă, într-o curte din Budapesta.

A venit și primăvara pe front. Tot cu gloanțe a venit. Pe sub cireșii în floare pîndea moartea. Macii Slovaciei, Boemiei și Moraviei s-au colorat și mai mult cu roșu, cu sîngele ostașilor sovietici și romîni. Pe cer, avioanele noastre ne apărau de Stukas-uri și Messerschmidt-uri. Un șoim, adjutantul Dîrjan Traian, zboară în zona Ocsova-Szalonta. Era a 176-a misiune la inamic. Dîrjan avea 11 victorii aeriene. Era de trei ori decorat. Și iată că ne vine vestea zguduitoare. Șoimul își rupe aripa. Doborît încă un u'iu, dar cade și el. O trîmbă de fum, o jerbă de foc și atît! Dar memoria lui a rămas. Și orideciteori văd avioane pe cer, îl văd și pe adjutantul Dîrjan Traian. El e acolo, sus, alături de piloții noștri, care apără cerul însorit al patriei libere.

Și tancuri cînd văd, fac apelul amintirilor. Regimentul 2 Care de luptă a dat dovadă de un eroism fără seamăn. La Dol.Pial.Cehoslovacia sau în Austria, la Hohenruppersdorf, în fața Vienei, tanchiștii romîni, alături de tanchiștii sovietici din brigada 323 de gardă de sub comanda generalului Brijniev, s-au acoperit de glorie nepieritoare.

Pentru eroismul său, regimentul 2 Care de luptă a fost citat prin șapte ordine de front, dintre care patru ale Comandamentului Suprem al Armatei Sovietice.

Numai așa am învins. Cu jertfe, cu viteție nețărmurită la chemarea partidului, înfrățiți cu armata sovietică.

De Ziua Victoriei, am defilat pe străzile orașului Brno. Pacea apăruse la avanposturi și viața gonea moartea din tranșee. Ne îmbrățișam cu cehii, cu sovieticii și plîngeam de bucurie. Visul se împlinise! Trăiam de-acum liberi, în pace! De aceea, orideciteori se apropie marea sărbătoare, e imposibil să nu fac apelul amintirilor. Stau aplecat peste jurnalul de front, în timp ce în grădină, un țînc, un pui de om, se joacă mai departe cu ursu'ețul de catifea.

Da, dragul tatii, joacă-te. Jucați-vă toți copiii, pentru că viața noastră fericită e clădită sigur, temeinic. O păzim toți care am luptat pentru ea, păstrînd veșnic vie amintirea ce'or dragi, rămași acolo, în luptă pentru ca niciodată să nu mai fie grozăvia care a fost!

Traian UEA

7 mai 1945: Puncte de observare ale artileriei romîno-sovietice, la Ivani în Cehoslovacia.

CINE NU-ȘI AMINTEȘTE DE ACEA ZI DE MAI?

Trăiesc de salve trase de o mie de tunuri vesteau din Moscova înfrîngerea lumii, victoria asupra Germaniei fasciste, iar cuvîntul PACE, tipărit cu litere de o șchioapă pe prima pagină a ziarelor, se afla pe milioane de buze. Glasul celor ce tunuri amuțise pe tot cuprinsul bătrînului nostru continent. Ruinele fumegau încă molcom pe pămîntul rănit de obuze și șenile dar în cuptoarele de la Auschwitz focul nu mai ardea. La picioarele învingătorilor zăcea zvastica în țărîte, iar steagul cel roșu înălțat de sergentul Cantaria deasupra Reichstagului din Berlin, flutura de cîteva zile sub cerul albastru de mai ca simbol al victoriei.

În ajun, la 8 mai 1945, reprezentanții a tot ce mai rămăsese din Reichul lui Hitler semnau actul de capitulare necondiționată — poporul german era în sfîrșit liber. În chiar ziua victoriei, la 9 mai 1945, a sunat ceasul eliberării și pentru poporul cehoslovac pe al cărui pămînt fasciștii înfrînți au încercat, în zadar însă, să-și prelungească agonia.

Ne amintim cu toții de ziua aceea de mai și în inimile noastre arde la fel de vie ca în acea zi, recunoștința față de Uniunea Sovietică, eroicul ei popor și glorioasa ei armată, care au dus greul războiului pe umerii lor și cărora le-a revenit rolul hotărîtor în istorica victorie.

O contribuție la înfrîngerea fascismului hitlerist în cel de-al doilea război mondial au adus forțele armate anglo-americane. Foarte important, în zorobirea fascismului, a fost rolul mișcării populare de rezistență ant fasciștă și insurecțiile armate din-o serie de țări din răsăritul și apusul Europei, ca Polonia, Romînia, Bulgaria, Cehoslovacia, Albania, Iugoslavia, Grecia, Italia, Norvegia etc., mișcări în fruntea cărora au stat partidele comuniste și muncitorești. În rîndurile celor ce au luptat pentru victoria asupra fascismului s-au aflat și cele 15 divizii romînești care participînd la 367 de bătălii și lupte eliberînd 3811 localități și capturînd 103.414 prizonieri au contribuit prin eroismul lor la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei.

Cincisprezece ani au trecut din acea zi de mai de care ne amintim cu toții. Poporul cehoslovac prăznuiește astăzi aniversarea eliberării sale, trecînd în revistă mărețele succese în construirea socialismului. La rîndul său, poporul din Republica Democrată Germană sărbătorește ziua eliberării făcînd bilanțul victoriilor sale în construcția noii orînduiri, și tot azi popoarele lumii întregi aniversează victoria asupra fascismului. Dar în același timp în mintea noastră stăruie faptul că în ciuda acelui deceniu și jumătate care s-a scurs de la memorabilul 9 mai, cel de-al doilea război mondial n-a fost încă formal încheiat prin semnarea tratatului de pace cu Germania și războiul rece, născut din rămășițele trecutului război, tulbură și amenință pacea cucerită cu atîtea sacrificii.

A sosit în sfîrșit vremea pentru încheierea acestui capitol de tristă amintire din istoria Europei prin semnarea tratatului de pace cu Germania și normalizarea situației din Berlinul occidental, aflat și astăzi sub ocupația trupelor străine, la fel ca acum 15 ani. Eforturile depuse în acest sens de Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste, vor da pînă la urmă roade.

Cea de a 15-a aniversare a victoriei asupra fascismului trebuie să fie un avertisment pentru cei ce, sfidînd lecția istoriei, uită trecutul și nu țin seamă de comandamentele prezentului: eliminarea războaielor din viața oamenirii prin dezarmare generală și totală și întemeierea relațiilor dintre state pe principiile coexistenței pașnice.

BERLIN — ORA 24

(DUPĂ 15 ANI)

Ora douăzeci și patru din noapte... În Berlinul democrat magazinele s-au închis de mult. Circulația — pietoni și vehicule — s-a redus. Penultimul autobuz, A 9 care trece prin Friedrichstrasse în cursă regulată spre Alexanderplatz și mai departe, s-a oprit la stația gării, peste drum de restaurantul presei. Ultimul tramvai 4h a pornit de pe bătrînul și masivul pod de fier spre Pankow.

Dar sub noi, metrourile își continuă vertiginos cursele prin tunelurile scobite în stînca tare a subsolului.

Spreea curge liniștită între malurile ei betonate. Un remorcher pitic trage două șlepuri încărcate.

De partea cealaltă a tărmului, teatrul Brecht anunță, în neon albastru, titlul piesei jucate în seara aceasta. Deasupra teatrului de varietăți Friedrichspalast, o reclamă luminoasă — o minge — se-nvîrtește prezentînd într-o cromatică constantă de culori subiectul programului care încă nu s-a sfîrșit. Ein Ball rollt in die Welt" („O minge se învîrtește în lume")...

La chioșcul de ziare din colțul lui Franzosischestrasse, vînzătoarea se pregătește să închidă.

— Ziare străine aveți?

Încearcă, zîmbind, să-mi precizeze, după accent, naționalitatea.

— Italienești?

— Nu, românești.

— Ah, soo: „Scinteia" und „Rominia liberă".

Numerele sînt vechi de aproape o săptămînă. Dar dorul de țară mă face să le citesc de la un capăt la celălalt și să le reiau a doua zi.

★

Pe Franz S. maistrul electrician la una din V.E.B.-urile importante din capitala R.D.G., l-am cunoscut la măsuța unui bufet în care se servesc cei mai delicioși „Bock-uri mit Senf" (cremvurști cu muștar) pe care trebuie să-i mănînci în picioare, udindu-i cu neapusul pahar cu bere.

— Sînteți străin?

— Da.

— Ceh?

— Romîn.

De unde a ghicit că nu sînt german, înainte de a fi schimbat un cuvînt cu el? — mă-ntreb curios. Și pe dată mi-am dat seama că, de la măsuța lui din fund, a observat că am prezentat vînzătoarei pașaportul.

Într-adevăr, în magazinele din Berlinul democrat, cînd vînzătorul are un dubiu asupra cetățeniei cumpărătorului, are dreptul să-i roage a-i prezenta legitimația. Aceasta — și pe bună dreptate — întrucît prețurile fiind mult mai ieftine în sectorul democrat decît în cel vestic, mulți oameni vin de dincolo, cumpără articole industriale, și în special alimente, pe care le revînd cu suprapreț în Berlinul vestic. Autoritățile Berlinului democrat se străduie să combată această trecere frauduloasă de mărfuri și alimente, care aduc mari profituri speculanților.

Explicația teoretică o știam, cea practică mi-o dă tovarășul Schmidt.

— Problema speculei și a contrabandei nu-i tocmai ușoară — îmi spune dînsul, ștergîndu-și cu batista de pe buze spuma de bere. Magazinele noastre, le-ați văzut, sînt pline. Prețurile prezintă o mare tentație pentru micul speculant din vest — Madam Kirschlander, să spunem — care cumpără numai un kilogram de unt de la noi și-l vinde dincolo cu prețul a două kilograme, pe care iarăși și le procură din magazinele noastre pentru a lua pentru ele contravaloarea a cel puțin alte patru kilograme de unt... Și așa mai departe pînă la domnul Wagner, fost sau actual ofițer, negustor sau „pe picior" care încearcă — uneori a și reușit — să scoată de la noi „organizat" — are o bancă întreagă — mărfuri pentru speculă.

Plecăm împreună. El, grăbit să prindă ultimul autobuz, eu să mai notez cîteva aspecte din Berlinul democrat.

Sus, pe sub stelele nu mai deosebite ca-n oricare alt colț al lumii, trec bîrlind și prezentîndu-ne burțile flancate de culorile roș-verde, avioanele. Avioane, avioane, avioane... Zi și noapte ele își ronțăie kilometrii spațiali deasupra capitalei.

— Niciodată orașul acesta n-a avut atîtea aeroporturi... Francezii, englezii, și americanii își au aeroporturile lor, civile și militare. Sectorul vestic posedă și el. Noi de asemenea. Vă dați seama ce du-te vino e pe sus... Mai ales că dumnealor — își împinge către „ei" bărbia — mai au și podul. Podul lor aerian... Hei! Cei din vest n-au nevoie de poduri, ci de pîine, de pace.

A sosit autobuzul. Ne-am strîns mîinile. S-a urcat la imperială, pe scărița îngustă și întortocheată, de unde-mi mai face un semn prietenesc.

★

Două BMW-uri — microlitraje de cîte două locuri — cu numere de circulație din vest, trec în goană pe Unter den Linden, venind dinspre Brandenburger Tor. Aproape să se tamponeze la stop. Au întors și au oprit în dreptul unei mari vitrine. Pasagerii au coborît. Doi tineri — nu depășesc douăzeci de ani — și două fete. Una ostentativ coafată „BB" (Brigitte Bardot...) cealaltă oribil sulemenită, cu o coadă de cal învîrtită savant și stufos, prinsă într-un inel de metal ce scînteiază bătut de razele violente ale becurilor din vitrină. Vîrsta? La un loc, amîndouă, maximum treizeci și cinci de ani pe care trebuiai să-i împarți, contabil, pe din două și corect, pînă la zecimale...

Discuția în cel mai autentic argot și delicios accent berlinez, se-nvîrtește asupra ultimului model al motocicletei MZ 125, foarte căutată în vest și al scuterului Berlin.

Privesc atent la cei de lîngă mine așezați zgomotoși în fața uriașei ferestre de cristal. Băieții sînt îmbrăcați aproape la fel. Haină scurtă, despicată, din țesătură ciudat colorată. Pantalonii cu nasturi de metal, fermoare și lampas argintiu. Cămașă-tricou, fulor și mănuși de piele. Fetele poartă și ele pantaloni strîmți.

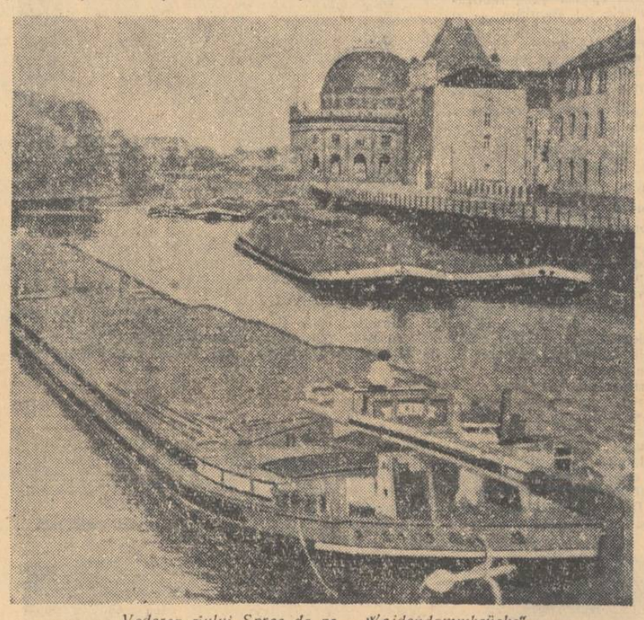

Vederea rîului Spree de pe „Weidendammbrücke".

Pulovere verzi cu mînecile roșii. Pantofi albi, ciorapi cafenii, jacky în culoarea fragilor, dacă lumina neonului nu mă trădează. O barbară combinație de culori clovnești, care totuși nu pot să stîrpească frumusețea chipurilor lor tinere.

Au observat că mă uit insistent la ei și unul dintre băieți mi se adresează, zîmbind șiret:

— Nu sînteți din Berlin?

— Nu.

— Și nici din Germania?

— Exact.

Au un fler berlinezii ăștia de a recunoaște numai dintr-o privire pe cei care nu-s din țară sau cetatea lor...

— Trebuie să vă plictisiți aci...

— Dimpotrivă.

— Nu prea sînt localuri de noapte — intră al doilea în discuție.

— Am fost în cîteva...

Și deodată cu toții:

— Acelea sînt baruri? Cabarete? La noi... Cunoașteți vestul?

— Numai din auzite și citite...

Se privesc misterios. Și îndată, oferta:

— Dacă doriți... O mică escapadă...

Refuz politicos. Cei patru insistă, înșirîndu-mi cu viclenie și satisfacție, un șir lung de localuri... Cabaretul nopții... Se bea în picioare, iar după miezul nopții ai dreptul să consumi și în șort... Meduza... Cocktailuri în cupe format craniu... Și alte denumiri și porecle ciudate de localuri, în care îți poți permite să te dezbraci, să dezbraci, să faci nudism.

— Și costă scump astfel de distracții?

— Într-adevăr nu putem spune că-s ieftine. Dar dacă ai valută... Dolari, lire sau franci elvețieni... E mai convenabil, căci cîștigi ceva și la diferența de curs... Bineînțeles că în mărci e mult mai piperat...

— Înseamnă că dv. trebuie să cîștigați foarte bine sau părinții au venituri serioase.

Au izbucnit în rîs.

— Părinții? Tatăl meu e șomer de doi ani în Regenburg...

— Ce-nseamnă asta?

— Facem afaceri. Știm să ne descurcăm.

— Import-export? — încerc în glumă.

— Quatsch! Nu sîntem comercianți ci studenți care știm să ne facem treburile... Și ca noi o mulțime de alți tineri, ori mai în vîrstă, care nu mor de foame acolo, (întinde mîna spre Brandenburger Tor).

— Nu înțeleg.

— Sînt atîția militari străini... Unul are nevoie de o prietenă dragută, altul vrea să vîndă un „Foru" nu prea uzat... O cunoștință are nevoie pentru un american de un aparat fotografic modern, cu obiectiv Zeiss, care se găsește de vînzare aci... Pluteste preț bun și mai dă și adresa unui plutonier englez care vrea să desfacă rapid o cantitate de trabucuri havaneze și o sută de metri mătase italiană.

— Iar cine nu vrea să trăiască din astfel de — cum le spuneți dv. — combinații?

— Crapă! Ori..

— ...

— Ori ies în stradă și manifestează...

S-a făcut frig. Dinspre poarta cu cinci căișori deasupra, poate dinspre ultimul buncher al lui Hitler, prăbușit sub un deal de dărîmături și scaieți uscați, bate un vînt rece.

— Am înțeles — spune una din fete.

— Să mergem — completează corul.

Mașinile huruie, gem, oftează, scrîșnesc și dispar într-o trombă de fum și gaze urît mirositoare.

O sută de metri mai departe, prin gura metroului iese un băiat însoțit de o fetiță. Însul are un rucsac în spinare, un geamantan într-o mînă, iar copilul — o sacoșă.

Mă apropii. Cei doi privesc roată, apoi se-ndreaptă spre milițianul de la circulație.

— Alexanderplatz bitte!

Milițianul le arată un „U" luminat în albastru, altă gură de metrou care-i va duce în piața Alexandru... Cei doi pleacă într-acolo.

Bănuiesc ceva. Mă apropii. Salut și-ntreb pe milițian.

— Cei doi vin cumva de la gară?

— Nu. Din vest. În fiecare oră aproape, trec la noi cei care vor să-și schimbe nu numai cetățenia dar și viața...

★

Pe banda fluorescentă de pe podul Friedrichsbanhoff se transmit ultimele știri externe. Ediția populară, electrică și gratuită a ziarului „Neues Deutschland", este urmărită seară de seară cu mult interes de pietonii care se opresc în loc sau citesc din fuga autobuzului o știre, o informație...

Lîngă intrarea în hotel un afiș anunță un concurs de canto interfabrici și o excursie tovărășească a sindicatelor cu vaporul, de la Rostock pînă la Constanța. Mașinile cu pîine și lapte aleargă spre centrele de aprovizionare. Din capătul bulevardului se aude hîrșîitul periilor mașinii care curăță și spală asfaltul.

La ora asta berlinezii se odihnesc, pregătindu-se pentru o nouă zi. O nouă zi care se va desfășura în întregul sector democratic, la fel ca și cea de ieri, aidoma celei de mîine: bătălia pentru socialism. Adică pentru pace și bună stare. Noțiuni apropiate, pe care ei le traduc într-un singur, dar pe atît mai emoționant, cuvînt: fericire.

Maria ARSENE

Podul de la Zdakov

O realizare remarcabilă a constructorilor cehoslovaci

În ultimii ani s-au construit în Cehoslovacia cîteva baraje mari. La circa 60 km. sud de orașul Praga, pe rîul Vltava, se construiește cel mai mare baraj. În apropierea castelului Orlik se va forma un lac avînd peste 60 m. adîncime și circa 70 km în lungime. (Din punct de vedere tehnic se remarcă că în centrala electrică a acestui baraj vor lucra turbine Kaplan, construite pentru o cădere de 71,5 m. a apei și o putere de 90 MW.).

Lacul artificial va întrerupe, în numeroase locuri, actualele căi de comunicație. Din cauza aceasta s-a ivit necesitatea creării unui pod la circa 20 km. în amonte față de barajul amintit, lîngă comuna Zdakova, asigurîndu-se, în felul acesta, legătura principală între Plzen și Tabor. Actualul nivel al apelor Vltavei se va ridica cu 60 m. în valea adîncă a rîului, separînd astfel ambele maluri printr-un lac lat de circa 400 m. Noul pod, avînd o lungime de 540 m. se va ridica la 50 m. deasupra nivelului apei din viitorul lac.

Caracterul dificultăților a determinat tipul și dimensiunile construcției de rezistență a podului. După numeroase concursuri și dezbateri, s-a recurs la o construcție de oțel avînd un singur arc, cu deschiderea principală de 330 metri. Această soluție este considerată ca fiind cea mai bună, din punct de vedere tehnic și estetic. Ea este motivată și din punct de vedere economic, căci pe fundul văii nu sînt condiții favorabile ridicării unor piloni mari.

În fața tehnicienilor cehoslovaci, care au suficientă experiență în acest domeniu, s-a ivit o sarcină tehnică deosebit de grea, care trebuie realizată în trei ani.

În condiții asemănătoare se alege deobicei o construcție în oțel în arc, compartimentată, datorită faptului că ea prezintă o rigiditate superioară și un consum mai mic de oțel decît în cazul construcției cu pereți plini. În opoziție cu această tradiție, pentru podul de la Zdakov s-a ales o construcție cu pereți plini, care este mai avantajoasă din punct de vedere estetic și constructiv. Prelucrîndu-se în amănunțime proiectul, s-a demonstrat că această construcție este mai avantajoasă și din punct de vedere al consumului de oțel pentru construcții.

Ambele articulații în arc ale podului au secțiunea în formă de cutie, înălțimea de 5 metri, lățimea de 1 metru și se găsesc la 13 metri una de alta, în plan orizontal, avînd deschiderea de 330 metri și săgeata de 42,50 metri.

Ambele capete ale arcului de oțel se vor sprijini pe niște console imense din beton armat, care reprezintă prelungirea construcției sub nivelul barajului, pînă la fundațiile podului. Aceste console au fost terminate încă în anul 1959. Deasupra lor se vor ridica pilonii, pînă la înălțimea de 50 m. unde vor susține viitoarea parte carosabilă a podului, care va avea lățimea de 13 metri.

Pregătirea montării construcției de rezistență din oțel, va începe încă din vara anului acesta. Deocamdată se află în curs de execuție toate lucrările ce trebuie efectuate pe fundul văii, căci în luna octombrie anul curent nivelul apelor din lac va începe să crească. Noul pod va fi terminat în anul 1962.

Jaroslav ČERNY

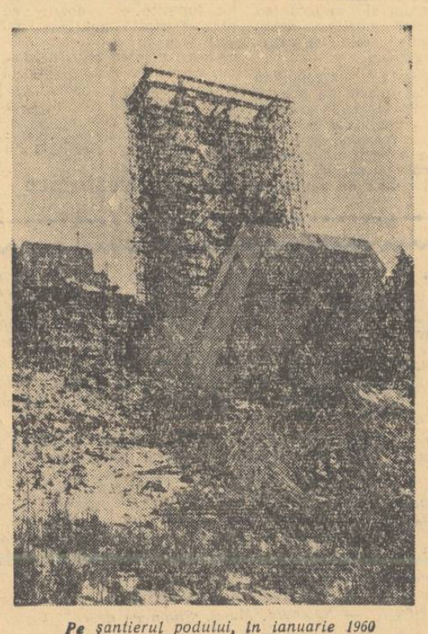

Pe șantierul podului, în ianuarie 1960

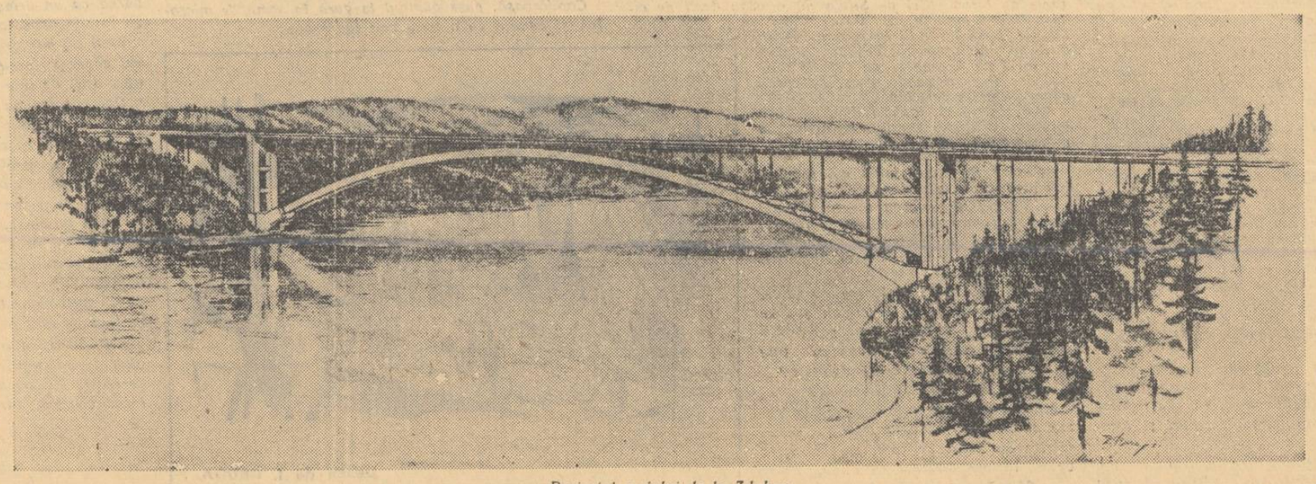

Proiectul podului de la Zdakov

DE PRETUTINDENI

ÎN FRANȚA a fost descoperită recent o pictură, pînă acum necunoscută, a lui Rembrandt. Pictura, care reprezintă răstignirea lui Christos, s-a aflat timp de peste 150 de ani într-o biserică din localitatea Mas-Degenais din sud-vestul Franței. După o examinare atentă, un grup de experți de artă din Franța și Țările de Jos au ajuns în unanimitate la concluzia că e vorba de un Rembrandt veritabil. Expertiza lor a fost ulterior confirmată de specialiști ai muzeului Louvre din Paris care, supunînd tabloul, înainte de restaurare, unei „radioscopii" cu ultraviolete, au descoperit într-un colț al său semnătura marelui artist.

●

ECHIRARD GEORGE CARTER din Londra a inițiat divorț soției sale pentru următoarele motive: femeia l-a pălmuit odată în prezența mamei sale vitregi, l-a dat cu țigaia de clătite în cap, l-a aruncat în față un pește cu apă de monstruoși și prin alte asemenea fapte... „alegțiunea" ei. Judecătorul a respins însă acțiunea de divorț sub motivul că asemenea incidente „sînt inerente căsniciei". Fără să vrei, te întrebi: ce viață familiară o fi ducînd respectivul reprezentant al justiției britanice?!...

●

PENTRU a veni în ajutorul membrilor săi, Asociația orbilor din Danemarca editează un „ziar sonor", trimis prin poștă la domiciliul abonaților, de două ori pe săptămînă. „Ziarul" e imprimat pe benzi de magnetofon cu o durată de trei ore. 90 de minute din cuprinsul „ziarului" constituie diferitele știri și articole de politică internă și externă, restul sînt diferite materiale distractive. Dat fiind, însă, că pentru „citirea" acestui „ziar" este nevoie de un magnetofon, care din cauza costului său ridicat nu e la îndemîna oricui, din cei 6.000 de membri ai Asociației orbilor din Danemarca numai 120 sînt abonați la inge. niosul „ziar", editat chiar de președintele acestei asociații.

●

ÎN CURSUL unui singur an au fost înființate 1000 de școli elementare în Tibet. Cea mai mare parte din ele au luat ființă în regiuni agricole unde niciodată pînă atunci n-au existat școli.

●

CEL MAI BĂTRÎN om din Orientul Mijlociu, Khalil Abuhava, locuitor al Ierusalimului, a încetat din viață la vîrsta de 144 ani.

●

ÎN ORAȘELUL francez Lons-Le.Saunier au fost descoperite unsprezece compoziții — diferite cîntece — necunoscute pînă în prezent, ale lui Iosep Rouget de Lisle, compozitorul Marsiliezei.

●

POPULAȚIA Portugaliei este, în proporție de 44 la sută, analfabetă, această țară ocupînd, în ce privește analfabetismul, primul loc în Europa.

●

ÎNCĂLĂTORIILE lui N. S. Hrusciov în Franța au fost înregistrate pe o peliculă cinematografică în lungime de 10.000 m. E o lungime de-a dreptul impresionantă, închipuindu-și cineva că un film documentar măsoară aceeași 2800 m.

●

ÎN MINA de cărbuni din localitatea Mogyoros—R. P. Ungară a fost descoperit trunchiul carbonizat al unui chiparos din oligocen, în vîrstă de circa 18—20 milioane de ani. E vorba de o fosilă, unică în felul ei, dat fiind că trunchiul s-a păstrat atît de bine încît se vede perfect scoarța copacului. El a fost transportat la muzeul din Dorog.

●

UN POLIȚIST londonez a fost prins făcînd speculă cu... caschete polițienești. El cumpăra caschetele colegilor săi pentru suma de 10 lire și le revindea apoi unor americani colecționari de diferite cetățenii, pentru 25 lire bucata. Speculă a fost descoperită în momentul în care la comisariatele polițienești din Londra a apărut suspect faptul că în vremea din urmă tot mai mulți polițiști anunțau că și-au... „pierdut" caschetele.

●

UN AGENT de asigurare din Texas a fost condamnat pentru o abatere la regulile circulației, la doi dolari sau arest pe timp de 12 ore. El a preferat aresul. La eliberare încheiase cu funcționarii poliției o poliță de asigurare.

●

ZOOLOGI din Anglia afirmă că găinile ar fi ființe foarte gingașe. Frica de ulii sau de vulpe, spaima față de tăcănitul de un tren sau de zgomotul avioanelor, „enervează" într-atît găina încît luni de-a rîndul după aceasta nu mai ouă. O firmă de produse farmaceutice din Kent s-a grăbit să lanseze un preparat sedativ pentru găini care, afirmă prospectul preparatului, preîntîmpină primejdia unui șoc nervos.

●

DOI CERȘETORI din Tokio au fost ridicați de poliție, banii fiind de furt. Timp de două ore, agenții de poliție i-au „bombardat" cu întrebări fără cel mai mic succes. Cerșetorii nu scoteau nici un cuvînt, ceea ce întărea pe polițiști în bănuiala lor. Pînă la urmă a reieșit că cei doi cerșetori erau... surdo-muți.

●

INGINERUL sovietic Morozov a inventat o mașină electronică care detectează zăcămintele de aur din orice rocă și repetează totodată pepitele de aur de la mari adîncimi. În timpul experimentării acestei noi mașini de o greutate foarte mică, s-au găsit cîteva zeci de kg. de aur.

●

ÎN SCOPUL obținerii unei noi plante furajere, care să poată fi cultivată în regiuni muntoase, oamenii de știință cehoslovaci au încrucișat gulia cu o varietate de varză (conu cavalier), ob. ținînd o plantă cu tulpina scurtă, care poate fi recoltată cu ajutorul combinelor și care rezistă la o temperatură de 8 grade.

●

REMARCÎND dispariția pisicii sale, după îndelungi căutări, cetățeanca Luvielio din Arenino (Italia) a găsit-o în pivnița. Surpriza ei a fost însă foarte mare cînd alături de cele patru pisicute cărora le dăduse naștere pisica, a observat 7 șoricei cenușii, care sugeau și ei cu poftă. Încercînd să separe șoarecii de pisică, aceasta s-a opus categoric, amenințîndu-și stăpîna cu gheareie și smucindu-se puternic.

●

LA 1 ianuarie 1959, orașul Praga avea 988.679 locuitori. La 1000 bărbați existau 1.142 femei. Anul trecut au fost înregistrate în capitala R. Cehoslovace 7.033 căsătorii și 8.046 nașteri.

●

REPUBLICA CEHOSLOVACĂ exportă aparatură medicală în 65 de țări. Aparatura medicală și în special cea foto. sită în stomatologie se bucură de cea mai bună apreciere în cercurile de specialitate din lume. Așa, de pildă, în cadrul congresului de medicină de la München (R.F.G.) instalațiile dentare „Hiromat" realizate în Cehoslovacia au fost apreciate ca cele mai bune din lume.

●

APROAPE 20.000 de studenți ai diferitelor institute superioare de învățămînt din S.U.A. învață în prezent limba rusă. Limba rusă este de asemenea predată în 450 de școli medii din Statele Unite și în multe școli elementare americane.

●

ACADEMIA de Științe a U.R.S.S. a primit recent biblioteca lui Teofilak Lopatinschi, cetățean rus contemporan cu țarul Petru I. Cele 1348 volume ale acestei biblioteci cuprind multe lucrări valoroase și rare care au fost editate în 120 orașe ale Europei în decursul secolelor XV, XVI și XVII și în prima jumătate a secolului XVIII. Printre ele se află opere clasice ale literaturii latine, opere filozofice ale lui Aristotel, Descartes și Leibniz, lucrări istorice, jurnale de călătorie, manuale de artă militară, de hidrostatică, de medicină etc.

DOUĂ INIMI BAT ÎN ACELAȘI PIEPT

Corespondență specială pentru „MAGAZIN"

Vladimir Demihov n-avea decît 20 de ani cînd, student fiind s-a gîndit la un lucru pe cît de nou, pe atît de îndrăzneț. Ideea care-l preocupa se referea la un domeniu foarte important, dar totodată foarte puțin cercetat — organismul omului. În știința despre structura complexă și fină totodată a organismului, Demihov credea că găsise o importantă lacună.

Arta de tămăduire a afecțiunilor și infirmităților este veche de mii și mii de ani De-a lungul acestei îndelungate perioade, în domeniul medicinei domnea convingerea că este imposibilă înlocuirea unei părți a organismului. Așa o fi oare? Această apreciere nu este oare acceptată ca ceva absolut valabil, ca o axiomă? Dar în realitate ce reprezintă ea: un adevăr absolut sau o prejudecată științifică?

Studiind aproape întreaga istorie a medicinei, Demihov nu a găsit nicăieri dovezi pentru faptul că înlocuirea unui organ viu ar fi într-adevăr de domeniul imposibilului. Tînărul student a hotărît să primească un răspuns limpede la această întrebare care îl frămînta.

El n-a fost primul pe care l-a preocupat această idee. Dar nu se poate spune că ar fi avut mulți predecesori. Academicianul Filatov vindeca orbirea prin transplantarea corneei ochiului. Era cunoscut un caz de transplantare a rinichiului. La arsuri grave se aplică transplantarea pielii. Dar Demihov mergea mult mai departe. Se gîndea la inimă.

— O proteză a inimii? a fost întrebat, nu fără ironie, Demihov. Lasă-te păgubaș, tinere, visuri deșarte. Nimeni și niciodată nu s-a încumetat la experiențe de acest fel.

— Tocmai asta-i — îndrăzni să obiecteze Demihov — că nu s-a încumetat nimeni.

Tînărul găsi însă și partizani. Lucrul este întru totul firesc, căci caracteristica oamenilor sovietici este tocmai tendința spre nou. Curajul gîndirii, îndrăzneala, nu-i înspăimîntă, mai degrabă îi ispitește, îi atrage.

Despre experiențele de transplantare efectuate în Uniunea Sovietică în cadrul Laboratorului de transplantare de pe lîngă Institutul de medicină „I. M. Secenov" din Moscova, sub conducerea savantului sovietic V. Demihov, s-a mai scris în revista noastră. Prin articolul de față, scris special pentru MAGAZIN de către ziaristul sovietic B. Dunaevski, răspundem cititorilor care au solicitat redacției un material mai amplu despre experiențele de transplantare la animale și perspectivele acestei operații în medicina modernă.

V. P. Demihov operînd

Statul sovietic i-a asigurat toate condițiile pentru a-și verifica, prin experiențe ideile și posibilitatea înfăptuirii lor.

Vladimir Demihov a confecționat, după schița întocmită de el, o pompă. Scoțînd inima animalului de experiență a înlocuit-o prin pompa sa. Cîinele firește a murit. N-a trăit decît 2 ore și jumătate după amputarea inimii. Se părea deci că visul lui Demihov era un vis sterp. Căci s-a făcut dovada că organismul nu poate trăi fără inima sa naturală. Totodată însă, cele două ore jumătate cît a trăit cîinele fără inimă, ale cărei funcții au fost preluate de un dispozitiv mecanic artificial, constituiau un argument care pleda pentru Demihov. S-a făcut dovada că circulația sîngelui, deci și viața unui organism, poate fi menținută cu mijloace artificiale. Era nevoie însă de o proteză mai perfecționată decît dispozitivul conceput de Demihov.

Au trecut ani, mulți ani de căutări creatoare, de experiențe. În sfîrșit, a găsit proteza ideală creată chiar de natură. Ce poate înlocui mai bine inima decît o altă inimă, aparținînd altui animal? Așa s-a născut tema științifică a transplantării inimii. La început cea de a doua inimă transplantată vine să ajute primei inimi, apoi ea îi preia complet funcțiile.

Lucrurile n-au mers ușor. Cu mult mai greu decît și-a închipuit Demihov. Cîte insuccese, cîte îndoieli, cîte succese aparente mai amare încă decît eșecurile, cîte enigme se iveau în cursul experiențelor. Și totuși, după 10 ani de la începerea primelor experiențe, în laboratorul tînărului om de știință puteau fi văzuți cîini vioi, care aveau nu o inimă, ci două. Două inimi care funcționau ritmic.

Dar succesul nu era încă deplin. Și nici acum succesul deplin nu este foarte aproape. Se putea vorbi însă de un alon care arăta limpede că a fost aleasă o cale justă, că sarcina care părea nu de mult încă fantezie este întrutotul reală, că ea poate fi rezolvată.

Astăzi ideea lui Demihov este recunoscută de specialiști cu multă autoritate. Posibilitatea transplantării inimii a fost dovedită prin zeci și zeci de experiențe. În laboratorul lui Demihov cîinii cu două inimi trăiesc o lună și chiar mai mult. Se poate prevedea că nu mai este mult pînă cînd un animal cu două inimi va trăi pînă la moartea sa firească. Înlocuirea completă a inimii nu este urmată de moartea animalului de experiență. Cîinii asupra cărora s-au efectuat experiențe de acest fel — extirparea inimii și transplantarea alteia în loc — au trăit chiar 6 zile.

Cei ce vizitează laboratoarele lui Demihov — și numărul acestora este destul de mare, cuprinzînd nu numai specialiști sovietici, dar și din străinătate, — sînt impresionați și de cîinii cu două capete ce pot fi văzuți aici. Nu sînt făpturi mitologice. Sînt cîini cărora Demihov le-a transplantat un al doilea cap, care continuă să trăiască și să-și mențină funcțiile vitale și reflexele. Capul transplantat trăiește chiar o lună. Ideea din tinerețe a lui Demihov, idee fantastică, nu mai are adversari în știință. Puterea faptelor, experiențele sale reușite, i-au adus lui Demihov adepți în multe țări ale lumii. În Statele Unite ale Americii, în Brazilia, Germania și Japonia, în India, în diferite alte țări, lucrează fiziologi și chirurgi care merg pe calea deschisă de Demihov. Nimeni însă nu se poate măsura cu el în privința rezultatelor obținute. Fără îndoială că o astfel de colaborare va apropia ziua în care va fi definitiv rezolvată această problemă atît de importantă pentru omenire.

Despre experiențele lui V. Demihov s-a scris foarte mult. Ele sînt calificate „chirurgia viitorului". Dar și medicina practică contemporană poate găsi în experiențele lui Demihov multe lucruri utile.

Este aproape ziua în care în condiții clinice va putea fi folosită operația preconizată de V. Demihov de prevenire a infarctului miocardic. Dintre toate maladiile omului, infarctul miocardic este unul dintre cele care face un mare număr de victime. În aceste cazuri moartea survine de pe urma tulburărilor de alimentare a mușchilor inimii datorită îmbolnăvirii arterelor ei. Ideea operației elaborate de Demihov prevede menținerea unei circulații normale a sîngelui în mușchiul inimii cu ajutorul altei artere care este inclusă în circuitul sangvin.

În pieptul acestui cîine bat două inimi.

Executarea acestei operații a cerut autorului ei muncă asiduă și o artă chirurgicală înaltă. Increderea savantului în succes a adus roadele scontate. Astăzi în laboratorul lui Demihov pot fi văzuți cîini la care au fost create asemenea tulburări ale arterelor hrănitoare ale mușchilor inimii încît leziunile duceau inevitabil la moarte. Cîinii au fost însă salvați prin astfel de operații. În decursul a cinci ani după operație, animalele sînt supravegheate. S-a stabilit că operațiile efectuate au restabilit complet toate funcțiile vitale ale organismului. Nu mai poate fi pusă la îndoială importanța lucrărilor pe care le desfășoară savantul sovietic V. Demihov.

B. DUNAEVSKI

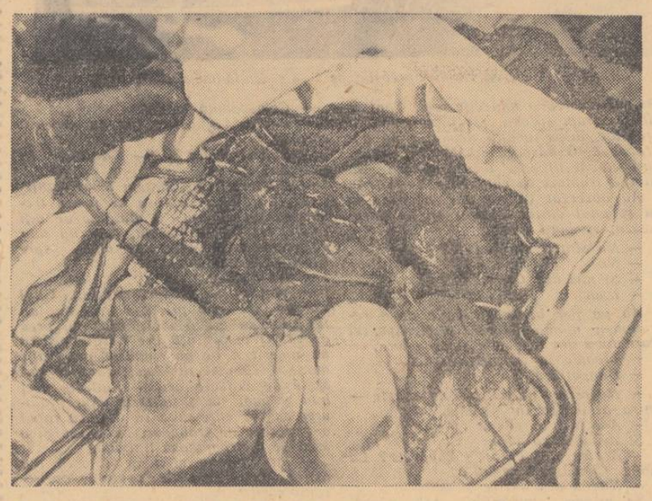

Ultima etapă a operației: Cele două inimi funcționează în același circuit sangvin.

Pînă la sosirea medicului

Colica apendiculară

Apendicele! Cîte suferințe au fost și sînt puse „pe spinarea" acestui biet organ rudimentar și inutil? De cîte ori nu cade jertfă zelului chirurgical și insistențelor bolnavilor, fără să fie vinovat cu nimic? Dar cîte odată știe să se răzbune și să iasă din anonimat producînd în organism dezordini și complicații atît de grave, încît justifică aplicarea și în medicină a zicalei bătrînești: „Buturuga mică răstoarnă carul mare".

Așa se întîmplă în cazul cînd se produce o inflamație acută apendiculară. Totul începe cu o criză dureroasă, colica apendiculară, care apare în plină sănătate, fie la un individ care se știe suferind de o apendicită cronică, fie la unul care n-a mai avut niciodată vreun semn de existența acestui organ. Durerea, care are un maximum de intensitate în partea dreaptă a jumătății inferioare a abdomenului, se reflectă și în „capul pieptului" (epigastru), fiind însoțită de lipsă de poftă de mîncare, greață, uneori vomitări, limbă încărcată, constipație și chiar febră. Încercarea de a pipăi regiunea apendicelui provoacă o încordare reflexă a mușchilor abdominali, o apărare mușchiulară, care nu lasă să fie atins organul inflamat.

Colica apendiculară se întîlnește mai des la persoanele tinere; asta nu înseamnă însă că cei înaintați în vîrstă sînt la adăpost de această boală. La bătrîni apendicita acută este mai de temut, pentru că deși primele ei manifestări sînt mai puțin zgomotoase, evoluția bolii merge rapid către complicații grave, iar rezistența organismului acestora e mai mică.

Colica apendiculară și manifestările digestive care o însoțesc, mai ales atunci cînd totul apare după o masă copioasă, riscă să fie confundate de bolnav sau de familia lui, cu o indigestie sau o intoxicație alimentară. În aceste cazuri, cel mai nefericit gest este administrarea unui purgativ — în speță sare amară, — care poate produce perforarea apendicelui, cu toate consecințele ei.

Colica apendiculară poate să se rezolve și singură și vindecarea să se producă în 12—24 ore, dar niciodată nu putem fi siguri de această fericită evoluție. De cele mai multe ori însă, asistăm la apariția formelor grave ale apendicitei acute: gangrena apendicelui, flegmonul apendicular sau perforația apendicelui și infecția peritoneului (peritonita localizată sau generalizată). Pentru aceste motive medicul trebuie chemat cît mai degrabă, iar pînă la venirea lui bolnavul va fi așezat în pat cu o pungă de gheață pe abdomen (mai cu seamă pe regiunea dureroasă). În lipsa unei pungi de cauciuc se poate improviza ceva asemănător, folosindu-se o crăticioară de aluminiu în care se pune gheață și care se așează pe pîntece, prin intermediul unui prosop. Bolnavul va fi ținut la regim și va avea voie să bea numai lichide reci. Sînt total inutile sau chiar dăunătoare diverse tratamente ca: administrarea de antibiotice (penicilină, streptomicină etc.) de purgative sau de călmante. Acestea din urmă pot să înșele pe medic, mascînd adevărata stare a bolii. Medicul chemat va ști să diferențieze colica apendiculară de alte crize dureroase abdominale și odată diagnosticul stabilit nu mai există decît un singur tratament: bisturiul.

Dr. Ovid' RAȚIU

MAGAZIN MEDICAL

Vaccinarea antipoliomielitică

În ultimii ani, eforturile neîntrerupte și colaborarea savanților din mai multe țări au dus la o schimbare hotărîtoare în răspîndirea poliomielitei. Dintr-o boală față de care posibilitățile preventive erau cu totul reduse, poliomielita poate fi socotită printre bolile care pot fi cu siguranță prevenite, prin vaccinarea antipoliomielitică.

Datorită utilizării pe scară largă a vaccinului antipoliomielitic, cazurile de poliomielită s-au rărit mult — așa cum rezultă din statisticile tuturor țărilor în care se practică această vaccinare. Aceeași constatare s-a făcut în ultimii doi ani în țara noastră și ne bucurăm să semnalăm că secțiile de poliomielită ale spitalelor de contagioși au ajuns să fie cu totul restrînse. Aceste frumoase rezultate se datoresc celor circa 2 milioane de vaccinări făcute anual, în ultimii doi ani în țara noastră, datorită grijii deosebite a partidului și guvernului pentru sănătatea copiilor noștri.

În ultimii 5 ani, vaccinul antipoliomielitic a fost îmbunătățit continuu, crescîndu-i-se puterea imunizantă.

În ameliorarea vaccinului contribuția virologilor sovietici este hotărîtoare, iar rezultatele celor peste 14 milioane de vaccinări efectuate în U.R.S.S. în cursul anului trecut, vor fi decisive pentru alegerea pe plan mondial a celui mai bun vaccin antipoliomielitic și pentru lichidarea totală a epidemiilor de poliomielită.

Dar în lupta împotriva uneia din cele mai grave boli, fiecare familie are sarcini de mare însemnătate.

Fiecare părinte trebuie să se intereseze cu cea mai mare atenție dacă copilul său a fost vaccinat împotriva poliomielitei (serie completă de vaccinări).

Tot atît de importantă este și preocuparea de revaccinare, care se face la un an, cu o singură doză, de „redeșteptare" (întărire și redeșteptare a imunității).

Experiența a arătat că prin revaccinare se obține o protecție mult mai puternică. Observațiile noastre făcute la București ne-au arătat că în nici un caz de poliomielită n-a mai apărut la copiii care au fost și revaccinați, în timp ce forme ușoare au mai apărut, rareori, la cei cu o serie de vaccinare, — și mai ales printre cei vaccinați incomplet.

Dacă vaccinarea a fost aminată din vre-un motiv justificat (boală intercurentă) se va reveni ulterior pentru a se face vaccinarea necesară protejării copilului.

Subliniem remarcabila toleranță a vaccinului. În comparație cu celelalte vaccinuri, cel antipoliomielitic este foarte bine suportat.

Pentru a se obține protecția necesară pentru sezonul de vară—toamnă, care constituie perioada de maximă incidență a poliomielitei, este necesar ca vaccinarea sau revaccinarea să se facă de acum, din primăvară.

Tot mai mulți copii vor fi cuprinși în acest an în vaccinarea antipoliomielitică, datorită utilizării de vaccin fabricat în țară de către Institutul Cantacuzino.

Prof. dr. M. VOICULESCU

Exerciții fizice pentru copil în primul an de viață

Educația fizică corect organizată asigură copilului sănătatea și dezvoltarea armonioasă.

Folosirea sistematică a exercițiilor fizice oțelește organismul copilului, îi întărește mușchii, ajută formarea la timp a mișcărilor, mărește pofta de mîncare, face ca somnul să fie mai odihnitor. Înainte de începerea exercițiilor, trebuie consultat medicul, deoarece în anumite cazuri (rahitism, distrofie) exercițiile — deși folositoare — nu trebuie făcute decît sub conducerea medicului. Odată exercițiile începute ele trebuie continuate zilnic, crescînd treptat durata executării lor după indicațiile pe care le vom da. Iată cîteva recomandări generale: exercițiile se fac înainte de alimentație, în fiecare zi la aceeași oră. Camera în care se fac exercițiile trebuie să fie în prealabil bine aerisită, iar temperatura de 22 grade. Exercițiile se fac pe o masă acoperită cu o pătură și cu un cearceaf. Copilul, îmbrăcat cu haine ușoare și comode, va avea mișcările libere. Adeseori, în timpul exercițiilor, poate fi chiar dezbrăcat; exercițiile se fac într-un ritm lent și uniform, cu mișcări sigure și liniștite; în timpul exercițiilor este bine să numărați cu glas tare. La cel mai mic semn de neplăcere din partea copilului (somn, pierderea bunei dispoziții) exercițiile vor fi întrerupte.

Interesant și util de știut

● S-A DOVEDIT că secretarea sucurilor digestive începe chiar înainte ca hrana să fi ajuns în gură. La aceasta contribuie aspectul hranei, mirosul ei și chiar numai zgomotele care însoțesc punerea mesei.

Prin urmare, aparatul digestiv se pregătește mai dinainte pentru primirea hranei. Acest lucru are o mare importanță pentru digestie, deoarece, atunci cînd hrana ajunge în stomac, găsește aici sucul necesar pentru digerarea ei, gata pregătit.

● ASIMILAREA proteinelor în organism este strîns legată de cantitatea de vitamine și de substanțe minerale pe care le conține hrana. Pentru aceste motive este foarte important ca o alimentație care conține substanțe proteice să fie combinată cu cît mai multe legume și verdețuri, bogate în vitamine.

Se recomandă, pentru aceste motive, să se consume carnea numai împreună cu legume și salate, pe cît posibil în stare crudă, deoarece sînt mai bogate în vitamine.

● SĂRURILE de calciu aflate în sînge dirijează în mare măsură activitatea inimii și a sistemului nervos. Iată o experiență care dovedește aceasta: dacă inima unei broaște este pusă într-un vas care conține toate sărurile din sînge, ea continuă să se contracte un timp oarecare. Bătăile inimii de broască continuă și atunci cînd pe rînd se scot aceste substanțe minerale. Cînd însă sînt îndepărtate din soluție sărurile de calciu, inima încetează să mai bată.

Ce este plasma și la ce folosește

Noțiunea de „plasmă" are semnificații variate. În medicină însă, sub denumirea de plasmă se înțelege partea lichidă a sîngelui.

Pentru a separa plasma de elementele figurate (globulele roșii și albe) este necesar ca sîngele să fie recoltat pe o soluție anticoagulantă cum ar fi, spre pildă, citratul de sodiu. După un timp, în vasul lăsat în repaus, care conține acest amestec, se depun la fund globulele roșii sub forma unui depozit roșu închis, iar în partea superioară rămîne plasma. Între straturile plasmei și cel de globule roșii, se observă un al treilea strat foarte subțire, pelicula de globule albe.

La omul normal, volumul plasmei este aproape egal cu cel al sedimentului de globule roșii, numit medical „masse eritrocitară".

Plasma, care este de culoare galben-citrin opalescent, conține o serie de substanțe vitale ca proteinele sîngelui (albumine, globuline, fibrinogen), cei mai mulți factori necesari formării chiagului, hormoni, glandelor cu secreție internă, vitamine și săruri, precum și majoritatea substanțelor nutritive destinate hrănirii celulelor întregului organism.

Sub această formă completă plasma ia numele de plasmă nativă. Preparat în condiții de strictă sterilitate și administrată sub formă de transfuzie, are o largă utilizare fiind indicată în special în tratamentul bolilor de nutriție a sugarilor, în combaterea intoxicațiilor, precum și la accidentații care au suferit emoragii mari, sau la cei ce prezintă arsuri întinse. Conservarea plasmei este dificilă, deoarece după 7—10 zile de la preparare, poate să prezinte precipitate și chiaguri de fibrină.

În laborator se înlătură fibrinogenul, și astfel plasma se poate conserva 3—4 luni, la temperatura camerei.

În timpul celui de-al doilea război mondial s-a ivit necesitatea obținerii unui sortiment de plasmă, care să fie conservată timp îndelungat fără condiții speciale, termice și de transport. De aci, s-a născut ideea uscării plasmei. Astăzi, plasma uscată prin metoda liofilizării (asemănătoare cu cea utilizată la uscarea laptelui), este larg întrebuințată. Sub această formă preparatul se poate păstra timp de 5 ani.

Cea mai largă aplicare a plasmei uscate este în unitățile sanitare izolate, care nu dispun de sînge conservat și de plasmă lichidă. Casele de naștere rurale sanatoriile de tuberculoză, punctele sanitare ale cabanelor turistice etc., dotate cu plasmă uscată, pot face imediat față la accidente asociate cu pierderi mari de sînge, care pun viața în pericol și se deschide posibilitatea transportării bolnavului, pînă la cel mai apropiat spital, utilizat cu serviciu de chirurgie, aparatură complexă și sînge conservat.

Dr. Al. THEODORESCU

În perioada de vîrstă de la 2 la 3 luni:

I. EXERCIȚII DE ÎNVIORARE: Scopul este crearea bunei dispoziții a copilului. Se vorbește cu copilul, este chemat pe nume. Înviorarea se caracterizează prin zîmbet, la care cu timpul se adaugă și alte manifestări de bucurie; copilul dă din mîini și din picioare, gîngurește, rîde. Exercițiul se face timp de cîteva minute.

II. EXERCIȚIU DE URMARIRE: Se urmărește dezvoltarea posibilității copilului de a fixa și de a urmări cu privirea. Copilul este culcat pe spate cu picioarele spre persoana care îl ajută la exercitii. Ne apelcăm deasupra lui, vorbindu-i cu glas scăzut și cald, căutînd să-i atragem privirea spre chipul nostru. Mișcăm apoi încet capul dintr-o parte în alta în așa fel încît copilul să ne urmărească cu privirea. După cîtva timp vom folosi pentru acest exercițiu o sunătoare sau alt obiect viu colorat.
Mișcarea se execută de cîteva ori la rînd.

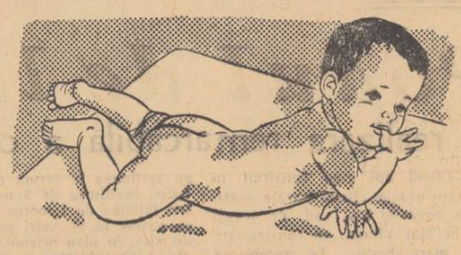

III. EXERCIȚIU DE CULCARE PE BURTĂ: Se urmărește să se întărească mușchii cefei, ai spatelui și ai pieptului.
Culcați copilul pe burtă cu brațele sub trunchi. Copilul va încerca să-și ridice capul. La începutul exercițiului nu poate fi făcut decît cîteva secunde, mai tîrziu timpul se extinde. La cea mai mică oboseală a copilului (scîncet, lăsarea capului) copilul este întors pe spate. La 3 luni copilul poate ține capul un minut — un minut jumătate în poziția aceasta.

Avionul SUBTERAN

Povestire științifico-fantastică

CAP. I
IN CARE FACEM CUNOȘTINȚĂ CU INGINERUL MATEI HOLBAN ȘI CU UN ÎNDRĂZNEȚ PROIECT AL SĂU

— E frumos să ne uităm spre astri. N-ar strica însă de loc dacă ne-am mai îndrepta privirile și spre subsol.

Inginerul Matei Holban se înfierbîntase. Nu-și dăduse seama că se făcuse ora 8, oră la care promisese Silviei că o va aștepta în fața la „Patria". Căuta cu pasiune să-i convingă pe tovarășii săi din cadrul Institutului de cercetări al căilor ferate din București de justețea ideii sale.

Discuția izbucnise spontan. Inginerul Nicolae Hurmuz, citind un reportaj despre zborurile avionului T.U. 114, făcuse remarca: A cam trecut vremea căii ferate. Cînd peste o sută de oameni sînt transportați de un singur vehicul cu 800 km. pe oră, se apropie timpul cînd vom vedea locomotive și vagoane doar la muzeu...

Matei Holban ripostă imediat: Te înșeli! Îți spun eu că te înșeli! calea ferată nu și-a spus ultimul cuvînt!

— Și cum crezi tu că va putea concura zborul? — interveni, puțin ironic, cel mai „bătrîn" din secție, arhitectul Ciorăscu.

— Foarte simplu! Prin drumuri subterane care să lege în linii perfect drepte marile orașe trecînd pe sub baza munților. Scutită de ocolirea dificultăților de relief, tăind distanțele în linie dreaptă, calea ferată își va înjumătăți traseele. Scăpate de tot felul de obstacole și restricții, locomotivele vor putea alerga mereu cu viteza maximă. Socotiți și voi cît timp s-ar economisi.

— Foarte simplu e pentru tine, răspunse puțin enervat Victor Ciorăscu. Ai uitat un mic amănunt: durata unei asemenea lucrări. Aici nu e vorba de o linie de metrou de cîțiva kilometri, care durează și ea luni, dacă nu ani, ci de o linie de sute sau mii de kilometri. Pînă să se sape tunelul respectiv, fiecare om își va avea helicopterul său propriu.

— Uiți că în Uniunea Sovietică s-a descoperit și se folosește un sistem de săpare rapidă a tunelurilor, ripostă din nou Matei Holban.

— E drept, dar nu pentru calea ferată și nu pentru linii de asemenea lungime, ci doar pentru canale de irigație sau pentru conducte de apă — spuse și Nicolae Hurmuz. Gîndește-te numai la scoaterea imenselor cantități de pămînt și piatră. Chiar cu cele mai moderne mijloace existente și tot va dura ani îndelungați.

— Și totuși, s-ar putea ca Matei să aibă dreptate!...

Cea care vorbise asistase pînă atunci la discuție, urmărind cu privirea vie, cînd pe unul, cînd pe altul. Era „prislea" secției, inginerul Victoria Istrate, proaspătă absolventă a Institutului de cercetări al căilor ferate.

Aruncînd o privire fugară celui căruia îi luase apărarea, adăugă:

— Voi priviți lucrurile ca și cum nimic nu s-ar mai putea întîmpla. Dacă ne-am lua după voi, am rămîne la căruță sau la mașina cu vapori. Greutățile de care vorbiți sînt reale, dar tot oamenii le vor învinge.

— Mulțumesc Vico, știam eu că ești fată deșteaptă, spuse Matei Holban. Satisfăcut, se uită la ceas și încremeni: 8 și 20...

— Viitorul va dovedi cine a avut dreptate, le mai aruncă din ușă celor trei colegi și o porni în fugă spre autobuz.

În seara aceea Matei avu numai ghinioane. După ce că Silvia îl întîmpinase cu o mutrișoară indignată, nici nu fusese în stare să fie drăguț cu ea, ca să-i fie iertată întîrzierea. Avea în cap numai tuneluri și locomotive.

Și totuși, Silvia era o fată care merita atenție. Zveltă, cu părul negru, care contrasta plăcut cu albastrul viu al ochilor și cu culoarea albă a pielii, atrăgea de la prima vedere privirile.

O cunoscuse în urmă cu cîteva luni la un restaurant, unde îl fusese prezentată de un prieten. O plăcuse imediat și Silvia nu se arătase mofturoasă cînd îșI exprimase timid dorința de a o revedea. De atunci între ei se înfiripase o legătură care depășea cu mult simpla idilă!

De fapt, prea mare lucru nu știa încă despre ea. Că locuiește la o mătușă, că lucrează ca dactilografă la un institut de proiectări, că tatăl ei este inginer la Reșița...

În seara cînd cîitorii noștri au făcut cunoștință cu cei doi îndrăgostiți, Matei și Silvia s-au certat pentru întîia oară.

— Ești imposibil astăzi, i-a spus fata. Mai bine nu veneai de loc! Și eu care am renunțat la un spectacol de operă pentru a te vedea.., Mă invitase o colegă, Olga Neacșu, n-o cunoști tu.

— Iartă-mă, Silvia, într-adevăr nu știu ce e astăzi cu mine. O să-mi treacă, îți promit!

Acasă și-a izgonit din minte amărăciunea serii ratate și s-a repezit glonț spre bibliotecă. În noaptea aceea, în camera ce îi fusese de curînd repartizată într-un bloc nou din cartierul Floreasca, lumina nu s-a stins.

Timp de cîteva săptămîni, Matei Holban, dispăru după orele de birou. Nici pe Silvia nu o văzu decît de cîteva ori, în mod fugitiv. De după-amiază și pînă noaptea tîrziu se înfunda în camera sa în mijlocul unui morman de cărți, făcea tot soiul de desene și de calcule misterioase într-un caiet gros, pe care-l purta cu el în servietă.

Apoi, într-o zi, intră radios pe ușa biroului și spuse simplu, aruncînd o privire circulară colegilor:

— Cred că am găsit...

— Zău? Și ce-ai găsit mă rog? îl luă în primire Ciorăscu.

— Soluția de a săpa tunele în mod rapid și fără a scoate pămîntul afară...

— Aș vrea să văd și eu asemenea minunăție, surise neîncrezător Ciorăscu. Te ții de glume!

Matei Holban îi întoarse spatele. Scoase din buzunar un creion și se adresă calm Victoriei Istrate:

— Vico, astăzi n-ai adus cu tine pîine pentru obișnuitele sendvicuri?

— Desigur Matei, ți-e foame?

Matei luă din mîinile colegei jumătatea de franzelă, și sub privirile nedumerite ale celor de față, cu un gest brusc, înfipse creionul în pîine.

— Ce-a însemnat asta?

— Simplu! Un început de demonstrație practică! Franzela este pămîntul, creionul o rachetă care îl străpunge cu viteză. Cînd am înfipt creionul în pîine, n-au izbucnit afară fărămituri. De ce? Fiindcă interiorul franzelei s-a strîns, făcînd loc corpului străin introdus în ea. Am calculat că dacă am reuși să fabricăm o rachetă puternică pe care s-o lansăm nu în aer, ci în pămînt, ea ar putea face în mersul ei un tunel lung de aproape un kilometru, la fiecare impuls. Un tunel gata cimentat, prin presarea cu forță uriașă a pămîntului din jur. N-ar mai rămîne decît să instalăm înăuntru inele de beton și să punem linia ferată. Apoi alt kilometru și alt kilometru. Dacă nu s-ar da de o rocă mai dură, s-ar putea săpa între 20 și 30 kilometri pe zi. Ce spuneți, e utopie?

— Începe să devină interesant, mormăi Nicolae Hurmuz. Dar ce combustibil întrebuințezi ca să dai o asemenea forță rachetei?

— Sînt sigur că oamenii sovietici ne vor ajuta!

— Splendid, Matei. Știam eu de ce... Victoria se înroși. Știam eu de ce aveam încredere în tine...

Copilăroasă, puse pumnul la gură în semn de microfon și anunță cu o voce voit îngroșată:

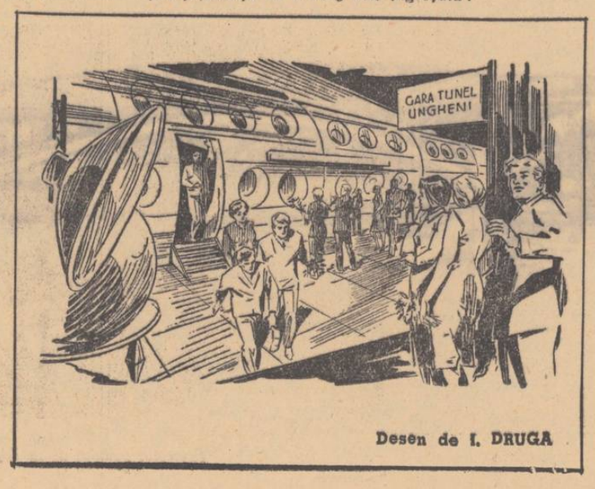

Desen de I. DRUGA

— Dăm ultimele știri: Ieri, 15 februarie 1971, a plecat din București, în prima sa cursă, trenul subteran ultra-expres București—Moscova. În aceeași zi, la orele 21, trenul a sosit în capitala Uniunii Sovietice. La mitingul ce a avut loc cu acest prilej a luat cuvîntul inginerul Matei Holban, inițiatorul căii ferate subterane.

CAP. II.
IN CARE O IDEE FANTASTICĂ INCEPE SA PRINDA CONTUR

Ce catastrofă tulburase în acea liniștită noapte de aprilie liniștea păsnicilor locuitori ai Sinaiei? Îmbătați de aerul primăverii, care învinsese de cîteva zile ultimele împotriviri ale zăpezii cocoțată pe culmile munților, oamenii se culcaseră tîrziu. Dar nu avuseseră timp să doarmă prea mult.

O zguduitură puternică, o zvîrcolire a pămîntului, pusese pe picioare pînă și pe cei mai somnoroși. Se părea că un uriaș sfredel scormonise pămîntul, provocîndu-i înfricoșătoarea frămîntare.

Doar un mic grup de oameni ce își stabiliseră „cartierul general" într-o vilă din apropiere nu păreau de loc neliniștiți de cele întîmplate.

Dar, pentru ca cititorii noștri să poată înțelege de ce s-au răzvrătit măruntaiele Sinaiei, fie-ne permis să ne întoarcem cu cîteva luni în urmă și să reluăm firul povestirii noastre de unde l-am lăsat, la sfîrșitul capitolului I. După cum ne amintim, ideea inginerului Matei Holban, de a construi o rachetă cu ajutorul căreia să se sape tunele subterane pentru calea ferată, cîștigase teren în mijlocul tovarășilor săi de muncă. Chiar în aceeași zi s-au prezentat cu toții în biroul directorului Institutului, inginerul Gregoriade.

— Veniți chiar la timp, le-a spus directorul, după ce le-a ascultat păsul. Tocmai am primit un telefon din partea ministrului prin care ne cere să pregătim un plan de perspectivă pentru mărirea vitezei trenurilor de călători și de marfă. Nu știu cît de realizabilă este ideea voastră, dar... merită să încercăm.

Paul MARIAN și Simion SĂVEANU

(Va urma)

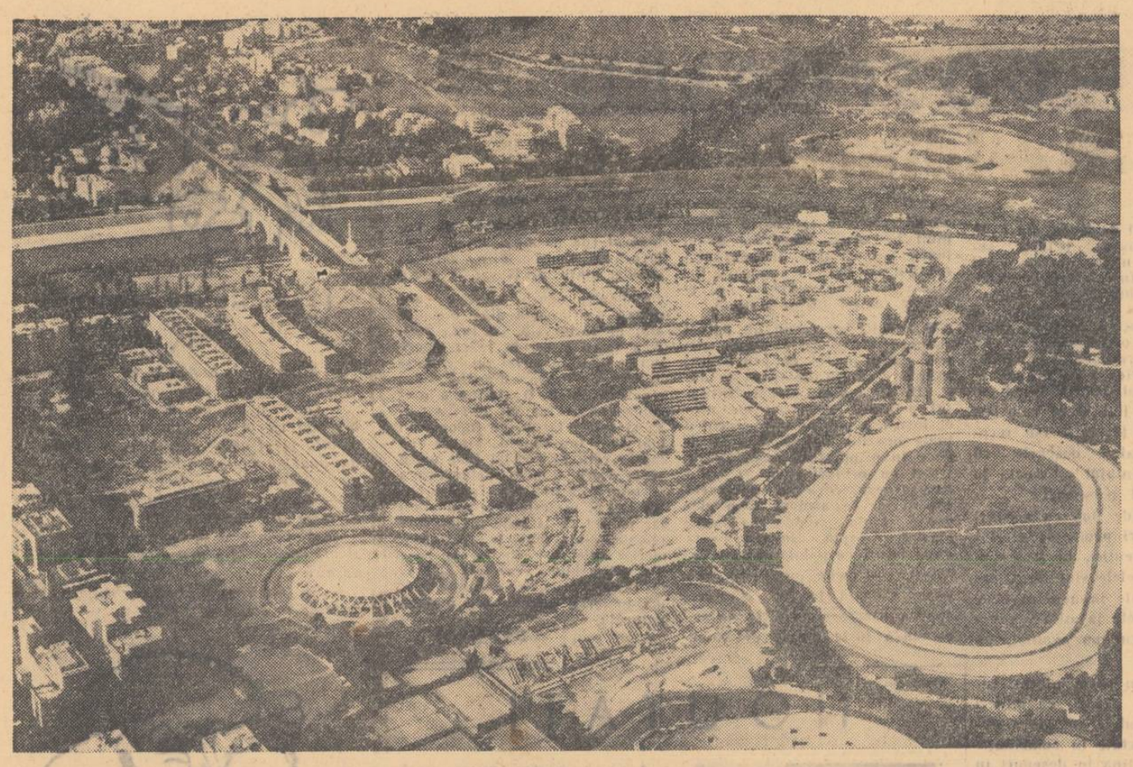

Vedere generală aeriană a instalațiilor sportive care vor găzdui Jocurile Olimpice de la Roma

ITINERAR OLIMPIC

Note dintr-o recentă călătorie în Italia

Tovarășul Ion Balaș, vicepreședinte al U.C.F.S., a vizitat de curînd Italia și s-a documentat în legătură cu pregătirile ce se fac acolo în vederea apropiatelor jocuri olimpice. Revista „Magazin" i-a solicitat să împărtășească cititorilor săi unele dintre impresiile culese cu prilejul acestei călătorii.

Călătorul care descinde la Roma, fie că o face pe calea aerului, prin marele aeroport Ciampino, fie că alege calea mai lungă, dar mai frumoasă, a trenului și sosește direct în inima orașului prin gara Termini, — pe oriunde ar pătrunde în bătrîna capitală, pretutindeni vestigiile antice îl întîmpină la tot pasul.

„La citta eterna", care a depășit venerabila vîrstă de 2700 de ani, beneficiază de o așezare pitorească, de o parte și de alta a rîului Tibru, între cele 7 coline locuite pe vremuri de triburile latinilor, sabinilor și etruscilor. De altfel, din contopirea acestor triburi s-a format, sub domnia lui Romulus (753 i.e.n.), micul regat ce avea să devină, în secolele următoare, marele imperiu roman.

Datorită existenței sale milenare, Roma prezintă un aspect cu totul original. Aici timpul și oamenii au combinat totul într-un mozaic plăcut la vedere. Ruinele romane, capodoperele Renașterii, clădirile secolului trecut sau începutului acestui secol și arhitectura modernă, dau un aspect cu totul particular Romei.

Abundența cea mai mare în mărturii ale perioadei de înflorire a imperiului roman o oferă faimoasa „Via dei Fori Imperiale", pe care se găsesc ruinele Foro Romano și Imperiale, Columna lui Traian, arcurile lui Septimiu și Constantin, Capitoliul și multe altele.

Toate acestea sînt dominate de măreția impunătoare a „Coliseului", construit în epoca flaviană. Început în anul 72 de Vespasian și terminat de fiul său Titus, în anul 80, Coliseul, în ciuda celor aproape două milenii și a teribilului cutremur din secolul V, își păstrează aproape intactă grandoarea. In această arenă, care cuprindea 50.000 de spectatori, se organizau pe vremuri, pentru delectarea împăraților, senatorilor, vestalelor și a bogaților patricieni, sîngeroase lupte de gladiatori și chiar bătălii navale, montate bineînțeles la dimensiunile arenei.

In ciuda profeticelor cuvinte ale lui Bede cel Venerabil („atît cît va dura Coliseumul, Roma va rămîne în picioare, iar cînd va cădea Coliseumul va cădea și Roma și atunci va fi sfîrșitul lumii"), totuși, în perioada Renașterii, constructorii măreței basilici Sf. Petru, neținînd seama de sumbra profeție, au cărat de aici imense cantități de piatră gata fasonată, pentru ridicarea celebrului edificiu situat în vecinătate.

Tot atît de răspîndite sînt în Roma și mărturiile perioadei cunoscută în istorie sub denumirea de Renaștere. Printre acestea citățm palatele Braschi, Corsini și Consulata.

Unul din punctele de atracție ale turiștilor și în același timp o capodoperă a Renașterii, o constituie cunoscuta piață Sf. Petru și Basilica, situată în centrul ei. Ea a fost concepută și construită de celebrul Bernin, între anii 1656—67, fiind înconjurată de 284 de coloane.

Basilica propriu zisă, privită de afară, nu face o impresie deosebită. Severele linii ale stilului romanic nu se pot compara cu bogata dantelărie a stilului gotic. De cum pătrunzi însă în interior, impresia se schimbă, aceasta reprezentînd într-adevăr unul din marile monumente artistice ale lumii, în care se reflectă tot ce a avut mai valoros Italia în cei 120 de ani cît a durat construcția acestei impresionante capodopere (1506—1626); aici, printre miile de muncitori și meșteri, au contribuit printre alții Rafael, Michelangelo, Bramante și mulți alții, care au lăsat posterității o parte din geniul lor în această operă.

O impresie deosebită produce — mai ales noaptea — celebra „Fontana di Trevi", în care mii de turiști aruncă monede, convinși că astfel vor mai revedea Roma. De altfel, această legendă l-a inspirat pe compozitorul Rascel atunci cînd a compus bine cunoscuta melodie „A rivederci Roma".

Desigur că monumentele Renașterii și vestigiile antice ale Romei sînt mult mai numeroase, însă atît spațiul cît și scopul acestor rînduri mă obligă să revin în actualitate.

Insemnări contemporane

Roma este un oraș relativ mic pe lîngă alte capitale ale Europei (2 milioane de locuitori). Datorită însă numeroaselor grădini și zone verzi, se întinde pe o mare suprafață.

Pinii mediteranieni, chiparoșii, leandrii și trandafirii dau un aspect de grădină veșnic verde și fac ca aerul să fie plăcut, în ciuda fumului oferit din belșug de numeroasele mașini.

In această perioadă, în „orașul etern" liliecii și trandafirii își soldă în soare podoaba bogată de flori, cu aproape o lună înaintea Bucureștiului.

Frumoasa capitală a Italiei oferă un tablou foarte variat și tumultuos. Începînd de dimineață, cînd muncitorii și vînzătoarele de la magazine se îmbulzesc în tramvaie, troleibuse sau autobuse spre locurile lor de muncă, continuînd cu orele mai tîrzii ale dimineții, cînd servantele scot cîinii „la aer" și cuconițele își alungă plictiseala pe aleile parcului „Vila Borghese", sfîrșind cu după-amiezile și serile cînd aspectul pestriț al străzilor este desăvîrșit, strada își are viața ei, iar italianul o iubește cu pasiune — mărturie fiind numeroasele cantonete în care este cîntată poezia străzii.

Numai că această poezie a străzii este diferită, după cum și viața ei și a cetățenilor ce o populează, este diferită.

Adevărata stradă, așa cum o cunoaștem majoritatea dintre noi din filmele neo-realiste ale cineaștilor italieni progresiști, o găsești în Transtevere sau în alte cartiere muncitorești. Aici strada nu mai este fastuoasă. Ea este modestă, îngustă și sumbră, se strecoară printre ziduri mohorîte pe sub rufele întinse la uscat, șerpuiește nehotărîtă și se bucură cînd ajunge în luminișul vreunei piațete.

Ea trăiește viața cartierului. Este martora discretă a banalelor idile duminicale. Crește cu dărnicie generații de copii zgomotoși. Insoțește pașii tîrîți ai șomerului ce se întoarce seara cu mîna goală acasă, sau ascultă cu evlavie în noaptea tîrzie, vioara bătrînei, care în așteptarea unei monede, întîmpină noctambulii rătăciți în aceste cartiere, cu acorduri triste din „Santa Lucia".

De aceea, poezia acestei străzi e tristă...

Zilele se succed implacabil. Luni, marți... simbătă și din nou de la început.

Aprilie 1960... O nouă primăvară, noi speranțe.

Ziarele vestesc (unele însă cu o „discreție" ce merge pînă la desăvîrșire) că discuțiile dintre Nikita Hrușciov și de Gaulle s-au încheiat cu un comunicat dătător de speranțe.

Deseori am reflectat la „arta" cu care redacțiile marilor cotidiene capitaliste încearcă să estompeze marile evenimente ale vieții contemporane, în noianul de banalități ce se vor cu orice preț senzaționale. Conducerile acestor publicații fac adevărate exhibiții atunci cînd hotărăsc locul și spațiul destinat diverselor articole. Nimic nu-i făcut la întîmplare. Totul are un scop, iar hotărîrile sînt scurte și precise: pagina I titlu pe 4 coloane: Groaznicul accident de mașină de pe șoseaua Roma—Neapole. Apoi alte noutăți de interes „universal", tot pe 3—4 coloane: Lolobrigida a plecat în vacanță la Cannes și multe altele asemănătoare.

Insă cetățeanul trece indiferent peste această publicitate ieftină și siropoasă și găsește sau încearcă să găsească explicațiile îndelungatelor crize de guvern, ale unor fenomene economice bizare, prin care produsele industriei italiene încep să fie concurate sau chiar înlăturate de pe propria lor piață și multe altele...

El urmărește cu legitim interes evoluția situației internaționale și chiar dacă nu găsește întotdeauna explicațiile cele mai potrivite, acestea nu diminuează cu nimic marele interes pentru problemele vitale ale acestei epoci: destinderea și coexistența pașnică într-o lume pe care și-o dorește eliberată de primejdiile războiului și de tensiunea ce macină liniștea vieții.

Poate tocmai de aceea Jocurile Olimpice, ale căror pregătiri sînt în plină desfășurare, capătă aici în Roma, ca de altfel pretutindeni, sensuri noi, nobile și profund umane.

ION BALAȘ

(Vom continua în numărul viitor aceste note de călătorie)

PUNCTE DE VEDERE

Există lucruri mai importante...

N-aș fi dorit nici unuia dintre cunoscuții și necunoscuții care m-au invidiat o săptămînă întreagă înainte de meci, să se afle în locul meu la 1 Mai, în jurul orei 18, pe banca jucătorilor de rezervă de pe stadionul „Vasil Levski"! Și asta nu atît pentru că bulgarii conduceau cu 2—0, cît pentru ceea ce continua să se întîmple acolo, pe teren. La urma urmelor, un handicap de două goluri poate fi recuperat în cîteva minute, dacă există cineva — mai precis, o echipă — care să se ocupe serios de această chestiune. Din păcate, exact așa ceva ne-a lipsit duminică, mai ales la ora despre care vorbeam... O formație fără stoper și fără centru înaintaș e ca o navă cu cîrma avariată — și cam în felul ăsta arăta „unsprezecele" nostru, luptînd penibil cu valurile amenințătoare ale ofensivei adverse. Atunci cînd Kovacev a înscris din lovitură liberă — absolut gratuită — cu un „păianjen" gen Pețschowski, al doilea punct pentru gazde — am avut certitudinea că voi asista la una dintre cele mai triste înfrîngeri din istoria reprezentativei noastre.

Ce-i drept, mult n-a lipsit să consemnăm dublarea scorului pînă la pauză, căci Al. Vasile și Caricaș — mai ales Caricaș! — s-au întrecut în gafe inadmisibile, culminînd cu aceea din minutul 35, cînd unul din atacanții bulgari — Diev sau Abadjiev — s-a trezit singur-singurel în careul de 6 m. al porții lui Voinescu și a expediat cu capul o lovitură care a zguduit bara transversală și inimile noastre, destul de chinuite și fără asta...

Ceea ce a urmat în repriza secundă, este în genere cunoscut. După opinia mea, sinceră și bine chibzuită, o formație de campionat — „Steagul Roșu", de pildă — jucînd la valoarea obișnuită, putea nu numai să egaleze, dar chiar să cîștige la două puncte diferență. Rareori mi-a fost dat să văd o reprezentativă „căzînd" de așa manieră cum au făcut-o învingătorii de duminică, la numai zece minute după reluare. Dacă n-am reușit să înscriem al doilea gol, de vină sînt — în afară de Zeus — anumiți factori foarte tereștri:

— forma catastrofală a lui Dridea, care a constituit mai degrabă o încurajare pentru apărătorii bulgari, decît un aport la atacul nostru;

— izolarea lui Constantin într-o tripletă inexistentă;

— lipsa unui coordonator al echipei;

— faptul că în Bulgaria luptele libere sînt într-un stadiu mult mai avansat decît la noi;

— dragostea profundă a d-lui Țuvalcas — arbitrul întîlnirii — pentru soția și copiii săi, etc. etc.

In ce mă privește, deși nu m-a înveselit prea tare înfrîngerea noastră, mărturisesc că m-am ridicat de pe banca „rezervelor" cu un sentiment de satisfacție, pentru cîteva lucruri mai importante decît rezultatul oricărui meci de fotbal — inclusiv finala campionatului mondial...

In primul rînd, pentru că băieții nu s-au lăsat tîrîți de nervozitate în anumite situații, în care puțini ar fi rezistat onorabil. Aici este cazul să-mi exprim dezacordul total cu crainicul Radiodifuziunii române, care — după spusele ascultătorilor — a vorbit despre jocul dur al formației noastre. Stranie optică, zău așa!

In al doilea rînd — mi-am amintit cu mîndrie că la noi, pe „23 August", am auzit adesea aplauze la adresa oaspeților pentru un șut fulgerător sau un plonjon magistral, chiar atunci cînd scorul era defavorabil echipelor R.P.R.

In fine, trebuie să-l amintesc aici pe Raksi, debutant în națională, care s-a comportat mai bine decît mulți oameni cu experiență și, în plus, mi-a oferit surpriza unui gest memorabil. Către sfîrșitul jocului, cînd s-a produs simulacrul de accident al lui Naidenov, tînărul nostru inter-dreapta a observat un obiect în formă de sticlă de limonadă poposind pe gazon, în imediata sa vecinătate. Firesc și calm, ca și cum s-ar fi servit din propriul frigider, Raksi a luat sticla, a desfăcut-o, căci era intactă — și a consumat-o tacticos, în vuietul formidabil al tribunelor, care-și exprimau probabil în această formă originală — admirația...

Il voi revedea oricînd, cu mare plăcere, în prima reprezentativă a țării noastre.

Dan DEȘLIU

• Varietăți • Varietăți •

Cîinele salvator

Clubul danez de fotbal Thystad a reușit să ocupe locul întîi într-un turneu organizat recent în Danemarca datorită inspirației și reflexelor unui... cîine. In meciul decisiv care s-a desfășurat luna trecută mai erau cîteva minute pînă la sfîrșit și scorul era 0—0, cînd la o acțiune a înaintării echipei adverse a surprins pe portarul clubului Thystad în afara porții. Balonul se îndrepta încet spre poarta goală cînd dintr-odată, cîinele antrenorului echipei Thystad, care pînă atunci stătea liniștit în spatele porții, a executat un plonjon de toată frumusețea și cu botul a deviat balonul în afara spațiului porții, salvînd astfel un gol gata făcut.

In ciuda protestelor echipei adverse arbitrul nu a acordat gol partida luînd sfîrșit cu un scor alb.

Dilema

Organizatorii Cupei Campionilor Europeni la fotbal au avut de judecat un caz extrem de curios. In timpul meciului dintre echipele Real Madrid și OGC Nice din cadrul sferturilor de finală ale competiției, arbitrul portughez Gogeia a prelungit, fără să vrea, prima repriză cu 8'40". In momentul unui incident cu un jucător, arbitrul și-a oprit cronometrul pe care a uitat să-l pornească din nou. Or tocmai în aceste opt minute fatidice, Real, care conducea cu 2—0, a înscris cel de al treilea punct, adică golul psihologic.

Conducătorii clubului OGC Nice au depus imediat o contestație la Comitetul de organizare a Cupei Campionilor Europeni. Arbitrul Gogeia a recunoscut eroarea sa, ceeace era dealtfel dificil să nu o facă. In apărarea sa el nu putea să invoce regulamentul care prevede că arbitrul poate să prelungească fiecare repriză cu minutele pe care le consideră că s-au pierdut din cauza opririi jocului, unui accident, sau alte motive. Așa încît clubul francez avea mari șanse să obțină rejucarea meciului.

Discutarea contestației de către organizatorii C.C.E., în prezența reprezentanților celor două cluburi, a prilejuit însă o surpriză cu totul neașteptată. După cum scrie ziarul „Gazette de Lausanne" reprezentanții lui OGC Nice au arătat că nu țin de loc ca meciul să fie rejucat. Potriviți ziarului, sînt mai multe motive care au dus la această hotărîre. In primul rînd conducătorii clubului francez au considerat că tot nu puteau face mai mult în fața echipei Real, apoi o rejucare a meciului ar fi adus riscul unei înfrîngeri și mai zdrobitoare a echipei din Nisa. In sfîrșit, cel de al treilea motiv arătat de „Gazette de Lausanne" este că... în caz de rejucare întreaga reținută urma să intre în casa lui Real Madrid. Așa încît, la insistențele conducerii clubului OGC Nice organizatorii competiției au respins contestația depusă de... echipa OGC Nice.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

După întîmplarea cu caretașii și cu frumoasele domnițe, mai avură, cavalerul nostru și scutierul său, o aventură cu niște herghelegii din care ieșiră tare chelfăniți, — și tot rătăcind ei în căutarea marei aventuri care să le aducă împărățiile și averea, ajunseră în apropierea unui han, pe care Don Quijote îl asemui, cu tot dinadinsul, cu un mîndru castel.

Îi întîmpină hangiul, mirat de rănile cavalerului — dar Sancho îi explică precum că stăpînul său se prăvălise de pe o stîncă. Nevasta hangiului, din fire miloasă, și o slugă a ei, tînără și plină de nuri, dar nu mai înaltă de șapte palme, se apucară amîndouă să oblojească rănile oaspelui. Îi așternură apoi un pat sub un șopron, unde-și avea culcușul și un cărăuș. Sancho își așternu și el culcuș pe acolo, prin preajmă, și se culcară, după ce sporovăiseră o vreme cu gazda.

Se întîmplă însă ca catîrgiul acela se înțelesese de cu zi cu tînăra slugă asturiană să se vadă și să se giugiulească, după ce s-o lăsa întunericul. Și iată că, în miez de noapte, asturiana sosi, desculță și numai în cămașă și nimeri drept în brațele lui Don Quijote, care o apucă virtos și o trase lîngă el în pat. Credea cavalerul că acea cămășuță de pînză proastă de sac, era din cel mai fin borangic, iar mărgelele de sticlă colorată pe care le purta la gît, — perle fine. Răsuflarea frumoasei, care aducea puternic a iz din salata de ceapă pe care o mîncase la cină, i se păru lui Don Quijote cea mai încîntătoare mireasmă. Iar părul, înclicit și țepos ca o coamă de cal, beteală strălucitoare de aur. Ce mai vorbă multă, socotea Don Quijote că strînge în brațe pe însăși Zeița Frumuseții și-i șoptea cu glas drăgăstos. Îi spuse că tare mult ar fi vrut să-i poată plăti cinstea de a-i fi dezvăluit frumusețile fără seamăn, dar că soarta rea, care urmărește adesea pe cei viteji, îl făcuse să cadă la pat, frînt și zdrobit. Și îi mai vorbi pe urmă de credința veșnică pe care trebuie s-o poarte domniței sale, Dulcineea del Toboso.

In timpul acesta, tînăra asturiană, înfricoșată la culme de strînsoarea în care-o ținea cavalerul și de vorbele fără noimă pe care i le îndruga, tot încerca să scape și să fugă. Zgomotul acesta trezi atenția catîrgiului, care văzîndu-și iubita în brațele altuia, fu cuprins de aprigă gelozie. Se repezi asupra cavalerului și cînd îl bușî cu sete, se dărîmă patul sub Don Quijote. Atras de hărmălaie veni în fugă și hangiul, iar biata slujnică speriată la culme, dădu buzna să se ascundă în așternutul lui Sancho Panza, care dormea buștean.

Speriat de mogîldeața care-i apăruse în pat, unde începu Sancho să-l care la pumni. Dar nici fata nu se lăsă mai prejos și-i trase și ea cu joc. In învălmășeală, se stinse felinarul hangiului, încît rămaseră în întuneric. Și începu o bușeală și o înghionteală de mai mare dragul. S-a mai întîmplat ca în noaptea aceea să îi poposit la han și un căprar de patrulă, care auzind zarva, dădu fuga la șopron și primul pe care-l nimeri fu Don Quijote, care zăcea lat de pumnul catîrgiului, în patul prăvălit. Cînd îl apucă căprarul pe cavaler de barbă și văzu că nici nu mișcă, nici nu sufla, socoti că era mort și că ceilalți erau uciga

— Zăvoriți poarta hanului, să nu iasă nimeni, aici a fost ucis un om! strigă el.

Înfricoșați, o luară toți la fugă, doar Don Quijote și Sancho Panza, care nici nu se puteau urni, rămaseră pe loc.

Curînd Don Quijote își reveni din leșin și primul lucru pe care-l făcu fu să-și cheme lîngă el scutierul și să-i împărtășească, în cea mai mare taină, gîndurile. Îi spuse că, de bunăseamă, se află într-un castel vrăjit, că în noaptea aceia i se întîmplase o aventură încîntătoare, că venise la el, în taină, cea mai atrăgătoare domniță, însăși fiica stăpînului castelului și că, deodată, s-a pomenit că îl lovește pumnul unui uriaș, — vreun maur fermecat care are misiunea s-o păzească pe domniță.

— Dar să vezi ce mi s-a întîmplat mie — spuse Sancho Panza — pe mine m-au cotonogit vreo patru sute de mauri!

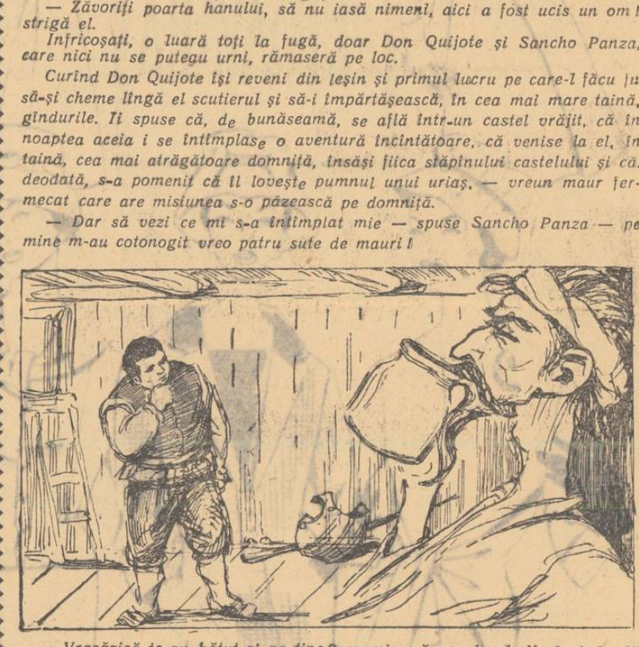

— Vrăsăzică te-au bătut și pe tine? se minună cavalerul. Nu-i nimic, fii liniștit. Mă așez îndată și prepar balsamul care ne va vindeca de toate rănile.

Făcură rost de niteluș rosmarin, de untdelemn, de puțină sare și vin și Don Quijote se puse pe treabă. Le amestecă bine, le puse la fiert și cînd fierbura i se păru gata, o descîntă cu niște Pater Noster, Ave Maria, Osanale și Credo și-i mai trase pe deasupra și cîteva cruci.

Apoi cavalerul dădu pe gît o dușcă zdravănă. N-apucă bine să bea că fu zdruncinat din cap pînă-n picioare, după care căzu în somn greu și dormi așa vreo trei ore. După care se sculă înzdrăvenit, de parcă băuse balsamul lui Fierabras. Văzînd acestea și minunîndu-se foarte, unde puse și Sancho mîinile pe oală, o duse la gură și sorbi și el cît putu din lichidul fermecat.

Pesemne însă că stomacul lui Sancho era altfel decît al stăpînului său, căci pînă s-adoarmă îl apucară asemenea tremurături și bîțîieli și așa îl trecură nădușelile, că crezu că i se sfîrșiseră zilele. După vreo două ore era atît de gălbejit și de slăbit, că abia se mai putea ține pe picioare.

(Va urma)

Intrebări și „răspunsuri"

Luna trecută a sosit la Londra echipa reprezentativă de cricket a Uniunii Sud Africane. Este adevărat că echipa „pură" sud africană, alcătuită numai din jucători albi, nu s-a mai bucurat de primirea cu care fusese obișnuită în alte ocazii. Ba dimpotrivă. Încă de la aeroport mii de londonezi au manifestat împotriva practicilor rasiste, extinse și asupra activității sportive, ale guvernului Africii de Sud. Dar au învățat oare ceva jucătorii sud-africani de pe urma acestor manifestații spontane? S-ar părea că nu. Cel puțin acest lucru îl dovedește unul din membrii echipei care, solicitat de un reporter al postului de radio Londra să răspundă la unele întrebări, a dat din colț în colț încercînd să se eschiveze de la orice răspuns concret.

Prima întrebare a fost dacă în Uniunea Sud Africană pot să joace și negri cricket deoarece, deși în această țară trăiesc 10 milioane de negri și numai trei milioane de albi, echipa reprezentativă este alcătuită numai din albi. Făcînd pe prostul, jucătorul sud-african a răspuns că... el personal nu are nimic împotriva negrilor. Atît și nimic mai mult! La întrebarea următoare: „Cum veți primi echipa noastră reprezentativă în meciul retur din Africa de Sud întrucît din dînsa fac parte și trei jucători de culoare?", răspunsul a fost și mai „precis". Oaspetele din Africa de Sud s-a mulțumit să ridice din umeri și să... tacă din gură.

Cu acestea interviul a luat sfîrșit. In ce-i privește pe cei trei jucători de culoare din reprezentativa Marii Britanii, unele ziare engleze îi sfătuiesc să stea cuminți acasă. Nu de alta, dar după cum au arătat ziarele, echipa mai are nevoie de dînșii și un meci în Africa de Sud în compania unei echipe „pure" ar echivala cu o sinucidere.

Drumul spre Roma nu-i chiar atît de simplu...

Cum se pregătesc loturile de polo și înot pentru Jocurile Olimpice

Un neinițiat care ar pătrunde într-una din aceste zile în incinta Strandului Tineretului ar avea pentru început multe surprize. Deși se află la o bază specifică pentru practicarea înotului și jocului de polo, ar putea urmări cu totul altfel de manifestări sportive.

Pe un teren miniatural se joacă... fotbal. Echipele se deosebesc prin faptul că nu au ghete (joacă în picioarele goale) și nu prin culoarea tricourilor, ci prin cea a slipurilor specifice înotătorilor. Intr-un alt colț al strandului, pe un teren improvizat, în care locul plasei era ocupat de un gard, se dispută un meci de volei în patru, cu o minge medicinală. Alți cîțiva tineri se ocupau, cu o măiestrie de care i-ar fi invidiat orice halterofil — cu exerciții repetate și în poziții dificile — cu mînuirea halterelor.

Explicația acestui program aparent neobișnuit pentru înotători și poloiști mi-au dat-o tovarășii Adalbert Balint și Iosif Toth Pal, antrenorii lotului olimpic de polo pe apă și înot.

— Am trecut la o altă fază de pregătire în care accentul cade pe pregătirea fizică generală, cu mărirea forței și a rezistenței. Iată de ce programul cuprinde diferite jocuri sportive în aer liber, gimnastică și haltere. La acest ultim capitol înregistrăm cîte 10.000 kgr. ridicate într-o ședință. Etapa actuală prevede de asemenea o atenție deosebită acomodării cu bazinul de 50 m., exercițiilor de cizelare a tehnicii, antrenamentelor zilnice de înot, după un grafic amănunțit, specific.

Am solicitat, în continuare, celor doi antrenori să împărtășească cititorilor noștri cîteva date în legătură cu un alt important capitol al procesului de instruire și anume cel care se realizează prin confruntări internaționale.

— Am căutat să asigurăm lotului de polo — ne-a spus tov. Balint — un program cît mai bogat. Sezonul va începe cu o dublă întîlnire programată la 7—8 mai la Sofia și va continua astfel: la 15 mai un joc la București, cu echipa R. P. Ungară, campioană olimpică, la 22 mai un turneu internațional în Italia, la care probabil vor fi prezente și echipele Angliei și Olandei, apoi vom lua parte la 15 iunie la preliminariile turneului olimpic fixat la Budapesta, la care participăm împreună cu R. P. Polonă și Austria. Dacă vom cîștiga acest turneu care ne va da dreptul de a lua parte la turneul olimpic de la Roma — și sînt îndreptățit să cred că vom reuși — ne așteaptă o serie de alte turnee și întîlniri internaționale, cu cele mai bune echipe de polo din lume.

La rîndul său, tovarășul I. Toth Pal a ținut să ne informeze:

— Pentru cei patru componenți ai lotului de înot au fost prevăzute participări la diferite concursuri internaționale: în R. P. Bulgaria, (7—8 mai), în Italia (22 mai), în R. D. Germană (29—30 mai), apoi în R.P. Ungară, la București, la Moscova etc. Aceste întreceri vor ajuta înotătorilor noștri să poată atinge normele olimpice prevăzute pentru acest an și anume: M. Mitrofan și A. Oanță 200 m bras în 2'41" (personal cred că vor ajunge și la 2'40" și chiar 2'39"), Maria Both 100 m spate în 1'13" și probabil 1'12"8, iar Al. Popescu 200 m. delfin în 2'22".

Intreruptă o perioadă scurtă pentru a nu stingheri desfășurarea antrenamentelor, convorbirea noastră cu cei doi antrenori a fost reluată mai tîrziu cu întrebarea:

— Ce perspective au reprezentanții noștri la Jocurile Olimpice?

— Echipa de polo — a răspuns tov. Balint — are de apărat prestigiul mondial pe care și l-a cîștigat în ultimii ani. Deși ea este foarte tînără — cea mai tînără din lume — sînt convins că vom fi prezenți în turneul olimpic de la Roma și că vom ocupa un loc fruntaș pe măsura posibilităților noastre.

— La rîndul meu — a continuat tov. Toth Pal, — susțin că cei patru înotători au șanse ca să ajungă în finalele probelor respective ceea ce va însemna o foarte bună performanță. Dar pentru aceasta ei trebuie să muncească în mod deosebit. Drumul spre Roma nu-i chiar atît de simplu...

Despre acest adevăr am avut ocazia să mă conving asistînd la desfășurarea dificilului și complexului program de antrenament. Drumul spre ridicarea măiestriei sportive cere într-adevăr multă perseverență, voință, eforturi fizice.

Membrii celor două loturi, cel de polo compus din jucătorii M. Ștefănescu, E. Mureșanu, B. Cheța, A. Bădiță, A. Zahan, G. Blajec, Al. Szabo, Șt. Kroner, A. Grințescu, N. Firoiu, C. Marinescu, I. Kulineac, Fr. Simon și I. Alexandrescu și cel de înot alcătuit din Maria Both, M. Mitrofan, A. Oanță și Al. Popescu, sînt convinși că numai printr-o pregătire susținută, temeinică, pot reprezenta cu demnitate culorile patriei noastre. Comportarea lor disciplinată, felul cum își îndeplinesc sarcinile constituie o garanție că ei vor răspunde cu cinste condițiilor pe care regimul nostru democrat-popular l-a creat mișcării sportive.

Gh. RUSSU

Lotul de poloiști ascultînd îndrumările antrenorului

Fotografia: Mihai POPESCU

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Ghidul gospodinei

Ce putem prepara din ou

Oul preparat într-o formă sau alta intră în cantitate apreciabilă în alimentația noastră. E interesant de aceea de știut, de pildă, cîtă apă, albumină și grăsime conțin respectiv 100 gr. gălbenușuri, 100 gr. ou întreg (albuș și gălbenuș).

	albumine	grăsime
albuș	86 gr	13 gr —
gălbenuș	51 gr.	16 gr. 32 gr.
ou întreg	74 gr	12,5 gr 12 gr.

Gălbenușul este un aliment foarte bogat în materii nutritive. Două ouă conțin o cantitate de albumină și grăsime egală cu cea pe care o găsim într-un litru de lapte sau la o friptură la grătar care cîntărește 50 gr. Culoarea cojii la ou provine de la rasa găinii, iar ouăle cu coajă mai roșcată nu sînt, după cum unii cred, mai bune decît cele albe. Culoarea gălbenușului arată dimpotrivă calitatea lui nutritivă. Ouăle cu gălbenușul mai deschis sînt mai sărace în fier și mai puțin nutritive decît acele al căror gălbenuș are o culoare mai portocalie.

Este foarte important să știm dacă oul este proaspăt căci gustul, greutatea și puterea lui nutritivă scad cu fiecare zi. Oul prea vechi poate deveni chiar toxic. Cel mai bun procedeu pentru a verifica starea oului este să-l privim în zare. Mai avem și o altă metodă la îndemînă. Un ou proaspăt pus în apă curată plutește orizontal, după patru zile, partea mai rotundă a oului se ridică și oul se înclină, după o lună el plutește aproape vertical, cu vîrful în jos.

Și acum cîteva rețete:

Un aperitiv gustos pentru patru persoane. Se taie 4 felii de franzelă subțire care se prăjesc în margarină sau ulei. Se așează

într-un vas rezistent la foc, punîndu-se peste fiecare felie o bucățică de unt lîngă care se sparge un ou întreg (ca la ochiuri). Deasupra se presară 100 gr. cașcaval sau brînză albă rasă, sare, piper după gust. Se ține la cuptor 5 minute.

Maioneză cu anșoa

Se servește la pește sau carne rece (rasol) iar cantitățile pe care le dăm sînt tot pentru 4 persoane: un tub anșoa, un gălbenuș de ou, un pahar și jumătate de untdelemn, o linguriță de muștar, sare, piper. Se freacă într-un vas gălbenușul și mușt rul și cu pasta de anșoa. Se procedează apoi ca la maioneză: o bișnuită, turnînd untdelemn puțin cîte puțin. Este bine să sărăm la sfîrșit după ce-l gustăm, deoarece pateul de anșoa este cîte odată mai sărat.

Maioneză sos tartar

Se servește la raci, pește, rasol de pasăre sau carne de vacă. Avem nevoe de două gălbenușuri tari, două pahare de untdelemn, o linguriță de oțet, sare, piper, pătrunjel tocat mărunt. Se freacă, ca la maioneză, gălbenușurile cu sare, untdelemn, piper, muștar, oțet și la sfîrșit se adaugă pătrunjel tocat mărunt. Sosul tartar cere să fie pregătit în ultimul moment.

Ouă mimoza

Acest gustos aperitiv se prepară foarte simplu și repede. Se fierb ouăle tare, unul de persoană, se taie în două și se scot gălbenușurile. Locul rămas gol se umple cu maioneză preparată mai picant. Se așează jumătățile de ou pe un platou peste care se presară gălbenușurile de ou date prin strecurătoarea de supă.

Apa de spălat

Nu totdeauna dăm cuvenita atenție apei pentru spălarea țesăturilor, deși aceasta este principalul agent de spălare. Pentruca spălarea să se facă în condiții optime, ana trebuie să fie „moale", adică să nu conțină în exces carbonat de calciu sau de magneziu.

Se știe că singura apă „moale" este cea de ploaie, care poate fi deci folosită ca atare pentru spălat, fără nici un fel de adaus. Orice fel de alte ape — fie de la conductă fie de la puț — sînt „dure" și trebuie deci „dedurizate", operație care se efectuează prin adăugarea unei linguri de sună cu soda calcinată la o găleată de apă. Foarte practic pentru aceasta este produsul „Sodil" care se folosește în proporție de 250 gr la 50—60 l. de apă. Rufele se înmoaie de cu seară în această apă, pregătindu-le astfel pentru un spălat economic fără mult săpun. Prin adăugarea sodei calcinate apa de conductă sau de puț pierde din duritate (asprime), devenind moale (eșioasă) ca și apa de ploaie. Pregătită astfel, vom îndepărta usor, cu ajutorul apei, murdăria și petele din țesături, economisind în același timp, săpunul.

PERNE FANTEZII

DIN RESTURI DE STOFA

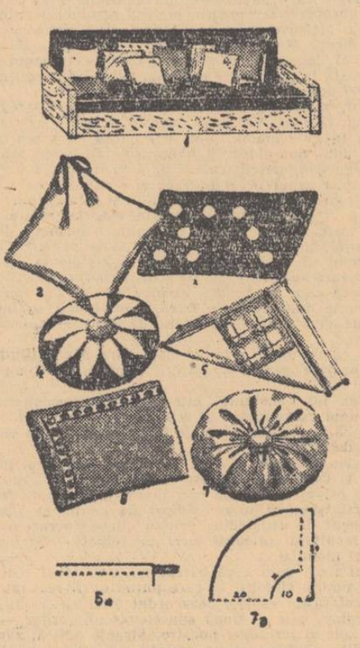

Colorate viu și variat, pernele fantezii împodobesc frumos locuința, dînd un aspect nou divanului canapelei sau camerei copilului în care le vom pune. Din resturi de stofă, bumbac, in sau mătase, puteți confecționa cîteva perne originale de diferite forme: pătrată, rotundă, dreptunghiulară, tubulară triunghiulară etc.

Figura nr. 1: Foarte moderne sînt pernele așezate în număr mare pe canapea pătrate, de aceeași mărime, dar în culori diferite și armonios alese, cum ar fi de exemplu: portocaliu, alb, galben, verde și negru sau degradeuri de verde, albastru, cafeniu etc. (asortate la canapeaua respectivă).

Figura nr. 2: Pernă pătrată cusută pe bordură cu un șnur gros ce se înoadă la unul din capete în formă de fundă și se termină în ciucuri.

Figura nr. 3: Pernă dreptunghiulară, originală prin bulinele albe (de postav) aplicate pe o culoare închisă (roșu, albastru, verde etc.) în formă de domino.

Figura nr. 4: Pernă rotundă de culoare verde; are aplicat o margaretă cu mijlocul galben și petalele albe.

Figura nr. 5: Pernă în formă de triunghi din material uni, combinat cu carouri. Pentru ca marginile pernei să-și mențină forma sa introducem o șnaară groasă care se coase pe față. (vezi desenul 5 a).

Figura nr 6: La un material uni, de culoare roșie de exemplu, intercalați o fîșie de material alb cu buline negre.

Figura nr. 7: Foarte decorativă este această pernă care se va face de preferință din mătase. Se desemnează două cercuri concentrice, unul cu diametrul de 30 cm., celălalt cu diametrul de 20 cm. și se decupează cercul cel mai mic cu diametrul de 10 cm. Se încrețește marginea notată cu X, pînă rămîne o deschizătură foarte mică care se acoperă cu un nasture mare îmbrăcat în material ce turtește perna spre centru (vezi desenul 7a).

Meridianele modei

● **Institutul de Modă din R. D. Germană lansează pentru sezonul 1960 moda bluzelor și fustelor din același material. Această combinație este indicată în deosebi pentru ieșirile la teatru, spectacole de gală, ca și alte diferite ocazii festive. Ca material se recomandă mătăsurile ingreunate și cu fire de efect, de genul lameurilor. Jocul armonios al liniilor și culorilor din desenul țesăturii (se recomandă mai ales desenele cu flori) au avantajul să scoată în relief profilul persoanei.**

● **Stofele de lînă cu nopeuri pentru demiuri pentru femei sînt în centrul atenției, în R. Cehoslovacă. Modelele sînt largi, comode, încheiate în general pînă sus, cu manșete la mineci, ceeace este desigur un avantaj, pe timp urît.**

● **Bluze din tricot plușat, închise pe git, largi, cu mineci bufante, în culori uni, de preferat albul, purtate în combinație cu fuste din lînă în desenuri în carouri, tot largi și cu 4 pliuri mari, sînt un ansamblu de sezon recomandat de casele de modă din U.R.S.S. Ele se poartă cu ușurință sub orice fel de îmbrăcăminte exterioară pentru stradă (demiuri, pardesiuri, haine de piele). Din același material ca și bluza, se confecționează bascuri care se poartă prinse mult pe spate, încadrînd astfel foarte frumos fața. În continuarea garniturilor, de remarcat fularele din aceeași stofă ca și fustele, avînd franjuri lungi.**

● **În nici un sezon nu putem renunța la tricotaje și cu atît mai puțin în cel de primăvară, afirmă creatorii de tricotaje din R. D. Germană. Astăzi tricotajul a ajuns să constituie prin el însuși o îmbrăcăminte pentru toate ocaziile. Moda actuală aduce în prim plan, modelele de tricot cu ochiuri mari și din lînă groasă, care au un aspect sportiv și în același timp elegant. Linia, modelelor este clasică, dreaptă, lungimea la două laturi de palmă peste talie. Mineca se poate purta așa sau ușor ridicată la trei sferturi. Pentru asemenea modele se recomandă fuste drepte de stofă, în culoare de contrast cu pulloverul (de exemplu la un pulover alb se poartă o fustă de culoare maro închis sau neagră).**

● **Pentru ocazii festive am remarcat: rochie din organdi alb, pe fu ou alb, cu talia ridicată și cu o eșarfă foarte mare din același material modele ale caselor de modă din U.R.S.S.; creatorii din R. D. Germană preconizează rochia cu talia strînsă și foarte larga, pe jupon din mătase ingreunată, cu desene mari; cam pe aceiași linie merg și creatorii din R. Cehoslovacă — numai că aici jupa e mai puțin largă, materialul e din silon iar partea de la talie în jos este plisată; dintre modele'e poloneze merită relevate cele de ansamblu, adică bluză decoltată și fustă la gă, în culori contrastante, din material sintetic sau mătase naturală.**

Do'na POPA

Practic

Fotoliile sau soaunele îmbrăcate în creton se curăță cu următorul amestec: 50 gr. neofalină și 100 gr. praf de magneziu. Cretonul se freacă cu o cîrpă muiată în acest amestec. Apoi se usucă ștergînd cu cîrpă curată. Aceleași recomandări sînt valabile și pentru fețele de mese cu contextură de fire de bumbac și vigonie în fire colorate.

NOUTAȚI

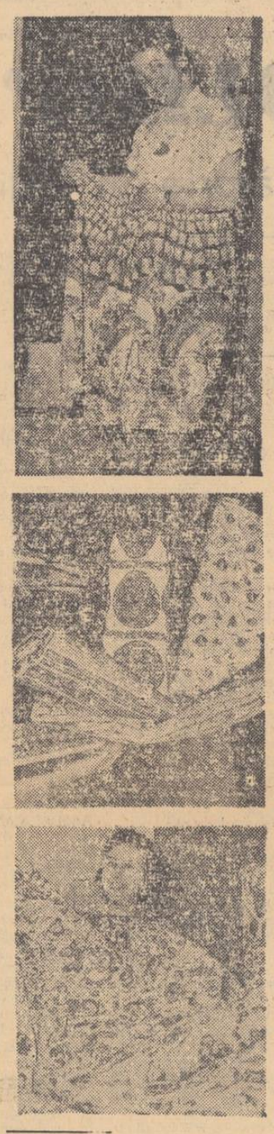

Apărute pentru prima oară în magazine, în cantități industriale, în anul 1958, țesăturile subțiri din in au cucerit repede gustul consumatorilor. În numai 2 ani numărul sortimentelor la aceste țesături a crescut de la 6 (în anul 1958) la peste 50. Care este secretul acestui succes? E foarte simplu. Țesăturile subțiri din in sînt rezistente, se spală și se calcă ușor, au un aspect și colorit atrăgător. Dacă la început, țesăturile din in erau folosite mai mult ca lenjerie de pat și de corp, astăzi ele sînt folosite atît ca țesături decorative cît și pentru lenjerie de pat, de corp și îmbrăcăminte.

Prezentăm astăzi cîteva noi modele de țesături din in, pentru fuste, rochițe, cămăși, fețe de masă și prosoape.

Iată de pildă, țesătura „Delfina" pentru fuste de plajă care sînteem siguri va cuceri gustul tuturor. Are un colorit atrăgător și desene foarte reușite. Va putea fi purtată nu numai la plajă dar și la plimbare.

Țesătura „Ileana", imprimată pentru rochițe, are toate caracteristicile țesăturilor din in, adică culori reușite, se spală și se calcă ușor.

Fețele de masă „Dejun" și „Aperitiv" din semiin (urzeală bumbac, bătătura în) prin frumoasele combinații de culori și rezistența lor, vor ușura mult grija gospodinelor de a avea în permanență o față de masă curată și proaspătă.

Nici bărbații n-au fost însă uitați. Pentru ei s-a creat țesătura „Matador" panama din in în diferite culori din care primele cantități au fost epuizate imediat după apariția lor, ceeace dovedește din nou succesul țesăturilor din in. Și pentru că vine sezonul plajelor, vă prezentăm și prosopul „Matinal" din in, pe care-l recomandăm tuturor care vor face plaje, ca hidrofob și care datorită asperității plăcute este foarte sănătos pentru deschiderea porilor pielii.

Am prezentat numai cîteva din noutățile acestui tînăr sector industrial. Creatorii de contexturi și de modele se străduiesc să realizeze noi țesături care să fie puse la dispoziția consumatorilor încă în vara aceasta.

Rica NICOLESCU

În clișee: cîteva din noile modele de țesături din in, care vor fi puse în curînd în vînzare.

Sfaturi cosmetice

VALERIA — Gura Ocniței: Deoarece tenul dv. este gras și cu pete puteți folosi următoarea loțiune: hidrochinonă 6 g., acid fosforic 1 g., apă 50 g., alcool 75 g. Imbibați un tampon de vată cu această soluție și vă ștergeți obrazul seara înainte de culcare. Sticla cu soluție o veți păstra într-un loc ferit de lumină.

NINEL — București: Cred că necazurile de care îmi scrieți au o strînsă legătură cu tratamentul pe care

îl faceți și de care îmi pomeniți doar în treacăt. Aveți hipo sau hiperfoliculinemie? Pentru a vă putea răspunde la toate întrebările dv. ar fi bine să-mi indicați adresa exactă.

GELU V. — București: Chirurgia estetică a făcut în ultimul timp progrese uimitoare, de aceea sînt convinsă că în cazul dv. situația se poate ameliora. Pe lîngă facultatea de stomatologie există o secție de chirurgie estetică.

RICA N. — Cluj: Deoarece sîn-gură nu reușiți să vă scoateți punctele negre localizate în jurul ochilor adresați-vă secțiilor de cosmetică de pe lîngă cooperativele Higiena. Seara ar fi indicat să vă ștergeți obrazul cu următoarea loțiune: pepsină 1 g., acid citric 1 g., apă 100 g. De asemenea este recomandabil să vă ungeți obrazul cu crema de zi Elida.

W. SPERANȚA — Arad: Prisosul de păr se poate depila cu următorul preparat: colofoniu (sacîz) 500 g., ceară galbenă 100 g., care se topesc împreună și se lasă să se răcească atît cît este necesar pentru a fi suportat pe piele. Se aplică apoi în fășii în direcția părului, care se trag după răcire în sens contrar și foarte repede. Locurile depilate se desinfectează cu alcool și apoi se pudrează cu talc. Operația este oarecum dureroasă, însă practicată la interval de circa două luni face ca părul să se împuținze din ce în ce mai mult.

R. A. — Orșova: Lăptișorul de matcă este secretat de albinele tinere — doici pentru hrănirea matcei. El conține vitamine, fermenți, hormoni, proteine, grăsimi etc. Lăptișorul de matcă poate fi folosit cu succes în tratamentul ridurilor, al mătreții, precum și în tratamentul diferitelor boli de piele. O condiție esențială pentru folosirea lăptișorului de matcă este recoltarea și conservarea lui în condiții speciale care să asigure stabilitatea produsului, în caz contrar eficacitatea lui fiind foarte scăzută.

FLORINA F. Pentru remedierea situației în care v.ați adus pielea nasului este necesar să aplicați zilnic comprese călduțe de ceai de mușețel sau nalbă pe care le mențineți timp de 5 minute după care îl ungeți cu următoarea cremă: lanolină 5 g., ulei de parafină pentru uz intern 5 g., vaselină 5 g., apă 5 g., oxid de zinc 2 g., vitamina A o fiolă. Pentru o perioadă de cel puțin o lună este necesar să renunțați cu desăvîrșire la spălatul cu săpun. Dimineața veți proceda la fel, cu deosebirea că atunci cînd ieșiți veți pudra ușor porțiunea respectivă.

ASINETA — Slobozia: Părul în cazul dv. trebuie spălat la două săptămîni, de preferință cu Șampon sau cu gălbenușuri de ou în locul săpunului. De asemenea puteți fricționa zilnic rădăcina părului cu următoarea loțiune: chinină 5 g., clorură de sodiu 10 g., rom 100 g., apă 100 g.

B. F. — Marghita: Emulsia Nivea pentru întreținerea părului și contra mătreței se folosește fricționînd la 2 zile rădăcina părului cu un tampon de vată îmbibat în această emulsie.

TINCUȚA — București: Laptele de migdale folosit pentru demachiat are următoarea formulă: migdale dulci cojite 30 g., apă de roze 90 g., alcool 5 g., benzoat de sodiu 0,20 g. Se decojesc migdalele, se pisează, se adaugă în porțiuni mici apa în care s-a adăugat benzoatul de sodiu și alcoolul. Se amestecă pînă se obține un lichid lăptos. Se filtrează. Pentru transpirația mîinilor puteți folosi loțiunile cu formol 10 g., și apă 100 g., pudrați apoi cu următoarea pudră: oxid de zinc, tanin, licopodiu cîte 10 g., talc 20 g.

Anca BOGDAN

Cum să ne purtăm în societate

LA MASĂ

După ce am arătat, în linii generale îndatoririle musafirilor, apoi pe cele ale gazdelor, să ne oprim și asupra unor amănunte care privesc deopotrivă și pe unii și pe ceilalți. (Înainte însă o observație pe care am uitat s-o menționăm în articolele noastre precedente: îndată ce am primit o invitație, trebuie să răspundem într-un mod cît mai precis, fie acceptînd-o, fie refuzînd-o. Ar fi însă nepoliticos să aminăm răspunsul: gazda trebuie să știe dinainte numărul musafirilor săi. Să presupunem însă, că un motiv valabil ne împiedică, în ultimul moment, să dăm curs invitației. În cazul acesta, o simplă comunicare telefonică este, credem, insuficientă: regulile politeței ne cer să trimitem o scrisoare însoțită de un buchet de flori. E o atenție deosebită cu care compensăm în parte, dezamăgirea sau regretele celor lăți dacă nu chiar și contrarietatea gazdei.)

În sfîrșit, a sosit momentul ca musafirii să se așeze la masă. Gazda va intra prima în sufragerie, invitînd mai întîi femeile s-o urmeze, apoi pe bărbați. Tot ea va desemna fiecărui musafir locul pe care îl va ocupa. (În cazul cînd are un oaspete pe care vrea să-l cinstească într-un mod deosebit, îl va ruga să șeadă astfel: dacă e bărbat la dreapta soției-gazdă; dacă e femeie la stînga soțului-gazdă) gazdele rezervîndu-și locurile din centrul mesei, unul în fața celuilalt. Gazdele atente au grijă să nu așeze două femei una lîngă alta și nici persoanele căsătorite alături.

ȚINUTA LA MASĂ. După ce s-au așezat, oaspeții despăturesc șervețelele și le pun pe genunchi (Mai e nevoie să spunem că nu și le vor înnoda pe după gît și nici nu le vor băga în guler ul cămășii sau în decoltul rochiei?). Ei vor evita să mănînce pîine între felurile de mîncare, să o „modeleze" în gogoloase sau să o fărîmițeze în supă sau în farfurie. Regulile bunei purtări în societate ne cer să rupem pîinea cu mîna, niciodecum s-o tăiem cu cuțitul, înainte de a o duce la gură.

În timpul mesei ne vom strădui să fim oaspeți agreabili. Nu vom face prea mult zgomot, atrăgînd atenția tuturor asupra noastră. Ne vom ocupa de vecinii noștri cu o egală amabilitate, chiar dacă farmecul unuia ne atrage în mod deosebit. Vom face în așa fel încît să găsim un subiect de conversație susceptibil de a-i interesa și vom evita să vorbim prea mult despre noi înșine: problemele noastre strict personale nu interesează toteodeauna pe ceilalți (muzeele, spectacolele, excursiile, cunoștințele comune, ultima carte citită pot servi drept subiecte de conversație și lua forma unor discuții animate, din cele mai interesante). Politețea cere să ne abținem de la întrebări indiscrete. De asemenea, să nu ne rezemăm în coate, la masă (numai antebrațele se sprijină pe masă). Cînd mîncăm, ținem furculița în mîna stîngă și cuțitul în cea dreaptă. Nu ținem furculița în mîna dreaptă decît pentru a duce la gură alimentele ce nu se taie cu cuțitul (ouăle, legumele). Tăiem alimentele după fiecare îmbucătură, nu dinainte. Nu ștergem sosul din farfurie cu pîine — cel mult, putem face acest lucru punînd o bucățică de pîine în farfurie și o luăm cu furculița. După ce am terminat de mîncat, așezăm furculița și cuțitul unul lîngă altul, pe farfurie. Nu ne servim niciodată de cuțit ca să ducem mîncarea la gură. Cînd ni se prezintă un fel de mîncare pe un platou și trebuie să ne servim singuri, nu alegem bucata cea mai bună („lăcomia pierde omenia!") și ne servim cu moderațiune, ajutîndu-ne de ustensilele pe care gazda a avut grijă să le aducă odată cu mîncarea (în nici un caz nu folosim furculița sau lingura cu care am mîncat deja). Nu aplecăm farfuria de supă ca să nu pierdem ultima înghițitură și cînd tăiem carnea nu depărtăm cozile de trup (la masă nu se face gimnastică și nici exerciții de antrenament pentru inot!).

Un oaspete politicos are grijă să nu lipsească vecinilor săi de masă nimic: le toarnă de băut, dar numai după ce i-a întrebat dacă doresc acest lucru, și în nici un caz nu le umplu paharul pînă la margine.

CUM MÎNCAM UNELE ALIMENTE. Legumele, salatele, carnea tocată se mănîncă numai cu furculița, ajutîndu ne cu o bucățică de pîine pe care o ținem în mîna stîngă. Pentru pește și carne, ne servim de cuțite și furculițe speciale, ca și pentru fructe sau desert. Merele, perele, piersicile, pe care vrem să le mîncăm cu furculița și cuțitul se țin cu furculița în mîna stîngă) și se cojesc cu cuțitul (cu mîna dreaptă). Se duc la gură cu furculița, după ce am tăsat — dacă fructele au sîmburi mari — sîmburii pe farfurie. Pepenele verde se mănîncă cu furculița și cuțitul, cel galben, mai bine cu lingurița. Sîmburii de cireșe, de prune, se strecoară, discret, în palmă, și apoi se pun pe farfurie. Brînza nu ia calea gurii pe cuțit, ci se pune pe o bucățică de pîine. Dacă ne servim cu unt, îl întindem pe o bucățică de pîine, în nici un caz nu ne ungem o felie întreagă, din care să mușcăm apoi! Șparanghelul îl mîncăm cu mîna; tot astfel racii; tot așa oasele de pui (gazda are grijă să pună alături de fiecare oaspete un castron mic cu apă călduță și un șervet mic). Cînd vrem să bem, ne ștergem în prealabil gura, iar femeile, dacă au roșu de buze, se șterg cu un șervețel mic de hîrtie. Nucile și alunele nu se sparg cu mîna, nici în ușorul ușii, nici nu se zdrobesc în palme. Gazda trebuie să aibă grijă să pună la dispoziția oaspeților ustensilul special pentru aceasta.

La sfîrșitul mesei, cînd gazda va constata că toți musafirii au terminat de mîncat, se va ridica, prima, și, dacă e cazul, va da semnalul să se treacă într-o altă încăpere. Invitații, după ce vor fi pus, fără să le împăturească, șervețele de masă, o vor urma. Se servesc cafelele, fiecărui invitat în parte. Lichiorurile pot fi servite pe o tavă, fiecare invitat luîndu-și singur paharul sau turnîndu-și singur din sticlă. Cînd musafirul a terminat de băut cafeaua și lichiorul, nu va pune ceașca sau paharul la întîmplare, pe masă, pe pian, pe rafturile bibliotecii, ci pe tavă.

CURIERUL NOSTRU

NATALIA I. — Craiova: Propunerea dv. de a publica lecții de gimnastică ne-au mai făcut-o și alte cititoare. Și dv. ca și celorlalte cititoare care ne-au cerut acest lucru, vă răspundem că în numerele următoare vom începe să publicăm lecții de gimnastică. Vom ține seama bineînțeles ca programul lecțiilor să fie cît mai variat astfel încît să folosească tuturor scopurilor.

IEȘANCA. — Asemenea lucruri nu sînt obișnuite la noi și ne surprinde faptul că se mai găsesc în zilele noastre oameni cu astfel de mentalități. Este desigur foarte greu ca astfel de oameni să fie aduși pe calea cea bună. În orice caz nu puteți fi dv. aceea care să vă asumați o astfel de misiune, dată fiind greutatea acesteia. Credem că este bine să încheiați acest capitol trist care v-a răpit atît de mult timp din viață. În ce privește cealaltă problemă, ar fi bine să consultați un medic de specialitate. Vă este necesar în orice caz un examen al glandelor. Pe baza rezultatului acestui examen vi se poate prescrie și tratamentul adecvat.

DORA C. — Deva: Cele ce ne propuneți dv nu sînt lipsite de interes. Ne vom mai gîndi și vom vedea ce trebuie făcut. În pagina noastră ați văzut desigur și veți mai vedea modele de rochii pentru ocazii deosebite. Modelele recomandate pentru concerte, teatre, restaurante, pot fi folosite — dacă vă plac bineînțeles — și cu prilejul unor vizite, reuniuni, cu caracter deosebit.

RĂZVAN — Oradea: Aveți perfectă dreptate. O discuție nu numai că n-ar rezolva problema, dar mai mult ar încurca o. Numai retragerea dv. definitivă, ar putea clarifica — și așa destul de greu — această complicată situație. Trebuie să faceți în așa fel încît să dispară posibilitatea unor întrevederi zilnice. De altfel și dv. v-ați dat seama că aici ar fi cheia problemei, dacă o putem numi așa. Din păcate însă nu ați făcut nimic concret în această direcție. Credem că dacă veți acționa în acest sens, veți putea înfrîna o dorință care, datorită conjuncturii lucrurilor, nu are sorți de împlinire niciodată. Nu vă vo fi chiar atît de ușor acest lucru, dar cu multă voință este posibil.

Pentru SERILE DE PRIMĂVARĂ

1. Rochie tinerească croită kimono, prinsă în talie cu o corsetă de sub care pornesc cute pe corsaj și pe fusta fiind apoi îndreptate spre față.
2. O rochiță ușoară din lenaj cu talia conturată de un cordonaș care se întrerupe în față întrind prin două cataroame de xidel plisate în dreptul cutelor adînci care dau lărgime rochiei.
3. Rochie elegantă pentru serile de primăvară. Are o mișcare originală la partea inferioară a fetei care pornind din cusătura subrațului se înnoadă în talie, formînd pe fustă draperii în formă de raze.
4. Clasica combinație de pepit cu catifea. Guler lejer degajat și alungit pînă aproape de talie unde se oprește într-o fentă cu un grup de nasturi.
5. Deux pièces kimono, cu basc scurt și eșarfă cu terminație de franjuri înnodate și fixată cu o broșă.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

PĂRANTIILE lui TOP

povestite de el însuși

XIX

— Cum l-am întrerupt eu, și dumneavoastră ați ajuns dintr-o dată vagabond?

— Eu? A, nu, nu, mica răspunse Bibe zîmbind cu mîndrie. Eu am ieșit să dau o raită pe stradă... așa, de unul singur. Și am avut ghionul să mă întîlnesc cu dumnealor, de la ecarisaj!

— Tocmai asta am păpit și eu! Și acum ce o să se întîmple cu noi?

— Mie nu mi-e grijă, c-ne stăpînul meu și mă scoate. M-a mai scos el și altă dată de aici.

— Și ți-a tras pe urmă o chelfăneală a întregit roșcovanul.

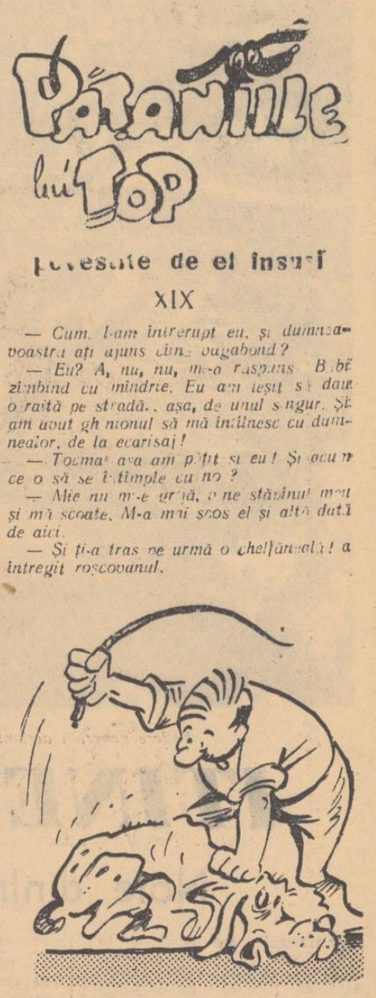

— Mie? Chelfăneală? La ascultă, tinere, drept cine mă iei? Eu de cînd mă țin minte n-am fost... așa... chelfănit! Află că eu...

Bubi sporovăia într-una dar eu nu-l mai ascultam. M-am dat mai aproape de cînele cel roșcovan și l-am întrebat:

— Nene, ce zici, scăpăm de aici?

Roșcovanul mi-a făcut cu ochiul:

— Ce-i, puștiulache, te-a luat cu tremuriciul?

— Mi-e frică, nene, am mărturisit eu. Mor de frică!

— Pe tine nu vin să te scoată stăpînii?

— Ar veni ei... nu mai să știe că sînt aici!

— Află dinsul, n-avea grijă! Și dacă e la o adică, o stergem împreună!

M-am uitat neîncrezător la el:

— Cum, se poate fugi de aici?

— Oho! Știi de cîte ori m-au prins pe mine hingherii? De cinci ori! Și de fiecare dată am spălat putina! Nu te teme, șoricarule! Cît e nea Pîrlitu lîngă tine, poți să dormi liniștit!

— Cine e nea Pîrlitu? I-am întrebat eu.

Roșcovanul a izbucnit în rîs:

— Eu sînt ăla! Îmi zice așa din pricina blănii mele. Cică arată de parcă s-ar fi pîrlit la foc.

Era atît de vesel și nepăsător, încît a început să mă mai imi vie și mie inima la loc.

— Și cum crezi, nene, chiar putem fugi de aici?

— Sigur că da! A teaptă tu numai să se facă întuneric și ai să vezi! Scormonim pe sub ușă... uite aici... pînă facem o groapă, ne băgăm pe dedesubt și ieșim în curte.

— Și din curte, cum scăpăm?

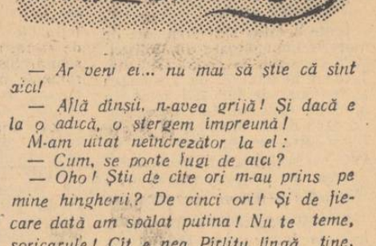

— Trecem prin gard. O mulțime de scînduri sînt rupte.

— Și dacă ne vede vreunul din hingheri?

— Ma întîi că nu ne vede. Și al doilea chiar dacă ne vede, tot nu ne face nimic. Ultima oară am trecut chiar pe sub nasul lor și nici nu s-au clintit, nu-s nici ei chiar atît de răi cum ni se pare nouă.

— Și cîna blănii mele. Cică arată de parcă s-ar fi pîrlit la foc.

Era atît de vesel și nepăsător, încît a început să mai imi vie și mie inima la loc.

— Și cum crezi, nene, chiar putem fugi de aici?

— Sigur că da! A teaptă tu numai să se facă întuneric și ai să vezi! Scormonim pe sub ușă... uite aici... pînă facem o groapă, ne băgăm pe dedesubt și ieșim în curte.

— Și din curte, cum scăpăm?

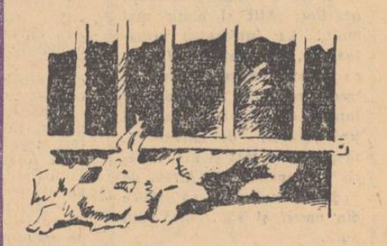

— Trecem prin gard. O mulțime de scînduri sînt rupte.

— Și dacă ne vede vreunul din hingheri?

— Ma întîi că nu ne vede. Și al doilea chiar dacă ne vede, tot nu ne face nimic. Ultima oară am trecut chiar pe sub nasul lor și nici nu s-au clintit, nu-s nici ei chiar atît de răi cum ni se pare nouă.

Text: N. MINEI
Desene: H. LERU

(Va urma)

La ghișee...

Desene de Matty ASLAN

— Încă odată: e cineva la ghișeu?

Fără cuvinte

— Nu deschizi ghișeul pînă nu-i sala plină!...

— E foarte conștiincios, dar are un mare cusur: la ora trei punct, dar știi, punct... pac!... trîntește obloul!...

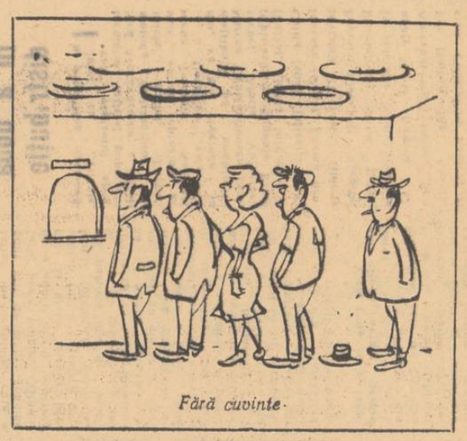

Fără cuvinte

...— Știți, avem și un inovator!...

Ultimul bilet

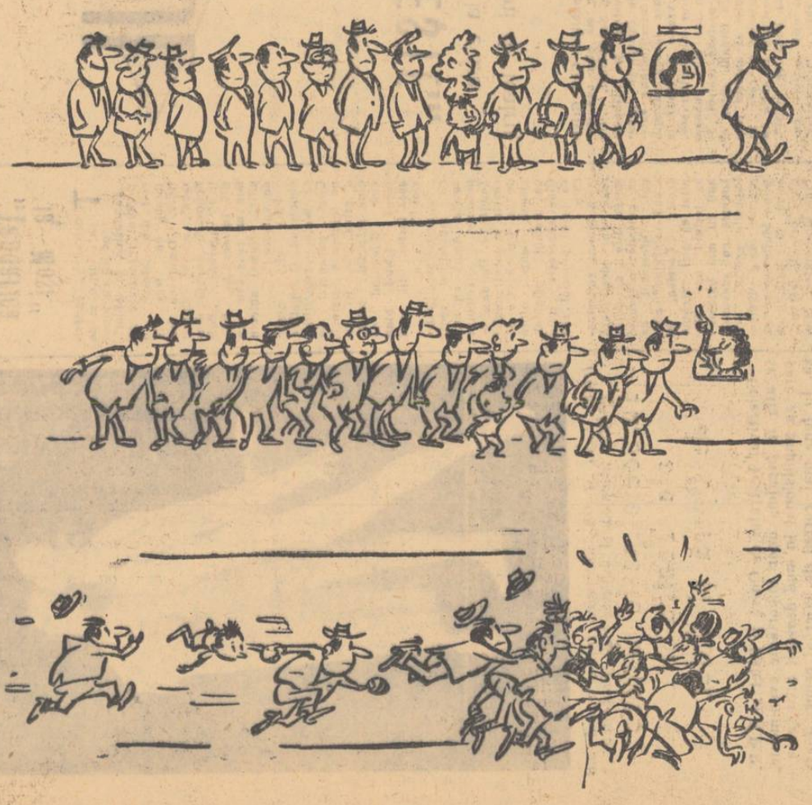

Mesagerie rapidă.

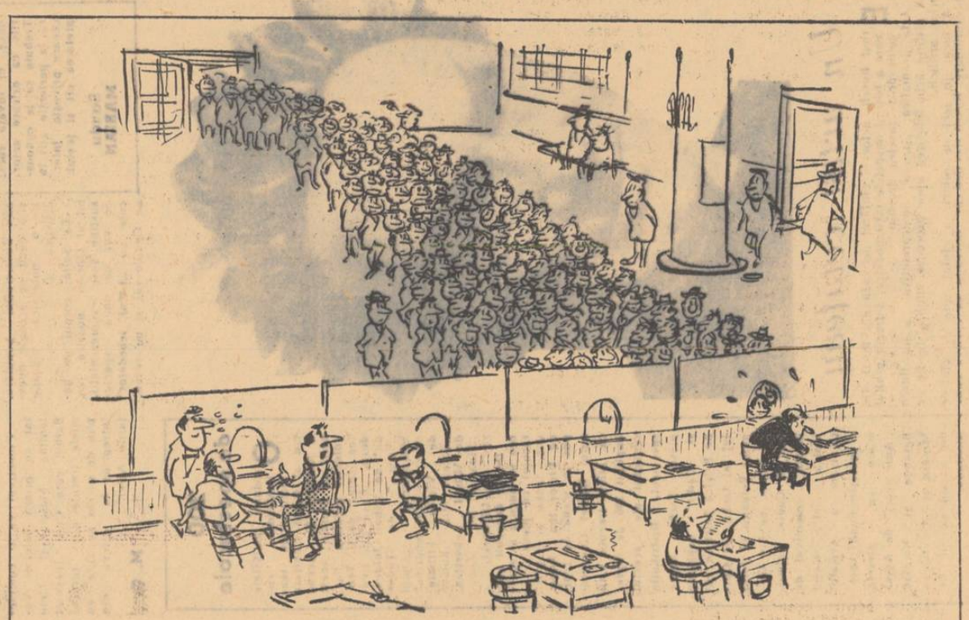

— În fond, îl privește! Cine-l pune să fie atît de amabil și de conștiincios!...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Din lirica lui Arghezi

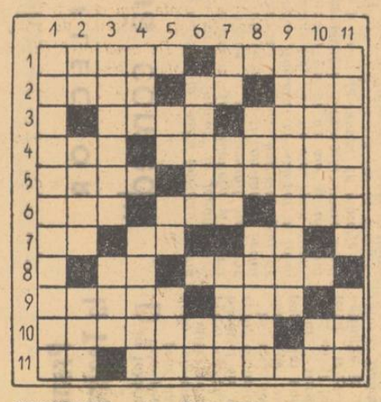

ORIZONTAL: 1) Pronumele autorului ciclurilor „1907", și „Cîntare omului" — Vers cu aceleași sunete în silabele finale; 2) Ciclu de poezii argheziene — Usturoi (reg.) — Pronume feminin; 3) Știnjenel — Mînătîrcă; 4) „...rece,... tîrzie": două poezii de Arghezi din ciclul „Versuri de seară". — „Bilete de...", cunoscută publicație editată de Arghezi; 5) Leliță (reg.) — Margine (pl.); 6) Poezie cu caracter solemn, eroic — Alma..., capitala R.S.S. Kazahe — Fiul bănățeanului; 7) Simbolul unui element radioactiv — Nota noastră — Pronume posesiv; 8) Simbolul unui element chimic din grupa pămînturilor rare — Editura care a editat pentru prima oară în ediție completă „Versuri de Tudor Arghezi, într-un singur volum; 9) „... fierbinte", poezie argheziană din ciclul „Poeme" — Articol posesiv (pl.); 10) Poezie argheziană de protest social din „Cuvinte potrivite" — Așa a semnat deseori Tudor Arghezi; 11) Articol nehotărît — Strada unde a locuit mult timp Arghezi.

VERTICAL: 1) Numele de familie al lui Tudor Arghezi; 2) Un om — Poezie din ciclul arghezian „Flori de mucegai" — Zeul păstorilor în mitologia greacă; 3) Nimfă a pădurilor în mitologia greco-romană — Ceva înfășurat în formă de cilindru; 4) Monedă în țările scandinave — Pronumele celui mai mare poet contemporan turc; 5) Inițialele lui Ion Petrescu — Perioadă de timp — Ofițer din armata otomană; 6) Iureș, năvală — Străveche cetate babiloniană; 7) Măsură de lungime japoneză — Titlul unei poezii argheziene — Săritură; 8) Curele cu care se înhamă calul — Stradă pe malul înalt al unei ape: 9) Note pe marginea unui manuscris; 10) Denumire arhaică pentru titlul unei celebre poezii argheziene — Pagodă în japoneză; 11) Formă specifică de proză publicistică argheziană — Poezie de Arghezi din ciclul „Versuri de seară".

I. NICOARA

Buchet de romanțe

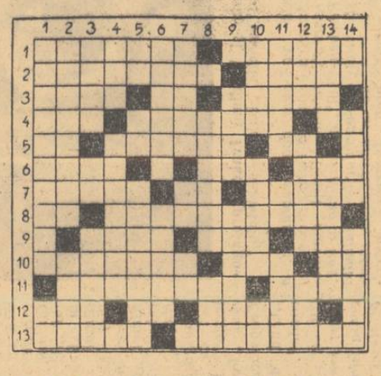

ORIZONTAL: 1) A scris romanța „Dor de răzbunare" — Una din creațiile acestei poete se intitulează „Romanță"; 2) Pe versurile poeziei sale „Pe lîngă plopii fără soț", compozitorul G. Sorban a scris romanța cu același nume — Celălalt pronume al lui Carl von Weber, autorul romanței „Pe malurile înflorite ale Loirei"; 3) Personaj feminin din baletul „Gayaneh" de Haciaturian — Final de romanță — „Romanță de mai" de Mihail Codreanu; 4) Nume feminin — Partea de romanță ce aparține poetului (pl.) — ...literar; 5) Consoane — ...mea, ieri un copil „Și-a dat cu pudră-n tîmpla oară" (Romanța „Am început să-mbătrînesc" de H. Mălineanu) — Tese!; 6) Le cîntă ciobanul din fluier (sing.) — A apărea — Plimbare; 7) Timpuri — În romanță! — ...în dragoste pe veci ...De n-ar fi fost să fim / Poate că n-am iubit atît / Tot ce arzînd iubim" (Romanța „Poate că n-am iubit atît" de M. Vescan; 8) Notă muzicală — Autorul poeziei „Steluța" pe ale cărei versuri D. Florescu a compus romanța cu același nume 9) Broderie artistică pe pînză — I-a evocat cu melancolie Fernic în romanța „Îți mai aduci aminte" — Fluviu în U.R.S.S.; 10) Floare întîlnită în romanța „Amintiri" de Mia Braia — Obraz — Alfa și Omega; 11) Romanță de compozitorul sovietic Meitus — ... Florescu, neîntrecuta interpretă a „Steluței" lui Alecsandri; 12) Trandafiriu — Sfîrșit de doină! — Celălalt nume al arinului (pl.); 13) „... pribeagă", romanță de Stolz — Romanță de Mihăilescu-Toscani.

VERTICAL: 1) Celebru compozitor rus, autorul romanțelor „Seara", „Noaptea" etc. — Mări ri! 2) Aduceri aminte cîntate de Mia Braia pe propriile-i versuri — Lipsit de voce; 3) A te lăsa în voia gîndurilor dragi — Pronume — Pui în ordine; 4) Lugojana lui Vidu sau Filaret Barbu — Tonalitatea unei romanțe de Beethoven; 5) Unde e?! — La început de vers — A lumina; 6) Iscusiți — Nume feminin; 7) Minuitorii de ace la drumul de fier — Dialect francez — Pronume; 8) Cu voce slabă — Ramură (poet) 9) Plin de grație și gingășie — Auxiliar al radiourilor și televizoarelor; 10) Tema preferată a romanțelor — Luna cireșelor — Pomadă; 11) Îndurerat — Consoane — Eroină a lui Zola; 12) Posedă — Vești — Rîu în Europa; 13) Cosiță (reg.) — Înzestrat cu utilaj; 14) Diftong — A aștepta cu dor și nerăbdare — ... Radu, talentata interpretă a romanțelor noastre.

Sofia BUCUREȘCU

Tesături și pînzeturi

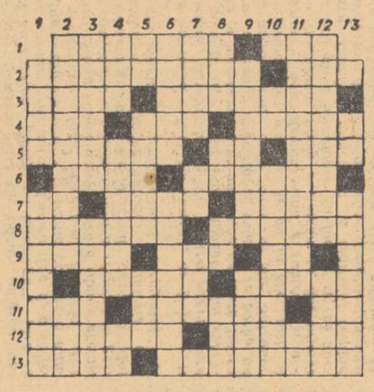

ORIZONTAL: 1) În pînzele albe... — Servește la țesut. 2) Din mîinile lor ies nesfîrșite valuri de pînză — Spală pînza. 3) Pun — Pînză (fig.); 4) Animal nordic. — Preparat culinar. — Rar (poet.). 5) Desenul de pe pînza dreptunghiulară... — Posed — Clar. 6) Personaj legendar — Substantiv care are aceeași formă și pentru masculin și pentru feminin. 7) Pentru — Băieței! — Bună dimineața în format redus. 8) „O pînză în depărtare" și „Toate pînzele sus!" — Alinare. 9) „A" de la U.T.A.! — Nuvelă de Arcadii Gaidar — „E mic, mititel și e în temă și el!" 10) Căpetenii arabe — Împletitură. 11) Prefix cu semnificație „jumătate" — Cereală — Tudor Livescu. 12) Sac de pînză purtat în spate — Dulceață gelatinoasă și transparentă. 13) Conifer cu mătase proprie — Ramură industrială care se ocupă cu transformarea în fire a fibrelor textile (pl.).

VERTICAL: 1) Olandă — „Din coadă de cîine, sită de mătase nu se face". 2) Înfrumusețează pînzeturile. — Fruct. 3) Poet sovietic — Colaboratoarea țesătoarei. 4) Oraș în Bolivia — Fibră textilă obținută din borangic — Ion Dănulescu. 5) Armăsar — Țesătură deasă de mătase sau de bumbac — Acesta. 6) De ploaie, de cal sau de aplauze! — Pînză albă pentru vis! 7) Caracteristic cuțitului — Pronume personal — Jumătatea lui Victor. 8) Încere la urmă — Andrei Petrescu — Barbu Stănescu — Alimentație publică locală. 9) Țesătură rară de bumbac sau mătase. — Exagerat. 10) Oraș din vechime — Nu aceasta. 11) Pînză de casă — Pronume. 12) Înfățișare, față — Unitate de volum întrebuințată la cubajul lemnelor așezate în stive. 13) Apropiate la pînzeturi, depărtate la țesături! — Inveleai.

N. CORNEA

Cuvinte mai rare: Anat — R.V.S.

DEZLEGAREA JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

LEMNE

ORIZONTAL: Daltă — Tănase — Ulei — Pădure — Lambriu — Tact — Cunună — A — Cui — Etil — Nuci — RM — As — Pe — Antep — E — Oto — Ster — L — Strîmbă — Rica — Er — S — Asat — Or — Nod — Acar — AP — Timonă — Talaș — AA — Tîndărică.

MASA E SERVITĂ!

ORIZONTAL: Aperitiv — M—Supă — Azimă — Piată — Miel — I — Varză — Șa — CCA — Pe — Mei — I — Salvan — Cosac — Acid — Alivancă — E — Răvaș — Iris — An — R — G — ORE — M — Ciorbă — R — Esență — Nit — Lene — Siel.

CASA

ORIZONTAL: Inaugurarea — Nur. să — Amăgi — T — Paravan — C — Ema — C. — Aripă — Ra — Tic. site — Intrare — Arc — Odăi — Ila — ER — Rabat — Iițe — Ti — Ei — Aria — Caolinuri — T — Crud — Onestă.

GEORGE ENESCU

ORIZONTAL: Dansul — RE — R — Instrumenta — XI — Ascet — OP — T — El — Ania — S — Ulm — A — Un — CO — Oistrah — Sid — RV — Dirijori — ES — O — Nenie — Gnais — Pal — Lipatti — Tia — I — Eroi — Bach.

POȘTA REBUS

LIVIU NOVAC — com. Pecica: În ce privește ultimul joc primit din partea d-tale, aveam unul pregătit din vreme. Vă rugăm să ne mai trimiteți.

E. DUICAN — Hunedoara: Într-adevăr, jocul trimis de d-ta are unele caracteristici, deosebite. Definițiile, ca și soluțiile sînt însă mult prea ușoare, sub posibilitățile dezlegătorilor noștri. Mai reveniți.

C. IONESCU — București: jocul cuprinde un număr de puncte negre peste procentul admis.

I. BORDOVAN-Reșița: Tema ne interesează. Reluați însă tema într-un careu de dimensiuni mai mici.

IOAN ROMAN-Sibiu: Definițiile sînt incorecte. De pildă, planificatorii nu se ocupă doar cu sistematizarea. De asemenea, aveți în careu cuvinte inexistente în dicționar: arb și altele. Dicționarul limbii române moderne se găsește în librării.

M. CHENERES-Sighișoara: În limita spațiului disponibil vom folosi jocul trimis.

LUCIAN IONESCU-București: Vă recomandăm ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri. Mai tîrziu, cine știe...

TRAIAN CROITORU-Beiuș: Am publicat numeroase careuri pe această temă. Așteptăm alte jocuri.

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Partida decisivă de la Mar del Plata

Ediția din acest an a tradiționalului turneu de la Mar del Plata a fost dominată de duelul dintre Boris Spasski (U.R.S.S) și B. Fischer (S.U.A.). Partida dintre ei, disputată în runda a doua a turneului, a oferit o întrecere pasionantă. Într-un gambit al regelui acceptat, tratat într-o manieră modernă, cei doi jucători au ajuns din primele mutări într-o poziție tăioasă, caracteristică deschiderii, în care au abundat sacrificiile spectaculoase.

Alb: B. SPASSKI
Negru: B. FISCHER

1. e4, e5. 2. f4, e: f4. 3. Cf3, g5. 4. h4 (o mutare energică, cu scopul de a împiedica dezlănțuirea unui atac puternic pe flancul regelui) 4... g4 5.Ce5, Cf6 6.d4 (se poate la fel de bine juca și 6.Nc4) 6...d6 7.Cd3, C:e4 8.N:f4, Ng7 9.Cc3! (O inovație. De obicei, în poziția aceasta se joacă c3. Mutarea din text asigură un joc mai activ albului, suficient pentru a compensa dublarea pionului „c") 9...C:c3 10.b:c3, c5! (cu scopul de a acționa asupra centrului alb. Slăbește însă pionul „d") 11.Ne2, c:d4 12.0-0! (sacrificiul unui pion pentru obținerea unei coloane deschise) 12...Cc6! 13.N:g4, 0-0! 14.N:c8, T:c8 15. Dg4! Leagă nebunul din g7, continuînd în același timp atacul) 15. ...f5. 16. Dg3, d:c3 17.Tae1, Rh8 18.Rh1, Tg8 19.N:d6, Nf8! 20.Ne5+, C:e5 21.D:e5+, Tg7 22.T:f5, D:h4+ 23.Rg1, Dg4 (Fischer se apără bine, reușind pînă acum să păstreze și pionul în plus. Resursele albului sînt însă departe de a fi epuizate...) 24.Tf2, Ne7 25.Te4!, Dg5 26.Dd4, Tf8 27.Te5!, Td8 (Nu merge Dh4 pentru că urmează T:f8+ cu cîștig) 28.De4, Dh4 29.Tf4! și Fischer cedează întrucît pierderea unei figuri nu mai poate fi evitată.

Ultimul număr din revista „Illustrated London News" publică la rubrica de șah condusă de cunoscutul maetru Baruch H. Wood, o partidă jucată la București între Ghițescu și Șuta. Wood face aprecieri elogioase la adresa lui Ghițescu, pentru manevrele fine cu care a reușit să obțină o victorie rapidă, în numai 21 de mutări.

„Cupa orașelor"

În anul 1957, Federația română de șah a inițiat un concurs prin corespondență intitulat „CUPA ORAȘELOR". Echipele participante, formate din cîte 4 jucători, au fost împărțite, după coeficientul de clasificare a jucătorilor, în două grupe: GRUPA A: București I, București II, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Ploești și GRUPA B: București III, București IV, București V, Caracal, Cîmpina, Ploești II, Rm. Sărat, Sibiu, Tîrgoviște și Vaslui. Echipele din grupa A au aliniat formații puternice, din care nu au lipsit jucători fruntași din țara noastră, cum sînt maeștrii Radovici, Urseanu, Drimer, Reicher, precum și o serie de candidați de maeștri și jucători de categoria I-a.

Latura organizatorică a concursului a fost la înălțime, Federația română de șah luînd toate măsurile necesare pentru buna lui desfășurare (tipărirea de cărți poștale speciale, fișe de partide trimiterea rapoartelor de arbitraj conducătorilor de echipă etc.). Păcat însă că la acest efort al Federației o parte din participanți nu au avut o atitudine corespunzătoare, întîrziind mult răspunsul la mutări sau chiar abandonînd partidele. Datorită acestor deficiențe omologarea rezultatelor a suferit și ea întîrzieri, concursul neputîndu-se încheia definitiv nici pînă astăzi.

„CUPA ORAȘELOR" a fost cîștigată de reprezentativa orașului Cluj, formată din jucătorii **Valer Demian, Gheorghe Balogh, Mihai Breazu** și **dr. Victor Malcoci**, care acumulînd 24 de puncte (cu două partide încă neomologate), nu mai poate fi egalată de nici o altă echipă. În continuare, clasamentul se prezintă astfel: Iași — 17 (5) p., Oradea — 16½ (3) p., Ploești 14 (8) p., Galați — 14 (7) p., Craiova — 10 (7) p., București II 3 (13) p., București I și Constanța 4 (13) p.

Cele mai bune rezultate individuale (din 8 partide jucate) le-au obținut următorii jucători: Masa I-a: V. Demian (Cluj) — 7 p., P. Leibovici (Iași) — 5½ p.; Masa II-a: L. Karacsonyi (Oradea) — 6½ (1) p.), P. Diaconescu (Ploești) — 5½ (2) p.; Masa III-a: M. Breazu (Cluj) — 7½ p. (cel mai bun rezultat individual al concursului).

Dr. Victor MALCOCI

Două finaluri clasice

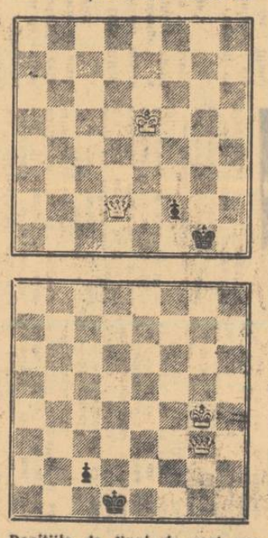

Pozițiile de final de mai sus ne-au rămas moștenire din veacurile trecute. Primul final — aparținînd lui G. Greco — datează din 1612. Al doilea final aparține lui L. Lolli și este ceva mai „tînăr": din anul 1763. Comun ambelor poziții este faptul că albul are la dispoziție o manevră interesantă și instructivă pentru a forța cîștigul într-o situație în care pionul gata să se transforme crează aparența unei remize inevitabile.

Jocuri distractive

Cum?

Din 16 chibrituri a fost alcătuită o cetate (pătratul cel mic din mijloc), înconjurată de un șanț adînc (pătratul cel mare).

Cum se poate ajunge la „cetate" cu ajutorul a două chibrituri a căror lungime este egală cu lățimea șanțului?

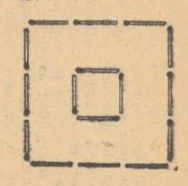

Vasul și cutia

Poate să încapă vasul cel mare în cutia cea mică? Vă veți grăbi poate să răspundeți: nu! Totuși dacă luăm silueta vasului din desenul de mai sus și cu ajutorul unei foarfeci, o descompunem în bucăți pe care apoi le regrupăm, vă asigurăm că vasul va încape exact în cutie. Dar știți cum trebuie procedat?

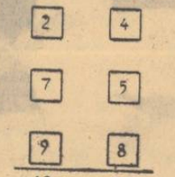

În părți egale

Copiați pe hîrtie poligonul alăturat și încercați să-l tăiați în 4 patrulatere egale (figurile se numesc egale dacă prin suprapunere coincid exact).

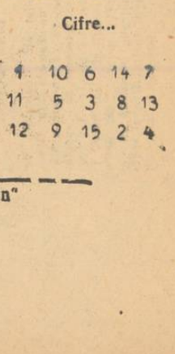

Egalați sumele

Pregătiți 8 hîrtiuțe cu numerele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 și așezați-le pe două coloane așa cum vă arată desenul alăturat. (una cu total 19, alta cu 20).

Mutînd numai două hîrtiuțe trebuie să obțineți ca totalul celor două coloane să fie egal.

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 134

În zece minute

1) Șase tăieturi. 2) 27 cuburi. 3) Niciunul. 4) 8 — adică atîtea cîte vîrfuri are cubul. 5) 12 — adică atîtea cîte muchii are cubul. 6) 6 — adică atîtea cîte fețe are cubul. 7) Unul.

Cu patru linii

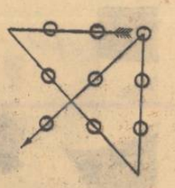

Cifre...

4	10	6	14	7
11	5	3	8	13
12	9	15	2	4

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Filme despre Lenin

În luna aprilie s-a început la Moscova turnarea unui film, producție sovieto-poloneză, închinat lui V. I. Lenin. Scenariul este scris de scriitorul Evgheni Gabrilovici, în colaborare cu scriitorul polonez Igor Newerly. Referindu-se la această nouă producție cinematografică, Evgheni Gabrilovici a dat de curând următoarele amănunte:

— Acțiunea se petrece între anii 1913—1914, când Lenin locuia la Poronina, sat din apropierea Cracoviei. Am vrut să arătăm prin acest film cum a ajuns Lenin la formula de transformare a războiului imperialist într-un război civil. Pentru a cunoaște mai bine locurile, autorii scenariului au vizitat localitatea Poronina, unde au găsit oameni care l-au cunoscut pe Lenin.

Numeroase studiouri de filme sovietice au turnat noi documentare. „Amintiri despre Lenin", „Lenin în regiunea Volgăi", „Mențiuni despre Lenin", sînt doar cîteva din titlurile acestor documentare.

NOI COMPOZIȚII DE MUZICA UȘOARA

Spectacolele de premieră ale Teatrului Satiric „Nuvela" au fost „Țărăncile" de Aristofan, „Revista oglinzilor" de Mircea Crișan, Al. Andrieș și Radu Stănescu, și „Vitamina M... muzica", de Eugen Mîrea, cuprind o serie de noi melodii de muzică ușoară ale compozitorilor noștri.

Astfel, „Revista oglinzilor" cuprinde melodiile: „Sună clopoțelul", „Spre seară", „Mi-am văzut visul cu ochii" (de Ion Vasilescu), „Vecinul meu" (de Nero), Demetriad), „Oglinzi, oglinjoare" (de Nicolae Patrichi), „Așa-i dragostea", „Danseaza așa seară" (de Edmond Deddi), „Cantaghetele din Sevilla" (de Florentin Delmar).

În concertul spectacol „Vitamina M... muzica" vor fi prezentate melodiile: „În duminica mea", „Nu mă uita" (de Ion Vasilescu); „Te-am păcălit", „E primavară în ianuarie", „Mamaia" (de Celu Solomonescu); „Tu știi", „Mai vecine" „Din partea mea" (de Florentin Delmar); „La revedere, Moscova" (de Aurel Giroveanu); „Maria-Maria" (de Mișu Iancu), „Polka 60" (de George Grigoriu).

„TITANIC-VALS" în a doua distribuție

În pregătirea spectacolului cu „Titanic, vals", regizorul spectacolului, artistul poporului Sică Alexandrescu, a folosit metoda „distribuirilor paralele". Astfel, „Titanic. vals", ce se reprezintă pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale", sala Studio, va mai cuprinde în distribuție pe următorii: Mircea Constantinescu (Spiridon), Maria Voiculeanu (Chiriachiița), Eugenia Bamé (Dacia), Ileana Iordache și Catița Ispas (Mizai), Tina Ionescu (Gena), Cosma Brașoveanu (Traian), Didona Popescu (Decebali), Gabriel Dănciulescu (Petre Dinu). În celelalte roluri vor mai apare Maria Negrea, Al. Alexandrescu-Vrancea, Serban Holban, Ion Anastasiad, Constantin Rautchi și Olga Manolescu.

AL. GIUGARU POVESTEȘTE...

● Cum a ajuns actor și apoi elev la clasa Lucia Sturdza-Bulandra ● După 43 de ani de teatru, Giugaru își scrie memoriile

Am surprins, zilele trecute, un grup de tineri actori încheiendu-și repetiția la piesa „Maria" de Vasile Iosif, ascultîndu-l cu nesaț pe artistul emerit Alexandru Giugaru, povestindu-le cu insuflețire aspecte din bogata-i carieră.

Cu vervă-i cunoscută, Al. Giugaru le spunea tinerilor să colecționeze din curînd a împlinit 43 de ani de când slujește teatrul, fapt care l-a determinat să înceapă să-și scrie memoriile. De aci, nenumărate întrebări puse de Sanda Toma, Mitzura Arghezi, Cosma Brașoveanu sau Grigore Pavel Navacevschi.

— Am scris mai bine de o sută de pagini, relata Giugaru, dar n-am să vă pot satisface acum chiar în întregime curiozitatea. Am să vă povestesc doar despre cum am ajuns eu actor și cum am devenit, mai tîrziu, la Conservator, elevul marei noastre artiste Lucia Sturdza-Bulandra.

— Ne interesează deosebit de mult... au spus cu toții...

— Păi, s-o iau cu... începutul începutului. De fel din Huși, copil fiind, am asistat la o serie de reprezentații date în orașul nostru, prin berării și grădini de vară, de către cunoscutul cupletist popular Iorgu Tomescu. Mai tîrziu, prin 1907—1908, și-a făcut apariția la Huși neuitatul artist Constantin Tănase. Mi-au plăcut atît de mult spectacolele pe care le-am văzut, că mi-au mers direct la inimă. Am spus, plin de bucurie, că actor mă fac și... gata! Numai că n-a fost atît de simplu cum credeam eu. Tatăl meu, munchior celerist, care-și prețepea prea bine cum devine chestia cu... teatrul și care știea multe să sîngă sei de gară, nu admitea nici în ruptul capului să mă fac actor. Am plecat la București și am urmat liniștit la o școală de meserii. Era în anul 1912... Dar... să vedeți ce făceam: seara, săream gardul și mă duceam la cinematograful „Jupiter", pe Calea Mosilor, unde o trupă de revistă juca în pauzele dintre filme. Nu mai mă săturam privind pe artiști. Dar, într-o seară, mi s-a întîmplat... la inspecția făcută în dormitor nu am fost găsit, în schimb, cotrobăindu-mi prin lucruri, mi-au găsit diferite mustăți, bărbi, grime și alte „rechizite", pe care le confecționasem singur și cu care mă pregăteam pentru teatru. Rezultatul? Am fost dat afară din școală și am pornit-o în căutarea lui Iorgu Tomescu, care juca

împreună cu trupa sa la mustăriile de pe Calea Griviței. Nici prin gînd nu i-a trecut lui Iorgu Tomescu să

na, inginerul agronom al disopoditei și Sabri, mare vinificator de origină tătară; doctorița Ioana și Andrei, intelectualul de tip nou; Nurie, o tătăroaică plină de viață, îndrăgostită de Tudorel, fostul pierdevară, care după ce a colindat o lume întreagă își află rostul în gospodărie, luptă în cadrul unei gospodării agricole colective pentru a obține o calitate superioară de struguri, reușind totodată să-și învingă unele slăbiciuni personale, reminiscențe ale mentalității vechi. De parcurgul acestui șir infinesc cîteva cupleri de îndrăgostiți: Ele-

— Dar muzica ce particularități prezintă?

— M-am străduit să creez pe versurile lui I. Berg ușoare, dar destul de mai optimiste, luminoasă și o orchestrație orchestrală să releve varie. tate. Dintre melodiile principale aș aminti „Fetele din Murfatlar", un cîntec al înfrățirii care devine un leit-motiv muzical, valsul „Te iubesc... s-a mai spus te iubesc", „Cîntecul risului", prezentat de cuplul comic Nurie — Tudorel, „Oda Murfatlarului", un cîntec al culesului, „Struguri cu boabe cuprinde", „Omule din lună", etc., precum și un cîntec tătăresc de care-l prețuiesc. O atentie deosebită am acordat.o scenelor muzicale și coregrafice de masă. Așa da exemplu aci finalele mobilizatoare din actele întîi și doi, în care corul își parte activă la acțiune, apoi Baletul belșugului, ca și întreaga serbare a culesului, bazată pe un vechi obicei.

Întregul spectacol pune în lumină elementul popular. Nu aș putea încheia fără a mulțumi Institutului de folclor pentru prețiosul sprijin pe care mi l-a dat în realizarea noii opereta romînești.

G. MIHAIL

„Țăndărică la Moși"

Teatrul „Țăndărică", într-o zi de repetiții cu piesa „Țăndărică la Moși". Decorul reprezintă un colț din „Moși", o tarabă de tras la țintă, „Omul cu baraca", actorul Costel Popovici, anunță dintr-o goană: „Poftiți, încercați !.. Premiu un ceas sau un pitic... Numai obiecte de valoare !".

Pînă aici, nimic neobișnuit. O repetiție ca toate repetițiile. Cînd... papagalul de pe teighelaua barăcii a prins glas, își înjgină stăpînul. Intervine directorul de scenă: „Nu-i bine așa. Iustin, fii mai viol !".

Papagalul ascultă docil indicațiile regizorale. Apare un nou personaj, celebrul Țăndărică. De data aceasta la locul omului de la baracă. Ca să atragă clienți, el oferă un premiu original. Cine nimerește ținta va primi propriul său chip.

În lumina reflectoarelor se desfășoară mereu alte peripeții, se perindă personaje noi. Directorul de scenă intervine ade. seori: „Carmen, ai uitat că aici trebuie să lesini !" sau „Mihail îl bați, nu bătîos ! Lovește cu adevărat" Păpușile execută precizie toate indicațiile. Multe scene se reiau. O dată, de două ori, de trei ori. Până iese perfect. Nici un actor nu murmură, nici unul nu e obo. sit. La un moment dat se întîmplă un accident. Unul din personajele piesei, Popescu, elevul cel fricos, nu mai vrea să asculte indicațiile regizorale. Stă încopa și au,și mai mișcă capul.

— Ce s-a întîmplat? întreabă directorul de scenă.

De jos, din spatele decorului se aude un glas, seamănă exact cu al elevului Popescu:

— S-a rupt un arc de la capul păpușii.

Repetiția s-a întrerupt pentru zece minute. Și de abea acum... pe... adevărații artiști, pe aceia care, din spatele decorurilor dau atîta viață păpușilor, încît de cele mai multe ori spec. tatorii uită că în luminile rampei nu joacă actori adevărați.

„Repetițiile se încep cu... minutul 1", ne spune Stefan Lenghel. El învață rolul de oricare actor. Trebuie să le cunoască la perfecție atît în ceeace privește interpretarea cît și textul.

Sandu MARIAN

Irinel Liciu și Gh. Cotovelea într-o scenă din baletul „Romeo și Julieta" de Prokofiev

Turneele peste hotare ale Teatrului de Operă și Balet

Colectivul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. se află în preajma unor importante evenimente, care au impulsionat în mod deosebit activitatea sa. În luna mai, corpul de balet al primei noastre scene lirice va întreprinde un turneu în R.P. Bulgaria, iar în cursul acestei veri, ansamblul Operei va da o serie de spectacole la Moscova.

Deși se află la distanțe apreciabile de timp, ambele deplasări au intrat într-o fază înaintată de organizare. Cei mai pregătiți pași mai activi sînt balerinii, care urmează să întreprindă turneul lor în R.P. Bulgaria chiar în cursul acestei luni.

În sala de balet repetițiile curg o perioadă de vîrf. Aflîndu-ne într-una din zilele acestei săptămîni în mijlocul colectivului de balet al Operei, am culeș o serie de amănunte interesante în legătura cu acest apropiat turneu.

Vor face deplasarea la Sofia unii dintre cei mai buni balerini ai noștri, căci evenimentul acesta capătă o semnificație deosebită prin aceea că este vorba de primul turneu peste hotare al baletului romînesc. Balerinii se vor strădui să reprezinte cu cinste această artă, care la noi nu are o tradiție prea veche, dar care, în anii democrației populare, și-a găsit pe scenele noastre o puternică vibrație artistică.

La Sofia, corpul de balet al Operei noastre va susține șase reprezentații. Se vor da două spectacole cu „Lacul lebedelor" de Ceaikovski și cu recenta premieră „Romeo și Julieta" de Prokofiev. În afara acestora vor mai fi prezentate, în cadrul ciclului „O seară de balet", lucrările coregrafice „La piață" de Mihail Jora, „Periculicii" de Zeno Vancea și „Tricornul" de de Falla. Conducerea muzicală a acestor spectacole va avea, partîne dirijorului Cornel Trăilescu.

În ceea ce privește distribuția, am aflat că în spectacolele „Romeo și Julieta" și „Lacul lebedelor" vor apare o serie de balerini cunoscuți ca Irinel Liciu, Alexa Dumitrache, Ileana Iliescu A. Matei, Cora Benador, Gheorghe Cotovelea, Amalto Checiulescu, Sieva Popescu, Eugen Marcui, Alecu Marin și alții.

Spectacolul „O seară de balet" va prilejui apariția peste hotare a altor interzestrate elemente ca Rodica Iurașcu, Ion Alexe, Bojidar Petrov și alții.

Colectivul va fi completat cu primii balerini Valentina Massini și Geiu Barbu, care s.au înapoiat zilele trecute din turneul plin de succes pe care l-au întreprins în cîteva din țările Asiei.

M. G.

200 de spectacole

O rodnică activitate desfășoară colectivul de teatru al Casei Centrale a Armatei. Pe scena sălii „8 Martie" acest colectiv prezintă „Pe.tea leului" de C. Teodora, „Casa din livadă" de Mihail Joldeș, „Escu..." de Tudor Mușatescu, „Omul care a văzut moartea" de Victor Eftimiu, „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian, „Moartea lui Almazov" de Oișanski.

De pe deosebit succes se bucură și spectacolul cu piesa „Tache, Ianke și Cadîr" de Victor Ion Popa, pus în scena de regizorul Daniel Georgescu. Zilele trecute s.au împlinit 200 de reprezentații ale acestui spectacol. Distribuția piesei „Tache, Ianke și Cadîr" cuprinde pe Petrică Laist în rolul lui Ianke, pe Cornelia Peteanu în rolul lui Tache, pe Ely Gorun în Cadîr. Actualmente colectivul de teatru al Casei Centrale a Armatei pregătește două premiere cu piesele „Anii negri" de Aurel Baranga și Nicolae Moraru și „Un flăcău din orașul nostru" de Simonov.

Cu Elly Roman despre „FETELE DIN MURFATLAR"

Culisele Teatrului de Operetă cunosc din nou animația unor prime pregătiri. A început aci montarea unei noi operete romînești, „Fetele din Murfatlar" de Elly Roman. Cum apariția unei asemenea lucrări, și încă pe tematică actuală, nu poate decît să ne bucure, iată-ne în fața pianului, lîngă maestrul Elly Roman.

— Așa dar, care este geneza „Fetelor din Murfatlar" ?

— S-au născut în urma unei vizite făcute în Murfatlar, în localitatea care a adus alît de mare renume țării, peste hotare. Gîndul de a aduce într-o operetă eroi ai vieții noastre prezentați într-o sugestivă ambianță folclorică muzicală, mă pasiona mai de mult. Și iată că prilejul n.a întîrzîat să se arate. Împreună cu Sanda Diaconescu am scris un libret a cărui acțiune este plasată în această parte a țării, unde folclorul muzical relevă a. lita originalitate își dau întîlnire aci motivele populare ale muzicii romînești. tătărești, bulgărești turcești, etc. Evident că nu am urmărit să fac o consemnare etnografică, dar am căutat ca operetă să transmită ceva din frumusețea acestui colorit muzical popular.

— V.am ruga să ne spuneți cîteva cuvinte despre libret.

— Opereta „Fetele din Murfatlar" este o comedie lirică, ale cărui tablouri muzicale urmăresc să reflefeze tipuri și caractere angrenate într-un conflict tipic realității noastre: eroii

— Dar muzica ce particularități prezintă ?

— M-am străduit să creez pe versurile lui I. Berg ușoare, dar destul de mai optimiste, luminoasă și o orchestrație orchestrală să releve varie. tate. Dintre melodiile principale aș aminti „Fetele din Murfatlar", un cîntec al înfrățirii care devine un leit-motiv muzical, valsul „Te iubesc... s-a mai spus te iubesc", „Cîntecul risului", prezentat de cuplul comic Nurie — Tudorel, „Oda Murfatlarului", un cîntec al culesului, „Struguri cu boabe cuprinde", „Omule din lună", etc., precum și un cîntec tătăresc de care-l prețuiesc. O atentie deosebită am acordat.o scenelor muzicale și coregrafice de masă. Așa da exemplu aci finalele mobilizatoare din actele întîi și doi, în care corul își parte activă la acțiune, apoi Baletul belșugului, ca și întreaga serbare a culesului, bazată pe un vechi obicei.

Întregul spectacol pune în lumină elementul popular. Nu aș putea încheia fără a mulțumi Institutului de folclor pentru prețiosul sprijin pe care mi l-a dat în realizarea noii opereta romînești.

G. MIHAIL

Un artist cetățean

Ernst Busch, actor și cîntăreț de vază din R. D. G., care a fost și cosptetele țării noastre, a trecut pragul celui de-al șaselea deceniu

Arta dramatică și cea interpretativă a lui Busch se disting prin folosirea unor procedee simple, lipsite de orice artificii.

A lucrat în zeci de roluri, a cîntat sute de cîntece revoluționare. Busch s.a dedicat întreaga sa carieră cauzei poporului muncitor, cauzei democrației și progresului.

REFLECTOR

Două comedii

De cînd merg mai des la teatru îmi dau seama că „știu că nu știu nimic" în legătură cu scena. Am scormonit în bibliotecă și m-am apucat să citesc. Vreau să mă deprind mai bine cu legile nescrise ale comediei și constat că vechi umoriști mă intristeaza. Precum hainele, risul de alaltăieri s-a demodat. Amantul de sub pat și focul de revolver din actul III, nu ne mai spun nimic. A rămas eternă numai versul de aur și tragedia care nu sare din posibil. Convenția poate privi numai mucavaua și jocul de lumini, în materie de suflet arta stăruie în exercitii sigure, în ecuație. Autori mai moderni au înlocuit jucăria Parabellum (loc din culise) cu piese de artilerie ; dar lacrima nu vine de la numărul mortilor, și de la cauza morții. Spectacolosul nu poate înlocui fibra de pătanjen a inimii mișcate la vîntul pasiunii. Pasiunea individuală s-a șters în conul de umbra al desuetudinii. Pe scena au intrat masele, mulțimile care mișcă istoria. Teatrul sovietic a revoluționat genul — și meseria de scriitor în acte a devenit mai grea.

Piese istorice au existat de cînd lumea dar azi feeria cu domnițe cu cozi blonde și coroniță de carton pe creștet a fost înlocuită cu drama multimii omenate, care aprinde focul revoluției în planul întîi. Ceea ce părea unora imposibil cîndva, în zilele noastre nu mai miră pe nimeni. Vedeți „Brigada 1-a de cavalerie" sau „A III-a, patetica" și o să-mi dați dreptate. Așa cum în poezie a fost uitată lacrima de diamant a zorilor — roua pentru oceanul de pasiuni al oprimaților, și în drama temeia a înlocuit în ultime „triunghiul" și a adus dincolo de cortină pe luptători.

Gîndurile acestea mi-au fost sugerate de vizionarea a două piese de teatru, prezentate recent de teatrele noastre. Este vorba de „Titanic vals", comedia lui Tudor Mușatescu și de „Nud cu vioară" de Noel Coward. Prima se reia după nu știu cîți ani, desigur cu aceiași succes de altă dată, într-o distribuție fericită și pe o scena căreia i se potrivește mai puțin, pentru că timpul a ros-o și ea nu mai are sunet grav. Textul e ușor romantic, are pe alocuri amărăciunea piesei lui Ciprian „Omul cu mîrțoaga", fără a atinge straturi prea adînci. Lumea rîde de o mentalitate ingropată de istorie și ironia conține o blîndețe nemeritată. Jocul Eugeniei Popovici este excelent. Silvia Dumitrescu-Timică a rămas aceiași mare comediana a glasului, fără a recurge la gestul strident și aplauzele la scenă deschisă sînt binemeritate. Costache Antoniu amîntește cam prea des intonația „cetățeanului turmental" și și atunci...

A doua piesă „Nud cu vioară", ar fi putut fi un excelent pamflet ironalistic de trei pagini, care să fi povestit rece farsa unui răposat pictor suprarealist la modă care și-a bătut joc de toată lumea pentru că prea e imbecilă și snoabă (e vorba de lumea occidentală, unde cum se știe, Salvador Dali „principele" picturii se dă în spectacol cu nerușinare). Așa transformată e piesa devine de-a fiunea stagnează. Piesa e consumată din primul act și cele două următoare nu fac de cît să plictisească. Condiția principală a teatrului rămîne tot conflictul. Acțiunile povestite și nu desfășurate în fața publicului, nu conving. Dacă adăugăm că textul este greoi și lipsit de spirit de cele mai multe ori, am spus tot.

Am remarcat jocul discret al lui Ion Lucian (stăpînit, în sfîrșit, de un regizor pentru a nu mai aluneca pe panta unor „grimase care-i strică) și creația Margaretei Pogonat. În rest, ce să spunem? Morga vocilor în falset nu convinge pe nimeni de distincția și stradania agitată a unora a fenat.

În concluzie ne trebuie comedii mai bune. Să mergem în adînc, nu la suprafață. Publicului nostru prezentîos îi trebuie piese pe măsura cunoașterii sale în ale teatrului. Mă îndoiesc că nu există autori de comedie reușite. E vorba de a învinge prejudecata, că trebuie să rămînem numai la mișloace vechi și la autori cu experiență. Toxicomanii tineri, chiar și în teatru, au adus un aer proaspăt. Tovarăși directori de teatru, chiamați-i pe aceștia alături de ceilalți mai virstnici și o să aveți un repertoriu de succes ! Experiența cu regizorii tineri e concludentă.

Eugen BARBU

„Spectacolul" în regiunile țării

Activitatea rodnică a orchestrei „LAZĂR CERNESCU"

Programul de muzică populară „Cîntarea noastră dragostea noastră", prezentat în ultimele săptămîni de renumita orchestră „Lazăr Cernescu" din Caransebeș, a fost urmărit de mii de cumnele și sutele raioanelor Moldova Nouă, Bozovici, Orșova, Lugoj, în centrele muncitorești Bocșa Română, Reșița, Cîmpia Turzii, Cîmpia Turzii, Cîmpia Turzii

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

ATENTATUL SUBTERAN
o povestire științifico-fantastică

JUBILEUL UNUI FOTBALIST
25 de ani de activitate sportivă a maestrului emerit I. Petschowski

Vom folosi ENERGIA SOLARĂ
Cercetările Institutului de Energetică al Academiei R.P.R.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 136 * Sîmbătă 14 mai 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

Mai repede-mai bine!

O vizită la o fabrică de prefabricate

...E.2.S. — E.2.D — I1 — P.4.S. sînt cîteva din însemnările lapidare ale constructorilor de la întreprinderea de prefabricate din beton și elemente de construcții (I.P.E.C.) din Orașul Stalin.

I. 1. de exemplu, înseamnă perete interior despărțitor; E.2.D. perete exterior dreapta. Urmează în ordine planșeele stînga, dreapta cu numerele și inițialele pe care numai montatorii de case știu să le descifreze...

Șeful șantierului de locuințe „Steagul Roșu", tovarășul Florică, strigă de undeva, de la etajul doi al unui bloc în construcție:

— Ridicați un 1. 2...

Macaraua descrie un cerc, prinde în cîrlig o piesă dreptunghiulară și o așează pe locul indicat de montori. Constructorii de case (îi numeri pe degete), „leagă" elementele prefabricate (în vorbirea obișnuită: pereți, plafoane etc.) între ele și gata... apartamentul! În ritmul acesta, datorită aplicării noilor metode de industrializare a construcțiilor, o echipă de constructori înalță două-trei apartamente pe zi. Pe șantier domnește liniștea. N-auzi uruit de betoniere, nu vezi stive de cărămizi. De zidari, fierari-betoniști, dulgheri — nici vorbă! Într-un cuvînt — nimic din forfota obișnuită a șantierelor de construcții. Fabrica de case este în altă parte, aici vine totul gata pregătit.

Construită din temelii în anii regimului nostru, ea a devenit o fabrică de locuințe pentru oamenii muncii și de obiective industriale: piese prefabricate pentru hale cu deschideri de la 12 pînă la 18 metri, pentru poduri de șosele și cale ferată, stîlpi pentru liniile electrice de înaltă tensiune. Din elementele prefabricate aici din beton armat au fost executate un șir de construcții pe marile șantiere de la Chiscani, Onești, Săvinești, iar aici în Orașul Stalin — case de locuit.

Acum marea bătălie la I.P.E.C. se dă pentru executarea celor aproape 700 de apartamente ce urmează a fi date în folosință anul acesta muncitorilor de la uzinele „Steagul Roșu" din Orașul Stalin. Directorul, fost muncitor zidar, azi inginerul Ștefan Pandi, zîmbește amintindu-și de munca pe care o făcea cu echipa lui ore în șir, cînd punea cărămidă pe cărămidă, zidind cu mistria cîțiva metri pătrați pe zi. Ne face un mic calcul: o echipă de zidari execută într-un schimb 5—6 m.c. de construcție. Echipa lui Iuliu Pari toarnă într-un schimb 35—40 m.c. fațade, pereți interiori, gata finisați. E o diferență!

Punctul de pornire în fabrică îl constituie centrala de betonare. Aici totul se execută automat: granularea, dozarea, uscarea. De jur împrejur-dantelării metalice, benzi transbordoare, bunchere, poduri rulante, electrocare... Omul, forța lui, nu sînt puse la grele încercări. Se cere doar supravegherea bunei funcționări a mașinilor și minuirea lor. Totul funcționează asemenea unui ceasornic fără întrerupere. Înainte de a turna betonul în forme sînt așezate țuburile Bergman, dozele electrice, țevile de apă, ca panourile să cuprindă toate instalațiile. După aceasta intră în funcțiune vibratoarele electrice de îndesare a betonului, apoi o ușoară finisare și încălzire, după care se trece la regimul de plus 80 de grade, timp de 8 ore. Panourile gata uscate sînt transportate apoi în depozit și de aici pe șantierul de locuințe, pentru a fi montate.

Pereții exteriori ai locuințelor din prefabricate prezintă calități cu totul noi și deosebite față de construcțiile din cărămidă. Elementele prefabricate exterioare sînt prevăzute cu anumite „bariere" împotriva zgomotului, a frigului, a umezelei. Într-un panou exterior, de exemplu, la care lucrează pe linia a 4-a de turnare echipa lui Sipoș Cristea MANTU

• (Continuare în pag. 2-a)

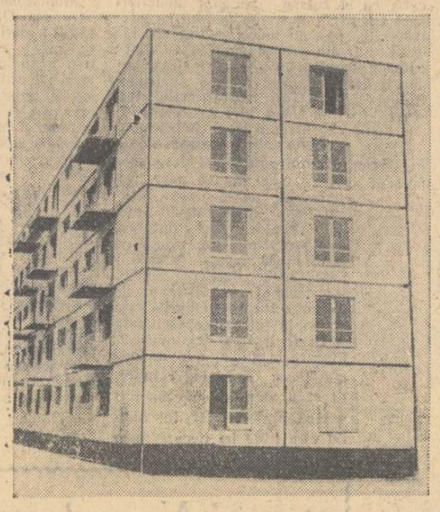

Un bloc de locuințe construit din materiale prefabricate în cartierul „Steagul Roșu" din Orașul Stalin.

Panourile sînt transportate în depozit, iar de aci vor porni spre noile șantiere.

Brigada de tineret a lui Balo Gavrilă

În acest număr:

MAGAZIN MEDICAL

Din istoria medicinii

•

Sfaturi cosmetice: PISTRUII

•

Știința și viața

•

Vaca mecanică

•

Televiziunea în serviciul industriei

•

SPORT
Itinerar olimpic

•

„Baletul cehoslovac" la București

•

„Spectacolu'"

•

Umor străin

Cunoscuta actriță a Teatrului de Stat din Oradea, ANA DUKASZ, deputată în Marea Adunare Națională, repetă în momentul de față rolul Roxanei din piesa lui Edmond Rostand „Cyrano de Bergerac", care va fi prezentată în premieră în cursul acestei luni. Din distribuția piesei, care va fi interpretată în limba română, fac parte actori ai secțiilor română și maghiară ale teatrului orădean.

Evocări

„MEȘTERUL" NOTTARA

Ultimii care l-au văzut pe scenă au timplele albite, dar și pentru cei tineri Nottara este un contemporan. I-au purtat numele pînă azi cronicile îngălbenite, fotografiile, elevii. Cincizeci de ani „meșterul" s-a machiat și a jucat aproape seară de seară. Generații întregi — bunicii, fiii și nepoții — l-au aplaudat, căci prin persoana lui s-au întîlnit două epoci din istoria teatrului românesc.

Începuturile timide ale tînărului în arta grea a scenei datează din vremea cînd jucau încă Millo și Pascaly, pe care-i știm printre ctitorii teatrului românesc. Pe vremea aceea Bucureștiul se fălea cu proaspăta clădire a „Teatrului Mare" și lumea se ducea în sala luminată de gazornițe să-l vadă pe Millo în „Baba Hîrca" și să se minuneze de arătarea din „Amlet, prințul de la Dania".

Nebănuit de nici unul dintre comedianții de pe „scenă", venise prin anul 1866 prima dată la teatru un băiețel care abia împlinise șapte ani. Costache era numai ochi și urechi. A doua zi, în curtea încăpătoare a casei, „Lipitorile satelor" era jucată de copiii din mahala, ascultătorii actori ai ...regizorului Costache. Avea har, băiatul! Mai tîrziu elevul Nottara Constantin era cap de afiș al serbărilor. Cu o perucă rudimentară acoperită de basma și înveșmîntat în fuste, primea aplauzele în ciudă, căci voia să scape de „travesti" ca să-și încerce puterile în roluri pe măsura visurilor sale. La 15 ani pasiunea nu-l mai dădu răgaz. Împreună cu băieți de o seamă se angajară să distreze clienții „grădinii cu cai", aflată între Dîmbovița și actualul bulevard 6 Martie. Acolo și prin alte grădini sau teatre improvizate, repertoriul compus din „O toaletă neisprăvită", „Socrul unui ginere" sau „Fata lui Chir Troancă" smulgea „bisuri" la fiecare cădere de cortină. Era un succes în acea vreme cînd actori maturi își risipeau talentul în astfel de „companii", însă Nottara luase o hotărîre: „grădina cu cai" era numai un mod de a amăgi așteptarea pînă va fi împlinit 16 ani cînd i se deschideau porțile conservatorului. Zadarnic a încercat să adaoge în repertoriu piese de calitate cum era „Conjurația lui Fiesco". Publicul bucureștean nu avea încă o educație artistică formată și primii care i-ar fi putut-o face erau actorii.

Pe atunci mai nimeni nu și-ar fi lăsat odrasla să devină actor. Tutorele lui Nottara — un oarecare Iacovache — ducea lupta în felul său: îi încuia hainele ca să nu poată ieși din casă. Înfășurat în haine de împrumut, Nottara străbătea drumul pînă la „teatru" unde în pielea cutărui personaj din repertoriu visa vremea conservatorului și a scenei „Teatrului Mare", visa un text bogat și un public capabil să l aprecieze. Și nu i-a fost îndelungă așteptarea.

Radu RUFEA

• (Continuare în pag. 8-a)

VOM FOLOSI ENERGIA SOLARĂ

Cercetările Institutului de Energetică al Academiei R. P. R.

Institutul de Energetică al Academiei R.P.R. a creat o bază de cercetări pentru utilizarea energiei radiației solare. Țara noastră se înscrie astfel, alături de U.R.S.S., India, Brazilia și alte 25 de țări, în frontul științific care-și propune să studieze și să dea o soluție practică uneia dintre cele mai importante probleme energetice.

La baza acestor cercetări stă un calcul simplu. Petrolul și cărbunele, care formează astăzi peste 80 la sută din rezervele energetice puse la dispoziția industriei, vor fi epuizate în aproximativ 100 ani. Utilizarea energiei nucleare — care va deveni în deceniile următoare un factor important în balanța energetică mondială — va asigura nevoile de energie ale globului, după epuizarea combustibililor fosili. Rezervele de combustibil nuclear sînt suficiente pentru multe secole.

Dar lumea dispune și de o altă sursă de energie, practic inepuizabilă: ENERGIA RADIAȚIEI SOLARE. Globul nostru primește într-un an, de la soare, o cantitate de energie echivalentă cu peste o sută de miliarde de miliarde de kilowați — adică de 20.000.000 ori mai mare decît toate resursele energetice folosite în prezent. După cele mai recente evaluări, durata radiației solare va fi de cel puțin 1000 miliarde ani de acum înainte. După aceleași evaluări, toate stocurile de combustibili fosili ale globului echivalează cu potențialul energetic a 3 zile de radiație solară.

În stadiul actual al tehnicii nu s-a găsit încă soluția celor două probleme fundamentale care condiționează folosirea practică a energiei solare: concentrarea energiei solare și transformarea ei directă într-o formă superioară de energie, ca și acumularea energiei solare sub o formă oarecare, spre a acoperi perioadele de lipsă de radiații solare. Cercetările energeticienilor, chimiștilor, electrotehnicienilor, se îndreaptă acum spre rezolvarea, pe o cale sau alta, a problemelor de mai sus. Cea mai simplă cale pentru utilizarea energiei solare este transformarea radiației solare în căldură, cu ajutorul unor oglinzi sau cuptoare solare. În acest domeniu, U.R.S.S. a și înregistrat mari progrese: în scurtă vreme, în valea Araratului va intra în funcțiune cea dintîi centrală solară din lume, care va acționa o turbină cu o putere de 1200 kw. Se studiază de asemenea, foarte intens, transformarea directă a radiației solare în energie electrică. Pînă acum, randamentul obținut în aceste instalații este foarte redus (sub 10 la sută), dar se întrevede posibilitatea sporirii considerabile a randamentului și deci utilizarea în condiții economice a pilelor solaro-electrice.

Pe temeiul celor dintîi evaluări asupra energiei radiației solare, executate în condițiile țării noastre, rezultă că putem conta, în lunile de vară, din aprilie pînă în septembrie, pe o medie de 500—700 Kcal. pe metru pătrat și pe oră. Această energie solară, captată și transformată în energie e practic utilizabilă, va putea încălzi apă pentru scopuri gospodărești, va acționa pompe pentru sisteme de irigații, va putea servi instalării unor cuptoare solare pentru producerea aburilor sau topirea metalelor sau pentru alte scopuri industriale.

Buchetul de pe strung

Vorbesc cu tovarășul Văleanu în toate felurile. Cînd în glumă, cînd serios. Degeaba! Nu pot scoate nimic. Mă învîrtesc pe lîngă el și pe lîngă strungul la care lucrează. Rar aruncă spre mine cîte o privire, care-mi spune parcă: dumneata n-ai de lucru?

— Asta mi-e meseria, tovarășe Văleanu. Să scriu despre oameni.

— Scrie, tovarășe, îmi răspunde el, în timp ce măsoară cu șublerul piesa pe care o strunjește.

— Păi... dacă dumneata nu-mi spui mai nimic.

Zîmbește. Apasă pe manetă și universalul începe să facă ture mai repezi.

— Eu să-ți spun? Interesează-te despre munca mea.

— N-avea dumneata grijă, m-am interesat. Mi-au spus că ești fruntaș de prin ăi. Numai că n-ajunge. Vreau să știu de ce ești fruntaș.

— Pentru că am muncit cu tragere de inimă, pică răspunsul. Cuțitul nu merge cum îi place lui. Oprește mașina.

Se uită la tăișul cuțitului. Arcuiește într-un fel sprîncenele și fără să mi răspundă pornește spre polizor. Îl urmăresc cu privirea. Ciudat om!

Descopăr pe carcasa în care se învîrtesc rotile strungului un buchet de violete. Le miros. A venit Văleanu.

— De la vrec fată? — încerc eu, arătîndu-i florile.

— Sînt însurat. Am și copii.

— Le duci soției?

— Le-am adus mașinii. Strungului meu. Lucrez de cincisprezece ani pe el. Mi-e prieten bun... Cu el ar trebui să stai de vorbă dumneata despre mine. Mă cunoaște bine. La fel cum îl cunosc și eu pe el. Cu șpanul pe care l-am scos cu acest strung s-ar putea ocoli pămîntul de cîteva ori. Nu merită oare flori?

— Ba da... Și ce mi-ar putea spune strungul dacă aș vorbi?

Oprește mașina. Aruncă de pe cuțit șpanul care se încolăcise.

— Acum vreo cincisprezece ani veneam la lucru cu o turtă de mălai... Mîncarea pe o zi întreagă. Într-o zi îi arătam strungului mîncarea. Vorbeam tare cu el, ca și cu-n om, ca să audă și alții: „Ce zici, dreptate-i asta? Eu te îngrijesc pe tine, îți dau uleiurile de care ai nevoie, pe cînd eu?... Eu, care sînt stăpînul tău, uite ce mănînc!" Eram revoltat. Unii au început să rîdă. Îmi aduc aminte că după ce-am lăsat lucrul, a venit tovarășul Toma la mine... Îl cunoști pe tovarășul Toma? E secretarul organizației de bază. M-a luat de braț. A mers cu mine o bună bucată de drum: „Nu! merităm pîine albă Vălene, nu turtă de mălai, îmi spunea tovarășul Toma. Pîine albă merităm. Am auzit cum vorbeai cu strungul, Vălene... Acu sîntem abia la început. La început de drum. Pornim la drumul ăsta greu cu turtă de mălai. Nu mergem însă singuri. Avem o călăuză, un partid care are drept țel — pîinea, viața omenească, o viață frumoasă pentru noi toți care muncim, Vălene... Vorbește cu strungul, spune-i să te asculte. Vălene, Fă-l să dea cît poate mai mult".

Am lucrat la strungul ăsta cînd locuiam într-o casă cu îngrășie, cu pămînt pe jos. Mă asculta. Zbîrnîia. Dorea și el să mă ducă mai repede spre pîine, spre viața de care-mi vorbea tovarășul Toma... În '53 am primit împrumut din partea Statului, să-mi fac casă în comuna Militari. Am o vilă!... Pentru mine e vilă. Merge și mai bine de cînd am început să cunosc harta țării...

— Cum să cunoști harta țării? — îl întrerup eu.

— Să cunosc frumusețile țării mele. Am fost la Govora de două ori, la Sinaia de două ori, la Herculane, Bazna, Olănești, Eforie...

— Cu ce ocazie ai fost în localitățile acestea?

— Concediu de odihnă... După asta îl băgam și mai tare în viteză. Îmi pare rău că n-are viteză mai mare, că e un strung mai vechi. Dar încă nu vreau să-l schimb...

Mă duce la un dulap. Îl văd pachetul cu mîncare pentru micul dejun. În pachet nu are turtă de mălai. Scoate din dulap un teanc de vederi de la mare, Lacul Roșu etc. Lupașcu Vasile i-a trimis salutări dintr-o stațiune. Coman Constantin, din altă stațiune. Îmi întinde o vedere:

— Poate crezi că eu vorbesc baliverne, cînd spun că mașinile ne sînt prietene... Uite ce-mi scrie un tovarăș, pe vederea asta? „Vă salută de la Lacul Roșu — Puiu. Succes în muncă și aveți grijă de mașina mea".

Viorelele așezate pe carcasa bătrînului strung îi dau o notă de voioșie, îl fac mai chipeș, mai tînăr.

S-a aplecat Văleanu asupra lui. Șpanul se înviorește, șfîrlie cînd la contact cu apa.

— I-am adus flori — îmi spune el fără să-și ridice privirile. Trebuie să dea și mai mult. Sîntem în întrecere. Toți vrem să dăm cît mai mult, în cinstea Congresului Partidului.

— Totuși nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Care întrebare?

— De ce muncești cu tragere de inimă?

Ridică privirile. Parcă mă dojenește. Îl aud spunînd:

— Vino astă seară la mine acasă să stăm de vorbă pe îndelete... Ba nu... Astă-seară nu pot, vino altădată... Am bilete la teatru...

N. TODIRAȘ

P. S. Strungarul Văleanu Ion lucrează la atelierul matrițerie de la Întreprinderea Metalurgică Dealul Spirii.

Iosif Petschowski și soția lui în grădina locuinței lor din Arad

JUBILEUL UNUI FOTBALIST

Maestrul emerit al sportului Iosif Petschowski povestește amintirile unei activități sportive de 25 ani

Numele lui Iosif Petschowski este bine cunoscut, atît în țară cît și peste hotare. Timp de mulți ani de zile el a fost (și poate e încă prea de vreme să punem verbul la trecut) unul dintre oamenii de bază ai echipei noastre naționale de fotbal. Posesor al unei tehnici desăvîrșite, maestru neîntrecut în conducerea mingii, Petschowski a știut să se facă util pe oricare post i s-a încredințat: mijlocaș, interextremă. Prin jocul său în viteză, elegant și eficace, el a încîntat pe spectatorii de la Arad, București, Moscova, Sofia, Bratislava sau Budapesta, oricînd teori a evoluat în fața lor. În același timp, Iosif Petschowski a dovedit și la locul de muncă alese calități. La uzinele textile „30 Decembrie" din Arad, unde lucrează ca mecanic auto, el s-a distins întotdeauna prin conștiinciozitate și hărnicie. În viața de toate zilele se comportă ca un om modest și așezat.

Iosif Petschowski împlinește acum 25 de ani de cînd a îmbrăcat pentru prima oară tricoul de fotbalist. Acest jubileu îl găsește activ, plin de vigoare. Tinerii care bat la poarta consacrării ar putea să învețe multe lucruri de la el. Iată de ce, socotind că este și în asentimentul cititorilor, revista noastră s-a gîndit să-l invite pe Iosif Petschowski să-și povestească amintirile în coloanele sale. Îi dăm deci cuvîntul lui Petschowski:

„Am să încep cu o mărturisire: nu-mi place să vorbesc despre mine. Nicio-

• (Continuare în pag. 5-a)

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Maeștrii artei românești

Constantin Daniel Rosenthal

Constantin Daniel Rosenthal, artistul-cetățean militant pentru ideile de libertate și de progres care au însuflețit întreaga pleiadă de creatori de artă propriați de mișcarea revoluționară din 1848, s-a născut în anul 1820, la Budapesta, în familia unor negustori evrei înstăriți. De foarte tînăr, piciorul va intra în conflict cu mediul social în care s-a născut și va îmbrățișa năzuințele maselor largi ale celor obidiți. Părăsindu-și familia, Rosenthal va poposi la Viena, unde se va întreține din exercitarea talentului său artistic.

La Viena, cunoaște și se împrietenește cu pictorul român Ioan Negulici, care se

Constantin Daniel Rosenthal: „Rominia revoluționară"

pare că reușește să-l atragă la București, unde Rosenthal vine în 1842. Aici se leagă strîns de cercurile mișcării revoluționare și în special de C. A. Rosetti.

În 1844 Rosenthal pleacă la Paris, unde își desăvîrșește studiile profesionale și își încheagă crezurile politice. După un scurt popas, în 1847, la Budapesta, revine la București și frecventează adunările grupării revoluționare „Frăția", prezidată de poetul Iancu Văcărescu. Participă activ la toate etapele revoluției din 1848, iar după înăbușirea revoluției, este dus la Giurgiu împreună cu capii revoluționari C. A. Rosetti, Bolliac, Bolintineanu, frații Golești și alții. În 1850 Rosenthal ajunge din nou la Paris, unde își reia activitatea politică în cadrul „Asociațiunii romîne" a emigranților politici.

La Paris Rosenthal pictează opera sa principală — pînza „Rominia revoluționară", cărela i-a servit drept model Maria Rosetti. În aceeași perioadă realizează litografia „Rominia rupindu-și cătușele pe Cimpia Libertății", pe care comitetul revoluționar o imprimă, folosind-o ca material de propagandă revoluționară.

Căutîndu-și mijloacele de existență, Rosenthal peregrinează — pictînd și vînzîndu-și pînzele — prin provinciile Franței, prin Elveția, prin Austria — tot sperînd că se va înapoia pînă la urmă în patria lui de adopțiune, Țara Românească. În 1851 este arestat de către poliția austriacă și, supus torturii, moare în închisoare la 23 iulie 1851.

Constantin Daniel Rosenthal a îmbinat idealul său politic cu crezul său artistic — crezul realist al unui neîndupleca slujitor al adevărului și al ideilor progresiste.

V.

Sunete și culori

Unii muzicieni pretind că există o corelație între sunete și culori. Mulți dintre aceștia au încercat chiar să stabilească „echivalențe" bazîndu-se pe pure impresii subiective. Un muzician, de pildă, a arătat că notei DO îi corespunde culoarea roșie, că nota RE evocă culoarea aurită a soarelui, că MI este culoarea cerului albastru etc.

Inginerul sovietic Constantin Leontiev a demonstrat, pentru prima oară în mod științific, legătura logică și obiectivă existentă între auz și văz, echivalența efectelor produse asupra omului de anumite combinații de sunete și culori. După 6 ani de muncă stăruitoare, C. Leontiev a pus la punct un aparat denumit „sunete și culori". Captate de un microfon, sunetele sînt analizate de instrumente electronice care transmit comenzi ce sînt însușite de o instalație de iluminat. Aceasta proiectează pe ecrane sau pe pereții albi raze de lumină colorată.

Invenția a fost primită cu viu interes de specialiști. Inginerii au și găsit o aplicație mai practică „sistemului Leontiev". Prin aparatul „sunete și culori" se poate urmări zgomotul produs de funcționarea unui întreg atelier de uzină.

PRIMA „LEGE" A TEATRELOR

Urmărind dezvoltarea teatrului, sub feluritele lui manifestări, din cele mai vechi timpuri, ne dăm seama de strînsa corelație dintre orînduirea socială și fenomenul teatral. Lucrul acesta este vădit, de altfel, și în lupta pe care de-a lungul timpului teatrul a avut-o de dat cu clasele guvernante temătoare de influența pe care feluritele forme de teatru o exercitau asupra maselor populare dornice de libertate și de progres. Astfel se explică faptul că istoria teatrului universal consemnează tot soiul de opreliști, de persecuții, de exco. municări, inițiate de clasele conducătoare împotriva teatrului și a slujitorilor lui. Este de consemnat însă că dacă, în general, teatrul a răspîndit ideile cele mai înaintate exprimînd năzuințele claselor progresiste, alteori însă, prizonier al claselor reacționare, el a fost folosit de către acestea, ca un mijloc de diversiune sau chiar ca o tribună în slujba intereselor politice ale acestor clase.

O expresie a adevăratei lupte care se dădea între ofi. cialitate și teatru sînt feluritele regulamente și statute, menite să reglementeze mișcarea teatrală, chiar firavă cum firesc a fost le începuturile ei.

La noi, încă în primele decenii ale secolului trecut, deci o dată cu înfiripărea unei vieți teatrale, s-au pus în aplicare regulamente și dispoziții care, în lipsa unei susținute inițiative de teatru în limba română, priveau mai mult spectacolele date de către trupe străine, unele în trecere pe la noi, al. tele, dimpotrivă, organizările ale unor adevărate stagiuni.

În 1852, în preajma inaugurării Teatrului cel Mare — adică a Teatrului Național de mai tîrziu — autoritatea s.a arătat preocupată să pună în aplicare un regulament menit să reglementeze viața teatrului. Există și înainte un „statut teatral", dar el se dovedise depășit, o dată cu deschiderea de teatre și în orașele de provincie.

Cu redactarea regulamentului a fost însărcinat „comitetul teatral", căruia i s.a recomandat să se inspire din regulamentele similare franceze, germane și ruse.

La 15 noiembrie 1852, „memoarul teatral", în realitate prima lege a teatrelor la noi, a fost înaintat departamentului dinlăuntru, adică ministerului de interne.

Relevăm cîteva din dispozițiile regulamentului, cu intenția de a ilustra, într-o măsură, condiția de viață a actorului de acum mai bine de o sută de ani. Astfel, prin articolul 7, era strașnic poprit orice antreprenor a reprezenta vreo piesă „fără a fi autorizată de cenzura teatrală". Dacă vreun actor adaoga ceva „în sens sau în stil peste ceea ce trecuse prin cenzură, actorul să punea la arest pă 24 ceasuri". Un reprezentat al comitetului teatral urma să vină la ultima repetiție, pentru a se convinge „de este piesa cu desăvîrșire gata". Prin articolul 27 se stabilea că, pentru buna orîndualiă, urma ca „două persoane ale poliției, subcomisari, să asiste pe scenă la toate reprezentațiile". Actorul era obligat să joace de patru ori pe săptămînă, dar la repetiții putea fi chemat oricînd „afară din ceasurile hotărîte pentru somnul de noapte, adică de la 12 pînă la 8 dimineața și afară numai la întîmplare de boală". Cum unii actori străini, în special cei de operă, „fugeau peste frontieră, înainte să-și fi îndeplinit obligațiile contractuale", regulamentul statornicea că „nici un actor, străin sau pămîntean, nu va putea ieși din stat, pînă mai întîi nu-și va îndeplini datoriile teatrale" și că „poliția nu le va viza pașaportul pînă nu vor înfățișa în scris dovada din partea directorului că sînt slobozi a pleca". Se mergea pînă acolo, încît poliția era pusă să potolească indisciplina actorilor: „Dacă vreun actor, ieșind din cuviința respectului ce urmează a avea către director, ca un șef al teatrului, va îndrăzni să obrăznicească cu vorbe necuviincioase și aspre, directorul va cere la poliție prin hîrtie punerea lui la arest pentru 12 pînă la 24 ceasuri", — poliția urmînd să îndeplinească cererea. Regulamentul mai statornicea și timpul de pregătire a spectacolelor, într-o vreme cînd trei reprezentații ale unei piese constituiau un mare succes: pentru o piesă care se mai juca se hotărau 12 zile de repetiții, — „iar pentru o piesă nouă și mai mare să va da 15 zile". Nerespectarea termenelor atrăgea pedeapsa: „Dacă și după trecerea acestor zile vreun actor nu-și va mai cunoaște bine rola și pentru aceasta va cere trebuința a să mai prelungi repetițiile, peste acele de mai sus hotărîte, actorul va fi supus la știaf pentru a sa nesilință".

Bietul sufler era învestit cu un rol de adevărat cerber și probabil de aci prietenițile care se legau îndeobște între omul din cușcă și cel de pe scenă: „Sufleriî sînt îndatorați a priveghea îndeaproape băgare de seamă dacă vreun actor schimbă cel mai mic cuvînt sau adăogînd din ceea ce este în adevăratul text al piesei și al limbajului". Sub „osîndă de știaf și arest", sufleriul era obligat să seziseze abaterea directorului, pentru a nu se face pasibil de o arestare de 12 ceasuri la poliție. În vremea „reprezentațiilor în abonament", cînd nu era obicerul întocmirii unui repertoriu pe mai multe zile, regulamentul privea și pe afișeri care erau „datori a cunoaște pă toți cei abonați din fiecare lojă sau stal și să le ducă afișul p.acasă, împărțind ultîele între dînșii".

Regulamentul acesta a ghidat viața noastră teatrală pînă în 1877, cînd Teatrul cel Mare a devenit Teatrul Național din București.

Ioan MASSOFF

CALENDAR
16 — 22 mai

16

1952 A murit academicianul prof. dr. Paul Bujor, savant care a contribuit la dezvoltarea științelor naturii din țara noastră (n. 1862).

17

1873 S-a născut scriitorul revoluționar francez Henri Barbusse (m. 1935).

18

1800 A murit A. V. Suvorov, mare conducător de oști rus (n. 1730).

19

1890 S.a născut Ho Și Min, președintele R. D. Vietnam.

1912 A murit scriitorul realist polonez Bolesław Pruss (n. 1847).

20

1799 S-a născut marele romancier Honoré de Balzac (m. 1850).

1506 A murit Cristofor Columb, descoperitorul Americii (n. 1451).

21

1880 S-a născut marele nostru poet Tudor Arghezi.

1855 S-a născut C. Dobrogeanu-Gherea.

1855 S.a născut Emile Verhaeren, poet și critic belgian (m. 1916).

1892 A murit geologul Grigore Cobîlcescu (n. 1832).

1639 A murit Tommaso Campanella, filozof italian (n. 1568).

22

1885 A murit Victor Hugo (n. 1802).

1841 S-a născut compozitorul Eduard Caudella (m. 1924).

Literatura africană

Prima carte închinată Africii a apărut în Rusia, în anul 1786, avînd ca autor pe călătorul Kokovțev. De atunci s-au scris multe lucrări pline de amănunte prețioase în ceeace privește modul de viață, moravurile, cultura, economia și istoria numeroaselor triburi și seminții africane.

Popoarele subjugate ale Africii au stîrnit întotdeauna o vie simpatie în rîndul oamenilor sovietici. Dar multă vreme intelectualii sovietici n-au putut vizita în mod sistematic Africa, nici n.au putut cunoaște literatura acestor popoare: colonialiștii au ridicat o barieră între Africa și restul lumii, izolînd-o îndeosebi de țările socialiste.

În Uniunea Sovietică a apărut o impresionantă colecție de cărți, aparținînd autorilor africani, cu un tiraj global de peste 8 milioane de exemplare. În planurile editoriale, literatura africană ocupă un loc din ce în ce mai însemnat.

Astfel, romanele scriitorului algerian Mohamed Dib sînt foarte cunoscute în U.R.S.S. În mod deosebit: „Casa cea mare", „Incendiul" și ultima parte a trilogiei „Algeria", care a apărut de curînd. În momentul de față se pregătește traducerea noului roman al lui Dib „O vară africană", dedicată luptei de eliberare a poporului algerian.

De mult succes se bucură opera scriitorului senegalez Semben Usman. Fost pescar, Usman muncea ca zidar la Dakar, pînă ce a luat parte la cel de-al doilea război mondial. Dintre cele două romane ale sale „Docherul negru" și „O patria mea, minunatul meu popor", ultimul este mai larg răspîndit. În acest roman, autorul demască minciuna colonialiștilor în ceea ce privește așa zisa inferioritate a popoarelor africane și povestește viața viteazului Umar Fai, care s-a dăruit luptei pentru fericirea poporului său. Cu mare interes este primită culegerea „Poveștile popoarelor din Africa", culegere în care sînt adunate poveștile populare din sudvestul Africii, din Africa centrală și meridională, din Sudanul occidental și oriental și din Etiopia. De asemenea a cunoscut un mare succes o culegere de poezii, aparținînd poeților africani.

Editura pentru limbi străine din Moscova a publicat o culegere de povestiri ale lui Mohammed Dib, intitulată „La cafenea" și nuvela scriitoarei algeriene Gabrielle Gildas-Andrievski „Nici un cal pentru Hamid", care s.au bucurat de un mare succes de librărie.

În 1960 e programată o nouă ediție a operelor următoare, „Casa minunată", romanul lui Jack Cope (Uniunea Sudafricană), „Somnul unui om drept", romanul lui M. Mameri (Maroc) „Povestiri populare etiopiene", „Proverbele popoarelor Africii care locuiesc la sudul Saharei".

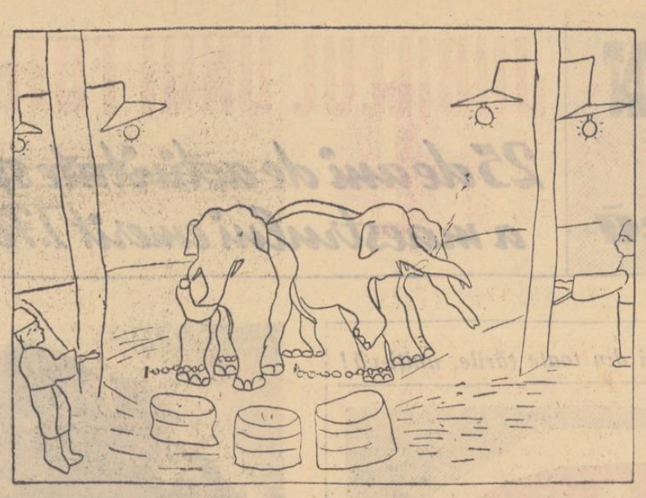

Talentul lui Dorel

La un concurs de desene organizat pentru cei mai tineri iubitori ai artelor plastice, de către Teatrul de păpuși din Oradea, s-a primit un voluminos album, conținînd peste o sută de desene. Erau schițe după natură și desene din imaginație, înfățișînd scene din basme, ori aspecte din

Cînd nu desenează micul Dorel se joacă cu tricicleta.

viața de toate zilele. Autorul lor s-a dovedit a fi Dorel Găină, în vîrstă de șase ani. Uimiți de calitatea excepțională a desenelor, de precizia liniilor, de sugestivitatea momentelor plastice, organizatorilor concursului aproape că nu le-a venit să creadă că autorul acestor lucrări este un copil.

Curînd, au făcut cunoștință cu micul artist care, venind la teatru, după spectacol, și-a luat îngăduința — îndrăzneață pentru vîrsta lui — de a da sugestii privind plastica decorurilor și a păpușilor, urmate de demonstrații practice cu creionul, sugestii care au pus în cumpănă pe profesioniști...

Dorel este fiul unui inginer agronom și desenează, după cum ne-a asigurat bunicuța, de la vîrsta de... șapte luni. Este de ajuns să asculte o poveste, ori să vadă un spectacol la Teatrul de păpuși, și îndată creionul lui prinde să schițeze pe hîrtie cele văzute.

Cu cîteva săptămîni în urmă a fost la București, în Cișmigiu. Întors acasă a desenat din aducerea aminte lebedele de pe lac, cu o grație desăvîrșită. După un film cu aspecte de junglă și-a imaginat o „vînătoare de tigri" plină de mișcare și dinamism. Imaginația lui febrilă îi substituie deseori deficiențele de... informare, inerente vîrstei Pe unul din desenele lui se poate vedea un arab arînd cu un plug tras de o cămilă...

Numai prin spontaneitate talentul lui Dorel nu va putea, firește, să dea roadele dorite. În calea lui se deschid ani îndelungați de studiu și exerciții care, în climatul regimului nostru, vor fi în măsură să facă din acest „copil precoce" un artist adevărat.

Dorel se bucură de atenția tuturor artiștilor plastici din oraș. Unul din ei, pictorul Tompa, a devenit profesorul micului desenator, așa încît acesta, deși va învăța de abia din toamnă alfabetul, este de acum elev al Școlii populare de artă.

La concursul de desen al Teatrului de păpuși, Dorel a primit, printre alte daruri, o paletă. Deși încă nu știe să folosească uleiurile, el o poartă cu mîndrie în loc de planșetă. Așa a mers de curînd și la Circul suedez, unde a desenat grupul de elefanți pe care îi vedeți mai sus.

Mic dicționar de expresii celebre

DISCUȚII BIZANTINE — Această expresie s.a născut dintr-o întîmplare istorică. Pe la mijlocul secolului al XV.lea, împărăția Bizanțului era pe punctul de a fi complet înghițită de Semiluna. Flamura lui Mahomed fusese deja înfiptă în mahalalele orașului lui Constantin cel Mare (Constantinopole, pe atunci capitala Bizanțului), dar călugării își mai pierdeau încă vremea în discuțe sterpe, dacă să se oficieze slujba în latinește sau în grecește, — și alte asemenea subiecte.

De aici expresia „discuții bizantine", care desemnează certuri absurde, fără importanță, într-un moment cînd sînt în joc probleme vitale, de prim ordin. Pe vremuri (cînd era și cazul dealtfel) expresia a venit foarte des sub pana scriitorilor noștri iubitori de patrie.

BUCEFAL (în vorbirea populară: Ducipal), numele vestitului cal al lui Alexandru cel Mare. Se spune că numai el era în stare să-l încalece, în care scop l.a crescut și îmblînzit din vremea cînd regele era copil.

În repetate rînduri credinciosul animal a salvat viața stăpînului său. A fost ucis în India și pe locul acela, Alexandru, în amintirea calului iubit, a întemeiat orașul Bucefalia.

Prin analogie numele de Bucefal se dă unor aprigi cai de bătălie sau de paradă. De asemenea e folosit, prin antifrază (adică cu înțeles contrar celui obișnuit), pentru cai bătrîni și obosiți. În ironie se spunea despre mîrțoaga lui Sancho Panza că ar fi un... Bucefal!

BUNE OFICII — expresie franceză, care înseamnă un serviciu prietenesc.

Prin extensiune, cuvintele acestea au căpătat și și-au păstrat mai ales un caracter diplomatic, în sensul unei intervenții binevoitoare a unui stat sau a unui om politic influent, pentru aplanarea unui conflict, pentru încheierea unui tratat, etc.

I. FLAVIUS și I. BERG

Fel de fel

CERNEALA

Utilizarea cernelei este străveche: tușul chinezesc se folosea acum aproape cinci milenii, tot așa cum în hipogeele egiptene s-au descoperit papirusuri scrise cu cerneală rezistentă pînă în zilele noastre. Deși în cultura antică a Eladei se întrebuințau pentru scris tăblițele ceruite, pe care se zgîria cu stiletul, grecii, și după ei, romanii, se slujeau și de cerneală, așa cum denotă și rețetele de preparare a cernelurilor, lăsate de Plinius, Vitruvius sau Dioscoride. E drept că în antichitate cerneala propriu zisă, adică cea neagră, era mai rar întîlnită, folosindu-se mai ales cea purpurie, făcută din chinovar, ori cea sepia, pe bază de tanat de fier. Manuscrisele medievale dau la iveală varietăți de cerneală de aur și de argint, pentru ca apoi cerneala neagră să devină predominantă, producîndu-se din gogoși de ristic vreme îndelungată pînă ce abia în veacul al XVIII-lea, fabricarea cernelei se perfecționează, utilizîndu-se culorile de anilină.

La noi în țară, în trecut, pisarii satelor își preparau singuri cerneala sau negreala cum i se mai spunea, din felurite plante și buruieni. Așa, de pildă, în nordul Moldovei, pe meleagurile sucevene, cerneala se făcea fierbîndu-se cotoarele de șovîrv cu coajă de arin și vîrfuri de boz. În alte părți se obținea cerneala din zeamă de cireșe fierte, iar prin regiunea văii Siretului, copiii obișnuiau să facă cerneală din fructe de boz. În Oltenia, bătrînii satelor își mai aduc aminte să fi văzut preparîndu-se o cerneală bună și rezistentă, din nuci fierte în puțină apă. Interesant era procedeul din Muscel, denumit, acum cîteva decenii, cerneală de pe tuci: se punea într-o strachină apă și cu un șomoiog mic de cîlți se ștergea țuninginea de pe tuciul ceaunului, pînă ce apa din strachină se înegrea cît trebuie. Cînd lichidul obținut era prea gros, el se subția cu țuică. Pe semne că de la acest procedeu derivă și expresia „a bea cerneală", care în cazul de față, nu era tocmai-tocmai de lepădat...

CALUL IN PREISTORIE

Se știe că, spre deosebire de celelalte mamifere, calul nu are la picioare decît un deget complect, din care cauză anatomiștii îl denumesc monodactil, deoarece celelalte două degete de la fiecare picior sînt incomplete. Paleontologii cunosc însă un strămoș al calului, hiparionul, care avea toate trei degete, și ale cărui oseminte au fost descoperite în straturile miocene, fiind așadar anterior apariției omului. În turme mari, hiparionii trăiau alături de elefanți, rinoceri, hipopotami și reni, devenind apoi în era cuaternară caii pe care primii oameni i-au folosit întîi ca hrană, pentru ca apoi să-i domesticească și să-i prefacă în cele mai apropiate viețuitoare.

La sfîrșitul paleoliticului, cînd priceperea omului de a șlefui piatra se perfecționează, calul servește de model sculptorilor și pictorilor preistorici, care ornează cavernele și grotele cu imagini cavaline. Cu toate acestea caii au folosit și ca principala hrană a omului preistoric, care găurea în special oasele animalului sacrificat, pentru a soarbe măduva. Hipofagia, adică utilizarea ca hrană a cărnii de cal a dăinuit mult și în primele veacuri ale istoriei omenirii, fiind interzisă în Europa abia acum un mileniu, prin bulele prohibitive ale papilor Grigore al III-lea și Zaharia. În Asia însă, calul nu a fost niciodată vînat, căci era socotit un animal sfînt, ca în India, sau frate al omului, ca în străvechile legende chinezești. La sfîrșitul epocii preistorice, calul devine simbol al vitezei, și de aceea fenicienii își decorau prora vaselor cu un cap de cal, iar cinturile homerice laudă pe Pegas, cel născut din sîngele Medusei, calul înaripat care-l duce pe Perseu spre insula Seriphe.

100 de scrisori ale astronomului Lalande

Arhivele sovietice posedă 100 de scrisori ale celebrului astronom francez Ioseph-Jérome Lalande (1732—1807), și autor a numeroase lucrări științifice. Cea mai mare parte a acestor lucrări se găsește la arhivele Academiei de științe a U.R.S.S. de la Leningrad. Prima scrisoare a lui Lalande adresată Academiei de Științe din Petersburg propune colaboratorilor ruși stabilirea unui contact. Corespondența s-a dezvoltat și mai mult în urma alegerii savantului francez (5 martie 1764) ca membru de onoare al Academiei și a durat timp de 42 ani (1763—1805).

Lalande manifesta un viu interes pentru realizările științei ruse. El primea cu regularitate publicațiile științifice ruse și informa la rîndul său pe colegii săi despre noile lucrări ale savanților francezi. În „Jurnalul savanților", al cărui redactor era, publica de asemenea articole ale savanților ruși.

În anul 1789, în Rusia, s.a editat în limba rusă „Tratatul de astronomie" al lui Lalande.

POSTA REDACȚIEI

D. ROLEA — Mangalia: În românește n.a apărut nici o traducere din limba rusă sub titlul „Familia Svonarev".

V. BRATASIU — Focșani: Întrebarea ce-o puneți, dacă am înțeles bine, este următoarea: Punînd în alcool frunze de lămîie, ce se obține și la ce servește produsul?

Se obține alcool în care au fost frunze de lămîi și nu servește la nimic. Vorba veche: mînăstire-ntr-una picior!

Acum să vă mai răspundem la o întrebare (de data asta serios). Dacă intrați într-un birou unde lucrează un oarecare Popescu și dacă acesta nu este prezent, cum întrebați de el: „E aici Popescu? sau tovarășul Popescu?"

Dacă vă este prieten apropiat, este îngăduit să-i ziceți și „Popescu" — deși mai bine este să folosiți apelativul de „tovarăș".

P. DUȚĂ — Ploești: Vă răspundem la una din întrebări. Ordinea orașelor românești, după numărul celor locuitori pe baza recensămîntului din 21 februarie 1956, este următoarea: 1) București, cu aproape 1.300.000 locuitori, 2) Cluj 154.723 locuitori 3) Timișoara 142.257 locuitori, 4) Orașul Stalin 123.834 locuitori, 5) Ploești 114.544 locuitori, 6) Iași 112.977 locuitori, 7) Arad 104.460 locuitori. Cum de la efectuarea acestui recensămînt au trecut peste patru ani, este limpede că cifrele acestea sînt depășite actualmente. Totuși, pînă la stabilirea altor cifre oficiale, datele ultimului recensămînt rămîn în vigoare, arătînd în linii generale care este clasificarea orașelor după mărimea populației.

D. G. — București: Nu vă supărați — credem — dacă facem publică epigrama ce ați adresat-o poștașului revistei:

De mult citisem într-o carte,
Poștaș ce-aseamănă dacă ești.
Dar dumneata ești mai departe:
În loc să-mparți scrisori... primești.

Și noi așteptăm să ne revedem tot aici, în pagina doua.

ION DAVID — București: Căutați cărțile geografice în una din marile biblioteci din Capitală. Veți găsi cu siguranță multe surse de informare.

Mai repede — mai bine!

(Urmare din pag. 1-a)

Vilmoș, între straturile de beton sînt așezate vată minerală semirigidă groasă de 5 cm. și carton special asfaltat. Constructorii de prefabricate au prevăzut turnarea planșeelor cu goluri amortizoare de zgomot. Pentru toate acestea au fost necesare bineînțeles rezolvarea a numeroase procedee tehnologice, un studiu amănunțit din partea colectivului de tehnicieni și ingineri din fabrică.

...În construcție, betonul fără fier este de neconceput. De aceea se impune să amintim de fierarii-betoniști care, ca și zidarii, azi sînt muncitori specializați în turnarea panourilor prefabricate și și-au mutat sediul din fabrică, într-un atelier modern. În secția carcase, fruntași în producție sînt muncitorii din brigada condusă de Dumitrescu Moise I. Printr-o rațională folosire a fierului beton la carcasele pentru turnarea panourilor, fierarii betoniști au reușit să economisească 53 tone fier-beton. Dumitrescu Moise I. a economisit singur 2.400 kg. Și dacă pe șantierul de locuințe „Steagul Roșu" n-am întîlnit nici un tîmplar sau dulgher, există o explicație. Odată cu panoul prefabricat tîmplarii I.P.E.C.-ului livrează ramele, ferestrele și ușile. Brigada de tineret a lui Balo Gavrilă este prima în întrecerea socialistă și în realizarea de economii. Fiecare brigadier execută numai lucru de bună calitate. Ei s-au angajat să economisească pînă la sfîrșitul anului cîte 1.200 lei fiecare, prin folosirea rațională a cleiului, cuielor, șuruburilor.

Muncitorii întreprinderii de prefabricate din Orașul Stalin și-au propus, printre altele, să realizeze anul acesta însemnate economii de materiale. Printr-o granulometrie, sortare și dozare mai îngrijită la prepararea betonului vor fi economisite 130 tone de ciment, care vor fi folosite pentru confecționarea de elemente prefabricate. Prin reducerea pierderilor de metale, prin folosirea sudurii punctate și a mașinii de sudat cap la cap se vor economisi după toate antecalculele 90 tone fier-beton. Nici tîmplarii nu s-au lăsat mai prejos. Economiile de material lemnos pe care și le-au propus să le realizeze vor întrece cifra de 100 m.c.

După cît se vede, colectivul de muncitori și tehnicieni de la I.P.E.C.-Orașul Stalin este hotărît să lucreze din ce în ce mai bine, să livreze montatorilor de case cît mai multe elemente prefabricate.

Progresul tehnic în construcții își spune cuvîntul. Se construiește mai repede, mai bine, pentru oamenii muncii.

Cristea MANTU
Fotografii: M. CIOC

Constructorii de case leagă elementele prefabricate

Undeva, pe șantierul de locuințe „Steagul Roșu" din Orașul Stalin

Napoleon — „părintele" conservelor

Conservele, alimentele păstrate în cutii de metal, au intrat de mult în viața noastră cotidiană. Fie că e vorba de carne, de pește, de legume, de diferite preparate sau semipreparate alimentare, ele sînt consumate pretutindeni în lume, de milioane și milioane de oameni. Dar foarte puțini din aceste milioane de consumatori știu că „părintele spiritual" al conservelor este... Napoleon Bonaparte.

Firește că nu Napoleon a fost inventatorul conservelor. Adînc preocupat de războaiele sale de cucerire nici n-ar fi avut timp să se ocupe de invenții în domeniul culinar. Aprovizionarea cu hrană a armatelor sale, deplasate la mari distanțe de Franța, în țările pe care le-a supus, constituia — dat fiind condițiile de atunci — o problemă spinoasă pentru Napoleon. Drept care el a oferit un premiu foarte important, 12.000 de franci aur, aceluia care va descoperi un mijloc de păstrare mai îndelungată a diferitelor alimente.

Un oarecare Nicolas Appert — azi nu mai știe nimeni dacă a fost chimist sau bucătar — s-a prezentat autorităților (se împlinesc exact 150 de ani de atunci) afirmînd că el deține o metodă sigură de conservare a alimentelor — închiderea lor în niște vase ermetic închise, supuse ulterior la o temperatură înaltă. Metoda lui Appert a fost verificată de către o comisie care a luat în păstrare conservele sale timp de opt luni după care le-a supus unei riguroase examinări. Alimentele s-au păstrat în stare perfectă iar Nicolas Appert a primit cei 12.000 de franci care în acela vreme de penurie în care se afla Franța secătuită de războaiele împăratului, reprezentau o sumă frumușică.

Totuși Napoleon n-a tras prea multe foloase din invenția pe care o inițiase. Vasele de lut și piatră în care se păstrau alimentele conservate după metoda lui Appert s-au dovedit a fi greu de transportat.

Omenirea a avut însă de cîștigat de pe urma ideii împăratului războinic. Inspirat de metoda lui Nicolas Appert, englezul Peter Durand a găsit o aplicare practică prin folosirea unor cutii de tinichea în locul vaselor greoaie. Patentul nr. 3372 din 25 august 1810, cu care a fost înregistrată în Anglia invenția lui Durand, a marcat nașterea conservelor pe care le cunoaștem și le consumăm astăzi.

Năravuri și moravuri

Cum m-a aiurit un vulpoi bătrîn

(Nu e nici măcar fabulă)

Că am atîtea calități umoristice, pînă luna trecută nu știam. Sînt mai mare decît Mark Twain, l-am lăsat în urmă pe Șalom Alehem (Vezi „M-am făcut băiat mare"), lui Bernard Shaw îi mai trebuia o viață ca să se poată măsura cu mine, iar ca să-l pot depăși pe Octav Pancu Iași nu mai trebuie decît să scriu „O carte cu ochii bleumarin în dungi albastre", ceea ce e o jucărie pentru mine. Incolo...

Toate astea mi le-a adus la cunoștință un vulpoi bătrîn, care mi-a făcut o vizită la domiciliu.

Erau aprecieri în legătură cu talentul meu. Dar ce, eu sînt numai un vort-talent? Nu sînt om? Ca om am calități înzecite. Insuflate. Unu, a mai fost ca mine, la Bîrlad și a murit.

— Mai or fi în țara asta vreo cîțiva, dar nu mulți, a continuat el. La recensămîntul din 58 știu că s-au căutat oameni ca dumneata în mod special. Dar nu s-au găsit. La Tîrtășești s-a descoperit unul, dar avea bube în cap. Își înșela nevasta și avea scame pe dicțiune, ceea ce dumneata n-ai.

— Alte calități?

— Ești frumos. De ce nu faci film? Harry Baur, Charles Boyer, Dick Foran, Tomazian, sînt palizi pe lîngă dumneata.

— Dar, ia spune-mi, cu Rin-Tin-Tin aș putea concura?

— Aici îl ai, la degetul mic.

Și eu să nu știu!

— Ascultă, dar lipsuri...

— Stăi, încă n-am terminat cu calitățile. Aveți calități cu carul.

— Treci peste ele.

— Da, aveți și lipsuri: sînteți modest. Dar e remediabilă și lipsa asta.

Are dreptate.

— Ei, acum spune-mi, ce vrei?

— O nimica toată, o recomandare. Să dați un telefon, ori cîteva rînduri acolo...

— Către cine?

— Către cineva de la Departamentul Comerțului Interior. Știu că sînteți om cu influență.

— Și ce să-i cer?

— Mai nimica. Un post de responsabil la unul din magazinele „Compescaria".

Hm!

— Dar bine, vulpoiule, cum pot să-mi pun eu obrazul pentru tine. Ești compromis totalmente. La Fontaine te-a criticat, Krîlov la fel, Grigore Alexandrescu, barem...: Uiți ce-ai făcut cu corbul? I-ai luat pînă și ultima bucățică de penteleu.

— Nu era penteleu, era niște brînză „Lica". Și pentru o bucățică de brînză trebuia să se facă atîta caz?

— Dar cu peștele? Nu ți-a fost de ajuns că l-ai păcălit pe bietul creștin, a trebuit să-ți bați joc și de urs, să-l lași sărac, fără coadă.

— A fost o glumă nevinovată. Am făcut un banc cu el. Dacă a fost fraier și s-a prins...

— Nu, nu, nu pot. Ai un trecut groaznic... Cîte reclamații n-au venit de pe urma dumitale, în legătură cu furtul de găini. Ești și gainar. Nu, nu mă bag.

— De ce privești lucrurile așa, la suprafață... Uite, eu nu știam că dumneata ai și lipsa asta. Că ești superficial. Gîndește-te la cauzele care m-au dus la situația asta.

— Ei, care sînt cauzele?

— Mediul înconjurător.

— De ce vorbești de mediu? Ia spune-mi, iepurele n-a trăit în același mediu? I se poate imputa lui altceva decît faptul că e fricos?

— Nu-l cunoști. Numai eu știu ce mi-a făcut. Într-o zi, cînd eram plecat de-acasă... el era urmărit de un vînător. A intrat la mine în văgăună. Copiii mei erau singuri. Ce porcării a putut să debiteze... Prea aveți o părere bună despre el. Și apoi dv. scriitorii, ar trebui să vă ocupați mai îndeaproape de noi ăștia, care sîntem ca să zic așa, compromiși pe nedrept. Vreau să încep o viață nouă. Să intru și eu în rîndul lumii.

— Dragă vulpoiule, aș putea vorbi cu cineva de la un șantier de construcții, ori de la o fabrică.

— Zău, crede-mă, de ce să mă bag într-un servici pe care nu-l cunosc? Nu mă pricep la cărămizi, la mortar, nu știu să țin o mistrie în mînă, pe cîtă vreme la „Compescaria" aș fi în elementul meu. Știi ce carte frumoasă ai putea scrie despre mine? O grozăvie. Ar avea un succes de librărie colosal. Vă dau și titlul, dacă vreți: „Contribuția mea la reabilitarea vulpii". Și care vulpe! Cea compromisă de marii La Fontaine, Krîlov, Grigore Alexandrescu și alții!...

În fața acestui argument, n-am mai putut rezista. Am făcut ce am făcut și i-am dat o referință bună, în care îmi luam chiar și angajamentul să-l supraveghez îndeaproape. A fost angajat responsabilul unui Aprozar. La „Compescaria" nu erau locuri vacante.

Ieri am primit un telefon.

— Vreți să veniți la Tribunalul raionului 1 Mai? Se judecă procesul gestionarului recomandat de dv. Tot găinar a rămas.

★

Morala? Vreți să vă dau și morala? Prea le vreți pe toate de-a gata. Căutați-o singuri.

Nicuță TANASE

P. S. De unde reiese că am mai avut o lipsă: am fost gură-cască.

TOGO-1960

Marea bucurie a unui popor mic

de prof. univ. Stanciu Stoian

Am făcut parte din delegația guvernamentală care a participat la serbările organizate la Lomé, în cinstea proclamării Republicii Togo, ca stat independent. Este un eveniment important, care face parte dintr-o serie de evenimente asemănătoare prevăzute pentru anul 1960 și care fac ca acest an să fie numit anul independenței Africii. Somalia, Siera Leone, Nigeria și Congo belgian sînt înscrise și ele în calendarul acestui an.

Serbările de la Lomé au ținut cinci zile, de la 25 la 29 aprilie inclusiv și la desfășurarea lor au luat parte delegații oficiali din majoritatea țărilor de pe glob, atît din Africa și Asia, cît și din Europa și America. Greutățile drumului și clima greu de suportat pentru unii dintre aceștia, n-au constituit motive de neparticipare.

Marea bucurie a unui popor mic — așa cred că ar putea fi caracterizată atmosfera care a domnit la Lomé, capitala noului stat african independent, în tot timpul serbărilor. Este bucuria pe care poate s-o aibă și s-o simtă orice popor — mare sau mic — atunci cînd izbutește să devină stăpîn pe propriul său destin.

Ablodé! Ablodé! (libertate, libertate!) era cuvîntul pe care-l auzeai izbucnind din toate piepturile, cuvînt care a servit oarecum ca termen de salut între cetățeni, ca și între aceștia și oaspeți, în aceste zile de sărbătoare. În oraș, ca și în așezările sătești de pescari și agricultori pe unde am trecut, aceeași bucurie se citea pe fețele tuturor. Primul ministru, Silvanus Olimpio, a tradus cum nu se poate mai bine motivele acestei bucurii, în cuvîntarea pe care a ținut-o cu prilejul proclamării independenței, la miezul nopții, la ora cînd începea prima zi a independenței, ziua de 27 aprilie: **„Noaptea a fost lungă, dar ziua iată a sosit".**

În adevăr, noaptea urgiei colonialiste a fost lungă și mai ales crudă și grea pentru poporul togolez. Ea a ținut aproape o jumătate de mileniu, dacă socotim timpul scurs de la primul contact nefericit al Africii Negre cu asupritorii. Încă înainte de ocupația și administrația colonialistă, începînd din secolul XV, întregul litoral al golfului Guineei — Coasta de aur ca și Coasta de fildeș — au devenit, după cum știm, locul uneia dintre cele mai întunecate pete din istoria omenirii: comerțul cu sclavi. Litoralul Guineei a fost supranumit „coasta sclavilor". Nu fără concursul unei părți din aristocrația locală — regi și șefi de trib ademeniți la exploatarea propriilor lor popoare — milioane de muncitori negri au fost smulși cu forța din sînul familiilor lor și trimiși să munciască muncă de robi sau să moară în minele și pe plantațiile din cele două Americi. Între familiile de bogătași din Togo există și azi urmașii familiei Suza, de origină braziliană, familie care a avut cel mai mare rol și cele mai mari profituri de pe urma comerțului cu sclavi. Unul dintre aceștia, dezavuînd parcă pe strămoși, s-a încadrat chiar în lupta pentru independență a poporului togolez. El a murit cu o zi înainte de serbările independenței.

În a doua jumătate a secolului trecut a venit administrația colonialistă propriu-zisă. A venit mai întîi ocupația și administrația germană, care a ținut nu mai puțin de trei decenii (1884—1914), a urmat ocupația franco-engleză din timpul primului război mondial (1914—1919), în sfîrșit, după această dată a urmat împărțirea țării în două, între Franța și Anglia, cu titlul de administrație sub mandat în numele Societății Națiunilor (1919—1945). Este drept că în anii care s-au scurs de la „protectoratul" german și pînă la finele războiului recent, comerțul cu sclavi nu mai exista. El fusese desființat formal, cu cîteva decenii mai înainte. În fapt însă, în tot acest timp, țara întreagă a intrat în robie, folosită de astă dată pe scară largă, mai sistematic, cu metode mai rafinate. Întîlnești chiar, cum am întîlnit și noi, în stratul superior al societății togoleze, și dintre aceia care spun cîte un cuvînt de apreciere pentru „disciplina" administrației germane sau „suplețea" celei franceze, dar aceștia sînt puțini, iar unii au profitat ei înșiși într-un fel sau altul de pe urma lor. Masa mare a poporului nu are însă decît ură pentru foștii stăpîni. Misiunea „civilizatoare" a „protectorilor" sau „tutorilor" a storș viața poporului, a împiedicat înfăptuirea aspirațiilor lui legitime de libertate și progres, iar poporul nu poate să uite aceasta.

După cel de al II-lea război mondial, o parte din Togo, partea engleză, a fost atașată Coastei de aur, devenită din 1957 independentă, în cadrul comunității britanice, sub numele de Ghana. Cealaltă parte, rămasă sub regim de tutelă, pe seama Franței, a urmat alt drum. Ea a căpătat din 1956 statut de republică autonomă în cadrul Uniunii franceze, iar acum (1960), de la data de 27 aprilie a căpătat independență politică.

Suprafața Togo-ului se întinde pe numai 56.000 km². Este ca o lamă perpendiculară pe golful Benin, o lamă lungă de aproape 400 km și lată de mai puțin de 150 km. În drumul, pe care l-am făcut spre minele de fosfat, observăm însă cum deja, după cîteva zeci de kilometri spre nord, peisajul începe să se schimbe.

Și, în adevăr, oricît de mică este suprafața țării, ea are totuși un relief și o climă destul de variate. Pe coasta oceanului terenul se prezintă ca un șes nisipos, pe care numai frecvența unui regim de ploi regulate îl poate face roditor. În scurta noastră plimbare spre nord întîlnim o vegetație bogată — aceeași aproape tot anul — formată din cocotieri, manioc, arahide și porumb cu bobul alb. Mai spre nord, un lanț de munți se întinde de la nord-est spre sud-vest, atingînd uneori înălțimi de 1.700 m.

Departe de a desparte țara în două, munții o unește mai degrabă în jurul lui. Pe lîngă faptul că el e traversat de multiple căi, ușor de trecut, în decursul istoriei el a servit drept loc de refugiu pentru populația băștinașă, în timpul nenumăratelor invazii care veneau fie dinspre Dahomey, fie dinspre Ghana sau, din nord, dinspre Nigerul Sudanului francez. Este și zona cea mai fertilă, cu pămînt bun pentru culturile de cafea și cacao. Pe alocuri solul este format aici dintr-un pămînt negru, care favorizează culturile de palmieri, bumbac, trestie de zahăr, arahide, orez. Însoțitorul nostru mă încredințează că aici se pot vedea frumoase întinderi cultivate cu orez, bine irigate și dispuse în terase. În sfîrșit, spre nord și relieful — un platou plin de eroziuni — și pămîntul și vegetația, țin mai degrabă de zona savanelor. Bumbacul, meiul, sorgul, ricinul și tutunul se cultivă și aici destul de bine.

În linii generale se poate spune totuși că pămîntul din Togo este mai degrabă sărac.

Solul togolez nu este prea bogat nici în rezerve miniere. În afară de ceva crom, bauxită și puțin fier — toate neexploatate — bogăția minieră cea mai de seamă rămîne fosfatul, pentru exploatarea căruia a luat ființă Compania togoleză a minelor Benin. Aproape întregul capital, ca și conducerea acestei societăți, sînt însă franceze. Guvernul are numai un reprezentant în consiliul de administrație, cu titlul de vicepreședinte.

Populația republicii Togo este de aproape 1.200.000 de locuitori, mai puțini de cît are capitala țării noastre. Populația este foarte variată și ca origină și ca ocupații și ca obiceiuri. Potrivit cu gradul de evoluție, dar și cu posibilitățile locale, așezările lor sînt și ele variate. Între colibele de pescari făcute din împletituri ușoare și cu un ușor acoperiș de stuf, din sud și locuințele rotunde, din pămînt uscat, cu acoperiș mai bogat din munți, este o deosebire netă. În plus ei nici nu vorbesc o singură limbă. Nu mai puțin de 44 de graiuri diferite se vorbesc pe întinsul țării, de la nord la sud. Două dintre ele — evhé și haussa — sînt mai răspîndite, cu deosebire cea dintîi. Aceasta tinde să devină limba oficială în școlile primare. Pătura cultă vorbește însă limba franceză (generația care a trăit sub protectoratul german, cea germană) iar în școlile secundare, în majoritate întreținute și conduse de misiuni religioase (catolice și evanghelice) limba de predare este cea franceză.

Organizațiile religioase, mai ales cele catolice, au încă o influență mare asupra păturii suprapuse, dar 80% din populație practică încă religiile tradiționale, iar independența țării va pune desigur noi probleme și din acest punct de vedere.

Dar fenomenul cel mai important, după părerea noastră, constă în tendința spre unitate a poporului, parte din tendința mai generală spre unitate a popoarelor din Africa. S-ar putea spune că anii grei de asuprire și exploatare au unit laolaltă toată această populație, cu origini și graiuri diferite, le-a dat aceleași aspirații, a alcătuit din toți un singur popor, poporul togolez.

Înainte de orice libertate, — libertate de sub jugul imperialist și colonialist — iar alături de aceasta unitatea poporului togolez, acesta este cuvîntul de ordine, deviza în lupta patriotică pe care o duce poporul togolez. Sînt condiții fără de care el nu vede posibil nici progresul țării.

Viitorul poporului togolez, viitorul popoarelor din Africa Neagră, care scutură treptat jugul colonialist, depinde, se înțelege, de vrednicia poporului, de înțelepciunea și atașamentul conducătorilor la cauza poporului, dar și de ansamblul situației politice din marele continent ce se deșteaptă acum la viața nouă.

Și mai este ceva. În lupta sa pentru libertate și independență, poporul din Togo are, ca și celelalte popoare care au suferit sau suferă jugul colonial, un sprijin puternic și dezinteresat: acela al țărilor socialiste. Popoarele Africii știu astăzi acest lucru. Noi ne-am convins de aceasta la fața locului. Nu numai conducătorii, ci și poporul. Premierul Silvanus Olimpia a ținut să ne confirme. În termeni plini de căldură, el a avut amabilitatea să ne sublinieze că poporul togolez nu uită, de pildă, contribuția țării noastre la cauza pentru care luptă togolezii, ca și contribuția tuturor țărilor socialiste.

Am răspuns, desigur, precum se și cuvenea, că în adevăr poporul romîn se simte solidar, că este din toată inima alături de toate popoarele care, întocmai ca și poporul togolez duc lupta dreaptă pentru independența lor, pentru progres economic și cultural, pentru pace.

Un băștinaș cîntînd la instrumentul național „Tam-tam".

Exploatarea unor zăcăminte de fosfați, la suprafață.

Pescari

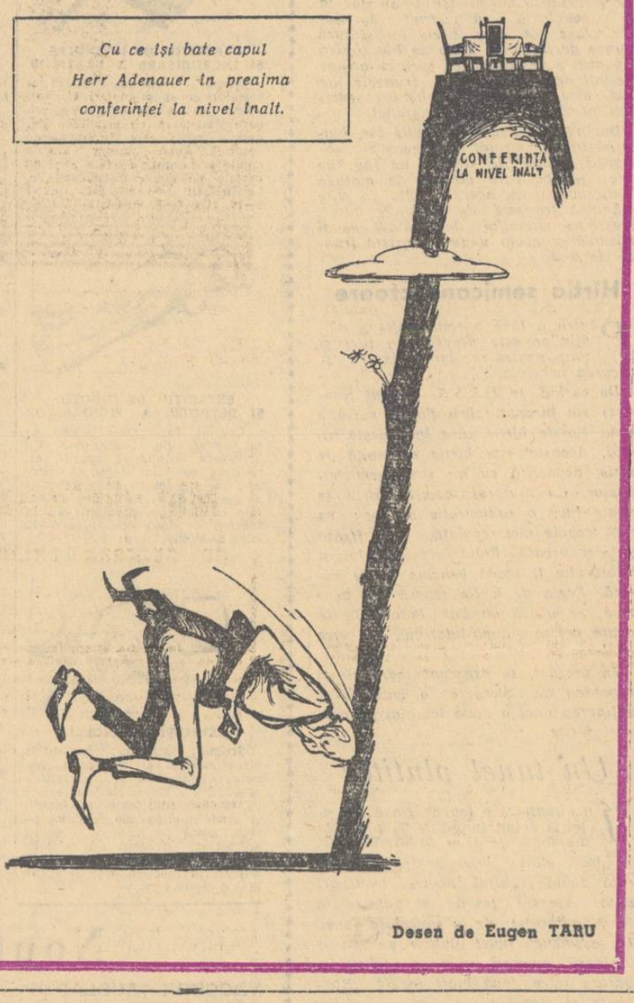

Cu ce își bate capul Herr Adenauer în preajma conferinței la nivel înalt.

Desen de Eugen TARU

Oameni cu rucsac

Pe treptele de beton ale gurii metroului din Alexanderplatz (Berlin) urcă un ins deosebit. Poartă pălărie de fetru cu pană verde, un palton gros peste care și-a petrecut un balonseide. În spate îi atîrnă un rucsac uriaș. În mîini ține cîte un geamantan. A ajuns sus. Lasă cele două valize. Privește jur-împrejur. Pietonii trec pe lîngă el fără să-i dea importanță. Se pare că insului i se pare oarecum curios aceasta. Încearcă să se orienteze cu ochii în noianul de reclame luminoase. Nu reușește. În cele din urmă se adresează primului trecător:

— Bitte schön...

Cel interpelat este un ins voinic, în vîndiac de piele și pantaloni strîmți. Unul din nenumăratii locuitorii care se pierdă în fiecare seară, prin Alexanderplatz, de la muncă acasă. Îl privește o clipă și-i zîmbește prietenos.

— Pe trotuarul de vizavi la stînga.

Abia acum omul cu pălărie de fetru împodobită cu pană verde, cu rucsac în spinare, mantaua petrecută peste paltonul de iarnă și două geamantane, se dumirește. În fața lui, la douăzeci de metri, o firmă, în strălucirea becurilor și un autobuz confortabil îl așteaptă. A păsit repede peste bulevard. Trecătorii au trecut cu privirea peste el fără să se oprească.

Vin atîția din vest ca să și schimbe felul de viață încît prezența unui ins încărcat cu bagaje în gura metroului din Alexanderplatz, nu mai stîrnește, de foarte mult timp, nici un fel de curiozitate.

★

Blankenfeld... Blankenfeld Schausse nr. 59. Într-unul din Bezirkurile Berlinului democrat. Căminul de primire pentru cei care refugiindu-se din Germania federală trec în Republica Democrată Germană.

Privita de pe șosea, clădirea este comună. Un șir de case cu o mică vilă în prim plan.

Aci sînt primiți cei care sosesc de dincolo. Ei capătă cazare, hrană — o cantină excepțională funcționează pentru îndestularea lor — căldură și anexele necesare lumii noastre noi, bibliotecă, radio, televizor, sală de jocuri, creșă cu un mic teatru de păpuși, serviciu medical etc.

Bărbații sînt cazați cîte 2—3 în camere spațioase, bine mobilate. Familiile primesc camere separate.

Întreținerea, inclusiv hrana este complet gratuită. Ea nu depășește două săptămîni, răstimp în care refugiatului i se propune orașul și serviciul respectiv — după specialitatea și pregătirea fiecăruia — la alegere. Cine nu este mulțumit poate să se reîntoarcă. Foarte rar au fost însă astfel de cazuri.

Zilnic, numai prin Berlin sosesc numerosi cetățeni germani care preferă socialismul, în locul regimului capitalist. Numai în primele trei luni ale acestui an s-au refugiat de „dincolo", în R.D.G. peste 13.000 persoane, ca să-și găsească un rost cinstit și sănătos de viață.

★

Am stat de vorbă cu cîțiva dintre ei, prin bunăvoința tovarășului Albert Schmilgun, directorul adjunct al căminului, un vechi luptător antifascist.

Dintre cei mai proaspeți sosiți iată familia Weidenberg. Tatăl, tipograf, după ani de șomaj și mizerie, s-a hotărît. A trecut în R.D.G.

„...Nu mai puteam privi în fiecare seară cînd mă întorceam acasă cu buzunarele goale, cum mi se uitau copiii în ochi. Și-apoi atunci cînd nu mai ai nici ce, nici cui să vinzi, iar perspectiva ți-e complet decapitată într-o țară în care nu se vorbește decît de afaceri de milioane și de un viitor război — care în fond este tot o afacere de milicane... — ce-ți rămîne de făcut...?

Dacă gazul nu mi-ar fi fost închis pentru neplată, poate m-ar fi tentat... În sfîrșit, abia acum îmi dau seama că trebuia de mult să mă hotărăsc a urca treptele metroului din Alexanderplatz..."

Prive a cunoscut urgia nazistă. Amintirile îl năpădesc — ciuperci veninoase.

...Cînd degetele huliganului au tras cu cărbune prima svastică pe fața albă de var a peretelui, nu s-a gîndit că de fant parafează și contrasemnează în văzul întregii omeniri politica și linia neonazistă a lui Adenauer... Așa a început și în urmă cu 17 ani. Dar forțele păcii și ale dreptății sînt azi atît de numeroase și puternice încît aceste manevre se vor prăbuși lamentabil.

Maria ARSENE

Recensămînt „Made în S. U. A."

În S.U.A. nu-i ușor să faci un recensămînt. Cel puțin așa ta este concluzia la care au ajuns majoritatea celor ce participă la acțiunea de recenzare a populației Statelor Unite, ce se desfășoară în prezent dincolo de ocean.

— Sînt convinsă că ar ieși un sfrșnic roman de aventuri dacă s-ar aduna și s-ar așterne pe hîrtie chiar numai o parte din pățaniile noastre — spunea o funcționară din New York care face parte din echipele de recensămînt.

Și nu poți să nu fi de acord luînd la cunoștință numai următoarele cîteva epizoade: un cetățean din Portland, (Oregon) a asmuțit asupra funcționarilor veniți pentru recensămînt un cîine ciobănesc (unul din ei s-a ales cu haina ruptă); un alt cetățean din Houston, (Texas) i-a gonit pe funcționari cu securea din casă, tot în Texas un membru al echipelor de recensămînt a fost mușcat de o maimuță.

DE PRETUTINDENI

NU DEMULT, o balenă s-a înămolit într-un banc de nisip, aflat la o distanță de 150 metri de țărm, lîngă portul Saint Louis-du-Rhône din Marea Mediterană și a rămas pe loc, nemaiputînd să se întoarcă în largul mării.

Deoarece autoritățile locale nu au putut să o tragă pe uscat, neavînd la dispoziție cei 500 metri de cablu de oțel necesari pentru aceasta, au hotărît să o lase să moară de foame, căci în această situație nu are cu ce să se hrănească, — și pînă atunci au scos-o la licitație! Cumpărătorii vor trebui să-i taie carnea pe loc și s-o transporte apoi pe uscat, statul rezervîndu-și dreptul de a păstra scheletul complet al animalului, pentru scopuri științifice.

●

SPRE marea stupefacție a consumatorilor dintr-un restaurant din Grenoble, un turist german a luat subit foc. În timp ce se afla pe terasa unei cafenele, un profesor de fizică și chimie a văzut țîșnind deodată o flacără, de sub vesta pe care o purta. Ce se întîmplase? O țiță de aluminiu în care se reflecta soarele, avusese rolul unei oglinzi parabolice și-i aprinsese vesta sa, confecționată din lînă amestecată cu dralon. Dralonul este un material foarte inflamabil.

●

FIFI este proprietara fericită a unei minunate garderobe cuprinzînd numeroase paltoane, blănuri, căciulițe din blană etc., etc. Mîncărurile i le gătește un bucătar șef francez, un alt om este

însărcinat s.o ducă la plimbare. Locuința ei se află într-o vilă splendidă în inima New Yorkului. Cel puțin o dată pe săptămînă vizitează institutul de cosmetică pentru cîini. Nu întîmplător este socotită drept cea mai elegantă cățelușe din lume.

În fotografia noastră o vedem pe Fifi și pe „grațioasa" ei stăpînă, Hope Hampton, văduva unuia din magnații cinematografiei americane.

●

REPUBLICA Populară Chineză a început să producă în serie primul tip de elicopter: **Uragan 25.** Acest model de elicopter este dotat cu instalații moderne de pilotaj. El poate zbura în timpul nopții și în condiții atmosferice nepriincioase. De asemenea, el poate decola sau ateriza pe un spațiu foarte mic: terasa unei clădiri, aleia unui parc, etc.

●

ÎN ORAȘUL Cairo, opt studente egiptene au inițiat o asociație intitulată **„la-mă în căsătorie".** În numai cîteva săptămîni numărul membrelor a crescut la 5000. Această asociație își pune drept scop să reducă la o sumă simbolică suma destul de importantă pe care, potrivit Islamului, mirele trebuie s-o aducă în căsnicie. De multe ori această „dotă" a mirelui întîrzia sau zădărnicea căsătoriile.

●

POȚI înjura pe cineva într-o limbă pe care respectivul n-o înțelege? Un tribunal din Paris a condamnat un american pentru ofensă adusă unui polițist francez, deși americanul nu știa boabă franțuzește, iar polițistul francez nu înțelegea de loc engleza. Judecătorul a susținut însă că înjurăturile au un înțeles internațional, a judecat și a pronunțat condamnarea.

●

ÎN FOTOGRAFIE îl vedem pe cunoscutul dansator și coregraf american Cunningham, într-o scenă din noua sa lucrare coregrafică intitulată „Vara". Cunningham interpretează un dans cu scaunul legat de spatele său. La nedu-

merirea criticilor, care doreau să afle dacă în felul acesta dansul exprimă vreun simbol sau are altă explicație, dansatorul a răspuns: „De ce să întrebăm? E mai bine ca pur și simplu să vă miraji și să spuneți: ce curios!"

●

TUTUROR care vor să le vadă și să le admire, țăranul italian Pasquale Riello este gata să le arate fericirea care l-a ajuns la o vîrstă de 90 de ani: patru măsele ce i-au crescut în ultimul timp.

●

CU PRILEJUL unei dezbateri în problema luptei împotriva zgomotului, care a avut loc în parlamentul englez, au fost citate nu mai puțin de 75 de zgomote diferite. Deputatul conservator John Eden consideră însă că cel mai neplăcut zgomot e cel produs de fluierături. O fi știind ce spune!

Uzbekistanul-azi

Corespondență specială pentru „MAGAZIN"

Continuăm în cele ce urmează reportajul despre Uzbekistan trimis redacției noastre de ziaristul progresist australian W. G. Burchett.

Cînd o tînără pereche din Uzbekistan se căsătorește, există un vechi obicei: nuntașii merg de mînă în jurul unui foc. Dacă întrebi de ce, ți se răspunde că este o veche tradiție, fără să ți se mai dea altă explicație. Adevărul este că pînă la invazia arabilor, în secolul al XVIII-lea, uzbecii se închinau focului. De ce? Se pare că geologii uzbeci au găsit răspunsul corect la aceasta acum cîțiva ani. La începutul anului 1959 geologii uzbeci au descoperit în oaza Buhara, acest leagăn al culturii uzbece, una din cele mai mari rezerve de gaz natural din lume, fără să mai menționăm bogatele terenuri petrolifere. Păstorii uzbeci, care își păzeau turmele lor de oi karakul, văzuseră deseori flăcări în deșert, a căror proveniență nu o puteau explica. Se părea că nu sînt alimentate de nicăieri și de obicei erau foarte ușor înăbușite de nisip. Călătorii care treceau prin Iran — o altă țară unde oamenii se închinau încă din vechime focului și unde au fost de asemenea descoperite zăcăminte vaste de petrol și gaze — povesteau despre flăcări ce apăreau în mod inexplicabil în deșert și care în cele din urmă au dus pe australianul D'Arcy să cerceteze aceste regiuni și să descopere importantele zăcăminte petrolifere de sub nisipurile deșertului din Iran. În vremurile vechi, lucrurile inexplicabile deveneau subiectul adorației religioase. Este oare imposibil ca aceste flăcări, produse de gazele ce emană în apropiere de Buhara și în Iran, să fi dat naștere adorației focului? Aceasta este o problemă într-adevăr fascinantă pentru istorici.

Dar pînă una-alta să dăm cuvîntul geologilor. La Taşkent am luat un interviu unui membru al grupului de geologi uzbeci, căruia i s-a acordat recent premiul Lenin pentru darea în exploatare a gazelor naturale de la Buhara. Nici un călător în aceste regiuni nu poate să ignore activitatea lor. Atît la Buhara cît și la Samarkand se întrebuințează în prezent drept combustibil în industrie aproape în exclusivitate gaze naturale. De asemenea, un mare număr de locuințe au fost legate cu sursele de gaz — energie deosebit de ieftină pentru încălzit și pentru bucătărie. Zburînd pe deasupra deșertului și a culturilor de bumbac, am văzut conductele șerpuind pe mari distanțe.

Tuliganov, tînăr om de știință uzbec, plin de avînt, mi-a precizat că studiile făcute asupra solului au arătat că o parte importantă a structurii solului Uzbekistanului este asemănătoare cu aceea a solului din Iran, Irak, Arabia Saudită și alte regiuni ale Orientului Mijlociu, de unde se obțin aproximativ 70% din petrolul lumii capitaliste. După cel de-al doilea război mondial, grupul de geologi condus de el și-a restrîns cercetările la regiunea Buhara, mai exact la depresiunea Buhara-Kiva care este așezată aproximativ paralel cu riul Amu-Daria. În 1955 au fost descoperite gaze naturale la Karaul-Bazar, la aproximativ 40 de km. de Buhara. La începutul anului 1957 au fost descoperite gaze naturale și într-un punct situat la 40 de km. nord-vest de Buhara, unde a luat acum ființă noul oraș Gazli.

Exploatarea zăcămintelor de gaze din apropierea localității Gazli a început în primăvara anului 1959, cînd s-a stabilit că totalul rezervelor este de aproximativ 2.000 de miliarde de m.c. — fiind cele mai mari zăcăminte de gaze din întreaga lume. Sub aceste zăcăminte se află importante rezerve de petrol, a căror amploare nici nu a fost încă stabilită.

Gazele naturale constituie un înlocuitor foarte curat și ieftin al cărbunelui și totodată o materie primă din cele mai prețioase pentru industria chimică. În vechime, de la Buhara pleca vechiul drum al mătăsii, pe care erau transportate bogățiile acestei regiuni către Iran și Rusia, către India și China. În prezent, pleacă conducte de gaz care transportă ceva infinit mai prețios. O conductă de la Karaul-Bazar a ajuns la Buhara și Samarkand și este prelungită în prezent pînă la Taşkent, unde va ajunge la sfîrșitul anului 1960. De acolo va fi continuată către Kazahstan și alte republici din Asia centrală. De la Gazli se construiește în prezent o conductă spre Buhara și totodată urmează să fie construită cea mai mare conductă de gaz din lume, de la Gazli către marile centre industriale din Urali.

În prezent, industria din Urali este alimentată cu cărbuni de la minele îndepărtate din Kuzbas; aproximativ 26 de milioane de tone de cărbuni anual, transportate de 1,33 milioane vagoane de transport. În viitor nu va mai fi întrebuințat nici cărbunele și nici vagoanele de transport. Industria din Urali va fi alimentată cu gaz de la Buhara. Față de 62,80 ruble cheltuite pentru o tonă de cărbune, energia calorică corespunzătoare obținută din gaze va costa numai 34,2 ruble și toate vagoanele de transport vor putea fi întrebuințate pentru alte scopuri. Totodată se construiesc conducte paralele către Sverdlovsk și Celeabinsk, care vor fi puse în funcțiune în 1963. Conductele spre Urali vor totaliza o lungime de 4.096 km. iar diametrul lor va ajunge pînă la 102 cm. (cele mai largi întrebuințate vreodată și care dau posibilitatea unui transport mult mai economic decît conductele cu un diametru mai mic).

Numai în 1959 au fost construite în diferite părți ale Uniunii Sovietice conducte avînd o lungime de 3.970 km. și în cursul planului de 7 ani vor fi construite conducte în lungime totală de 26.000 de km. iar proporția gazelor în producția generală de combustibil va fi sporită de la 31 la sută în 1958, la cel puțin 51 la sută în 1965.

Arătînd aceste perspective, Tuliaganov a vorbit și de rezerve mai bogate, despre care nu se știa nimic atunci cînd a fost pregătit planul de 7 ani. În depresiunea Sukandria, în sud-vestul Uzbekistanului, în apropiere de frontiera cu Afganistanul, au fost descoperite noi zăcăminte de gaz și petrol, care promit să fie de multe ori mai bogate decît chiar cele din depresiunea Buhara-Kiva. Există și alte indicii promițătoare, în apropierea cursului superior al riului Amu-Daria, între Marea Caspică și lacul Aral.

Deci deșerturile uzbece sînt înfloritoare într-adevăr, nu numai din cauza bumbacului și podgoriilor, a turmelor de oi karakul, dar și a bogățiilor ascunse multă vreme adînc sub nisipurile fierbinți.

Centre ale unor civilizații străvechi, unele din ele au fost aproape îngropate în trecut sub nisipurile deșertului. Orașele uzbece înfloresc acum din nou. Avînd gazul natural ca principala materie primă, noi industrii urmează să fie înființate. Fabricile încep deja să fie construite. Printre acestea se numără o fabrică de lînă sintetică și una de linoleum sintetic la Buhara; de asemenea o fabrică de mătase artificială la Fergana, o fabrică de lînă artificială la Taşkent; o fabrică de polinac — materie primă pentru lîna artificială — la Navoi precum și o întreagă serie de fabrici de îngrășăminte agricole. Pînă în 1965, volumul producției industriei chimice a Uzbekistanului va fi sporit de patru ori. Și aceasta constituie doar un început. Tuliaganov și colegii săi lucrează la planuri pe 15 sau 20 de ani înainte cu perspective de-a dreptul fantastice pentru rezervele de petrol și gaze.

Ultima invenție a științei sovietice este producția recent anunțată de gaz solid în formă de brichete, care poate fi transportat la mii de km. Acesta arde cu o eficiență de 100 la sută la temperaturi între minus 870C — la care a fost experimentat în Antarctica — pînă la plus 75° C, căldură la care a fost experimentat în deșertul Kara-Kum și care deschide noi vaste perspective pentru întrebuințarea drept combustibil a gazului solid, chiar înainte de terminarea conductelor de gaz. Acesta poate fi întrebuințat pentru propulsarea vapoarelor, tractoarelor, automobilelor și chiar avioanelor și este mult mai ușor de depozitat și de manevrat decît combustibilul lichid.

Ne aflăm în fața unei noi generații de adoratori ai focului. În ziua de anul nou, în orașul Erevan, capitala Armeniei, s-au adunat oameni în jurul unui tub înalt de 27 de metri situat în piața Lenin. Deodată, o flacără albastră a țîșnit în vîrful acestuia, ca simbol că Erevanul fusese legat cu zăcămintele de gaz de la Karadag. Gazul înseamnă nu numai un combustibil ieftin și inepuizabil, dar totodată el pune capăt funinginei și zgurii de pe urma arderii cărbunilor.

Pînă în 1965, aproximativ 70 la sută din întreaga industrie din Uzbekistan, va întrebuința drept combustibil gaze naturale. Aproximativ 60 la sută din întregul combustibil folosit în Republică va fi gazul, față de numai 3,3 la sută în 1958. Poate exista o mai bună ilustrare a ritmului vertiginos de dezvoltare în ținutul care în trecut era îndepărtatul și inapoiatul Uzbekistan?

W. G. BURCHETT

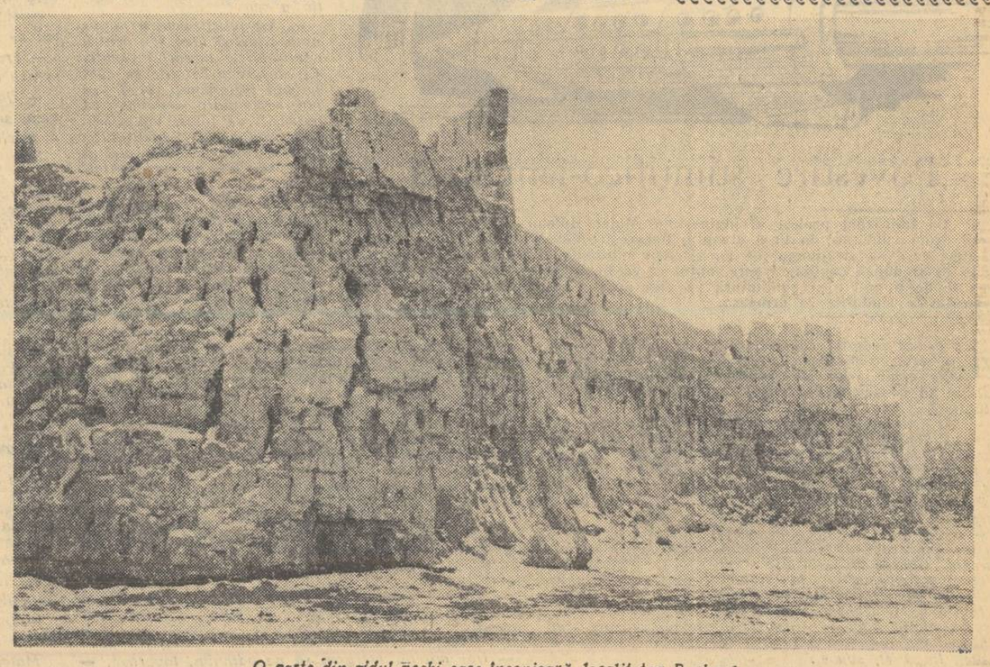

O parte din zidul vechi care înconjoară localitatea Buchara

Noi aparate de cercetare a universului

În ultimul timp se folosesc aparate noi pentru studierea universului. Este vorba de telescoape cu locatoare de mare putere. Acestea, spre deosebire de radiotelescoapele existente, care recepționează semnalele venite din afara Pământului, urmăresc semnalele reflectate de astri. Astfel nu de mult au fost recepționate cu ajutorul acestor aparate unde electromagnetice reflectate de planeta Venus.

Astrolocatoarele trimit spre planeta pe care dorim să o studiem semnale puternice care întorcîndu-se sînt captate cu ajutorul unui sistem complicat de antene. Folosirea puternicelor locatoare va permite precizarea unei serii întregi de probleme ce n-au fost complet lămurite. Astfel se vor stabili cu o precizie și mai mare distanțele pînă la diferite planete; se va cerceta structura suprafeței Lunei și a celorlalte planete, se va determina viteza de rotație a planetei Venus a cărei suprafață este tot timpul acoperită cu nori; se va studia natura coroanei solare, se va determina densitatea ionizării gazelor în atmosfera diferitelor planete și se vor stabili anumite amănunte referitoare la gazul interplanetar.

Construcția noilor aparate este în amploare. O serie de laboratoare mari și institute de radioastronomie montează în prezent asemenea locatoare. Pentru a ne da seama de anvergura tehnică a acestor instalații, precizăm că antena unei puternice stații

de astrolocație este de înălțimea unui bloc cu 15 etaje iar reflectorul său parabolic are un diametru de peste 40 m.

A fost descoperită o nouă stea în Calea Lactee

În prima jumătate a lunii martie între constelațiile Vulturul și Hercules, a apărut o nouă stea, care poate fi văzută cu ochiul liber. Institutul astronomic „Sternberg" din Moscova, a mobilizat 25 de observatoare și stații astronomice pentru studierea acestui fenomen în prezent asemenea. Observatorul astronomic din Vilnius, în ziua de 9 martie, a anunțat că a început urmărirea procesului de dezvoltare a noului astru.

Este interesant de menționat că noua stea a fost observată înainte de a atinge luminozitatea maximă, fapt extrem de important din punct de vedere științific. „Nuovele" (așa se numesc stelele ce apar) se „dezvoltă" extrem de repede și în majoritatea cazurilor sînt descoperite doar atunci cînd strălucirea lor este cea mai mare. Nuovele sînt de fapt stele vechi, care există de mult, însă la un moment dat în urma unei explozii de proporții uriașe, ele se transformă într-o uriașă „făclie" cosmică. Dimensiunile lor cresc de sute de ori, iar luminozitatea depășește de peste un milion de ori luminozitatea inițială. În decursul exploziei steaua „aruncă" în spațiu o parte din masa sa sub formă de gaze fierbinți ce se deplasează cu o viteză fantastică de sute sau mii de kilometri pe secundă. După aceasta steaua iarăși revine în starea sa inițială. Această revenire poate să dureze un interval de cîteva zeci de zile pînă la cîțiva zeci de ani.

Televiziunea în serviciul industriei

În ultimul timp televiziunea industrială capătă aplicații tot mai largi. Acolo unde ochiul omenesc nu poate pătrunde, datorită condițiilor existente, televiziunea permite ca de la distanță să controlăm procesele ce se desfășoară și pentru prima oară să vedem cum decurg aceste procese.

O ultimă aplicație este utilizarea televiziunii în industria de automobile. Specialiștii au folosit de curînd televiziunea pentru examinarea comportării diferitelor părți componente ale unui automobil în timpul mersului. Astfel, așa cum se vede din figura 1, o cameră de luat vederi (instalație ce captează imaginile și le transformă în semnale electrice) este montată sub șasiul unui automobil pentru a putea vedea cum se comportă în timpul mersului brațul de suspensie, sistemul de suspensie și roata dreaptă. Printr-un cablu, camera de luat vederi se leagă de instalația de emisie ce se află în automobil și ocupă locul unui pasager. Emițătorul este legat cu antena montată în spatele automobilului (fig. 2). Într-un punct fix pe șosea se află instalația de recepție cu receptorul de televiziune (fig. 3) de unde specialiștii în construcția de

automobile pot constata cum se comportă automobilul în timpul mersului. În plus există și o legătură radiotelefonică cu automobilul, pentru a păstra un contact permanent cu șoferul automobilului. Automobilul este pus să meargă pe un drum foarte prost pentru a constata cum rezistă automobilul la încercări, dînd astfel pentru prima oară posibilitatea să se vadă cum se comportă diferitele organe ale automobilului la încercări grele.

Un nou material pentru construcție: „Plastobetonul"

În Uniunea Sovietică a fost brevetat ca invenție un nou material de construcție, denumit „Plastobeton". Noul material este un beton fără apă și fără ciment. S-ar părea foarte curios, dar așa este. Plastobetonul se obține dintr-un amestec de nisip, furfurol, monomer FA și un acid organic. Ceea ce este foarte interesant e faptul că toți compușii (în afară de nisip) se obțin din deșeuri agricole și turbă, care se găsesc din abundență și la un preț de cost foarte redus. Noul material are proprietăți superioare betonului cunoscut. Astfel, este impermiabil, este foarte rezistent la acțiunile mediului înconjurător, are o greutate specifică mai mică decît a betonului din ciment și o rezistență mult superioară betonului. Plastobetonul se întărește după 2-3 ore de la turnare. Se pot face și construcții din plastobeton armat cu un consum de fier beton pentru armătură mai mic cu 30-40% în comparație cu betonul armat din ciment. Proprietățile deosebite ale plastobetonului vor duce în scurt timp la înlocuirea betonului din ciment în construcțiile de drumuri și clădiri.

Vaca mecanică

Omul, utilizînd în alimentație, carne de vită, primește o anumită cantitate de proteine pe care aceste animale le asimilează din hrana vegetală.

De curînd, într-un institut de cercetări în apropierea Londrei a fost construită o... vacă mecanică care extrage proteinele din frunze. După cum se știe în laptele și carnea de vită se găsește numai o cantitate mică, nu mai mult de 5% din proteinele primite din hrana vegetală.

Vaca mecanică extrage din frunză și iarbă pînă la 50% din proteinele conținute de acestea.

Mașina lucrează în felul următor: taie frunzele și iarba extrem de mărunt și le stoarce, obținîndu-se astfel un suc bogat în proteine. Acest suc este prelucrat apoi, transformîndu-se într-o pastă groasă care este mîncată cu plăcere de porci.

Bule de aer cubice

În sticlă, în cuarț, în multe minerale, se pot observa uneori bule de aer, mici sfere gazoase, prinse pe cînd materialul se găsea în stare topită. Nimeni nu și-a închipuit vreodată că pot exista și bule de aer cubice. Și totuși bule cubice apar în cristalele de fluorură de litiu, dacă aceste cristale sînt iradiate cu neutroni.

De unde apar aceste bule în cristalele de fluorură de litiu? — s-au întrebat fizicienii. S-ar putea ca ele să provină din mici cantități de gaze, heliu sau tritiu, captate de cristal și puse în libertate prin iradiere. Dar de ce aceste bule sînt cubice și nu sferice? — nimeni nu poate răspunde deocamdată.

Leacul radical al leprei

Leacul radical al leprei a fost găsit. Este o substanță obținută prin sinteză chimică și al cărei nume întreg este atît de lung, dietil ditiol izoftalat, încît s-a simțit nevoia unui nume mai scurt: Etisul.

Substanța se aplică pe piele, prin frecare, și vindecă lepra în 3 luni. În Nigeria, unde acest nou leac al leprei a fost experimentat pe scară largă, sute de bolnavi de lepră s-au însănătoșit complet.

Secretul producției mari de ouă

Găina cu ouăle de aur nu există decît în legendă. Dar găinile în a căror alimentație se adaugă cantități mici de Furazolidină *își sporesc simțitor producția de ouă. Cercetări recente au dovedit că această substanță chimică stimulează oualul, fără să fie nevoie de un spor corespunzător de hrană — ceea ce înseamnă că găinile cărora li s-a dat Furazolidină vor ouă mai mult.*

De ce le place viermilor de mătase frunza de dud

Cercetările biochimiștilor au dus la concluzia că viermii de mătase vor țese firele lor și țără frunze de dud. Un grup de biochimiști japonezi a descoperit că ceea ce atrage viermii de mătase spre frunzele de dud, este o substanță chimică specifică acestor frunze: Hexanolul.

Ducînd mai departe studiile lor, biochimiștii au stropit cu această substanță frunze de stejar, de fag, de cireși — pe care viermii de mătase le-au mîncat cu aceeași poftă cu care mănîncă frunzele de dud. Pe viitor, creșterea viermilor de mătase va fi posibilă și acolo unde nu există frunze de dud.

Hîrtia semiconductoare

Pentru a face o radiografie a plăminilor este necesar un film și timp pentru revelarea, fixarea și uscarea acestuia.

De curînd, în U.R.S.S. (orașul Kaunas) s-a început fabricația de masă a unui tip de hîrtie care înlocuiește filmul. Aceasta este hîrtia obișnuită de scris, acoperită cu un strat semiconductor. Cu ajutorul acestei hîrtii se poate face o radiografie pe loc: ea nu trebuie nici revelată, nici fixată și nici uscată. Rolul revelatorului și fixatorului îl joacă benzina foarte curată. Foaia de hîrtie scoasă din benzină, se usucă imediat. Fotografia se poate colora, după dorință, în orice culoare.

În prezent, se experimentează și un procedeu de „ștergere" a imaginii și obținerea unei a doua imagini pe aceeași hîrtie.

Un tunel plutitor

Închipuiți-vă o țeavă uriașă din oțel și beton lungă de 25 km și cu diametru de 15 m. În interior există două etaje: unul pentru cale ferată dublă și altul pentru transport auto. Această țeavă se găsește la 20 m. adîncime de la suprafața apei. Un asemenea tunel plutitor au propus inginerii japonezi pentru a realiza legătura între două mari insule: Hokkaido și Hon-Siu.

MAGAZIN MEDICAL

Gimnastica copilului în primul an de viață

Perioada de vîrstă de la 3-5 luni

Se începe cu exercițiul de înviorare, care a fost descris.

EXERCIȚIU DE ÎNDOIRE ȘI DEZDOIRE A BRAȚELOR

Scopul: întărirea mușchilor brațelor. Copilul, culcat pe spate cu picioarele spre persoana cu care lucrează exercițiile. Se dă copilului să apuce degetele mari, iar noi închidem palma pe articulația pumnului copilului. Îndoim și dezdoim pe rînd cu o mînă și apoi cu cealaltă brațele copilului.

La început mișcarea se execută de 2—3 ori, apoi după 8—10 zile ajunge la 5—6 mișcări pe zi.

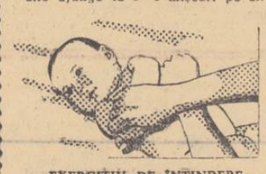

EXERCIȚIU DE ÎNTINDERE ȘI ÎNCRUCIȘARE A BRAȚELOR

Scopul: întărirea mușchilor brațelor și ai pieptului. Copilul, culcat ca în exercițiile anterioare; manevra cu prinderea degetului mare este de asemenea identică. Apoi ducem brațele copilului lateral, aducem pe rînd brațele pe piept, încrucișîndu-le. La început 2—3 mișcări, după 8—10 zile 6—7 mișcări.

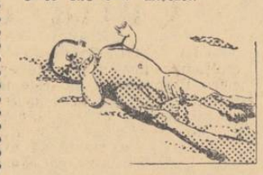

EXERCIȚIU DE ÎNDOIRE ȘI DEZDOIRE A PICIOARELOR

Copilul, în aceeași poziție ca în exercițiile anterioare. Cu amîndouă mîinile se apucă picioarele copilului deasupra gleznei, în așa fel ca degetele mari să fie în afară. Se întind picioarele copilului, apropiindu-le la început de două ori; după 8—10 zile, 5—6 mișcări pe zi.

EXERCIȚIUL BICICLETA

Scopul: întărirea mușchilor picioarelor și ai pinteculuI. Poziția copilului ca în exercițiile precedente. Picioarele se apucă ca în exercițiul anterior. Îndoiți și dezdoiți picioarele copilului pe rînd, adică în timp ce îndoiți un picior dezdoiți pe celălalt. Mișcarea se execută ritmic. 2—3 mișcări la început. 5—6 începînd din a 8—10-a zi.

Din istoria medicinii

Prima moașe, cu diplomă" practica travestită în bărbat

În Grecia antică, cu 300 de ani î.e.n. legea interzicea cu strictețe amestecul femeilor în „arta medicală". Dar un mare număr de femei refuzau, dintr-un exces de pudoare, să nască în prezența medicului bărbat, accidente grave la naștere lăsînd ca multe dintre ele să plătească cu viața refuzul ajutorului medical. În acea epocă, la Alexandria, în Egipt, Herofilos, un mare anatomist și medic, preda învățămîntul medical. Foarte priceput manos, el a scris chiar prima carte pentru moașe. Agnodice, o tînără din Atena, dornică să vină în ajutorul gravidelor, încrunță legea travestindu-se în bărbat și studie medicina cu Herofilos. După terminarea studiilor se întoarse în Atena, unde tot travestita în bărbat, își oferi serviciile femeilor gravide cărora în mare secret le dezvălui adevăratul ei sex. Priceperea ei deosebită a făcut ca reputația să-i crească repede; medicii invidioși și care ignorau sexul ei, o acuzau că și-ar fi sedus pacientele. Adusă în fața Areopagului — tribunalul suprem al Atenei — a fost nevoită să declare că este femeie. Însă în fața acestui nou delict atacul medicilor a fost și mai vehement.

A salvat-o numai intervenția femeilor cu „mare influență" care au reușit să modifice legea, permițînd ca profesiunea de moașă să poată fi exercitată chiar și de femei, dar numai de cele... libere.

Instrumentarul chirurgical la vechii romani

Dezvoltarea chirurgiei la romani era mai importantă decît s-a crezut multă vreme. Toți autorii antici vorbesc de succesele chirurgiei și de un mare număr de instrumente chirurgicale, însă fără să le descrie. Sub ruinele, acoperite de lava Vezuviului, ale orașelor Herculaneum și Pompei s-au descoperit, în secolul al XVIII-lea, o mulțime de instrumente chirurgicale, care au fost expuse în muzeul chirurgical de la Neapole și care sînt asemănătoare cu cele pe care le folosim și astăzi. Unele dintre aceste instrumente, cum este de pildă „speculum vaginal", au fost „reinventate" după aproape 2000 de ani.

O boală veche, un diagnostic precis și un remediu eficace

Cu trei secole înainte de era noastră, în regatul Babilonului și al Siriei, Antiochos, tînărul fiu al regelui Seleucos — fondatorul dinastiei Seleucizilor — a suferit de-o boală misterioasă și era pe moarte fără ca nimeni să poată descoperi cauza bolii.

Într-un tîrziu a fost chemat la căpătîiul lui celebrul Erasistratos, diagnostician și medic renumit, supranumit și „infailibilul".

Medicul a găsit un bolnav palid, apatic, cu privirea pierdută și vocea stinsă și cu un puls... perfect normal. O idee a străfulgerat mintea lui Erasistratos și cu mîna pe pulsul bolnavului a chemat, una cîte una, femeile din palat. Pulsul acestuia a rămas neschimbat pînă în clipa cînd a intrat Stratonice, cea de-a doua soție a tatălui său, clipă din care inima tînărului a început să bată cu putere și singele să pătrundă năvalnic în artere.

Astfel diagnosticul bolnavului secrete și misterioase a lui Antiochos a fost pus și tot Erasistratos a obținut de la rege încuviințarea să-i cedeze tînărului pe Stratonice.

Remediul a fost tot atît de eficace, după cum diagnosticul a fost de corect și ...vindecarea a fost perfectă.

Dr. Ovidiu RAȚIU

Medicul vă sfătuiește

ANCA C.—București: În legătură cu prima problemă pe care o ridicați în scrisoarea dv. vă recomandăm un consult la un medic specialist ginecolog și apoi la un medic endocrinolog. Cît privește cea de a doua problemă, și ea nu poate fi rezolvată pe cale chirurgicală.

G. IDA — Suceava: Înțelegem dorința pe care o aveți și dacă veți urma sfatul nostru veți obține un rezultat bun. Este necesar să vă consultați atît dv. cît și soțul.

Soțul va trebui examinat de un medic specialist endocrinolog, iar dv. să vă consultați la un medic ginecolog. Eventual o deplasare în orașul Iași ar fi utilă.

H. DURBACEA—Cîmpina: Puteți obține certificatul respectiv adresîndu-vă cu o cerere Policlinicii teritoriale de care aparțineți.

În urma unui consult medicul specialist ginecolog va face referatul, pe baza căreia se poate elibera certificatul cerut.

V. MANEA—Hunedoara: Am citit cu atenție scrisoarea pe care ne-ați adresat-o. Nu vă nelinștiți, nu aveți nici un motiv.

Pentru sinuzita de care suferiți este necesar un consult la un medic specialist în boli de nas, gît și urechi. În ce privește cea de-a doua problemă vă sfătuim să luați Viplex tabl. 4 pe zi, glutacid tabl. 12 tabl. pe zi.

IPSY MANDACHE—București: În colecția revistei noastre au apărut în nenumărate rînduri articole și răspunsuri date cititorilor noștri privind problemele pe care le ridicați dv. în scrisoarea ce ne-ați adresat-o. Este putin probabil că vom putea reveni curînd cu un astfel de articol. Pentru viitor vom încerca însă să vă satisfacem dorința. Vă sfătuim să urmați un tratament balnear la Techirghiol, Eforie sau Băile Herculane. Aceasta desigur numai cu indicația medicului de circumscripție.

CARMINA—Iași: Fără îndoială că în cazul dv. există indicația unei cure într-o stațiune balneo. climaterică.

Noutăți medicale

VACCINUL „SUBLADZE"

Prof. sovietic Dr. A. Subladze a preparat un vaccin eficace împotriva sclerozei în plăci (boală a sistemului nervos). Vaccinul „Subladze" se bucură de o reputație mondială, fiind aplicat în clinicile neurologice din lumea întreagă.

BISTURIUL ATOMIC

Prima intervenție chirurgicală pe creier cu ajutorul unui bisturiu atomic a fost executată de neurologul suedez Lars Laksell. Bisturiul atomic este un sincrociclotron care eliberează protonii. Fascicolul de radiații protonice este îndreptat cu precizie spre sediul leziunii din creier, acționînd ca un adevărat bisturiu. Operația se execută fără a deschide calota craniană, avantaj care poate preveni atît hemoragia cît și infecția.

MAȘINA ELECTRONICA DE DIAGNOSTIC

O echipă de matematicieni și medici ucraineni a construit o mașină electronică destinată să stabilească diagnosticul bolilor de inimă. Ei au unit o serie de aparate: electrocardiometru (aparat pentru înregistrarea tensiunii intracardiace), electrocinograf (aparat pentru înregistrarea mișcărilor inimii), fonocardiograf (aparat pentru înregistrarea zgomotelor inimii) etc. care înregistrează diferite activități ale inimii. Rezultatele acestor înregistrări sînt imprimate pe o bandă specială. Mașina electronică, a cărei „memorie" conține toate simptomele bolilor de inimă cunoscute, citește această bandă, punînd diagnosticul exact al bolii.

Dr. N. C.

Carnetul psihologului

Mișcare și cuvînt

— Ce mi se pare izbitor în aceste cîteva luni care l-au despărțit pe Răducu de împlinirea primului an de viață este ritmul rapid al dezvoltării sale.

— Observația este justă. Acum Răducu folosește activ posibilitățile cucerite în perioada anterioară. Mediul imediat apropiat al patului sau al tarcului nu mai are secrete pentru el. Dincolo de aceste întinderi limitate sînt alte ținuturi vaste care-i fascinează aventuri încîntătoare. Și este drept să se folosească de privilegiile sale de om: mișcarea și cuvîntul, căci a muncit pentru ele.

— Și care sînt aceste posibilități cucerite prin muncă la care vă referiți?

— Cît de repede ați uitat de unde a pornit! Doar el știe acum să deosebească foarte multe lucruri. Își poate folosi mîna ca mijloc de investigație și de cunoaștere. Recunoaște pe cei din jur și relațiile reciproce cu mediul înconjurător sînt din ce în ce mai bogate. De cînd a început să șadă, el și lumea se privesc față în față. Deci bilanțul primei jumătăți a primului an de viață este impresionant.

Totuși, imobilitatea nu este o stare potrivită omului, chiar atunci cînd nu depășește șase luni de viață.

Către sfîrșitul primului an de viață s-a întîmplat un eveniment deosebit de important. Mai singur, mai ajutat, Răducu a depășit tărîtul și a început să meargă. Pentru aceasta a trebuit mai întîi să se ridice în picioare. Biruința a fost precedată de numeroase înfrîngeri. Dacă mămica nu l-ar fi stat în ajutor, Răducu ar fi aminat lupta pentru mai tîrziu. Dar, ajutat fiind, el a izbutit să învingă legile gravitației și a pornit-o în lume. Să nu spuneți că este vorba de o cameră de copil. Întregul univers nu îi se înfățișează astronomilor mai nemărginit decît lui Răducu odaia lui. Distanțele sînt uriașe, lucrurile foarte mari și încăpățînate: e cu neputință să le miști din loc. În lume nu se află numai jucării ci și lucruri cărora nu le poți porunci. Totuși Răducu nu este deosebit de supărat deoarece fiecare descoperire îl bucură prin ea însăși. Un metru parcurs fi răsplătește cu cele mai atrăgătoare priveliști: scaunele, dulapul, pisica și mai ales oglinda. Undeva departe se aude ticăitul ceasului. Și chiar dacă mai cazi din cînd în cînd, merită osteneala.

Ultima biruință — cucerirea cuvîntului — desăvîrșește mijloacele pe care și le-a cucerit Răducu, pentru a se integra cît mai temeinic în societatea omenească. După o perioadă pregătitoare în care sunetele n-au fost decît niște jucării sonore — copilul este stăpîn pe douăzeci de cuvinte adevărate. Și ce minunat lucru cuvîntul! Abia îl rostești că și vine mămica, ți se dă de mîncare sau ești mîngîiat și sărutat. Hotărît lucru, lumea asta e plină de lucruri interesante.

Acesta a fost drumul lui în primul an de viață.

Primul reflex condiționat la trei săptămîni, complexul de înviorare la sfîrșitul lunii a doua, folosirea mîinii pentru a pîipăi la 4 luni, posibilitatea de a apuca la 5 luni — poziția de sedere la 6 luni — jocul cu jucăriile tărîș la 7 deosebirea jucăriilor și comportarea diferențiată față de ele la 8—9 luni — mersul spre sfîrșitul primului an, pronunțarea primelor cuvinte la sfîrșitul primului an — iată care au fost etapele mai însemnate, ale acestui drum. Părinții vor putea confrunta etapele dezvoltării copilului lor cu datele științifice și vor trage concluzii corespunzătoare.

— Dar mi-ați rămas dator cu un răspuns: în ce constă educarea copilului în primul an de viață.

— Veți găsi răspunsul la această întrebare în articolul viitor.

Sen ALEXANDRU

Ce știți despre organismul dv.?

● Interiorul fiecărui plămîn este format din cămăruțe respiratorii numite alveole. Acestea constituie de fapt „unitățile fiziologice" prin care respirăm. Numărul lor total a fost apreciat la 750.000.000, iar suprafața lor are 70 de metri pătrați. Din această, 55 m.p. sînt „suprafață respiratorie" — ea reprezintă mai bine de 25 de ori suprafața pielii.

● Culoarea părului se datorește unor pigmenți aflați în celulele din piele. Există doar doi pigmenți — unul de culoare neagră, numit melanină și altul roșu. Din combinarea diferită a

acestor pigmenți rezultă nuanțele cele mai diferite de culori, cu excepția culorii cenușii care se datorește lipsei de pigment și culorii albe care se datorește unor bule de aer care se află în interiorul firului de păr.

● Vocea omenească poate produce sunete cuprinse de la 60 de vibrații pe secundă (pe care le dau basiii) pînă la 1300 de vibrații pe secundă (pe care le produc sopranele). Posibilitatea

fiecărui om de a produce sunete mai ascuțite sau mai groase, depinde în primul rînd de lungimea și grosimea coardelor vocale. Cele ale femeilor sînt mai scurte și mai subțiri decît ale bărbaților.

● Pielea, este după cum se știe, și un organ de simț important. În piele există „puncte" care dacă sînt atinse nu dau decît o senzație de rece (chiar dacă sînt atinse cu un ac încins), altele care nu dau decît o senzație de cald, altele care nu dau decît o senzație de tact și în sfîrșit altele care nu dau de.

cît o senzație dureroasă. Unii cercetători afirmă că au izbutit să calculeze numărul acestor puncte pe suprafața corpului. Numărul lor total ar fi 5.530.000, din care: 4 milioane de puncte pentru durere; 1 milion pentru atingere; 500.000 pentru frig și numai 30.000 pentru cald. Desigur cifrele sînt aproximative. Ceea ce se poate afirma cu siguranță este că cele mai numeroase sînt punctele de durere, urmînd apoi la rînd cele de atingere, de frig și de cald.

Interesant și util de știut

● MICROBII se înmulțesc foarte repede, la o temperatură de + 20° + 30°. La rece ei nu mor, dar încetează de a se mai înmulți. Temperatura ridicată, obținută prin fierbere, omoară microbii. Soluțiile concentrate de zahăr, sare și oțet împiedică înmulțirea lor. De asemenea, usucarea și afumarea acționează distrugător asupra microbilor. Pe aceste principii se bazează cele mai răspîndite procedee de preparare a alimentelor pentru vreme mai îndelungată, ca de pildă: uscarea, afumarea, sărarea, prepararea conservelor, a dulcețurilor etc.

● SUBSTANȚELE proteice participă la formarea noilor țesături ale organismului și la regenerarea celulelor. Proteinele sînt de fapt materia folosită pentru formarea mușchilor, a nervilor, a sîngelui, a creierului, a inimii și a celorlalte organe ale corpului omenesc.

Pentru aceste motive, îndeosebi copiii au nevoie de o hrană bogată în proteine (lapte, ouă, carne, pește, pîine etc.) deoarece organismul lor este în continuă creștere.

Proteinele sînt însă necesare și adulților. Lipsa lor din hrana zilnică aduc slăbirea, oboseala, pierderea puterii.

Avionul SUBTERAN

Povestire științifico-fantastică

Un îndrăzneț proiect al inginerului Matei Holban prevede construirea unui drum subteran, în linie dreaptă, București—Moscova cu ajutorul unei rachete care să străpungă, ca un sfredel, subsolul. Aflăm apoi, la începutul celui de-al doilea capitol, despre faptul că cetățenii Sinaiei sînt treziți în plină noapte de o puternică zguduitură pe care nu și-o pot explica. Cauzele ei sînt lămurite în rîndurile ce urmează.

Au urmat ședințe, consfătuiri, studii asidue. Obiecții erau numeroase, dificultăți și ele, berechet. Cu ochii roșii de nesomn, cercetătorii s-au adunat să consemneze primele rezultate ale lucrărilor întreprinse.

— Mă tem că va trebui să abandonăm, a spus inginerul Nicolae Hurmuz. Ideea e frumoasă, dar încă nerealizabilă. În special problema aliajului din care să se facă vîrful rachetei și cea a combustibilului ce va trebui folosit par de nerezolvat.

Pînă și Matei Holban părea deceptionat. Se ținea însă tare:

— Dacă n-am reușit pînă acum asta nu înseamnă că nu vom reuși niciodată. Gîndiți-vă că merită să încercăm. Gîndiți-vă la uriașa reducere a prețului de cost al transporturilor, la înjumătățirea distanțelor, la dublarea sau chiar triplarea vitezelor...

Inginerul Gregoriade ascultase pînă atunci tăcut, ușor zîmbitor, disputa. Apoi, întorcîndu-se spre un tînăr blond, necunoscut tuturor celor prezenți, care stătea lîngă el, spuse:

— Vom începe experimentarea cu o rachetă în miniatură, hotărî inginerul Gregoriade. Propun să încercăm într-o regiune muntcoasă, unde există mai multă varietate de compoziție a solului, unde rocile tari vor pune la încercare mai grea forța rachetei.

Fu aleasă Sinaia. Și după o lună și jumătate, un tren special transporta spre orașul de munte racheta și pe însoțitorii ei: inginerii Matei Holban, Nicolae Hurmuz, Victoria Istrate și arhitectul Ciorăscu.

În gară, înaintea plecării trenului, se adăugase grupului un musafir neașteptat: Silvia Voiculeț. O găsiseră pe peron, într-un impermeabil scos ca din cutie, cu o valiză de piele în mînă și o figură foarte hotărîtă să învingă orice opreliști.

— Silvia, doar ți-am spus — apucă să spună Matei Holban.

— Nu mă interesează. Merg și eu! Destul că m-ai neglijat luni întregi. Și apoi, mi-am luat concediul de odihnă. N-am voie să merg, ca orice om, la Sinaia?

— Dar noi nu mergem să ne odihnim, tovarășă, — îi spuse, cu o sforțare de a păstra un ton politicos, Victoria Istrate.

— Treaba voastră. Voi lucrați și eu mă odihnesc. Poate că vei găsi, Matei, o oră-două pe zi și pentru mine.

Nu avură ce mai face. O luară. Pe drum Silvia făcuse tot timpul o mutră bosumflată, care trebuia s-o recunoaștem nu-i venea rău. De altfel, toți o îndrăgiră repede, cu excepția Victoriei. Între cele două fete se stabilise încă de la început o răceală apropape fățișă, pe care Matei încerca stîngaci s-o înlăture.

La Sinaia, în puținele sale răgazuri de la treabă, Matei făcea plimbări lungi cu cea pe care o considera, încă nemărturisit, viitoarea sa soție.

— Mă plictisesc de moarte, Matei. În fond, ce faceți voi pe aici, de sînteți atît de ocupați?

— Treburi inginerești. Sînt lucruri prea plictisitoare pentru o fetiță drăguță ca tine.

— Dar eu n-am voie să știu ce lucrează iubitul meu, să fiu mîndră de el? — șopti ea, aruncîndu-i o privire plină de dulci reproșuri.

Sosi apoi ziua mult așteptată a primei experiențe. După ce fusese săpat șantul adînc în care fu instalată racheta, Matei Holban mai examină odată cu atenție vîrful lucios, ascuțit ca un sfredel al micii rachete, rezervorul de combustibil, apoi sui pe scara improvizată și se apropie de locul unde se găsea punctul de comandă.

— Gata, pornim! spuse cu glasul gîtuit de emoție.

O simplă mișcare a manetei și cu un huruit puternic racheta porni, provocînd zguduirea care trezise din somn pe locuitorii Sinaiei.

— Ura, am reușit, rostiră aproape simultan, patru glasuri.

Plin de bucuria victoriei, Matei aprinse lanterna electrică și se pregăti să coboare. O umbră mică îi ieși în cale.

— Matei, mi-e frică. Ce faceți voi aici?

— Silvia, tu? Ai să răcești. Întoarce-te la vilă.

— Dar n-are să ți se întîmple nici un rău?

Matei o privi cu duioșie și

— Nu te teme, prostuțo. Am învins! Am realizat ceva epocal: un tunel subteran străpuns cu ajutorul unei rachete. Acum întoarce-te. Vin și eu curînd.

— Nu cobor acum Matei. Lasă, mîine, pe lumină. Vino cu mine vreau să-ți spun ceva.

Matei o împinse blînd și urmat de tovarășii săi coborî în șanț. În fața lor se căsca un tunel drept, croit parcă de o mînă omenească. Aplecîndu-se puțin, cu inimile bătînd de emoție, merseră cîteva sute de metri prin tunel.

— Am găsit racheta; e în stare perfectă, gata să-și continue drumul... se auzi din întuneric glasul lui Matei.

Fu întrerupt de un strigăt puternic.

— Veniți repede aici!

Cea care strigase era Victoria. Fugiră cu toții în direcția glasului ei. La lumina lanternelor examinară tăcuți faptul ce provocase chemarea colegei lor: în trecere, racheta dărîmase un zid care închidea intrarea într-o mare încăpere subterană. Pătrunseră înăuntru și priviră cu surprindere spectacolul neașteptat ce li se înfățișa în fața ochilor.

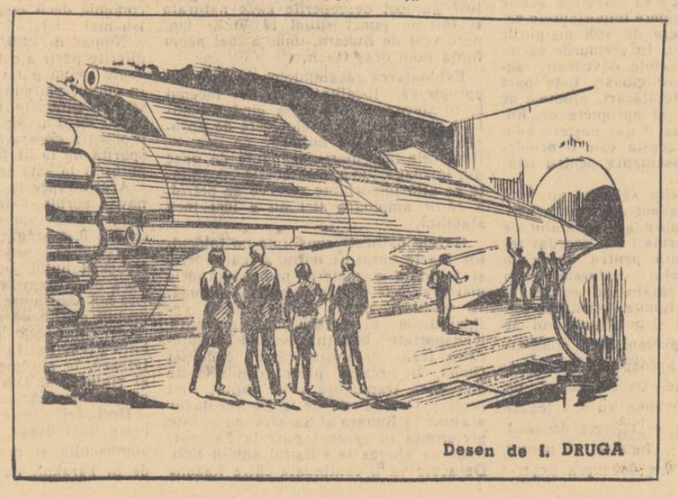

Desen de I. DRUGA

CAP. III

UNDE AFLAM DESPRE O MISTERIOASA INCURSIUNE NOCTURNA

Iosif Voiculeț își luă capul între mîini. Avea o migrenă teribilă. Făcuse toată noaptea un chef monstru cu Andrieșeanu, de la serviciul tehnic. Căutase să-l tragă de limbă, dar acesta se ținuse tare.

— Va trebui s-o luăm mai încet cu chefurile, căci am început să fiu lunatic ochi și spuse, răsfoind plictisit teancul de ziare din față. Deunăzi, cînd venise beat la lucru, un muncitor (auzi ce obrăznicie!), îi spusese că nu cadrează cu un inginer al Reșiței să bea peste măsură.

Un titlu din pagina întîi a ziarului îi atrase atenția. Se cufundă în lectura informației pe care o silabisi aproape cu glas tare: „Un colectiv de cercetători științifici, care executa o seamă de lucrări la Sinaia au descoperit ieri, în preajma muzeului Peleș, o încăpere subterană, în care era depozitată o mare cantitate de lingouri de aur, bijuterii, arme vechi și cîteva tablouri de mare valoare. Printre tablouri s-au găsit cîteva piese necunoscute încă ale lui Rembrandt, Van Dyck și Goya. O comisie formată din oameni de artă inventariază prețiosul descoperit care se presupune că a fost îngropat de fosta monarhie, în preajma izgonirii ei din țară".

Ne-a scăpat și asta, murmură el, deși am încercat ani de zile să punem mîna pe ea. Așa e cînd le lași pe mîna femeilor.

Soneria îl trezi din meditație:

— O telegramă pentru dumneavoastră, îl anunță postașul.

Voiculeț desfăcu cu mișcări febrile hîrtia împăturită și citi cu emoție puținele cuvinte: „Vino urgent București. Comunicare importantă. Fiica ta".

Înviorat, Voiculeț se ridică de pe scaun și o porni spre biroul șefului de serviciu.

— Mi-ai spus că trebuie prezentată la minister inovația aceea de încărcare a furnalului. Pot s-o duc eu?

— M am gîndit la inginerul Tănăsoiu. El cunoaște mai bine chestiunea.

— V-aș fi recunoscător dacă m ați trimite pe mine. Știți, tocmai am primit o telegramă că fiica mea e bolnavă...

Paul MARIAN și Simion SAVEANU

(Va urma)

SPORT

Varietăți

Solidaritate...

Pe principalele șosele ale Franței s-a desfășurat luna trecută „Premiul ciclomotorist al națiunilor" o competiție care a avut mult mai mult de a face cu reclama pentru diferitele firme comerciale decît cu sportul. Ediția din acest an a „Premiului" a oferit însă organizatorilor și o mare surpriză. Cei mai buni 20 de concurenți, printre care Louison Bobet, Wagtmans, Poblet, Daems, Brugnard, Bakfi și alții au declarat o grevă originală pentru a-și exprima protestul față de incercările organizatorilor și patronilor cursei de a-i obliga să concureze în condiții care le periclitau viața.

După cum arată presa franceză, organizatorii au dispus desfășurarea etapei pe circuitul Riccione în ciuda faptului că condițiile atmosferice erau cu totul neprielnice, vîntul suflînd cu violența unui adevărat uragan. Concurenții au atras atenția organizatorilor că în aceste condiții cursa este foarte primejdioasă și au cerut anularea acestei etape. În fața refuzului patronilor, ei au urcat pe biciclete și au străbătut în grup traseul cu viteza de... 20 km. pe oră, spre stupefacția atît a organizatorilor cît și a spectatorilor care se așteptau la o luptă disputată.

Ziarele subliniază că nu este pentru prima dată cînd cicliștii fac grevă împotriva patronilor lor, dar niciodată nu a fost înregistrată o solidaritate atît de perfectă între ei.

Ceeace arată că pînă și în lumea ciclismului profesionist se schimbă cîte ceva.

„Trist, foarte trist"

Ziarul francez „Combat" a publicat de curînd o notă cu privire la soarta fostului boxer profesionist Serafin Ferrer care a ajuns acum aproape orb. Ferrer, unul din idolii boxului francez, a schimbat minușile cu halatul unui umil vînzător de benzină la Paris și deoarece vede cu mare greutate trebuie să poarte ochelari speciali.

„Istoria lui Ferrer — scrie „Combat" — este foarte tristă". „Am simțit boala după meciul desfășurat în seara cînd am devenit campion al Franței — a declarat dînsul. Eram în vestiare cînd deodată mi s-a pus o ceață în fața ochiului stîng. Cred că sînt cinci ani de atunci".

Cinci ani — adaugă ziarul — în care Seraphin și-a continuat cariera ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Cinci ani în cursul cărora, meci după meci, boala l-a agravat, vederea i-a slăbit și nimeni nu s-a sesizat de asta.

„Cînd eram obosit vedeam doi adversari în loc de unul în fața ochilor" recunoaște fostul adversar al lui Percy Basset. „Era cît pe ce să devin complet orb".

Și toate acestea — scrie în încheierea notei ziarul „Combat" — cu complicitatea tuturor, oficiali, comisia medicală, conducătorii federației.

Trist, foarte trist".

ROMA: Stadionul olimpic

Itinerar olimpic

Note dintr-o recentă călătorie în Italia

Din antica Eladă la Roma zilelor noastre

Acum 2736 de ani, deci în anul de grație 776 î.e.n. Iphotos, rege al Eladei, instituia pe baza unei înțelegeri cu Lycurg, regele Spartei — pentru a sărbători „răgazul sfînt" — prima ediție a Jocurilor, ce urmau a deveni atît de celebre. De 292 de ori la rînd, la fiecare 4 ani, primăvara, trompeții se răspîndeau pe plaiurile anticei Elade și mai tîrziu și peste hotarele ei, pentru a vesti că pe timpul lunii pline de vară zeii vor patrona Jocurile Olimpice, în vederea cărora se suspendau războaiele și se făceau pregătiri vrednice de toată lauda.

În anul 393 al erei noastre, deci după o practică de 1169 de ani, ele se pierdură, o dată cu procesul de descompunere al marilor imperii ale erei sclavagiste...

Consider interesant să amintesc că Jocurile Olimpice din antichitate se desfășurau de-a lungul a 5 zile (astăzi ele ajung la 14-15 zile). Prima și ultima zi erau consacrate diverselor ceremonii și riturilor religioase, a doua zi întrecerilor rezervate tinerilor sub 18 ani, cea de a treia zi probelor hipice și atleților adulți, ce se întreceau în curse de viteză (192 m.) demifond, denumite „diaulos", de rezistență numite „dolichos" și, în sfîrșit, probele de lupte, pugilat și pancras (o combinație de lupte și box).

A patra zi era rezervată, din nou, întrecerilor hipice și celei mai grele probe: pentationul (alergare pe distanță scurtă, săritură în lungime, o aruncare cu sulița și discul și lupte).

Aceste jocuri deveniră atît de celebre, încît istoria consemnează faptul că și regii începură să ia parte la ele; astfel, rînd pe rînd, Filip II, Tiberiu și șmintitul Nero, încercară să cucerească cu mult rîvnita coroană olimpică.

La cea de-a 211 ediție (anul 67 era noastră) Neron, împins de vanitatea sa bolnăvicioasă, se înscrie în cursa de care, însă năzdrăvanii săi cai, iuți ca focul, îi făcură festa, proiectîndu-l, la o turnantă, tocmai în mijlocul mulțimii.

★

În 1896, după o întrerupere de mai bine de 1500 de ani, din inițiativa baronului Pierre de Coubertin, Jocurile Olimpice au fost reluate.

De la această dată și pînă astăzi, de 16 ori simbolica torță a păcii a luat drumul din Olimp spre Atena Paris, Saint Louis, Londra, Stockholm, Anvers, din nou Paris, Amsterdam, Los Angelos, Berlin, din nou Londra, Helsinki și Melbourne.

Edițiile din 1916, 1940 și 1944 nu s-au ținut, din cauza celor două războaie mondiale.

La actuala ediție a Jocurilor Olimpice, 90 de țări din cele 5 continente au vestit că-și vor trimite solii în Orașul Etern, la cea de a XVII-a ediție a Jocurilor Olimpice, pentru a se întrece, a se cunoaște și a se împrieteni la această sărbătoare a tinereții, păcii și prieteniei.

Preludiu olimpic

Pregătirile din frumoasa capitală de pe malurile Tibrului sînt în plină desfășurare, lăsînd să se întrevadă că ele vor fi terminate la timpul potrivit.

Numeroase au fost problemele care au trebuit să fie rezolvate de comitetul de organizare și nu puține și ușoare sînt cele care au mai rămas pînă la 25 august, ziua deschiderii oficiale a Jocurilor Olimpice. Dintre acestea, aș vrea să citez numai cîteva, cum ar fi: recepționarea și rodarea bazelor, instruirea personalului de deservire, punerea la punct a instalațiilor electrice de semnalizare, marcare și cronometrare, instruirea corpului de oficiali și multe altele.

Roma, care reprezintă una din marile atracții ale turismului internațional, este obișnuită cu turiștii. Anual se perindă aici sute de mii de străini. Dar problemele ce le pune Olimpiada depășește dimensiunile obișnuite pînă acum.

Două cifre concludente: aproape 200.000 de turiști și-au anunțat prezența în zilele olimpice, iar agențiile de bilete au vîndut, pînă în prezent, peste 650.000 de bilete pentru diversele concursuri sportive.

Din noianul de probleme generale ce trebuie rezolvate de către municipalitate în vederea acestui aflux neobișnuit de vizitatori, două sînt mai dificile: cazarea și transportul în oraș.

Pentru cazare, în afara numeroaselor „albergo" (numai ghidul Romei enumeră peste 100 de hoteluri și pensiuni), primăria a lansat un apel cetățenilor (cu posibilități) pentru a găzdui turiști, iar armata, la rîndul ei, va monta în cartierele mărginașe un număr de corturi, asigurînd cazarea în „camping".

În ciuda acestor măsuri, problema cazării rămîne încă deschisă; probabil tocmai de aceea s-a lansat recent ideea de a se folosi toate vagoanele nefolosite de căile ferate, pentru a le transforma în dormitoare.

Nu mai puțin dificilă este problema transportului. Este lesne de înțeles că majoritatea turiștilor occidentali sînt burghezi cu dare de mînă, ce vor încerca să vină la Roma cu mașinile proprii, încurcînd astfel și mai mult circulația din Roma, care și așa este destul de dificilă.

Trebuie arătat că în Roma, circulația este foarte greoaie, pe de o parte datorită numeroaselor străzi înguste și întortocheate, iar pe de altă parte, datorită anarhiei ce domnește aici în materie de circulație, prioritățile fiind aproape inexistente, iar depășirile făcîndu-se pe orice parte.

Primăria încearcă în această perioadă o anumită reglementare. Se studiază trasee speciale cu sens unic pe zilele Olimpiadei, se construiesc în grabă poduri sau tunele la intersecțiile de mare aglomerație și se amenajează spații pentru parcarea miilor de mașini (de altfel în acest scop a fost sacrificat și un hipodrom).

Desigur că pregătirile sînt foarte complexe și nu toate sînt de natură să intereseze cititorul. Aș vrea totuși să arăt ca un fapt divers că recent schema sectorului ce se ocupă cu festivitatea de deschidere a fost lărgită cu un post de ornitolog principal, care are sarcina să selecționeze 6000 de porumbei albi și să-i instruiască în vederea festivității de deschidere a Jocurilor Olimpice.

Ion BALAȘ

(Vom continua în numărul viitor aceste note de călătorie)

La meciul C. C. A - Dinamo Bacău

— Eu mă fac că șutez și tragi tu să păcălim portarul...

...și l-am păcălit!...

Desen Gh. CHIRIAC

PUNCTE DE VEDERE

O luptă unică

După șapte partide, cînd scorul era 5—2 pentru Tal, îmi exprimam în cadrul acestei rubrici îndoiala că tînărul pretendent (pe atunci...) va reuși să-și mențină multă vreme avansul de trei puncte asupra acestui monument al tenacității care se numește Botvinik. Evident, impresia nu era exclusivă; probabil că însăși suporterii profesorului de literatură din Riga așteptau cu emoție „revenirea" marelui Mihail.

Rundele imediat următoare au confirmat așteptările. Cîștigînd a opta și a noua partidă, Botvinik a redus la minimum diferența de scor. În momentul acela, foarte mulți au căpătat convingerea că titlul suprem nu-și va schimba deținătorul. Cum s-ar spune în limbaj de cronică fotbalistică, egalarea plutea în aer și campionul mondial (pe atunci...) a ratat o bună ocazie în partida 11-a. Dar cei care pronosticau succesul lui Botvinik nu intuiseră încă resursele adversarului său. Departe de a ceda pasul, Tal își mobilizează toate forțele și în opt runde reușește nu numai să refacă, ci chiar să majoreze la patru puncte decalajul despre care vorbeam inițial, în pofida eforturilor extraordinare ale omului din față. Cum în șah miracolele sînt interzise, cea de-a șasea victorie a lui Tal a pecetluit soarta meciului.

Firește, vor urma dezbateri pasionante, se va scrie o vastă literatură pe marginea dramaticei dispute, de la analize cvasi-matematice la considerațiuni de ordin psihologic. Cei care am reconstituit, cu mai simplă sau mai profundă înțelegere, fiecare mutare, așteptăm nerăbdători opiniile specialiștilor. Pînă atunci, orice neofit își poate permite unele aprecieri personale. Așadar...

Se pare că superioritatea lui Tal a constat în primul rînd în mai buna cunoaștere a adversarului. Comentatori autorizați au remarcat din capul locului că rezistența formidabilă de care se ciocnește Botvinik în situații net avantajoase, insuccesul așa-numitului „clește psihologic" — îl derutează vizibil. Probabil că Tal a studiat temeinic lucrarea lui Alehin „Pe drumul spre titlul de campion mondial", oprindu-se îndeosebi asupra unui pasaj în care suveranul eșichierului relatează pregătirea sa în vederea luptei cu Capablanca. „Am observat — scrie Alehin — o mică slăbiciune în jocul lui Capablanca: creșterea neîncrederii în sine în cazul unei rezistențe îndîrjite". Asocierea nu va părea riscantă, mai ales dacă ne gîndim că Botvinik a avut în cîteva rînduri avantaj material, ceea ce la dînsul echivalează deobicei cu victoria.

Se poate spune că, în genere, Tal a condus mai bine defensiva decît atacul. Salvîndu-se, prin mutări unice, din poziții pierdute, el repurta succesul în runda consecutivă prin combinații superbe dar aventuroase, ca în mult discutata partidă a 17-a, în care Botvinik a greșit elementar în poziție cîștigată. Rezultatul acestei partide-cheie reprezintă nu atît triumful atacului respectiv, cît încununarea apărării de fier a lui Tal în partidele anterioare.

Actualmente toate acestea sînt de domeniul istoriei. Ce ne rezervă viitorul?

Peste un an, proaspătul învingător va trebui să-și apere titlul în fața aceluia de la care l-a cîștigat. Primul se va găsi, așadar, într-o postură inedită, secundul va retrăi senzația cunoscutei revanșe cu Smislov.

Singurul lucru care se poate afirma de pe acum, cu certitudine, este că în 1961 vom asista la cea mai pasionantă confruntare șahistă din ultimul sfert de secol — meciul dintre campionul lumii, Mihail Tal — și șalangerul său, Mihail Botvinik.

Dan DEȘLIU

Cutia cu scrisori

GETA STOIA-*Constanța:* Vă mulțumim pentru bunele aprecieri. Propunerea dv. este interesantă, însă cam greu de realizat. Pentru a publica săptămînal un medalion „Fotbalistul săptămînii", ar trebui să vizionăm toate partidele de campionat în fiecare duminică. Or acest lucru nu îl putem face. Și chiar dacă am avea posibilitatea trebuie să recunoașteți că este dificil să apreciezi care din cei 132 de jucători ciți evoluiază într-o etapă a fost cel mai bun.

N. MOSCU-*București:* Echipa de fotbal Surinam care a jucat în zona sud-americană a preliminariilor turneului olimpic, reprezintă colonia olandeză Surinam. Această coolnie are o suprafață de 143.000 km.p. și o populație de 233.000 locuitori.

GRIGORE STANESCU-*Reșita:* Ziarele au anunțat la timpul potrivit amînarea, din nou, a întîlnirii Rapid-Levski Sofia din Cupa campionilor europeni la volei. Turul va avea loc la București la 27 mai. Pentru procurarea unui bilet vă rugăm să vă adresați clubului Rapid, care își are sediul la stadionul Giulești.

„Baletul cehoslovac" la București

În soccerul european echipa R. Cehoslovacă ocupă indiscutabil în momentul de față unul din primele locuri. Adversarul nostru de la 22 mai a cîștigat ultima ediție a Cupei internaționale „Dr. Gerö", pierzînd un singur meci din zece, într-o companie dintre cele mai selecte. Printre învinsele Cehoslovaciei în ultimii ani se numără: R.P. Ungară (4—2 la Budapesta), Iugoslavia (1—0), Elveția (6—1), Argentina (6—1 în campionatul mondial), Italia (2—1), Danemarca (5—1) și recent Austria (4—0). „Unsprezecele" ceh este o formație solidă și matură cu un stil de joc bine conturat. Echipa nu trăiește atît prin sclipirea unor individualități, de altfel nu lipsesc, ci mai ales prin echilibrul aproape perfect al compartimentelor. Destul de avansată ca virstă (media peste 27 de ani) echipa cehoslovacă joacă totuși în viteză și avînt, iar atacul acționează cu pase și schimburi de locuri derutante ceea ce l-a adus denumirea de „baletul cehoslovac".

Cel mai vîrstnic membru al echipei este extrema dreaptă Pavlovic (Tatran Presov) 34 de ani, de 14 ori internațional, iar cel mai tînăr fundașul dreapta Bomba (R. H. Brno) 21 ani, de trei ori internațional, o mare speranță a fotbalului cehoslovac. În ultimele meciuri l-a înlocuit pe Tichy. Portarul Vilem Schroif (Slovan Bratislava) de 25 de ori internațional, are 29 de ani, la fel ca și fundașul sting Vladislav Novak (Dukla Praga) pe care spectatorii romîni și-l amintesc desigur din memorabilul meci pentru calificarea în campionatul mondial (1953) pierdut de noi la București cu 0—1. Novak, de 49 de ori internațional, este și căpitanul echipei. Stoperul Jan Popluhar (Slovan Bratislava) are 25 ani și 15 prezențe în națională, iar mijlocașul Pluskal (Dukla Praga) 30 ani și 29 de selecționări. Unul dintre cei mai buni jucători ai echipei este mijlocașul stînga (ofensiv) Titus Bubernik (R. H. Bratislava) 27 ani, de 12 ori internațional. El este strategul echipei și în același timp un bun realizator cu un joc de cap remarcabil — un fel de Netto cehoslovac. Moravcik 31 ani, (Slovan Bratislava) de 27 ori internațional, inter dreapta, bun șuter. Molnar (Slovan Bratislava) 24 ani, de 20 ori internațional, Scherer (R. H. Bratislava) 22 ani, 8 ori internațional, Vlastimik Bubnik (R. H. Brno) 29 ani, de 8 ori internațional, la fel de bun fotbalist ca și hocheist Dolinsky (R. H. Bratislava) 25 ani de 9 ori internațional, completează deobicei cvintetul ofensiv al echipei.

Vom vedea așadar la București o echipă rutinată, de clasă continentală, în fața căreia echipa noastră trebuie să dea maximum de randament pentru a obține rezultatul așteptat de suporterii săi.

I. G.

Echipa reprezentativă a R. Cehoslovaciei, de la stînga la dreapta, în picioare: Moravcik, Popluhar, Schroif, Bubernik, Scherer, Dolinsky, Novak; Jos: Pavlovic, Pluskal, Tichy, Molnar.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

JUBILEUL UNUI FOTBALIST

(Urmare din pag. I-a)

dată nu m-am grăbit să dau interviuri, să fac declarații. Dar pentru că MAGAZINUL a insistat atît de mult, fie — am să comit, ca să spun așa, o abatere de la regulă.

Sînt de loc din Timișoara, din cartierul Iozefin. Mă trag dintr-o familie de oameni simpli. Tatăl meu a fost fierar, iar mama mea țesătoare. Acum sînt amîndoi pensionari. Am făcut cele 7 clase primare obișnuite la școala din cartier. După ce le-am terminat, aș fi vrut să mă înscriu la un liceu, pentru că îmi plăcea să învăț. Dar cu ce să plătești taxele care se cereau pe atunci? Nu era cu ce. Așa că m-am resemnat. M-am decis să deprind o meserie. Prima dată am vrut să mă fac fierar, ca tata. Dar bătrînul s-a împotrivit. „Ești cam pirpiriu și îndată te năpădește oftica dacă te pun la baros", mi-a spus. Trebuia să încerc altceva. M-am dus la unul care avea atelier de mecanică și m-am angajat acolo ucenic. Într-un an și mai bine m-am calificat. Încă de pe cînd eram școlar îmi plăcea să mă duc la meciurile de fotbal. Și la Timișoara aveai ce vedea. Echipa „Chinezul", măcar că activa în divizia B, făcea ravagii. Dar Ripensia? ...Dar C.A.M.T.?...

Îmi aveam locul meu la galerie și de-acolo priveam ca vrăjit la jucătorii preferați. Știți cum sînt copiii: imită tot ce văd. M-am apucat să-i imit și eu pe fotbaliști. Nenorocirea era însă că n-aveam minge. Și-apoi nici teren de jucat nu era. Acestea constituiau însă „fleacuri", de care noi copiii din cartier nu țineam seama. În locul mingiei celei adevărate am făcut una de cîrpă. Cît despre teren, în lipsa altuia mai bun, ne foloseam de maidanul din fața casei. Cum aveam o clipă liberă, cum dădeam fuga acolo. În scurt timp ne-am făcut și o echipă.

Trebuie să vă spun însă că printre noi se aflau nu numai amatori de fotbal, ci și de atletism. Împreună cu ei am plănuit să organizăm o întîlnire între „reprezentativa" cartierului nostru și cea a cartierului vecin. În deschidere urmau să se „producă" săritorii, sprinterii, maratoniștii etc., iar după aceea noi, fotbaliștii. Zis și făcut. Am rupt o foaie dintr-un caiet și-am scris pe ea: **„Provocăm la un meci garnitura completă a formației Schmoll"** O să mă întrebați: de ce tocmai Schmoll? Ce legătură aveau megieșii noștri cu cunoscuta fabrică de cremă de ghete? Iată că aveau. Patronul acestei întreprinderi dăduse sfoară în țară cum că cei care vor aduna o mie de cutii goale de cremă și le vor trimite fabricii, vor primi drept premiu o minge și un rînd de echipament. Băieții din cartierul vecin se puseseră pe lucru. Strînseseră mia de tinichele. Și iată-i în posesia mingiei și a echipamentului. De bucurie își botezaseră echipa „Schmoll".

Tinerii din zilele noastre, care au fericirea să trăiască într-un stat democrat popular, stat care le creează toate condițiile pentru a face sport, ar putea să vadă din această întîmplare cît de greu o duceam noi, înaintașii lor... la ce exhibiții trebuia să recurgem pentru a ne procura cele de trebuință.

Dar să revenim la proiectata întîlnire. „Schmolliștii" au acceptat invitația. S-a ivit însă o dificultate. Mai toți băieții erau ocupați în timpul zilei. Ce era să facem? Am programat jocul noaptea. Cum cartierul nu era luminat, am făcut rost de lumînări. A fost un spectacol pe care nu-l voi uita cît voi trăi. Pentru mine însă acest eveniment este important și din alt punct de vedere. El a constituit, dacă mă pot exprima astfel, primul meu pas către consacrare. La meciul de care am pomenit a asistat și un trimis al echipei „Chinezul". El m-a cîntărit din ochi și, părîndu-i-se probabil că „am stofă", m-a invitat să mă înscriu la ei, în echipa de pitici. Și iată-mă la „Chinezul".

Am promovat treptele de la pitici la juniori și de-acolo în formația primă. Cum spuneam, pe atunci echipa aceasta activa în categoria B. Am jucat în cadrul ei vreo 2—3 ani. În anul 1939 am fost însă „împrumutat" (această practică era pe atunci frecventă deoarece jucătorul era socotit o marfă de care patronul clubului putea dispune după cum îi dictau interesele) echipei C.A.M.T. din divizia A pentru două jocuri. Așa am debutat în prima divizie. Am jucat atunci cu Rapid București și cu Ripensia. Mi-a rămas în minte mai ales primul meci. Rapidul avea atunci o formație în care străluceau stele de prima mărime, ca: Baratki, Auer, Vintilă. Totuși nu ne-am intimidat. Am jucat cu mult elan și am cîștigat cu 4—1.

Anii care urmează au fost mai puțin rodnici. În afară de faptul că mi-am ales o soție bună și credincioasă și că ea mi-a adus pe lume doi copilași, în cursul acestor ani n-am izbutit să fac altceva nimic ca lumea. Plecat din Timișoara din cauza nemților, m-am văzut nevoit să peregrinez pe la Oradea, pe la Budapesta. Îndată însă ce a trecut războiul, m-am înapoiat în patrie și mi-am reluat munca, precum și activitatea sportivă sub zodia nouă a libertății. Altul era orizontul meu acum, altele erau posibilitățile ce mi se ofereau. Dar despre asta, în numerele viitoare.

Ion PAVELESCU

(după relatările maestrului emerit al sportului Iosif Petschowski)

Petschowski este nu numai un bun fotbalist ci și un bun gospodar.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Balsamul lui Don Quijote nu avu același efect și asupra lui Sancho Panza, care fu zgîlțîit zdravăn vreo două ceasuri, că abia se mai putea ține pe picioare. Îl ajută stăpînul său să-și încalece măgarul și după ce cavalerul, zglobiu ca un fulg, se săltă în șaua Rosinantei, o porniră din nou spre alte zări.

Întîlniră ei într-o zi vreo 12 oameni, înșirați ca mărgelele pe un colier. Purtau cu toții cătușe la mîini, iar după ei călăreau, doi arcubuzeri, iar alți doi ostași pedeștri îi urmau.

— Aștia sînt osînditii regelui, îi duc la muncă silnică pe galere, spuse Sancho Panza.

— Cum, adică, la muncă silnică? se minună cavalerul Don Quijote. E oare posibil ca regele să facă asemenea silnicie unor oameni?

Carevasăzică, cugetă cavalerul, se cheamă că ei merg cu de-a sila și nu de bună voie. Dacă e așa, datoria lui este de a le veni grabnic în ajutor și de a împiedica silnicia.

Iată că coloana osînditilor se apropie și Don Quijote, cu blîndețe și cu vorbe curtenitoare, le ceru ostașilor de pază să binevoiască a-i explica care anume erau pricinile pentru care acei oameni erau duși la galere.

— Apropie-te chiar domnia-ta de oameni și întreabă-i pe ei — îi răspunse unul dintre călăreți.

Cu învoirea pazei, Don Quijote se apropie de oamenii înlănțuiți și începu a-i întreba despre păcatele pe care le ispășeau.

— Eu mă aflu în lanțuri de tare îndrăgostit ce sînt, îi lămuri primul dintre cei întrebați.

— Numai pentru asta? își arătă mirarea Don Quijote. Păi atuncea și eu ar trebui să mă aflu pe galere...

— Ei, dar să vezi, Măria ta — reluă ocnașul — altfel e dragostea mea, că mie mi-a căzut cu tronc o coșarcă plină cu rufărie. Și am strîns-o atît de voinicește în brațe, că de nu mi-o scotea cu forța din brațe poliția regelui, nici pînă azi n-aș fi lăsat-o din mîini.

Despre al doilea ocnaș află cavalerul că-și trage pedeapsa pentru că a fost hoț de vite.

Se află printre ocnași și unul îmbrăcat în robă de student, despre care Don Quijote află că era neîntrecut în latinie. Iar la urma șirului venea un bărbat chipeș, de vreo treizeci de ani, care se uita pițintel zbanghiu. Pe ăsta îl legaseră paznicii mai abitir decît pe ceilalți.

— Dar de ce poartă omul acesta mai multe fiare? întrebă Don Quijote. Un paznic îl lămuri că omul cel chipeș avea de ispășit mai multe păcate decît toți ceilalți.

— Asta e faimosul Gines de Pasamonte, zis Ginesilio de Sterpelilio. După ce ascultă povestirile ocnașilor, Don Quijote le vorbi tuturor:

— Din cîte mi-ați spus îmi dau seama că osîndele cu care ați fost pedepsiți nu prea vă fac plăcere. De aceea am să-i rog pe acești domni paznici să vă scoată din lanțuri și să vă lase să plecați nestingheriți. Este un dumnezeu în cer care vă va judeca și vă va pedepsi după faptele voastre. Iar dacă paznicii nu vor voi să-mi satisfacă rugămintea, lancea și spada aceasta, împreună cu vrednicia brațului meu, se vor încumeta a o face!

Vorbele cavalerului stîrniră hazul paznicilor.

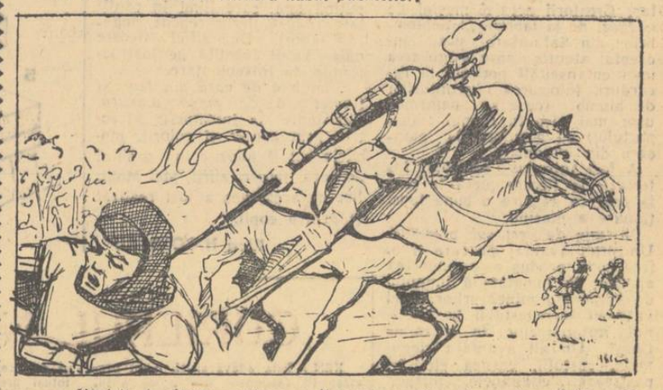

— Vezi-ți de drum, seniore — îi spuse comisarul, cu ton răstit, ceea ce stîrni furia lui Don Quijote, care se năpusti asupra ostașului, dădu cu el de pămînt și-l răni de moarte cu lancea. Ceilalți paznici rămaseră înemeniți de furia cavalerului, dar revenindu-și repede în fire, sării cu toții la Don Quijote, gata să-l sfîșie. Norocul cavalerului a fost că ocnașii, văzînd în întîmplarea aceasta un bun prilej de a-și recăpăta libertatea, începură să se agite, încercînd să-și desfacă lanțurile și se produse o învălmășeală și o harabaură care-i descumpăni pe paznici. Îi lăsară pe cavaler și se repeziră asupra ocnașilor, în timpul acesta Sancho Panza se dădu lîngă Gines de Pasamonte și-l ajută să se desferece. Uriașul puse repede mîna pe spadă și pe archebuza comisarului răpus de Don Quijote și-i luă la goană pe toți paznicii.

Don Quijote îi chemă apoi în jurul său pe toți ocnașii și le ceru, drept semn de mulțumire că îi eliberase, să meargă de îndată la Toboso, să se prezinte domniței Dulcineea și să-i spună că robul ei, Cavalerul Tristei Figuri, i-a trimis ca să se închine ei. Iar după aceea vor putea să meargă unde-i vor duce pașii, în căutarea norocului.

Gines de Pasamonte răspunse cavalerului în numele tuturor ocnașilor:

— Ceea ce ne ceri, măria ta, nu este cu putință, căci nu putem merge așa, în grup, pe drumurile păzite de ostașii regelui, fără să fim prinși. Tot ceea ce putem face este să spunem cîteva Crezuri drept mulțumire.

Vorbele lui Pasamonte îl scoaseră din sărite pe Don Quijote, care se pregătea, amenințător, să-l pedepsească pe nerecunoscător.

Dar iată că ocnașii mi îl-l împroșcară pe cavaler cu o asemenea ploaie de pietre, încît bietul Don Quijote abia se mai putea feri cu scutul. Cîteva bolovani îl ajunseră însă și Don Quijote se prăvăli la pămînt. Îl dezbrăcară ocnașii de mantăluță și i-ar fi luat și nădragii, dacă nu ar fi fost atît de bine prinși în jambierele de fier. Dar Sancho Panza rămase aproape dezbrăcat, în timp ce Rosinante zăcea și ea la pămînt, izbită de un bolovan.

Iar ocnașii se duseră care încotro.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

NOUTĂŢI

Industria bunurilor de consum se preocupă îndeaproape de îmbunătăţirea permanentă a calităţii produselor şi de crearea de noi articole şi sortimente, care să satisfacă exigenţa mereu crescîndă a consumatorilor. De cîteva zile au început contractările între diferitele subramuri ale industriei bunurilor de consum şi organizaţiile comerţului pentru semestrul II al anului 1960. Fotograful nostru a prins în obiectiv cîteva produse noi şi sortimente îmbunătăţite, pregătite de industria bunurilor metalice de uz casnic în vederea contractărilor.

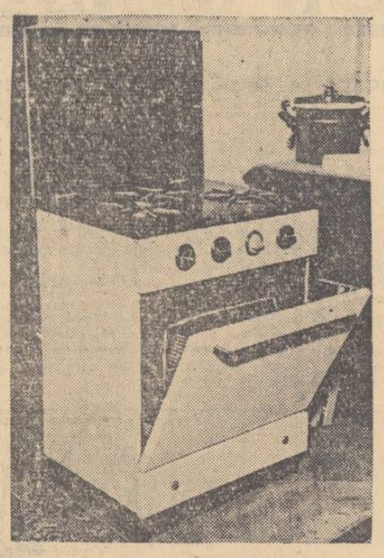

1) *Aragaz cu 3 ochiuri cu cuptor şi instalaţie de grătar.* Creatorii acestei maşini de aragaz, de la fabrica „1 Septembrie" din Satu-Mare şi-au îndreptat atenţia spre asigurarea unei etanşeităţi perfecte la racorduri, înlocuirea garniturilor de plumb (care se deformau uşor mai ales în timpul transportului) cu garnituri de etanşare din klingherit.

A fost introdus controlul interfazic la fiecare piesă în parte ceea ce asigură o bună funcţionare a maşinii.

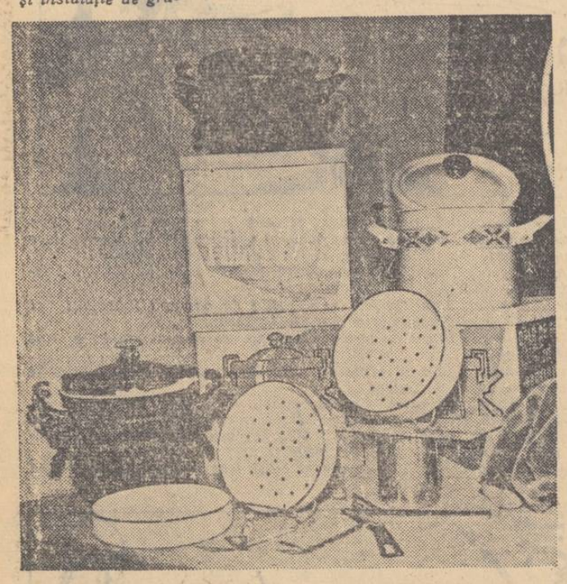

2) *Oala de fiert sub presiune.* Un prim avantaj pe care îl oferă acest produs este reducerea aproape la jumătate a timpului de fierbere a mîncărurilor. Deci va veni incontestabil în sprijinul gospodinelor în „criză de timp". Un alt avantaj: legumele, cartofii, carnea etc., îşi păstrează vitaminele, întrucît fierberea nu se face prin apă, ci prin aburi. Procedeul se bazează pe căldura generată de aburii sub presiune. La partea inferioară a vasului se introduce puţină apă, care fiind în cantitate, redusă fierbe repede, degajînd aburi. De altfel fiecare oală va fi însoţită de instrucţiunile de întrebuinţare.

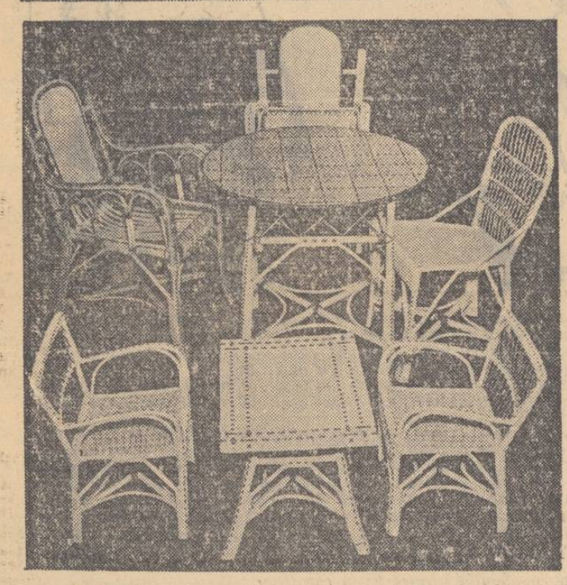

3) *Mobilă de vară din lemn şi împletitură de masă plastică.* Rezistente la intemperii, atractive prin aspect şi colorit, mobilele pot fi folosite în grădini de vară, terase, curţi, etc. Mobilier de acest gen a fost realizat şi pentru copii.

Rica NICOLESCU

Luna mai — Luna imprimeurilor

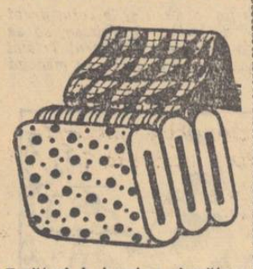

Ţesături de bumbac şi mătase în desene noi şi variate la magazinele de specialitate ale comerţului de stat

Şi dv veţi putea găsi desenul preferat pentru o rochie de vară vizitînd magazinele specializate ale comerţului de stat.

MUSAFIRUL

A pătruns în casa mea
Pui de om — asemenea
Unei ramuri înflorite
Cu petale felurite —
Şi priviri de nestemate,
Milioane de carate

Paşii mici de pe covor
Nu ştiu ce, dar, vor ce vor:
Vin în zvon de lipa-lipa
In papuci întorşi ca pipa...

Ţinta lor: un fluturaş
Ce-a dat buzna în oraş.

Jucăriile din cale
In zadar îi dau tircoale.
Imi răstoarnă, din greşeală,
Călimara cu cerneală.
Zugrăvindu-mi pe perete
Călţunaşi şi violete...

In sfîrşit, văd că-l îmbie
Dumnealui din colivie,
Ce se zbate şi trudeşte,
Ca să prindă-n cioc de cleşte
Fluturaşul, după care
Alerga băiatu-mu pare...

Il privesc şi mă uimesc,
Nu ştiu cum să cumpănesc!
Tot dorind să am o fată
— Sinziană minunată —
Musafirul m-a-ncurcat,
Parcă-aş vrea să am băiat!...

Vasile DIMA

Cum identificăm natura materialelor textile

Cunoaşterea naturii fibrei, din care sînt confecţionate produsele textile, este de mare importanţă pentru consumator, atît ca indicaţie pentru cea mai bună destinaţie ce trebuie dată ţesăturii, cît şi în ceea ce priveşte întreţinerea confecţiei gata. Astăzi, în epoca apariţiei fibrelor chimice, cu multiplele şi variatele lor caracteristici, fie că sînt folosite ca atare sau în amestec cu fibrele naturale, această cerinţă apare şi mai necesară, întrucît metodele de întreţinere diferă de la fibră la fibră. La noi, indicaţia naturii fibrelor este înscrisă, prin simbol (în cifre) pe eticheta balotului. Intrucît această etichetă nu ajunge în mîna consumatorului, este sarcina vînzătorului să informeze pe cumpărător asupra naturii ţesăturii. Există însă posibilităţi de identificare la îndemîna ori şi cui, astfel cum arătăm mai jos:

Din ţesătură sau tricot destrămăm cîteva fire. La prima, punem separat firele de urzeală şi separat pe cele de bătătură, fiindcă ele pot fi de natură diferită. In caz că firele sînt răsucite, vom proceda de asemenea la desrăsucire, pînă obţinem fire simple. Această operaţiune este necesară tot pentru considerentul că pot fi răsucite fire de naturi diferite.

Pentru identificare vom folosi clasica metodă a arderii. In acest scop apropiem firul încet, în poziţie transversală, de flacăra unui chibrit, evitînd însă de a precipita firul, în foc. In funcţie de felul arderii, vom putea determina următoarele fibre:

bumbac: dacă se aprinde uşor, arde regulat, nu se stinge de la sine, lasă un schelet de scrum şi dă un miros de hîrtie arsă.

in: dacă se aprinde uşor, arde regulat, fără să lase scrum, nu se stinge de la sine şi degajă un miros de iarbă.

lînă: dacă se aprinde uşor, se umflă, se face o masă de cărbune neregulată, neagră şi fărîmicioasă, dînd un miros de păr ars (lîna mai groasă dă naştere şi la uşoare zgomote în timpul arderii); se stinge de la sine.

mătase saturală: dacă se aprinde uşor, arde regulat cu uşoare svîcniturî, se stinge de la sine, după arderea firului rămîne un filament negricios, are miros de păr ars (dacă mătasea e mai grea, filamentul rămas devine alb, în flacără se vede un schelet incandescent şi nu degajă miros).

fibre şi fire artificiale: (viscoză şi viscoză-celofibră), dacă se aprinde uşor, arde rapid cu un uşor fîşîit, lasă o cenuşe gri sau neagră, are miros de hîrtie arsă şi nu se stinge de la sine (ţesăturile neşifonabile ard mai încet).

fire artificiale (acetat): dacă se aprinde uşor, arde rapid, se topeşte, lasă o masă de cenuşe neregulată, nu se stinge de la sine şi degajă un miros de oţet

fire sintetice poliamidice (tip nailon, relon): dacă nu se aprinde, ci se topeşte, lăsînd un reziduu în formă de bulă, de mare duritate şi degajă un miros de pătruniel proaspăt.

fire sintetice poliesterice (tip tergal): dacă firul se aprinde cu mare greutate, de cele mai multe ori se topeşte, lasă un miros uşor zaharos, produce un fum slab, cu pocnituri şi un reziduu ca şi la nailon.

Pentru identificarea bumbacului de celofibră sau viscoză, care la proba de ardere se comportă oarecum identic, vom proceda astfel: tăiem o mică bucăţică din ţesătură (cca 2 x 2 cm) pe care o udăm pe mijlocul ei. După aceia tragem puternic şi observăm unde s-a făcut ruptura. Dacă aceasta e pe partea uscată înseamnă că am avut de-a face cu bumbac, iar dacă e pe cea umedă, cu celofibră sau viscoză.

Doina POPA

Colţul practic

O ladă veche poate deveni o frumoasă banchetă, fără a cheltui prea mulţi bani.

Imbrăcăm lada cu un creton prins pe dinăuntru cu şipcuţe şi cu ţite de tapiţer (1). Răsturnăm apoi lada şi prindem materialul de fund cum se vede în schiţă (2) Capacul nu se îmbracă ci i se dau numai patru găuri de cca. 1—2 cm. (3) pentru prinderea pernei. Aceasta se face gen saltea, îmbrăcată în acelaşi material iar de fund i se cos două benzi care se trec prin găurile capacului (4) şi se înoadă. Din acelaşi creton se poate face şi o margine de volănaşe de la jumătate înălţimea lăzii. (5) In interior lada se căptuşeşte cu o hîrtie mai solidă sau cu creton subţire. O ladă mai mică, pătrată poate deveni un taburet foarte comod.

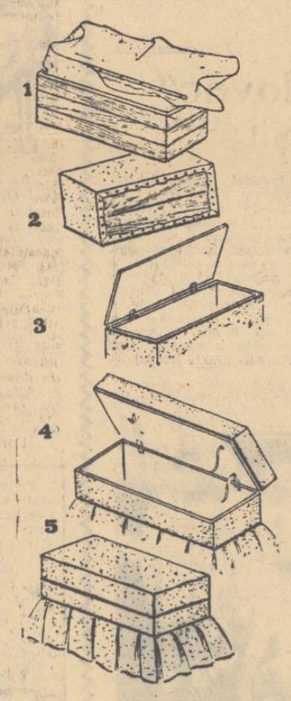

CURIERUL NOSTRU

KEN: Este adevărat că n-am precizat în răspunsul nostru că atitudinea dv. a fost justă, dar din cele ce v-am spus reiese clar că v-am dat perfectă dreptate. Noi ne-am oprit mai mult asupra celor ce urma să faceţi dv. după ce v-aţi clarificat asupra situaţiei. In noua dv. scrisoare aţi omis să ne scrieţi numele sub care v-am răspuns ei. Din datele pe care ni le daţi nu am putut deduce despre cine este vorba întrucît avem mai multe cazuri asemănătoare. Dacă socotiţi necesar — tocmai în scopul celor ce ni le cereţi — scrieţi-ne despre cine este vorba.

VERONICA CORDALI str. Buday Antal nr. 39, bloc 4, ap. 7 şi BOGDANA MUSTEA str. Tutunului nr. 5, ambele din Cluj, ne-au rugat să le publicăm adresele pentru a face schimburi de vederi cu tinerî din diferite oraşe ale ţării. Precum se vede v-am îndeplinit dorinţa.

MIRELLA: In scrisoarea dv. aţi fost foarte discretă asupra celor trei condiţii care vi s-au pus, şi de la care au pornit neînţelegerile. Fără a cunoaşte amănuntele în legătură cu aceste condiţii şi mai ales cu cea de a treia care v-a dat mult de gîndit, este foarte greu să vă dăm un sfat. Se pare totuşi, citind printre rîndurile scrisorii dv., că nu este vorba de un lucru cu perspectivă. S-ar putea ca aceste condiţii să constituie un fond un pretext pentru a ieşi oarecum onorabil dintr-o situaţie confuză. Dacă reveniţi vom mai discuta.

NUŢI.Buhuşi: Vă creaţi singură probleme inutile. Reiese foarte clar din toate cele întîmplate că nu merită nici măcar atenţia dv. De încredere nici nu poate fi vorba. Aveţi suficiente dovezi că aţi fost indusă în eroare pînă şi în cele mai simple lucruri. Drept răspuns la toate întrebările dv. noi vă sfătuim să încheiaţi definitiv acest capitol. Ne permitem să fim atît de categorici, socotind că cele relatate corespund în totul realităţii.

IOANA D — Ploeşti: Cel mai bine ar fi să luaţi legătura cu secţia sanitară regională care vă poate da toate relaţiile necesare.

LYSSY - Piteşti: Credem că este cazul să gîndiţi şi să judecaţi mai adînc comportările „sfaturile" şi situaţiile ivite în ultimul timp. Aţi putea trage multe concluzii pe cît de interesante însă, pe atît de defavorabile pentru dv. Poate o să vă daţi seama că de mai multă vreme vi se prezintă niste motive cusute totuşi prea vizibil cu aţă albă. Cu sinceritatea şi buna credinţă care vă caracterizează n-aţi sezisat încă încotro se îndreaptă lucrurile, n-aţi văzut primejdia care vă paşte. Fiţi mai raţională şi veţi constata multe lucruri care va vor surprinde. După aceasta nu rămîne decît să puneţi punctul pe i. Situaţia aceasta echivoca nu mai poate continua.

NADYA K.—Iaşi: In parte, fratele dv. are dreptate. Nu ne referim la profesie (în această privinţă obiectţiile lui sînt absurde) ci la faptul că ar fi bine să mai aşteptaţi pînă cînd el se va întoarce acasă. Dacă şi după această lungă perioadă în care va lipsi, sentimentele amîndorura vor rămîne la fel de puternice, nu aveţi decît să înfăptuiţi cele ce v-aţi propus, lăsînd la o parte asazisele sfaturi ale altora. Ar fi bine ca între timp să intraţi într-o şcoală de calificare de pe lîngă o fabrică şi să învăţaţi o meserie. In acelaşi timp vă veţi putea continua apoi studiile.

NUTY B.—Tr. Severin: Din cele ce ne-aţi scris am înţeles şi noi cît de greu vă este acum să luaţi o hotărîre. Analizînd acest caz al dv. am ajuns la concluzia că nici nu este bine să luaţi acum vreo hotărîre. Faptele sînt încă prea noi, prea puţin precizate. Cu timpul — chiar în aceste condiţii speciale — relaţiile vor evolua. Ar trebui să mai aşteptaţi, continuînd să aveţi însă legăturile actuale, sub forma lor nouă care s-a creat. Este mare nevoie de sprijinul dv. moral şi aveţi datoria să-l acordaţi. Noi avem speranţa că în cele din urmă totul se va termina mai repede decît aţi prevăzut şi în condiţii foarte bune. Mai scrieţi-ne între timp.

TERULESCU R. — Bucureşti: Nu sîntem de părere cu cei care vă sfătuiesc în acest fel. Desigur că ei sînt bine intenţionaţi dar necunoscînd toate amănuntele problemei vă povăţuiesc să faceţi un act greşit care cu siguranţă ar avea urmări neplăcute mai curînd sau mai tîrziu. In astfel de situaţii, nu se acţionează decît atunci cînd există o dorinţă pornită din inimă îmbinată cu un temeinic raţionament. A face ceva fără a avea o perspectivă, un scop, înseamnă a-ţi crea singur o situaţie care nu poate duce la lucruri prea bune. Aveţi încă suficient timp pentru a rezolva această problemă în condiţiile pe care le veţi dori.

Broderie

Cîteva cititoare din Reşiţa, printre care Emma Peter, precum şi alte cititoare din Capitală şi din ţară ne-au cerut să publicăm modele de broderie pentru feţe de masă. In cele ce urmează, publicăm un model simplu şi, mai ales, foarte uşor de executat. Pentru a veni în ajutorul cititoarelor, reproducem alăturat două din detaliile modelului, mărite. Amintim că aceste modele se lucrează în punct de feston rar.

Două piese din bumbac şi in

De la stînga la dreapta:

— Două piese cu fustă în pliuri mari. Jacheta, dreaptă, are un bordaj tăiat de 1½ cm. dintr-o culoare contrastantă la guler, clape şi mîneci.

— Pe linie dreaptă o rochie din două piese din in bleumarin, încheiată la două rînduri. Guler şi plastron alb.

— Rochie din două piese cu linia jachetei bluzantă prinsă pe un cordon care se leagă într-o parte formînd un nod.

— Jachetă cu linia uşor cambrată şi fusta mai largă cu linia dreaptă în direcţia şoldurilor.

— Din material în dungi o jachetă dreaptă cu paspoal în culoarea dungilor la decolteu, cant şi tiv. In completare un plastron cu fundă. Fustă evazată.

Desene de Raia SOLOMONICA

Ghidul gospodinei

Salata verde

Iată, a venit primăvara mult aşteptată şi odată cu ea pieţele s-au umplut cu nenumărate verdeţuri. Grămezi întregi de salată, spanac, ceapă verde, ridichi, îţi spun că de acum înainte începe o perioadă, în care orice gospodină va putea pregăti un sortiment variat de mîncăruri, care va recompensa sărăcia de legume proaspete din iarnă.

Un loc important în gama legumelor verzi îl ocupă salata. Datorită ei, avem acum posibilitatea de a aduce ceva nou în programul zilnic al meniurilor.

In afară de această calitate culinară, salata are şi mari proprietăţi nutritive, fiind bogată în vitamine.

Datorită faptului că se mănîncă crudă salata îşi păstrează întreaga ei valoare nutritivă. Din acest motiv sfătuim gospodinele s-o folosească cît mai des în meniuri. In pregătirea ei trebuie să ţinem seama de următoarele:

1. Orice salată trebuie să fie bine spălată în mai multe ape, foaie cu foaie, pentru a îndepărta de pe ele eventualele ouă de limbrici sau alţi paraziţi intestinali. Pentru aceasta se recomandă ca după spălare să ţie ţinută jumătate de oră în apă cu sare.

2. Salata nu trebuie stoarsă ci pusă să se scurgă într-o sită.

3. Ea trebuie pregătită în momentul cînd se serveşte la masă.

Iată cîteva moduri de pregătire:

Salată cu şuncă

CANTITAŢI: o salată verde, o legătură de ceapă verde, 2 legături de ridichi, un morcov nu prea mare, 50 gr şuncă, o legătură mărar, sare, oţet (lămîie) untdelemn (pentru două persoane).

Salata bine spălată se pune în salatieră. Se adaugă ceapa şi ridichile tăiate mărunt. Deasupra se rade morcovul pe răzătoarea măruntă, peste care se presară mărarul tocat mărunt. Intr-o ceaşcă se amestecă untdelemnul oţetul sau lămîia şi sarea care se toarnă apoi peste salată. La sfîrşit adăogăm şunca tăiată mărunt. O amestecăm încet ca să nu se fărîme. Se serveşte ca aperitiv.

Salată cu sos de maioneză

CANTITAŢI: 2 salate, 2 legături de ridichi, o legătură de ceapă verde o legătură de mărar, 2 ouă, o jumătate pahar untdelemn, 2 linguriţe muştar, sare (pentru două persoane).

Salata bine spălată se pune în salatieră împreună cu ridichile tăiate rotund şi ceapa verde tăiată mărunt. Se face într-un ou fiert şi unul crud o maioneză subţiată cu o lingură de oţet şi muştar care se amestecă cu mărarul tocat. Se toarnă totul peste salată. Se poate adăoga şi carne fiartă (rasol) tăiată mărunt.

Salată cu peşte

CANTITAŢI: 3 salate, o cutie de marinată de peşte (sau sardele) 100 gr. măsline, 2 legături de ridichi, o jumătate pahar untdelemn, oţet după gust, sare, piper (pentru două persoane).

Se spală salata foaie cu foaie şi se pune untdelemn, oţet, sare, piper. Se adaugă conţinutul unei cutii de marinată măslinele şi ridichile întregi. Se serveşte ca aperitiv.

SFATURI COSMETICE

PISTRUII

Primăvara, cînd acţiunea razelor solare se accentuează, apar la unele femei acele pete mici galben-brune, cu o formă în general rotundă sau ovală, numite — *efelide* sau *pistrui* care, deşi nedăunătoare sănătăţii, influenţează în sens negativ frumuseţea tenului şi constituie un necaz şi o preocupare de sezon. Femeile cu pielea fină şi sensibilă, în special cele blonde, roşcate şi satene sînt, în deosebi, predispuse la acest neajuns.

Pentru a preveni formarea şi înmulţirea lor, este necesar să ne ferim faţa în măsura posibilului, de soare, de lumină prea puternică şi de vînt. Există foarte multe preparate — loţiuni şi creme utilizate pentru combaterea pistruilor dar, o parte din ele, mai active, conţin unele substanţe toxice, motiv pentru care nu sînt recomandabile. Trebuie semnalat şi faptul că, adesea, tratamentul nu dă rezultatele scontate deoarece o expunere întîmplătoare la soare sau vînt poate fi suficientă pentru a determina reapariţia lor. De aceea, alegerea unei anumite creme sau loţiuni trebuie bine gîndită. Preparatul folosit de o femeie, şi care s-a dovedit eficace în cazul respectiv, poate să producă efecte contrarii şi uneori dăunătoare la o altă femeie, cu o altă pigmentaţie şi altă sensibilitate a feţei. Tendinţa de a primi sfaturile unei prietene binevoitoare trebuie combătută şi înlăturată, pentru a ne feri de multiplele neajunsuri pe care le pot cauza asemenea recomandări făcute de persoane necompetente.

Alegerea tratamentului trebuie să fie determinată de cunoaşterea naturii tenului de sensibilitatea lui specifică. De asemenea, este de dorit să nu urmărim obţinerea unor rezultate cît mai rapide folosind preparatele cu acţiune violentă, deoarece acestea provoacă uneori, mai tîrziu, consecinţe destul de grave.

In tratamentul pistruilor sînt folosite în special acele substanţe oxidante ca: perhidrolul, perboratul de sodiu, peroxidul de magneziu, care acţionează lent însă nu dăunează tenului. In cazul cînd dorim să obţinem un efect rapid se pot folosi sărurile de bismut şi mercur dar numai sub supravegherea medicului sau a cosmeticianei, deoarece sînt iritante. In cazul tenurilor grase se recomandă loţiunile alcoolice care au şi proprietatea de a degresa pielea spre exemplu următoarea formulă: hidrochinonă 5 g, acid fosforic 1 g, alcool 40 g, apa 60 g. Se foloseşte seara la culcare îmbibînd un tampon de vată cu soluţia respectivă şi ştergînd părţile acoperite cu pistrui. Sticla cu soluţie se va păstra într-un loc uscat ferit de lumină. In cazul în care pielea se înroşeşte se va face o pauză de cîteva zile — după care tratamentul se poate relua. Pentru tenurile uscate nu este recomandabilă folosirea loţiunilor alcoolice deoarece se accentuează gradul de uscăciune a pielii. De aceea substanţele active se vor încorpora fie într-o cremă pe bază de lanolină, fie coldcremă, fie într-o cremă pe bază de unturâ. Iată cîteva formule de creme: hidrochinonă 1 g, acid salicilic 1 g, camfor 1 g, cremă pe bază de lanolină 30 g, sau altă formulă: perborat de sodiu 10 g, acid fosforic 0.5 g coldcremă 25 g. In anumite cazuri se poate folosi şi următoarea cremă: bismut subnitric 1 g, precipitat alb de mercur 1 g, acid salicilic 0.50 g, coldcremă 20 g. In general toate aceste creme vor fi folosite un timp limitat, utilizarea lor îndelungată ducînd la ofilirea şi rîdarea pielii. La nevoie, dacă nu am obţinut rezultatele scontate, vom putea repeta tratamentul după o perioadă de 2 săptămîni, cînd se folosesc creme hrănitoare.

In timpul utilizării cremelor pentru pistrui — indiferent de formulă — vom aplica în jurul ochilor o cremă grasă hrănitoare nefiind permisă folosirea în această regiune a cremelor speciale sus arătate. In comerţ există creme pentru pistrui care pot fi folosite cu rezultate bune, spre exemplu — crema Maria, crema Oxigen Borax, crema Orientală. Toate indicaţiile privind folosirea cremelor sînt valabile şi în cazul acestor creme.

Anca BOGDAN

Păţaniile lui Top

povestite de el însuşi

XX

Tocmai cînd stăteam noi aşa de vorbă, a răsunat nu departe o voce, pe care o cunoşteam bine de tot:

— Tăticule şi dacă Top nu e aici?

Aţi ghicit, desigur, că era vocea lui Mihu. Auzind-o, am simţit că mă înnăbuş de bucurie.

— Ba da! am strigat eu, cît am putut de tare. Sînt aici! Aici! Aici! Veniţi să mă scoateţi repede, repede!

Bine înţeles că na spuneam toate astea aşa cum le citiţi voi acum. La drept vorbind, nu făceam altceva decît să latru: ham! ham! ham! Dar Mihu mi-a recunoscut şi el glasul şi s-a pornit pe ţipat:

— Tăticule! Tăticule! Auzi-l pe Top! Ne cheamă pe noi! Top! Top!

Şi deodată l-am văzut alergînd într-un suflet spre cusca noastră. Şi-a trecut mînuţa lui grăsulie printre gratii şi a început

să mă mîngîie pe spinare. Eu m-am strîns ghem, acolo, lîngă uşă şi am închis ochii, fericit: acum eram sigur că nu mi se mai poate întîmpla nimic rău.

Şi într-adevăr, nu a trecut mult şi unul dintre paznici a deschis uşa. Eu am zbughit-o afară, dar, în prag, m-am oprit şi mi-am întors privirea spre cei doi tovarăşi ai mei de suferinţă. Nea Pîrlitu stătea re-

zemat în coadă şi se uita vesel la mine.

— Nene, îmi pare rău că nu vii şi mata! Lam spus eu, încetişor.

Dar el mi-a făcut semn cu laba:

— Du-te, du-te, pustiulache! Nu-mi purta mie de grijă! La noapte, îmi iau şi eu tălpăşita. Umblă sănătos!

— Mult noroc, nene!

— Mulţumesc, asemenea!

Bubi dormea, tolănit într-o rînă, aşa că de la el nu mi-am putut lua rămas bun. De altfel, nici dacă aş fi vrut nu aş fi fost în stare s-o fac, căci Mihu se repezise la mine, mă luase în braţe şi mă strîngea atît de tare, încît credeam că n-o să-mi mai rămînă nici un oscior întreg.

— Top! Top! Top! Săracu' de tine! Era să te pierd... Vai, ce slab eşti!

Tatăl lui Mihu a început să rîdă:

— Asta nu vreu îmi vine să cred! Nu-s decît cîteva ceasuri de cînd l-au prins... Cam greu să slăbească cineva atît de repede!

— Ba Top al meu a slăbit!

Text: N. MINEI
Desene: H. LEBU

(Va urma)

UMOR SOVIETIC

Duet instrumental

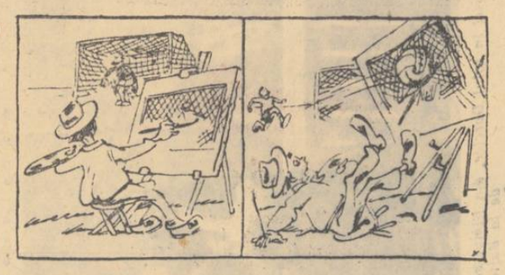

Jertfa naturalistului

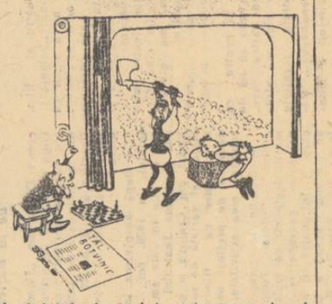

Maşinistul teatrului este un pasionat urmăritor al meciului Tal-Botvinik...

Aspecte ale „culturii" occidentale

In rîndurile artiştilor plastici se menţine moda astrahanului artificial.

Tineretul poartă mai ales „brăţări".

Amatorii de muzică preferă coaţuri ca cele de mai sus.

Iar cei care dansează dansuri „stilate" preferă pantofi cu vîrf ascuţit.

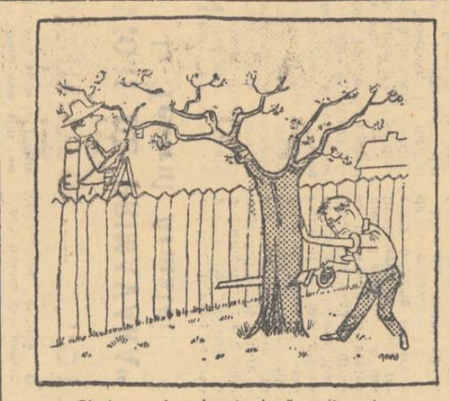

Cînd pomul umbreşte două curţi vecine...

UMOR ITALIAN

— Fetiţa mea, dacă tînărul acela vrea să te ia, mai întîi trebuie să vină să mă vadă pe mine.
— Dar te-a văzut odată, mamă, — şi tot vrea să se căsătorească cu mine!...

UMOR MAGHIAR

NEDUMERIRE

— Cred că ceva nu este în regulă...

UMOR FRANCEZ

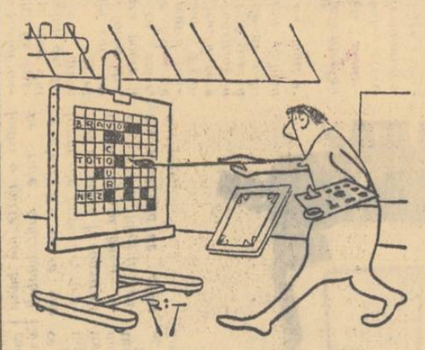

Pictorul dezleagă jocuri de cuvinte încrucişate.

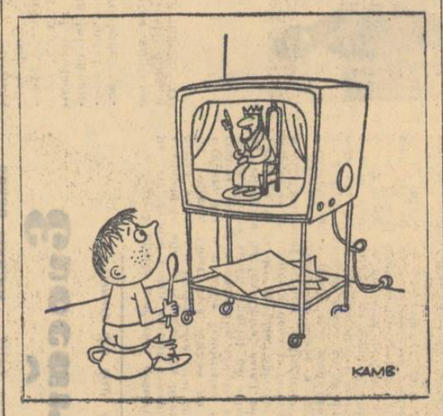

CALEIDOSCOP

Marea familie a umanităţii creşte...

De curînd Departamentul pentru probleme sociale al O.N.U. a dat publicităţii o statistică referitoare la creşterea populaţiei pămîntului.

Potrivit acestor date populaţia globului creşte în fiecare minut cu 94 oameni iar în 24 ore cu aproximativ 136 mii de oameni.

In anul 1959 populaţia planetei noastre a crescut cu 50 milioane, cifră ce corespunde aceleia a populaţiei Franţei. Dacă luăm în consideraţie că mortalitatea se cifrează la 50 la sută din natalitate (la fiecare mie de oameni se nasc 34 şi mor 18) rezultă că în fiecare minut se nasc pe pămînt 188 copii!

In 1960 populaţia globului a atins 2.914 milioane locuitori. Cifra va putea fi precizată la sfîrşitul anului după recensămîntul general mondial pe care urmează să-l întreprindă O.N.U.

Potrivit aceleiaşi statistici a O.N.U. populaţia pămîntului va atinge în 1980, 4.223 milioane iar în anul 2.000, între 6—7 miliarde.

Pe continente populaţia globului se împarte astfel: Africa — 230 milioane; America de Nord — 256 milioane; America de Sud — 134 milioane; Asia 1.592 milioane, Europa (fără U.R.S.S.) 418 milioane.

O preţioasă colecţie ştiinţifică

Muzeul regional din Oradea a făcut de curînd o preţioasă achiziţie. Este vorba de colecţia de ouă a ornitologului Dobay Ladislau.

Această colecţie care prin mărimea sa se poate compara doar cu aceea de la British Museum din Londra numără 19.156 exemplare provenind de la păsări din toate colţurile lumii. Sînt reprezentate aici 273 specii indigene, 121 din restul Europei, 36 din Asia, 60 din Africa, 58 din America, 19 din Australia.

Noua achiziţie a muzeului din Oradea constituie o mare valoare ştiinţifică, un ajutor preţios în munca naturaliştilor din ţară şi de peste hotare.

Ştiaţi că...

...prima hartă de ansamblu a lumii cunoscute pe atunci, se datoreşte elevului lui Thales, Anaximandos din Milet, şi datează din anul 575 înaintea erei noastre?

...casoarii, acele păsări uriaşe din regiunile Australiei şi Noua Guinee, fug mai repede decît caii?

...armurile medievale pe care le utilizau cavalerii şi care erau alcătuite din solzi de metal cusuţi pe o piele, se numesc catafracte?

..în grădina botanică din Paris există un exemplar uriaş de cedru de Liban, plantat în 1734?

...prima reuniune de scriitori care s-a intitulat cenaclu a fost alcătuită de tinerii susţinători ai şcolii romantice franceze, Victor Hugo, Vigny, Nodier, şi a fiinţat între 1823 şi 1828?

...legenda „cenuşăresei" atît de răspîndită astăzi în toată lumea, e de proveniență greacă, fiind semnalată pentru prima oară în „Poveştile felurite" ale compilatorului Elianos Sofistul, care a trăit pe la mijlocul veacului al doilea al erei noastre?

...există şi o piramidă în Europa? E vorba de monumentul funerar al unui tribun roman, Cestius Caius, care are forma unei piramide înalte de 37 de metri şi se păstrează şi astăzi în capitala Italiei.

...prima cale ferată din lume a fost construită prin 1776 lîngă oraşelul industrial englez Sheffield?

...antichitatea nu a cunoscut cămaşa, aceasta fiind un obiect de îmbrăcăminte adus în Europa de popoarele migratoare venind din Asia?

...cel mai lung stat de pe glob, considerat de la nord spre sud, e Chili, republică sudamericană care are 4500 kilometri lungime, de la portul Arica şi pînă la capul Horn?

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

PE STRADĂ

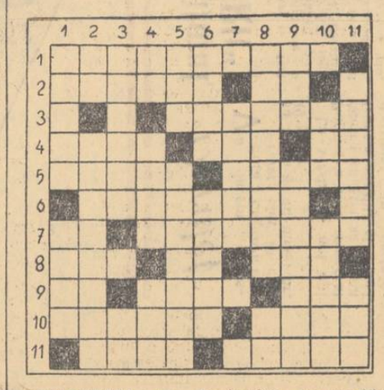

ORIZONTAL: 1) Du-te-vino pe stradă 2) Haină în dungi — În stradă 3) 31, 32, 33 sau 47 (sing.) 4) Roş-galben-verde — Sînul lui Avram — Dan Bărbulescu 5) Asociaţia de prietenie romîno-sovietică — Bază 6) Pronume nehotărît 7) Ghete... — Prietenie. 8) Scot o bucată — În vitrină — Faţă 9) Interjecţie — Nume de fată — Semn de bătrînete 10) Lipsiţi de inteligenţă — Strada de pildă în acest careu 11) Există — Indicat.

VERTICAL: 1) Destinaţia maşinilor cu inscripţia „Atenţiune, copii!" — Mai mulţi oameni pe stradă 2) Ion Elenescu — De o parte şi de alta a străzi 3) Se înşiră de-alungul trotuarelor — În cosmos 4) Calciu — Curată — Acest (pop.) 5) Echipă de fotbal — Le ronţăi între dinţi şi arunci cojile pe stradă (Cînd eşti prost crescut!) 6) Floarea eroului — „Cei... din strada Barska", titlul unui film polonez 7) Tată 8) Aşa sînt drumurile pe timp de viscol (sing.) — Pronume 9) Dirijorul circulaţiei tramvaielor şi autobuzelor în Bucureşti — Loc de ochire în zidul unei cetăţi 10) Străzile, după ce-au fost parcurse de maşinile I.C.A.S.-ului — Străzile principale pentru un oraş (sing.) 11) Lovite (într-un accident de circulaţie, de pildă) — Dăruit.

A. MARIN

Feţe, feţe

ORIZONTAL: 1) Le găseşti pe faţa de masă — Ţi se citeşte uneori pe faţă 2) Măsură de suprafaţă — Soare la egipteni — În faţă! 3) N-au curajul să te privească în faţă — Iese totdeauna la suprafaţă 4) Face feţe, feţe — Pronume — Face faţă! 5) Întors şi pe faţă şi pe dos — Se-adună lumea în faţa lor 6) A apărea — Nu vede în faţă decît frumosul 7) Cere! — Piept — Olga Tudorache — Îndată! 8) Faţă de pernă — Se dau pe faţă 9) Ion Brad — Se pun în pantofi — Pronume 10) Înfloresc pe faţă — Clasic al picturii româneşti, autorul tabloului „Vînători şi zuavi în faţa Sevastopolului" 11) Zeul iubirii la romani — Notă muzicală — Slabă la faţă 12) În faţa... puştilor! — A despica cu ajutorul cuţitului — Carte poştală! 13) Feţele cărţii — Frumosul din basmele noastre populare.

VERTICAL: 1) Au două feţe şi nici una sinceră — Reacţie în faţa umorului (pl.) 2) Se dă pe faţă! — Au şase feţe 3) Plantă ierboasă folosită la fără pentru vopsitul lînei — Onomatopee... şoriceaşcă 4) Aprins la faţă — A fi de faţă 5) Pronume — Zeiţa medicinei la egipteni — Este întotdeauna în faţă — Măsură agrară 6) Prefix pentru păsări — Personaj mitologic cu două feţe 7) Urmă pe faţă — Faţă — Cînd o vezi îţi întorci faţa 8) Bijuterie pe deget — Ctntecul greierului — Anton Jalea 9) Piloţi pe nave aeriene — Pronume 10) Personificarea pămîntului la antici — De ele este vorba — Papagal 11) Îndirjit, încrigibil — A interpreta un rol cu ajutorul gesturilor şi al feţei 12) Nota tradu-cătorului — Post scriptum — A da pe faţă 13) Face faţă oricărei situaţii — Nu face faţă.

Emilia DUMITRIU

In ritm de dans

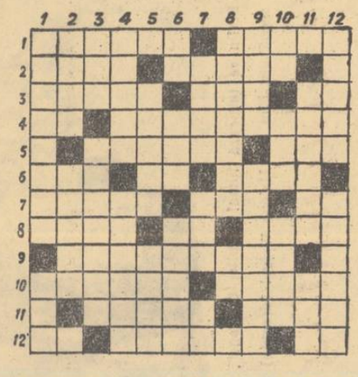

ORIZONTAL: 1) „Cînd strugurii se coc" de Mihail Jora, „Harap-Alb" de A. Mendelsohn — Reşedinţa fastuoasă a ţarului Petru I, unde se desfăşoară acţiunea unui act din baletul „Călăreţul de aramă"; 2)... Haciaturian, autorul baletelor „Gayaneh" şi „Spartakus" — „Călăreţul de...", balet de R. M. Glier; 3) Balerină romînă care a obţinut de curînd un frumos succes în rolul Julietei... — ...iar din numele interpretului lui Romeo — Cotovelea — au intrat în careu numai trei litere care formează un alt nume! — Matei Bunescu; 4) Dînşii — Balet de de Falla în repertoriul Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R. 5) Dans clasic — În „Ca la Breaza"; 6) Afluent al Tisei — Eugen Stănescu — După aceea; 7) Dans romînesc — Astfel — Centigram; 8) A alege — Linişte — Cusătură provizorie; 9) Teatru care a prezentat piesa „Dansatoarea, gangsterul şi necunoscutul"; 10) Dans romînesc — Dai indicaţii artiştilor; 11) Ca... prin urmare — Degajez; 12) „... piaţă", balet de Mihail Jora — A se ridica în poartă — „... la Breaza" dans popular.

VERTICAL: 1) Dansator — Petrecere cu dans; 2) „Dansuri şi... vechi pentru lăută", suită de Respighi — Podium pentru un anumit dans; 3) Cînd merge lîngă „lebede" se dansează — „Demoazela...", balet de Mihail Jora; 4) Pune în circulaţie — Bănişori; 5) Mişca — Locuitor de la munte; 6) Dinsa — Literă cirilică — Romeo foloseşte una de mătase; 7) Temperatură scăzută — Armăsari — Pronume; 8) Dans popular maghiar — Paşi, pe jumătate; 9) Cu gust neplăcut — „...de foc", suită de balet de Stravinski; 10) Notă muzicală — Prefix cu înţelesul nou — Dare pe care o plăteau tătarii domnilor moldoveni; 11) Acompaniază baletul (pl) — Nu scot o vorbă; 12) Tavă — ...Ulanova, celebră dansatoare sovietică.

Cuvinte mai puţin întrebuinţate: Alam-Itan-Ius-Saia.

D. MACOVEI

DEZLEGAREA JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

DIN LIRICA LUI ARGHEZI

ORIZONTAL: Tudor — Rimat — Hore — Ai — Ada — E — Iris — Hrib — Oră — Papagal — Dadă — Limite — Odă — Aţa — Nat — Ra — NN — Sa — A — E — Sa — ESPLA — Spuză — Ale — H — Caligula — Ta — Un — Mărţişor.

PÎNZETURI ŞI ŢESĂTURI

ORIZONTAL: Departe — Aţa — Ţesătoare — Apă — Aşez — Pictură — Ren — Sos — Arare — Animat — Am — Net — Anat — Epicen — Pt — Ţică — Neaţa — Roman — Balsam — Oraş — dvs — Ac — B — V — Seici — Plasă — Emi — Secară — Ţi — Ranită — Peltea — Brad — Filaturi.

BUCHET DE ROMANŢE

ORIZONTAL: Cavadia — Farago — Eminescu — Maria — Alsa — Ta — Sonet — Ina — Versuri — Ad — Kt — Fetiţa — Ts — O — Oiţă — I — Ivi — Tur — Vremi — On — Uniţi — Si — Alecsandri — K — Ajur — Ani — Ili — Iasomie — Ten — Ao — Fericire — Artă — Roz — Na — Anini — N — Inimă — Smaranda.

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Pe marginea celei de-a II-a ediţii a „Cupei Magazin"

Cea de-a doua ediţie a „Cupei Magazin" este în plină desfăşurare. Cei 280 de participanţi, împărţiţi în 40 de grupe, au primit regulamentele de joc, adresele partenerilor de turneu ,un model de fişă pentru notarea partidelor — şi cărţile poştale pe care sînt notate mutările au început să circule de la un concurent la celălalt, în tot cuprinsul ţării. Cam cîte cărţi poştale circulă? Multe. Să ne gîndim că în această competiţie se joacă mai mult de 800 partide — şi că fiecare partidă echivalează cu cel puţin două cărţi poştale într-o săptămînă... Dar fiecare corespondenţă înseamnă nu numai un act sportiv — ea încheagă cunoştinţe noi, înlesneşte relaţii amicale, crearea de prieteni în diferite regiuni ale ţării.

Din scrisorile primite la redacţie reiese că o serie de partide s-au şi terminat. În grupa 1, bunăoară, jucătorul clujean de primă categorie dr. VICTOR MALCOCI l-a învins pe MARICUŢOIU GOGU din Roşiorii de Vede în numai 12 mutări! Într-o variantă tăioasă din apărarea celor doi cai — 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6, 3. Nc4, Cf6, 4. Cg5 d5, 5. e:d, Ca5! 6. Nb5 — Maricuţoiu — cu negru — a ales o continuare mai puţin folosită, cunoscută ca dînd un joc mai bun albului: 6...Nd7. Dr. Malcoci a combătut corect această variantă şi, după 7. De2, Nd6, 8. O—O, C:d5? 9. N:d7 +, D:d7 10. d4, Cc6 11. d:e, N:d5? 12. f4 negrul s-a recunoscut învins. S-a mai terminat o partidă şi în grupa 23: M. REICHER (R. Sărat) — A. MAXIMOV (Galaţi) 1—0.

La redacţie au sosit mai multe scrisori în care participanţii la „CUPA MAGAZIN", debutanţi în şahul prin corespondenţă, ne solicită lămuriri privind calcularea timpului de gîndire în cazul cînd o scrisoare se pierde pe drum. Răspunsul este următorul: timpul pierdut se împarte la amîndoi jucătorii. Eventualele litigii provenite din astfel de situaţii vor fi rezolvate fiecare în parte.

Un alt jucător, de la schela Berca, necunoscînd bine regulamentul de joc, a fost surprins cînd adversarul său a transformat un pion aducînd pe tablă o a doua damă. Citîm în această privinţă capitolul 23 din regulamentul oficial al jocului de şah. „Orice pion care a reuşit să ajungă pe un cîmp situat pe ultima linie adversă trebuie să fie transformat într-o figură de aceeaşi culoare, exceptînd pe rege şi indiferent de numărul celorlalte figuri ce se găsesc încă pe tabla de şah". În sfîrşit alţi participanţi la „CUPA MAGAZIN" sezisează faptul că nu primesc răspuns de la unii parteneri, deşi au revenit cu scrisori recomandate. În acest caz concurenţii care nu răspund se consideră că au abandonat — partidele lor fiind date pierdute.

„Cupa Magazin" ediţia I-a

Cu ce rezultate s-a încheiat întîlnirea Handrea — Lemeş (grupa 22)? Ce rezultate s-au înregistrat în grupa 31? Partidele din grupele 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 57, 59, 62, 66, 67, 69, 72, 73 trebuie să se termine pînă la 15 iunie. Partidele neterminate pînă la această dată vor fi adjudecate de comisia de arbitraj.

Dv. ce aţi muta? (20)

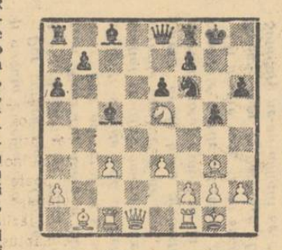

Albul la mutare

SOLUŢIILE FINALURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT

I (Alb: Re5, Dd2; negru Rg1, pf2) În ciuda faptului că negrul va transforma pionul în damă dînd şah, regele alb se apropie de regele advers. 1. Rf4!, f1D + 2. Rg3! şi negrul nu poate evita matul decît dînd dama. La 1. Rh1 2. De2, (şi nu 2. Rg3 pentru că urmează 2...f1C + !), Rg! 3. Rg2 şi albul cîştigă.

II. (Alb: Rg4, Dg3; negru: Rd1, pc2) Şi în acest final albul trebuie să se apropie cu regele de regele şi pionul advers. Înainte însă trebuie împiedicată transformarea pionului 1. Db3, Rd2 2. Db2, Rd1 3. Rf3! Rd2 (la c1D ar fi urmat De2 mat) 4. Rf2, Rd3, 5. Dd4, Rc1 6. Db4, Rd1 7. De1 mat.

Partidă

Alb: Prahov (R.P. Bulgaria). Negru: C. Partos (R.P. Romînă). Jucată la Sofia în cadrul Campionatului European pe echipe 1960, turul I.

1. e4, c5 2. Cf3, Cc6 3. d4, c:d4 4. C:d4, g6. (Varianta Simaghin mult jucată în ultimul timp) 5. c4, Ng7 6. Cb3! (Aceasta este o continuare mai puţin uzitată. De obicei se continuă cu 6. Ne3, Cf6 7. Cc3, Cg4 etc.) 6... Ch6! 7. Ne2, d6 8. 0.0, 0.0 9. Cc3, f5 10. Ng5, Cf7 11. Ne3, b6. Pentru a imobiliza pionul c4 (respectiv contra jocul albului în centru bazat pe străpungerea c4—c5). 12. f3! (Mai bine ar fi fost 12. f4 pentru a nu lăsa ca negrul să-şi formeze un centru puternic de pioni, ca în partidă). 12... e5! 13. e:f5, g:f5, 14. Dd2 Ne6 15. Tfd1, Dh4 16. Cb5, Tad8 17. De1, De7 18. Cc3, Td7 19. Td2, Rh2, Rh8 20. Cd5, Dd8. (Negrul şi-a realizat întru totul planul său de joc. Un centru puternic de pioni şi figuri şi posibilităţi excelente de atac pe flancul regelui. Albul îşi încearcă singurul său contrajoc, — deschiderea coloanei „a"). 21. a4, Cg5, 22. h4. (Albul îşi slăbeşte serios flancul regelui, dar era forţat căci se ameninţase 22.. f4 23. Nf2, e4! decisiv). 22... Cf7. 23. a5, b:a5 24. Ta5, f4, 25. Nf2, Nf5 26. Tc1, Db8. Negrul doreşte să lichideze contrajocul albului pe flancul damei). 27. C:a5, Cd8! 28. Dd2, e4!! (Străpungerea decisivă. Acuma nu merge 29. C:f4? D:b2! cu cîştig material sau 29. D:f4, e:f3, 30. N:f3, Ce5! cu un joc excelent de figuri care compensează mai mult decît îndestulător pionul sacrificat). 29. f:e4, N:e4 30. Ce3, N:c3!! 31. T:c3, Ce5, 32. Nd4, Tg7 33. Nf1, N:g2?? (Mutare slabă care cedează avantajul decisiv! Ar fi trebuit Ce5!). Albul are acuma o poantă frumoasă) 34. N:g2, f3 35. Tf1!! Tfg8 36. Tc:f3, T:g2 + 37. D:g2, T:g2 + 38. R:g2, Dc8 39. Tg3, Ce5, 40. Nc3, Dc8. 41. Tf5 (Mutarea din plic). 41. Da8 + 42. Rg1, De4, 43, Tf2, h5!? (O mutare care caută contra şanse, căutînd a elibera cîmpuri regelui negru după care poziţie excelentă a damei şi cei doi cai ai negrului ar avea şanse de cîştig. Nu merge acum 43... C:f1!? din cauza 44. c5!, Ce2 + 45. T:e2! D:e2 46. c:d6 şi împotriva transformării pionului „d" negru nu poate face nimic. 44. Tf6, Rh7 (Bine înţeles, că acuma nu mergea 44... D:h4?? din cauza 45. Th6 mat) 45. T:e5, Cf3 + 46. Rf2, D:e6 47. T:f3, De4. (Deşi albul are o tură şi două figuri pentru damă, datorită poziţiei slabe a Ca5 şi a pionilor h4 şi c4, negrul are şanse de a face remiză). 48. Nf6, Rg6. (Negrul pune pe ală într-un fel de zug-zwang. Albul nu poate muta Tf3 din cauza pierderii Nf6, Nf6 din cauza pierderii pionului h4 sau b2, nici regele neavînd un cîmp bun) 49. Cb3, Dc2 + 50. Rg3, Dd1! 49. Cb3, Dc2 + 50. Rg3, Dd1. 51. Nd4, a5 52. Nf2 (Aici partida s-a dat remiză.

Comentarii de ing. Carol PARTOS
maestru al sportului

Un nou subiect în filatelie

O interesantă serie de mărci, emise recent de poşta R.P. Ungară a inaugurat un nou capitol: basmele popoarelor. Reuşite ca idee şi creaţie artistică, aceste 8 mărci aduc în imaginile lor tot attea basme intrate în patrimoniul universal. Imprimate viu şi atractiv, desenele acestei serii de mărci reuşesc să redea ideile esenţiale ale basmelor.

Iată o scurtă prezentare a lor, în ordinea valorilor nominale ale mărci. lor: 20 filleri: Cercul basmelor. Copii ascultă povestiri din alte lumi, cu isprăvi nemaiauzite; 30 filleri: Frumoasa din pădurea adormită se trezeşte din somnul de ani nenumăraţi; 40 filleri: Mateiaş Giscarul, popularul erou al povestirilor maghiare, pleacă în lume însoţit de trei ginsaci; 60 filleri: Iarna a sosit. Din căsuţa ei îmbeşugată, harnica furnică ascultă cîntecul de tînguire al hoinarului greier (din basmul „Greierele şi furnica"); 1 forint: Drăgălaşa Maşenka şi-a întîlnit prietenii (din basmul popular rus Maşenka şi urşii); 2 forinţi: Vrăjitoarea a ieşit în calea celor doi copii, Hănsel şi Gretel din basmele populare germane; 2,50 forinţi: O scenă din Flautul fermecat; 3 forinţi: Scufiţa roşie a ajuns în casa bunicuţei, dar în locul ei, în pat, se află lupul.

Mărcile au fost imprimate într-un tiraj de 400.000 serii dantelate şi 15.000 nedantelate.

În curînd, seria „Basme populare" va fi completată cu alte valori,

FILMUL

Se dau următoarele cuvinte: 1) Prinz; 2) Îl interpretează actorii pe scenă; 3) Balast; 4) Dans ucrainean; 5) Armăsar; 6) Ion, de pildă. Prin înlocuirea iniţialelor, se vor obţine noi cuvinte, corespunzătoare următoarelor definiţii: 1) Locuinţă; 2) Zeul vînturilor; 3) Rămăşiţă; 4) Arbore; 5) Undă; 6) Mulţime.

Iniţialele noilor cuvinte obţinute, citite în continuare, vor da titlul unui film, reprezentat în cadrul Zilelor Filmului din R. Cehoslovacă.

Jocuri distractive

In 31 de mutări

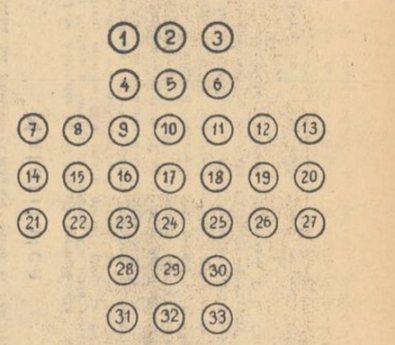

Sînt necesare 32 de fişe identice care trebuie aşezate cîte una în fiecare cerc. Deoarece sînt 33 de cercuri, unul din ele (oricare) va rămîne liber.

Se cere să se scoată toate fişele, afară de una. Această ultimă fişă trebuie să rămînă în cercul care iniţial a fost liber. Mişcările pot fi făcute înainte, înapoi şi lateral, sărind cu o fişă peste alta într-un cerc liber. La fiecare mutare se scoate fişa peste care s-a sărit. Prin urmare problema trebuie rezolvată în 31 de mutări.

Adunare fulger

Cereţi prietenilor dv. ca, fără să vă arate hîrtia să scrie pe ea cîteva numere cu cîte patru cifre, aşezîndu-le însă în coloană. Cereţi-le să vă arate apoi hîrtia şi anunţaţi că veţi adăuga tot atîtea numere cîte au scris ei şi că le veţi comunica pe loc totalul cifrelor.

Să presupunem că prietenii dv. au scris numerele:

7 6 2 1
3 0 5 7
2 7 9 4
4 5 1 8

Comunicaţi prietenilor dv. încă înainte de a trece cifrele dv. că numărul final va fi 39.996.

Adăugaţi repede la cifrele date de prietenii dv. astfel de cifre care să completeze succesiv pînă la 9999 toate numerele scrise de prieteni. Veţi avea următoarea situaţie:

7621 + 2378 = 9.999;
3057 + 6942 = 9.999;
2794 + 7205 = 9.999;
4518 + 5481 = 9.999.

Aveţi de adunat deci de patru ori numărul 9.999, adică 9.999 × 4. Înmulţire care se face uşor în minte. Înmulţim 10.000 cu 4 şi scădem 4 unităţi, adică 10.000 × 4 = 40.000 — 4 = 39.996!

Cîte 5 piese

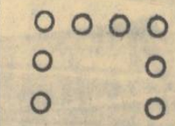

Aranjaţi 12 piese de table sau monede aşa cum vă arată desenul (un pătrat având pe fiecare latură cîte patru piese). Încercaţi să aranjaţi apoi astfel piesele încît de-a lungul fiecărei laturi să fie cîte 5 piese.

De la 1 la 19

Aşezaţi în toate cerculeţele (inclusiv cel din centru) cifre de la 1 la 19, astfel ca suma lor din oricare dintre cele trei cerculeţe *aflate pe aceeaşi linie dreaptă* să fie egală cu 30.

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 135

ÎN PĂRŢI EGALE

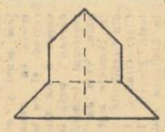

CUM?

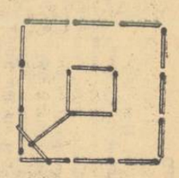

VASUL ŞI CUTIA

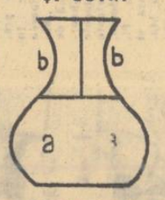

Părţile b—b se taie şi se adaugă la a—a.

EGALAŢI SUMELE

Schimbaţi locurile hîrtiuţelor cu numerele 8 şi 9, iar pe aceasta din urmă întoarceţi-o cu capul în jos, pentru a obţine numărul 6. Acum în fiecare coloană veţi avea 18.

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Intre teatru și film

În decursul acelei zile am văzut-o pe tânăra actriță a Naționalului, Silvia Popovici, depunînd o intensă activitate pe platourile studiourilor cinematografice de la Buftea (turnînd în filmul „Dacrtée" și jucînd pe scena Comediei, în piesa „Cei din urmă" de Maxim Gorki. Curioziatea m-a îndemnat să-i pun întrebarea:

Silvia Popovici în rolul Darclée, din filmul care se turnează în studiourile de la Buftea.

— Între teatru și film, încotro înclină „balanța"?

Răspunsul nu a venit cu ușurința la care ne așteptam. Actrița, pusă oarecum în... încurcătură, mi-a cerut un minut de gîndire și apoi mi-a răspuns:

— Cînd joc teatru mi-e dor de film, iar cînd turnez un film, mă gîndesc cu jind la teatru...

— Așadar, două „iubiri" care vă pasionează în egală măsură.

— Exact ! Și pentru ca să nu existe nici un fel de „obiecții" din partea vreuneia dintre ele, mă străduiesc să obțin rezultate bune la amîndouă... Filmul mi-a prilejuit o muncă interesantă și plină de inedit. După cum știți, am apărut până acum în filmele „La mere" (în rolul unei țărănci), în „Ora H" (în rolul unei profesoare).

...Și, din nou pe neașteptate, despre film.

— Trebuie să știți însă că cel mai mare examen din cariera mea este, fără îndoială, transpunerea pe ecran a vieții celebrei cîntărețe Hariclea Darclée. Un rol care ridică probleme noi și speciale de interpretare, un rol care de îngînsini mai multe, căci o însușire a unui personaj istoric, fie el cît de cunoscut, nu este niciodată ușoară.

Dar, fată că actrița pomenește dintr-o dată despre teatru, făcînd un popas retrospectiv asupra începuturilor carierei sale, la Teatrul Național din Craiova, vorbind despre unele dintre rolurile interpretate acolo, care i-au adus succesele : Ofelia din „Hamlet", Olga din „Ani de pribegie" (cu care a obținut premiul doi la concursul pe țară al tinerilor actori). Și, în continuare, a ținut să sublinieze :

— După absolvirea Institutului, în 1956, cei trei ani de zile în care am jucat pe scena Teatrului Național din Craiova o gamă bogată și variată de roluri, îi consider ca fiindu-mi deosebit de prețioși pentru întreaga mea activitate.

Alîtndu-ne la capitolul „roluri" Silvia Popovici mărturisește cît de mult îndrăgește personajele pe care le întruchipează acum pe prima scenă a țării: Ioana din „Surorile Boga" și Verka din „Cei din urmă" (pentru interpretarea Verkăi fiind distinsă cu premiul întîi la concursul tinerilor actori

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 137 ★ Sîmbătă 21 mai 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

În curtea uzinelor „Grivița Roșie", Eroul Muncii Socialiste Alexandru Codescu, maistru cazangiu, discută cu tovarășii săi de muncă proiectul de Directive.

Uzinele „Semănătoarea" au acum o nouă hală modernă de turnătorie, care va putea îndeplini sarcini sporite. — Da! Se poate să îndeplinim și să depășim sarcinile trasate! spune dispecerul secției, Toma Marin.

La secția lactate a Combinatului alimentar „30 Decembrie", muncitorii citesc ziarul într-o pauză.

Oameni care scurtează distanțele

Primăvara nu și-a arătat încă, pretutindeni, toaleta ei verde. Valea Prahovei mai desfășoară încă privitorului, din înălțimi, cununi strălucitoare de zăpadă care încărunțesc timplele munților. Dar, în schimb, jos, pe șoseaua ce duce la Orașul Stalin, verdeața pare că a răsărit chiar de sub asfalt.

Apropierea dezleagă misterul: nu sînt frunze, nu e pic de verdeață pe mijlocul șoselei. Înșelătoare e doar vopseaua proaspătă de pe camioanele noi-nouțe, dintr-un lung șir așezat în fața porților uzinei „Steagul Roșu". Aliniate pe asfalt, ele așteaptă în tăcere solemnă clipa plecării spre cine știe care colț de țară. Covorul verde care crește neîncetat este fără îndoială cel mai bun omagiu pe care-l aduc primăverii mîinile harnice, întrecîndu-se cu ea în ritmul și amploarea înnoirilor.

Numai 36 de minute sînt necesare astăzi pentru ca pe poarta uzinei să răsară un nou camion purtînd inițialele „S.R.". Este o cifră care adună pe jumătate din cadranul ceasului munca a mii de oameni. Aceasta înseamnă de fapt producția în serie a 2800 de piese care alcătuiesc camionul, fiecare piesă necesitînd pînă la 20 de operații.

Eugen ATANASIU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Proiectul de Directive

CAUZA ÎNTREGULUI POPOR

Pe fila zilei de 19 mai s-a încrustat un eveniment de o mare însemnătate în viața noastră a tuturor: a fost dat publicității proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. pentru planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960-1965 și pentru programul economic de perspectivă. Pe calea undelor sau prin paginile ziarelor, cuvîntul partidului nostru iubit a străbătut meleagurile țării ca un măreț imbold pentru milioanele de oameni ai muncii în lupta lor plină de pasiune pusă în slujba înfloririi patriei socialiste. Marile succese de însemnătate istorică în opera de construcție socialistă, repurtate de poporul nostru muncitor în perioada ce s-a scurs de la Congresul al II-lea al Partidului Muncitoresc Romîn, anticipează împlinirea prevederilor planului de dezvoltare economică pe șase ani — etapă hotărîtoare în opera de desăvîrșire a construirii socialismului în țara noastră.

Așa va fi! Certitudinea este evidentă în privirile înflăcărate ale oamenilor, în brațele încordate pe strunguri, în patosul firesc și totodată miraculos al muncii celor care străbat cu pas ferm și hotărît spațiul viitorului, aproape îndrăgostiți de clipele pe care le trăim...

În curtea gospodăriei agricole de stat Domnești proiectul de Directive este afișat la panoul de onoare. Muncitorii acestei gospodării și-au îndeplinit întocmai planul muncilor de primăvară și sînt hotărîți să realizeze prevederile proiectului de Directive în ceea ce privește creșterea producției de porumb la hectar.

Un Erou al Muncii Socialiste își amintește...

Ne e dragă Grivița noastră Roșie. Aici, aproape de sirena lui Roaită, în vecinătatea zidurilor sfîrtecate în 33, de gloanțele călăilor clasei muncitoare, prețuiești cu mai multă emoție libertatea noastră cea adevărată de a ne face viața mai frumoasă, de a munci pentru propria noastră fericire. Aici, lîngă placa comemorativă a eroicilor ceferiști, l-am reîntîlnit cu două zile în urmă pe maistrul cazangiu Alexandru Codescu, Erou al Muncii Socialiste. Se oprise în pauza de la ora 11 împreună cu cîțiva tovarăși ai săi de la cazangerie și asculta atent lîngă difuzorul stației de radioamplificare proiectul Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R. Asculta încordat, parcă din toate fibrele ființei lui, așa cum ți se întîmplă atunci cînd afli o veste mare care te solicită pînă în adîncul sufletului.

— La ce te gîndești, tovarășe Codescu? am îndrăznit să-l turbur liniștea meditativă.

— La toate! Vezi matale, aici în proiectul Directivelor e vorba de noi toți și deci și de mine. Ai auzit? Calea noastră ferată va avea 330 locomotive Diesel-electrice, iar în anul 1965 vom ajunge ca transportul cu tracțiune Diesel și electrică să reprezinte 45—50 la sută din traficul feroviar. Muncesc de peste 30 de ani aici la Grivița. Acum avem condiții de muncă așa cum se cade să aibă cei ce sînt stăpîni în țara lor.

...Sirena a sunat sfîrșitul pauzei. Eroul Muncii Socialiste mi-a întins grăbit mîna și mi-a rostit cuvintele cele mai simple de pe lume.

— Și acum la treabă!

...A pornit-o cu pași grăbiți și hotărîți pe ușa uriașei hale, pe sub arabescurile de tuș mineral. Mai e oare nevoie de adăugat ceva?

Toma Marin ne dă un sfat

— La ce te gîndești tovarășe Toma?

Dispecerul secției de turnătorie a uzinelor „Semănătoarea", Toma Marin, m-a privit stăruitor pe sub ochelari și în ochii lui a lucit parcă o flacără vie. Apoi a desfăcut ziarul pe care îl purta sub braț și a început să citească din nou.

— Iacă-tă ce scrie aici în ziar... La sfîrșitul perioadei 1960-1965, în agricultură vor lucra un număr de peste 43.000 de combine de cereale păioase, peste 8000 de combine de porumb, precum și alte mașini agricole. Avem acum la noi în uzină o turnătorie modernă și deci și capacitatea noastră de producție a sporit. Grijii partidului îi răspundem prin hotărîrea noastră deplină de a ne îndeplini și depăși sarcinile încredințate. Politica partidului clasei noastre muncitoare este politica noastră a fiecăruia. Iar proiectul de Directive este proiectul nostru, al fiecăruia.

Am plecat împreună prin curtea uzinei. Lucind în soare ca niște uriași bondari, combinele stăteau aliniate gata să la drumul ogoarelor. Parcă ghicindu-mi gîndurile, Toma Marin mi-a spus la despărțire:

— Munca noastră se revarsă în

D. TABACU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Fotografia: Mihai POPESCU

Omagiu maestrului Arghezi

Schiță de portret

„Cînd l-am cunoscut la Macedonski, prin 1896, m-a impresionat înfățișarea tînărului cu ochi minunați, dar cu atitudine agresivă, înghesuit și masiv".

(Galaction despre Tudor Arghezi)

Sînt cîteva decenii de cînd mă bucur de favoarea de a figura printre penații mai modești ai vetrei și prieteniei marelui poet. Nu știu cu ce am cîștigat-o. S-ar părea că meritul îi revine reporterului (o dedicație pe „Poarta neagră"* — 4 dec. 1930 — îl gratifică „substanțial și stilist") care a experimentat — spunea maestrul — o nouă pomicultură a reportajului modern altoindu-l cu metafora literară. Și dacă aceasta este geneza unei bunăvoințe purtînd sigiliul celui mai mare poet de la Eminescu încoace, al celui mai voltairian pamfletar, cum să nu-i fi recunoscător reportajului că mi-a înlesnit încă de la debut cea mai emoționantă și mai durabilă izbîndă? Grație lui, unghiul relațiilor colegiale dintre maestru și admiratorul tînăr de acum peste 35 de ani s-a lărgit dincolo de redacția unde conlucram amîndoi, cuprinzînd și cealaltă zonă arghezianâ, — casa din Fundătura Mărțișor. Cînd s-a petrecut acest „dignus est intrare" în spațiul familial al maestrului, nu-mi amintesc calendaristic. Neținînd — și e regretabil — un „jurnal" personal (ziaristica face pleonasm cu acest soi de memorandum intim) — multe lucruri neuitate din vizitele și convorbirile cu scriitorul în biroul său, sau sub umbrarul din curtea rustică, nu au date. Au rămas nesterse în amintire, dar nejalonate de timp. Dar le pot oricînd identifica în memorie sau în ziarele la care am lucrat, încorporate în „carnetele" care, imitînd minor inegalabilele „tablete", n-au fost multe din ele decît o însăilare avînd drept nucleu un fapt, un argument, o observație sau numai o simplă metaforă roditoare furnizate de ceasul trăit la Mărțișor, unde cu vremea pașii musafirului nu mai făceau să se smucească în lanț dulăii flocoși din ograda cu vișini.

Și iată-mă bătîndu-mi capul cu niscai șarade cronologice. În ce an mi-a oferit maestrul, fumător de pipă, o doză de tutun olandez, văzînd că am inaugurat un instrument similar, gest ce mi-a îngăduit să-i mai solicit și în alte dăți cînd îl salutam la redacție?

În ce împrejurare reporterul și-a luat voia să-i pipăie bicepșii, îmboldit poate de o discuție sportivă, sau poate din curiozitatea de a verifica pe ce zdravăn suport anatomic stă întinsă, lipită de bust, bluza de piele, cînd îl întîlnea pe Tudor Arghezi călărind motocicleta, în Obor, unde venea să tîrguiască boabe pentru orătănii? Sau în Sfîntu Gheorghe, unde se deplasa după șuruburi, nituri și scule trebuitoare atelierului său mecanic de acasă?

În ce primăvară l-a găsit văruind pomii din grădină și în ce toamnă l-a zărit într-un pîlc de cetățeni ai cartierului Văcărești, porniți cu poetul gospodar în campanie edilitară, privitoare la noroiul întreținut pe ulițele periferice de nu știu care primar troglodit?

Îmi plăcea să-l întîlnesc astfel, îmbrăcat alpinist, flanelă groasă de lînă cu guler cum umblă antrenorii de rugbi, bocanci solizi, basc, baston — și călcînd voinicește cu ajutorul de la Lemaitre, cu macaiul de la gara Obor, cu cizmarul și băcanul din cartier, locuitori ai acelei oropsite mahalale, pe care astăzi n-o mai recunoști de cînd ți poartă de grijă Sfatul popular. Această înfățișare a poetului mi-a rămas aidoma în minte pînă astăzi și ea refuză să cedeze altor metamorfoze survenite fizic și vestimentar în anii din urmă. Cînd îmi spune cineva „poartă pălărie Tudor Arghezi, l-am văzut la șosea cu pălărie" — îi replicitos: „te, înșeli, poartă basc". Sau: „se îmbracă cu haină bleumarine la două rînduri". „Nu-mi vine a crede să fi renunțat la vesta gri de lînă, la papion cînd vrea să mai schimbe lavaliera. De cînd îi țin minte numai așa l-am văzut îmbrăcat chiar dacă d-ta l-ai văzut — nu mă îndoiesc — așa cum afirmi. Nu are mustață colilie. Are mustață neagră. Poate niței cărunță".

Iam povestit cîndva maestrului cum ni-l închipuiam în adolescență, la Iași, pe autorul „Rugei de seară", care ne tulburase profund cînd a apărut în „Viața Socială", cu puțini ani înainte de primul război mondial. Patetica poezie devenise „șlagărul" — iarte-mi-se expresia — ședătorilor duminicale de la clubul muncitoresc din strada Ghica Vodă. Și cînd răsunau sub afumata bagdadie boltită de sub care se filtra, peste pletele și lavalierele ascultătorilor, palida lumină de petrol lampant a veacului încă în fașe, versurile: *„O, dă-mi puterea să scufund / O lume vagă, lîncezindă / Și să țîșnească-apoi din fund / O alta, limpede și blîndă"* — cum să nu ți-l închipui pe autorul lor croit după un tipar de titan jonglînd cu fulgerele, glăsuind ca tunetele?

Așa ni-l imaginam. Un titan cu imensa pălărie calabreză, în ținuta căruia se asociau elementele de garderobă a trei modele consacrate atunci în portretistica poeziei din tîrgul Iașilor și din depărtatul București: Mihai Codreanu, Minulescu și Macedonski. Primul furniza linia severă, glacială și singuratică a parnasianului plimbîndu-se pe Lăpușneanu la braț cu statui de marmură; al doilea borurile largi ale „borsalinei" și cel de al treilea somptuoasa pelerină neagră, lungă pînă-n călcîie, atît de familiară bucureștenilor, înlocuită acasă cu un stacojiu halat de brocart (cum purta și magul Sar Peladan) cînd prezida din jilțul sacerdotal soborul discipolilor întru lirica chintesențiată, poeți debutanți sau deja mîruiți cu confirmarea pontifului simbolist.

Într-atît această imagine hiperromantică ne-a urmărit se pare și ulterior, cînd strămutați la București, imediat după război (1919) ni s-a relevat chipul real al poetului, încît unii au refuzat să-l accepte ca atare. Ei au continuat să-l conserve și să-l portretizeze pe cel fictiv — cu aceeași exaltare admirativă — potrivit rețetei suprarealiste, în compoziția căreia figura omului deține un loc fără însemnătate, e „viziunea" subiectivă a pictorului cubist. Cu titlu documentar amintim despre un asemenea tablou intitulat „Tudor Arghezi", în alcătuirea căruia paleta cu vopsele nu contribuise decît la confecționarea feții, parcelată policrom în romburi și triunghiuri. Restul se compunea din produse reprezentînd singurele materiale avînd contingență autentică cu modelul, pe care pictorul reușise să și le procure ingenios de la bărbierul și croitorul poetului: părul capului era natural lipit cu pap, haina așișderea din stofa industrială a posesorului ei și ca să nu uit mustața (pe atunci neagră — 1924) a fost forfecată dintr-un manuscris al pamfletarului, slovele de cerneală imitînd firele capilare:

— Asta sînt eu? — a exclamat cu uluire nestăpînindu-și hohotul de rîs autorul „Cuvintelor potrivite".

— Așa te văd, maestre.

— Nu strică să-i faci o vizită oculistului — l-a sfătuit cu îndulgență. Pe care a folosit-o și epistolar (originalul documentului îl mai am) către redacția unei reviste de avangardă, unde a apărut un desen similar într-un număr închinat marelui poet al clarității lexice, acela care *„din mucigaiuri, bube și noroi / Iscat-am frumuseți și prețuri noi"*. Tudor Arghezi spunea, printre altele:

„În revista dv. am găsit capete cu unsprezece profiluri, cu un ochi deasupra pălăriei și cu celălalt pe mușama; am găsit fire de mustață ivite în spinare, peste sacou, nasul demontabil și ghetele făcînd corp cu ființa. În loc de creier, un portret purta, mi se pare, în craniu, un grilaj de lemn.

F. Brunea-FOX

● *(Continuare în pag. 2-a)*

ILEANA ILIESCU, tînăra balerină a Teatrului de Operă și Balet, obține un frumos succes în rolurile Odettei și Odiliei din opera „Lacul lebedelor". În prezent, ea repetă rolul Zaremei din opera „Fîntîna din Bacciserai"

(CITIȚI REPORTAJUL NOSTRU DIN PAGINA 8-a)

Fotografia: Nicu VASILE

În acest număr:

Prima călătorie cu nava-satelit
—Reportaj pe deplin realizabil—

EVOCARI:
Mihail Sebastian

SPORT
Pe scurt despre jocurile olimpice
de Matty ASLAN

Năravuri și moravuri:
Vindeți-vă telefonul!
de Nicuță TĂNASE

Puncte de vedere
de Dan DEȘLIU

Reflector
de Eugen BARBU

Maestrul Arghezi în mijlocul unui grup de deputați, la Marea Adunare Națională.

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Antonin Dvorak

Marele muzician ceh Antonin Dvorak s-a născut la 8 septembrie 1841, într-un mic orășel situat la nord de Praga. Tatăl său era hangiu. În prăvălia părintelui a auzit micul Antonin cîntecele populare ceh, cele care aveau să influențeze într-o măsură atît de hotărîtoare creația sa muzicală.

Dovedind aptitudini muzicale încă de la o vîrstă fragedă, Antonin este trimis să studieze în orășelul Zlonice. De aici, datorită grijii profesorului său Antonin Liehmann are posibilitatea să plece la Praga unde urmează o școală de organiști. Pentru a-și putea plăti întreținerea, el dă lecții particulare, copiază note și cîntă în mici orchestre. Din această perioadă datează primele sale compoziții, vădit influențate de muzica lui Beethoven, compozitorul pe care Dvorak l-a admirat pînă la sfîrșitul vieții.

Primele compoziții de mai mare amploare ale lui Antonin Dvorak aparțin operei. Lucrările, deși vădesc un talent remarcabil, trec totuși neobservate. Numele lui devine cunoscut odată cu apariția în 1872 a unui celebru imn, puternică chemare adresată poporului ceh la luptă pentru libertatea și fericirea patriei.

Apreciat de marele compozitor german Brahms, care-i facilitează în 1873 obținerea unei burse de stat, bursă ce-l pune deocamdată la adăpost de grijile materiale, Dvorak se consacră compoziției. În cîțiva ani el compune 3 simfonii, opera Vanda, un concert pentru pian, numeroase cvartete și trio-uri și mai ales oratoriul Stabat Mater a cărui reprezentare în Anglia a stîrnit — cîțiva ani mai tîrziu — o unanimă admirație în cercurile muzicale engleze.

Caracteristica muzicii din această perioadă a lui Dvorak constă în folosirea motivelor folclorice ale poporului ceh. Mai tîrziu, în cursul celor doi ani pe care l-a petrecut în America în calitate de director al Conservatorului din New York, Dvorak nu și-a desmințit afinitatea pentru muzica poporului său. În celebra simfonie a V-a „Din lumea nouă", compusă în această perioadă, răsună puternice accente ale muzicii cehe. Opunîndu-se presei americane care califica a cincea simfonie drept „americană", Dvorak scria că toate operele sale scrise în străinătate sînt și rămîn cehe. Simfonia reflectă impresiile unui ceh aflat în America și dorința sa imperioasă de a se înapoia în patrie.

În anul 1904, în ziua de 1 Mai, în timp ce Teatrul Național îi repeta ultima operă, „Armida", Antonin Dvorak cuprins de o embolie cerebrală încetează din viață îndurerînd profund poporul care-și amintea cu pietate cuvintele repetate atît de des de compozitor: Rămîn ceea ce am fost din totdeauna: un simplu muzician ceh...

D.

La Fontaine

Considerat suspect și ireverențios de către Ludovic al XIV-lea, Jean de La Fontaine a fost un martor ironic al societății lui, persiflată de fabulist — ori de cîte ori ea voia să-și poleiască moravurile și năravurile — cu o vervă ce se hrănea din izvoarele poeziei și ale moralei. De fapt, pentru La Fontaine fabula a fost un cadru, o formulă și nu un scop în sine; anecdota, mărturisirile personale, în fine tot ce nu ținea de esența comunicării este poate, comun și altora. Propriu și original rămîne înțelesul subtil și nu subiectul propriuzis. Semnificația fiecărei idei urmărite, așa cum se degajă din catrenul ce încheie relatarea este de regulă mai presus de particularitatea cazului istorisit. Ea se înscrie într-un sistem de replici, constituite treptat în focul experiențelor nemijlocite, ca un corectiv față de brutalitatea, orgoliul celor pe care scriitorul îi cunoaștea în cercurile aristocratice. Am putea spune că luate în întregime fabulele sale alcătuiesc un tratat de morală populară pentru uzul celor certați cu etica sănătoasă ori numai indiferenți la mesajul ei. Așa se și explică de ce din conformism, Boileau a omis fabula în a sa **Artă poetică** spre a evita orice apropiere între specie și ilustrul contemporan ce o slujea cu toată indispoziția față a Regelui Soare. Dar posteritatea i-a făcut dreptate lui La Fontaine și în vreme ce astăzi multe reguli poetice catalogate de Boileau sînt demult date uitării, fabulele despre lei, vulpi, iepuri și măgari ale marelui umorist trăiesc o tinerețe veșnică.

Jean de La Fontaine s-a născut la Chateau-Thierry în miezul verii anului 1621. A avut o existență îndelungată căreia puțin i-a lipsit să atingă trei sferturi de veac. Moartea l-a doborît după o boală grea la 13 aprilie 1695, după ce se încercase cam în toate genurile literare și nu izbutise decît într-unul singur.

În tinerețe a fost de toate: seminarist, avocat, administrator de închisoare și în cele din urmă poet. Debutează la 24 de ani cu o traducere mediocră. Apoi patru ani la rînd, în schimbul unei pensiuni rimează dedicații obîăduitorului său, Fouquet. În casa acestuia va cunoaște, viitorul fabulist, cele mai de seamă figuri culturale ale vremii: doamna de Sévigné, domnișoara de Scudery, pe Desmarets și Chapelain, dar mai cu seamă pe Molière. Cu acesta și cu Racine și Boileau se va lega prieten pînă la moarte.

Din perioada imediat ulterioară despărțirii de Fouquet provin primele manifestări originale ale lui La Fontaine. E vorba de o culegere de povestiri intitulată: **Istorisiri în versuri inspirate din Ariost și Boccaccio.** În 1655 apare o a doua serie de asemenea compuneri. Peste trei ani apar cele dintîi cărți de fabule. În 1669 un poem ce oscila între poezie și proză filozofică **Psyché** și, în același an, o a doua culegere de fabule. Va mai da la iveală piese de teatru, în sfîrșit noi fabule.

Comediograf înnăscut — cum îl numește Silvian Iosifescu — La Fontaine va surprinde prin intermediul unei întregi faune

animaliere individualitatea unor caractere și în același timp tipicitatea lor și o va face cu suplețe spirituală și mai cu seamă cu excelente intuiții educative.

Alegerea sa la Academie, în 1683, va fi ratificată de rege cu o întîrziere apreciabilă atît de mare era dezacordul ideologic între artist și monarh. La Fontaine a făcut unele gesturi ca să-i impace augusta nemulțumire, nu și pe acela însă de a renunța la principiul vital al creației sale: respectul față de adevăr, înțelegerea realității inconjurătoare. Fără a fi un didactic, La Fontaine își învăța cititorii să fie muncitori, modești, iscusiți, drepți și demni. Multe din versurile sale au o circulație aforistică: **Poți pierde totul vrînd să obții prea mult. Cine rîde la urmă, rîde mai bine. Să ne întovărășim întotdeauna cu cei ce ne sînt egali, etc.** Ele țînteau să prevină publicul asupra abuzurilor curții și nobililor în mîna cărora era plinea și cuțitul.

Creator al versului liber, scriitor cu o excelentă putere de plasticizare, mînuind simbolul dar mai cu osebire personificarea, La Fontaine a satirizat multe din apucăturile leilor, vulpilor și lupilor timpului său prin mijlocirea unei opere durabile și savuroase care, potrivit propriei caracterizări, rămîne „o amplă comedie într-o sută de acte diverse".

H. ZALIS

Omagiu maestrului Arghezi

(Urmare din pag. 1-a)

vopsit verde, prin care se uita încoace un cîine dresat — și o inscripție: „Sunați". Propriul meu portret din INTEGRAL era agrementat cu 10-15 capace de aluminium așezate în dosul urechii mele; ar fi fost deajuns un bobîrnac în ultimul capac, pentru ca portretul să înebunească. Vreau să zic că în lumea Dv. totul devine posibil și ironia funcționează cu o severă gravitate".

S-ar putea ca atari surprize portretistice zămislite de unele ciudate optici ale minuitorilor de pensulă „constructivistă" de odinioară să-l fi determinat pe Tudor Arghezi să recurgă la autoilustrare. Și-a adus aminte că pe nițică sa subțire cu care-și caligrafiază pe velină, minuscul și totuși citeț, cuvintele — nu m-ar mira să poată reproduce un poem pe un bob de orez — și-a vădit în tinerețe îndemînarea și la desen. S-a văzut asta din autoportretele sale, în care cu mijloace simple s-a redat pe sine, nealambicat, cu sinceritate nemistificată de oglinda în care se bărbierește și în care înregistrează filozofic, surîzător, celelalte vestigii de peniță: ale anilor glorioși.

L-am întrebat ce l-a îndemnat să-și împodobească „Florile de mucegai" (1931) cu un autoportret.

— Ca să știe lumea că port ochelari cu rama groasă, că nu-s nici Adonis dar nici muma pădurii, cum mă slutesc unii nevinovați vrăjitori ai artelor frumoase infernale — mi-a răspuns zîmbind. *Așa se întîmplă cînd alții socot că te cunosc mai bine decît te cunoști tu însuți. Te iau și te toarnă în tiparele lor cubiste, mutilîndu-te fizic, sau te deformează spiritual, chircindu-ți zămislirile, cum a procedat cu versurile mele de început Macedonski. Mi le strica intenționat, cum susțineau prietenii mei Cocea și Galaction cu care pornisem spre Colchida literaturii, în 1896. Le corija ca să semene cu stilul casei. Să poarte ca niște copii ai săi din flori, amprenta paternă a șefului de școală — mustăcioară de mușchetar și capa romantică. Am evadat. N-am vrut să fiu el.*

Pînă acum vreo cîțiva ani, de cînd Tudor Arghezi și inimoasa sa tovarășă de viață locuiesc la Șosea, într-o vilă pe care regimul nostru popular, prețuindu-i marele merite literare, i-a pus-o la dispoziție — poetul și familia sa au domiciliat în casa situată pe ulița Mărțișor. Casă bătrînească, destul de largă, cu arhitectură provincială, odăi mici, dar luminoase, ce se încălzeau iarna cu lemne, nu toate, combustibilul reprezentînd un capitol spinos în bugetul scriitorului. Pitorescul ei îi dădea grădina vastă, cu pomi roditori, ce o înconjura, răzoarele cu flori, spațiile cu iarbă și o bucătică de vie ce-i prilejuia gazdei să se laude că vinul cu care-și cinstea oaspeții e din recolta sa proprie (25-30 kg. pe an). În livadă, printre meri, vișini și caiși, pe care i-a cîntat atît de fermecător (*„De unde au ieșit atîtea caise, ca niște ouă ale lunii, la răsărit, scoase cu năvodul din apele acoperite cu coca de aur ?"*) zumzăie făcătoarele de miere ale celor trei știubee. Într-un castan (poate plop, poate tei, îmi scapă specia) se hîțîna Mițura și Barutu — mici de o șchioapă în amintire, cînd nu gonesc cu bicicleta pe poteci, între șopron (ce-i servește poetului ca atelier de reparat motocicleta și alte obiecte de gospodărie scrîntite de întrebuințare) și între zaplazul ce împrejmuie la bunicică distanță ograda. De asemenea în șopron zace un mic tacîm de zetărie — regaluri cu litere de plumb, vinclaue... cît a supraviețuit din pasiunea tipografică a maestrului, care visa să-și culeagă singur operele, să și le tragă la presa de mînă, după vestita îndeletnicire elzeviriană. Muncitorii tipografi i-au fost întotdeauna dragi și îmi vin în minte cu emoție caldele rînduri închinate „culegătorului de semne", mai de mult: *„Și de cîte ori mîinile tale negre de coșar, murdar de funingini cu ulei pînă la ochi, îmi aduceau pe dedesubtul teascului, ca o maramă a lui Crist, purtătoare de reminiscențe selenare, coala mare de hîrtie tipărită, eu îți le sărutam cu smerenie, închipuit, și îți le-ași fi sărutat cu adevărat dacă nu mă știam că ai să crezi că am înnebunit".*

Tot în legătură cu această predilecție, menționez că din contactul din tinerețe cu epruvetele și retortele — fusese un răstimp ajutor de chimist la o fabrică de zahăr, cam prin 1899 — îi venise gîndul să încerce o rețetă nouă de cerneală tipografică. Îl ajuta un prieten, Vasile Pop, care părăsind literatura — romanele lui sentimentale îi aduseseră oleacă de succes la începutul secolului nostru — din lipsă de cititori, s-a consacrat invențiilor practice. Lansase o întreagă serie de absurdități — pălării de carton imitînd cea de pai, pe care o arunci cînd îți-o fleșcăiește ploaia (costa mai nimic), cutia de chibrituri ce se închide singură, o răzătoare pentru curățat dimineața limba îmbîcsită a fumătorilor, și altele de acest soi. Era un naiv, fără nici o pregătire tehnică și îmi aduc aminte că vizitîndu-l odată la Ploești unde locuia și unde avea, într-o hardughie de scînduri, atelierul, mi-a împărtășit că a făcut o descoperire chimică extraordinară. Mă invitase să asist la prima experiență. Luînd dintr-o cutie un pic de cărbune, din alta o cantitate mică de sulf și din a treia puțin salpetru, le-a amestecat și a dat foc compoziției cu un chibrit. A ieșit o flăcără însoțită de o bubuitură. Vasile Pop inventase... praful de pușcă. A murit de mizerie.

Revenind la descrierea peisajului din Mărțișor, amintesc că peluza era afectată caprelor. Vreo duzină, și toate albe, cum îi plăceau poetului. Pășteau și se hîrjoneau pe iarbă, și la mirarea mea că are atîtea și că le ocrotește în dauna unei vaci, bunăoară, mi-a spus că le iubește fiindcă au dragoste de pui lor ca nici un alt animal domestic. Am reținut și o întîmplare pe care mi-a relatat-o ca să-și sprijine sentimentul. Din păcate o redau cu cuvintele mele:

— La o circiumă din Tei, între mănăstirea Plumbuita și un mic heleșteu plin de broaște și de fîntari am asistat la o scenă de familie, obișnuită pe acolo. Se cinsteau cu țuica la o masă trei băsinași oacheși cînd iată survine descultă și în fuste pestrițe, nevasta, chivuță.

Era tînără, piептoasă, și cu un plod în brațe. S-a așezat pe scaun și imediat numărul „dorobanților" a mai sporit cu unul. Taman cînd însuflețirea era mai în toi (citiți toi), taman cînd oaspeții se încinseseră într-o spinoasă controversă, debitată în idiomul lor familiar — probabil o problemă de sanscrită — hopa se supără pruncul și dă-i cu plînsul. Pe semne nu era de acord cu discuția.

Băutorii s-au oprit din polemică, iar unul dintr-înșii, întărîtat — tatăl sabotorului — i-a îndrugat ceva femeii. Aceasta și-a examinat o clipită sînul dolofan și și-a mutat apoi privirea de antracit alături, unde trona sticluța de țuică. N-a stat mult în cumpănă. Copilul a supt cîțiva stropi din țoi și s-a mulcomit.

Scena a doua se petrece sus în parcul de salcîmi care domină lacul Tei, la o svîrlitură de băț de circiuma în chestiune. Acolo păștea iarbă o turmă de capre albe. M-a amuzat să urmăresc zbenguiala iezilor, drăguți ca niște copii. Din cînd în cînd, plictisiți de troscot, sau aducîndu-și aminte de întîmplarea cu lupul, cucuieții o zbugheau spre înțeleapta lor mamă, îmbulzindu-se în ugerul ei greu de lapte.

Degeaba. Întindeau botișoarele înegrite în vîrf ca o mură lucioasă; izbeau îndîrjiți ca niște boxeri într-un sac de antrenament; ugerul se bălăngănea încolo și încoace, capra întorcea capul spre odraslele sîcîitoare, agasată de inutilele lor insistențe. Ce? E vina ei? Nu văd prostuții că stăpînul i-a pus ugerul într-o traistă?

Adevărat, erau patru capre și toate purtau un „sutien" ermetic, inabordabil: Hapsîn om și stăpînul ăsta!

— Bine, neică, i-am zis cu reproș — îți lași iezii flămînzi?

— Te înșeli. Le rămîne destul lapte și lor. Le-am pus desagă ca să nu-l sugă tot, să-mi mai rămînă și mie. Dar vezi d-ta nu există mamă mai bună decît capra. Cînd o mulgi, la un moment dat nu mai curge nimic. Eu știu că mai este. Dar oricît aș trage, zadarnic. O picătură nu mai țîșnește. Și o las în pace. Fiindcă, vezi d-ta, dobitocul se gîndește la mine, la nevoile mele, dar se gîndește și la copiii ei. Își reține o porție și pentru dînșii. Da, domnule, o mulgi, o mulgi și ea zice cînd socoate că îi-a dat ce-i al tău: „stop! restul e pentru iezi!".

Dacă spațiul revistei nu mi-ar fi limitat, aș vorbi și de altă vocație ratată a poetului, în afară de cea a chimiei și imprimeriei: avicultura. S-a apucat să crească găini de rasă, aventură în care investise produsul a nu știu cîtor cărți, plus împrumutul cu dobîndă pîrpărată, contractat la bancă. Sute de galinacee cotcodăceau și cîrîiau în cotețele sistematice întreaga familie li se consacrase, poetul trebuia să alerge în piață după porumb, să le supravegheze sanitar, administrîndu-le injecții, mereu adîncit în tratate de specialitate (avea o bibliotecă bogată veterinară, agronomică și avicolă). Și asta a ținut pînă cînd nu știu ce holeră a dat lama în cotețe, pustiindu-le și punînd fatal capăt unei pasiuni legate de atîtea riscuri, cînd trebuie să și mai publici versuri ca să-ți plătești barem impozitele.

*

Excepționalele condiții pe care statul nostru democrat-popular le oferă muncii de creație a scriitorilor și artiștilor, i-au dat marelui nostru liric posibilitatea și răgazul de a-și hărăzi anii fecunzi ai bătrîneții neprețuitei sale poezii. Inspirat din realitățile ce caracterizează viața și avînturile constructive ale poporului, Tudor Arghezi le-a exprimat în nestemate creații poetice la înălțimea uriașului său talent. Treaz la freamătul tineresc din jur, el își întîmpină cu o sensibilitate ce desfide cei 80 de ani pe care-i poartă pe umeri. Cutreeră străzile Bucureștiului, se minunează de realizările urbanistice ce i-au transformat miraculos aspectele vetuste, se așează la masa de lucru și dă drumul penițel de diamant:

— Ți-am luat specialitatea, mi-a spus deunăzi rîzînd cu voioșie juvenilă. *Am scris o carte de reportaje bucureștene.*

Și privindu-l cu dragoste în vreme ce ne sorbeam cafeluța însoțită de țigară (*„doctorul spune să nu fumez, dar nu-l ascult"*), mi-a venit în minte un episod din anii foarte tineri ai celor doi prieteni, Tudor Arghezi și Gala Galaction.

„Prin 1897, ispitiți de alte zări decît cele ale școalei — povestește autorul „Bisericuței din răzoare" — *ne-am hotărît, eu și Theo, să rămînem repetenți. Macedonski, auzind de hotărîrea lui Arghezi, a exclamat: „Foarte bine! Să rămîie repetent: ca să nu îmbătrînească..."*

F. Brunea-FOX

La Sinaia, cu soția și fiica sa

Vorbind la o reuniune a partizanilor păcii

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

23 — 29 mai

23

1707 — S-a născut naturalistul Charles Linné (m. 1778).

1906 A murit dramaturgul norvegian Henrik Ibsen (n. 1828).

24

1905 S.a născut M. A. Șolohov.

1543 A murit astronomul polonez N. Copernic (n. 1475).

25

1871 S-a născut criticul literar Garabet Ibrăileanu (m. 1936).

1681 A murit dramaturgul spaniol Calderon de la Barca (n. 1600).

1945 A murit poetul sovietic Demian Bednîi (n. 1883).

26

1919 A luat ființă Partidul Comunist Bulgar.

27

1910 A murit savantul german Robert Koch, descoperitorul bacilului tuberculozei (n. 1843).

28

1916 A murit scriitorul revoluționar ucrainean Ivan Franko (n. 1856).

29

1945 A murit scriitorul Mihail Sebastian (n. 1907).

1910 A murit compozitorul rus M. A. Balakirev (n. 1837).

1265 S.a născut Dante Alighieri (m. 1321).

MIHAIL SEBASTIAN

În ziua de 29 mai 1945 — deci acum cincisprezece ani, un accident stupid a retezat cariera unui scriitor deosebit de înzestrat. Acesta a fost sîrșitul, cumplit de nedrept, al lui Mihail Sebastian, strivit de un camion înainte să fi împlinit 38 de ani.

Născut la Brăila în 1907, Sebastian, fiu al unui mic funcționar, a cunoscut de copil tot felul de lipsuri iar mai tîrziu, elev de liceu și student, tot soiul de jigniri, legate de o orînduire nedreaptă.

Mihail Sebastian a scris romane, eseuri, a tradus sonetele lui Shakespeare, a publicat cronici literare, dar, mai presus de toate, așa cum îi plăcea să mărturisească, a fost dramaturg, scriitor de teatru. Drama, poezia acțiunii, după etimologia cuvîntului, treapta cea mai de sus a poeziei, — l-a atras pe acest scriitor talentat, inteligent, cult, încredințat de misiunea socială a artei. Prima sa piesă: **„Jocul de-a vacanța"**, reprezentată în 1936, în care apare tema sa preferată: nevoia omului cinstit, a omului scîrbit de o întocmire socială crudă, de a se izola într-o lume aparte, unde zgomotul din afară ar pătrunde cît mai greu. Iluzie zadarnică, pentrucă uriciunea vieții din afară își face loc pînă și în turnurile de fildeș, oricît de bine zăvorîte. Degeaba se refugiază eroul din **„Steaua fără nume"**, jucată, după adevărate peripetii, în 1944: izolarea sa nu-l scutește de nedreptatea legată organic de întocmirea socială. **„Steaua fără nume"**, de care un moment se îndrăgostise, îl

părăsește pe naivul Miron la apariția **„capitalistului"** insolent, care-i asigură o viață de lux, dar lipsită de orice poezie și de umanitate.

Sebastian, victimă a acestei orînduiri, și-a dat seama, în perioada războiului îndeosebi, că izolarea nu poate fi de folos luptei pentru răsturnarea orînduirii celei crude, — și de aceea piesa **„Ultima oră"** — din nefericire ultima sa piesă! — conține puternice accente împotriva unor eroi venali — industriași, miniștri, ziariști contopiști — profitori ai unui regim de corupție. Acțiunea **„Ultimei ore"** se desfășoară cam prin 1935 și Alexandru Andronic, eroul piesei, dă semne că se deșteaptă din vis.

În vremea barbariei fasciste, piesele talentatului Mihail Sebastian au trebuit să se joace sub nume de împrumut, urmărite de tot atît de barbare legi rasiale. Astăzi, piesele lui Sebastian sînt jucate și deosebit de prețuite în mai toate țările unde există o mișcare teatrală progresistă.

Scriitorul fără noroc, care n-a apucat să-și vadă reprezentată **„Ultima oră"**, adevărată capodoperă, este astăzi apreciat cum se cuvine, lucrările sale fiind reprezentate pe scenele teatrelor din țară și de către echipele de amatori.

Repede, ni se pare, au trecut cincisprezece ani de la moartea lui Mihail Sebastian, a cărui stea, cum spunea amicul său Camil Petrescu, se ridică astăzi, din ce în ce mai strălucitoare, pe firmamentul literaturii române.

O floare pe mormîntul său modest, așa cum i-a fost și viața.

Ivan MASSOFF

Timișoara anului 1660

Renumitul călător turc din veacul al XVII-lea Evlia Celebi, care a cutreerat numeroase țări din Africa, Asia și Europa, a scris însemnări interesante despre pelegrinajele sale prin lume. Una din acestea, prezintă și Timișoara anului 1660 — ocupată pe atunci de turci —. Însemnări din care redăm, în limita spațiului nostru, aspectele ce ni s-au părut mai interesante din punct de vedere istoric și documentar.

„Această cetate e așezată în mlaștinile rîului Timiș, întocmai ca o broască țestoasă ce stă culcată în apă și ale cărei picioare ar fi cele patru mari bastioane, capul, fortăreața internă (cartelul), iar corpul, extensiunea ei, așa că, privită în ansamblu, are forma pentagonală. Cetatea nu e construită din cărămidă și nici din piatră, ci peste tot e din lemn gros și tare de stejar. Gardul de nuiele ce o înconjoară e în așa fel îngrădit că parcă ar fi un perete subțire de zid ceea ce dă cetății un frumos aspect. Făcut de un iscusit maestru, acest gard e din viță de vie sălbatecă și cum e tencuit cu var și gips, ne-nfățișează cetatea colorată în alb... Cetatea e împrejmuită cu un șanț adînc și are, în trei părți laterale, camere de veghere cu terase către șanțurile ce o înconjoară, pentru posturile de observare. În fiecare seară cîntă noua orchestră iar santinelele își dau consemnul strigînd. În decurs de o oră, cetatea, dacă se merge peste bastioanele ei, poate fi ocolită.

Cetatea are cinci porți, făcute din lemn foarte tare, porțile sînt duble, înalte și late. În fața fiecărei porți se află cîte un pod mobil de lemn. Noaptea, porțile se închid iar podurile se ridică.

Cetatea are patru cartiere. În cartierele Poarta Azab, Poarta Cocoș și Poarta Țărmului sînt vreo 1.200 case, joase, construite într-o formă caracteristică și acoperite cu șindrilă iar cosurile plane, fără curț și grădini. În acest oraș, în afară de cosurile caselor, alte construcții din piatră nu se află. În unele case se văd și sobe. Sînt apoi patru mînăstiri, șapte școli primare, trei hanuri și patru băi frumoase, dintre care una e în Poarta Țărmului și alta în Poarta Apei. Tot în cetate se mai văd vreo 400 bazare precum și o Ciasie pentru promenadă. Străzile sînt pavate cu scînduri deoarece piatra lipsește cu desăvîrșire și nici nu e posibil a se aduce. Prin mijlocul cetății curge pe două brațe, prin site, rîul Timiș din care se alimentează cu apă întreaga populație a orașului întrucît fîntînile lipsesc — și tot pe Timiș se scurge afară și se duce departe murdăria din oraș. Mai sînt în fine în cetate, magazine de grîu, precum și multe cafenele.

Fortăreața internă (castelul Huniade) e din piatră, are formă patrată, e construită foarte frumos și înconjurată fiind de apele rîului Timiș, formează un fel de insulă... Are trei porți de fier, cu bolțituri compacte din cărămidă, porți ce se deschid către oraș legate între ele prin cîte un pod mobil. Cetatea aceasta din interiorul orașului e prevăzută pe margini cu cinci frumoase turnuri din cărămidă, foarte tuguiate, îmbrăcate cu scîndură. Turnurile, magaziile, sînt toate pline cu comori, cu echipament de război, alte lucruri însă aproape nu sînt..

Suburbiile cetății se compun din zece părți de oraș cu 1.500 case, unele mai mici, altele mai ridicate, iar altele mai spațioase și mai largi, acoperite cu șindrilă și avînd curți împrejmuite cu gard de scînduri; fiecare casă are cîte două porți: una mai mare pentru care și călărești iar alta mai mică, pentru pe deștri. Deși hale nu sînt, se pot totuși găsi tot felul de mărfuri. Străzile acestei suburbii sînt pavate cu scînduri. Cînd în oraș plouă, atunci la periferii, în gropile din afară se poate îneca chiar și un elefant.

Populația este păsnică, modestă și ascultătoare. Are luptători voinși, negustori și oameni învățați. Locuitorii, în mare parte, poartă haine de postav un fel de șube mari cu copci, și pantaloni bazonați în genunchi cu piele de marochin; pe cap au calpane din postav verde iar în picioare poartă niște papuci grosi. Ca interesante și caracteristice mîncăruri se pot aminti, între altele, plăcinte cu unt, plăcinte cu miere, supa neagră, varza și dovlecei umpluți. Între băuturi e de remarcat vișinata și apa de miere. A bea vin, în această regiune e o mare rușine, de preferință se bea mai ales apa de miere. Dintre speciile de animale: cai, boi, bivoli, oi, miei, sînt în împrejurimi atîtea că numai Dumnezeu le știe. Mierea și untul de aici au renume mondial".

Acestea sînt cîteva din aspectele orașului Timișoara notate cu 300 de ani în urmă de călătorul turc Evlia Celebi.

Virgil LAZĂR

POȘTA REDACȚIEI

D. DIMA — Orașul Stalin: Oamenii se pot înțelege, indiferent de temperament. Pentru aceasta însă trebuie ca fiecare să dea dovadă de respect și înțelegere față de celălalt. Cerîndu-ne să vă răspundem la această chestiune, ne arătați că nu veți putea dormi nici noaptea, fiind în așteptarea răspunsului nostru.

Oare să nu fi dormit atîtea zile? Mai că au ne vine a crede că aveți un asemenea temperament.

OVIDIU GOLEA — Arad: Un manual de stenografie veți putea găsi, dacă veți cerceta anticariatele din localitate. Lecții de stenografie au fost și sînt publicate și în revista „Presa noastră". Dacă obțineți o colecție veți fi în posesia unui material foarte prețios pentru învățarea stenografiei. În ultimul moment am aflat că a apărut un asemenea manual pentru tineret. Căutați-l în librării.

E. MADAS — Ploești: Piesa ce ați scris-o predați-o secretariatului literar al teatrului de stat din localitatea dv. care vă va face observațiile cuvenite sau poate nu vă va face nici una. În cazul acesta, prezentați-vă de premieră...

IANCU BÂRBULESCU — Arad: Mai aveți nevoie de multă muncă pentru a da versurilor o formă plăcută și corectă.

C. ȘTEFĂNESCU — Galați: Părerile noastre despre poezille ce ni le-ați prezentat nu sînt în măsură să vă satisfacă. Scrise în genul poezilior populare, ele nu au profunzime, ci apar ca niște simple exerciții de versificare.

VICTOR SILVA — Calafat: Cereți un răspuns scurt la întrebarea: trebuie să mai perseverez în poezie?

Și răspunsul nostru este următorul: trebuie!

Trebuie însă să învățați mai multe despre regulile versificației, despre esența poeziei.

DANA TEODOR — Caracal: Nu există o școală de genul celei de care vă interesați. La ziar poate scrie orice om al muncii. Tot ceea ce este demn de publicat se publică sub semnătura autorului. De altfel, nu facem acum altceva decît să reamintim un lucru general cunoscut.

Năravuri și moravuri

Vindeți-vă telefonul!

Bell a descoperit telefonul? Putea mai bine să-și vadă de treaba lui. Telefonul nu e o descoperire. E un chin. Ghilotină. Picătură chinezească. Rubrica de sport a lui Barbu. Dacă nu și mai rău. Cum a fost descoperit, așa ar trebui acoperit. Dar nu mai avem Belli.

Cînd ți-e lumea mai dragă, îl auzi țîrîind. Ridici receptorul și auzi:

— Alo, vii la 11,30 la Institut?

Tu întrebi care institut, că n-ai avut de-a face cu nici unul nici măcar (să bați în lemn) cu cel medico-legal. Ea îți trîntește telefonul. Altul îți cere pe Mariana. În familie n-ai nici o Mariană. Dar poate e una la etajul II ori III. Alergi la responsabilul cu cartea de imobil. O cauți pe Mariana (vecinii trebuie să știi serveștii). Cînd au găsit o Mariană și-o aduce la telefon, vii cu nevasta de la tîrguieli și dă peste ea în casă. Ce lese nu vă mai pot descrie. Altă fată auzi un țîrîit prelung. Provincia. Auzi vocea telefonistei:

— Vorbiți cu Baloteștii.

— Ce să vorbesc cu Baloteștii? Unde lucrează tovarășii ăștia?

— Cu comuna Baloteștii... Aveți legătura. Și ce-i drept legătura ți-o dă imediat, că auzi: — Nu vă supărați, spuneți-i lui tata care stă la subsol că sosim astăzi cu cursa de Ghimpați. Vă rog frumos să nu uitați.

— De ce nu veniți cu metroul? zici și tu acolo, ca să zici ceva. Și alergi la subsol să cauți părinții celui care vine de la Baloteștii. În loc să-i comunici că soseșce cu cursa de Ghimpați, greșești și-i spui Urlați. Ce lese de-aici, să fie la Belli acolo.

Cea mai mare bucurie mi-a făcut-o însă telefonul dat de Zarzuleac Sofronie.

— Casa... (mi-a pronunțat numele mic).

— Da.

— Ce faci, dragul meu?

— Ce să fac, uite, aveam o ședință de spiritism cu Belli. Dar cu cine vorbesc?

— Bunul tău prieten Zarzuleac.

Cine-o mai fi și ăsta?

— Zi, ești Zarzuleac? Ce faci Zarzuleac?

— Am mare nevoie de tine... Îmi trebuie o referință.

Cînd am auzit că e o chestie serioasă, am întors telefonul de la o ureche la cealaltă și...

— Tovarășe Zarzuleac, iartă-mă, dar eu nu-mi aduc aminte de dumneata. În definitiv, cine ești de-mi ști și numele mic?

— Tot spiritual ai rămas.

— Ce să fac, dragă, asta-i situația. Dar, crede-mă, tot nu-mi aduc aminte de tine

— Ei, asta-i bună. Atîția ani împreună. Fotografiați de atîtea ori împreună. Am stat alături casă lîngă casă, doar gardul ne despărțea.

Cine o fi, mă tovarășii, Zarzuleac ăsta? Să închid, să-i fac să înțeleagă că nu-l cunosc? Dacă zice că m-am ramolit?

— Bine, Zarzuleac o să-ți las referința la portar. Cu asta credeam c-am scăpat de Zarzuleac. Ce naiv sînt. „A fost vecin cu mine" — obsesie. „Doar gardul ne despărțea" Nu v-am spus eu? Picătură chinezească. „Ne-am fotografiat de atîtea ori împreună"...

Zarzuleac! Zarzuleac! Zarzuleac! Compresii cu apă rece, picioarele în lighean cu apă rece Zarzuleac! Zarzuleac!.

Ideea salvatoare mi-a venit după două ore de chin. Am luat albumele cu fotografii. Fotografii la mine cu duiumul. Că am un aparat Laica, cu trei ochiuri fără cuplor. Am luat toate fotografiile, la rînd. Am mobilizat toată familia, am declarat stare de asediu (pușcul meu are pistol cu capse, două pistoale cu ventuze, fără lipitori, pistol cu apă). Și am pus-o pe lucru.

— Mi-i căutați pe Zarzuleac.

— Care Zarzuleac?

— Vă privește. Dacă nu-l găsiți în 24 de ore, fac moarte de membri de familie.

S-au pus pe lucru. Mam găsit fotografiat lîngă Georgescu, lîngă Ionescu, lîngă Balotescu, lîngă Mihai Viteazu (statuia), lîngă Zarzuleac deloc.

Tocmai cînd le ceream membrilor familiei ultima dorință, ca să le-o îndeplinesc (le promisesem doar că-i execut și la mine promisiunea e lege) mi-arunc ochii pe un tablou de acum 45 de ani. Eu, cu toată clasa a II-a primară. Ca să vedeți unde a stat salvarea familiei mele. L-am găsit pe Zarzuleac. Era fotografiat chiar lîngă mine. N-a mințit. Mi am reconstituit cu această ocazie copilăria. Mi-aduc aminte că acest Zarzuleac a stat într-adevăr doi ani în cartierul meu. Din clasa III-a a plecat cu părinții în provincie. De atunci nu l-am mai văzut. Asta era prin 1915 Încet, încet, mi-am adus aminte bine de ei și am scris următoarea referință: „Subsemnatul (numele și pronumele meu) îl cunosc pe Zarzuleac Sofronie din anul 1915 Știu că era un element necinstit. I-a furat lui Ghițoi Gheorghe o ascuțitoare cu două tăișuri și o gumă „Elefant". De la mine și-a însușit în mod necinstit suma de 2 lei, pe care-i aveam de la tata ca să-mi cumpăr un zmeu din două coli de la băcănia lui Bozolan. Este o fire recalcitrantă. Nu a existat un băiat în clasa noastră cu care să nu se fi bătut.. Ce este și mai grav, e că a scos limba la buna noastră profesoară Ana Ionescu și chiar s-a strîmbat la ea. Pe lîngă toate astea, are o inimă de cîine. Prindea pisici și le ducea să le vîndă la un circ venit din străinătate cu animale sălbatice. Trăgea cu praștia după porumbei, după vrăbii și ciori. Spărgea și geamuri. Aceasta este referința pe care i-o dau și semnez".

Cred c-o să-i folosească această referință. Nu?

Nicuță TĂNASE

P.S. — Toate astea numai din cauza telefonului. Vă dau un sfat. Dacă vreți să scăpați de belele de astea, vindeți-vă telefonul și cumpărați-vă televizor. Dar așteptați pînă apar televizoare cu căști. Și căști să cumpărați doar strictul necesar. De rezervă nici o pereche. Că află vecinii și nu scăpați...

PRIMA CĂLĂTORIE CU NAVA-SATELIT

Reportaj pe deplin realizabil

CE NE RASPUND

Revista „MAGAZIN" a solicitat unor cunoscuți oameni de știință sovietici declarații în legătură cu lansarea navei cosmice de 4540 kg. Iată ce ne-au răspuns:

ALLA MASEVICI,

vicepreședinte al Consiliului astronomic al Academiei de Științe a U.R.S.S., doctor în științe fizico-matematice:

„Lansarea unei nave cosmice pe orbita unui satelit al Pământului constituie un nou și strălucit succes în domeniul cuceririi Cosmosului. Lumea ține minte încă lansarea sateliților grei ai Pământului și a rachetelor cosmice în U.R.S.S. Mai ales a celui de al treilea satelit artificial sovietic care și-a încetat recent existența. Și iată acum un nou succes. A început munca amplă și complexă de creare a unei nave cosmice care să asigure securitatea zborului omului în Cosmos.

Nava-satelit se mișcă pe o orbită apropiată de orbita circulară la altitudine de aproximativ 320 kilometri. După obținerea datelor necesare de pe bordul navei-satelit, va fi înfăptuită desprinderea de aceasta a cabinei ermetice în greutate de aproximativ 2,5 tone.

În cazul de față nu se prevede încă întoarcerea pe Pământ a cabinei ermetice; după verificarea siguranței de funcționare și după desprinderea de nava-satelit, cabina precum și nava-satelit însăși, în baza unei comenzi de pe Pământ, vor începe să coboare și își vor înceta existența o dată cu intrarea în păturile dense ale atmosferei.

În februarie anul curent, a arătat în continuare Alla Masevici, am avut prilejul să țin în Anglia câteva prelegeri pe tema sateliților artificiali ai Pământului lansați de Uniunea Sovietică. Interesul față de realizările științei sovietice este foarte mare în rîndurile englezilor. După fiecare lecție urmau invariabil întrebări despre zborul omului în Cosmos. De fiecare dată răspundeam că în Uniunea Sovietică primul zbor în Cosmos al omului va fi înfăptuit numai după ce va fi rezolvată proble'ma asigurării depline a securității zborului omului în Cosmos. În presă s-a comentat pe larg răspunsul meu, comentariile fiind înserate sub titlul general de „In Rusia zborul în Cosmos se va efectua numai cu bilet dus-întors".

În prezent sîntem martorii modului în care rezolvarea „biletului dus-întors" devine realitate. Cercetarea spațiului cosmic în Uniunea Sovietică s-a distins din totdeauna prin pregătirea serioasă, minuțioasă, urmărind nu senzaționalul ci rezolvarea celor mai serioase și mai complexe probleme științifice".

NIKOLAI FILIMONOV,

profesor la Politehnica din Leningrad, Erou al Muncii Socialiste:

„Putea exista o bucurie mai mare pentru oamenii sovietici decît încă un pas pe calea progresului și al triumfului omului creator? În domeniul cuceririi spațiului cosmic, Uniunea Sovietică a obținut rezultate excepționale ca și în toate ramurile economiei, științei și tehnicii Lansarea navei cosmice a demonstrat încă o dată caracterul uman progresist al științei noastre, caracterul ei internațional.

Zborul navei a amintit nu numai forța uriașă a Uniunii Sovietice, dar și dorința noastră înflăcărată de a unifica eforturile întregii omeniri în slujba cauzei progresului științei și tehnicii. Am participat la construcția hidrocentralei de la Volhov iar apoi la construcția celor mai mari centrale electrice din U.R.S.S. Cît de mare este saltul pe care l-a făcut Uniunea Sovietică sub conducerea Partidului Comunist într-un termen istoric atît de scurt! De la hidrocentrala de la Volhov la nava cosmică!"

PROF. SERGHEI POLOSKOV,

doctor în științe fizico-matematice:

„Se știe că Uniunea Sovietică întreprinde de mult cercetări biologice în păturile superioare ale atmosferei și în Cosmos. Sînt experiențe de trimitere în păturile superioare ale atmosferei a unor animale studiindu-se în acest fel posibilitatea existenței organismelor vii în spațiul cosmic. Aceste lucrări au drept scop înfăptuirea zborului omului în spațiul cosmic. Noul succes al științei și tehnicii sovietice despre care a aflat lumea întreagă este o etapă pregătitoare necesară înfăptuirii unui țel minunat.

Ne aflăm în pragul acelei clipe în care omul sovietic, utilat cu întreg echipamentul științific necesar, va pătrunde nemijlocit în păturile superioare ale atmosferei și va ajunge în Cosmos. Prin aceasta, cunoștințele noastre despre Univers se vor îmbogăți incomensurabil".

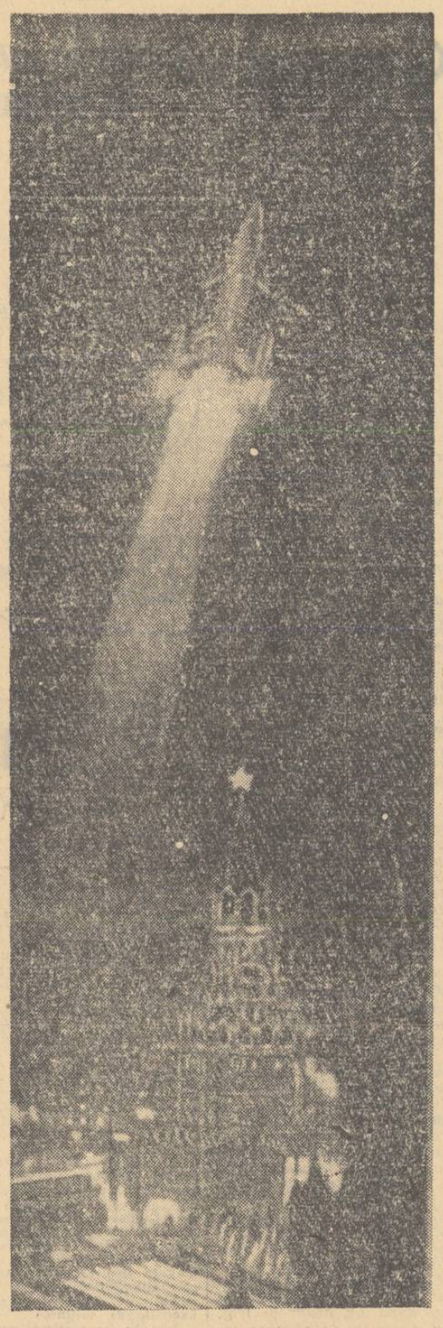

Un ascensor rapid mă ridică de-a lungul celor cîteva zeci de metri ai scheletului de deservire a rachetelor, pînă sus, la capătul superior, unde este fixată nava satelit. Ultimele instrucțiuni au fost date. Sînt plasat pe scaunul special din spumă plastică, modelat după forma corpului meu din cabina navei. Se fixează harnașamentul de siguranță. Se verifică pentru ultima oară starea costumului special „cosmonautic", care comprimă corpul întreg pentru a evita o deplasare sau o congestionare a organelor în urma accelerațiilor puternice de la pornire și frînare. Costumul este branșat la butelia de aer comprimat. O învîrtitură de robinet și aerul pătrunde în costum, comprimînd puternic corpul întreg. E cam neplăcut, dar, după ce funcționarea motoarelor rachetă, și deci accelerațiile vor înceta, aerul va fi evacuat din costum.

Se mai verifică pentru ultima oară funcționarea indicatoarelor fiziologice plasate pe diferite părți ale corpului: electrocardiograf, tensiunea arterială, ritmul respirației. Pînă și concentrația oxigenului din sînge va fi controlată printr-un aparat cu bec și celulă fotoelectrică ce înregistrează culoarea sîngelui văzut prin lobul urechii... Metabolismul, consumul de oxigen pentru arderile organismului, va fi și el transmis la stațiile terestre. În tot timpul zborului, un întreg stat major de medici va urmări înregistrările...

Vocea Pămîntului

În sfîrșit verificările s-au terminat. Noroc bun!

Ușa se închide, se închid și zăvoarele de siguranță. Incepe să se audă în cască „Vocea Pămîntului", cu care voi fi în continuă legătură telefonică și telegrafică.

O privire pe ceas arată că pînă la ora H a pornirii mai sînt două minute. Secundarul înaintează încet, prea încet... În sfîrșit, mai sînt 5 secunde, 4, 3, 2, 1.. Un vuet. Au început să funcționeze motoarele pompelor de combustibil. După o fracțiune de secundă pornesc motoarele rachetei. Aud un zgomot puternic, ca un tunet continuu, atenuat de aparătoarele speciale de la urechi. Mă simt din ce în ce mai presat în scaun. Nu mai am ochi decît pentru accelerometru. În primele secunde acul indicatorului se mișcă încet pînă la indicația „10 g", unde se oprește. Corpul este puternic apăsat în scaun de o forță de 10 ori mai mare decît greutatea corpului. Mersul rachetei se accelerează din ce în ce... De odată, tăcere! Acul accelerato.rului revine la zero... A încetat deci funcționarea primei trepte... O zgudulitură ușoară. Ne-am desprins de prima treaptă. Zgomotul puternic ce se transmite pînă aici prin corpul rachetei, indică pornirea motorului treptei a doua... Iar accelerație...

În sfîrșit, ultima treaptă a încetat să funcționeze. Ne-am plasat pe orbită. Un ultim șoc, ne separăm de racheta purtătoare... Incetează orice senzație de greutate. Am devenit imponderabili. Costumul de protecție se desumflă automat! În sfîrșit a încetat senzația de jenă. Simt însă puțină amețeală combinată cu o ușurință nefirească a mișcărilor... E normal, căci nu mai am greutate. Noroc că sînt legat de scaun, căci altfel aș începe să plutesc prin cabină și m-aș lovi de toate aparatele.

Incetul cu încetul îmi revin din amețeală. Propriu zis, nu este vorba de amețeală, ci mai curînd de o senzație asemănătoare cu cea pe care o încerci cînd ascensorul pornește brusc în jos. N-a mai rămas decît o senzație ciudată: am pierdut noțiunea de „sus" și „jos". Dar pe măsură ce mă obișnuiesc cu noile senzații, vederea obiectelor din cabină îmi permite să mă orientez iarăși...

În cabină s-a așternut o liniște nefirească. Se aude numai ușor zumzetul aparatului de condiționare a aerului. Intr-adevăr, se simte un curent ușor, răcoros. Aici, în condițiile imponderabilității, este neapărat necesară circulația forțată a aerului, fără de care n-ar putea arde nici măcar un chibrit. El s-ar „înăbuși" imediat în gazele arse, care n-ar putea părăsi flacăra, deoarece aici aerul cald nu se mai ridică în sus. Temperatura aerului este reglată automat, ca și compoziția sa de altfel. Un fil.tru reține toate impuritățile, astfel că aerul din cei cîțiva metri cubi ai cabinei este permanent pur și ușor parfumat de ozon.

Să privim puțin cabina cosmonautului

Să aruncăm o privire împrejur. Pereții sînt acoperiți cu masă plastică de culoare deschisă cu o nuanță plăcută. Lumina vine de la o placă electroluminiscentă, care nu se poate sparge. În fața mea, pe tabloul de bord, sînt înșirate cadranele aparatelor de control, ecranele catodice ale oscilografelor și o mulțime de butoane și manete a căror manevrare mi-a „intrat în reflexe" de mult.

Nici o fereastră, pentru a nu slăbi pereții navei. Dar pot totuși să privesc afară, cu ajutorul periscopului din fața mea, pe care îl pot roti în toate direcțiile.

Pe cer

Să aruncăm o privire afară. Cerul este negru, presărat cu o puzderie de stele strălucitoare. Dar am plecat doar în plină zi! Lipsa atmosferei e de vină. Să mai rotim periscopul! Ah! era să mă orbească strălucirea soarelui, apărut brusc pe firmamentul negru. Continui. In cîmpul aparatului apare Pămîntul, care într-adevăr e rotund văzut de la înălțimea de peste 300 kilometri. Ce dezluzie! Nu se văd decît nori. Ba nu! printre nori apar și ceva amănunte, dacă privesc spre Pămînt. Oare aceștia să fie munți? Niște încrețituri minuscule.

Liniștea neobișnuită este de odată întreruptă de „Vocea Pămîntului".

„Cum te simți?" (ce întrebare nepotrivită! Au putut doar să-și dea seama după indicațiile instrumentelor de înregistrări fiziologice). „Peste 12 minute treci peste orașul X și vei avea vizibilitate perfectă. Transmite-le salutul nostru".

Intr-adevăr, orașul se vede. Dar de la 320 kilometri o aglomerare de clădiri de aproape 30 km. diametru rămîne totuși la fel de mare ca și o monedă de 50 de bani ținută în mînă în fața ochilor.

Dar minutele trec repede și dedesubt apare o bandă difuză, care mărginește zona de umbră. Am ajuns deasupra zonei de pe Pămînt unde acum e noapte. „Vocea Pămîntului" îmi dă instrucțiuni, sfaturi, îmi atrage atenția asupra zonelor străbătute. In regiunea Polului Sud, unde cum începe noaptea polară se observă niște flăcări ciudate, palide, care dansează cam la jumătatea distanței între noi și Pămînt. Este o aurora polară.

Mi-e foame

Aurora mi-a amintit de razele cosmice și de zona de radiații din jurul Pămîntului, descoperită de primii sateliți sovietici, și un fior mi se plimbă pe șira spinării. Dar nu e nici un pericol. Contoarele de radiații tac lăsînd rar de tot să se audă cîte un țăcănit. Blindajul special al cabinei oprește radiațiile periculoase.

Să încerc să mă pun în legătură cu serviciul poștal. Vreau să trimit cîteva telegrame telefonate, primele trimise de pe bordul unei nave cosmice...

Mi s-a făcut o foame teribilă. Atac provizia de alimente preparate special pentru „uzul cosmic". O mică piedică: lichidele trebuiesc sorbite printr-un tub, ca să nu se răspîndească prin cabină sub forma unor sfere mai mobile decît mercurul...

. . . . . .

Toate acestea sînt deocamdată produsul fanteziei autorului acestor rînduri. Dacă în cabina navei satelit s-ar fi aflat însă un om, amenajările existente la bord ar fi permis ca aceste impresii să fie resimțite aevea...

Ing. A. NEGREA

„Omagiu"...

In grădina „Muzeului de artă modernă" din New-York s-a desfășurat nu de mult un eveniment... de seamă, în viața — să ne fie iertat — artistică a marei metropole americane. In fața unui public compus din vreo 500 de snobi a avut loc „sinuciderea" publică a unei.. opere de... artă,..

„Opera" — considerată de autorul ei Jean Tinguely, elvețian de origine, o creație în domeniul plasticii, din genul „mașinilor care se autodistrug" (sic!) — a fost intitulată chiar de el „Omagiu" New-Yorkului.

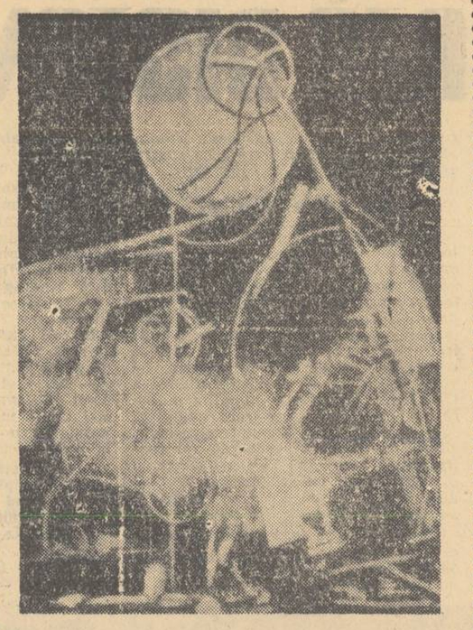

Inaltă de vreo patru metri și cam tot atît de lată, ea reprezintă...

Dar în loc de a descrie să relatăm mai bine „procesul de creație", așa cum reiese din însăși mărturisirile „creatorului" ei. Timp de aproape trei săptămîni el a adunat de prin gropile de gunoi și de pe terenurile virane ale orașului amer can, cele necesare materializării „inspirației" sale: 80 roți de bicicletă, 8 motoare sfărîmate, un cărucior de copil, o tricicletă, o mașină de calculat stricată, o vană de baie zmălțuită scoasă din uz, un balon meteorologic și multe altele. Au urmat apoi alte trei săptămîni de „muncă încordată" și „omagiul" adus de Jean Tinguely New-Yorkului se afla gata spre a se... autodistruge în grădina muzeului new-yorkez.

Dar vai!, lucrurile nu s-au petrecut conform prevederilor „artistului" și a așteptărilor celor 500 de admiratori ai operelor sale. Panglicile de hîrtie care aveau un rol bine definit în declanșarea mașinăriei s-au încîlcit iar balonul meteorologic, în loc să explodeze a căzut de pe „statuie", ceea ce a dus la prăbușirea înainte de vreme a unei părți a ei. Doar un singur punct din programul ridicolului „vernisaj" a corespuns planului dinainte întocmit: „opera" a luat foc la timpul prevăzut. Și a ieșit un nor atît de mare de fum încît pompierii — fără îndoială profani în ale artei moderne — au sosit în grabă la fața locului și în ciuda protestelor „artistului" au stropit caraghioasa mașinărie cu apă, stînjenind procesul de auto-distrugere, drept care au fost huiduiți de distinsa asistență...

Jean Tinguely s-a consolat însă repede. In interviul pe care l-a acordat presei la sfîrșitul acestui vernisaj plin de peripeții, el a declarat: „Opera mea, care exprima un sentiment elegiac(?!)... a fost născută de lada de gunoi și ea se reîntoarce în gunoi...".

...Acolo unde — din nou vă cerem iertare — asemenea opere de artă își au locul.

2,50 dolari o ceașcă de cafea!

„Patru negri au fost arestați în Statele Unite sub acuzația că au „turburat liniștea publică". Acuzația a devenit obișnuită. Ea este frecvent întrebuințată împreună cu cea de „a fi încercat să violeze o femeie albă".

In cazul de față cei patru negri sînt acuzați că au refuzat să plătească 2,50 dolari pentru o ceașcă de cafea. Să nu ne închipuim cumva că ei au refuzat să plătească ceea ce au consumat. Pur și simplu ei au refuzat să se lase spoliați de către patronul unui restaurant. Acesta a pretins negrilor să plătească ceașca de cafea cu suma de 2,50 dolari în timp ce pentru albi prețul este cu mult mai redus.

Dar nu este vorba numai despre cafea. Proprietarul restaurantului a fixat în general prețuri speciale, discriminatorii, pentru populația de culoare. Astfel, el a pretins aproximativ 16 dolari pentru o friptură, opt dolari pentru o porție de ouă, cinci dolari pentru un sandvici cu brînză!

Refuzînd să plătească asemenea prețuri de jaf, negrii s-au văzut tîriți în fața tribunalelor. Este interesant de remarcat că atunci cînd a întentat acțiunea de dare în judecată a negrilor, proprietarul restaurantului a susținut că el nu este cîtuși de puțin un rasist. El a pretins că negrii „pot să vină în restaurantul lui dar că ei trebuie să fie gata să plătească prețuri dintre cele mai ridicate".

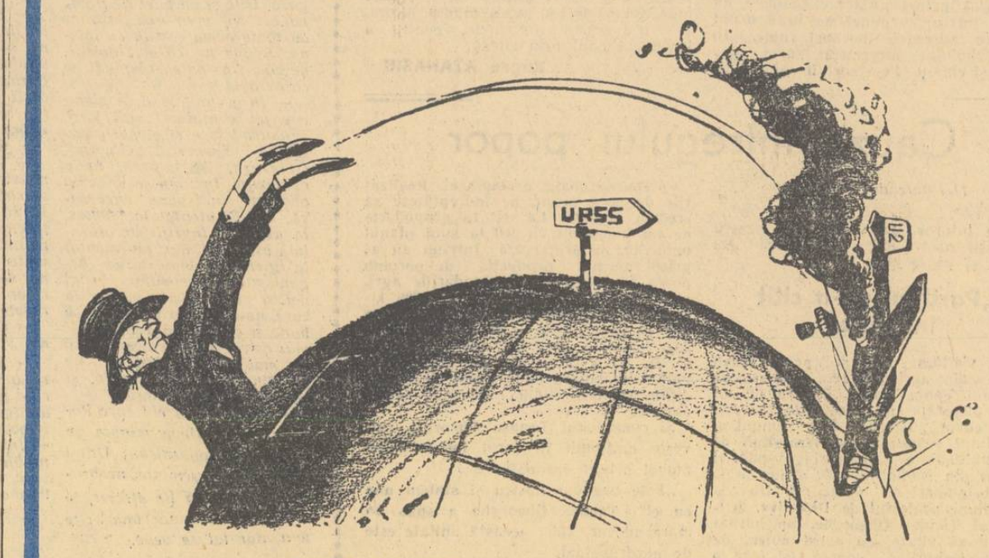

Socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din tîrg!

Desen de Eugen TARU

Sărutul — o nouă tehnică în „pictură"

La Düsseldorf a luat naștere un nou curent în pictură. Daca va face sau nu „școală" nu prea putem spune. Dar că el alimentează din belșug rubricile mondene ale diferitelor ziare, aceasta este un lucru constatat. Dar să vedem despre ce e vorba. Ilse Susanne Dwinger a descoperit că un tablou poate fi pictat și fără metoda clasică ce presupune mai înainte de orice ca artistul să știe și să țină în mînă o pensulă. Ea a socotit această metodă drept depășită și mai ales banală. In consecință, ea a început să picteze cu... gura.

Un ziar vestgerman ne inițiază în tehnica noului gen de pictură. In fața „artistei" se află pînza pe care urmează să fie redată pictura, iar alături stă o măsuță cu diferite creioane colorate. Dar culoarea nu este imprimată direct pe pînză cu ajutorul creioanelor, ci prin intermediul — iertați-ne expresia — pictoriței. Aceasta își pictează buzele cu culoarea sau cu amestecul dorit de nuanțe. Apoi vine momentul suprem: ea sărută pînza!

Dar aceasta nu este singura tehnică întrebuințată. Imaginația bolnavă a burgheziei în decadență a lucrat și lucrează cu înfrigurare pentru a găsi noi și noi metode cu ajutorul cărora să gîdile simțurile atrofiate ale îmbogățiților și să-i facă „să scoată bani".

Dacă în cazul Ilsei Dwinger se putea spune că „artista" a realizat un contact nemijlocit între persoana ei fizică și „opera" pe care a creat-o, apoi în ceea ce-l privește pe Ines Klein, acesta a izbutit, probabil după lungi și anevoioase căutări, să obțină un contact cît mai strîns între modelele sale și artă.

„Specialitatea" a primit numele de „Abțibilduri umane". Dar iată și rețeta acestui nou curent „artistic". Klein aplică pe corpul modelului sau al clientei care se află în costumul Evei un fel de pastă de culoare neagră. După această operație respectivă este pusă de impostorul înmănușat în alb în contact direct cu o pînză. Rezultatul, pretind unii care și-au luat denumirea de critici, este că modelul sau clienta se pictează oarecum singură... Uneori, pictorul execută cu clientele sale, „îmbrăcate" în pasta neagră o mișcare de rotație pe un carton întins pe jos. Se afirmă că aceasta creează efecte grafice cu totul și cu totul noi și originale.

După cum afirmă unele ziare modelul preferat al pictorului este o prințesă italiană. Probabil că ea are cele mai mari înclinații către artă. In orice caz, tablourile „pictate" de prințesă au fost vîndute cu cele mai bune prețuri.

Să mai spună cineva că în Occident arta nu progresează! Ba progresează, și încă cum! Ritmul este atît de amețitor, încît publicului trebuie să i se explice pe larg despre ce e vorba, întrucît din cauza rapidei evoluții el rămîne mereu în urmă în ceea ce privește puterea de înțelegere...

Despre pictori s-a spus întotdeauna că este bine să tacă atunci cînd se găsesc în public și să-și lase pînzele lor să vorbească singure. Ce să te faci însă cu arta „modernă" din Occident? Pînzele „moderne" se „explică" cam greu ele singure. Și atunci artiștii sînt nevoiți să și le explice ei. După cum se vedea silită să recunoască însăși revista americană „Time", de pe urma explicațiilor date de pictorii abstracționiști „ascultătorul poate căpăta o experiență care să-l zăpăcească". Și lucrul e cît se poate de firesc. Iată de pildă cum își explică munca sa Helen Frankenthaler, una dintre cele mai la modă pictorițe din Statele Unite.

„Deseori încep printr-o pînză pe podea — povestește pictorița — apoi lucrez la ea pe perete, schimbînd-o din nou pe podea și iar pe perete, lucrînd la ea din diferite părți". După cum explică unii critici, ea începe să lucreze fără ca vreo idee anumită să-i fi venit în minte. „Să spunem precizează pictorița că încep cu vreo culoare arbitrară, sau pur și simplu încep. Treptat pictura se conturează — o perspectivă amorfă a lumii interioare care se întinde pe pînză și totuși își ia zborul de pe ea. Și atunci cînd este terminată, primește un nume".

După cum ne informează revista „Time", pînzele lui Frankenthaler pot avea proporțiile unui perete și fiecare metru pătrat poate evoca o nouă stare de spirit. Uneori, precizează revista, privitorul își închipuie că ar putea să se afle sub apă, alteori în spațiul cosmic; deseori el are senzația neconfortabilă că privește în măruntaiele naturii.

Vă veți întreba pe bună dreptate ce înseamnă toate aceste elucubrații ce semnificații au ele, cum sînt ele explicate de către pictoriță.

Toate acestea au chipurile o explicație. Fiți vă rog atenți la felul în care artista își teoretizează nebuniile zmîngălite pe pînză. „După părerea mea — spune Helen Frankenthaler — pictura constă în a face o ordine frumoasă din sentimentele și experiența umană".

Nimic de spus. E splendidă, sublimă această ordine! Că ea nu are nimic de-a face cu sentimentele și experiența umană aceasta e însă altceva. Ordinea de care vorbea pictorița are mai curînd contingențe cu ordinea ce domnește în putreda cultură burgheză, oglindă și ea a lumii capitaliste intrată de mult în putrefacție. Nu degeaba unui critic american o asemenea pictură îi părea sinonim cu „a te aventura în mod fățiș și deliberat în haosul total".

Ce să mai spunem despre asemenea „artiști", despre asemenea artă. Să se aventureze liniștiți în haos, mai ales cînd este și total. Este singurul lucru care le-a mai rămas, singurul pe care-l mai pot face.

Eugen PHOEBUS

DE PRETUTINDENI

LA VIZITA medicală făcută recruților, tînărul Franjo Barnjak din R. P. F. Iugoslavia a aflat cu stupoare că are două inimi. Pînă acuma nu a simțit în nici un fel existența celei de-a doua inimi. Deocamdată comisia l-a găsit apt pentru serviciul militar.

●

EDITURA națională pentru știință și tehnică din R.P. Chineză a editat în cursul ultimilor doi ani, 20 milioane de cărți și broșuri științifice și de popularizare a științei. Editura va scoate anul acesta, deci în cursul unui singur an, același număr impresionant de cărți și broșuri.

●

POVESTEA lui Romeo și Julieta s-a repetat recent în orășelul italian Orsava: doi tineri care se iubeau s-au sinucis fiindcă familiile lor, învrăjbite de multă vreme, i-au împiedicat să se căsătorească.

●

INSTITUTUL de Astronomie și Meteorologie al Universității din Basel a comunicat că din anul 1817 incoace nu s-a mai semnalat o vreme atît de friguroasă în Europa centrală ca în cursul acestui an.

●

LA GRĂDINA zoologică din Malmoe (Suedia) s-a născut un hipopotam drăgălaș. Iată-l în fotografie, urmînd.o cuminte pe mama sa.

●

CAROLINE VIELET din orașul francez Parreux a fost recent internată la spital în urma unui accident. Cu prilejul unei radiografii a creierului, medicul a descoperit cu stupoare că pacienta în vîrstă de 41 de ani avea în creier un glonte de calibru mic. „Probabil aceasta s-a întîmplat demult — a spus Caroline Vielet, cînd aveam 9 ani. Țin minte că într-un rînd fratele meu s-a jucat cu pistolul tatălui nostru și că a tras..."

●

O STATISTICĂ întocmită de contra-amiralul Hughes-Hallet și prezentată în parlamentul englez a dat la iveală unele fapte interesante: navigatorii englezi sînt oamenii care trimit pe alții în largul mării, căci potrivit acestei statistici, 73 la sută din ofițerii de marină englezi fac serviciul pe uscat. Hughes-Hallet a adăugat că numărul marinarilor care nu navighează este în creștere.

●

SINIKI OSAKA, copil în vîrstă de doi ani din districtul Fugiama (Japonia), trage din pipă mai abitir ca un adult. El a prins obiceiul de a fuma în urmă cu cinci luni și de atunci plînge cu disperare cînd nu primește rația zilnică de tutun. Pînă acum toate străduințele părinților săi de a-l desintoxica au rămas infructuoase. Un exemplu rar de „precocitate".

●

AUTORITĂȚILE din Kusing (insulele Borneo) sînt în așteptarea unui avion din Singapur, care va avea pe bordul său un prim lot de 30 de pisici. Pisicile vor fi „parașutate" la poalele munților Kelabit, pentru a ajuta la operația de deratizare a unor regiuni din insulele Borneo, invadate de șobolani.

●

UZINA EXPERIMENTALĂ din Tientsin (R. P. Chineză) a pus în fabricație un aparat de radio cu patru lămpi, de mărimea unui carnețel de note.

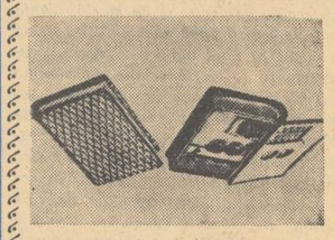

●

UN RECENSĂMÎNT întocmit recent de o Asociație pentru protecția morilor de vînt, arată că în Olanda mai există 991 mori de vînt. Dintre acestea 302 sînt în funcțiune. Anul trecut au fost demolate 10 mori, două au fost reconstruite și șase restaurate.

●

VRÎND să emită timbre poștale cu un aspect mai deosebit, Ministerul P.T.T. al Franței a cerut concursul unor artiști cu renume mondial ca Picasso, Cocteau și alții. Cunoscutul scriitor, dramaturg și pictor francez, academicianul Jean Cocteau a și predat unui comitet special schițele sale pentru viitoarele timbre. **„Dacă desenul meu va apare pe un timbru, el va fi cel mai larg răspîndit din toate lucrările mele"**, a spus Cocteau, adăugînd apoi **„dar din păcate la prețul cel mai ieftin"...**

●

NUMĂRÎND din curiozitate deținuții care vin să-și ia mîncarea de seară, păzitorii închisorii din Jacksonville au avut o surpriză. Ei au descoperit un deținut, proaspăt eliberat, care neavînd ce mînca, se reîntorsese la închisoare, pentru a avea asigurat un blid de ciorbă.

●

DOI FRAȚI gemeni, Martin și Rudolf Anderson din localitatea Blekinge, Suedia, și-au sărbătorit recent cea de-a 99-a aniversare a nașterii. Gemenii sînt țărani, la fel cum a fost și tatăl lor care a murit însă la vîrsta de „numai" 84 de ani. Amîndoi sînt sănătoși, așa cum au fost toată viața (niciodată n.au fost la spital); pînă acum vreo trei ani circulau încă pe bicicletă (au abandonat-o însă fiindcă automobilele îi enervează) și speră că la anul vor putea să-și sărbătorească, tot împreună, centenarul nașterii. Conform afirmației statisticienilor suedezi, ajungerea vîrstei de 100 ani de către doi gemeni reprezintă un caz la un miliard.

●

UN BINEFĂCĂTOR original și generos s-a dovedit Harry Calvert, funcționar la o bancă din Manchester. Timp de 10 ani, el a trecut din contul oamenilor bogați care țineau bani la bancă, sume în contul unor mici depunători nevoiași. Recent a fost arestat și este desigur pasibil de pedeapsă, deși binefăcătorul „n.a trecut" în contul său nici un șiling.

OAMENI CARE SCURTEAZĂ DISTANȚELE

(Urmare din pag. I-a)

Din totalul celor 30.000 de operații un muncitor realizează cel mult trei, iar celelalte trec altei mașini, condusă de alt om, într-o înlănțuire strictă, ritmică.

Parcurgînd halele uzinei, această legătură trainică pe care o stabilește metalul modelat între nenumărate mîini îndemînatice îți apare tot mai evidentă. Ca și într-o orchestră, fiecare trăiește cu conștiința reușitei de ansamblu. Un grafic care mi-a fost arătat în uzină dovedea în cifre uimitoare că o creștere de numai 1 la sută a productivității echivalează cu 123 de camioane sau, în construcții, cu 200 de apartamente. În răstimpul celor șapte ani de cînd la *„Steagul Roșu"* a început construcția de autocamioane au avut loc simultane creșteri și scăderi: a crescut nivelul producției (în 1959 cu 376 la sută față de 1954), a crescut cîștigul mediu (cu 64 la sută) dar a scăzut prețul de cost al camionului (sub jumătate față de anul 1954) Pe drept cuvînt, sporind neîncetat numărul autocamioanelor, muncitorii de la *„Steagul Roșu"* se mîndresc totodată cu faptul că au asigurat pînă acum lucrul a peste zeci de mii de șoferi care le conduc pe drumurile țării.

Genealogie

Cei mai mulți dintre constructorii de camioane sînt tineri ca și produsul muncii lor. Ei au crescut odată cu uzina. Ei știu mai bine ca oricine că nu a existat la noi o tradiție în construcția acestor mijloace de transport moderne, că n-a existat nici măcar un prototip. Dar ceea ce a existat totuși aici, odinioară, îți pot povesti părinții și chiar bunicii acestor tineri care lucrează astăzi cot la cot cu fiii și nepoții.

Ei, cei vîrstnici, își amintesc bine deceniile trecute. Aici, a fost cîndva, o oarecare fabricuță de chibrituri. Apoi, în anul 1937, a început construcția unei fabrici care avea să producă vagoane de cale ferată. Din anul 1939 și pînă în 1945 pe porțile pe care astăzi ies autocamioane, piecau spre fronturi tunuri antiaeriene și antitanc. Supusă în două rînduri bombardamentelor americane, fabrica a suferit unele pierderi. Dar cele mai grele pierderi le-au suferit în anii de mizerie și teroare, muncitorii. Nu existau pe-atunci asigurate condiții de igienă sau de minimă protecție a muncii. Nici măcar bani pentru vestiare nu existau. În schimb, la fiecare unitate s-au înființat carcere în urma militarizării fabricii. Au urmat arestări, schingiuiri, asasinate...

În primele luni ale eliberării, acționarii fabricii au abandonat-o într-o încercare abilă de a-i împrăștia pe muncitori și de a opri astfel în loc orice producție. Dar mîinile acelor care pînă mai ieri trudeau pentru patroni n-au părăsit-o. Reparată prin muncă voluntară, uzina a efectuat timp de patru ani reparații de motoare. Datorită unei comenzi primită din U.R.S.S. și-a putut dezvolta o producție proprie de vagoane cisternă, de spirt și de marfă. Abia însă la un an după naționalizare uzina a intrat pe noul făgaș: a devenit constructoare de mașini-unelte. Continuînd să producă vagoane de minereu, vagoane-cisternă și vagoane de spirt de 20 de tone, muncitorii au început realizarea strungurilor paralele de 4 metri, mașinilor de găurit, strungurilor de copiat pentru profiluri speciale de cale ferată. Devenită o adevărată uzină a uzinelor, „Steagul Roșu" a pus la punct, în 1950, producția de rulmenți care a crescut într-atît încît anul trecut a dat naștere unei fabrici independente: „Rulmentul". Tot aici au fost specializați în anii 1950—58 muncitori și ingineri care au constituit nucleul fabricii de la Bîrlad. La „Steagul Roșu" s-au produs, de asemenea, de-a lungul anilor, utilaje pentru industria petrolului, pentru fabricile de ciment, pentru industria siderurgică, pentru industria ușoară, pentru baraje de hidrocentrală...

1953 este un an memorabil pentru constructorii de la „Steagul Roșu". Ei au răspuns chemării partidului de a crea primele autocamioane românești. Astfel s-au născut cele zece și, apoi, cele o sută de autocamioane marca „S.R.". Probele fiind trecute cu succes a început producția de mare serie.

Pe căile științei

Trei generații de muncitori au sfințit locul pe unde au trecut, în grabă, atîția profitori. Astăzi, ca adevărați stăpîni ai uzinei căreia i-au dat viață, constructorii de autocamioane vorbesc cu mîndrie despre rentabilitate, despre calitatea camionului românesc. Au și proiecte, dar cu ele nu se laudă: vor să constituie cu adevărat o surpriză. Se vor înfățișa public, realizate în cinstea Congresului Partidului în întîmpinarea căruia înfloresc nenumărate inițiative.

E deajuns, cred, să amintesc că muncitorii din secția 390 sculărie vor realiza peste plan pînă la sfîrșitul anului o sută de mii lei economii și vor reduce rebuturile cu 15% sub procentul admis.

Despre ceea ce însă nu mi-au vorbit ei — din modestie — sînt însă eu dator să vorbesc. Ca să poată fi atins un nivel tehnic avansat, ca muncitorii ei să mînuiască mașini delicate și de o precizie care se exprimă în microni, uzina a devenit în același timp și un focar de cultură tehnică. În imediata ei vecinătate funcționează de un deceniu încoace centrul școlar cu internat. Un număr de 2000 elevi urmează cursuri. Din rîndurile lor se ridică maiștri și tehnicieni. O școală tehnică pregătește cadre medii. Peste cîțiva ani, toți muncitorii vor avea școala medie și doi ani de școală tehnică. Anual, 15—20 de fii ai muncitorilor pleacă să-și desăvîrșească studiile la Politehnică. Astăzi, marea majoritate a inginerilor uzinei sînt ridicați din rîndurile muncitorilor. Și, în sfîrșit, o cifră concludentă care exprimă gradul de cunoaștere a tainelor producției și spiritul inovator al colectivului ei: 26 de ingineri, maiștri și muncitori sînt laureați ai Premiului de Stat.

Directorul

Acest cuvînt a exprimat cîndva pentru părinții celor care muncesc astăzi în uzină un anume înțeles. O dată, de Crăciun, ei l-au salutat în felul lor pe directorul uzinei „Astra-vagoane": au așezat într-un vagonet un brad ornat cu oase, zdrențe, bocanci rupți... În anii războiului directorul purta galoane și chipiu. Pe-atunci îl salutau în alt chip: sabotînd producția de armament.

Și, iată, astăzi, în cabinetul de o eleganță sobră un om tînăr, înalt, voinic și zimbitor purtînd halatul de culoarea salopetei. Se pregătește, ca în fiecare dimineață, să meargă prin uzină. E datoria de conducător sau, poate, nostalgia după o profesie pe care a-ndrăgit-o din copilărie?

— Tovarășe Rădoi, care este specialitatea dv.? — l-am întrebat surprins de cunoștințele amănunțite pe care le vădea aproape în fiecare secție a uzinei.

— De la vîrsta de 12 ani, cînd am venit în opinci la oraș, am învățat mai multe meserii. Am fost strungar, mecanic, motorist... Acum sînt student la Politehnică în anul V.

— Ce vîrstă aveți?

— Am împlinit 34 ani la 6 mai.

— De cînd sînteți director general?

— Am venit în uzină acum opt ani.

— Adică la 26 de ani.

— Exact.

Tovarășul Gh. Rădoi vorbește cu însuflețire și competență nu numai despre uzină. El cunoaște tot atît de bine activitatea celor care apără marca fabricii pe terenul de sport sau la concursurile artistice de amatori. Cu prilejul recentei întîlniri cu cineaștii de la studioul „București" l-am aflat undeva, în ultimele rînduri ale sălii clubului, printre tovarășii săi din uzină. În toiul discuțiilor, cineva l-a anunțat simplu, firesc:

— Are cuvîntul muncitorul Rădoi.

Și directorul general al uzinei „Steagul Roșu" și-a împărtășit părerile sale despre filmul românesc, o artă pe care o îndrăgește ca și propria sa uzină. Tocmai de aceea, le-a urat amîndurora o maturizare cît mai deplină în viitorul apropiat, în ciuda tinereții vesnice pe care și-o dorește fiecare.

★

Covorul verde al autocamioanelor scade în fiecare dimineață și apoi crește iar, la loc, în cursul zilei. Culoarea proaspătă a primăverii se răspîndește în toată țara. Acum, dacă te reîntorci pe șosea, privești cu totul altfel autocamionul care străbate în goană serpentinele. E o părticică din inima și gîndul atîtor oameni care muncesc pentru a ușura munca altora, pentru a scurta distanțele, pentru a învinge timpul prin viteză.

Eugen ATANASIU

Cauza întregului popor

(Urmare din pag. I-a)

munca tuturor. Le vezi? Sînt pentru tovarășii noștri din agricultură! Nu treceți și pe la ei?

„Partidul ne-a citit în suflet"

Să-i vizităm deci și pe tovarășii noștri „din agricultură" cum spune prietenul Toma Marin. Cîmpia de un verde picturaj ne întîmpină ca un imens covor așternut de-a lungul și de-a latul șoselei. În curtea plină de flori multicolore a sediului gospodăriei de stat din Domnești s-au strîns ingineri, brigadieri și muncitori. Discută cu pasiune proiectul de Directive. Brigadierul Tănase Gheorghe, un bărbat între două vîrste, cu părul auriu, de culoarea lanurilor coapte, își face o socoteală.

— Da, se poate, exclamă el. Realizările de pînă acum, ne îndreptățesc să credem aceasta. La noi în gospodărie ne-am îndeplinit cu 100 la sută planul muncilor de primăvară. Într-un an agricol normal producția de porumb poate să ajungă în gospodăriile agricole de stat pînă la 3200 — 3500 kilograme la hectar. Partidul parcă ne-a citit în suflet. Este și firesc să fie așa. Este partidul nostru și sîntem una cu el. În toate sectoarele, sub conducerea partidului nostru iubit, avem toate condițiile să îndeplinim sarcinile încredințate.

Și comunistul Tănase Gheorghe privește mulțumit în jurul lui întîlnind numai priviri aprobatoare.

„Este partidul nostru și sîntem una cu el". Tănase Gheorghe a spus un mare adevăr. Căci această unitate este de nezdruncinat.

D. TABACU

Bolile profesionale

— Cum luptăm împotriva lor —

Bolile profesionale apar la oamenii care exercită diferite profesii și sînt provocate de nerespectarea condițiilor de igienă și de protecție a muncii. Cauzele lor sînt diferite. Astfel, ele pot fi provocate de temperaturile ridicate sau scăzute, zgomot și trepidații, presiune atmosferică prea ridicată sau prea scăzută, diferite substanțe chimice (clor, sulf și compușii săi, solvenți organici, coloranți), pulberi industriale, uleiuri minerale, radiații etc. Bolile profesionale pot fi produse de asemenea de microbi sau ciuperci la persoanele care, prin profesia lor, manipulează aceste microorganisme sau obiecte contaminate cu acestea (medici, biologi, veterinari, crescători de vite etc.).

În industrie sau în agricultură agenții care provoacă bolile profesionale acționează asupra organismului prin variate mecanisme. Astfel, temperaturile acționează prin dereglarea mecanismelor de păstrare a temperaturii constante a organismului, zgomotul acționează asupra aparatului auditiv și sistemului nervos, presiunea atmosferică crescută modifică raportul normal dintre presiunea gazelor din interiorul și exteriorul organismului.

Substanțele chimice pot pătrunde în organism și pot provoca intoxicații profesionale. Pătrunderea se face prin aparatul respirator, prin cel digestiv sau chiar direct, prin pielea intactă. Așa, de pildă, clorul, oxizii de azot, oxidul de carbon, sulfura de carbon și în general substanțele care se găsesc în atmosferă sub formă de gaze, vapori și pulberi pătrund în organism prin respirație. Mercurul, plumbul, cadmiul, manganul și alte metale grele pot fi introduse în organism pe cale digestivă odată cu alimentele sau prin fumat cu mîinile murdărite cu aceste substanțe. Anilina, benzolul, benzina și alte substanțe pătrund în organism chiar prin pielea intactă. Aceasta se datorește faptului că pielea este bogată în grăsimi, iar substanțele amintite au proprietatea de a dizolva grăsimile.

Gravitatea intoxicației depinde de cantitatea de toxic care a pătruns în organism, care la rîndul ei este în funcție de cantitatea de toxic aflată în aerul locului de muncă și de timpul cît ne-am aflat în atmosfera toxică. Ea mai este în legătură cu rezistența organismului și cu condițiile de muncă. Un organism bine hrănit și odihnit rezistă mai bine la intoxicații. Efortul fizic, accelerînd respirația și bătăile inimii, ușurează pătrunderea toxicului în organism. Același rol îl joacă și munca în condiții de temperatură ridicată.

Unele toxice se elimină ușor din organism, dacă muncitorul este scos imediat la aer curat. Așa se întîmplă cu oxidul de carbon, oxizii de azot și alte gaze. După consum exagerat de alcool plumbul, mercurul și alte metale formează depozite în oase, ficat, creier și alte organe provocînd stări psihice depresive, accidente etc.

Pentru combaterea bolilor profesionale este necesar în primul rînd să respectăm regulile de igienă și protecția muncii care asigură ca în atmosfera locurilor de muncă să nu existe factori vătămători care să producă aceste boli. Trebuie să respectăm cu strictețe igiena personală. Să nu fumăm și să nu consumăm alimente sau băuturi la locul de muncă. Masa se va lua numai după spălarea mîinilor. Nu se va efectua nici o muncă fără echipamentul de protecție acordat gratuit de către întreprinderi. Echipamentul va fi păstrat în dulapuri separat de hainele de stradă și în nici un caz nu se va lua acasă, căci putem transporta agenții vătămători și în familie.

În cazul cînd a apărut o intoxicație profesională scoatem imediat bolnavul de la locul de muncă, îi transportăm la aer curat, îi asigurăm odihna deplină într-o cameră răcoroasă, îi întindem pe pat și ne adresăm imediat personalului medico-sanitar al întreprinderii, al circumscripției teritoriale sau Serviciului de Salvare.

Dr. B. BARHAD

Tabletele doctorului Siringeanu

În sfîrșit s-a făcut cald, s-a făcut frumos! La fel ca mii de alți bucureșteni, ne oferim, eu și prietenii mei — Mihai, Rodica și Dina — plăcerea unei plimbări pe noile străzi deschise în preajma Palatului R.P.R. Totul este nou și sclipitor în jurul nostru. Pășim veseli pe asfaltul curat ca... ba nu, iată că nu mai e curat asfaltul. Dina a terminat înghețata „la scoică", primită cu hîrtia ei cu tot, iar acum hîrtia a aterizat lîn pe trotuar.

— Ce faci, nu ți-e rușine? reacționează prompt Rodica. Ia hîrtia de pe jos și arunc-o imediat la coș! Așa respecți tu igiena?

— În definitiv — intervine Mihai să împace lucrurile — singura vină a fetei a fost că i-a imitat pe semenii mai mari. Poftim: ici bețe de chibrit, dincoace mucuri de țigară. Uite și un bilet de tramvai!... Nu prea văd însă ce au toate astea comun cu igiena. Spune tu, că ești doctor, ce boli s-ar putea răspîndi pe calea asta?

— În primul rînd, igiena are un conținut mai larg. Frumosul face și el parte din igienă. Frumosul odihnește, recreează, stimulează buna dispoziție, în timp ce urîțenia obosește, indispune, enervează. Ori ce atentat la frumos, la aspectul îngrijit al orașului, este așa dar un atentat la igienă, la bunăstarea organismului oamenilor. În al doilea rînd, micile păcate la care ne-am referit fac casă bună și cu alte năravuri, mult mai direct antiigienice. Ca să fie mai clar, haideți să ne postăm colea, după stîlp, și să observăm trecătorii.

— Uitați-vă la el! sare Rodica, după cîteva minute de observație zadarnică. Uite-l cum mănîncă semințe, neobrăzatul! Vrea să fie discret, le scoate din buzunar una cîte una, dar tot se vede.

— Încă puțină răbdare și vom mai vedea și altele.

În aceeași clipă, un tînăr cu foarte mult păr pe frunte și pe ceafă a ținut să-mi confirme prevederile, expediind la cîțiva pași de picioarele noastre produsul combinat al bronhiilor, nazo-faringelui și glandelor sale salivare.

— Tii, ce dibăcie! exclamă admirativ Mihai. E un artist, un virtuos. Nimerește sigur o piesă de 25 bani de la cinci metri.

Am pornit să ne continuăm plimbarea.

— Un lucru nu pricep eu, zice Mihai. Oamenii ăștia nu-și dau seama ce fac? Eram încă pe băncile școlii cînd am învățat că în felul acesta se ridică în aer, odată cu prafuri străzii, o sumedenie de microbi, printre care și cei ai tuberculozei. Se poate ca ei să nu știe asta?

— Ba da, știu cu siguranță, dar nu le pasă, la fel cum nu se sinchisesc de igienă străbunii noștri, pe vremea lui Caragea vodă. Nu-l altceva decît o rămășiță a trecutului în conștiința cetățenească a unora.

— Și ce-i de făcut?

— Vezi, aici e o lipsă a noastră. De observat, am observat, dar am rămas pasivi. Ia să-i fi oprit puțin pe infractori și să le fi spus, foarte politicos, dar ferm, cîteva cuvinte bine simțite. Ce crezi, nu s-ar fi rușinat? Poate chiar le-am fi tăiat pofta să repete isprava cu altă ocazie.

— Ce am fi rezolvat numai noi singuri?

— Să știi că nu sîntem chiar singuri. Iar în clipa cînd fiecare amator de gesturi antiigienice va simți că are împotriva lui opinia publică — întreaga opinie publică — problema va fi radical rezolvată. Ce zici, ne apucăm de treaba asta?

P. conf.
dr. Al. GHEORGHIU

MAGAZIN MEDICAL

Ceaiul

Un poet chinez, cu 4000 ani înaintea erei noastre, scria despre prepararea ceaiului:

„Procurați-vă un vas albastru de Ni-Hing. Umpleți-l cu apă de zăpadă pe care ați strîns-o la răsăritul soarelui, pe versantul apusean al muntelui Su-Chang.

Puneți acest vas să fiarbă pe un foc de surcele de arțar, pînă cînd apa începe să cînte.

Vărsați apoi apa într-o ceașcă de Huan-Tca, unde ați pus trei fire de ceai. Acoperiți ceașca cu o bucată de mătase albă țesută la Huo-Chan și așteptați pînă se răspîndește în cameră un parfum asemănător celui al unei grădini din Fu-Lo. Duceți atunci ceașca la gură și închideți ochii".

Ceaiul a fost multă vreme răspîndit numai în Asia. Împăratul mongolilor, Gingis-Han, recomanda această băutură ostașilor săi; de asemenea tot în acest continent, ceaiul a fost folosit multă vreme drept un mijloc în tratamentul multor boli.

Ceaiul a început să fie folosit în Europa în a doua jumătate a secolului al XVII-lea.

Producția mondială anuală de ceai este de 900.000 tone; socotind cîte două grame cantitatea necesară preparării unei cești de ceai, rezultă că pe glob se consumă anual circa 450 miliarde cești de ceai, sau 170 cești de ceai pe cap de locuitor al globului.

Se poate afirma că ceaiul este cea mai răspîndită băutură de pe glob.

Care sînt proprietățile care au făcut ca ceaiul să fie atît de folosit și apreciat ca o băutură sănătoasă?

Ceaiul exercită asupra organismului o acțiune stimulatorie, cu o senzație de mai bună dispoziție, o diminuare a oboselii, o creștere a capacității de muncă intelectuală. Ceaiul mărește excitabilitatea musculară, este un stimulent al aparatului cardio-vascular și mărește în același timp diureza. Aceste proprietăți se datoresc cafeinei și teinei care se găsesc în ceai. Adăugarea de zahăr în ceai îl face să fie nutritiv, proprietate care se adaugă celorlalte proprietăți folositoare organismului.

Care dintre noi nu a apreciat efectele unei cești de ceai după un drum în frig, sau senzația de răcoare într-o zi călduroasă de vară, după ce ați băut o ceașcă de ceai.

Ceaiul este o băutură care poate fi folosită atît dimineața cît și imediat după masa de prînz, în cursul după-amiezii sau la masa de seară. Bineînțeles nu trebuie să abuzăm în cantități mari și infuzii concentrate de ceai care pot produce stări de neliniște, insomnii sau palpitații cardiace cu caracter trecător.

Gustul ceaiului depinde totdeauna de modul cum este preparat.

Iată unele reguli privind prepararea ceaiului:

1. Opărirea ceaiului să se facă totdeauna într-un ceainic mic de porțelan, ceramică sau metal smălțuit care să nu aibă nici o altă întrebuințare în gospodărie.

2. Apa pentru prepararea ceaiului se va fierbe totdeauna într-un vas mai mare, care de asemenea nu va avea altă întrebuințare.

3. În ceainicul mic puneți frunzele de ceai, cam cîte o jumătate de linguriță pentru fiecare ceașcă de ceai: adăugați apoi apa clocotită, numai atît cît să acopere puțin frunzele de ceai.

4. Lăsați ceainicul acoperit 2-3 minute și abia după aceea puneți esența obținută în ceașca cu apă fiartă.

Dr. Dimitrie NANU

Exerciții fizice pentru copii în primul an de viață

Perioada de vîrstă de la 3 la 5 luni (II)

În afara exercițiilor de înviorare, îndoire și dezdoire a brațelor, de întindere și încrucișare a lor, în afara îndoirii și dezdoirii simultane a picioarelor și a exercițiului „bicicleta", în perioadă de vîrstă de la 3 la 5 luni se mai practică exercițiul de așezare-culcare. Aceste ultime exerciții pot fi începute către 3½ luni, iar ultimul chiar la 4½ luni.

Exercițiu de întoarcere de pe spate pe burtă (fig. 1, 2, 3). Scopul exercițiului: întărirea mușchilor trunchiului, pregătind întoarcerea copilului de pe spate pe pîntece. Copilul este culcat pe spate cu picioarele spre noi; cu mîna stîngă, apucăm picioarele copilului, în așa fel, încît să putem introduce între tălpi degetul nostru arătător, prinzînd între cel mare și cel mijlociu labele picioarelor copilului. Cu mîna dreaptă se apucă mîna dreaptă a copilului îndoită din cot. Se trage ușor brațul copilului spre stînga lui și astfel, acesta va întoarce capul și trunchiul, în același timp, întinzînd cu mîna stîngă picioarele copilului, ajutînd la întoarcerea bazinului spre stînga. Copilul se va întoarce pe pîntece. Se culcă din nou copilul pe spate și se repetă din nou întoarcerea spre dreapta. Schimbăm mîinile. La început, cîte un singur exercițiu pe zi. Apoi, se crește treptat, pînă în ziua 12, cînd pot fi făcute cîte 3 întoarceri pe fiecare parte.

Exercițiu de susținere

Scopul: pregătirea sprijinirii copilului pe picioare din articulația genunchiului și a șoldului. Copilul este culcat pe spate cu fața spre noi. Îl apucăm de subsuori și îl ridicăm în sus. Se saltă ușor copilul în sus, lăsîndu-l apoi, încet, în jos, în așa fel, încît să atingă cu laba piciorului suprafața mesei. Se repetă exercițiul de 3.4 ori, iar după 10 zile de 8.10 ori.

Exercițiu de așezare și culcare. Scopul: întărirea mușchilor pîntecului, spatelui și brațelor. Pregătește copilul pentru așezare și ședere. La început, copilul stă culcat pe spate, cu picioarele spre noi. Dăm copilului mîna, în așa fel, încît el să prindă cu mîinile degetele mari ale mîinilor noastre. Apoi, cuprindem cu celelalte degete încheieturile mîinilor copilului. Apoi, vorbindu-i și îndemnîndu-l, îl tragem ușor de mîini spre noi. Copilul își trage capul și umerii spre piept, încercînd să se așeze. Continuăm să tragem pînă ce copilul ajunge în poziție șezîndă. Apoi, îl lăsăm încet în jos în poziția inițială.

Medicul vă sfătuiește

B. R. — București: Suferința pe care o aveți, fără îndoială cere îngrijiri speciale.

Este necesar un examen citohormonal, un examen al secreției, o viteză de sedimentare a hematiilor și o hemogramă.

I. SASU — Iași: În scrisoarea dv. ne dați prea puține amănunte pentru a vă putea da un sfat. Credem însă că un medic specialist endocrinolog ar putea să vă dea toate indicațiile necesare.

IONEL — Craiova: Nu vă mai gîndiți la suferința pe care ați avut-o. Vă recomandăm un concediu de odihnă într-o localitate de munte, gimnastică, dușuri reci dimineața, plimbări lungi, lectură. Este indicat de asemenea să repetați stricnina și să adăugați Viplex cite 6 tabl. zilnic, ser neurotonic fiole X, 1 fiolă zilnic subcutanat.

MARIA ANGELA — Craiova: Întrebarea dv. se referă din nou la problema Trichomonas-ului. Vă recomandăm să citiți articolul cu acest subiect care va apare curînd în revista noastră.

OLEG — Adjud: Dacă în prezent piciorul nu vă supără, credem că nu este recomandabil să încercați o nouă intervenție chirurgicală. Aceasta v-ar putea aduce mai multe neplăceri decît folosase

ANA POPA — Piatra Neamț: Scrisoarea dv. conține date insuficiente pentru a vă putea da un sfat privind boala de care suferiți.

Ne-ar fi fost de folos să știm vîrsta dv., care este situația ciclului menstrual, etc.

De aceea vă sfătuim să vă prezentați la medicul specialist în boli interne de la policlinica teritorială de care aparțineți, pentru ca pe baza examenului clinic și de laborator să vi se prescrie tratamentul corespunzător. Procedînd astfel veți obține rezultatul dorit.

G. MICU — Craiova: Vă recomandăm un consult la un medic specialist dermatolog. Numai procedînd astfel, veți putea urma tratamentul corespunzător.

GRIGORE — Giurgiu: Se pare că, în cazul dv., nu este vorba de ceva îngrijorător, ceea ce ne îndreptățește să credem că, urmînd un tratament sub supravegherea unui ortoped, veți obține bune rezultate.

M. V. — București: Regretăm cele întîmplate fiicei dv. Vă încunoștințăm că tratamentul pe care l-a urmat nu poate constitui cauza bolii de care a suferit. Puteți folosi fără grijă lenjeria, cu condiția să fie bine fiartă.

N. G. B. — Craiova: Vă sfătuim să vă prezentați la consult la un medic specialist urolog, pentru precizarea diagnosticului.

Dr. E. ALBU

Avionul subteran

Povestire științifico-fantastică

Un îndrăzneț proiect al inginerului Matei Holban prevede construirea unui drum subteran, în linie dreaptă, București—Moscova cu ajutorul unei rachete care să străpungă, ca un sfredel, subsolul. După puțin timp o rachetă în miniatură este experimentată la Sinaia, descoperind, în drumul ei subteran, un tezaur ascuns de fosta monarhie. Aflăm apoi, cum Iosif Voiculeț este chemat de urgență la București și cum acesta îi cere șefului său învoirea.

— Fie, dar să nu stai mult. Vezi de convinge pe cei de la direcția tehnică de importanța inovației.

— În două zile sînt înapoi, spuse Voiculeț, și o zbughi pe ușă.

În București, luă un taxi și sună la ușa apartamentului Silviei. Avu o ușoară tresărire cînd îl zări plimbîndu-se nervos prin cameră pe Anderson.

— Te așteptam — îl luă acesta în primire N-am nici un motiv să-ți fiu recunoscător, nici ție, nici celorlalți. Sînteți toți niște nepricepuți!

— Dar știți bine ce greutăți am avut! Planul ce ni l-ați dat era imprecis, oameni de încredere pentru săpături n-am găsit... Nu mai e de lucrat în țara asta!...

— Degeaba te văicărești, se răsti Anderson. De cînd sîntem informați de existența tezaurului de la Sinaia, ar fi fost tot timpul să te descurci. Știi ce bine ne-ar fi prins! A trebuit să-l găsească, din întîmplare, alții...

— Parcă am presimțit că ei vor da de tezaur, spuse Silvia. Am încercat însă în zadar să-l împiedic să coboare...

Anderson o întrerupse:

— Dar nu pentru asta l-am chemat pe Voiculeț. Poți fi recunoscător Silviei: face mai multe parale decît voi toți laolaltă, îi spuse inginerului. Dar dacă și de data asta dai greș, să știi că o pățești urît...

★

Peste două zile Voiculeț se întoarse la Reșița. În gară, Silvia îi prezentase un tînăr cu care venise la braț.

— Tată, cunoaște-l pe Matei. Pleacă și el la Reșița cu treburi. Ai să-l îndrăgești și tu cu siguranță. Și vezi de-l ajută cît poți, că el nu cunoaște de loc Reșița.

În tren însă, Matei se dovedi morocănos ori de cîte ori Voiculeț aduse vorba despre treburile ce-l mînau spre cetatea oțelului. Refuză chiar net oferta de a fi găzduit în apartamentul lui Voiculeț.

— O să fie greu, al naibii, oftă acesta. Mi-ar fi trebuit-o pe Silvia aici...

Într-adevăr, Silvia se descurcase de minune. Venise într-o dimineață la Matei acasă cu cea mai nevinovată mutră de pe lume:

— E la tine o debandadă... Ai să te duci frumos la lucru și eu voi pune camera în ordine

— Dar, Silvia... încercase Matei să obiecteze.

— Nu vreau să știu nimic! spuse ea cu voce alintată.

Observase cum Matei încuiase pe furiș sertarul biroului. Apoi, cu un gest drăgălaș, îi aduse pardesiul.

— Acum, du-te „conașule", nu mă ține din treabă.

Matei o privi cu recunoștință și plecă. Pentru Silvia a fost apoi un fleac să deschidă sertarul și să găsească ce avea nevoie: un memoriu voluminos din care își notă repede lucrurile esențiale. Tresări cînd citi că lucrările de construire a celor două rachete mari se vor face la Reșița. Din păcate, proiectul rachetelor nu-l găsi. Matei îl depusese în casa de fier a institutului. Dar și așa nu era prea rău: știa tot ce vroia să știe.

Reconstituind ce-i povestise Silvia, Voiculeț îl privea pe Matei, parcă voind să-i ghicească gîndurile.

— Și unde spui că vei fi cazat? întrebă într-un tîrziu.

— La casa de oaspeți a Combinatului, cred. Dar asta nu are nici un fel de importanță.

— Dacă îți voi putea fi într-un fel de ajutor...

— Îți mulțumesc. Se cunoaște că ești tatăl Silviei. Ești tot atît de îndatoritor ca și ea..

Se despărțiră în fața Combinatului stringîndu-și prietenește mîinile. Apoi, deși Voiculeț îl căută cu perseverență, fu greu să dea de Matei. Într-o hală specială a Combinatului acesta conducea direct lucrările de construcție a rachetelor. Mînca pe fugă, își păcălea oboseala cu trei patru ore de somn și fugea înapoi în hala de fabricație. Timpul trecea, lucrările avansau și pe Voiculeț îl apuca o adevărată disperare.

Își luă inima în dinți și încercă să pătrundă, într-o dimineață, în hală.

Un tînăr îl opri politicos:

— Nu e permis decît cu legitimația specială, tovarășe inginer.

— Dar îl caut pe inginerul Holban.

— Îl chemăm noi afară!

Cînd, cu halatul și mîinile negre de lucru Matei se arătă la intrare, Voiculeț îl luă cu un ton familiar, prietenesc:

— Se poate, Matei, să nu te arăți la față? Doar Silvia te-a dat în grija mea...

— Iartă-mă, te rog. Ești foarte amabil, dar n-am pur și simplu timp. Dacă vrei, ne vedem diseară la restaurant.

Întîlnirea avu loc, însă tînărul inginer nu se arătă prea limbut. Matei bău un pahar de vin și se scuză că trebuie să fie lucid la treabă. Se eschivă, plin de menajamente, să spună vreo vorbă despre lucrul său.

— Pe cine ai mai cunoscut pe aici? N-ai dificultăți cu oamenii? se arătă grijulu Voiculeț.

— Nu, toți sînt admirabili. În special inginerul Maxim Teodor, cu care lucrez direct.

Voiculeț aflase deci totuși ceva. Și mai știa că Maxim Teodor are biroul chiar peste drum de camera lui de lucru. Îl cunoștea ca-n palmă căci lucraseră un timp împreună. Căută să-și amintească sistemul de deschidere a casei de fier din biroul lui Maxim.

Seara, luă cu el aparatul de fotografiat, — un dar al lui Anderson — și se îndreptă spre birouri. Îl salută cu două degete pe bătrînul portar:

— Am ceva de lucru, Simioane. Vezi să nu mă deranjeze nimeni.

Cu casa de fier avu de furcă. Dar nu degeaba urmase el un curs special pentru poveștii din astea. Găsi planurile pe care le căuta și apoi, meticulos, le fotografie unul cîte unul.

— Acum, dragul meu Anderson, sper că vei fi mulțumit, murmură el. Închise biroul lui Maxim, traversă coridorul și se cufundă în lucru.

Desen de I. DRUGA

CAP. IV

UNDE E VORBA DE O FOTOGRAFIE NECLARĂ ȘI DE O ANGAJARE CIUDATĂ

— Destulă vorbă. Acum hai să lucrăm!

Matei venise dimineața foarte bine dispus în biroul lui Maxim. Lucrurile mergeau strună. Încă puține amănunte de finisaj și racheta subterană își va putea începe neamînțitnita activitate. Avea chef de vorbă și îi spusese noului său prieten încă de la intrare:

— Pe mine mă preocupă acum din ce în ce mai mult o altă chestiune: aceea a trenului subteran. Păcat ca în tunelul nostru să circule locomotive obișnuite, fie ele chiar electrice.

— Poate că în curînd se vor introduce locomotive atomice, îl consolă Maxim Teodor.

— Cu siguranță că da! spuse Matei. Dar asta nu rezolvă decît parțial problema. Atîta timp cît există roțile, viteza vehiculului este limitată...

— Doar n-ai vrea ca locomotiva și vagoanele să alunece ca pe gheață, glumi inginerul reșițean.

— Poți să știi?

Se apucară apoi de lucru, voioși și glumind ca doi copii.

— Dă-mi o cliță schițele, spuse într-un tîrziu Matei. Este aici un detaliu de construcție pe care vreau să-l verific.

Maxim se îndreptă spre casa de fier, o deschise și luă schițele. Mașinal își aruncă privirea spre micuțul mecanism instalat discret pe marginea ușii casei de fier. Tresări și întrebă cu vocea gîtuită:

— Matei, tu ai căutat ceva aici aseară, după ce ne-am despărțit?

— Nu! Dar ce s-a întîmplat?

— Cineva a umblat la casa de fier!..

Cîteva secunde domni o tăcere deplină. Palizi, se uitară unul la altul plini de neliniște.

— Ești sigur? spuse în cele din urmă Matei.

— Pe deplin. După cum poți vedea, în locul punctului verde de pe mînerul interior al casei, este acum un punct roșu. Aseară, la plecare, n-am uitat, sînt sigur, să pun mecanismul în funcțiune. Și-a făcut datoria!

— Să telefonăm imediat tovarășului Iliescu.

Peste cîteva minute locotenentul-major de miliție Ion Iliescu examina calm casa de fier din biroul inginerului Maxim.

Paul MARIAN
și Simion SAVEANU

(Va urma)

PE SCURT DESPRE JO

Începuturile Jocurilor Olimpice se pierd în negura legendelor mitologice ale Greciei antice: conform unora dintre ele, Hercules, fiul lui Zeus, și-a pus frații să concureze între ei, iar el l-a încoronat pe învingător.

În prealabil, luase însă unele măsuri „organizatorice": a fixat dimensiunile unui stadion (600 de picioare = 192 m.), după care a plantat un mășlin, din mlădițele căruia urmau să fie încoronați toți viitorii campioni olimpici.

De autenticitatea celor de mai sus nu putem să ne îndoim, deoarece însuși oracolul de la Delfi-preoteasa Pitia, a prezis J. O. un mare succes:

„Eroilor Jocurilor Olimpice li se vor ridica statui din marmora cea mai fină de către sculptori ca Fidias, ...poeții ca Pindar le vor închina ode, și Matty le va face desene..."

Conform datelor istorice, unul din primii conducători greci — anul 824 î.e.n. Ifitos — încheind un tratat cu spartanul Licurg, a instituit J. O. — prilej de cunoaștere între tineri, de apropiere culturală și economică între popoare. Dar și pentru întărirea fizică a acestora, pentru a-i face mai rezistenți față de boli și în special față de o molimă pe atunci groaznică : malaria.

Totuși, principala caracteristică a J. O. rămînea ideea de pace. În timpul desfășurării J. O. orice fel de lupte încetau; se crea un armistițiu general. Singurul nemulțumit era zeul războiului : Ares-Marte.

Prin noțiunea de olimpiadă grecii antici nu înțelegeau desfășurarea propriu zisă a jocurilor, cum am spune noi azi: Olimpiada de la Roma, Helsinki sau Melbourne, — ci intervalul de 4 ani dintre acestea, calculat foarte precis : 1456 zile, 10 ore și 47 de minute, bine-înțeles după ceasornicele vremii.

Numărătoarea J. O. începe însă din anul 776 î.e.n cînd învingătorul alergării pe un stadion, pe nume Caribos Hellanul, a fost înregistrat pe panoul de onoare ca primul câștigător al J. O.

Texte : B. ELIAS
Desene : Matty ASLAN

„CUPA EUROPEI" LA FOTBAL

R. P. R. — R. CEHOSLOVACA mîine pe stadionul „23 August"

În marea competiție fotbalistică internațională „Cupa Europei" șase echipe reprezentative își vor disputa, într-o perioadă imediat următoare de două săptămîni, partidele ce le au programate din turul II. Cele trei echipe victorioase în aceste întîlniri cu dublă ediție se vor califica pentru semifinalele competiției, alături de echipa Franței, care și-a și cîștigat această calificare prin eliminarea succesivă a Greciei și Austriei.

Printre cele șase formații angajate încă în disputele turului II al „Cupei Europei" se află și echipa țării noastre care, cum se știe, a eliminat Turcia. Mîine la București — pe stadionul „23 August" — și o săptămînă mai tîrziu la Bratislava, jucătorii noștri vor avea de înfruntat redutabila reprezentativă a R. Cehoslovace.

Fotbalul cehoslovac așa cum este cunoscut

Echipele cehoslovace de fotbal au evoluat de multe ori în fața publicului nostru, care de-a lungul anilor a putut astfel să le cunoască și să le aprecieze jocul, strălucitor prin tehnica superioară atinsă de jucătorii săi, dotați și cu calități deosebite pentru practicarea unui fotbal rapid și atletic.

Cu aceste atribute fotbalul cehoslovac a înscris succese mari în întîlnirile susținute ca și în competițiile (intercluburi și internaționale) la care a participat. Este suficient să ne reamintim că, anul trecut, echipa Cehoslovaciei a cîștigat „Cupa dr. Gerö", competiție la care a participat alături de reprezentativele Ungariei, Austriei, Iugoslaviei, Italiei și Elveției. Finalul acestei competiții — pe parcursul căreia fiecare echipă a avut de susținut 10 întîlniri — a fost foarte disputat și pasionant, lupta pentru primul loc fiind dintre cele mai strînse între echipele Cehoslovaciei și Ungariei. Prima și-a încheiat seria jocurilor cu o victorie asupra Italiei, la scorul de 2—1, totalizînd 16 puncte (din 7 victorii, 2 rezultate de egalitate și o singură înfrîngere), în timp ce echipa Ungariei avea 14 puncte și încă un joc de disputat, tot împotriva Italiei. O proaspătă victorie asupra Elveției, la neobișnuitul scor de 8—0, permisese echipei Ungariei să-și asigure un golaveraj mai bun decît cel al Cehoslovaciei (35:15 față de 24:14), așa că o eventuală victorie și în jocul cu Italia putea să-i aducă, prin acest golaveraj, cîștigarea „Cupei dr. Gerö" — la egalitate de puncte cu Cehoslovacia. Echipa Ungariei a terminat însă numai la egalitate (1—1) partida decisivă cu Italia, așa că în clasamentul final a rămas cu un punct în urma Cehoslovaciei.

15 întîlniri disputate în 30 de ani

Cu echipa Cehoslovaciei, reprezentativa noastră s-a întîlnit de 15 ori între anii 1923 și 1953 care coincid cu primul și ultimul dintre aceste jocuri internaționale. În palmaresul întîlnirii Romînia — Cehoslovacia sînt de găsit numai trei victorii românești, alături de 4 rezultate de egalitate și opt victorii cehoslovace. Dar cu numai cîteva excepții, victoriile cehoslovace au fost dobîndite la scoruri strînse, în partide în care replica echipelor noastre a fost foarte dîrză. În partidele cu caracter oficial, disputate în cadrul campionatelor mondiale de fotbal, echipa cehoslovacă a avut de furcă cînd a întîlnit formația noastră. În ediția anului 1934, cînd Cehoslovacia a fost finalistă a competiției, jocul cu echipa Romîniei l-a cîștigat cu scorul de 2—1, după o dispută din cele mai dîrze, în care puțin a lipsit ca echipa noastră să reușească una din cele mai mari surprize ale campionatului. Planicka, faimosul portar cehoslovac de reputație mondială, își reamintea — anul trecut — cu prilejul unei discuții cu un gazetar român, că echipa sa a scăpat la Triest ca prin urechile acului de la înfrîngere și că pînă la finala competiției partida cu Romînia a fost cel mai dificil joc. Memorabilă a rămas și partida pentru calificarea în campionatul mondial, susținută în 1953 la București, cînd echipa cehoslovacă a cîștigat cu scorul de 1—0, în urma unui gol înscris de fundașul Vladislav Novak (care joacă și în meciul de mîine), prin executarea unei lovituri de penalizare de la circa 40 metri de poarta echipei noastre.

Dacă echipa Cehoslovaciei n-a mai evoluat din 1953 pe terenurile noastre, în schimb performanțele ei sînt mai departe cunoscute publicului nostru sportiv. Am amintit mai sus de competiția „Cupa dr. Gerö". Mai putem adăuga rezultatele obținute în „Cupa Europei" — în care s-a calificat pentru întîlnirea cu Romînia eliminînd echipele Irlandei de Nord și Danemarcei — precum și cea mai recentă performanță: o victorie cu 4—0 asupra Austriei, la Praga.

Iată deci adversarul echipei noastre pentru jocul de mîine — și pentru cel imediat următor de la Praga — cu care se dispută locul din semifinalele „Cupei Europei", unde învingătorul dublei întîlniri Romînia — Cehoslovacia are de jucat cu echipa Franței.

Reputația și valoarea formației cehoslovace sînt fără îndoială mari, ca și veleitățile de a-și obține calificarea mai departe în competiție. Dar jocul de mîine, de pe stadionul „23 August", îi poate oferi — în echipa noastră — un partener capabil să-și valorifice toate posibilitățile tehnice și tactice ce le are, o dată cu marea-i putere de luptă și avantajul terenului și publicului propriu. Partida de mîine poate corespunde unui frumos și răsunător succes al fotbalului nostru, dacă jucătorii noștri nu-și vor precupeți talentul, cunoștințele fotbalistice, dîrzenia și energia caracteristică tinerei noastre echipe. Într-o partidă de mare prestigiu să se dovedească la înălțimea sarcinii ce le revine! E ceea ce le-o urăm din toată inima în numele nostru și publicului nostru spectator, a cărui încurajare caldă și continuă trebuie să o simtă prezentă de-a lungul întregului meci.

I. BOCIOACĂ

Palmaresul întîlnirii

1923, la Cluj,	0—6
1924, la Praga,	1—4
1931, la Oradea,	4—1
1934, la Pardubice,	2—2
1934, la Triest,	1—2
1937, la București,	1—1
1938, la Praga,	2—6
1947, la București,	2—6
1948 la București,	2—1
1949, la Praga,	2—3
1950, la București,	1—1
1951, la Praga,	2—2
1952, la București,	3—1
1953, la Praga,	0—2
1953, la București,	0—1.

Cupa Europei pentru echipele naționale, oferită de Henry Delaunay, președintele Federației internaționale de fotbal.

PUNCTE DE VEDERE

După „Cursa Păcii"

Luni s-a încheiat la Berlin, printr-o dublă victorie a culorilor R.D.G., Cursa Păcii ediția XIII.

De 13 ani această competiție clasică reunește pe șoselele Europei Centrale elita rutierilor amatori. De treisprezece ani, țara noastră este prezentă la startul Cursei Păcii și comportarea alergătorilor romîni a fost în genere onorabilă, uneori excelentă, niciodată întristătoare. Echipa care ne-a reprezentat de astă dată a cuprins cîțiva tineri puțin experimentați în concursuri internaționale de mare amploare, excepție făcînd Gh. Șerban, Rădulescu și Zanoni, acesta din urmă constrîns să abandoneze din rațiuni medicale.

După cum se știe, locurile ocupate atît în clasamentul individual cît și în cel pe echipe sînt mai slabe ca oricînd. Cu toate acestea, cred că nu prea avem ce să le reproșăm băieților noștri, mai ales celor patru care au încheiat cursa. Comportarea lor mi se pare mai curînd lăudabilă — și iată de ce.

Prin prisma mediei orare, ediția XIII-a a fost una din cele mai „lari" de pînă acum, formațiile R.D.G., Belgiei și U.R.S.S. avînd o clasă apropiată de aceea a bunelor echipe profesioniste. Într-o asemenea companie este greu să pretinzi lui Stoica, Braharu, Ziegler și Gh Șerban să facă mai mult decît au făcut. Să nu uităm că în două etape lungi, în care s-a mers cu peste 46 km pe oră — cifră fantastică, neînregistrată niciicînd într-o competiție internă — reprezentanții noștri au reușit să țină pasul, sosind cu plutonul fruntaș. Ei au ocupat în două rînduri locul 3 în etapă, prin Braharu și Șerban, iar Ion Stoica a ratat în ultimă instanță o victorie de prestigiu — pe străzile Dresdei.

Desigur, toate aceste considerente nu modifică întru nimic rezultatul final, care — repet — este nesatisfăcător.

S-ar putea discuta dacă federația de resort a procedat bine sau rău neprezentînd la start lotul olimpic, trimis să se pregătească în condiții apropiate de acelea ale marii întreceri din August. Rutierii din Germania Democrată, de pildă, ca și cei polonezi, au aliniat formațiile de bază — deși, cum s-a văzut, sistemul prezintă unele riscuri (accidentul lui Schur, etc.). După mine, nu aceasta este principala problemă pe marginea căreia ar trebui să se discute la ora de față. Îmi permit să trag o altă concluzie de pe urma recentei experiențe și anume aceea a necesității vitale pentru ciclismul nostru de mare fond de a se organiza în țară competiții anuale cu participare internațională cît mai valoroasă.

Aceasta e necesar în primul rînd pentru ca foarte multe „speranțe" să poată învăța direct — și nu prin intermediul a 10-12 vîrfuri — ce înseamnă lupta cu așii pedalei, pentru ca ei să lepede cît mai devreme blestemata timorare de care dau dovadă cicliștii romîni în confruntările de mare anvergură.

Aceasta este necesar, de asemenea, pentru oamenii noștri de bază — deoarece altfel te prezinți la start alături de Schur, Vanderbergen, Gazda sau Saidhujin după ce ai concurat cu ei — poate chiar de la egal — pe drumurile patriei.

În fine, aceasta este necesar pentru iubitorii de ciclism de la noi, care de cîtăva vreme duc zadarnic dorul unor asemenea manifestații sportive.

Dacă deziderat de mai sus este realizabil sau nu — din motive care depășesc competența subsemnatului, — e o altă poveste. Independent de ecoul favorabil sau negativ pe care îl vor găsi rîndurile de față la forurile de resort — îmi exprim încă odată convingerea fermă că aceasta reprezintă principala cale către progres în domeniul care ne interesează.

Dan DEȘLIU

Itinerar olimpic

(III) Note dintr-o recentă călătorie în Italia

Vă vorbesc acum despre bazele sportive pregătite în vederea Jocurilor Olimpice. Părerea unanimă este că ele sînt superioare celor de la ultimele trei Olimpiade (Londra 1948, Helsinki 1952 și Melbourne 1956) atît ca număr, cît și din punct de vedere calitativ.

Colectivul de arhitecți, sub conducerea profesorului Luigi Nervi, a reușit să creeze pe lîngă bazele existente în Roma un complex de construcții sportive în care confortul și cerințele tehnicii moderne se împletesc armonios.

Majoritatea celor aproape 30 de baze de concurs și antrenament sînt grupate în trei centre principale : centrul olimpic de nord numit Foro Italico, centrul olimpic de sud, numit E.U.R. și Aqua Accetoza (principalul complex sportiv pentru antrenamenți, situat numai la 1,5 km. de satul olimpic).

Excepție de la această grupare a concursurilor vor face gimnastica și luptele, care se vor desfășura în cadrul antic oferit de *Basilica di Masenzio* și *Termi di Caracalla*, situate în centrul orașului, în apropierea mărețului Coliseum și a vestitelor ruine din *„Via dei Fori Imperiale"*.

Trebuie spus, de altfel, că cetățenii Romei sînt familiarizați cu spectacolele (este adevărat de altă natură) în Basilica di Masenzio. Aci, vara, sub cerul liber, în acest cadru original, se organizează concerte ale celebrului cor al Academiei de muzică „Santa Cecilia" și spectacole de operă.

Pe malul istoricului rîu Tibru, în imediata vecinătate a pitorescului Monte Mario, se întinde „Foro Italico". Aci se află stadionul olimpic, cu o capacitate de 100.000 de locuri, unde vor avea loc ceremoniile de deschidere și închidere a jocurilor, întrecerile de atletism și întîlnirea finală de fotbal.

În imediata apropiere a arenei principale se află, legat printr-un tunel subteran, „Stadio dei Marmi" (de mărimea stadionului Dinamo București) destinat încălzirii sportivilor înainte de prezentarea la start pentru concursurile de atletism.

Pe teritoriul aceleiași zone se mai află „stadionul nautic", care cu ajutorul tribunelor demontabile poate cuprinde pînă la 20.000 de spectatori. El este utilat cu două bazine : unul de 50x25 m. cu adîncime de 2 m. pentru concursurile olimpice de înot și polo și altul cu dimensiunile de 20x18 m. și adîncimea de peste 5 m. pentru concursurile de sărituri.

În sud-estul zonei „Foro Italico" au fost terminate încă de anul trecut lucrările de amenajare a stadionului „Flaminio", calculat pentru 55.000 de spectatori Pe acest stadion se vor desfășura jocurile de fotbal.

În apropierea stadionului „Flaminio" se apropie de sfîrșit lucrările satului olimpic, în care este prevăzută cazarea a 7.000—8.000 de persoane.

Pentru ca participanții la cea de-a XVII-a ediție a Jocurilor Olimpice să aibă cele mai bune condiții pentru antrenament, la distanța de 1,5 km. de sat și 2 km de „Foro Italico", în zona Aqua Accetoza, se lucrează la pregătirea unui complex format din terenuri de joc, stadion de atletism, sală de gimnastică și bazin.

În partea sud vestică a capitalei italiene se află a doua zonă principală olimpică, cunoscută sub denumirea de E.U.R.O.

„Palazzo dello Sport", care se construiește aici, domină prin măreția lui întreaga zonă. Această clădire are o formă circulară, cu o cupolă sferică și ocupă o suprafață de 11.500 m.p. „Palazzo" va avea înălțimea de 32,5 m diametrul interior 100 m. capacitatea de 16.000 locuri. Pe lîngă menirea sa de bază sportivă „Palazzo dello Sport" este astfel construit încît să se poată transforma oricînd într-o mare sală de concert sau spectacole.

Un alt obiectiv mare al acestei zone este velodromul, a cărui temelie a fost pusă în august 1957 O pistă de lemn de 400 m înconjoară un teren cu gazon, amenajat pentru jocuri de fotbal și hochei Tribunele au o capacitate de 20.000 de locuri. O intrare specială pe velodrom este prevăzută pentru participanții la cursele de fond.

Concursurile olimpice de scrimă se vor desfășura în „Palatul Congreselor" unde în anul 1955 a avut loc campionatul mondial la această ramură de sport.

*

Au mai rămas vreo sută de zile pînă cînd simbolica torță a păcii adusă din Olimp peste Marea Ionică, prin bătrîna cetate a Siracusei, apoi de-a lungul șoselelor romane, va poposi în Foro Italico, vestind lumii deschiderea celei de-a XVII-a ediții a Jocurilor Olimpice. Pregătiri intense se desfășoară pretutindeni — zilnic agențiile de presă vestesc noi performanțe de valoare mondială ale halterofililor sovietici, atleților americani, înotătorilor australieni sau fotbaliștilor maghiari.

Părerea unanimă a specialiștilor de pretutindeni este că dacă avem în vedere marele număr de participanți, precum și nivelul la care s-au ridicat o serie de performanțe în atletism, haltere sau natație, întrecerile sportive se anunță încă de pe acum deosebit de dificile, lăsînd să se întrevadă întreceri spectaculoase care vor duce la doborîrea multor recorduri olimpice.

În ceea ce privește pregătirile sportivilor romîni, ele sînt în plină desfășurare. Atleții și luptătorii, înotătorii și scrimerii, călăreții și boxerii, într-un cuvînt toți componenții lotului olimpic, care în principiu este alcătuit, depun o muncă asiduă pentru a se pregăti cît mai bine și a realiza normele olimpice, pe baza cărora se face selecționarea definitivă. Sute și sute de ore de antrenament intens s-au depus în ultimele luni de fiecare sportiv care intră în vederile selecționerilor.

Unele roade au început să se arate. Performanțele boxerilor, gimnaștilor, scrimerilor, trăgătorilor de tir, precum și unele rezultate ale atleților lasă să se întrevadă începuturile unui sezon promițător, la capătul căruia sportivii romîni se vor strădui să reprezinte cu cinste patria noastră la această mare manifestație a păcii și prieteniei între popoare.

Ion BALAȘ

Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți

La începutul lunii iunie, la București, se vor desfășura campionatele internaționale de atletism ale țării noastre, la care și-au anunțat participarea valoroși atleți și atlete din mai multe țări.
Printre participanți se numără și sprinterul de culoare Abdou Seye, din echipa Franței, acreditat cu performanța de 10,2 sec. pe 100 m.

Panică

Afaceriștii fotbalului profesionist european au intrat în panică Motivul, după cum relatează ziarul elvețian „Züricher Sportinformation", este că cumpărătorii europeni de fotbaliști originari din țările Americii de Sud au acum concurenți. Și aceștia nu sînt alții decît cumpărătorii sud-americani de fotbaliști originari din Europa. Pasă mi-te, aceștia din urmă, exasperați la culme de faptul că imediat ce apare un talent autentic al balonului rotund în America de Sud el este „importat" în vechiul continent s-au gîndit acum că ar fi bine să treacă la contraatac. Și începutul a fost făcut de clubul argentinian River Plata din Buenos Aires, care și-a trimis reprezentanții la Geneva. Numai că încercările lor de a-i cumpăra pe „italienii" Skoglund și Ocwirk nu au avut succes. Patronii lor, mult mai hotărîți decît aceea ai fotbaliștilor sud-americani, le-au spus răspicat că „nu sînt de vînzare". Așa încît, emisarii lui River Plata colindă mai departe orașele italiene, în speranța că pînă la sfîrșit tot le va „pica" ceva, spre disperarea patronilor cluburilor europene de fotbal.

Paul Anderson a fost din nou învins

Poate că nu există un exemplu mai concludent de degradare a unui sportiv cu renume în jungla sportului capitalist decît acela al fostului campion olimpic și recordman mondial la haltere, americanul Paul Anderson. După ce, pentru a-și cîștiga existența, Anderson a fost pe rînd „spărgător de lanțuri" și „ridicător de case de bani", în diferite circuri, iar apoi a devenit peste noapte luptător de catch, „omul cel mai puternic din lume" și-a ales acum o nouă meserie, aceea de... boxer.

Luna trecută Paul Anderson și-a făcut debutul ca pugilist pe un ring instalat în incinta unui circ din S.U.A. Nu se poate spune însă că acest debut a fost prea fericit. Întîlnind pe compatriotul său Attilo Tondo, colosul de 131 kg. a suferit o bătaie soră cu moartea, ceea ce l-a silit ca în repriza a doua, după ce fața i-a fost însîngerată, să implore pur și simplu pe arbitru să întrerupă meciul. Și astfel, primul meci de box al fostului campion olimpic la haltere s-a încheiat cu înfrîngerea lui prin k.o.

Percy Cerutty și sportul feminin

Percy Cerutty este unul dintre cei mai cunoscuți antrenori australieni de atletism. Faima sa a ajuns departe, mai ales după ce elevul său, Herb Elliot, a obținut performanțele răsunătoare din ultimii ani. Și totuși Percy Cerutty nu este mulțumit. El detestă practicarea atletismului de către femei și a început chiar o campanie împotriva participării femeilor la competițiile sportive, pe care a lansat-o de curînd, cu prilejul unei cuvîntări rostite la Auckland, capitala Noii Zeelande. Ce reproșează în definitiv mister Cerutty sportului feminin ? După părerea lui, „participarea femeilor la probele atletice este o... monstruozitate. Femeile — afirmă dînsul — își pierd feminitatea practicînd sportul și, ce este mai periculos, trebuie să le atragem atenția că nu vor mai putea să devină mame"

Asemenea afirmații se cer și exemplificate. Or mister Percy Cerutty nu cunoaște nici un exemplu. El este însă împotriva admiterii femeilor pe terenurile de sport. Și pentru ca să sperie pe cei fricoși lansează gogoriță incapacității de a deveni mame.

Marele ghinion al lui Percy Cerutty este că trăiește în Australia. Și tocmai în această țară există o mare sportivă, Shirley Strickland, fostă campioană olimpică și recordmană mondială care nu și-a pierdut nimic din feminitate și este și mamă a trei copii.

Portarul de fotbal la Expoziția de pictură

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Scăpară ei și din necazul cu puștăriașii și o porniră spre munții Sierra Morena, cu gîndul să se ferească din drumul evadaților. Dar soarta a vrut ca cel mai temut dintre oameni, Gines de Pasamonte, să fi căutat și el ascunziș în acești munți. Și dînd acesta cu ochii de bivuacul pe care și-l făcuseră pentru noapte cavalerul și scutierul său, se hotărî să fure măgarul lui Sancho Panza, căci de Rosinante nici nu putea fi vorba, — era o pradă prea sărăcăcioasă.

Cînd se trezi Sancho și descoperi lipsa măgarului său, îl apucă plînsul și se mai liniști doar cînd Don Quijotte îi făgădui că va primi de la el de acasă, trei măgari în locul celui pierdut.

Mai merseră ei ce mai merseră pe drumul de munte și Don Quijotte spuse :

— Află, Sancho, dragul meu, că voi săvîrși prin locurile astea o ispravă de care să se ducă vestea în toată lumea. Totul depinde însă de tine, de zelul tău.

Pe urmă Don Quijotte îl lămuri despre ce este vorba. El, Don Quijotte, luînd pilda unui vestit cavaler rătăcitor despre care citise prin cărți — faimosul Amadis de Gaula — va alege un loc pustiu printre

stîncile acelea și va face pe deznădăjduitul, pe ieșitul din minți, pe furiosul și așa își va căpăta faimă de nedescris. În timpul acesta, Sancho va încăleca pe Rosinante și va porni la Toboso să ducă știrea Dulcineei din partea cavalerului și să vină apoi repede cu răspunsul.

Tot vorbind, ajunseră la poalele unui munte, într-o pajiște verde, împrejmuită de pomi pădureți și în mijlocul căreia curgea lin un pîriaș.

— Acesta este locul pe care-l aleg pentru pocăința mea, spuse Don Quijotte.

Descălecă apoi de pe Rosinante, iar lui Sancho îi spuse să mai aștepte, ca să vadă ce mai e de văzut.

— Dar ce mai am de văzut ? — întrebă Sancho, nerăbdător să încalece și să plece.

— Păi nu trebuie să-mi rup veșmintele de pe mine, să-mi arunc armele și să mă lovesc cu capul de stîncile astea, ca un cavaler deznădăjduit ce sînt ?

Sancho se minună, dar nu era prima minune pe care i-o revela stăpînul său.

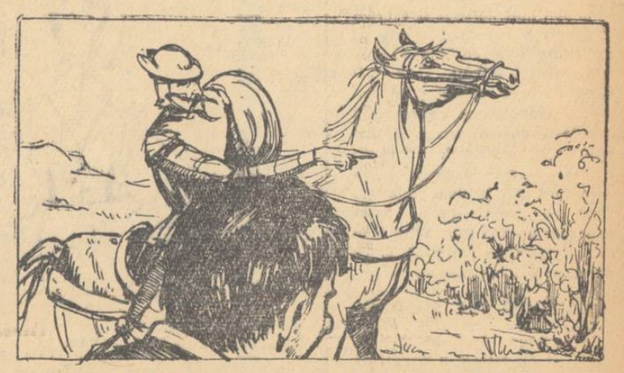

— Trimite-mă acum la Toboso, spuse din nou scutierul, să mă înfățișez stăpînei mele. Dar cînd scrii țidula pentru Dulcineea, ai grijă și scrie și țidula pentru cei trei măgari

— Le scriu pe amîndouă, conveni cavalerul Și pentru că n-avem hîrtie, am să le scriu pe caietul de amintiri din cuțăraș. Iar cînd le va vedea nepoata mea, nici o greutate nu o să-ți facă pentru ca să capeți măgarii

Mai întrebă Sancho Panza unde s-o găsească pe Dulcineea și cum să întrebe de ea, iar Don Quijotte i-o descrise și-i spuse că e fata unuia Lorenzo Corchuelo, iar pe mamă-sa o cheamă Aldonza Nogalez.

— Vasăzică asta mi-e domnița Dulcineea : fata lui Lorenzo ! se dumiri Sancho Păi, o cunosc bine. Zvîrle cu prăjina mai abitir ca cel mai voinic flăcău din sat. Și are un glas ! Iar ce are mai bun este că nu face nazuri, căci este asemenea unei curtezane : glumește cu toți și-și rîde de toate.

Don Quijotte scoase caietul de însemnări și începu să scrie țidulele. Întîi scrise Dulcineei și o rugă să aibă milă de el și să-i vină în ajutor, căci altfel va deznădăjdui și-și va pune capăt zilelor. Iar în

cealaltă țidulă își rugă nepoata să-i dea lui Sancho Panza trei măgari din cei cinci pe care i-a lăsat acasă.

Dar Don Quijotte tot nu-l lăsă să plece pe Sancho.

— E neapărată nevoie să mă vezi acum în pielea goală, făcînd una sau două duzini de nebunii. Și n-avea grijă, că le fac pe toate numai în vreo jumătate de ceas. După ce le vei vedea pe toate, cu ochii tăi, vei putea jura că spui adevărul.

Sancho se înduioșă.

— De ce mă silești stăpîne, să te văd în pielea goală ? Dacă ții cu tot dinadinsul să te dai de-a berbeleacul pe stîncile astea, fă-o barem îmbrăcat. În ce-o privește pe Dulcineea, nu purta d-ta grijă. Dacă n-o să vrea să-mi dea răspunsul cuvenit, jur pe ce am mai sfînt că o iau de gît și o năvălesc cu pumnii.

Se mai îngrijoră Sancho de soarta stăpînului. Că ce o să mănînce și unde o să doarmă. Și dacă n-o să mai nimerească locul acela pustiu, la întoarcere ?

Dar din nou Don Quijotte îl liniști : de mîncat o să mănînce ierburi și poame, că n-ar mînca altceva chiar dacă ar avea. Iar locul să și-l însemne bine în minte. El, Don Quijotte, se va urca pe piscurile acelea înalte din jur, îi va prinde întoarcerea și-i va face semne.

Sancho dădu să plece, dar atîta îl rugă Don Quijotte să mai rămînă — să mai vadă măcar două-trei nebunii, că scutierul se îndoiește.

Și iată-l pe Don Quijotte aruncîndu-și în fugă hainele de pe el de rămase în pielea goală, apoi sărind de două ori în aer, dîndu-se peste cap, făcînd tot felul de năzdrăvănii, — iar pe Sancho nu-l mai răbdă inima să mai privească, apucă frîul Rosinantei, încăleca și o luă devale, putînd jura în fața oricui că stăpînul său înebunise de-a binelea.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Ghidul gospodinei

SPANACUL

Spanacul este un excelent aliment și aceasta datorită abundenței în săruri minerale și nutritive. Este foarte recomandat pentru anemici, nu numai datorită fierului pe care îl conține, dar și prin clorofila care se găsește în spanac în proporție de 10—20 gr la un kilogram și care provoacă o creștere intensă a hemoglobinei din sînge, ceea ce duce implicit la creșterea numărului de hematii. În afară de aceasta el are și o influență ușor laxativă. Spanacul mineralizează și liberează căile digestive. În același timp se recomandă de a fi folosit, cît mai des, în alimentația copiilor, deoarece conține mineralele de care ei au nevoie și mai ales fierul atît de indispensabil.

100 gr. spanac conține printre altele: Hidrați de carbon 4.42 gr.; albumină 3,15 gr.; fier 2,50 mgr.; fosfor 46.00 mgr.; calciu 78.00 mgr.; Vitaminele A C, K, B1, B2, B6, ș.a.m.d. 100 gr. spanac are 60 de calorii.

Pentru păstrarea acestor valori spanacul necesită un mod special de preparare. El trebuie numai oparit. Cele mai cunoscute soiuri de spanac și de asemenea cele mai căutate sînt cele care apar în anotimpurile cu zi scurtă — primăvara și toamna — cînd prezintă frunză de bună calitate, cum ar fi soiul „Triumph", cu frunze mari, late și cărnoase și soiul „Victoria" cu frunze de un verde mai închis.

În timpul verii — perioadă cu zile lungi — spanacul se maturizează repede dînd frunze de calitate inferioară, cu gust amărui. Numai în acest caz legumа poate fi dată într-un fiert înainte de a-l prega ti.

În anotimpul cînd găsim spanac, toate celelalte legume trebuie lăsate pe un plan mai secundar, deoarece el este foarte necesar organismului nostru.

Prezentăm mai jos cîteva feluri de preparare a spanacului:

Supă de spanac

Luăm un morcov, un pătrunjel, o țelină, le curățăm și le punem la fiert în apă cu sare. Cînd sînt bine fierte le strecurăm și zeama o punem din nou pe foc. Între timp curățim și spălăm bine 250—350 gr. spanac. Îl tăiem nu prea mărunt și în momentul cînd zeama de zarzavat clocotește punem spanacul înăuntru și o bucățică de unt (margarină). Îl mai lăsăm 2—3 minute după care îl luăm de la foc. Cînd s-a mai răcit puțin adăugăm un gălbenuș bătut bine cu 2 linguri de smîntînă și cu pătrunjelul tocat mărunt.

Colțunași cu spanac

Se face un aluat din 250 gr. făină, un ou întreg, 3 linguri de lapte sau apă călduță, puțină sare. După ce l-am frămîntat bine îl lăsăm 10—20 minute la rece, după care se împarte în două părți egale și se întinde foarte subțire. Separat, din 500 gr. spanac se face un piure nu prea moale. Această umplutură se pune în grămezi mici la distanță de 3—4 cm peste coca întinsă. Pe deasupra se pune cealaltă foaie de aluat. Apăsăm cu degetul în jurul grămezilor și pe urmă tăiem cu cuțitul pătrățelele pe care le punem la fiert 10 minute în apă cu sare. Cînd sînt gata le scurgem printr-o sită cu găuri mari. Se tăvălesc în pesmet prăjit cu margarină sau unt și se pun într-o formă rezistentă la foc la cuptor timp de 5—10 minute. Se presară deasupra puțină brînză.

Budincă de spanac cu clătite

Curățim și spălăm bine de tot 500 gr. spanac. Îl preparăm ca la piure în care mai adăugăm și puțin permezan sau brînză albă (50 gr.) rasă. Se fac din două ouă clătite mai groase (10—12 bucăți). Luăm o formă rezistentă la foc, o ungem cu puțină margarină sau altă grăsime și acoperim fundul formei cu clătite peste care adăugăm piureul de spanac. Repetăm această operație pînă se termină piureul, dar avem grijă ca la suprafață să-l acoperim tot cu clătite. La sfîrșit turnăm 100 gr. smîntînă și o punem la cuptor timp de 15 minute. Se servește caldă.

Sandale bărbătești

1). Sandaletă închisă la spate, cu barete late care se întretaie în față. Talpa din crep sau microporos.

2). Model cu margine din piele de la talpă în sus care ocrotește piciorul. Barelele cu tighele groase.

3 și 4). Sandalete cu fețele ornamentate cu perforații.

5). Pantof de vară din combinație de piele (beige, gri, maron, bleu marin) cu nubuc alb perforat mărunt.

6. Model simplu din două barete late, din care pornește alta mai îngustă închisă într-o cataramă.

7). Această sandaletă se poate executa și închisă la vîrf, nu numai decupată cum se vede în desen.

Desene de Melania POPESCU

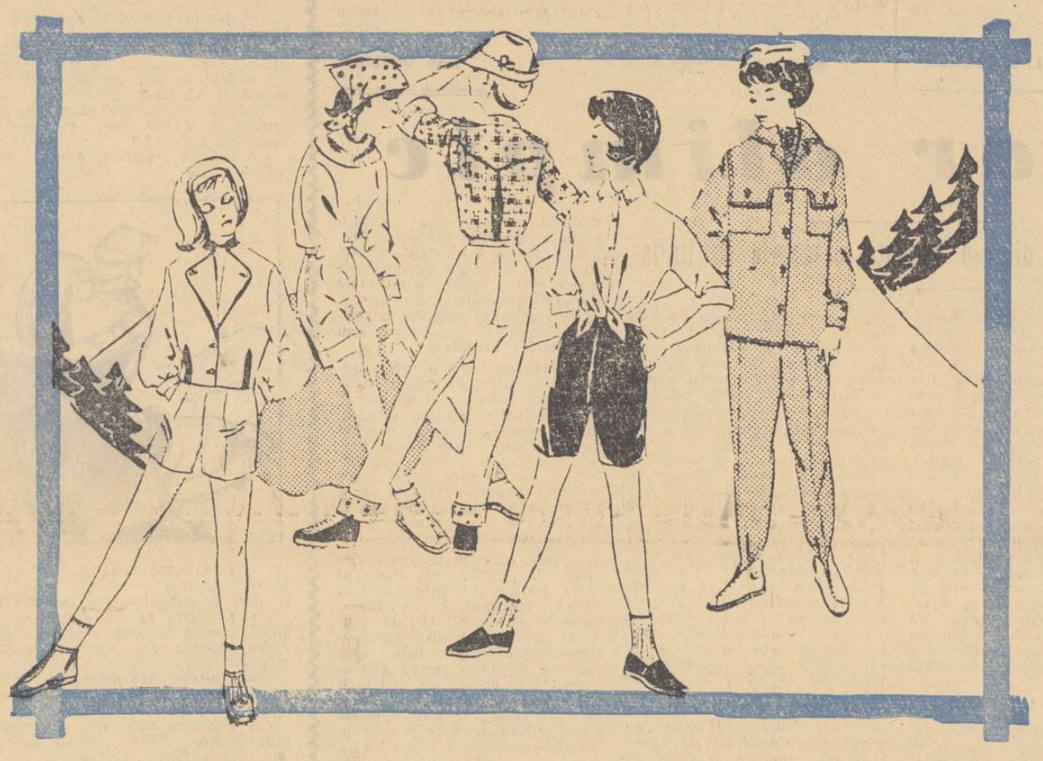

Primăvara — în excursie

1. Jachetă scurtă din stofă maron garnisită cu stofă verde la gît; buzunare care sînt în formă de butoniere. Reverele sînt conturate cu verde și prinse cu nasturi de metal. Se poartă pe pantaloni scurți sau lungi.

2. Ținuta obișnuită de excursie. Pantaloni scurți cu manșete și pulover din lînă groasă și caldă cu un guler rotund în jurul gîtului care se poate decolta sau strînge în jurul capului, în formă de glugă.

3. Bluză ecosez cu croială bărbătească, platcă cu colț, galoane, cute în mijlocul spatelui și buzunare aplicate pe piept. Pantalonul din doc sau ballonseide cu garnitură din materialul bluzei la manșete.

4. Pentru cabană, o bluză sport cu guler pe bentiță, fețele largi, nepensate ca să poată fi inodate, dînd un aspect cochet ținutei.

5. Complet din ballonseide sau doc format din bluzon și pantalon strîns pe gleznă. Bluzonul este croit cu platcă din care coboară buzunare, pe piept. Un fular ecosez, basc și ghete de baschet dau o alură sportivă completului.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Cîrpele de bucătărie

...trebuie ținute într un cuier anume, frumos, la rînd și (bine înțeles) curate pe cît posibil. În acest scop se fac și aplică pe colț sau pe drept, agățătoare (fig. nr. 1 și 2) din țiși de material lat de cca. 2 cm. Se îndoaie cu colț, triunghiular, exact la

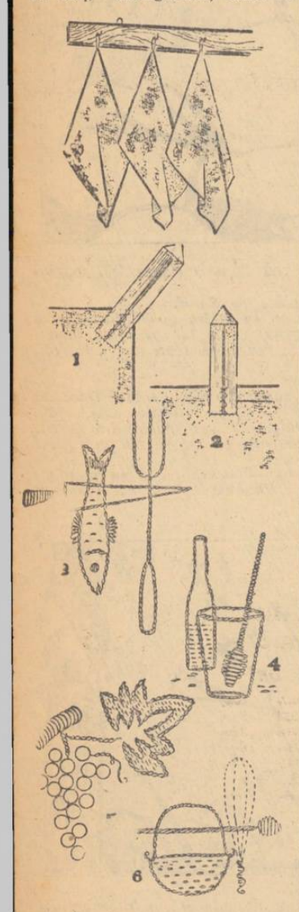

jumătate, lungimea se coase cu punct pe muche iar unde vin prinse de șervet se coase cu punct în urma acului.

Pentru a diferi cîrpele între ele e bine să le brodăm diferite modele cu subiect culinar pentru care dăm cîteva modele (fig. nr. 3, 4, 5 și 6).

Răspundem cititorilor

● MIOARA P. — Constanța: Într-adevăr afirmația dv. este adevărată. Este mult mai ușor să evităm atacul mobilei din lemn de către carii decît să procedăm la distrugerea acestora, după ce s au cuibărit în lemn. De aceea, dacă apartamentul are asemenea „antecedente" este bine ca să treceți peste suprafața mobilei un produs insecticid — din cele aflate în comerț — fie prin ungere cu cîrpa, fie prin pulverizare, pînă ce lemnul devine umed. Împrăștierea insecticidelor să nu se facă însă decît numai pe porțiunile lemnoase, la canapele, studiouri, fotolii, scaune etc., — altfel se periclitează calitatea, coloritul și aspectul stofei, deoarece insecticidul este aspirat în interiorul stofei și o îmbîcsește.

Dacă după tratare cu insecticid, cariile nu dispar, iar găurile nu sînt prea multe, vom injecta cu o siringă veche, în fiecare gaură, insecticid și apoi le vom astupa cu ceară sau clei. Dacă găurile sînt prea numeroase, atunci va trebui să facem o dezinfecție generală, arzînd sulf în încăpere și ținînd o perfect închisă (etanșă) vreme de două trei zile. Pentru o asemenea operație va trebui însă să recurgeți la o cooperativă de specialitate, atît pentru reușita ei, cît și pentru măsurile de protecție a muncii.

● SANDU C: — Am citit cu multă atenție indicațiile pe care doriți să le împărtășiți celorlalți cititori ai „Magazinului", pentru a-i ajuta la înlăturarea petelor de pe țesături, accidente așa de frecvente, în toate anotimpurile. Indicațiile dv. sînt valabile, însă noi de obicei sfătuim pe cititorii noștri în tratarea petelor, să înceapă cu soluțiile mai puțin active asupra țesăturilor și numai în caz de persistență, să recurgă la un nou procedeu, cu acțiune de solubilizare mai puternică.

● COCA SUHNEU — Craiova: Rețeta pentru curățirea huselor din creton, am publicat-o în numărul nostru din 7 mai 1960. Tricotajele din lînă fină se pot curăța prin spălare în neofalină, frecîndu-se ușor locurile murdare, fără a se stoarce. Este indicat să se spele tricotul în mai multe băi, pînă ce ultima baie este limpede. Uscarea se face pe o planșetă sau masă aranjînd în prealabil tricotul în starea lui inițială (la spălare, atenție la pericolul de aprindere, de la vaporii de neofalină!).

Fustele din gabardină se pot spăla în apă călduță (30—35°C) cu spumă de săpun și puțin amoniac (cca 25 gr la 10 l apă). Fusta nu se freacă, ci se presează între mîini în clăbuc. În tot timpul spălatului și al limpezitului se întreține apă călduță, având aceeași temperatură. Altfel țesătura se contractă și fusta se strîmtează. La limpezit se pun în apă, cîteva lingurițe de oțet, apoi se mai limpezește fusta în altă apă călduță fără oțet. De asemenea fusta nu se va stoarce ca o rufă, ci se va stringe puțin în mîini, apoi se va pune la uscat între cerceafuri sau prosoape groase, albe, care vor absorbi apa.

● M. ROȘCA — Ineu: Pentru albirea linii sînt mai multe procedee, dintre care cel cu apă oxigenată are avantajul că nu degrescază materialul. În acest scop se pun 20—50 c.c. apă oxigenată și 20 gr. sodă la 1 litru de apă și se ține materialul în această soluție, încălzită la 40—50°C, timp de 10.15 minute. Se lasă în continuare în aceiași bae, peste noapte.

● MINA V. — Constanța: Dacă culoarea unei țesături iese la spălat, practic nu aveți ce face, fiind vorba de o deficiență de rezistență a colorantului. Această „șîngerare" a colorantului este însă gradată și anume: poate să lasă stînd numai în apă (cazul cel mai grav), poate să lasă la spălat sau numai la frecat. În cazul dv., fiind vorba de un material în două culori, trebuie să procedați și cu mai multă atenție. Va trebui deci să procedați la o verificare a rezistenței materialului în cele trei ipoteze de mai sus. Fiecare din aceste încercări o veți face pe un colț al materialului, care nu se vede la purtare.

Rezistența la apă o încercați lăsînd colțul respectiv în apă la temperatura camerei, de seara pînă dimineață. Dacă culoarea neagră nu a trecut pe cea albă — înseamnă că puteți călăti bluza.

Rezistența la spălat o încercați înmuind același colț timp de 30 minute, în soluție clocotită de apă și săpun. Veți aprecia rezultatul obținut în același mod ca mai sus.

În sfîrșit pentru a vedea dacă colorantul bluzei va rezista la frecat, veți face următoarea încercare: luați o cîrpă albă curată, umezită, cu care frecați același colț așezat pe o suprafață plană, de minimum zece ori la stînga și la dreapta. Frecarea o veți face pe partea colorată. Rezultatul este favorabil dacă culoarea nu a ieșit pe cîrpa cu care am frecat.

● CĂLIN VICTORIA — Valea Sării: Pentru curățirea fetrului sînt mai multe procedee. Pentru bereta dv. — de culoare albă — vă recomandăm să încercați o frecare ușoară cu apă, în care s-au turnat cîteva linguri de oțet. Frecarea o faceți cu peria, umplînd în prealabil bine basca cu hîrtie curată, pentru a ușura manipularea.

JUCĂRIA — SUNĂTOARE

Jucăria — sunătoare
Cling, cling, cling
de clopoțel,
Zvîntă, binevoitoare,
Lacrima de prichindel.

Mama, vrînd ca să-i abată
Scîncetul nestăvilit,
Jucăria minunată
C-un șuris l-a-nveselit.

O-nșfăcase, strîns, în mînă
E doar jucăria lui
Se îndeamnă și se-ngînă
Dar acuma dînsa nu-i...

Roua lacrimii-nfiripă
Riu'ețe pe obraz...
O găsește într-o clipă
Și teribil face haz...

Jucăria — sunătoare
Zvon mărunt de clopoțel,
S-a trezit biruitoare,
Sceptrul cucerit de el!

Vasile DIMA

PRACTIC

Întreținerea mătăsurilor naturale

Fără îndoială că mătăsurile naturale sînt materialele care atrag cel mai mult în acest sezon. Cum întreținerea acestor materiale este extrem de pretențioasă, trebuie să le acordăm o grijă deosebită, chiar de la cumpărare. Dacă materialul nu-l dăm la confecționat imediat, îl vom păstra înfășurat pe un rulou de carton sau pe un baston gros; în nici un caz, să nu-l păstrăm împăturit. După ce l-am confecționat, rochia se va păstra pe un umeraș căptușit, peste care trecem o îmbrăcăminte protectoare de pînză, astfel ca să fie ferit de aer și lumină.

În privința spălatului, trebuie știut că mătăsurile cu imprimări speciale (taftă, macre, creponate, plisate, gofrate etc.), nu pot fi spălate, decît cu foarte multe precauțiuni și numai în benzină. E de preferat, însă, să le dăm la curățătorie. Celelalte vor fi spălate, însă numai cu apă călduță, fără sodă, cu săpun neutral (fulgi, săpun de bărbierit) și fără a le stoarce, ci numai prin presare între mîini. Călcatul se face ușor, umed, peste o cîrpă.

Păstrarea hainelor din piele

Pentru cei ce au haine din piele se pune acum problema păstrării lor în bune condițiuni pînă la toamnă. Moliciunea foarte plăcută a acestor haine o mențineți, respectînd următoarele indicații. În primul rînd, păstrarea hainei trebuie făcută numai în dulap, în încăperi uscate, departe de tursa de căldură. Dacă observăm o tendință de întărire a pielii, o vom unge cu glicerină sau ulei de vaselină. În rest, se va aplica un strat subțire din următorul preparat: 25 la sută untură de pește, 70 la sută untură de porc și 5 la sută coloroniu, care se topesc împreună și se răcesc amestecînd. Această unsoare păstrează suplețea hainei.

CURIERUL NOSTRU

O. B. — **Hunedoara:** În cazul dv. nu poate fi vorba de o... reabilitare. Este, însă, necesar să întîpuiți acum un lucru care, de fapt, trebuia întîmplat de mult. Dacă această întîrziere nu a avut nici un fel de urmări negative asupra stării dv. fizice și psihice, atunci nu aveți nici un motiv să vă alarmați. Trebuie, totuși, să vă grăbiți. Sîntem de părere să consultați foarte urgent un medic (eventual din alt oraș), care v-ar putea

da multe sfaturi, absolut necesare pentru desfășurarea unei vieți normale, fără abțineri, dar și fără abuzuri.

MILI M. — **Craiova:** Răspunsul nostru este scurt, întrucît apreciem ca foarte bună hotărîrea dv. Oricîte presiuni s-ar face, nu trebuie să renunțați la punctul dv. de vedere. Altfel, vă complicați situația. Este foarte bună ideea de a vă pregăti în vederea intrării la un institut de învățămînt superior. Presupunerile dv. cu privire la funcția actuală ce o deținеți, nu sînt întemeiate, dată fiind situația familiară actuală.

ARISTIA B. — **București:** Vom publica rețetele cerute. În ce privește laptele pasteurizat, se poate consuma și fără să fie fiert, întrucît el este trecut printr-o temperatură de 80 de grade.

C. — **Pașcani:** Din datele pe care ni le-ați prezentat în scrisoare, este foarte greu să apreciem cine are dreptate. Ne-ați spus că dacă vrem să vă răspundem prin poștă ne trimiteți adresa. Vă rugăm s-o trimiteți, dar odată cu aceasta să ne scrieți mai detaliat și, mai ales, mai concret despre ce anume este vorba. Discutînd în general nu vă putem fi de folos.

ALBU PETRICA, **strada Lenin nr. 10 — Deva:** Vă mulțumim pentru propuneri. Ca și altor cititori vă publicăm și dv. adresa, pentru a putea face schimb de vederi cu tinerii din diferite orașe ale țării.

B. F. — **Marghita:** Modelele cerute nu mai sînt de sezon. Ne pare rău că am primit scrisoarea dv. atît de tîrziu. La rubrica de sfaturi cosmetice veți primi răspunsul cerut.

DANA NICOLESCU — **București:** În unul din numerele viitoare vor apare cele solicitate de dv. Dacă vă grăbiți, treceți pe la redacție.

EL. BOTESCU: Materialul cel mai indicat pentru confecționarea fustelor plisate este cel care conține în țesătură și fire sintetice cunoscut la noi sub denumirea de tergal. Sînt cunoscute calitățile acestui material. Indeosebi în ce privește rezistența la purtat ceea ce asigură menținerea pliseurilor. Se pot folosi însă și orice fel de stofe de lînă.

M. A. — **Tr. Severin:** Ne pare foarte rău, dar nu putem publica acum toate rețetele cerute, mai ales că este vorba de lucruri care nu sînt de sezon. Cu timpul, însă, le vom publica. Este bine, totuși, să consultați cartea intitulată **„Dulciuri și prăjituri"**, existentă în librării, unde veți găsi multe din cele ce vă interesează.

Sfaturi cosmetice

CARO-CARO—PITEȘTI: Transpirația exagerată a mîinilor vă face să vă simțiți jenat cînd trebuie să dați mîna cu alte persoane ceea ce vă enervează provocînd totodată creșterea secreției. Pentru îndepărtarea acestui neajuns veți folosi următoarea loțiune: formol 15 g, perhidrol 1,5 g, apă 100 g. Sînt indicate de asemenea pudrările des (2—3 ori pe zi) cu oxid de zinc 10 g tanin 10 g, licopodiu 10 g talc 20 g. Cu privire la întrebarea a doua ar fi necesar să vă adresați unui medic deoarece neajunsul de care vă plîngeți nu are nici o legătură cu tenul, fiind probabil consecința unei defectuoase circulații a sîngelui.

ELENA BRUMER—BUCUREȘTI: Vă rog să-mi indicați natura părului dv., uscat gras normal dacă ați suferit de vreo boală, dacă umblați mult cu capul acoperit și modul cum vă îngrijiți părul zilnic — toate aceste date sînt necesare pentru a vă putea recomanda tratamentul adecuat. Pentru un răspuns mai detaliat vă rog să-mi indicați adresa exactă.

ANGELA PEPȘILA—PLOEȘTI: Contra mătreții în cazul părului dv., puteți folosi următorul preparat: sulf pp 5 g, borax 5 g săpun moale 20 g. Masați ușor pielea capului, după care vă spălați părul. Repetați din nou această operație în cursul aceleași zile și vă spălați din nou. Masajul se va practica la interval de 10 zile. Îngrijirea mîinilor se poate realiza foarte ușor frictionîndu-le regulat cu următoarea soluție: glicerină 50 g, apă oxigenată 50 g. De asemenea este foarte indicată folosirea cremelor ca de exemplu crema de zi Elida. Se va aplica și dimineața și seara la culcare. În acest caz veți îmbrăca mănuși pe care le veți purta noaptea.

MIOARA PASCU—BUCUREȘTI: Într-adevăr loțiunea cu plumb acetic nu este recomandabilă. Regeneratorul solicitat de dv. are următoarea formulă: Argint nitric 3 g, cupru sulfuric 4 g., acid citric 4 g, apă distilată 90 g., amoniac 10 g. Este necesar ca după aplicarea acestei loțiuni să vă expuneți părul la soare. Cu privire la întrebarea a doua vă rog să-mi comunicați o serie de detalii în legătură cu natura părului dv.

LILI M. GURA OCNIȚEI: Apariția ridurilor pe frunte la vîrsta dvs. tînără se datorește repetatelor contracții la care supuneți mușchii frunții încruntîndu-vă în mod inutil. Pentru remedierea acestui neajuns este necesar, în primul rînd, să vă controlați mișcările mușchilor frunții, deoarece în caz contrar ridurile se vor adînci din ce în ce mai mult. În al doilea rînd este indicată folosirea unei creme grase hrănitoare ca de exemplu crema Lanolina pe care o găsiți în comerț.

CARMEN VATRA DORNEI: Pentru coșuri și puncte negre puteți folosi următoarea loțiune cu care vă ștergeți fața seara la culcare: Acid salicilic 1 g., alaun 1 g., camfor 1 g., alcool 30 g. apă 70 g. O condiție esențială este ca pentru o perioadă de timp să suprimați din alimentație: sosurile, murăturile, condimentele, conservele etc. Hrana zilnică trebuie să fie formată din alimente proaspete și bogate în vitamine.

SANDA KENTI-Iași: E. M. București; I. N.-Moinești; LICA IONESCU-București sînt rugate să-și comunice adresa exactă pentru a primi răspunsul prin poștă.

Anca BOGDAN

NOUTĂȚI

Se apropie ziua de 1 iunie, Ziua internațională a copilului. Cei mici așteaptă această zi, prilej de surprize plăcute pentru ei.

De fapt creatorii de jucării au început pregătirile pentru această zi, încă de la sfîrșitul anului trecut. Ei s-au străduit să creeze jucării mecanizate precum și jucării din mase plastice, care să satisfacă exigențele mari ale celor mici.

Recent fotoreporterul nostru a prins pe peliculă cîteva noi modele de jucării, care vor fi puse la dispoziția consumatorilor cu prilejul zilei de 1 iunie.

Cocoși în luptă, o jucărie mecanizată care imită lupta a doi cocoși.

Roata „Belvedere" și „Avion cu placă muzicală", *sînt două jucării mecanizate, care dau noțiuni copiilor despre roata de la Parcul de cultură și odihnă din Capitală.*

Printre noile jucării din mase plastice se remarcă trompeta poștalion, frumos colorată în roșu și alb și care dă o imagine a vremurilor cînd transporturile se făceau cu poștalionul, Ursulețul pe role, o jucărie din masă plastică care se mișcă.

Rica NICOLESCU

PĂȚANIILE lui Top

povestite de el însuși

XXI

Mihu mă sărută, eu îl lingeam, el rîdea, eu lătram, el bătea din palme, eu dădeam din coadă... Mă rog, aveam amîndoi o grămadă de treabă. În cele din urmă, am pornit-o încetișor spre casă. În poartă, ne-am întîlnit cu stăpînul lui Bubi; venea grăbit să-și scoată a doua oară cîinele de la hingheri. Cînd l-a văzut pe tatăl lui Mihu, l-a întrebat, fără să-i mai dea bună-ziua:

— Nu cumva l-ai zărit și pe Bubi al meu?

— Ba da, a răspuns zîmbind tatăl lui Mihu. L-a ținut pînă acum de urît lui Top. Abia așteaptă să-l iei de aici...

Stăpînul lui Bubi a mormăit o mulțu-

mire și a pornit-o mai departe, aproape în fugă. Se cunostea că-și iubește cîinele, așa bătrîn și sucit cum era Bubi.

— Ce oameni răi sînt hingherii! a spus Mihu, în timp ce mergeam agale spre casă. De ce le-o fi plăcînd să vîneze cîini?

— Dar nu le place de loc! a răspuns tatăl lui. Și nici nu sînt oameni răi. Ce-ai spune tu dacă odată, plimbîndu-te cu Top pe stradă, s-ar năpusti asupra lui un cîine turbat și l-ar mușca? Știi că atunci Top ar turba și el, și ar fi în stare să ne muște și pe noi, oricît de tare ne iubește? Turbarea este o boală groaznică, și pentru cîini, și pentru oameni! Este adevărat că poți să te ferești de ea, dacă numaidecît după ce ai fost mușcat îți faci niște injecții anumite. Dar mult mai bine este să te păzești de turbare, stîrpind pe cei care o răspîndesc: cîinii vagabonzi. De aceea sînt luați la serviciul de ecarisaj cîinii care umblă fără stăpîni sau neleagă și fără botniță. Hingherii nu sînt oameni răi: munca lor ne apără de turbare.

Eu ascultam cele spuse de tatăl lui Mihu și mă treceau fiori de spaimă la gîndul că aș fi putut și eu să turbez.

Acasă, mama lui Mihu îmi pregătise un ospăț în lege: oase de găină, care se topeau în gură de fragede ce erau, o bucată zdravănă de cîrnat prăjit și nici nu mai știn cîte bucăți de zahăr. Sătul și fericit, am adormit pe genunchii lui Mihu.

Din ziua aceea, n-am mai ieșit din casă decît cu Mihu sau cu părinții lui. Aveam o zgardă și o botniță de toată frumusețea.

Odată, pe cînd mă plimbam așa, m-am întîlnit cu vechea mea cunoștință, pisica. O mai țineți minte, nu-i așa? Nesuferita aceea care mă zgîriase pe bot și se cocoțase pe urmă pe gard!

Bine înțeles, cum m-a văzut, a pufnit în rîs.

— Ha! ha! Unii cățel lăceau pe grozavii! Nu cumva mai pot să muște și acum, prin botniță?

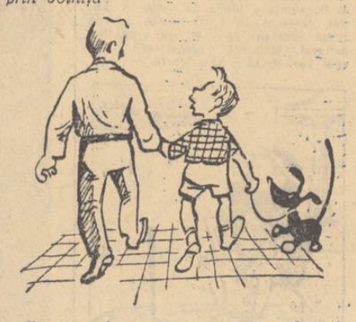

Eu m-am lăcut că nu aud. Dar afurisita de mîță nu mi-a dat pace:

— Am auzit că un anume cățel a nimerit pe la hingheri. Adevărat să fie?

Eu mi-am văzut de drum, cît am putut mai nepăsător. Dar tare rău îmi părea că nu știu să vorbesc omenește. Aș fi vrut să-l întreb un singur lucru pe tatăl lui Mihu:

— Pe pisici de ce nu le iau hingherii?

*

Nu a trecut multă vreme, și iar mi s-a întîmplat ceva rău. Mai bine zis, nu mi s-a întîmplat mie, ci lui Mihu. Adică, lui nu i s-a întîmplat nimic rău, ba chiar dimpotrivă!

Nu înțelegeți nimic? Nici nu-i de mirare! Eu sînt de vină, pentru că n-am luat-o cum trebuie, de la început.

Într-o seară, pe cînd stăteam cu toții împreună, eu, Mihu și părinții lui, mama lui Mihu mi-a spus:

— Să știi, Top dragă, că de mîine Mihu te părăsește. Adică nu te părăsește chiar de tot, a continuat ea. O să vă vedeți în fiecare zi. Dar Mihu s-a făcut băiat mare și o să meargă acum la cămin.

Text: N. MINEI
Desene: H. LERU

SFÎRȘIT

BENEDICT GĂNESCU

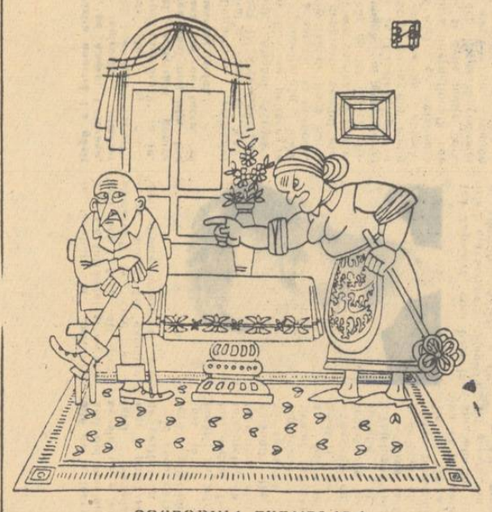

GOSPODINA EXEMPLARA
— Am să-ți fac o salatăăă!...

Doi soți care se înțeleg „din ochi".

GH. CHIRIAC

Dicționar ilustrat

HALVA
— In ce HAL VA servit!

CAMAȘA
— Cum vă vine?
— CAM AȘA!...

FRED GHENĂDESCU

IN TRAMVAI
— Nu vreți să luați loc?
— Mulțumesc, dar mai sînt încă bărbați care stau în picioare...

ȘT. MUNTEANU

— Nu-i copac, ci robotul nostru... Știi, s-a vărsat pe el soluția pentru creșterea părului.

A. PAVEN

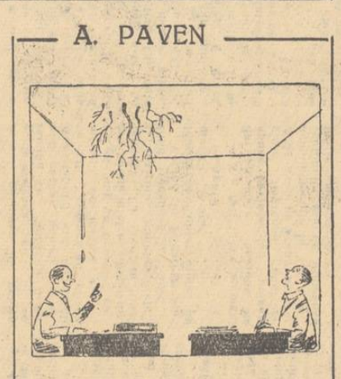

— Cred că e timpul ca Popescu să iasă pe teren.

Fel de fel

Infirmitățile și moda

Cercetătorii istoriei descoperă cînd și cînd, în marginea marilor evenimente, mici detalii amuzante, subliniind moravuri și năravuri ale diferitelor epoci. Astfel, un istoric francez a cules un număr de date care dovedesc că moda a fost uneori impusă de anumite infirmități sau deficiențe fizice ale unor mari personaje, care doreau să-și ascundă defectele, creînd coafuri, îmbrăcăminte sau încălțăminte avantajoasă lor.

De pildă, rochiile cu trenă au fost introduse la curtea Franței de către fiicele lui Ludovic al XI-lea, despre care se zice că aveau picioare enorm de groase, iar gulerele înalte, cunoscute sub numele de gulere „Maria Stuart" au fost purtate prima oară de soția regelui Filip al III-lea, care avea un git atît de lung încît „lăsa de rușine și berzele" cum se exprimă un cronicar al timpului.

Pentru că nobila teastă a lui Ludovic al XIV-lea avea cîțiva noduli proeminenți, el impuse moda perucilor, tot așa cum bogatele gulere de dantelă aplicate de sub bărbie au fost inventate de croitorii regelui englez Henric al II-lea, ca să-i ascundă gușa respingătoare.

O infantă a Spaniei, ale cărei șolduri erau disproporționat de mari, a creat moda „panieurilor", acele coșuri laterale care porneau de la talie și care au marcat moda femeilor pictate de Veronese.

Celebra curtezană „La Ferronnière", amanta lui Francisc I, avea o arsură chiar pe mijlocul frunții, ceeace a făcut să inventeze moda pietrei prețioase fixate pe frunte așa cum a zugrăvit-o și Leonardo da Vinci.

Catherina de Medicis a introdus moda mînecilor bufante pentru ca să ascundă o deviere a umerilor, în timp ce Anna de Austria, conștientă de frumusețea mîinilor ei, a purtat primele mînecă scurte din istoria modei feminine.

Frumoasa dansatoare Cléo de Merode a lansat o coafură care s-a purtat foarte mult la începutul veacului nostru, cu părul lipit de tîmple și acoperind urechile, deoarece balerinei îi lipsea pavilionul urechii stîngi.

Fardurile în istorie

Egiptul e țara care a folosit în anticitate cel mai mult fardurile și pomadele, cum se poate deduce după uriașa cantitate de ustensile de machiaj găsite în hipogee. Cel mai vechi fard pomenit de istorie, folosit larg în vremea faraonilor, a fost *antimoniul*, metal alb lucitor, pe care-l utilizau și fiicele lui Iov. Femeile Orientului obișnuiau să-și facă cu pastă de antimoniu un contur în jurul ochilor, pentru a-i mări și a scoate în evidență culoarea închisă a irisului. Egiptenele își pudrau tenul cu făină de orez, își desenau venele de pe frunte cu albastru, iar pe buze își aplicau carmin. *Kholul* egiptean era un fard negru care se dădea pe pleoape, obicei pe care l-au mai păstrat femeile tunisiene și marocane, dornice să-și prelungească și să-și mărească ochii. De altfel în deșertul arab și bărbații obișnuiesc să se fardeze cu pomadă neagră pe pleoape, pentru a-și apăra ochii de soarele arzător.

Femeile imperiului bizantin erau și ele pricepute în pregătirea și aplicarea fardurilor, arta lor ținînd mai mult de tatuaj decît de machiaj, devreme ce s-au descoperit, după un mileniu, pe fețele fostelor frumuseți ale imperiului lui Constantin, urme ale procedeelor de înfrumusețare. De-a lungul marginii pleoapelor se desenau dungi albastre care să întărească strălucirea ochilor. O altă dungă unea orizontal unghiul extern al ochiului de tîmplă lărgindu-se sub păr.

Grecii și romanii nu par a utiliza, după urmele lăsate, decît fardul alb și roșu, atribuind acest mijloc de înfrumusețare și zeițelor: epopeea homerică amintește cum Afrodita, trebuind să se expună judecății lui Paris, recurse, pentru a apărea în față-i, la farduri! Fardul alb era la modă în epoca de aur a Romei imperiale, căci atributul cel mai de preț al unei femei era paloarea, cum spunea Ovidiu, ilustrul poet care dă chiar rețete de albit și înmuiat tenul. Celebra curtezană Popeea, a fost cea dintîi femeie despre care se știe că folosea un unguent gros, care să-i menajeze tenul, un fard cremos care se usca pe obraji ca o scoarță și nu putea fi curățat decît spălat cu lapte cald de măgăriță. În perioada decadenței imperiului roman, fardurile devin tot mai variate și materia primă din care se extrag, tot mai ciudată. Așa, de pildă, din salivă și un compus al mercurului se fabrica o mixtură care ținea locul rujului de buze. Pentru pudră se folosea albul de plumb, ceruza și creta. Fardul roșu era obținut din excremente de oaie, mirosul fiind disimulat cu parfumuri puternice, sau din fudulii de taur, care se transformau într-o pudră foarte căutată pentru riduri sau pete de roșeață, pudră pe care cochetele epocii și-o aplicau pe față fără nici o șovăială.. Aceste avide de căutări ale femeilor au dat însă ocazie unor satirici ca Juvenal sau Lucian să le consacre numeroase epigrame ireverențioase, dar pe deplin justificate, nu-i așa?

REBUS-magazin

LICHIDE

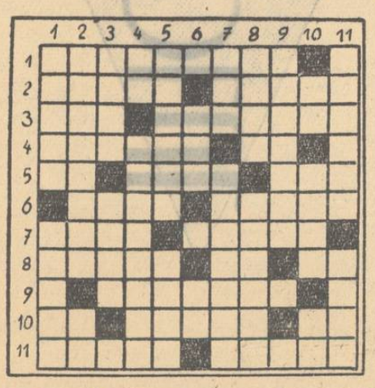

ORIZONTAL: 1) Vas destinat depozitării și transportării unui lichid 2) Stațiune balneo-climaterică renumită pentru apele ei — Distanțat 3) Băut în cantități rezonabile are efect întăritor asupra organismului — Roman de Panait Istrati (neart.) 4) Fruct exotic din care se prepară și o apreciată băutură — Unitate de timp 5) In lichide — Incorigibilii susțin că există una a băutului — Animal 6) Strecori lichidele printr-nsele — Scriitor romîn, autorul nuvelei „Ploaia din iunie" 7) Cînd struguri sînt astfel nici vinul nu este dulce — Opus lichidului 8) Depozit de lichiduri — Precum — Inceput de alfabet 9) Necunoscuți 10) Către — Podiș în U.R.S.S. — Sau 11) Pronume demonstrativ — Trecute prin mîna frizerului.

VERTICAL: 1) Must care se scurge de la sine, fără ca strugurii să fie zdrobiți sau terciuiți — Indemînatică 2) Poet romîn, autorul poeziilor „Lacul", „Dintre sute de catarge", etc. — Înțeapă 3) Goală, e element decorativ; plină, e plimbată din mînă-n mînă — Intreprinderea Regională de Transporturi Auto 4) Pomadă — Teatrul care a reprezentat piesa „Paharul cu apă" 5) Se ciocnesc pline — Cu pînzele-n vînt, alunecă pe lac (sing.) 6) Acest (pop.) — Nicolae Teodorescu 7) Rude... fără cap — Pârțaș 8) Cursă... în apă — De culoarea alamei 9) Poartă seva spre frunze 10) Pană — Operă de Verdi — Hrană canină 11) Alt depozit de lichide (mai mic însă) — Băutură cu... guler.

A. MARIN

LUNA

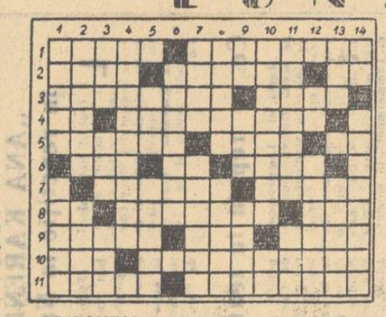

ORIZONTAL: 1) Stea în jurul căreia gravitează toate planetele; — Celebru savant din antichitate care a imaginat sistemul geocentric după care planetele, începînd cu Luna, se rotesc în jurul Pămîntului, considerat fix; 2) Luna știe dar nu spune; — In atmosferă — Luna! 3) Luceafărul poeziei romînești, autorul versurilor: „Lună tu, stăpîna mării pe a lumii boltă luneci/ Și gîndirilor dînd viață, suferințele întuneci" (.Scrisoarea I") — Luna; 4) Pronume — Pătură de aer care, lipsind Lunei din cauza forței ei mici de gravitație face imposibilă viața; 5) Compozitor romîn, autorul fragmentului „Pîriu sub lună" din „Suita III-a sătească" — Oraș de provincie — Luna... pe jumătate; 6) Acest (mold) — Consoane — Călătorie în fugă; 7) Turtire — Oraș în Belgia; 8) Are 12 luni — Mișcarea descrisă de Lună, în jurul Pămîntului (pl) — Talaz; 9) Puțin — la cîntar — Petrec „luna de miere"; 10) A-cum (pop.) — Aterizat pe Lună; 11) Odată pe lună — Obiecte rare.

VERTICAL: 1) Corpuri cerești care spre deosebire de Lună au lumină proprie—Brăzdează suprafața planetei Marte (sing.); 2) „Primii... în Lună" se intitulează unul din romanele științifico-fantastice ale lui H. G. Wels — Niculae în familie; 3) Aici — Sensul rotirii Lunei — Dispozitiv care a servit lansării spre Lună a „rachetei" celor trei călători din romanul lui Jules Verne „De la Pămînt la Lună", 4) Perioadă în Evul Mediu, cînd cercetările astronomice, și în mod special cele asupra Lunei capătă un deosebit avînt; 5) Și altele — Sistem din care fac parte și Pămîntul cu Luna; 6) Întăritat 7) Comercializarea produselor petrolifere — Cavități circulare în munții Lunei, care uneori pot atinge 80 de km în diametru (sing.); 8) Organizație economică în țările capitaliste — A expune; 9) Animale — Ața — Pictor romîn; 10) Pe margine — Nichel; 11) Cea atomică va fi folosită în viitor în zborurile spre Lună (pl.) — Legendă; 12) Pronume — Lozincă; 13) Diminutiv feminin — Vehicol adăpostit; 14) Se găsesc în Lună! — Cei lansați de Uniunea Sovietică au contribuit la lămurirea multor probleme asupra Lunei.

S. RADU

TINEREȚE

ORIZONTAL: 1) Compozitor sovietic, autorul operei „Tînăra gardă" — „...tînără", roman de Istvan Asztalos 2) A scris în colaborare cu C. Roman volumul „Carpații sînt munți tineri" — Fecior 3) Prieten — „...și pîine", roman de Ion Călugăru 4) Unic! — Autorul romanului „Tinerețe fără tinerețe" 5) Tot la Iași! — Tînăra soție a meșterului Manole — Cu cît ai mai puțini, cu atît ești mai tînăr (sing.) 6) Autorul versurilor: „De murmur duios de ape! Ea trezită-atunci tresare,/ Vede-un tînăr, ce alături/ „Pe-un cal negru stă călare" 7) Liniștit — Tînăr care urmează cursurile unei universități sau unui institut de învățămînt superior 8) Piese optice — Exclamație 9) „Fata... zestre" piesă de A. N. Ostrovski — Sfîrșit de tinerețe! — Poem în proză de Maxim Gorki 10) Posedă— Autorul cărții „M-am făcut băiat mare" 11) Copilaș, băiețaș — Calul de la roate 12) Autorul versurilor: „Iată că în sala mare / Un străin de-odată-apare, / Tînăr mîndru, nalt, frumos / La ochire luminos".

VERTICAL: 1) In cea mai fragedă vîrstă — Femeie tînără, nemăritată 2) Persoana întîia — „Temelia" este unul din romanele sale 3) Cureluș — „...de comandant", volum de Bondarev 4) Tinerețe — Poftim, între amici! — Tot unic! 5) Intrare în odaie (pl.) — Ăst — Persoană 6) Și corect și stimat — Călătorie la început! 7) Sacoș 8) Sălav la Sparta — Trecute prin ploaie — Strălucesc (fig.) 9) O parte din urzeală — Stimă, considerație 10) Ici — Insuflețiți 11) Insulă în Mediterana — Geantă cu instrumente 12) Aur! — Tînăra eroină din piesa „Rețeta fericirii" de Aurel Baranga — Distinși, remarcabili.

D. BARTOLOMEU

DEZLEGARILE JOCURILOR APARUTE IN NUMARUL TRECUT

IN RITM DE DANS

ORIZONTAL: Balete — Palat — Aramă — A — Liciu — Ela — MB — El — Tricornul — T — Menuet — Eza — Isa — ES — Apoi — Sîrba — Așa — CG — Tria — ST — Sala — Municipal — L — Bătuta — Arăți — A — Atare — Eman — La — Inaltă — CA.

FETE, FETE

ORIZONTAL: Facinuri — Gind — AR — Ra — Inainte — Lași — Ade. văr — S — Emotiv — Li — Api — Răvășit — Afișe — E — Iți — Estei — P — CR — Sin — OT — DT — Rufă — A — Creme — IB — Șanuri — Imi — surisuri — Aman — Eros — SI — Trasă — Țintă — Tata — CP — E — Tartaje — Făt.

PE STRADA

ORIZONTAL: Circulație — Relată — RT — I — E — G — Autobuz — Stop — Rai — DB — A.R.L.U.S. — Temei — Oarecine — T — GT — Amiciție — Rup — IN — Ten — Va — Anca — Rid — Proști — Temă — Este — Vizat.

FILMUL

Masă — Ral — Lest — Gopac — Cai — Nume. Casă — Bol — Rest — Copac — Val — Lume.

Premieră teatrală

Pentru a afla titlul unei noi piese românești a cărei premieră a avut loc recent la Teatrul Național (sala Studio), aveți la îndemînă semnificațiile următoare: 1) Totalul însușirilor care ne dau calitatea, prețul unui obiect; 2) Lichid preparat pentru vaccinuri; 3) Călău; 4) Ghiulea de tun; 5) Vehicul utilizabil doar pe gheață și zăpadă; 6) Consecință a unei acțiuni.

Inlocuind inițialele acestor cuvinte cu literele care alcătuiesc (în ordine) titlul piesei respective, veți obține noi cuvinte, avînd următoarele semnificații: 1) Paliditate a obrazului; 2) Atmosferă; 3) Face haz; 4) Excese; 5) Donație (învechit); 6) Reacție emotivă, intensă și de scurtă durată.

C. PETRE

POȘTA REBUS

PETRU BORISOV — Constanța: Mai multă simplitate în definiții. „Mozaic literar" este caracteristic pentru modul căutat cu care dumneata încerci să fii original. Jocurile anterioare erau mai accesibile. Așteptăm noi careuri, pe teme de actualitate, exprimate într-un limbaj adecvat.

ANGELA SZELIG — Oradea: Se reține.

PETRE CRACIUNESCU — Brăila: Am dori să revedeți cîteva definiții. De pildă, ultima de la 2 orizontal cele de la 10 și 12 vertical etc. Mai trimiteți.

MARIN DOGEANU — Lugoj: Apreciem ingeniozitatea indiscutabilă a jocului pe care ni l-ați trimis dar dezlegarea lui e mult prea ușoară. Intrucît bănuim largi posibilități vă invităm să ne trimiteți și alte jocuri.

RADU TAMARA-Sebeș: Dezlegările sînt corecte.

LIVIU BALICA — Lugoj: Va apare. In legătură cu întrebarea pe care ne-o puneți, vom organiza în curînd un asemenea concurs.

ION PATRAȘCU — comuna Galicea: V-am ruga să revedeți cuvîntul de 5 vertical din jocul „Puțin sport". Cît privește jocul „Ceva cu ora" are prea puține cuvinte în temă.

TOMA MICHINICI — Craiova: Jocul „Primăvara" nea sosit prea tîrziu în ...ție ...Tudor Vladimirescu" aveți o greșeală în felul cum scrieți Odesa. Reveniți

GRIGORE MARIN — Craiova: Preferăm jocuri de actualitate.

Luna mai — Luna mămăriilor

Țesături de bumbac și mătase în desene noi și variate la magazinele de specialitate ale comerțului de stat

Și dv. veți putea găsi desenul preferat pentru o rochie de vară vizitînd magazinele specializate ale comerțului de stat

Nașul „Marsiliezei"

Cunoscutul cîntec național al Franței, compus, precum se știe, de *Rouget de Lisle* ca un imn patriotic al republicanilor francezi în luptă împotriva Austriei, nu s-a numit dintru început „Marsilieza", ci „Cîntecul de luptă al armatei Rinului". Căpitan genist, Claude-Joseph Rouget de Lisle se afla în aprilie 1792 în garnizoana din Strasbourg, cînd se dădu declarația de război împotriva Austriei imperiale. Primarul orașului, Dietrich regreta că armatele tinerei republici nu aveau un cîntec demn de cauza și ideile pe care trebuiau să le apere în luptă și, stimulat, Rouget de Lisle scrise cuvintele și compuse melodia, acompaniindu-se la vioară, cea dintîi audiție publică avînd loc în ziua de 29 aprilie, în interpretarea fanfarei militare și a unui cor ostășesc. După ce devine popular la Strasbourg, cîntecul trece, difuzat de tipografui Dannbach, în regiunile estice și sudice ale Franței, înainte de a fi cunoscut la Paris. Capitala Franței are prilejul să cunoască noul imn abia cînd, două luni mai tîrziu, sosește din Marsilia un batalion de voluntari, printre care se afla și tînărul medic *Etienne-François Mireur*, care intonă la o mare adunare cetățenească „Cîntecul de luptă" al lui Rouget de Lisle, conferindu-i imortalitatea sub numele de atunci păstrat, de „Marsilieza".

•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH

Partide de șah jucate de Karl Marx

Intre marile personalități ale omenirii care au îndrăgit și practicat șahul se numără alături de V. I. Lenin și Karl Marx. Volumul de amintiri despre Marx furnizează numeroase amănunte în legătură cu pasiunea pentru șah a marelui dascăl al oamenilor muncii. Intr-un capitol intitulat „Marx și șahul", Liebcknecht relatează că la mijlocul secolului trecut, cînd Marx, Engels și alți comuniști germani erau refugiați la Londra și aveau timp liber mai mult decît ar fi dorit ei, jucau șah, și jucau cu pasiune.

„Uneori — povestește Liebcknecht — aveau loc întreceri foarte îndîrjite. Cel ce pierdea devenea obiectul ironiilor; chiar în cursul jocului domnea o atmosferă foarte veselă, uneori chiar gălăgioasă". „Odată, Marx a anunțat cu un aer triumfal că a găsit o mutare nouă cu care ne va învinge. I-am primit provocarea. Intr-adevăr, ne-a învins pe toți, unul după altul. Treptat, din înfrîngeri am învățat însă și noi și am reușit apoi să-l dau și eu mat pe Marx".

In literatura șahistă sînt cunoscute o partidă și un final jucate de Karl Marx și care atestă forța sa remarcabilă de joc.

Alb: KARL MARX
Negru: Meier.

1. e4,e5 2. f4 (gambitul regelui) e: f4 3. Cf3, g5 4. Nc4, g4, 5. 0-0, g:f3 6. D:f3, Df5 7, e5,D:e5 8. d3.Nh6 9. Cc3, Ce7 10. Nd2,Ce6 11. Tael,Df5 12. Cd5,Rd8 13. Nc3,Tg8 14. Nf6 (aici s-ar fi putut continua atacul și mai puternic cu T:e7, C:e7,Nf6) Ng5 15. N:g5,D:g5 16. C:f4,Ce5 17. De4,d6 18. h4,Dg4 19. N:f7,Tf8 20. Nh5, Dg7 21. d4,Ce6 22. c3,a5 23. Ce6+ N:e6 24. T:f8+, D:f8 25. D:e6,Ta6 26. Tf1,Dg7 27. Ng4,Cb8 28.Tf7 și negrul cedează.

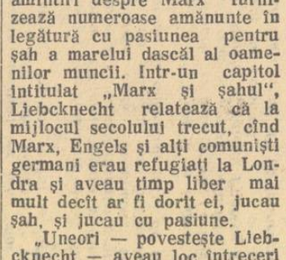

Iată în poziția din diagrama de mai sus, și un final jucat de Karl Marx cu un cunoscut maestru german Neuman. Marx, cu negrele a jucat 1... Df 2+! după care a urmat 2.T:f2, g:f2+, 3.Rf1, Cg3 mat!

Pe bună dreptate subliniază maestrul sovietic Iudovici în cartea sa „Povestiri despre șah" că pentru jocul de șah constituie un motiv de mîndrie veșnică faptul că marile genii ale omenirii Marx și Lenin au iubit șahul și i-au acordat multe ore din timpul liber.

Ultimul număr al revistei franceze „Europe Echecs" publică în traducere un amplu fragment din povestirea maestrului Mihail Sadoveanu „Aventurile șahului". După ce face o scurtă prezentare a personalității scriitorului, și a pasiunii sale pentru șah, revista are aprecieri extrem de elogioase la adresa fragmentului reprodus.

Rezultate din concursurile revistei noastre

„Cupa Magazin" ediția I

GRUPA 22: Handrea Grigore (Cluj) — Lemeș Lucian (Brăila) 2—0; GRUPA 69: Nestor Dan (București) — Birsan Cornel (București) 1—1;

Grupa semifinală „D"

M. Tomescu (București) — Moarcăș N. (Orașul Stalin) 1—0.

„Cupa Magazin" ediția a II-a

GRUPA 4: Sorin Trandaf (Berca) — Noica Nicolae (Roșiori de Vede) 0—1; S. Trandaf — M. Mucileanu (Tr. Severin) 1—0; GRUPA 15: Zdrula Radu (București) — Zamfirescu Marian (Filipeștii de Tîrg) 1—0; GRUPA 16: Gavrilovici Adalbert (Oravița — Topliceanu Lucia (Cluj) 0—1.

Deschideri obligatorii

GRUPA 84 franceză: Ivan Nicolae (București) — Ciorănic Maria (Făgăraș) 1—0; GRUPA 76 spaniolă: Kugel Sigismund (Brad) — Mocuț Ovidiu (Moldovița) 1—0. Kugel Sigismund s-a clasat pe locul I cu 10 punte. Pe locurile II și III s-a clasat Vădașan Cornel (Arad) și Moarcăș Nic. (Or. Stalin) cu cîte 4½ puncte.

Poșta șahului

VERDEȘ OCT. (Roman): *Soluția miniaturii lui Morphy este 1.Th6! în partida la care vă referiți, corect ar fi trebuit să fie Nd3 și nu N:d3*

Ing. F. KARCHER (Constanța): *Cînd un partener de grupă vă anunță că întrerupe partida dv. răspundeți normal, timpul de gîndire socotindu-se conform regulamentului: diferența dintre data sosirii scrisorii adversarului și data plecării propriului răspuns.*

O luptă interesantă

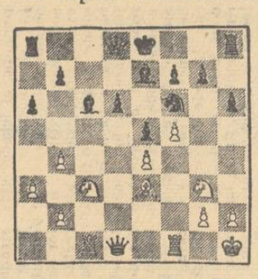

Poziția din diagrama de mai sus a survenit într-o partidă Blatny—Rejfir, din cadrul campionatului R. Cehoslovace. S-ar părea că pentru negrul, aflat la mutare, cea mai firească continuare ar fi 18...0-0. In acest caz, însă, albul are posibilități de atac prin 19.Ch5! De aceea, negrul a continuat foarte frumos cu 18...h5! A urmat 19. Cd5,h4! 20. Nb6, h:g3! Este remarcabil acest sacrificiu de damă, departe calculat, care asigură pînă la urmă un atac zdrobitor negrului. 21. N:d8, (la 21. Cc7+ ar fi urmat D:c7!) 21...T:h2+ 22.Rg1,N:d8 23. C:f6+,g:f6 24. D:d6,Nb6+ 25. Tc5, N:c5+ 26. b:c5,N:e4 27. Tel,T:g2+ 28. Rf1,Tf2! 29.Rg1,Th2 30. T:e4,Tad8 31. Te5+,f:e5 32 D:e5+Rf8 33. D:g3, Tb2 34. Del,Td8,d2 35.f6,Tde2, 36.Df1 Re8 37.Rh1,a5 38.Rg1,a4 39. Rh1,Th2+ 40. Rg1,Tbg2+ 41. D:g2, T:g2 42. R:g2, Rd7 43. Rf3,Cc6 și albul cedează.

Timbru... șahist

Organizatorii Olimpiadei de șah care va avea loc în acest an la Leipzig (R. D. Germană) au avut o inițiativă originală. In cinstea celei de-a IV-a Olimpiade ei au organizat un concurs internațional de dezlegări ale unor probleme de șah imprimate pe... mărci poștale! Concursul prevede rezolvarea a trei probleme de șah — cu mat în 2, 3 și 4 mutări — și este dotat cu premii.

Iată mai jos reprodusă una din mărcile—problemă, cu mat în 2 mutări.

Jocuri distractive

Din nouă chibrituri

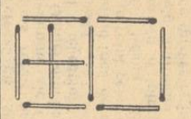

Incercați ca din nouă chibrituri să alcătuiți șase pătrate (se admite așezarea chibriturilor de-a curmezișul).

Heptagonul

Iată un geam mat brăzdat de numeroase linii care merg în toate direcțiile. Undeva aceste linii formează un heptagon regulat. Puteți descoperi cele șapte laturi egale?

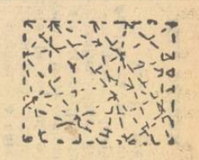

O socoteală ciudată

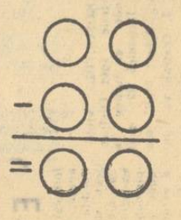

In cercurile din desenul alăturat așezați cifre astfel ca, scăzînd numărul cel mare din cel mic să ne dea totuși un rest care să fie mai mare decît numărul din care am scăzut. Vi se pare imposibil? Incercați și veți.. reuși!..

Cinci pătrate

Intr-o curte se află 25 de stîlpi așezați așa cum vă arată desenul. Uniți toți acești stîlpi cu o frînghie imaginară între ei în așa fel încît privindu-i de sus să se vadă cinci pătrate.

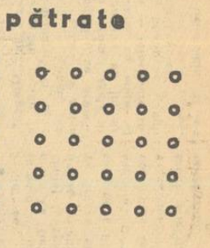

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 136

IN 31 DE MUTARI

Să presupunem că la început a fost lăsat liber cercul nr 1. Fiecare mutare poate fi notată cu ajutorul a două cifre: prima va indica numărul cercului de la care începe mutarea, iar a doua numărul cercului la care se termină mutarea. Iată una din soluții: 9—1; 7—9; 10—8; 21—7; 7—9; 22—8; 8—10; 6—4; 1—9; 18—6; 3—11; 16—18; 18—6; 30—18; 27—25; 24—26; 28—30; 33—25; 18—30; 31—33; 33—25; 26—24; 20—18; 23—25; 25—11; 6—18; 9—11; 18—6; 13—11; 11—3; 3—1.

CITE 5 PIESE DE LA 1 LA 19

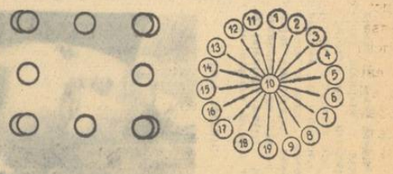

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Cu regizorul ANDREI CALARAȘU despre viitorul său film

Vizita noastră l-a găsit pe Andrei Călărașu, regizorul filmelor „Si... ilie face sport", „Vultur 101" și „Aio... ați greșit numărul !" la în. cepu tul ui lucrului pentru turnarea unui nou film. Era la masa lui de lucru, în fața manuscrisului.

— Definitivez scenariul regizorul al comediei „SAPTE INȘI INTR-O CĂRUȚĂ", de Paul Anghel. Acțiunea acestui film se petrece în zilele noastre, în viața nouă a satului. O gospodărie colectivă de lângă București depășește venitul planificat din cultivarea sfeclei de zahăr cu 100%, iar cinci-va membri ai gospodăriei pleacă în Capitală, pentru co dintre ei să-și cumpere un autocamion. Aici ei vizitează Expoziția internațională de mașini și după multe peripeții achiziționează cea mai bună mașină: un camion fabricat în țara noastră.

— Cine vor fi interpreții filmului ?

— Încă nu au fost fixați. Următoarea ca fiecare personaj, cu caracterul cerut de rol. De aceea de multe ori îmi caut, și-mi găsesc, interpreții pe stradă.

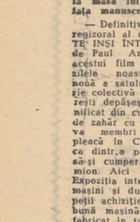

Ivan Tăpălagă, cînd l-am întîlnit era scrimer, maestru al sportului. Astăzi a devenit student al Institutului de Teatru. Uneori se întîmplă însă invers. Rolul profesorului din același film, a fost interpretat de actorul Sandu Rădulescu de la Teatrul Național din Cluj. Deși artist emerit, era puțin cunoscut de personalul tehnic al filmului. După cîteva zile de începutul filmării am dat doi mașinuți : „Se cunoaște că e profesor veritabil. Niciodată un actor n-ar fi putut să semene atît de perfect cu un profesor".

În ceea ce privește creatorii rolurilor din „Șapte inși într-o căruță", sînt hotărît să întrebuințez același sistem. Îmi voi alege interpreții, în măsura posibilităților, dintre oamenii obișnuiți. De altfel tin să vă spun că făcînd parte din juriul concursului „Festivalul primăverii" la care au participat echipe de amatori, am „depistat" o sumedenie de elemente talentate de la Institutul Politehnic „13 Decembrie", „Telefonae" etc.

— Cînd va fi gata filmul ?

— Sper să reușesc să reduc termenul de producție cu cîteva luni, astfel ca el să poată fi prezentat spectatorilor încă la sfîrșitul acestui an.

— Alte proiecte ?

— Sînt multumit că scriitorul Eugen Barbu a fost atras și de munca cinematografică. A scris scenariul unui film dedicat copiilor : „S-a pierdut un conil !". Subiectul, de o factură originală, are o desfășurare dinamică, plină de neprevăzut. În acest timp unul dintre interpreți, care aș dori să fie excelentul actor Grigore Vasiliu-Birlic, va interpreta trei personaje.

În momentul de față, în colaborare cu actorul Ion Dacian și cu Harri Negrin, scriu scenariul „Viața lui Leonard". As dori să transpun pe ecran un crîmpei din viața fiului de refeist, devenit prin talentul și munca sa unul dintre cei mai ideali interpreți ai operetei românești din trecut, a actorului care după ce a înălțat teatrul muzical pe culmile gloriei s.a înbol. năvit din cauza vîetii de mizerie și a fost lăsat să moară, de guvernantii burghezi fără să i se dea nici cel mai mic ajutor.

Al treilea scenariu pe care-l am în studiu e scris de Cezar Grigoriu și H. Ni. colaide. Acțiunea acestui film se petrece în mediul studențesc.

Sandu MARIAN

Două surori

Iubitorii muzicii ușoare știu bine că surorile Kosak sînt surori, dar pentru mai mulți e o adevărată surpriză a. tunci cînd află că Aida Moga și Lavinia Sîăveanu sînt și ele surori. Și întradevăr... sînt, căci o dovedesc limpede actele de naștere respective. Cu toate acestea, cele două cîntărețe ale Teatrului „C. Tanase" nu s-au constituit pînă acum într-un cuplu muzical organizat. E drept, au apărut de multe ori împreună pe scenă, dar aceasta cu totul întîmplător. De altfel, și pentru una și pentru cealaltă, atractiva pentru muzică a apărut cu întîrziere, căci — așa după cum ne-au mărturisit — aveau cu totul un alt ideal: acela de a ajunge profesoare de desen. Originare din Timișoara, au urmat în orașul natal „Academia de Arte Frumoase". Aida — sculptura și Lavinia — pictura. S.a întîmplat însă ca studiind ani și ani de zile, încă de foarte tinere și în facultăți, în instituții. Aida s.a înțîmplat și la ultimul film „Alo... ați greșit numărul !" Și cred că... n-am greșit. De exemplu, unul dintre interpreții, Sie-

fan Tăpălagă, cînd l-am întîlnit era scrimer, maestru al sportului. Astăzi a devenit student al Institutului de Teatru. Uneori se întîmplă însă invers. Rolul profesorului din același film, a fost interpretat de actorul Sandu Rădulescu de la Teatrul Național din Cluj. Deși artist emerit, era puțin cunoscut de personalul tehnic al filmului. După cîteva zile de începutul filmării am dat doi mașinuți : „Se cunoaște că e profesor veritabil. Niciodată un actor n-ar fi putut să semene atît de perfect cu un profesor".

În ceea ce privește creatorii rolurilor din „Șapte inși într-o căruță", sînt hotărît să întrebuințez același sistem. Îmi voi alege interpreții, în măsura posibilităților, dintre oamenii obișnuiți. De altfel tin să vă spun că făcînd parte din juriul concursului „Festivalul primăverii" la care au participat echipe de amatori, am „depistat" o sumedenie de elemente talentate de la Institutul Politehnic „13 Decembrie", „Telefonae" etc.

— Cînd va fi gata filmul ?

— Sper să reușesc să reduc termenul de producție cu cîteva luni, astfel ca el să poată fi prezentat spectatorilor încă la sfîrșitul acestui an.

— Alte proiecte ?

— Sînt multumit că scriitorul Eugen Barbu a fost atras și de munca cinematografică. A scris scenariul unui film dedicat copiilor : „S-a pierdut un conil !". Subiectul, de o factură originală, are o desfășurare dinamică, plină de neprevăzut. În acest timp unul dintre interpreți, care aș dori să fie excelentul actor Grigore Vasiliu-Birlic, va interpreta trei personaje.

În momentul de față, în colaborare cu actorul Ion Dacian și cu Harri Negrin, scriu scenariul „Viața lui Leonard". As dori să transpun pe ecran un crîmpei din viața fiului de refeist, devenit prin talentul și munca sa unul dintre cei mai ideali interpreți ai operetei românești din trecut, a actorului care după ce a înălțat teatrul muzical pe culmile gloriei s.a înbol. năvit din cauza vîetii de mizerie și a fost lăsat să moară, de guvernantii burghezi fără să i se dea nici cel mai mic ajutor.

Al treilea scenariu pe care-l am în studiu e scris de Cezar Grigoriu și H. Ni. colaide. Acțiunea acestui film se petrece în mediul studențesc.

Sandu MARIAN

Două surori

Iubitorii muzicii ușoare știu bine că surorile Kosak sînt surori, dar pentru mai mulți e o adevărată surpriză a. tunci cînd află că Aida Moga și Lavinia Sîăveanu sînt și ele surori. Și întradevăr... sînt, căci o dovedesc limpede actele de naștere respective. Cu toate acestea, cele două cîntărețe ale Teatrului „C. Tanase" nu s-au constituit pînă acum într-un cuplu muzical organizat. E drept, au apărut de multe ori împreună pe scenă, dar aceasta cu totul întîmplător. De altfel, și pentru una și pentru cealaltă, atractiva pentru muzică a apărut cu întîrziere, căci — așa după cum ne-au mărturisit — aveau cu totul un alt ideal: acela de a ajunge profesoare de desen. Originare din Timișoara, au urmat în orașul natal „Academia de Arte Frumoase". Aida — sculptura și Lavinia — pictura. S.a întîmplat însă ca studiind ani și ani de zile, încă de foarte tinere și

Surorile Lavinia Sîăveanu și Aida Moga

pianul, pasiunea lor pentru sculptură sau pictură s-a rămînă cu mult în urma unei pasiuni pentru muzică. Aceasta, cu atît mai mult cu cît compunînd cîteva melodii de muzică ușoară, au obținut un deosebit succes, două dintre compozițiitangoul „Eu cred în tine" și foxtrotul „Spune drept", fiind transmise la Radio.

Venind în București s.au înscris la Conservatorul de muzică „Astra".

— Apoi ?

— S.a ivit la un moment dat un mare neajuns, ne spune Lavinia. Nu puteam cînta împreună, pentrucă Aida avea pe scenă un trăc nemaipomenit. În fața mi. crofonului era de asemenea foarte emoționată.

— Așa este, confirmă Aida, și de aceea, în 1947, cînd am debutat la Radio, cîntăreața a fost Lavinia, iar eu timida. a trebuit să mă mulțumesc doar să acompaniez la pian. Și tot astfel am apărut de multe ori și pe scenă.

— Incet, incet, a început să-și înfrîngă trecut exagerat, intervine Lavinia, și am cîntat împreună la cîteva concerte; însă de abia cînd a apărut singură s-a întîmplat... minunea de a li scăpat de povara trecutului.

— Atunci de ce nu v.ați constituit în duet ?

— Ne.a frămîntat mereu acest lucru — precizează Aida — dorind să realizăm un cuplu muzical, dar de o factură cu totul nouă. Și credem că, în curînd, vom putea face publicului o surpriză, căci pregătim un scheci muzical pe două voci, la două piane, executînd compoziții proprii.

N. SANDU

SPECTACOL magazin

Manifestări cinematografice în cinstea Congresului

● Două filme artistice românești în premieră ● Un documentar dedicat Muzeului de Istorie a partidului ● Cicluri festive de producții ale studiourilor noastre

O scurtă vizită făcută Direcției rețelei cinematografice și difuzării filmelor ne-a pus în curent cu o serie de manifestări pe care această instituție le organizează în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R. Astfel, alăturî de filmele ce vor intra în programarea obișnuită, vor fi prezentate, într-un cadru festiv, nolle producții cinematografice românești „Valurile Dunării" și „Furtuna", realizate de studioul „București". Ambele filme reînvie măeștul act al eliberării patriei de sub jugul fascist cînd, în condițiile ofensivei victorioase ale Armatei Sovietice, poporul nostru, condus de partid, a cucerit libertatea, pasind pe calea unei vieți noi. Spectacolul se gală al filmului „Valurile Dunării" va avea loc spre sfîrșitul lunii mai.

Și Studioul „Alex. Sahia" a realizat de curînd un documentar care va rula în cinstea marelui eveniment. Noul film prezintă Muzeul de istorie a Partidului, oferindu-ne, prin intermediul prețioaselor documente filmate aci, o cuprinzătoare imagine a luptei partidului de la începuturile sale pînă în zilele noastre.

Alte pregătiri privesc organizarea unor cicluri festive de filme, care vor fi prezentate în întreaga țară. Reperlorul acestor spectacole va cuprinde producții realizate în anii democrației populare de cineaștii noștri.

LUMINILE RAMPEI

„ANA KARENINA" în repetiție la Național

La Teatrul Național „I. L. Caragiale" au început — sub conducerea regizorului Mony Gheleriter, maestru emerit al artei — repetițiile piesei „Ana Karenina", după cunoscutul roman al lui Tolstoi.

Rolurile principale au fost încredințate artistului poporului Ion Fințeșteanu, artistei emerite Maria Bot. ta și artistului Geo Barton, laureat al Premiului de Stat.

Ce se repetă la teatrele lirice

„Lucia di Lammermoor" pe scena Operei.—Donizetti va apare în stagiunea aceasta pe afișul Operei. Cunoscutul compozitor italian va fi reprezentat cu una dintre creațiile sale cele mai valoroase : „Lucia di Lammermoor". În momentul de față repetițiile continuă, premiera noii opere urmînd să aibă loc în cursul stagiunii viitoare. Cu acest spectacol prima noastră scenă lirică va. o. feri un nou prilej pentru afirmarea largă a elementelor tinere. Distribuția cu. prinde pe Lelia Ciucu, Magda Ianculescu, Octavian Naghiu, Nicolae Fiorel, Cornel Stavru, Gheorghe Iliescu și alții. Spectacolul se repetă în regia lui Eugen Gropseanu.

Opereta montează o... comedie muzicală. — Iată o veste mai puțin obișnuită pentru spectatorii Teatrului de Operetă: conducerea acestei instituții artistice a luat hotărîrea de a prezenta în curînd publicului una dintre lucrările oarecum inrudite cu genul operetei. Este vorba de comedia muzicală „Dăraiți iubitelor Isabele", de autorul sovietic O. Sandler. Axată pe tematica actuală, care se referă la viața tineretului, lucrarea s-a bucurat de un viu succes pe scenele teatrelor muzicale din Uniunea Sovietică. Regia spectacolului a fost încredințată actorului Toni Bulăciei, care cu acest prilej își va face debutul ca director de scenă. Conducerea muzicală va anarline tînărului dirijor Mircea Ionescu. Și această montare va fi interpretată în cea mai mare parte de elemente tinere.

50 de ani de teatru

În curînd va avea loc în lumea teatrală o nouă sărbătorire. Este vorba de cunoscutul actor Valentineanu, care împlinește 50 de ani de activitate teatrală.

Stagiunea de vară la Teatrul Nottara

La 27 iunie a.c. amabele săli ale Teatrului „Nottara" își vor închide, pînă la toamnă, porțile. Aceasta nu înseamnă că va stagna complet și activitatea teatrală. Ca în fiecare an, după o binemeritată vacanță, actorii vor juca pe scenele teatrelor de vară. În acest scop, conducerea teatrului a stabilit din vreme programul pe care sînt în măsură să vi.l comunicăm.

Între 1 și 10 august, Teatrul „Nottara" va prezenta în eleganul teatru de vară al Parcului „I. V. Stalin" în interpretarea de la premiera spectacolele: „Secunda 58", „Nud cu vioară", „Fotoliul 16" și „Nota zero la purtare".

Apoi. între 10 și 14 august, aceleași spectacole se vor muta la Teatrul de vară „N. Bălcescu".

La 15 august, întregul corp actoricesc va fi împărțit în patru ansambluri, care vor întreprinde turnee pînă la 10 septembrie, în patru direcții diferite, cu. prinzînd întreaga țară.

Pînă la sfîrșitul acestei luni o parte din actorii teatrului, în frunte cu Chiril Economu, Iurie Darie, Aurel Ciorianu, Eugenia Bădulescu, Arcadie Donos, Ion Milinea, C. Lipovan, vor prezenta „Nota zero la purtare" la Vidra și Peris, iar în București, la Casa raională de cultură „1 Mai" și la fabrica „Adesgo".

Deplasări la sate

La Teatrul Tinerelului se repetă două piese, se întîmplă cu. care un colectiv al acestui teatru va face deplasări la sate. Prima dintre acestе piese este „Întîlnire pe cîmpie", de dramaturgul sovietic I. Uspenski. Spectacolul este pus în scenă de M. Iordu, cu decorurile și costume de N. Bragalia.

Cea de-a doua piesă, „O să fie nunta mare", de Lucia Demetriuș, oglindește aspecte din viața satului nostru în drum spre socialism.

RADU BELIGAN în distribuție la Pitești

La Teatrul de Stat din Pitești se repetă piesa sovietică „Un milion pentru un surîs" de A. Sofronov, în regia lui Ovidiu Georgescu și scenografia lui M. Tofan.

Pentru interpretarea rolului principal al acestei piese, conducerea teatrului din Pitești a apelat la actorul vechiile artistului emerit Radu Beligan, de la Teatrul Național „I. L. Caragiale". Radu Beligan, care a răspuns prompt la cererea acestui teatru, a devenit astfel... navetist pe linia București—Pitești și în curînd spectatorii piteșteni îl vor vedea jucînd în „Un milion pentru un surîs" pe scena teatrului lor.

Tot la Teatrul de Stat din Pitești se mai repetă premiera pe țară a piesei „Din prea multă dragoste", de Climent Tacev, dramaturg din R.P. Bulgaria. Regia este semnată de Virgil Sacerdoteanu, iar scenografia de Marinescu-Buiuc.

★

În cursul lunii viitoare colectivul acestui teatru va juca la Craiova spectacolele „Intrigă și iubire" de Fr. Schiller, „Omul cu mîrțoaga" de G. Ciprian, „Moș Teacă" de Al. Kirițescu și spectacolul de estradă „Cunoștințe... cu cîntec" de Sandu Tudan, I. Jugănaru și C. Zărnescu.

REFLECTOR

Într-un cerc de nisip

Sub pretextul că ne ducem copiii la circ, căutăm sub acoperișul conic de pînză imaginea feerică a lumii, văzută cu ochii de la 10 ani. Clovnul care se prefăcea că nu știe ce primejdie îl așteaptă pe trapez (în realitate cel mai bun acrobat), cu nasul roșu ca o pălăgică și gluma pe buza exagerată cu fard alb, Cămila și Leul sub bici, Înghițitorul de săbii și prestidigitatorul, poneyul vaisinq, Mamuța tiranică și inteligentă, Ursul pe velocipea, iată numai cîteva din eternele atracții ale cortului multicolor, unde, cu muzică, cu salturi, cu clipe cînd nu mai răsuflăm, ne reamintim vechea estradă din fața „moșilor" : Mai aprope, mai aprope, zice mamă, zice tată... Spune, mă : mamă !

Este mult zîmbet și-o lacrimă undeva sub gene. Ne înduioșam și batem din palme. Circul nu poate muri niciodată pentru că e mereu nou și plin de surprize. Te uimește cîtă fantezie cheltuiesc acești artiști modești și curajoși pentru a ne violenta imaginația și curiozitatea. Se cere îndrăzneală neimaginată și oameni despre care scriu o au cu prisosință.

Într-un loc, deocamdată neîncăpător pentru vastul public dornic să vadă spectacolele desfășurate în „arena de nisip", învăluit în lumina reflectoarelor și dezmierdat cu muzica unei bune orchestre, un artist la reprize, aș zice, intitulată Nota 10 la trapez. Pe scenariul și textele lui I. Avian și Fred Firea s-a brodat un spectacol agreabil, spiritual la modul nepretențios, fără vechile și vulgarele glume, obișnuite.

Am remarcat evoluția sigură a cuplului Sanda și Nelly Stelian. Cu măiestrie, forță și agilitate cele două fetițe au reușit să ne ție nă atenția mereu încordată și am aplaudat din inimă la sfîrșit. Cea mai mică protagonistă merită o felicitare specială.

Mohari, omul cu bagheta, ne-a uluit cu experiența sa. Închipuiți-vă o ladă încuiată cu lacăt și legată cu frînghii, în care este introdusă o femeie. Sînt solicitați doi spectatori să verifice încărcătura și sigiliul. Cînd totul e terminat, un semn și frînghiile unei perdele negre (nu se putea fără puțin mister) pasagera geamantanului de lemn este înlocuită cu prestidigitatorul însuși, fără ca frînghiile și lacătul să fie atinse.

Bresura de porumbei, un lucru nou pentru mine, a oferit un spectacol gingaș și unic. În locul pocnetului de foarfică, blîndețea ochilor femeii adunați pe un braț cinci porumbei grațioase. Jocul pe carusel, leganarea pe un leagăn înfim, spaima ae bubuituri, simbolizînd războiul și grupul final, statuar, dovedeș. răbdarea și pregătirea artistei.

Trupa de libluțani Arătas din R. P. Polonă a completat spectacolul. Xilofonul și harfa cu clopoței au umplut cîteva clipe de o melodie gravă și tulburătoare. Oamenii, în rezumat, ne-au incitat cu îndemînarea lor și au fost răsplătiți de public cu entuziasm.

Mai puțin strunit mi s-a părut grupul de poney al lui Francisc Toth. Poate cail au simțit primăvara de afară, poate electricitatea lunii mai îi face nesuccilători. Cu mai multe bucățele de zahăr însă, mucile animale își vor reveni la forma lor.

Am lăsat la urmă Clinii fotbaliști ai lui Stan Anrel. Partida dintre cele două echipe strînește o furtuna de aplauze. Dinamismul disputei pentru balonul albastru întrece orice închipuire. (La sugestia unui spectator pasionat, am dori jucătorilor noștri în partida de duminică, jocul de cap al dulăilor).

Contribuie la succesul „Notei 10 la trapez" și prezența doamnei Matache și a lui Horia Căciulescu (jucînd cu discreție și umor). Muzicile lui Liviu Kavassi, Gh. Mandel și Valeriu Popescu puteau avea un accent mai personal.

Spectatorii, nu neglijați circul. El vă întinerește!

Eugen BARBU

De la rolul Lebedei la Zarema

Că să treci de la rolul Odettei din baletul „Lacul lebedelor" la cel al Zaremei din „Fîntîna din Bacciserai", nu este atît de lesne. Între avîntul romantic al lebedei vrăjite și izbucnirile temperamentului vulcanic al soției hanului Ghirei, nu există, fireste, nici o afinitate. Și totuși, o tînără balerină a găsit în interpretarea celor două roluri atît de deosebite același îndemn către o sinceră trăire scenică. Se numește Ileana Iliescu., La cele douăzeci și două primăveri d. curînd împlinite, tînăra balerină a trecut un greu examen pe prima noastră scenă muzicală : ea interpretează cu succes cele două roluri principale feminine ale Odettei și Odiliei din baletul „Lacul lebedelor" de Ceaikovski.

Debutînd încă de acum un an în rolul celor două lebede. Ileana Iliescu s-a dovedit o interpretă cu reale aptitudini în ceea ce privește împletirea genului liric cu cel dramatic. Dar ca să ajungă aci, a trebuit să depună multe străduințe. S-a remarcat încă de pe băncile Școlii medii de coregrafie. Abia împlinise șaisprezece ani cînd a început să apară pe scena Teatrului Tineretului. Împărtășind cu dragoste tinerilor săi colegi din îndelungata sa experiență.

V. Valentineanu, la vîrsta de 70 de ani, joacă pe scena Teatrului Tineretului. vreme i s-au încredințat roluri soliste în spectacolele : „Călărețul de aramă", „Cîntecul lebedei", „Floarea roșie", „Coppelia" și altele. Și ca o răsplată a străduințelor depuse, Ileana a trecut a obținut la Concursul național al tinerilor soliști, titlul de laureată.

Ileana Iliescu pregătește acum un nou rol. În febra repetițiilor, nu s-a destăinuit mai zilele trecute :

— Repet acum un rol care, prin natura conflictului, trebuie să-l. ducă pe scenă un maximum de dramatism. Zarema din „Fîntîna din Baccisarai" solicită interpretului pregătire tehnică și multă temperament. Mă străduiesc să trec cu succes acest nou examen, să realizez imaginea elocotitoarei Zarema, în tot tumultul ei sufletesc. Evident, că rolul implică anumite greutăți de virtuozitate interpretativă, avînd în vedere adîncimea personajului, violența dramei, a cărei vibrație scenică trebuie realizată în spiritul sugestivelor fraze muzicale ale compozitorului Boris Asafiev. Dar Zarema îmi place foarte mult, astfel că nici un efort nu va fi prea mare.

Mihu DAMIAN

În reprezentație...

Artistul emerit George Demetru a plecat de acasă, ca de obicei, spre teatru, la repetiție... Nu parcurge însă traseul de totdeauna. Direcția lui nu e cea pe care o are de ani de zile, căci nu se îndreaptă spre Teatrul Armatei al căruia angajat este, ci spre Teatrul Național „I. L. Caragiale". De ce George Demetru a fost solicitat să joace, în reprezentație, unul din rolurile principale ale

piesei „Maria" de Vasile Iosif. Faptul acesta — astfel după cum ne-a mărturisit artistul — constituie un eveniment în cariera sa.

Am primit cu nespusă plăcere invitația de a juca în piesa lui Vasile Iosif, pe prima scenă a țării — gospodăriei colective, nu pot spune încă nimic. Intrucît a fost prezentat abia ieri...

— Dar publicul ?

— Publicul ne-a primit cu multă căldură. De altfel, noi sîntem singurii care prezentăm la festival un film cu o astfel de tematică de epocă, cu satirizarea trecutului politic al unei țări. Caragiale este cunoscut și apreciat în Franța. Peste tot se discută despre marele nostru satiric, pe care mulți francezi l-au cunoscut fie din lectură, fie din prezentarea pieselor lui pe scenele teatrelor pariziene.

— Cum a decurs prezentarea filmului ?

— Atît la spectacolul de la ora 11, cît și la cel de la ora 15, am stat tot timpul în sală. Aplauzele publicului au subliniat episoadele cu bătaia, cu cheiul și altele. Dia'ogul, bine tradus în franceză, a fost urmărit cu atenție. În

Filme noi în luna iunie

Luna iunie va aduce pe ecranele cinematografelor noastre o serie de noi filme, producții ale studiourilor sovietice, cehoslovace, maghiare, italiene, americane, iugoslave etc.

Dintre filmele sovietice care vor rula în cursul acestei luni, notăm: „ÎN ÎNTÎMPINAREA ZORILOR", (despre care relatăm în această pagină), „N-AM UCIS", turnat după un scenariu de Nazim Hikmet, „SECRETUL MILITAR", „O ZI DE ODIHNĂ", după piesa lui V. Kataev „MELODII DE PE NEVA" și „FEMEIA ASPRĂ". Din țările de democrație populară vom viziona filmele „DE SÎMBĂTĂ PÎNĂ LUNI" (R.P. Ungară), „PUDRIERA BOITOARE" (R. Cehoslovacă) și „COMANDANTUL DETAȘAMENTULUI" (R. P. Bulgaria).

Cinematografia progresistă italiană va fi reprezentată prin filmul „GENERALUL DELLA ROVERE", o imagine a luptei antifasciste a comuniștilor italieni, avîndu-l ca protagonist pe Vittorio de Sica. Din creația regizorului spaniol Bardem vom vedea recenta sa realizare „RĂZBUNAREA" iar antifascismul și posibilitățile americane vor prezenta filmul „ANTUL", film anti-fascist.

În sfîrșit, spectatorii noștri vor mai viziona în cursul lunii iunie filmul ingosiav „CEI MARI ȘI CEI MICI", înfățișînd un episod din lupta partizanilor împotriva ocupației naziste.

Filmul românesc la Cannes

Interviu telefonic cu Gr. Vasiliu Birlic

Primele ecouri ale succesului filmelor românești la Cannes ne-au fost împărtășite ieri dimineață de către artistul poporului Gr. Vasiliu-Birlic, care a răspuns prompt și amabil solicitării noastre telefonice :

— Din păcate am văzut foarte puține filme, întrucît am sosit aici după începerea festivalului. Totuși, din atmosfera care domnește în rîndul cineaștilor ca și din unele filme văzute, mi-am dat seama că o imporiantă din ce în ce mai mare se acordă filmelor din țările socialiste, atît ca tematică cît și ca interpretare (artiști și regizori). Cinematografia noastră este considerată, d.n punct de vedere artistic, ca o cinematografie filmară. Părerile cineaștilor despre ea sînt bune. În ceea ce privește aprecierile presei despre „TELEGRAME" nu pot

E un băiețel de 8 ani, înalt și blondut. Are o pasiune — fotbalul (deocamdată joacă acasă, cu... nasturi), o dorință — să devină arhitect (deocamdată desenează cai albaștri, roșii și verzi, uneori chiar și cu cinci picioare, pe pereți și pe unde apucă) și o mîndrie : e actor de film.

L-ați văzut în „Mîngea", ți-ați veți vedea în curînd în „Valurile Dunării" și ceva mai tîrziu în filmul de păpuși și actori, pe nume „A fost odată... ca acum".

— După cum arată și titlul, filmul e un fel de basm modern, cu multe și — credem — folositoare învățăminte, ne spune regizorul Mihai Leonte.

Eroul (care apare pe peliculă cu fizionomia lui Ion Bodianu, băiețelul pe care vi l-am prezentat mai sus), e foarte simpatic, dar are un mare cusur: se apucă de o multime de lucruri și nu isprăvește nimic ! Asta în începutul filmului. Apoi, încet-încet, cu ajutorul celorlalte personaje pe care le veți vedea pe ecran (trei zătoi voinici-nevoie mare, doi pitici, un cocos, o bărcuță și un helicopter, plus cîteva personaje cunoscute din basmie și mai cunoscute : Scufița Roșie, Capra cu trei iezi, Statu.palma-barbăcot etc), eroul nostru își dă seama — și speram că odată cu el și spectatorii noștri mari și mici — cam ce l-a poate împiedica cuiva care suferă de un astfel de cusur.

— Cum lucrați cu tînărul actor ?

— Excelent ! Este, poate, cel mai disciplinat din cîți am cunoscut. Și cel mai neobosit. Are un mare respect pentru autenticitate; a aflat un profund dispret pentru lacrimile de glicerină cu care am vrut să-l înzestrăm odată într-o secvență „dramatică", dovedindu-ne că știe să-și trăiască cu adevărat rolul, și prezentîndu-ne alături cînd a fost cazul — niște lacrimi mari și cristaline și atît de autentice, că nu s-a rupt inima privindu-l !

— În ce stadiu se află filmul ?

— Cam la jumătate. Am terminat filmările exterioare și acum lucrăm la exterioare în parcul Mogoșoaia, care ne oferă un decor natural de toată frumusețea.

Silviu KERIM

ÎN STUDIOURI-PE ECRANE

● REGIZORUL Federico Fellini se pregătește să turneze o continuare la filmul „La Dolce vita", prezentat la Festivalul filmului de la Cannes. Noul film va începe exact cu ultima imagine a filmului „La Dolce vita" și va prezenta în continuare desfășurarea aventurilor lui Marcello, eroul principal al filmului lui Fellini,

● JEAN-LOUIS DEPLANTE, student al facultății de fizică din Paris, este cel de al 333.333-lea spectator al filmului în kinopanorama „2 ore în U.R.S.S.". În această calitate el se bucură de o favoare pe care nu au avut.o celelalți spectatori. Tînăra actriță franceză Pascale Petit și cîntărețul Giani Esposito l-au înmînat drept premiu un bilet tur-tur Paris—Moscova,

„SPECTACOLUL" în regiunile țării

LA CLUBUL ÎNTREPRINDERII

Am poposit zilele trecute la Clubul Fabricii de lapte prof „Muresul" din Remetea, Regiunea Autonomă Maghiară.

Colectivul brigăzii de agitație al fabricii, printre care Benedek Arpad, Kosma Maria, Petres Ladislau, Gall Marghit, repeta un nou spectacol, ale cărui texte aparțin Evei Czaran. Din program spicuim: „Despre activitatea clubului nostru", „Cum se petrecem duminica", „Somnul în timpul producției", „Discuții".

Echipa de dansuri românești și maghiare repeta, de asemenea, sub conducerea tovarășei Ioginer Cordolan Jutetta. Artiștii amatori, printre care Tubac Rosalia, György Imre, Sîte, Feligă Viorica, Munteanu Emilia, pregăteau o suită de dansuri cu caracter sportiv.

Tot aici, unde se desfășoară o intensă și rodnică activitate cultural.artistică, am aflat și pe salariații care tac parte din formalia de teatru.

— Tocmai facem lectura piesei intr-un act „Casa de odihnă — Bună dimineața", de A. Salov, ne.a informat tov. Păunescu Zenobiu, care pune în scenă piesa. Și ne.a prezentat pe interpreții piesei: Sinkai Maria, Mușulom Nicolae, Dancsuk Sigfrid. Birsan Ioan.

Oamenii muncii din Remetea participă cu insuflețire la manifestările artistice organizate de artiștii amatori, salariați ai fabricii „Muresul".

„LACUL LEBEDELOR" la Timișoara

Cu prilejul împlinirii a 120 de ani de la nașterea lui P. I. Ceaikovski, colectivul Operei de Stat din Timișoara a adus un omagiu memoriei marelui compozitor. Înscrilnd în repertoriul ei, după operele „Dama de Pică", „Evgheni Oneghin" și o nouă lucrare valoroasă: baletul „Lacul Lebedelor". Premiera specia. colului coregrafic, care a avut loc la începutul săptămînii acesteia, a dezvăluit încă odată publicului timișorean nu numai frumusetea inegalabilă a muzicii lui P. I. Ceaikovski, ci și posibilitățile de metă-găduit ale ansamblului de balet al Operei de Stat din localitate.

Au cucerit publicul prin măestria, ginga ia și sensibilitatea interpretării Maria.Bardizian-Fabian (Odetta-Odiilie), Francisc Valkay (Siegfried), prin ușurința dansului Vasile Fonta (bufonul), prin autenticitatea redării rolului vrăjitorului Rotbart de către Iuliu Marpozan, prin grația dansului executat de întregul corp de balet. Despre tînărul Iuliu Marpozan, prim solist promovat recent pentru calitățile sale ca maestru de balet, mai trebuie să spunem că, cu „Lacul lebedelor", regizat și pregătit sub îndrumarea lui, a făcut un frumos debut.

Apoi, trebuie relevat aportul ansamblului orchestral pregătit și condus în premieră de tînărul Ioan Ke. cenovici la reușita spectacolului.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

MARIEȚA ANCA

artistă a Teatrului Național „I. L. Caragiale" care apare cu succes în piesele „Regele Lear" de Shakespeare, „Arborele genealogic" de Lucia Demetriuș, „Surorile Boga" de Horia Lovinescu, „Năpasta" de I. L. Caragiale, — repetă în piesa „Înviere", dramatizare după Tolstoi, care se va reprezenta pe scena Național ului, sala „Comedia".

MIHAI MEREUȚĂ

de la Teatrul Municipal, repetă unul din rolurile principale, Dănilă Buiz, în piesa lui Mihai Beniuc, „Întoarcerea", a cărei premieră va avea loc în curînd pe scena acestui teatru.

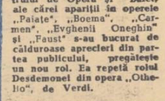

TEODORA LUCACIU

talentata soprană a Teatrului de Operă și Balet, ale cărei apariții le oferim „Palatei", „Boema", „Carmen". „Evgheni Oneghin" și „Faust" s-au bucurat de căldurosul aprecieri pentru publicului, pregătește un nou rol. Ea repetă rolul Desdemonei din opera „Othello", de Verdi.

GEORGE CONSTANTIN

tînărul actor al Teatrului Armatei, va apare în viitoarea premieră a acestui teatru, „Stînca Miresei", de Dragomir Georgescu. Constantin va interpreta rolul principal, Andrieș, secretarul organizației de partid din comuna în care se petrece acțiunea piesei.

ION MITRICI

se numără printre tinerii și talentații noștri pictori scenografi. Pe scena Teatrului Tineretului, unde activează, a creat decorurile pieselor „Britanicus", „Vlaicu Vodă", „Cadavrul viu", și „Scrisori de dragoste", a căror premieră a avut loc recent în acest teatru.

Îl cunoașteți?

— Cum lucrați cu tînărul actor ?

— Excelent ! Este, poate, cel mai disciplinat din cîți am cunoscut. Și cel mai neobosit. Are un mare respect pentru autenticitate; a aflat un profund dispret pentru lacrimile de glicerină cu care am vrut să-l înzestrăm odată într-o secvență „dramatică", dovedindu-ne că știe să-și trăiască cu adevărat rolul, și prezentîndu-ne alături cînd a fost cazul — niște lacrimi mari și cristaline și atît de autentice, că nu s-a rupt inima privindu-l !

— În ce stadiu se află filmul ?

— Cam la jumătate. Am terminat filmările exterioare și acum lucrăm la exterioare în parcul Mogoșoaia, care ne oferă un decor natural de toată frumusețea.

Silviu KERIM

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

MAISTORAȘUL AUREL

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 138 ★ Sîmbătă 28 mai 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

TOATE-S NOI!

În casa asta totul e nou. Și studioul și șifonierul, radioul, cărțile — toate lucrurile. Căsătoria e nouă. Blocul nu are mai mult de un an (bulevardul 6 Martie 85). Nou e și el.

Gheorghiță, care se joacă pe pătuț cu o jucărie sunătoare, e și el, dacă vreți, nou. N-are un an. Pătuțul la fel.

Ceva vechi? Da, în camera cealaltă a apartamentului nr. 10 din acest bloc care-și așteaptă rîndul să fie mobilată și ea cu mobile noi, găsești un pat cu capete înalte, fără saltea, un scaun c-un picior mai scurt, o albie ieșită la pensie (apartamentul are baie, iar blocul spălătorie) și veterana lampă de gătit, pusă și ea la rastel.

Petre Niculae, proprietarul acestor bunuri noi, e și el un om nou. (O să vedem mai departe). Stă lungit pe studio, cu ziarul de astăzi desfăcut. Citește. Lectura l-a absorbit complet. Zgomotul jucăriei sunătoare nu-l deranjează. „Obiectivul industrial cel mai important în perioada 1960—1965, pentru realizarea căruia vor fi concentrate însemnate mijloace financiare și cele mai bune forțe tehnice și organizatorice este construcția noului combinat siderurgic la Galați, pîrghie hotărîtoare în dezvoltarea întregii economii...".

Gheorghiță n-are astîmpăr. A prins cu mînuța lui fragedă ziarul. Trage de el. Jucăria i-a căzut pe undeva, pe la capătul studioului. Taică-su îi descleștează „puternica-i" mînă de pe ziar, pune ziarul de-o parte și pornește în căutarea jucăriei. O sună de cîteva ori, i-o înmînează și trasează copilului sarcina să fie cuminte. Reia lectura. Copilul, se vede treaba că i-a plăcut jocul. Aruncă din nou jucăria. În același loc. Trece la ziar. Îl atrage foșnetul.

— Mă, Gheorghiță, de ce nu mă lași tu pe mine în pace? Tu știi ce citesc eu aici? Despre viața noastră, care va fi mai îmbelșugată, despre viitorul tău fericit. De ce nu ești tu utemist, ca să nu mai îmi faci greutăți? Sau măcar pionier...

Copilul îngînă ceva pe limba lui și, fiind iar în posesia jucăriei, și în plus a unui cal, promite, se pare, c-o să-și vadă de treabă. Pentru orice eventualitate, Petre Niculae a trecut la masă, pe care a întins ziarul. Vrea să continue să citească. Aude ca prin vis: „Ta-ta". Tresare (altceva nou în casa asta). Lasă ziarul, se duce la băiat, îl ia în brațe, îl sărută lung, lung de tot. Îl strînge la piept. „Ta-ta", gîngăne copilul.

Cînd era de seama fiului său, părinții îl luau cu ei în căruță. Îl zdruncinau drumurile de țară. (Și Gheorghe o să se plimbe, dar nu cu căruța; cu un cărucior. E în plan).

Îl lăsau la umbra căruței și-și vedeau de sapă. Rar își aduceau aminte de el. Trebuiau să vadă de sapă. Pămîntul nu era al lor, ci al lui Costică Bozneanu, cel care l-a bătut pe taică-su pentru un brat de iarbă.

Nu știe ce să mai facă tatăl lui Gheorgniță. Vrea să spună cuiva, să cheme un martor, să spună „tată" fiul lui și în fața lor. Se uită pe fereastră. Și femeile astea nu mai vin odată. Nevastă-sa e plecată la gară. Vine în vizită la ei mama lui Petre Niculae.

Spuneam că și Petre Niculae e un om nou. Da, e un om nou. Cînd s-a dus la armată, nu știa nici o meserie. Ba da, îl dăduse taică-su să învețe croitoria. Cînd s-a dus la el, după o bucată de vreme să vadă ce a învățat, a aflat că știe doar să coase nasturi și să scoată cenușa din sobă. L-a luat acasă și acasă a stat pînă la armată.

Ce fericit e acum! Copilul lui a zis tată!

Fiind odată la Bîrlad, pașii l-au purtat spre cîmpul unde începuse să se toarne fundațiile fabricii de rulmenți. Sub ochii lui s-a ridicat acum cîțiva ani noua noastră fabrică. Vede acum, după ce-a știut acel pasaj, parcă turnîndu-se temelia celui mai mare combinat siderurgic din țară, la Galați.

Atunci n-avea nici o meserie. Astăzi este unul dintre cei mai pricepuți strungari de la „Mao Tze-dun". Lucrează la o mașină, la un borverc. Comuniștii de la această fabrică au observat setea lui, dorința lui de a învăța o meserie. La puțin timp după terminarea școlii de calificare, a primit mașina în primire. Astăzi califică el oameni.

Copilul a întins mîna după o jucărie. A luat-o. Nu mai zice tată. Petre îi la jucăria din mînă. Copilul dă să plîngă.

— Nu plînge! Spune-mi tată!

Soneria zbîrnîie. Copilul ciulește urechile. Taică-su pornește cu el în brațe să deschidă. „Să vezi ce-ți fac dacă nu mai zici tată", îl amenință el pe copil.

Maică-sa a venit cu o paporniță încărcată. Se văd niște dopuri (mînjite cu vin negru) din coceni de porumb.

— A zis Gheorghiță tată!

— Ta-ta — îngînă și copilul, care trece din brațe în brațe.

Bătrîna vizitează bucătăria, baia, cămara, se uită la lucrurile noi din casă. Dă mulțumită din cap, apoi întreabă:

— Altceva, ce mai e nou pe la voi?

— Toate-s noi, mamă!

N. TODIRAȘ

50 ANI DE LA PRIMUL ZBOR AL LUI AUREL VLAICU

Ana și Dumitru, părinții lui Aurel Vlaicu

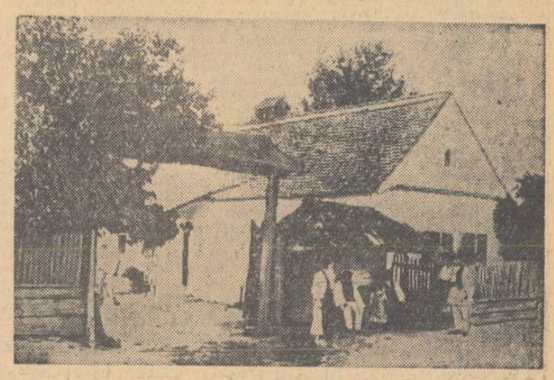

Casa în care s-a născut Vlaicu, la Binținți. Pe bancă stau părinții și sora sa mai mică, iar în picioare fratele său Ioan.

Aurel Vlaicu, instalat în aparatul său, gata de zbor.

La 800 metri înălțime, — fotografiat pe cînd avionul său trecea pe deasupra capetelor spectatorilor.

Aeroplanul își ia zborul, urmărit de țărani pe cîmpia Libertății de la Blaj.

În fața ochilor noștri se perindă noi și noi realizări extraordinare ale științei și tehnicii. Printre acestea, științele aeronautice au înregistrat succese răsunătoare. De la cucerirea spațiului aerian, la începutul secolului nostru, și pînă la incursiunile de azi în Cosmos, calea pe care a parcurs-o aeronautica a fost scurtă și plină de rezultate deosebite, dar în același timp a fost presărată cu obstacole grele, cu jertfe. Ea a fost cucerită prin îndrăzneala și eroismul pionierilor, constructori și zburători.

Azi, ritmul în care se succed noile realizări este vertiginos. Abia începuse primul satelit să brăzdeze spațiul cosmic, că o serie de alți sateliți și rachete din ce în ce mai perfecționate i-au urmat, dovedind posibilitățile imense ale științei și tehnicii sovietice în rezolvarea problemelor celor mai arzătoare, deschizînd calea spre o nouă eră — aceea a ASTRONAUTICII.

Poporul romîn a participat cu succes la marile evenimente care marcau primele realizări ale aeronauticii la începutul secolului nostru, aducînd o contribuție remarcabilă la cucerirea spațiului aerian. Din rîndurile poporului nostru s-au ridicat pionieri îndrăzneți, care s-au distins prin realizări excepționale pentru propășirea aviației mondiale.

La începutul lunii iunie a acestui an sărbătorim 50 de ani de la primul zbor al lui Aurel Vlaicu. Într-adevăr, în iunie 1910, pe cîmpia Cotrocenilor, se desprindea de pe pămînt, plutind în aer cu avionul său de construcție proprie, Aurel Vlaicu, inventator, constructor și zburător îndrăzneț, ilustru pionier al aviației românești, care a reușit prin truda sa fără preget să aducă contribuții valoroase patrimoniului tehnico-științific, într-o perioadă în care creațiile tehnico-științifice erau privite cu ostilitate și reavoință.

Aurel Vlaicu s-a născut la 6 noiembrie 1882, în satul Binținți, lîngă Orăștie, din părinți țărani. Încă din primii ani ai copilăriei a dat dovadă de înclinări deosebite spre mecanică. El a executat cu multă ingeniozitate mecanisme de tot felul, dar dintre toate realizările tehnice, mașina de zburat l-a preocupat în mod special. Nu avea decît un gînd, acela de a construi un aparat cu care să cucerească văzduhul.

Vlaicu, în dorința sa de a-și îmbogăți cît mai mult cunoștințele, a plecat după terminarea liceului la Budapesta, pentru a urma ingineria mecanică. Aici a urmărit îndeaproape realizările aviatice din acea vreme, a parcurs materialul documentar existent. Problemele aviatice erau atunci în centrul atenției lumii întregi. Înzestrat cu deosebite calități de constructor, el reușì să-și formeze o imagine clară despre ceea ce este un aparat de zburat și începu să execute o serie de machete de avioane, cu care a făcut diferite experiențe. Dar Vlaicu nu a reușit să capete niciun sprijin pentru realizarea planurilor sale. El a plecat atunci la München, unde și-a continuat studiile de inginerie, ocupîndu-se mai departe cu executarea de machete și experiențe de zbor. Spiritul său inventiv a conceput mereu tot felul de inovații. Lipsurile materiale însă nu-i dădeau răgaz. Vlaicu s-a văzut pus în situația de a nu mai putea să-și continue studiile. A încercat să lucreze într-o fabrică de automobile, dar mijloacele de existență rămîneau insuficiente și nici ajutoare pentru construirea mașinii de zburat, realizarea visului său arzător, nu găsea la fabricanții de acolo. Atunci, Vlaicu se reîntoarce acasă, la Binținți. Aici, va găsi sprijinul tatălui său, care nu va pregeta de la nici un sacrificiu pentru împlinirea planurilor fiului său, fiind convins de posibilitățile acestuia. Vlaicu mai găsește și ajutorul concetățenilor săi. El reușește în cele din urmă să realizeze, împreună cu fratele său Ioan, un planor „gîndacul zburător", cum îi spunea, după ultima machetă, cea mai reușită. A executat cu acest planor mai multe zboruri, fiind tras de cai, în pocnete de bici și chiuiturile flăcăilor din sat.

Dar acesta era numai un început. Gîndul lui Vlaicu se îndrepta mereu spre mașina de zburat, cea adevărată cu motor. Pînă în cele din urmă Vlaicu reușește să învingă greutățile fără număr ce le întîmpină, fiind susținut de muncitorii cu care lucra cot la cot și bucurîndu-se de dragostea și sprijinul scriitorilor noștri de atunci, care și-au dat seama de valoarea planurilor lui și de geniul care sălășluia în el. Vlaicu își construiește aparatul. Cu o răbdare extraordinară, cu o voință de fier, el izbutește să-și însușească o tehnică nouă, acea a pilotajului. Într-o zi a lunii iunie 1910, după mai multe încercări, el va efectua primul său zbor.

„Nu m-am ridicat mai sus de 4 m, cu toate acestea nici Alpii nu mi-i închipuiam mai înalți decît înălțimea la care mă ridicasem eu. Înălțimea de 4 m. era pentru mine un record care îmi consacra mașina. Zburasem și asta era principalul", va spune mai tîrziu Vlaicu.

Zi de zi, Vlaicu devine din ce în ce mai îndrăzneț, execută zboruri care stîrnesc admirația și entuziasmul spectatorilor. El zboară în diferite localități din Ardeal, la Iași, la Ploești. În întrecerile cu aviatori pregătiți la școli de peste hotare, pilotînd aparate străine, Vlaicu iese primul, reliefînd astfel și mai bine calitățile aparatului său, cît și măiestria sa de pilot. Numele său flutură pe toate buzele. În vara anului 1910 începe să se afirme aviația noastră națională, datorită zborurilor acestui cutezător fiu al poporului. Vlaicu reprezintă mai apoi cu succes geniul inventiv al poporului nostru în diferite competiții internaționale. El aduce glorie patriei sale, obținînd succese răsunătoare la concursul aviatic internațional de la Aspern, lîngă Viena, unde atît aparatul său cît și măiestria cu care îl pilota, au stîrnit admirația spectatorilor.

După aproape trei ani de zboruri cutezătoare, care îi aduseseră iubirea și prețuirea poporului și mai ales a tineretului, care asista aproape întotdeauna la zborurile sale și care simțise, încă de la început în Vlaicu pe eroul național de mai tîrziu, este cuprins de o dorință arzătoare de a trece în zbor Carpații. Aparatul „VLAICU II" era uzat, după atîtea demonstrații de zbor, iar aparatul „VLAICU III" nu era încă gata. Vlaicu însă nu mai avea liniște, auzise că și alți aviatori, cu avioane de construcție străină, intenționau să treacă în zbor Carpații. El trebuia să treacă primul Carpații cu aparatul lui. În zadar l-au sfătuit prietenii să nu se avînte într-o astfel de încercare cu un aparat uzat. În ziua de 13 septembrie 1913, Vlaicu își ia zborul spre Carpați, fără a se mai întoarce. Vestea năpraznicii sale morți, lîngă Bănești, în apropiere de Cîmpina, a zguduit întreaga populație.

Viața și opera lui Vlaicu constituie o pildă de luptă îndîrjită pentru adevăr și progres. Toate umilințele, toate greutățile pe care le-a întîmpinat, lipsa de apreciere pe care a cunoscut-o, nu l-au abătut nicio clipă de la țelurile sale.

Azi, datorită prețuirii pe care partidul și guvernul o acordă creațiilor tehnico-științifice valoroase din trecut, memoria lui Vlaicu este pe deplin cinstită, creația sa valorificată. La propunerea partidului, Academia R.P.R., l-a primit în rîndul membrilor săi, postmortem; memoriei lui Vlaicu, acest îndrăzneț fiu de țăran din Binținți, i s-a adus astfel, în anii puterii populare, elogiul suprem.

Sărbătorirea a 50 de ani de la primul zbor al acestui pionier al aviației românești, reprezintă încă o dovadă că poporul nostru muncitor știe să-și cinstească înaintașii. Ea trebuie să constituie un imbold în plus pentru noi și noi realizări puse în slujba construirii socialismului în patria noastră.

M. A.

Pe o stradă din Murmansk

LA NORD DE MOSCOVA

Corespondență specială pentru „Magazin"

Pe măsură ce trenul înaintează cu mare viteză parcurgînd în aproximativ 36 de ore distanța dintre Moscova și cercul polar, ești din ce în ce mai impresionat de marea diversitate a naturii țării vaste a Sovietelor. Îmi trec prin fața ochilor nesfîrșitele păduri de pini și de mesteceni de Karelia, întretăiate de numeroase lacuri și rîuri înghețate care se perindă unul după altul, pe lîngă trenul care gonește înainte. Pe măsură ce ne apropiem de cercul polar, arborii cresc tot mai mici. Ei luptă din greu spre a se putea menține în acest sol inospitalier și stau triști cu ramurile aplecate, apăsate de greutatea gheții și a zăpezii. Unele tulpine au fost împinse chiar pînă la pămînt dar încearcă totuși să se ridice din nou către soare și din fuga trenului par ca niște cămile îngenunchiate sau ca șerpi împietriți.

Orașul Murmansk, situat la mai bine de 400 de km. la nord de cercul polar, apare încetul cu încetul la orizont. Inițial clădit aproape în întregime din lemn, și apoi distrus în proporție de trei sferturi de bombardamentele naziste din timpul războiului, el este reclădit acum în cărămidă. Văzut dinspre mare, noul oraș pare ca două brațe primitoare întinse, avînd drept „cap"

W. G. BURCHETT

• (Continuare în pag. 3-a)

În acest număr:

PAPIRUL DE LA MANGALIA

Năravuri și moravuri
de Nicuță TANASE

REFLECTOR
de Eugen BARBU

Puncte de vedere
de Dan DEȘLIU

Pe scurt despre Jocurile Olimpice
de Matty ASLAN

Festivalul muzical „Primăvara la Praga"

MODA: Pălării de sezon

MAGAZIN MEDICAL

MARIA LĂTAREȚU și cîntecul oltenesc

Un sat din Gorj, cu căsuțe mici din bîrne, vopsite în alb, cu chenar albastru în jurul geamurilor, sat așezat la poalele munților, în minunata priveliște a Novacilor: aceștia-s Bălcești, satul copilăriei Mariei Lătărețu. Aici a cîntat ea pentru prima oară doina oltenească, „Gîlcătule, apă bună"...

De cînd și cum s-au așezat oltenii pe aceste meleaguri, nu se știe precis. Un lucru e însă clar: lipsa de pămînt și apropierea de pădurile seculare care străjuiau împrejurimile, i-au adus aici. Creșteau oi care nu erau ale lor, tăiau lemne pentru proprietarii de păduri și, în schimbul unei duble de porumb, munceau zile la rînd, jos la cîmpie, pe moșia lui Pleșoianu.

Unii n-au mai putut răbda și au plecat în lume. Cei mai mulți însă au rămas nestrămutați, cu cîntecul, jocurile și doinele lor...

Aici, între acești gorjeni, împărtășindu-le și bucuriile și necazurile la o vîrstă încă fragedă, s-a afirmat Maria Lătărețu, fata lui nea Ion, cum era cunoscută în părțile locului.

— Uneori, *ne spune cîntăreața*, cînd părinții plecau la munca cîmpului și rămîneam singură de urît, ieșeam pe prispa casei și cîntam. Cîntam doine și cîntece oltenești auzite de la tata, fratele meu sau de la copiii din sat.

AL. GHERGHE

• (Continuare în pag. 8-a)

Cîntăreața Maria Lătărețu

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

La Bruyere

Moralist și critic, La Bruyère pare opusul contemporanului său La Rochefoucauld. Pe cît era acesta de dezabuzat și de cinic, în deosebi în aprecierea — firește eronată — a egoismului ca mobil vital al tuturor actelor omenești, pe atît de generos și de încrezător în umanitatea activă a maselor populare se înfățișa La Bruyère în vestitele sale „Caractere".

Născut la Paris, în 1645, fiul unui inspector municipal, La Bruyère a făcut, ca mulți tovarăși de generație, dreptul, însă nu l-a profesat. Nici condiția de dascăl al odraslelor prințului de Condé nu l-a prea încîntat. În cele din urmă primește o subvenție, împrejurare fericită pentru setea de libertate și pasiunea de creație nestingherită de interese de clan a scriitorului. Eliberat deci de orice fel de sarcini ingrate, se dedică scrisului.

În tihna de la Chantilly prepară pe îndelete volumul care, la apariție, în 1688, poartă titlul „Caracterele lui Teofrast, traduse din greceşte, precum şi Caracterele şi Moravurile acestui secol". Succesul de librărie este mare. În opt ani, adică pînă în anul morții autorului (1696), apar nu mai puțin de 9 ediții. Beneficiarul material al bunei primiri făcute cărții de către public va fi librarul Michallet, mai cu seamă fiica lui, a cărei dotă s-a rotunjit frumos de pe urma epuizărilor repetate ale tirajului. Beneficiar moral, La Bruyère și-a cîștigat o faimă invidiată de unii, intimpinată binevoitor de alții. Cu concursul celor din urmă este primit la Academie în 1694. Discursul la recepție rostit cu acel prilej îi va spori celebritatea.

Este foarte curios cum La Bruyère, care a fost omul unei singure opere, a ajuns la un asemenea prestigiu. Apropierea sa de Teofrast, filozof grec din secolul al IV i.e.n., discipol și urmaș al lui Aristotel, i-a mijlocit de fapt lui La Bruyère să se cunoască mai bine pe sine și pe cei cu care era contemporan. De fapt, traducerea lui Teofrast nu strălucește prin calități stilistice, ori de ordinul fidelității. Și unele și altele suferă prin absența pitorescului și stringenței logice — virtuți pe care opera originală le impune atenției. Însă, cum spuneam, La Bruyère își dezvăluie marele și personalul său talent acolo de unde începe să fie el însuși observatorul și judecătorul timpului său. Cele 16 capitole ce alcătuiesc „Caracterele" desfășoară, într-o relativă detașare de rigorile compoziției, reflecțiile sale privitoare la peisajul social, etic și familial, expuse cu o prospețime ce nu le alterează de fel profunditatea și nici ascuțișul critic. Lui La Bruyère îi datorăm unele maxime și caracterizări ce fac farmecul portretelor sale. Moralistul și criticul și-a cristalizat judecățile în creionări portretistice atît de particulare și de tipice, totodată, încît contemporanii le-au socotit pe fiecare în parte imaginea vreunui ilustru al zilei sau oglinda cîte unui năravuri din epocă. Pe drept cuvînt critica înaintată a văzut în La Bruyère un precursor al secolului al XVIII-lea. Nu este oare el acela care vorbind despre „cei mari" (vizînd monarhia) a spus despre ei că sînt inutili, necinstiți și incompetenți? Și nu tot el a fost cel care a protestat minios împotriva oprimării, a mizeriei țărănimii și a arbitrariului (vezi cap. VI, X etc.). Între posedanți și popor, La Bruyère și-a definit limpede adeziunea considerîndu-se egalul celor „de jos". Anticipînd veacul revoluționar ce-i va urma, La Bruyère va pune în unele din concluzii sarcasmul pamfletarului, ceea ce înseamnă că moralistul evolua de la ironia rezervată a judecătilor lui La Rochefoucauld la epigrama tăioasă a scriitorului Beaumarchais.

H. ZALIS

CALENDAR

30 mai — 5 iunie

30

1778 A murit Voltaire (n. 1694).

1431 A fost arsă pe rug Jeanne D'Arc, eroina a poporului francez (n. 1412).

31 mai

1809 A murit compozitorul Joseph Haydn (n. 1732).

1819 S-a născut poetul progresist american Walt Whitman (m. 1892).

1 iunie

Ziua internațională a copilului.

2 iunie

1882 A murit revoluționarul democrat italian Giuseppe Garibaldi (n. 1807).

1804 S-a născut marele compozitor rus M. I. Glinka (m. 1857).

3

1885 S-a născut I. M. Sverdlov, eminent activist al Partidului Comunist și al Statului sovietic (m. 1919).

4

1836 S-a născut compozitorul Eduard Wachmann, promotor al muzicii simfonice din țara noastră (m. 1903).

5

1826 A murit compozitorul german K. M. Weber (n. 1786).

Inaugurarea Teatrului cel Mare

Usor de bănuit, Teatrul Național din București n-a fost creația unei singure generații, mai puțin a unor persoane.

Lupta cărturarilor patrioți și a actorilor cetățeni pentru consolidarea și dezvoltarea primelor înjghebări de teatru, convergeau toate spre crearea instituției hărăzită să asigure continuitatea inițiativelor răslețe, legate de evoluția societății, teatrul fiind o expresie a societății în dezvoltare.

În 1843 s-a constituit o comisie pentru amenajarea unei piețe pe locul hanului Filaret, — în piața Teatrului de astăzi — unde se hotărîse să se ridice un monument în cinstea generalului Kisseleff. Pe această piață, care trebuia să poarte numele generalului rus, urma să înceapă, în primăvara lui 1844, și clădirea unei săli de teatru. Dar cum fostul prezident, generalul Pavel Kisseleff, a declinat onoarea de a avea un monument, preferînd ca banii afectați acestui scop să fie folosiți la facerea unor cișmele, „ca una din lucrările de folos obștesc ce excelența sa dorește drept singur monument ce l-ar fi cu plăcere a i se ridica în aducerea aminte a rominilor", — comisia instituită ocupîndu-se numai cu zidirea teatrului, a propus, întrucît locul hanului Filaret nu era destul de cuprinzător, și cumpărarea unui loc alăturat, urmînd ca zidirea să fie gata pînă la sfîrșitul lui 1845 La sfîrșitul lui 1843 a fost trimis la München arhitectul Schlatter, pentru ca „luînd contact cu directorul academiei de arte, Gärtner, să se înțeleagă asupra artistului ce ar putea fi însărcinat cu clădirea teatrului, după modelul celui din Dresda". Se vede însă că această însărcinare n-a dat rezultate, întrucît de-abia în 1845 arhitecții Villacrose, Balzano și Melic au prezentat fiecare un plan de teatru. Deși s-a preferat planul lui Villacrose, totuși lucrările s-au început de-abia în 1846, dar după planurile arhitectului vienez Heft, sub privegherea unei comisii.

Lucrările de construcție ale teatrului au fost întrerupte în timpul Revoluției din 1848 și nici după strivirea ei nu se arată vreun semn pentru reluarea lor: „înțelenise ca prin farmec zidăria unsă cu var alb pe cărămizile de deasupra, și ți se păreau niște imense linii albe, trase pe o colosală suprafață de hîrtie plumburie" — evocă Nottara, marele actor, trăind nu departe de aceste întîmplări, avusese prilej să audă povestirea de la oamenii care au trăit-o. Lucrările au fost reluate în 1850, dar fără să se mai respecte întru totul planurile inițiale. Nu mai putea fi vorba acum de un teatru cu locuri limitate, destinat protipendadei. Cum ne relatează Nottara, arhitectul Heft a primit instrucțiuni ca „să facă cum o știi ca în sala teatrului să încapă cel puțin o mie de persoane, în loc de cinci sute, după cum fusese croit planul la început". Cererea părea de nesatisfăcut. — „a încercat arhitectul să demonstreze că odată temeliile așezate nu se mai pot clinti din loc pentru a putea avea o sală mai spațioasă", — dar în fața argumentelor „că meritul unui arhitect de soi este să știe să minuiască toate dimensiunile cînd este la mijloc o dorință însemnată", — arhitectul Heft a procedat la strîmtorarea culoarelor, a vestibulelor, a foaierelor, a degajamentelor scenei, cîștigînd spațiu și în înălțime, prin construirea a trei rînduri de loji și a încăpătoarei galerii care a avut celebritatea ei.

Evenimentul inaugurării Teatrului cel Mare s-a întîmplat în seara de miercuri 31 decembrie 1852, seară de revelion. Spectacolul inaugural a fost alcătuit dintr-un vodevil, „Zoe sau Un amor romanesc", după E. Scribe, tradus de Bobescu, muzica fiind de Ioan Wachmann, în care rolurile principale au fost interpretate de Costache Caragiale și Nini Valéry, — și din cîteva scene de operă italiană.

Poetul Grigore Alexandrescu a asistat la spectacolul inaugural al Teatrului cel Mare și și-a împărtășit impresiile într-una din scrisorile prin care-i ținea la curent pe exilatul Ion Ghica, cu noutăți din țară, scrisoare datată 2 ianuarie 1853. Alexandrescu scria: „Alaltăieri, în seara de anul nou, s-a inaugurat cu pompă teatrul ăl mare care este foarte bogat în lăuntru deși nu este fără defecturi, nici de vreo arhitectură aleasă. Mulțimea privitorilor așezați în trei rînduri de loje și în galeria de sus, în rai, făcea priveliștea cu totul măreață. Păcat numai că nici jocul actorilor, nici piesa aleasă n-a răspuns la mărimea localului și a solemnității".

★

Astăzi, clădirea nu mai există. Puși pe goană, hitleriștii s-au răzbunat distrugînd cu bombe lăcașuri de cultură.

Preluînd tot ce este mai valoros din trecutul nostru cultural, puterea populară a ținut vie glorioasa tradiție a primului teatru al țării, îmbogățind-o necontenit. În curînd, va începe construcția noului Teatru Național — un teatru al poporului.

Ioan MASSOFF

Mic dicționar de expresii celebre

BURTĂ VERDE, poreclă dată ghiftuiților „Acest nume — scrie Iuliu Zanne în culegerea de proverbe și zicători — se dă celui ce mănîncă mult, ce se îmbuibă și se îndoapă din cale afară, și de aici, prin metaforă: om dat la interes și viață materială, și prin aceasta lipsit de cugetări și simțiri înalte și generoase. Om care n-are grijă de nimic, ci așteaptă să i se dea toate de-a gata".

Zugrăvind într-o comedie tipul unui asemenea îmbulbat din vremea fabricanților și moșierilor, scriitorul Tudor Mușatescu și-a intitulat sugestiv piesa: „Burtă-Verde". Iar în romanul său „Calea Victoriei", Cezar Petrescu scrie despre un personaj: „Am crezut că-i un îmbogățit de război, un burtă verde".

Comparația s-a născut din faptul că negustorii îmbulbați de aităadată purtau un șorț sau un briu lat de culoare verde.

A FACE CAPUL CALENDAR (sau: CALINDAR) — însăși vorba călindar — arată că expresia e foarte veche și trebuie să fi pornit de la nestiutorii care, luînd contact la început cu calendarul, s-au văzut zăpăciți de unele luni având 30 de zile, altele 31, iar februarie, cînd 28 de zile, cînd 29, — de sărbători, care într-un an cad la data cutare și-n alt an la cu totul altă dată, încît, nemaiputînd ieși la socoteală, au exclamat: „Mi-i capul călindar!".

De aici, vorba: „a face cuiva capul calendar", care înseamnă „a zăpăci", a face pe cineva să nu mai știe pe ce lume se găsește. Astfel e folosită expresia de Cosbuc în versurile: „Tu-mi faci capul călindar! Nu te cred și nu se poate!", sau de Mihail Sadoveanu, în romanul „Mitrea Cocor": „Cu prostiile voastre îmi faceți capul călindar".

LA CALENDELE GRECEȘTI — vorbă care vine de la romani și care în latinește sună: ad calendas grecas, prescurtarea expresiei „ad calendas grecas solvere", adică: a plăti la calendele grecești.

Calendele erau la romani prima zi a lunii: zinttiul, cum se spune la noi. Și era și ziua fixată pentru plata datoriilor (ca în lumea comercială la noi pe vremuri pentru achitarea poliților: întîi și 15. La romani era: la calende și la ide, adică la începutul și la mijlocul lunii). Rău plătnicii însă ziceau ironic, că vor plăti ad calendas grecas, deoarece grecii n-aveau calende și deci aceasta însemna niciodată. Vorba a rămas pentru a exprima ironic, supărat sau revoltat: niciodată!

I. FLAVIUS și I. BERG

Papirul de la Mangalia

Cititorii noștri își amintesc, desigur, de descoperirea de anul trecut de la Mangalia. E vorba de tumulul din marginea anticului oraș grecesc Callatis, de pe țărmul dobrogean al Mării Negre, în care săpăturile arheologice au dat peste un mormînt de piatră conținînd un schelet din secolul IV înaintea erei noastre, cu coroane de frunze de laur făcute din bronz aurit și cu un papir păstrat ca prin minune, dar într-o față de descompunere foarte înaintată. Foaia papirului, înfășurată în rulou, deși se prezenta completă, era atît de fragilă și de pulverulentă, încît nu putea suferi nici o atingere fără primejdia unei distrugeri complete. Cu prețul unor migăloase sforțări, distinsul specialist sovietic Mihail Alexandrovici Alexandrovski, șef de secție în Institutul central de restaurări arheologice din Moscova, venit anume la fața locului la mai multe zile după descoperire, a izbutit să salveze fragmentele documentului, care din cauză că luase contact cu aerul proaspăt, se fărîmase între timp, de la sine, în bucățele. Tratînd fiecare fragment cu substanțele chimice necesare consolidării, le-a cules pe toate și le-a transportat la Moscova, spre a le supune unor operații speciale de restaurare, la laboratoarele Institutului citat. Problemele puse de aceste operații fiind foarte dificile, dată fiind starea foarte precară de conservare a papirului, rezultatele s-au făcut mult timp așteptate. Pe fragmentele consolidate scrisul nu este totdeauna ușor de distins de la prima vedere. E necesară întrebuințarea razelor infra-roșii.

Primele fotografii obținute cu acest mijloc au fost trimise de la Moscova Institutului de Arheologie al Academiei R.P.R. din București. Textul este grecesc, redat cu litere caracteristice secolului IV înaintea erei noastre, scrise frumos, ordonat, pe rînduri aliniate la intervaluri regulate. Fragmentele respective sînt disparate și prea mici pentru ca din puținele cuvinte conținute să se poată reconstitui sensul vreunei idei. Lectura este și mai mult îngreunată de faptul că printre rînduri apar rosturile unor alte litere mai vechi. Prin urmare ne aflăm în fața unui palimpsest, adică a unui papir utilizat a doua oară, după ce primul text fusese șters. Procedeul, impus de relativa scumpete a acestui material importat din Egipt, era foarte frecvent în antichitate.

Dacă n-a sosit încă momentul unei dezvăluiri complete a secretului pe care îl ascunde papirul de la Mangalia, fragmentele menționate sînt suficiente pentru a ne da siguranța că s-a pășit cu succes pe calea cea bună. După ce toate fragmentele vor fi fotografiate în același mod, va urma operația reasamblării lor, extrem de anevoioasă din cauza mărelui lor număr și a dimensiunilor minuscule pe care le prezintă cele mai multe dintre ele. Străduințele pe care le implică această operație vor mai cere oarecare vreme, dar de-acum înainte avem toate motivele să nu ne îndoim de deplina lor reușită. Cînd, bucățică cu bucățică, fragmentele vor fi alcătuite la locul lor potrivit și foaia papirului va fi astfel reconstituită, se va putea trece la lectura textului. Atunci vom putea cunoaște conținutul acestui interesant document, pe care pentru moment continuăm a-l presupune ca reprezentînd originalul unui decret onorific de proxenie în legătură cu defunctul în a cărui mînă s-a păstrat peste două mii de ani. Și avem dreptul să sperăm că se va prinde destul de mult și din scrierea anterioară a palimpsestului, ale cărei urme șterse au apărut sub acțiunea razelor infra-roșii.

Prof. Radu VULPE
Institutul de Arheologie al Academiei R.P.R.

Mieii „orfani"

La ora prînzului, mieii pe care-i vedeți în fotografii sînt lasați să suga... la o dolcă neobișnuită. Este vorba de un vas închis (în care se toarnă lapte integral de vacă) prevăzut de jur împrejur cu un număr de orificii. În dreptul fiecărui orificiu se află cîte o tetină cu ajutorul căreia mieii se alăptează. În vasul cu pereți izolați (un adevărat termos!) laptele se menține la aceeași temperatură — 34—35 grade — în tot timpul suptului. Ingeniosul dispozitiv de alăptare a fost conceput și realizat de un co-

lectiv condus de tovarășul Petre Trandafir de la Institutul de Cercetări Zootehnice din București. Cu ajutorul lui se pot crește „mieii orfani", ai căror mame dau producții mici de lapte sau care au fătat doi sau chiar trei miei. Dispozitivul de alăptare a mieilor se folosește la stațiunile experimentale zootehnice Ruseț — Galați și Slobozia — București.

Intîmplări în „colțul zoologic" de la Băneasa

Pădurea Băneasa, minunat loc de recreere al bucureștenilor, adăpostește într-un colț al său, o faună foarte variată, cu lupi, urși, lei, șacali, hiene sau mistreți, din cele mai diferite specii. Dar, nu vă temeți, dragi cititori și vizitatori ai pădurii de la Băneasa. Animalele nu sînt în libertate, ci bine ferecate în pavilioanele grădinii zoologice, așezate chiar în mijlocul pădurii. S-o vizităm.

— De fapt, ne spune doctorul Gh. Constantinescu, medicul veterinar al grădinii — aici este numai un colț zoologic. Marea grădină zoologică a Capitalei este acum doar în fază de proiect, dar care va fi în curînd realizat. Cu animalele de aici și cu cele din Cișmigiu, la care se vor adăuga multe altele, se va amenaja o mare grădină zoologică la Fundeni. Deocamdată ne mulțumim cu ce avem aici. Sînt aproape 700 de animale, repartizate pe 65 de specii.

Schimburi cu străinătatea

— Cum vă procurați animalele, în special cele exotice?

— Noi avem aici, la Băneasa, un nucleu modest, dar care se îmbogățește an cu an, fie din fauna țării noastre, fie din străinătate, prin schimburi cu celelalte grădini zoologice. Oferim, în special, cerbi și căprioare, rîși, urși carpatini, nutrii, pelicani — care sînt foarte mult căutați — stîrci, egrete... În momentul de față așteptăm de la grădina zoologică din Pekin două pantere, o pereche de muntiaki și maimuțe aclimatizate la zone temperate. Din R. D. Vietnam ne vor veni cimpanzei, un piton și un pui de elefant, din Magdeburg poney și fazani. Mai facem schimburi cu Varșovia, Hamburg, Sofia, Leipzig și altele.

Leoaica Aida e în... convalescență

Primul popas îl facem în pavilionul leilor. Aici ne stă în față o familie de lei senegalezi, ai cărei membri sînt în număr de 4. Dintre ei, cele mai răsfățate de personalul grădinii sînt două surori gemene, leoaicele Aida și Diana.

— Aida, — ne spune medicul — a fost grav bolnavă. Era s-o pierdem, dar am salvat-o. Acum e în... convalescență.

Medicul scoate o seringă din trusă.

— Îi faceți o injecție, tovarășe doctor?...

— Da.

— În cazul acesta eu aș prefera... să mă retrag...

— N-aveți motive. Dar dacă vreți atunci n-am să mai deschid cușca, ci îi voi face injecția printre gratii. O să vedeți ceva foarte curios.

Medicul se apropie de cușcă și îi vorbește leoaicei pe un ton părintesc.

— Hai, fetițo, treci la injecție! Hai! Așa, foarte frumos...

Și animalul, acest stăpîn al junglei, și fiară temută, se apropie și întinde, binevoitor, laba printre gratii. Medicul i-o mîngîie. Urmează o împunsătură însoțită de o grimasă și un răget ușor, stăpînit.

Un laborator de analize medicale

— La începutul bolii mi-a fost ceva mai greu, continuă medicul. Dar cu timpul, Aida s-a obișnuit.

— Dar de ce boală a suferit Aida?

— A avut o gastroenterită infecțioasă, temuta boală frecventă la feline.

— Și cum l-ați stabilit diagnosticul?

— Pentru lucrul acesta ne este de un mare ajutor laboratorul nostru de cercetări și analize, înzestrat cu toată aparatura necesară. Tratamentul a durat vreo zece zile, în permanență, cu o periodicitate strictă, din 4 în 4 ore, zi și noapte.

Ursul este un animal foarte șiret...

După vizitarea laboratorului — un laborator modern, ca într-un spital — iată-ne și în pavilionul urșilor. Unii mai mici, alții mari, mătăhăloși, — toți porniți mereu pe joacă și... bucluci. Și cum sînt niște animale neglijente, îngrijitorii grădinii stau mereu după ei cu măturile. Pentru că în grădina zoologică, peste tot trebuie să domnească o curățenie exemplară. Pe lîngă mături, îngrijitorii sînt înarmați și cu niște furcoane. M-am întrebat: de ce or fi avînd nevoie de ele? Pentru că, după cum vedeam, erau foarte blînzi. Tot medicul ne lămurește.

— Aparențele, de multe ori, înșală. Ursul este un animal foarte curios. Spre deosebire de leu, e foarte șiret și nu poți avea niciodată încredere în el. Cînd nici nu te-aștepți îți poate aplica o labă puternică, ale cărei urme le simți toată viața.

Nu departe de pavilionul urșilor se află cel al rîșilor și pisicilor sălbatice.

— Nici nu te poți apropia de ele, — ne spune medicul.

— Se-ntîmplă să se îmbolnăvească?

— Uneori, da.

— Și cum vă apropiați, în acest caz, de ele?

— Pentru unele animale ca acestea întrebuințăm metode cu totul speciale. Ne folosim de niște cuști mai mici, mecanice, în interiorul cărora le forțăm să intre. Odată captivate, pereții cuștii se string și animalul rămîne complet imobilizat. În poziția aceasta, seringa și mîna pot lucra în toată voia...

Îngrijitorii grădinii zoologice, ca și medicul veterinar, îți pot povesti lucruri interesante din viața acestor animale care populează minunatul colț al pădurii. Din fauna de la Băneasa desprinzi obiceiuri și năravuri ale cerbilor carpatini și frumoaselor căprioare, ale vulpilor cu blană argintie, ale lupilor și șacalilor. Tot aici mai cunoști o mare varietate a păsărilor, de la cele mai mici pînă la falnicele răpitoare ce-și desfășoară penajele pe o întindere de aproape 4 metri.

Miron LIVIU

ȘTIAȚI CA...

...Robinson Crusoe, personajul romanului lui Daniel Defoe, e inspirat din cazul petrecut aevea de marinarul scoțian Alexander Selkirk, care a fost lăsat în părăsire, timp de patru ani, pe insula Juan-Fernandez?

...marele sculptor francez Rodin a fost respins de trei ori la examenele de admitere ale Școlii Naționale de Bele-Arte?

...imensul pustiu saharian nu este nicidecum un platou neted, cum se crede îndeobște, ci are masivuri muntoase de origină vulcanică, înalte de 3000 — 3.500 m. ca munții Ilaman ori Emir Kusi?

...cea dintîi fotografie a soarelui a fost luată de Majocci, în timpul eclipsei din 1842?

...pe insula Man, în marea Irlandei, există o rasă de pisici fără coadă, aduse de pe coastele Japoniei, unde erau frecvente pînă în veacul trecut?

...cel mai mare diamant negru a fost descoperit acum o jumătate de veac, în Brazilia și cîntărește 933 de grame?

Maeștrii artei universale

REPIN

O pictură originală, de un colorit încîntător, emoționantă și larg accesibilă — aceasta este opera marelui pictor realist rus ILIA EFIMOVICI REPIN (1844—1930). 1930)

Vădind din cea mai fragedă tinerețe atitudini pentru desen și pictură, Ilia învață cu ucenic la pictorul Bunakov, iar la vîrsta de 15 ani zugrăvește biserici în împrejurimile locului natal, Cuguev. Stringînd o sumă de bani, reușește să plece la Petersburg, cu gîndul de a urma acolo Academia de arte frumoase. Este însă dezamăgit de suflul rece, de spiritul învechit al acestei înalte instituții. Reușește totuși să absolve Academia și, cu bursa obținută, pleacă în străinătate, mai întîi în Italia, apoi în Franța, unde studiază și pictează alături de pictorii Sanițki și Polenov, bucurîndu-se de prietenia și îndrumarea criticului de artă Stasov — aflat și el în acea perioadă în apus.

După Italia și Franța, Repin vizitează Germania, Olanda, Spania și studiază arta marilor maeștri ai picturii, manifestînd o înclinație deosebită pentru opera unor Hals, Rembrandt și Velasquez. Preluînd tot ce avea mai valoros pictura marilor înaintași, Repin filtrează întregul său bagaj de cunoștințe prin sensibilitatea sufletului și a tradițiilor naționale ruse. Căci mai presus de toate, Repin este și ya rămîne un interpret al vieții și năzuințelor poporului său, fie că pictează compoziții ample ca Edecarii de pe Volga sau creația sa de maturitate artistică Procesiunea religioasă în gubernia Kursk, fie că realizează portrete de țărani, în care sînt exprimate cu vigoare sentimentele de solidaritate ale artistului cu cauza țărănimii împilate.

Cu totul remarcabil prin suflul patriotic de care sînt pătrunse, picturile istorice ocupă un loc însemnat în creația lui Repin. Zaporojenii scrîind o scrisoare sultanului Turciei, pînză realizată între anii 1878—1891 și aflată acum la Muzeul Rus de Stat din Leningrad, are ca erou principal poporul, forța și dragostea lui de viață și de libertate.

Repin a creat și o seamă de portrete ale unor compatrioți de seamă, ca acelea ale compozitorului Modest Mussorgski, scriitorilor Lev Tolstoi și Maxim Gorki, criticului Stasov, sculptorului Antokolski, pictorului V. Serov, oamenilor de știință Mendeleev, Pavlov și Pirogov.

Grafica l-a solicitat adesea pe Repin. În afară de schițele și studiile privind viața marilor orașe rusești, în afară de portretele în cărbune, ca acela celebru al marei artiste italiene Eleonora Duse, Repin a desenat ilustrații de carte pentru „Proorocul" lui Lermontov sau pentru lucrarea „Din ce trăiesc oamenii" de Lev Tolstoi.

Profund omenească, într-o formă plastică desăvîrșită, multilaterală și bogată, pictura lui Repin constituie un tezaur de preț al artei ruse și universale.

V.

REPIN: „Edecarii de pe Volga"

POSTA REDACȚIEI

C. MUNTEANU — București: Cartea despre „căsătoria perfectă" de care vă interesați, nu este nici pe departe o lucrare cu caracter științific, chiar dacă autorul ei a căutat să-i dea o nuanță doctă. În spatele acestui pretins caracter științific se ascund teorii șubrede, burgheze, care nu pot avea nici un gram de valabilitate.

Am fi, însă, nedrepți dacă nu am recunoaște lucrării citate de dv. o calitate incontestabilă: este atît de „argumentată", încît provoacă rîsul. Citiți-o, deci, pentru a vă distra. E deajuns și o pagină pentru a vă destinde din belșug.

TITUS POPESCU — Răsvod: Aprecierile pozitive privitoare la revista noastră sînt stimulatoare. Observația că, pînă acum am publicat numai lucrări străine la rubrica romanului ilustrat nu este întemeiată. În cadrul rubricii a apărut relatarea călătorii efectuată de marele savant romîn Emil Racoviță la Polul Sud. E drept că la afară de aceasta, nu am mai publicat altceva. Propunerile de lucrări romînești ce ni le faceți vor fi studiate, iar rezultatul îl veți vedea în paginile revistei. Vă mulțumim pentru atenție și pentru sugestii.

EUSEBIE CONSTANTINOVICI — Cîmpulung Moldovenesc: Scrisoarea dv. este deosebit de interesantă. Să fiți oare un posesor de Stradivarius și N-ar fi exclus. E bine că v-ați adresat nouă și e bine că v-ați oprit din reparațiile ce intenționați să le faceți instrumentului muzical.

Dacă doriți să aflați părerea unui specialist, despre autenticitatea instrumentului, scrieți conducerii Filarmonicii de Stat din Iași. De acord cu ea, veți găsi și modalitatea pentru a fi văzut violoncelul și a afla punctul de vedere al specialiștilor.

EUGEN VASILIU — București: „Panică în întuneric" se pretează mai mult pentru un scenariu cinematografic, decît pentru a fi publicat sub formă de foileton în revistă. Prin conținutul și dimensiunile lui, materialul nu poate apare în „Magazin".

Caleidoscop

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

Mersi, măria ta!

Pe la sfîrșitul veacului trecut erau la Naționalul craiovean două foarte talentate actrițe, care nu prea se aveau bine, cu toate că jucau îndeobște roluri de genuri diferite: Mya Theodorescu *și* Clotilda Calfoglu. *Într-o dramă istorică a unui obscur autor local, sînt distribuite amîndouă. Într-una din scene, apărea Vlad-Țepeș, care trebuia să primească plecăciunile boierilor și să le răspundă. La repetiții, cele două actrițe se plasaseră cît mai departe una de cealaltă, în ambele extreme ale scenei. Și cum actorul, venind din fund, trebuia să pornească întîi într-o parte și apoi în cealaltă, e lesne de înțeles că una din „iupinese" avea să-l salute pe vodă înaintea celeilalte.*

La repetiții, interpretul lui Țepeș pornea întîi spre dreapta și apoi spre stînga, privilegiată fiind Mya Theodorescu și păgubită, temperamentala și trufașa „Calfoaglă", cum îi ziceau colegii. Aceasta, neștiind în ce chip să îndrepte lucrurile, îi ședea în cap să-l tinărul interpret al voevodului, în preziua premierei, la ea acasă, și-l ospăta... domnește. E lesne de înțeles că în timpul festinului, actrița îl „prelucră" pe actor, obținînd de la el promisiunea ca a doua zi, la premieră, în scena cu pricina, Vodă să se îndrepte întîi spre stînga și apoi spre dreapta. Dar la spectacol, actorul, fără nici un gînd ascuns, ci doar din cauza obișnuinței căpătate la repetiții, intră în scenă și-și face drumul înnoiat: întîi spre Mya Theodorescu, care-i face o plecăciune pînă la pămînt și apoi spre colțul unde se afla și Clotilda Calfoglu. Cînd Vodă-Țepeș ajunse în fața ei, actrița, stacojie de furie, îl împunse cu privirea și exclamă, indignată, spumegînd: „Mersi, măria ta!", pentru ca apoi, în locul plecăciunii de cuviință, să-i întoarcă, foarte puțin protocolar, spatele.

Căpitanul de jandarmi

Într-unul din nesfîrșitele turnee ale actorilor noștri de altădată, din amăritele vremuri în care pe drept se cînta „Seara vesel, ziua trist; așa-i viața de artist", *o trupă condusă de* Ionel Cigalia, *unul dintre cei mai simpatizați comici de operetă de odinioară, ajunge la Cernavodă și afișează un spectacol „unic" în grădina de vară a orașului cu farsa „Mița Tîrbușon", localizată de* George Ranetti. *Renumele actorilor cît și cel al umoristului, pe atunci redactor al „Furnicii", făcu ușoară munca de plasare a biletelor. (Remarcați, plasare și nicidecum vînzare la casă; pe atunci, actorii, cum soseau în oraș, porneau cu „sărumîna" pe la instituții și prăvălii, ca să plaseze biletele...) Actorii, fericiți, intrară în cabină să se costumeze și să se grimeze, cînd sosi un funcționar de la primărie anunțînd că domnul primar le interzice spectacolul. Ce se întîmplase? Respectivul primar avea o soție, grasă ca un dop de saca și pe care o chema Mița, iar orășenii o porecliseră „Mița Dop". Iar de la „Mița Dop" la „Mița Tîrbușon" era un drum mic, și care putea da de bănuit niscaiva scorneli de-ale răuvoitorilor locali. Așa că, pentru mai multă siguranță, se suspenda spectacolul. Actorii, consternați, nu știau ce să facă. Grădina începea să se populeze, banii din încasări erau pe jumătate păpați, scandalul plutea în aer. Primarul trimisese și un număr de jandarmi, care dădeau afară pe spectatori și nu permiteau celorlalți să pătrundă în grădină. Deodată însă, se apropie de sergentul care-i comanda pe jandarmi un căpitan înalt, lerches, mustăcios și cu o sabie strălucitoare:*

— Ce-i cu voi aici?

Sergentul, luînd arma pentru onor, raportă:

— Să trăiți, domnule căpitan, avem ordin de la dom' premar să nu lăsăm lumea la teatru.

— Cine-i mai mare la voi, eu sau domnul primar? se răsti căpitanul.

— Păi, dumneavoastră, să trăiți, domnule căpitan, băigui fistichi sergentul.

— Atunci, băiete, stinga-mprejur, adună-ți oamenii și-n pas de manevră la cazarmă!

Și în vreme ce jandarmii părăseau locul dramei, căpitanul de jandarmi se repezi în cabină să-și mai dea cu puțin fard, ca să poată intra în scenă. Căci, din fericire pentru bieții actori, în piesa cu pricina exista un rol de căpitan de jandarmi, pe care-l juca actorul Victor Malcoci, *care, în cazul de față, adăugase și un prolog ad-hoc.*

(Și deoarece o piesă cu prolog trebuie să aibă și un epilog, actorul cu pricina a fost dat în judecată pentru port ilegal de uniformă și amendat de Tribunalul din Constanța).

O invitație sui-generis

Fiindcă mai sus am pomenit despre farsa cazonă a lui Malcoci, să rămînem în aceeași ambianță, transcriind, după o hîrtie îngălbenită descoperită de regretatul Barbu Lăzăreanu, *un anunț teatral de pe vremuri, adresat de neobositul și ingeniosul actor și impresar* Leonescu-„Vampiru", *publicului gălățean; și în special ostașilor din garnizoană:*

ORDIN DE ZI

Ostași,

Astăzi e o zi mare. Trupa romînă de sub direcția d-lui Al. B. Leonescu dă o reprezentație în beneficiul d-lui Costică Hagi George, fruntaș glotaș și care în civilitate e casier teatral. Piesa care se joacă e cu grade superioare și inferioare, cu uniforme, pinteni, săbii, cu trompeți și toboșari, și cu dame cazone. Piesa se numește „Escadronul al III-lea" și e făcută scurt, în trei timpi, de furierul theatrului Național, P. Gusti.

Lăsați orice corvoadă și veniți la theatrul Papadopol în seara de 14 noiembrie 1903, echipați în ținuta de stradă și avînd în buzunar biletul de voie de la d. casier fruntaș Costică Hagi George.

Dat astăzi în cancelaria furierului Escadronului III.

(ss) căpitan SPANCIOC

Afișul e strict autentic și se găsește la Biblioteca Academiei R.P.R.

N. RADOMIR

Sănducu a fost aruncat de trei ori în sus!

Spiritul, inteligența, deșteptăciunea, dacă vreți, ale lui Sănducu, au fost remarcate, aha, cu mulți ani în urmă. Chiar în fragedă copilărie. Avea doar 3 ani (mi se pare că neîmpliniți) cînd și-a dat în vileag toate aceste calități. Mergea cu taică-său pe stradă, cînd deodată Sănducu a strigat:

— Tătică, uite o broască.

Uimit, taică-său a sărit în sus de bucurie.

— De unde știi tu că e o broască?

— Am numărat-o tătică.

Taică-său l-a aruncat de trei ori în sus, l-a sărutat de mai multe ori și a zis:

— Minca-l-ar tata cu dude, ce deștept e!

Pentru destinul copilului, acea replică a fost, bineînțeles, semnalul de alarmă.

Dacă știa Sănducu ce-l așteaptă, nu mai număra broasca. Profesoară de pian, profesor de vioară, profesor de limba franceză, engleză, germană, armeană, turcă. La 7 ani, Sănducu se juca cu ecuațiile de gradul I, II și III, cu polinoame, radicali, tangente, cotangente, sinus, cosinus etc. La 7 ani Sănducu putea da examenul de Stat. Na l-au primit însă, pentru că în învățămîntul nostru de stat există o lacună: nu se permite copiilor să dea examen de Stat. Mai ales copiilor sub 10 ani. Așa că a fost nevoit să-l înscrie pe Sănducu la școala elementară. Auziți?! Școală elementară. Și în ce clasă? Clasa I-a A. Nici măcar în clasa I-a B.

Ce sforțare pe bietul copil să se poată aclimatiza cu puștii de aici, ori cu citirea, ori...el știa ecuații,

Năravuri și moravuri

știa de toate cele pomenite mai sus, însă habar n-avea de tabla înmulțirii cu 3.

Taică-său a sezisat la timp pericolul și i-a angajat un profesor de tabla înmulțirii: „3 x 1 = 3, 3 x 2 = 6, 3 x 3 = 9" etc. Alt profesor de citire: „o-i = oi, o de mină, o de tipar, ceas de mină, ceas de tipar, etc de mină, etc de tipar".

Astfel, Sănducu a primit o educație aleasă. Toate aceste amănunte din viața lui Sandu Politețe au fost aflate de subsemnatul la un proces. Procesul minorului Sandu zis Politețe. (Porecla asta a primit-o mai tîrziu, pentru că avea un vocabular ales. Dacă vedea el un geam spart, nu zicea: „uite un geam spart", ci „uite un geam fragmentat". El nu zicea „sărut mîna", ci „vă sărut o minușită". Îi angajase taică-său și un profesor de vocabular).

La proces, Sandu Politețe, în vîrstă de 16 ani, era judecat pentru furt. Furase două biciclete, spărsese vitrina unui magazin și luase de-acolo (el zice că sub formă de împrumut) două ceasuri și cîteva stilouri. Vindea în Talcioc haine autohtone, pe care cosea niște etichete străine...

*Fel de fel de profesori îi adusese taică-său

MERIDIANE

Tîlcul unei arestări

După cum se știe, în Italia există (conform informațiilor oficiale) patru baze militare americane. Poporul italian nu a încetat nici o clipă lupta pentru lichidarea acestor baze întrucît fiecare italian este conștient de primejdiile pe care le comportă pentru țara sa prezența trupelor americane. Cu cîteva zile în urmă a avut loc la Bologna un mare miting de protest împotriva bazelor militare americane. Poliția a atacat cu violență pe manifestanți și a operat numeroase arestări. Printre cei arestați se află și deputatul comunist Giancarlo Pajetta. Motivele arestării acestuia sînt limpezi. Numai cu cîteva zile mai înainte Pajetta a arătat în Comisia de afaceri externe a Camerei că avionul „U-2" care a fost doborît deasupra teritoriului sovietic a fost în contact, printre altele și cu două stații de radio care se găsesc în Italia: una la aerodromul Aviavo și cealaltă la Brindisi. El a arătat fotocopia unui document găsit în avionul doborît în U.R.S.S. și aflat în expoziția din parcul Gorki care demonstrează că Italia colaborează, mai mult sau mai puțin direct, la violarea spațiului aerian al U.R.S.S. de către avioane americane. Toate acestea scot încă odată în evidență că țările în care există baze militare americane sînt folosite, cu sau fără voia lor, în vederea realizării unor planuri care primejduiesc propria lor securitate. Acțiunile de protest întreprinse împotriva acestor baze capătă tot mai multă vigoare și amploare.

Pe urmele lui Li Sîn Man

S.U.A. dispun în Vietnamul de sud, în pofida acordurilor de la Geneva, de 46 aerodroame militare și 11 porturi militare. Cu cîteva zile în urmă, socotind pe semne că numărul militarilor de pe aceste baze e insuficient, S.U.A. au hotărît să dubleze numărul instructorilor militari. Printre acești instructori vor fi și „specialiști în domeniul războiului de partizani"... Toate acestea au stîrnit furia legitimă a maselor. Puternice acțiuni antiguvernamentale și, implicit, antiamericane, s-au desfășurat în întreaga țară. Lupta maselor are două aspecte: de eliberare națională și de cucerire a drepturilor democratice prin alungarea clicii dictatoriale a lui Ngo Dinh Dien. Autoritățile au întreprins acțiuni de reprimare în diferite localități ale țării de teamă ca Ngo Dinh Dien să nu fie silit să apuce pe urmele lui Li Sîn Man. Ele n-au dat însă rezultat. S-a apelat atunci la S.U.A. care au hotărît după cum arătam — să-și dubleze efectivele unor formații. Prin aceasta, S.U.A. doresc nu numai să-și salveze marioneta de la pieire dar și să-și mențină prezența militară în această țară pentru a amenința în continuare securitatea statelor asiatice. Numai că și în Vietnamul de sud pămîntul a început să se clatine sub picioarele ocupanților.

Marfă veche — ambalaj nou

Cu cîteva minute înaintea măcelului singeros... Studenții din Seul manifestează îndreptîndu-se, neînarmați, spre palatul fostului președinte-dictator Li Sîn Man. La comanda unui ofițer superior poliția a trimis plumbii morții în demonstranții pașnici... Dar aceasta a fost și începutul sfîrșitului. După puține zile dictatorul a fost alungat.

Ceea ce s-a întîmplat în Coreea de sud este simptomatic pentru statele în care există baze militare americane. Dar în această regiune există mai mult decît baze. Întreaga țară nu este altceva decît o tabără militară la dispoziția trupelor americane. În felul acesta, și cu ajutorul imensului aparat polițienesc și al armatei lisînmaniste, populația sud-coreeană a putut fi ținută în frîu, a putut fi exploatată și reprimată ani și ani în șir. Dar aceasta nu putea dura la nesfîrșit. Mase importante ale populației s-au răsculat și au impus alungarea sîngerosului dictator Li Sîn Man, marioneta cercurilor conducătoare americane. Evenimentele care s-au desfășurat în Coreea de sud au dat o grea lovitură pozițiilor americane din Asia și au arătat încă odată întregii lumi care sînt consecințele prezenței trupelor americane (indiferent dacă ocupația e făță să ca în Coreea de sud sau mascată, acolo unde nu există decît baze) într-o țară sau alta.

Că prezența trupelor americane nu se reduce la provocarea de accidente de circulație, la scandaluri sau asasinate, s-a văzut prea bine în Coreea de sud, ca și în Turcia și în Japonia de altfel. Ceea ce s-a întîmplat în Coreea de sud a fost sintetizat de către „New York Herald Tribune" într-un articol în care deplîngea puternica lovitură pe care au primit-o S.U.A. „Intervenția fățișă a S.U.A. — scria ziarul — într-o problemă care afectează în mod atît de intim treburile interne ale unui aliat (sic!) a fost în mod virtual fără precedent". Este limpede că această intervenție „fără precedent" a fost efectuată pentru ca răsturnarea lui Li Sîn Man să nu antreneze după sine și sfărîmarea bazelor regimului lisînmanist. Alungarea regimului lisînmanist ar fi cerut însăși plecarea celor ce au instaurat acest regim și care au cheltuit aproximativ trei miliarde de dolari pentru menținerea acestuia la putere și pentru reprimarea maselor populare. Or, cercurile guvernante din S.U.A. nu vor să abandoneze cu nici un preț acest cap de pod militar pe care-l mai dețin încă pe litoralul continentului asiatic.

Mașina propagandistică americană încearcă să convingă omenirea că S.U.A. se bazează pe principiul neamestecului în treburile interne ale altor state. Dar, după cum se vede e nevoit să recunoască, cu o candoare fariseică, tot „New York Herald Tribune": „Principiul american de neintervenție nu este ușor de pus în practică... Nu este totdeauna posibil să se aplice statelor noi, fără experiență în autoguvernare, regulile care sînt acceptate în mod general de democrațiile occidentale". Și fiindcă sud-coreenii „nu știu să se autoconducă", după ce li s-a impus un sîngeros guvern de dictatură, fiindcă acești oameni nu știu să-și guverneze singuri treburile (ce importanță are că încă acum 4.000 de ani exista un stat coreean), S.U.A. s-au hotărît să-i învețe ce înseamnă democrația. E drept că pentru aceasta n-au putut aplica „sută la sută" metodele pe care le administrează „democrațiilor occidentale" dar pentru această amendare a „principiilor" lor guvernanții americani își pun cenușă pe cap. „De aceea (varsă ei lacrimi de crocodil — n.n.) o asemenea măsură ca cea adoptată de Departamentul de stat în cazul sîngeroaselor răscoale și represiuni din Coreea de sud nu poate fi luată cu ușurință". Cu sau fără ușurință Statele Unite au luat măsuri pentru menținerea lor militară în acest stat, pentru permanentizarea vechiului regim într-un ambalaj nou.

Washingtonul știe prea bine că fără prezența militară americană marionetele de la Seul nu s-ar fi menținut nici o zi la cîrma țării. După cum spunea „Le Monde", Coreea de sud „n-a putut să trăiască decît din grația și sprijinul Statelor Unite... Or, acum ca și mai înainte, singura posibilitate ca trupele americane să mai rămînă în țară o constituia reprimarea, făță să sau voalată, a puternicei opoziții populare.

Evenimentele care au avut loc în Coreea de sud au dovedit că popoarele nu suportă la nesfîrșit baionetele americane și pe politicienii ce le-au fost impuși. Ele au mai arătat că prezența militară americană este generatoare de tulburări și, pe plan local, incită la vărsare de sînge.

Sîngele vărsat de sud-coreeni nu a fost în zadar. Poporul coreean a vorbit încă odată cu sîngele lui despre sentimentele față de cei ce-l ocupă țara, față de cei ce ocrotesc pe urmașii lui Li Sîn Man.

Eugen PHOEBUS

Lupta împotriva „tratatului negru"

E miez de noapte, însă populația orășelului japonez nu doarme. Iată o demonstrație în fața uneia din bazele militare aeriene ale Statelor Unite. Cererile răsună aici la fel ca pretutindeni în Japonia: „Jos cu tratatul înrobitor japono-american!"

Sfîrtnind neliniște, vaietele sirenelor de pe mașinile poliției au umplut deodată văzduhul. Cîteva ferestre din aristocraticul cartier s-au deschis și priviri întrebătoare încearcă să descifreze motivele zarvei de afară. Curînd, nimeni nu mai rămîne liniștit. Mai multe sute de polițiști puși în stare de alarmă ocupă străzile din jurul reședinței oficiale a primului ministru Kișî, către care se îndreaptă un lung șir de demonstranți. Pe pancardele purtate de brațe tinere scrie: „Cerem anularea tratatului militar japono-american!", „Jos «tratatul negru»", „Să plece de aici avioanele „U-2"!. Polițiștii tăbără asupra demonstranților. De o parte arme de foc și bastoane de cauciuc; de cealaltă, pietre. Iar în timp ce primul ministru Kișî refuză să primească o delegație și se retrage pe furiș printr-o ieșire dosnică, afară lupta e în toi. Bilanțul, întocmit în spitale: răniți, circa 130 de persoane — unele dintre ele în stare gravă...

Aceasta a fost, la 23 mai, numai una din demonstrațiile care caracterizează cel de al 16-lea val al protestului poporului japonez împotriva semnării tratatului militar japono-american. Valul a cuprins toate insulele Japoniei, a antrenat milioane de demonstranți.

De ce manifestă poporul japonez împotriva noului tratat militar cu S.U.A.? Pentru că acest tratat prevede includerea Japoniei în sistemul strategiei atomice a Statelor Unite, transformarea teritoriului japonez într-o bază atomică a S.U.A., înarmarea Japoniei cu armament nuclear și punerea la dispoziția imperialismului american a rezervelor umane. Așadar, e vorba de o alianță militară agresivă, primejdioasă pentru pacea Extremului Orient.

Primejdiile pe care le implică tratatul militar japono-american au ieșit și mai bine la iveală după afacerea avionului american „Lockhead U-2", care a violat spațiul aerian al U.R.S.S. în scopuri de spionaj și diversiune. Astfel de avioane staționează și la bazele americane din Japonia. Încercînd să liniștească valul de mînie al poporului japonez, ambasada S.U.A. din Tokio a recurs la o manevră, declarînd că avioanele „Lockhead U-2" staționate în Japonia sînt folosite numai în scopuri... meteorologice. Meteorologii japonezi au dezmințit însă această declarație. Tada, șeful adjunct al Direcției meteorologice din Japonia a arătat că pe baza unui acord între-ține un contact permanent cu serviciul meteorologic al forțelor armate americane, dar că, de cînd avioanele „U-2" — avioanele negre — staționează în Japonia, din partea lor nu s-a primit nici un fel de date meteorologice.

Fără să țină seama de protestele a milioane de oameni împotriva „tratatului negru", guvernul Kișî s-a hotărît să forțeze ratificarea de către parlament a noului accord japono-american. În noaptea de 19 mai, protejați de 5000 de polițiști care apărau clădirea parlamentului de zecile de mii de manifestanți care stăteau afară în ploaie și după evacuarea cu forța de către poliție a deputaților de opoziție, deputații partidului liberal-democrat la guvernămînt, au ratificat tratatul cu o majoritate simplă... Unele ziare japoneze au relatat că Kișî a recurs la această manevră pentru a obține ratificarea tratatului înainte de venirea președintelui Eisenhower în Japonia.

Tratatul militar japono-american a fost ratificat. Dar, după cum transmit agențiile de presă, lupta împotriva „tratatului negru" nu s-a încheiat. Ea continuă cu intensitate sporită atrăgînd milioane și milioane de japonezi, și se îmbină cu cererile stăruitoare de dizolvare a parlamentului, de demisie a guvernului și de retragere din Japonia a avioanelor de tipul „U-2".

U. VALUREANU

Comerț cu copii

Unul din fenomenele tipice de manifestare a tarelor societății burgheze este comerțul, sub cele mai variate forme, cu copii.

Ziarele din întreaga lume capitalistă aduc în fiecare zi noi amănunte cu privire la această odioasă practică dintr-o societate în care totul se vinde și totul se cumpără.

Iată numai cîteva exemple de acest gen.

În momentul de față autoritățile din New York s-au văzut obligate să deschidă o anchetă cu privire la comerțul ilegal (așa îl apreciază ziarul vest-german „Frankfurter Algemeine" ca și cum ar putea exista și un asemenea comerț legal) cu copiii noi născuți și care în marea lor majoritate provin de la femei necăsătorite care lucrează la Hollywood. Din cele ce s-au constatat pînă acum, a reieșit că acești copii au fost cumpărați — contra unei sume derizorii — de către agenții unei societăți specializate în comerțul „la negru" a copiilor. Apoi, acești copii au fost vînduți, cu prețuri mult mai mari, unor părinți adoptivi. O femeie de 33 de ani, despărțită de soțul ei, a declarat în fața tribunalului unde a fost citată ca martoră că a primit 500 de dolari pentru copilul ei nou născut. Copilul a fost apoi revîndut pentru 3500 de dolari!

În Anglia putem întîlni lucruri similare. Membrele organizației de femei din cadrul secției partidului laburist din orașul Chester au anunțat că sînt îngrijorate de numărul crescînd al părinților care își oferă copiii noi născuți în schimbul unei locuințe. De aceea ele au adoptat o moțiune în care se adresează guvernului și-i cer să ia măsuri pentru a pune capăt acestei stări de lucruri.

Manifestație în țara fiordurilor. Lozinca e aceeași ca în altfel de alte țări: „Nu vrem în Norvegia baze străine!"

Cel pe care-l tîrăsc în noroi polițiștii britanici nu este un răufăcător. Vina lui constă numai în faptul că a protestat împreună cu alți cetățeni din Swaffham-Norfolk, împotriva bazei de rachete americane.

LA NORD DE MOSCOVA

(Urmare din pag. 1-a)

un grup central de clădiri-instituții administrative și drept „pălărie" o nouă stațiune de televiziune situată pe colinele din spatele centrului. Orașul este construit pe mai multe terase paralele cu țărmul care descrie un arc lung ce se armonizează cu profilul plan al colinelor din spate. Clădirile sînt de diverse culori: crem, roz și roșu-rugîniu — un contrast din cele mai plăcute cu cenușiul uniform al clădirilor vechi.

De fapt, „vechi" este un termen puțin potrivit spre a fi aplicat orașului Murmansk, întrucît acesta a fost întemeiat abia în anul 1916. Încă în 1926, populația era doar de 9.000 de oameni. Dar orașul s-a dezvoltat fără încetare și astăzi populația lui este de 233.000, făcînd din Murmansk cel mai mare oraș de la nord de cercul polar, accesibil pentru vapoare în tot timpul anului, punct terminus al marii căi ferate spre nord, bază a flotei sovietice de trawlere din Atlantic și Oceanul înghețat de nord — un oraș industrial activ, în care se află printre altele cea mai mare fabrică pentru prelucrarea peștelui din lume. Orașul este totodată capitala regiunii Murmansk, a unui ținut deosebit de bogat în minereuri, care se extind în întreaga peninsulă Kola. Străbătînd străzile orașului Murmansk la mijlocul lunii aprilie, îți vine greu să crezi că acesta se găsește situat atît de departe la nord de cercul polar. Prima impresie este aceea a unei situații normale. Oamenii sînt îmbrăcați ca și la Moscova, marile magazine de produse alimentare oferă spre vînzare aceleași mărfuri ca și la Moscova. Aceeași activitate intensă în domeniul construcțiilor — de pildă chiar în centrul orașului se construiește în prezent un mare stadion.

Monument închinat eroilor care au luptat pentru eliberarea Murmanskului

Dar, nu peste mult timp află și unele trăsături caracteristice ale orașului Murmansk. Începînd de la mijlocul lui mai, soarele nu mai apune timp de trei luni, ceea ce constituie o compensație pentru cele trei luni de noapte continuă, începînd de la 17 noiembrie. Aici vînturile calde bat dinspre nord; dinspre sud bat vînturi reci. Pentru a fugi de frig păsările zboară de aici înspre nord și nu spre sud. În miezul iernii, atunci cînd marea Caspică și Marea de Azov, situate la mii de kilometri înspre sud sînt acoperite cu gheață, marea Barents și golful Murmansk, sînt libere de gheață și vapoarele pot naviga pe aici în tot cursul anului. Explicația este, se înțelege, aceea că Golfstreamul cald aduce cu sine apă caldă pe tot parcursul dintre golful Mexico și marea Barents. Murmansk este situat la 1960 km. nord de Moscova și deși focul trebuie făcut în sobe aici cam 320 de zile pe an, totuși temperatura arare ori coboară sub — 30 de grade, ceea ce se întîmplă destul de des la Moscova.

Principala activitate din oraș se concentrează în jurul combinatului pește lui, care prelucrează aproximativ o treime din toată cantitatea de pește prinsă în Uniunea Sovietică. Cei 4000 de muncitori, din care 80 la sută femei, afumă, pun în saramură, usucă și apoi pun în cutii de conserve pînă la 400.000 de tone de pește anual din care aproximativ o treime heringi. Acest combinat funcționează pe baza automatizării complexe. Peștii sînt trecuți dintr-o secție de prelucrare în alta, aproape ca pe bandă rulantă, din momentul în care părăsesc frigoriferele vapoarelor pînă în momentul cînd sînt lipite etichetele pe cutiile de conserve. Începînd de la 1 iulie a.c. la acest combinat se va introduce ziua de lucru de șapte ore și vor fi sporite salariile celor mici. Pe lîngă concediul de o lună pe care muncitorii îl au anual ei mai primesc și un concediu suplimentar de 18 zile pentru a compensa cele trei luni de noapte de iarnă. Muncitorii au de asemenea dreptul la călătorii gratuite în stațiunile de odihnă de la marea Neagră și din munții Caucaz. De altfel, primele de 10 la sută și plusul de concediu este acordat tuturor muncitorilor de la nord de cercul polar.

Nu e de mirare așa dar că orașul arată atît de prosper. Această impresie este și mai mult sporită atunci cînd vizitezi minunatele cluburi ale pescarilor și ale muncitorilor din industria prelucrării peștelui, clubul internațional al marinarilor și altele. Toate sînt pline de tineri bine îmbrăcați, jucînd tenis de masă, cîtind, dansînd, cu un cuvînt recreîndu-se cît mai plăcut. După cum este firesc pentru un oraș care s-a dezvoltat într-un timp atît de scurt, Murmansk pare un oraș al tinereții, cu toată animația pe care aceasta o implică.

Portul Murmansk este foarte activ. Fără încetare sosesc și pleacă de aici vase de pescari și totodată se desfășoară într-un ritm neîntrerupt exportul de concentrate de apatită. Traficul anual al acestui port este de aproximativ 4 milioane tone din care peste un milion de tone de concentrate de apatită, materie primă pentru îngrășăminte agricole pe bază de fosfați. Cargoboturi mai ales din R. F. Germană, R. D. Germană, Norvegia și Finlanda sosesc tot la cîte două trei zile mai ales pentru a încărca apatită. Atunci cînd am vizitat portul tocmai se încărca un cargobot vest-german și un altul aștepta să fie încărcat și el. Concentratul de culoare cenușie în formă de praf, este pompat în receptaculul vasului în proporție de 1000 tone pe oră direct din trenuri și întreaga operație este dirijată de la un centru de comandă electronic, de numai 10 muncitori. Pînă în 1955, cînd a fost introdusă încărcarea automată, 80 de muncitori pe cîte un schimb încărcau cu lopețile 1000 de tone în 24 de ore.

În jurul zăcămintelor de apatită-nefelinică din centrul peninsulei Kola — cele mai bogate din lume — au fost puse baze le unei înfloritoare industrii a aluminiului la Kirovsk.

De asemenea, se exploatează pe o scară întinsă și importante zăcăminte de minereu de nichel, cupru și fier.

Numărul populației peninsulei Kola în perioada Marii Revoluții din Octombrie, era de aproximativ 10 000. În prezent numărul populației din această peninsulă a ajuns la 568.000 și crește încontinuu. (Natalitatea la Murmansk este una din cele mai mari din întreaga Uniune Sovietică).

W. G. BURCHETT

La fabrica de conserve de pește din Murmansk

De ce e persecutată VIRGINIA GERCKEN

Un ziar vestgerman, „Neue Rhein Zeitung" relatează cazul interesant al unei fete de culoare și viața ei nefericită pe care o duce în R. F. Germană. Virginia Gercken — scrie ziarul — stă de cîteva zile acasă și plînge. „De ce pielea mea nu este albă ca aceea a altor fete?" — întreabă ea printre suspine. Deosebit de greu a lovit-o refuzul de a fi angajată ca vînzătoare într-un magazin de cafea, pe motivul că „clienții ar putea fi neplăcut impresionați de o vînzătoare metișă". Pentru prima oară în viața ei Virginia se simte un om de categoria a doua, deoarece pielea feței ei este ceva mai închisă decît a concetățenilor ei din Elmshorn.

Ziarul povestește apoi, pe scurt, istoria vieții Virginiei Gercken. Cazul ei nu este însă singurul. În R. F. Germană soarta ei este împărtășită și de alți nenumărați oameni de culoare, care au ajuns în această țară, din diferite cauze. Dar iată ce scrie ziarul vestgerman: În urmă cu șase ani, soții Gercken au luat-o pe Virginia — fetița unui soldat american de culoare și a unei femei germane — de la orfelinatul din Frankfurt, iar ceva mai tîrziu au adoptat-o pe mica metișă. Virginia a urmat școala germană și vorbește dialectul obișnuit din nordul Germaniei... Cu cîteva săptămîni în urmă ea s-a prezentat pentru a fi angajată ca vînzătoare într-un magazin de cafea... Dar în ziua fixată pentru a se prezenta la serviciu, proprietara magazinului i-a declarat că nu o poate angaja deoarece clienții vor refuza să se lase serviți de o metișă. Pentru Virginia lumea în care trăia s-a prăbușit. „Există, prin urmare, oameni care nu mă pot suferi numai pentru că tatăl meu a fost negru", se plînge ea.

În încheiere, „Neue Rhein Zeitung" arată ce fel de măsuri au luat autoritățile vest-germane pentru a face „dreptate" în legătură cu acest caz. „...Judecătorul a condamnat-o pe patroana magazinului la plata salariului cuvenit pe 15 zile; dar aceasta nu este totul. Rana provocată în sufletul unei fete tinere nu se va vindeca. Virginia nu va putea niciodată să-și uite „vina" de a avea un tată negru. Complexul de inferioritate va dăinui, și ea își va repeta de nenumărate ori: „Nu sînt altceva decît o metișă".

DE PRETUTINDENI

SPRE DEOSEBIRE de albumele escrocilor și criminalilor celebri, la Chicago un „amator" a editat un album cuprinzînd aproximativ 600.000 de fotografii și semnalmente ale criminaliștilor americani. Albumul s-a vîndut ca pîinea caldă, pînă cînd poliția a confiscat toate exemplarele rămase.

●

ÎN PĂDURILE ecuatoriale din Columbia, la o distanță de numai 300 km. de Bogota, capitala țării, a dispărut o expediție la care au participat 22 de persoane. Nici cele două echipe de salvare trimise pe urmele expediției nu s-au întors din junglă. Cauza dispariției nu se cunoaște încă.

●

CONFORM unei statistici întocmite de Organizația Mondială a Sănătății — organism al O.N.U. — Berlinul occidental deține recordul mondial în privința sinuciderilor. Recent s-au înregistrat 200 de sinucideri într-o singură lună.

●

CU OCAZIA săpăturilor ce se efectuau într-un sat georgian pentru fundația unei construcții, muncitorii au dezgropat la o adîncime de 10 metri o pivniță în care existau 10 vase mari din argilă. Cinci dintre acestea conțineau vin. În urma unei analize s-a constatat că vinul avea o vechime de 300 de ani.

●

SOȚII Sherman din Los Angeles creșteau un copil, pe care îl luaseră în plasament familial. Recent, tutorele copilului a cerut, și tribunalul a admis, plasarea copilului în altă parte. Motivul? Soții Sherman sînt oameni „grei", el cîntărește 144 kg., ea, ceva mai puțin, 130 kg. În motivarea deciziei Tribunalul a arătat că astfel de oameni pot suferi ușor atacuri de apoplexie și copilul ar risca să rămînă singur. Aflînd de hotărîrea tribunalului, soții au făcut recurs și... au început de urgență o cură de slăbire.

●

PÎNZELE lui Rubens reprezintă o imensă valoare bănească. Cu aproximativ 100 de ani în urmă, un „expert" judiciar le-a expertizat în felul următor: „Tablouri prezentînd femei goale pictate de un oarecare Rubens, 15 groșeni argint bucata".

●

LUCRĂTORII de la uzina de construcții de mașini din Eisenach (R.D.G.), unde se fabrică binecunoscutele automobile de tip popular „Wartburg", organizează în fiecare an o tabără pentru copiii salariaților. Așezată într-o pitorească vale în apropiere de Eisenach,

tabăra oferă copiilor cele mai bune condiții de odihnă. Copiii au la dispoziție, printre altele, modele reduse de automobile „Wartburg", cu motor de explozie a căror conducere, efectuată sub ochii binevoitori ai „agentului de circulație", produce micuților o nespusă bucurie.

●

PRINTRE noile produse ale uzinei „Farmacon" din Leningrad se numără și „Apresina", cel mai eficace medicament cunoscut pînă acum în tratamentul hipertensiunii. Apresina provoacă o scădere persistentă a tensiunii arteriale, calmează durerile de cap și ameliorează starea generală a bolnavului. Cu bune rezultate e folosit și noul produs „Metatsina". Acesta scade tensiunea sangvină în timpul anesteziei.

●

REZULTATELE recensămîntului ce a avut loc recent în Ghana a constituit o surpriză pentru autoritățile locale, care au constatat că populația țării se ridică la 6.690.730 de locuitori, față de 4,18 milioane, cîți figurau în ultimele statistici alcătuite de autoritățile coloniale britanice.

●

ÎN ORĂȘELUL Chenoers din Franța există o casă în care s-au născut în decurs de patru ani, de două ori cîte doi gemeni și odată trei gemeni. Proprietarul casei este un oarecare Cigogne, ceea ce în traducere înseamnă barză.

●

HENRY SULLIVAN, un american în vîrstă de 82 de ani, a fost recent eliberat din spitalul închisorii din Logansport, după o detențiune de 63 de ani. Condamnat în 1897 pentru un furt în valoare de 15 dolari, Sullivan a fost internat în spitalul închisorii curînd după condamnare pentru motivul că suferă de „melancolie morbidă". În cursul deceniilor el a cerut de nenumărate ori să fie examinat de medic, pretinzînd că e sănătos. Cererile lui repetate au rămas însă fără răspuns pînă în curînd cînd, în sfîrșit, supus fiind unui examen medical, s-a constatat că... avea dreptate.

●

ALBA PIGNOL din Villeneuve sur Lot, femeie în vîrstă de 52 de ani, a „păstrat" timp de 50 de ani în pîntecele ei, un ac de canava de 4 cm. lungime, pe care l-a înghițit la vîrsta de doi ani. Acul i-a fost extras abia recent, cu prilejul unei operații făcute pentru altă maladie. Ea nu a fost operată pînă acum, deoarece poziția proastă a acului îi făcea să creadă pe medici că o intervenție chirurgicală ar avea urmări nefaste pentru pacientă.

●

ÎN BAZINUL Hami, la răsărit de Sinkian, lucrători științifici ai Academiei

de Știință a R. P. Chineze au descoperit o „cetate trogloditică" care datează din epoca terțiară.

●

DISPĂRUTĂ de aproape trei secole, capodopera marelui pictor italian Paolo Veronese „Înălțarea" a fost găsită în castelul din Kromeriz (R. Cehoslovacă). Pe tablou, conceput în jurul anului 1570, putem distinge în mod clar semnătura artistului: Paulus Caleari Veronese.

Festivalul muzical

„Primăvara la Praga"

Corespondență telefonică specială

Praga, străvechiul „oraș de aur", așezat pe malurile Vltavei, adăpostește în aceste zile însorite de mai cea de a XV-a ediție a Festivalului muzical internațional „Primăvara la Praga". Muzicieni veniți din colțurile cele mai îndepărtate ale globului, din R. P. Chineză, Japonia, U.R.S.S., Africa de Sud, R. P. Bulgaria, Anglia, R.P.R., S.U.A., R. P. Polonă etc. și-au dat întîlnire aici, pentru ca prin grai universal al muzicii să aducă o contribuție la făurirea prieteniei și înțelegerii între popoare.

Desfășurarea într-un ritm susținut a concertelor, a spectacolelor de operă și de teatru și a recitalelor este urmărită zi de zi de un public atent, pasionat, care umple pînă la refuz sălile în care au loc aceste manifestări. Îți este greu să alegi la care dintre concerte sau spectacole să participi, cînd în aceeași zi au loc concomitent, în săli diferite, atît de numeroase manifestări.

Muzica lui Smetana, Dvorak sau Mozart, diversă și bogată în sentimente, colorată și plină de dramatism, interpretată atît de artiștii cehoslovaci, cît și de personalitățile de seamă venite de peste hotare, dă un farmec deosebit Festivalului „Primăvara la Praga", care s-a impus de mulți ani atenției întregii lumi ca una din cele mai importante manifestări muzicale pe plan internațional.

Evenimentul muzical ce se desfășoară la Praga ne-a prilejuit revederea cu o serie de muzicieni cunoscuți publicului nostru prin concertele și spectacolele susținute în R.P.R., precum și posibilitatea de a întîlni pe cei ce urmează să vină într-un viitor apropiat în țara noastră. Pe cunoscutul violonist Leonid Kogan și pe talentatul violoncelist Rostropovici, reprezentanți de seamă ai artei interpretative sovietice, i-am întîlnit în sala „Smetana". Prima întrebare au pus-o cei doi muzicieni:

— Am auzit că ați înfăptuit o realizare importantă: aveți o nouă sală de concerte și spectacole.

— Da. Noua sală a Palatului R.P.R., care s-a deschis de curînd, este încă o dovadă grăitoare a condițiilor pe care partidul și guvernul nostru le creează maselor largi pentru însușirea culturii socialiste.

În mijlocul unui grup de muzicieni participanți la Festival am reîntîlnit o veche cunoștință a publicului bucureștean, pe pianista franceză Monique Haas, care a ținut să sublinieze că păstrează o amintire plăcută de la concertele pe care le-a dat la București, evocînd cu acest prilej faptul că muzica lui Enescu, care i-a devenit apropiată, este o expresie a modului inspirat în care acest geniu al muzicii românești a știut să cînte în creația sa viața, oamenii cu gîndurile, bucuriile și frămîntările lor.

Într-un alt grup de oaspeți ai Festivalului „Primăvara la Praga" am avut prilejul să stau de vorbă cu dirijorul Ferenczic din R. P. Ungară și cu dirijorul Mustafa Krantia din R. P. Albania, care discutau despre proiectele lor de viitor. Cum îndată după Festivalul de la Praga ambii întreprind turnee în țara noastră, era și firesc ca o problemă importantă în discuție să fie programul pe care îl vor dirija. Ei vor fi peste puțin timp oaspeții noștri.

În impunătoarea sală de concerte „Smetana" din Praga, arhiplină de publicul dornic să asiste la concerte, mă aflam într-o seară cînd la pupitrul orchestrei Filarmonicii cehe și-a făcut apariția un om scund. De la început, prin indicațiile precise date și mișcările rapide, a concentrat în mîna sa potențialul dinamic și expresiv al întregului ansamblu orchestral. Era dirijorul englez John Barbirolli, cunoscut publicului nostru din timpul primului Festival internațional „George Enescu". După concert am înfiripat o mică discuție.

„Nu am uitat. Aveți un minunat public muzical" — *mi-a spus dirijorul în cadrul întrevederii.*

La despărțire a ținut să adauge: „Cred și sper că ne vom reîntîlni la București la cea de-a II-a ediție a Festivalului internațional „George Enescu".

Se poate spune că întreaga omenire muzicală și-a trimis reprezentanții la Festivalul muzical „Primăvara la Praga". Manifestările care au loc dovedesc că muzica poate și trebuie să contribuie la cunoașterea și la prietenia oamenilor de pretutindeni.

I. GROSU

Noul autobuz „Skoda-Lux"

Actualmente fabrica „Karosa", producătoare de autobuze Skoda, binecunoscute și la noi în țară, a terminat experimentarea unui nou autocar pentru excursii și transporturi interurbane. Noul autocar „Skoda-Lux" se remarcă prin amenajarea luxoasă și comodă a interiorului. Iluminarea interioară se face cu lumină fluorescentă. Capacitatea autobuzului este de 24 locuri. Călătorii au la dispoziție fotolii foarte comode, avînd fiecare spetează, o măsuță rabatabilă, ce conține și un microfon. Acest microfon leagă fiecare călător cu conducătorul autovehiculului. În dorința lor de a asigura o călătorie cît mai plăcută, constructorii au amenajat în partea din spate a autobuzului un bar, prevăzut cu răcitor electric și o mașină de gătit cu gaz și au montat în față între rîndurile fotolilor un televizor și un magnetofon. În felul acesta constructorii de autobuze din Republica Cehoslovacă speră să satisfacă și pe cei mai pretențioși excursioniști.

Televizoare cu tranzistori

Nu de mult, uzinele „Electronica" din București au produs primele receptoare românești cu tranzistori „Solistor". Tranzistorii sînt piese radio cu proprietăți asemănătoare cu ale tuburilor electronice (lămpi radio), dar de dimensiuni mult mai mici și cu un consum de energie mic. Tranzistorii, în comparație cu cele mai mici tuburi electronice, au dimensiuni de circa 10 ori mai mici, mărimea lor obișnuită fiind cea a unui bob de fasole. Ei își găsesc o utilizare tot mai largă. Astfel, de curînd au apărut primele televizoare în care se folosesc în locul tuburilor electronice numai tranzistori.

Uniunea Sovietică produce trei tipuri de astfel de televizoare și anume:

— Sputnik 1, care a fost prezentat la expoziția internațională de la Bruxelles din 1958. El a fost distins cu „Grand Prix" și a fost singurul televizor prezentat la expoziție în care s-au utilizat numai tranzistori.

— Sputnik 2 și 3, care au fost prezentate la expoziția sovietică de la New-York, unde au cucerit elogii unanime.

Noile televizoare, ale căror fotografii le reproducem, prezintă performanțe superioare celor cu tuburi. Așa cum se vede din fotografii, dimensiunile lor au scăzut pînă la dimensiunile tuburilor cinescoape, iar greutatea lor a scăzut de 4 ori. În plus, un lucru de mare importanță este faptul că consumul de energie a scăzut de circa 10 ori, un astfel de televizor consumînd circa 12—13 W. Tensiunea de alimentare este de numai 12 V, putînd fi deci alimentat de la acumulatori. Acest amănunt este de mare importanță, deoarece televizorul va putea pătrunde și în acele locuri unde nu trece rețeaua electrică și unde pînă de curînd alimentarea unui televizor obișnuit era dificilă, scumpă și greoaie. În 1965, în Uniunea Sovietică, cele 15.000.000 televizoare care vor exista vor fi echipate cu tranzistori. Viața tuturor acestor televizoare va fi și ea mai mare, deoarece durata de funcționare a unui tranzistor este cu mult mai lungă decît cea a unui tub electronic.

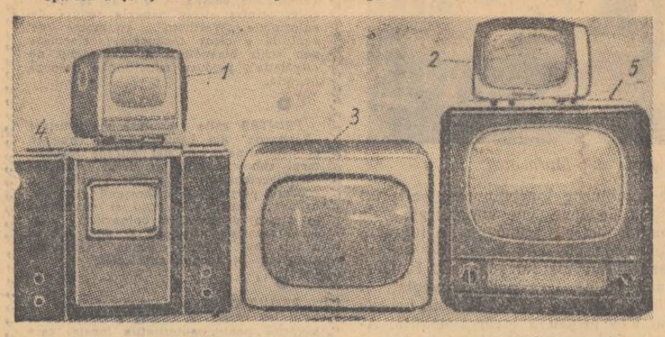

1. Sputnik 1; 2. Sputnik 2; 3. Sputnik 3; 4. Televizorul KVN-49 produs în anul 1949. 5. Televizorul Rubin produs în anul 1956-1958.

Alimente vitaminizate

În Institutul de alimentație al Academiei de științe medicale s-a pus la punct metoda de vitaminizare a principalelor alimente — lapte, pîine, zahăr. Fabricile de zahăr din U.R.S.S. vor produce în cursul anului 1960 cantități însemnate de zahăr vitaminizat cu vitamina C. Această vitamină se păstrează vreme îndelungată în zahăr fără a-și pierde puterea de acțiune.

Din făina îmbogățită cu vitamine se vor face pîine și alte preparate făinoase.

Vitaminizarea acestor alimente are o deosebită importanță în special în lunile de primăvară și începutul verii, cînd în alimentație se resimte o lipsă foarte mare de vitamine.

Decolorarea sticlei

Materia primă folosită pentru obținerea sticlei cuprinde întotdeauna impurități care îi dau o ușoară colorație. Principalele surse de colorație sînt oxizii de fier, de crom și vanadiu. Cu toată folosirea decoloranților chimici, sticla mai păstrează în mod obișnuit o nuanță verzuie cu urmare a cantităților mari de impurități colorante. Pentru înlăturarea acestei nuanțe, este necesară introducerea în procesul de topire a sticlei a unor decoloranți fizici.

În ultimul timp au fost efectuate în U.R.S.S. o serie de cercetări importante avînd drept scop să stabilească influența diferiților componenți asupra colorării sticlei, precum și cantitățile cele mai potrivite de decoloranți care să înlăture nuanțele de colorație a sticlei.

Introducînd în încărcătura cuptorului cantități mici (0,004-0,0045%) de seleniu împreună cu oxid de cobalt (sub 0,002%) se obține o sticlă incoloră. Adăosul de oxid de cobalt la seleniu înlătură nuanța gălbuie a sticlei.

Telefon aseptic

Cu toții ne amintim de epidemia de gripă de anul trecut și știm cîți oameni au căzut pradă acestei boli neplăcute. S-a dovedit că ea s-a răspîndit și datorită telefoanelor. E bizar, dar așa este. Să presupunem că un bolnav de gripă a vorbit la telefon. Prin vorbire bolnavul a răspîndit virușii, care s-au depus pe microfonul aparatului telefonic. Dacă apoi vorbește un om sănătos acesta se poate contamina. Dar microfonul poate purta și alte microorganisme vătămătoare. De curînd s-a realizat primul telefon aseptic. Un astfel de telefon cuprinde alături furci telefonului un dispozitiv sterilizator, în așa fel încît în momentul în care microreceptorul stă în furcă, microfonul să se afle așezat deasupra dispozitivului sterilizator. Acest dispozitiv cuprinde o lampă ce emite raze ultraviolete, ce distrug toate microorganismele, depuse pe microfon. Dispozitivul sterilizator intră în funcțiune imediat ce microreceptorul a fost pus în furcă și funcționează 50 secunde, în care timp sînt distruse toate microorganismele de pe microfon. În plus dispozitivul produce și o anumită cantitate de ozon, făcînd astfel să dispară mirosurile și microfonul să capete un parfum de aer de munte plăcut. Lampa sterilizatoare are o durată de serviciu de circa 3 ani și un cost redus, ceea ce va face ca „telefonul aseptic" să capete o largă răspîndire mai cu seamă în cazul posturilor telefonice publice.

Vechi mărturii de activitate medicală pe teritoriul țării noastre

Pînă acum cîteva decenii, chirurgii evitau în mod sistematic să execute operații pe creier, considerînd că orice atingere a acestui organ poate fi fatală pentru bolnav.

„Chirurgii" empirici care practicau în mijlocul populațiilor aflate pe o treaptă neevoluată de cultură materială, nu manifestau însă teamă față de intervențiile chirurgicale pe craniu. Mulți etnografi au descris asemenea operații efectuate de vracii polinezieni, servindu-se drept fierăstrău de o simplă valvă de scoică.

Urme de trepanații executate în trecutul îndepărtat se întîlnesc și în țara noastră. Astfel, arheologii au descoperit la Alba-Iulia, Decea (raionul Aiud), Diniaș (raionul Timișoara), Cetățeni Deal (raionul Muscel), Sărata-Monteoru (raionul Buzău), Holboca (raionul Iași) etc, cranii prezentînd orificii de trepanație sau scrijeliturî care dovedesc că s-a încercat trepanația. Aceste cranii provin fie din epoca pietrei șlefuite, deci din orînduirea comunei primitive, fie din epoca migrațiilor, deci din perioada prefeudală.

Craniu trepanat descoperit la Alba Iulia (epoca neolitică)

Mulți își pun întrebarea dacă orificiile observate pe aceste cranii sînt rezultatul unei operații efectuate intenționat, sau rezultatul unei răniri accidentale, de pildă în cursul unei lupte. Curba perfectă care delimitează orificiile craniene arată că nu avem de-a face cu o simplă sfărîmare a țestei capului, ci cu o adevărată intervenție chirurgicală, executată cu ajutorul unui corp tăios.

Dar este vorba de o operație practicată în cursul vieții bolnavului sau, dimpotrivă, de o deschidere a cutiei craniene după moarte? Faptul că operația respectivă a avut un scop vindecător poate fi demonstrat cu ușurință într-o serie de cazuri, cînd marginile orificiului de trepanație prezintă urmele unei îngroșări fibroase, ceea ce arată că persoana operată a supraviețuit un răstimp suficient pentru formarea unei asemenea cicatrice.

Aminteam că pe unele cranii nu se observă decît o scrijelitură, așezate temporar pe teritoriul țării noastre, se serveau la efectuarea trepanațiilor. În tot cazul, instrumente cu totul asemănătoare ca formă erau folosite în secolul trecut la trepanații de către unele triburi din Africa de Nord.

Deprinderea executării acestor operații pe craniu se întemeiază, probabil, pe unele constatări practice. De pildă, un individ care suferea de permanente dureri de cap datorită unei compresiuni intracraniene a putut să simtă, eventual, o îmbunătățire în urma spargerii accidentale a cutiei craniene. Această observație empirică pozitivă a căpătat însă mai tîrziu o interpretare mistică dăunătoare: incapabil să explice fenomenele normale și patologice, omul primitiv a presupus că, în caz de boală, în organism se cuibărește un spirit rău, care provoacă suferințe. Trepanația craniană avea tocmai „rostul" de a crea orificiul prin care spiritul să fie alungat din corp. Numai că practicarea fără nici un discernămînt a acestei operații și în condiții de totală desconsiderare a regulilor igienice făcea ca majoritatea bolnavilor „tratați" astfel să moară. Așa se explică proporția ridicată a craniilor la care nu se constată apariția unui proces de cicatrizare pe osul trepanat.

Gh. BRĂTESCU

Fierăstrăiaș celtic pentru trepanație găsit la Galații Bistriței

Pînă la sosirea medicului

Intoxicația cu ciuperci otrăvitoare

Fiind un aliment cu mare valoare nutritivă și cu deosebite calități gastronomice, ciupercile sînt căutate de un număr important de amatori. Pregătite cu diverse sosuri sau cu alte subtilități culinare și consumate seara, ciupercile rămîn totuși un aliment mai greu de digerat, fapt pentru care nu sînt recomandate suferinzilor de ficat sau stomac. Nu de simpla indigestie pe care ciupercile pot să o producă uneori, vrem să ne ocupăm, ci de un aspect foarte grav, acela al otrăvirii cu ciuperci.

Toxinele, prin care ciupercile otrăvesc organismul, diferă de la o specie la alta și acționează asupra ficatului, sistemului nervos, rinichiului, inimii și vaselor etc., declanșînd diverse și multiple simptome.

Uneori, semnele otrăvirii apar repede, la 1—2 ore de la masă (buretele pătat, pălăria șarpelui, muscarița etc.) alteori la 7-8 ore (sbricioguI gras) sau 8—15 ore chiar 24 ore. Semnele intoxicației se manifestă deobicei prin dureri abdominale atroce, grețuri, vărsături care nu mai contenesc și diaree, uneori cu sînge. Intoxicatul complet epuizat de vărsături și diaree, intră într-o stare de apatie, mîinile și picioarele sînt acoperite de sudori reci și pulsul bate slab.

Mai rar, alte specii de ciuperci otrăvitoare pot să producă: salivație intensă, lăcrimare, turburări vizuale, colici și diaree, delir, agitație și convulsii.

Salvarea acestor bolnavi depinde de precocitatea cu care acționăm și de ajutorul medical calificat. De aceea primul gest care trebuie făcut este să fie anunțat serviciul de Salvare, dar pînă la sosirea medicului putem fi foarte utili bolnavului, realizînd următoarele trei obiective: îndepărtarea toxinei, neutralizarea ei și calmarea bolnavului. În consecință, se va evacua stomacul provocîndu-se reflexe de vomă prin gîdilarea cu coada periuței de dinți a omușorului. Este recomandabil să i se dea apoi bolnavului să bea cîteva pahare de apă sărată călduță după care să se repete vărsătura provocată. Se poate realiza astfel o adevărată spălătură gastrică. I se va administra apoi un amestec de lapte 500—1000 gr. cu 3—5 albușuri de ou sau o linguriță de tinctură de iod la 1 litru de apă sau 5—6 linguriițe de cărbune (eventual carbo medicinal pisat). În sfîrșit se va calma bolnavul cu 20 picături Davilla și se va aplica un prișnit alcoolizat pe abdomen.

Să nu uităm însă că cel mai bun tratament este cel preventiv, de aceea este preferabil să consumăm ciuperci de seră sau procurate din piețele care sînt sub control medical. În excursii nu vă bazați pe cunoștințele botanice. Între speciile de ciuperci sau bureți comestibili și între cele otrăvitoare sînt diferențe fine și în afară de aceasta există o variabilitate a toxicității speciilor după climat, regiune sau anotimpuri.

Dr. Ovid RAȚIU

MAGAZIN MEDICAL

SÎNGERAREA ÎN BOALA HIPERTENSIVĂ

Sîngerarea (sau luarea de sînge) constituie o metodă terapeutică considerată odinioară ca indispensabilă în tratarea bolnavilor hipertensive.

Se credea — și din păcate se mai crede și astăzi de către mulți bolnavi — că dacă se extrage o cantitate oarecare de sînge (prin puncție venoasă sau prin aplicare de ventuze scarificate sau lipitori pe diferite regiuni mai abundent vascularizate ale organismului) sîngele se „subțiază" și tensiunea poate fi scăzută și readusă pentru un timp îndelungat la cifra normală.

Această părere nu are însă o bază științifică.

În realitate, rare ori se întîmplă ca imediat în urma unei sîngerări, tensiunea arterială să scadă în mod apreciabil. Cel mai adesea cifra ei rămîne nemodificată și în unele cazuri, mai cu seamă cînd pierderea sîngelui se face în mod rapid (prin extragerea lui din venă cu un ac gros) tensiunea arterială nu numai că nu scade ci chiar crește, după un interval, peste nivelul inițial. Scăderile de tensiune care se observă deobicei a doua sau a treia zi după luarea sîngelui, nu sînt datorite sîngerării, ci repaosului la care a fost supus bolnavul. De altfel, aceste scăderi nu se întîlnesc decît la acei hipertensivi care prezintă în mod frecvent oscilații mari ale cifrei tensionale. În hipertensiunile vechi și stabilizate, sîngerările chiar abundente nu pot să modifice cifra ridicată a tensiunii arteriale.

Totuși, această metodă nu trebuie înlăturată cu totul din arsenalul terapeutic folosit împotriva bolii hipertensive. Ea poate da rezultate bune atunci cînd este folosită cu discernămînt științific în anumite cazuri cînd tensiunea arterială înregistrează creșteri mari care nu cedează la mijloacele obișnuite de tratament (repaos, regim, tratament medicamentos); sîngerarea este indicată în mod special în acele cazuri cu turburări subiective prea supărătoare ca dureri de cap rebele, amețeli etc., cum se întîmplă la bolnavii obezi, cu fața congestionată (pletorici). Sîngerarea este indicată și chiar indispensabilă, în cazurile de boală hipertensivă complicată cu obosească acută a ventriculului stîng al inimii (edem pulmonar acut). Dar și în aceste cazuri sîngerarea nu trebuie să fie excesivă.

Este de la sine înțeles că indicația de sîngerare va fi dată și executată numai de către medic.

Dr. R. E.

Ce știi despre organismul dv.?

● *CEL MAI greu organ din corp este sistemul muscular care cîntărește în medie 30 kg. la omul adult. Urmează apoi scheletul (11—12 kg.) Plămînii (1 kg. 175 gr.), ficatul (1 kg. 600 g.), creierul (1 kg. 400 gr.), rinichii (3—400 gr.). Cel mai ușor dintre organele importante, este inima, care are în medie 250—300 gr.*

● *UNGHIILE de la mîini cresc uimitor de repede. Într-o singură zi, ele se lungesc cu 8 sutimi de milimetru, ceea ce ar face ca în 60 de ani, ele să poată ajunge, dacă nu le tăiem la 2 metri!*

● *TRANSPIRAȚIA este una din cele mai bune reacții de apărare prin care temperatura centrală a organismului se menține la nivelul ei normal, atunci cînd cea exterioară este ridicată. La om, pielea asigură această eliminare de apă. Ea poate ajunge în zilele călduroase la 1 l. sudoare în 24 ore, dar unii oameni pot elimina prin transpirație chiar 5 l. de apă pe zi!*

● *LACRIMILE posedă o importantă acțiune antiseptică și chiar bactericidă, datorită unui ferment pe care îl conțin, numit lizozim. Dacă se lasă să se scurgă cîteva lacrimi într-o eprubetă conținînd o cultură de microbi obișnuiți (streptococ, stafilococ) acestia sînt în cea mai mare parte distruși sau atenuați în ce privește virulența.*

● *HEMOGLOBINA este substanța colorantă a globulelor roșii, care are drept funcție principală de a înmagazina și transporta în țesuturi oxigen. Cantitatea totală de hemoglobină din sînge poate reține aproximativ 1.200 ml. oxigen (200 ml. pe litru de sînge). Această cantitate de oxigen e consumată de țesuturi în aproximativ 5 minute, în stare de repaus și în cîteva secunde în timpul unui efort muscular. În absența hemoglobinei funcția de „cărăuș" al oxigenului ar trebui efectuată în întregime de plasmă (serul sanguin), dar pentru aceasta ea ar trebui să aibă un volum de 60 de ori mai mare*

● *SISTEMUL nostru osos numără la nastere 270 oase, dar la vîrsta adultă rămîn numai 206, căci 64 se sudează între ele în timpul copilăriei. Osul cel mai mare și mai solid este femurul (osul mare al piciorului), capătul său putînd rezista la o presiune de peste 800 kg. Cele mai slabe oase sînt peroneul, care se fracturează la 60 kg. și clavicula care se rupe la o greutate de 10 kg.*

● *CELE 5 SIMȚURI ale omului, sînt de fapt... 11. Într-adevăr, în afară de văz, auz, gust, miros și pipăit, se mai disting și senzațiile de temperatură, de echilibru, de foame, de sete, de tensiune musculară și de durere.*

● *CORPUL omului este generator de electricitate. Dacă am folosi acest curent electric am putea (teoretic) să alimentăm un bec de 25 wați timp de cîteva ore în fiecare zi.*

● *BRAȚELE omului nu au o lungime egală. În mod normal, între brațul drept și cel stîng există o ușoară diferență. Cercetările antropometrice au arătat că din 2000 de oameni, numai 15 aveau brațe de aceeași lungime. La foarte mulți indivizi, mai ales muncitori manuali, brațul drept nu era numai mai lung ci și mai gros, iar palma dreaptă era și ea mai mare decît stînga.*

● *ÎN FAȚA unei lumini intense, diametrul pupilei ochiului este de circa 3 mm. Cu cît scade intensitatea luminii, pupila se dilată putînd ajunge la întuneric cu un diametru de 8 sau 9 mm, pentru a face posibilă vederea.*

● *SMALȚUL dentar este cel mai dur țesut din întregul organism. El este compus din săruri de calciu (95%) sub formă de cristale și 3—5% substanțe organice, mai ales proteine.*

Caria dentară și statistica medicală

În statistica medicală, bolile de dinți și ale gurii ocupă primele locuri. Dintre aceste boli, caria dentară este cea mai răspîndită.

Cînd un bolnav vine — de pildă — la medic pentru prima dată cu o suferință a stomacului el este înregistrat în statistica îmbolnăvirilor. Toate celelalte consultații primite ulterior pentru aceeași afecțiune, nu se mai înregistrează ca îmbolnăvire. Este vorba de un „bolnav vechi".

Tot așa se procedează și atunci cînd cineva vine cu un dinte cariat. Se înregistrează „caz nou", fără ca celelalte consultații — pînă la vindecarea dintelui — să apară în statistica îmbolnăvirilor. Dacă același pacient vine însă cu un nou dinte bolnav, el este iarăși înregistrat „caz nou" de îmbolnăvire, deși micul organ în suferință se poate găsi la mai puțin de un milimetru de dintele descoperit anterior ca bolnav.

Într-adevăr, fiecare dinte este un organ aparte, și dacă omul are un singur stomac el are 32 de dinți care, teoretic vorbind, pot da pînă la 32 cazuri noi de îmbolnăvire.

Cele mai obișnuite tratamente dentare sînt obturațiile (plombele) și extracțiile. Cînd se face o extracție? Deobicei, atunci cînd din neglijența pacientului caria a avansat și a compromis dintele. Ar putea oare să fie limitate extracțiile în practica stomatologică? Dacă lăsăm deoparte alte indicații (decît caria dentară) — mai rare — ale acestor intervenții extreme, răspunsul este: extracțiile dentare pot și trebuie să fie reduse la minim. Deocamdată raportul statistic dintre extracții și obturații este nesatisfăcător. Or, din moment ce această situație ne interesează pe fiecare dintre noi, n-ar fi rău să procedăm astfel ca să nu mai sosim la medic cu un dinte ce nu se mai poate trata.

Se știe că o carie, surprinsă la început, are nevoie numai de 1—2 ședințe de tratament pînă să fie plombată. Dimpotrivă, o carie avansată are nevoie de un tratament lung pînă la salvarea dintelui. Și acum, puțină aritmetică: Pe scaunul dentar ajung o mie de carii dentare incipiente. Să zicem — în medie — două mii de tratamente. Dacă însă, pe același scaun dentar ajung o mie de carii avansate, vor fi necesare — să admitem, fără să exagerăm — șapte mii de ședințe pînă la plombarea celor o mie de dinți (dacă ei mai pot fi salvați). Iată deci că, așa numitul indice de aglomerare al medicului stomatolog este încărcat cu cinci mii de tratamente.

Tot statisticile arată — și acesta este de fapt lucrul cel mai important — că numeroase afecțiuni: reumatismele, bolile inimii și vaselor, bolile rinichilor precum și ale altor organe importante se datoresc unui dinte bolnav — focar de infecție.

Dinții — parte integrantă a organismului — au strînse legături cu diferitele aparate și sisteme. De aceea, a îngriji la timp dinții înseamnă a preveni boli serioase

Dr. Dan ABULIUS

Avionul SUBTERAN

Povestire științifico-fantastică

Un îndrăzneț proiect al inginerului Matei Holban prevede construirea unui drum subteran, în linie dreaptă, București—Moscova cu ajutorul unei rachete care să străpungă, ca un șfredel, subsolul. La Reșița încep lucrările de construcție a rachetei. Inginerul Iosif Voiculeț reușește să scoată din casa de fier proiectul rachetei și să-l fotografieze. Urmează apoi o anchetă a organelor de miliție din Reșița.

— Nu lipsește nimic?

— Nimic.

— Curios. Asta înseamnă că vizitatorul nocturn a vrut doar să memoreze sau să noteze ceva, ferindu-se să atragă bănuieli. Sau... să fotografieze documentele. Vom afla însă imediat cine este curiosul.

— Cum așa?

— Simplu. Mecanismul instalat în casa de fier declanșează automat un mic aparat fotografic care păstrează apoi imaginea oaspetelui nepoftit. V-aș ruga să veniți peste o oră la secția de miliție. Poate că voi avea unele lucruri să vă mai spun.

Inutil să arătăm că ora care s-a scurs apoi a părut celor doi ingineri un veac. Au stat fără a rosti o vorbă, uitîndu-se mașinal în fiecare minut la ceas.

— N-am vești prea bune să vă dau, le-a spus la sediul secției de miliție tocotenentul-major Iliescu. Din cauza întunericului, cu toate eforturile, n-am putut identifica pe infractor. Totuși, chiar micile amănunte pe care le-am putut descifra pe clișeu ne vor fi de preț. Avem noi bănuielile noastre...

Apoi, cu un zîmbet ușor:

— Eu vă rog să vă continuați treaba ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Nu trebuie să trezim nici o bănuială. Restul, lăsați pe noi...

Cînd cei doi ingineri se îndreptau spre ușă, Iliescu îi opri:

— O clipă! Spuneți-mi vă rog, schițele aflate în casa de fier sînt suficiente pentru ca cineva din afară să poată construi racheta?

— Nu, răspunse hotărît Matei Holban. Ele nu sînt decît parțiale. Restul se găsește, după cum știți, în casa de fier de la direcția generală a Combinatului.

— Mulțumesc, asta voiam să verific.

★

Peste o săptămînă, în apropiere de Chitila, un grup de muncitori descărcau dintr-o garnitură de vagon piesele unei mașini necunoscute. Matei Holban, împreună cu inginerul Nicolae Hurmuz supravegheau operațiile.

— Pornim simultan din două puncte, explica Matei: de aici și de la Iași. Cînd vor fi gata celelalte două rachete, vom începe cel de-al doilea tunel: București-Episcopia Bihorului. De fapt, acesta din urmă ne va ridica cele mai mari greutăți, deoarece vom avea de străbătut lanțul Carpaților.

— Și cu ideea ta privind mijloacele de tracțiune, cum a rămas?

— Încă nimic. Am scris lui Alexei Karasov la Kiev și mi-a răspuns că și ei sînt preocupați de acest lucru. Cred că știi că și sovieticii pornesc simultan cu noi, din mai multe puncte, construcția tunelului.

În timpul discuției, de cei doi tineri ingineri se apropie un om între două vîrste, îmbrăcat cu o salopetă.

— Tovarășul inginer Holban?

— Eu sînt.

Fața noului sosit se lumină:

— De cînd vă caut. Mi s-a spus pînă la urmă de la Institut că sînteți aici...

— Și ce doriți?

— Sînt tehnician cu experiență. Aud că aveți de executat lucrări de terasamente sau așa ceva... Poate vă pot fi de folos.

Matei ridică din sprîncene.

— Și de unde ai auzit dumneata despre astfel de lucrări?

— De la o prietenă a dumneavoastră, Silvia Voiculeț, șopti cu un ton mieros și insinuant solicitatorul.

— De la Silvia? întrebă mirat Matei. Dar de unde o cunoști?

— Sînt vărul ei, rosti repede noul venit E drept de-al doilea. Mă numesc Mihai Andronic.

— Nu mi-a vorbit niciodată despre d-ta. Dar în fond n-are nici o importanță. Îmi pare rău, dar noi...

Nu apucă să spună mai mult. Cineva interveni brusc în discuție:

— Mă iertați, tovarășe inginer, am ceva urgent să vă comunic...

Matei se scuză și se îndepărtă cîțiva pași cu necunoscutul. Îl privi mai atent, puțin enervat, pe acest de-al doilea intrus și fu gata să scoată o exclamație de surpriză. Un semn discret îl reținu în ultima clipă.

— Vă rog, tovarășe inginer, spuse apoi cu voce încetă locotenentul major de miliție Iliescu, să-i faceți pe plac individului. Angajați-l!

Și apoi cu voce tare:

— Așa că transportul va mai întîrzia... Noi vom lua toate măsurile ca pînă mîine seară să sosească totuși.

Tulburat, Matei se întoarse spre locul unde ceilalți doi așteptau tăcuți.

— Deci, tovarășe... Andronic mi se pare — după cum îți spuneam, îmi pare rău că vii așa de tîrziu, după ce am făcut toate angajările. Dar dacă spui că ești vărul Silviei... Ar mai fi ceva de făcut. Vino deci mîine dimineață pe șantier.

Privi apoi îngîndurat după noul angajat, care se îndepărta în fugă, ca un om care se grăbește să împărtășească cuiva o veste bună.

CAP. V

IN CARE SE VORBEȘTE DESPRE O SURPRIZA NEPLACUTA A MAISTRULUI ANDRONIC

În sala mare a Ministerului Transporturilor avea loc în acea zi o foarte importantă ședință de lucru. În fața colegiului ministerului, a conducerii Institutului de cercetări al căilor ferate, a numeroși oameni de știință, muncitori și tehnicieni veniți ca invitați, inginerul Victoria Istrate urma să prezinte proiectul definitiv al noului tip de vehicol propus să circule în tunelul subteran.

Emoționată, Victoria tot cerceta voluminosul dosar care cuprindea importantul proiect, trăgînd din cînd în cînd cu coada ochiului spre ușa de la intrare. Sala se umplue pe trei sferturi, dar cel pe care îl aștepta cu nerăbdare nu se arătase încă.

Într-un tîrziu, cu cîteva minute înainte de începerea ședinței, Matei își făcu însfîrșit apariția. Victoria îi adresă un zîmbet larg, care spunea multe, căruia Matei îi răspunse cu căldură.

Apoi începu ședința. Cînd i se dădu cuvîntul, vorbi limpede, calm. Nu uită să amintească că Matei fusese acela care sugerase necesitatea noului mijloc de transport. Vorbi cu căldură despre ajutorul pe care-l primiseră din partea cercetătorilor sovietici, din partea colegilor lor din Institut. Despre zilele și nopțile de febrile cercetări, despre zecile și zecile de volume studiate, opere ale oamenilor de știință din cele mai diverse țări, uită însă să pomenească. Asta avea s-o facă Matei mai tîrziu, atunci cînd i se dădu cuvîntul.

Desen de I. DRUGA

— Esența propunerii noastre este deci următoarea, spuse în încheiere Victoria: Să folosim experiența avioanelor cu reacție în transportul terestru. Deci, trenul nostru, care nu va mai fi format dintr-un șir de vagoane disparate, ci va forma un tot, va merge împins de un jet de gaze care îi va imprima o viteză medie de aproximativ 600—700 km. pe oră. Dacă la suprafața solului o asemenea viteză este practic imposibil de atins din cauza diferențelor de relief și a necesității de a se menține securitatea circulației, în subteran nimic nu ne va împiedica să o dobîndim. Jetul de gaze, care la suprafață ar fi periculos și dăunător, în subteran nu va deranja pe nimeni. Sistemul modern de aerisire va înlătura rapid gazele arse.

Trenul va fi un fuselaj lung, articulat, construit foarte ușor, avînd o serie de aripi scurte pe toată lungimea lui. La viteza de 5—600 km. pe oră, trenul se va ridica plutind în aer pe baza forțelor aerodinamice, devenind un adevărat avion subteran. Un sistem special de ghidare va putea înlătura contactul cu pereții tunelului.

Aplauze îndelungate au răsplătit ideea îndrăzneață. Ca prin vis Victoria și-a amintit apoi de cuvîntul diferiților vorbitori care au făcut o seamă de propuneri, au cerut explicații, au formulat obiecții.

În timp ce zeci de mîini aplaudau, într-o încăpere situată în alt colț al Bucureștiului, avea loc o altfel de adunare. Erau de față patru persoane, toate vechi cunoștințe de-ale noastre.

Aplauze îndelungate au răsplătit ideea îndrăzneață.

— Așa că ne-am cam grăbit să ne bucurăm, spuse el. Nu neg că treaba făcută de Voiculeț ne poate fi de ajutor. Dar dacă nu punem mîna și pe restul documentelor, înseamnă că tot ce am făcut pînă acum e de pomană. Deci avem două treburi urgente: să descoperim unde se află restul proiectului, una la mînă: să împiedicăm pînă atunci avansarea tunelului, a doua la mînă. În prima treabă ne va ajuta Silvia, în a doua Andronic.

— Va fi foarte greu, încercă să protesteze Silvia. Matei a devenit bănuitor. Mi-a luat un interogatoriu întreg: cine e Andronic, de unde a apărut acest „văr" și o mulțime de alte asemenea lucruri...

— O fi gelos, spuse ironic Anderson. În orice caz trebuie să fii cît mai prudentă. Tu, Andronic, știi ce ai de făcut. Ai totul gata?

— Totul. Voi încerca în seara asta, căci sînt de serviciu. Sper să izbutesc.

— Atunci, e în regulă. Voiculeț se întoarce la Reșița. Cu ceilalți ne întîlnim mîine seară în același loc.

Paul MARIAN
și Simion SĂVEANU

(Va urma)

PE SCURT DESPRE jo

Pasiunea pentru sport a spectatorilor vechei Elade era proverbială. La 40.000 se ridica cifra medie a spectatorilor înșirați pe colinele din jurul stadionului Olimpia.

Cum nu erau tribune speciale, spectatorii priveau de pe coline sau din copaci, obicei pe care îl mai întîlnim și astăzi...

Printre acești spectatori veniți pe jos din diferite cetăți ale Greciei, se numără și filozoful Socrate. „Recordul" său personal în parcurgerea acestei distanțe — după cum îi plăcea să se laude : 5 zile !

Cronicarii „sportivi" ai vremurilor consemnează de asemenea ca spectatori neliniștiți ai J. O. și pe oratorul Demostene și chiar pe... cinicul Diogene.

Dar prototipul spectatorului pasionat este filozoful Thales. Se știe că la vechii greci, cu toată aroița insuportabilă, spectatorii urmăreau desfășurarea J. O. cu capul descoperit. Furat de pasionanta desfășurare a unei întreceri de pancrațiu și ținînd neapărat să vadă sfîrșitul luptei, prea pasionatul Thales, plesuv și înaintat în vîrstă, a căzut lovit de insolație...

Istoria ne furnizează și multe exemple de mari personalități, care îmbinau virtuțile morale, cu însăși practica exercițiilor fizice. Sofocle, Platon, Aristotel au avut succese sportive deosebite; după cum Pitagora a fost învingător olimpic la ...pancrațiu.

Femeile, nu numai că nu erau admise la jocuri — neexistînd probe feminine — dar sub sancțiunea pedepsei capitale, le era interzis chiar accesul pe stadion ca spectatoare.

Este cunoscut cazul unei mame, Clipateira din Rodos, care n-a putut rezista teniației, de a-și vedea fiul concurînd și s-a travestit în bărbat.

Au existat însă și epoci cînd femeia a fost admisă să participe la J. O. și în special la spartani, despre care se știe că au cultivat educația fizică la ambele sexe, ca și la copii.

Texte : B. ELIAS
Desene : Matty ASLAN

SPORT magazin

PUNCTE DE VEDERE

La pomul lăudat...

Judecînd după ultimele rezultate în reuniuni internaționale și ținînd seama de aprecierile presei de specialitate asupra valorii combatanților — în deosebi lotul olimpic — ne așteptam simbăta trecută la o gală de zile mari. Din păcate, fruntașii boxului nostru au ținut să infirme taman acum, la o zvîrlitură de băț de Olimpiadă, cuvintele de laudă ce le-au fost adresate după meciurile cu Scoția și după turneul de la Istanbul.

Din cele 30 de reprize — căci, vai, exact atîtea s-au consumat ! — doar cîteva s-au ridicat la nivelul unor veritabile finale, majoritatea celorlalte desfătîndu-ne cu toată gama șabloanelor antipugilistice, de la vînătoarea de muște (ce-i drept, igienică și utilă pe căldura asta) pînă la atacurile cu capul înainte, culminînd, ca să zicem așa, cu un genunchi sub centură — autor Mariuțan. În genere, un nivel tehnic — ceva de speriat !

Menționi speciale, la acest capitol, merită „ușorii" Ion Marin și Fr. Pazmani, care au demonstrat convingător cum nu trebuie să se prezinte pe ring boxeri cu veleități de campioni. Cam pe-acolo s-au situat și confruntările Manea—Deca, Mariuțan—Gheorghioni și Mihalic—Manea, ultima — nota bene — din pricina penibilei diferențe de clasă dintre adversari. Cum poate ajunge în finală un începător cu tehnica rudimentară a lui Manea — de altfel un brav marinar, care s-a pregătit, pare-se, cam de unul singur, și a cărui performanță este, din acest unghi, elogioasă — iată o enigmă de care Oedip însuși ar trebui să se sfiască... Dar, fiindcă veni vorba, ce se mai aude cu un oarecare Ventel Stoianovici, rival și coleg de debuturi al lui Mihalic, omul în care mulți specialiști vedeau o forță apropiată de actualul lider al categoriei ?

Despre disputa „greilor", mi se pare că s-a spus pînă acum mai tot ce trebuia. Nu pot decît să confirm dezamăgirea unanimă față de evoluția lui Mariuțan și dezacordul cu decizia arbitrului Marin Stănescu de a-l sancționa pe Gheorghioni pentru un „fault" evident al adversarului. Dacă însă succesorul lui Ciobotaru ne-a obișnuit cu surprize neplăcute, ne așteptam la mai mult din partea lui Gheorghe Negrea, una din marile noastre speranțe pentru Roma. Simbătă, ca și în gala anterioară, după afirmațiile unor martori oculari, sibianul a fost departe de forma care l-a consacrat.

Personal, îl urmăresc cu dragoste și prețuire din primii ani de pugilat și mă simt dator să-l fac atent la modul cel mai serios, asupra cîtorva puncte nevralgice în comportarea sa din ultima vreme :

— Scăderea vizibilă a preciziei și forței ofensive, în deosebi în acțiunile la corp. Unde sînt faimoasele serii, uperucurile la plex și la ficat, năpraznica stîngă a lui Negrea, bine cunoscută și peste hotare, ca o „marcă" de încredere ?

— pierderea ritmului, pe parcurs, ceea ce denotă condiție fizică nesatisfăcătoare și o proastă dozare a efortului ;

— blocajul foarte vulnerabil pe dreapta — meteahnă de altfel veche, dar absolut remediabilă.

Sînt convins că în trei luni de zile, cu sprijinul temeinic al antrenorilor, Gheorghe Negrea — tenacele finalist de la Melbourne — va realiza progrese importante, îndreptățind încrederea pe care i-o acordă masele de iubitori ai sportului din țara noastră.

Nu pot încheia lista adevărurilor amare în legătură cu aceste finale, fără a spune cîteva cuvinte pe marginea „cazului" Turcu. Un confrate menționa în cronica de luni, voința exemplară a boxerului militar, care i-a permis să lupte trei reuniuni cu arcada rănită. Personal, cred că este cazul mai degrabă, să fie criticați cu toată asprimea cei care îngăduie asemenea „performanțe" pe ringurile noastre.

Un pugilist tînăr, talentat și ambițios, este lăsat să lupte de trei ori în patru zile, cu arcada rănită, cu aprobarea antrenorilor, a arbitrului și a medicului-delegat, oferind publicului un spectacol cu atît mai trist, cu cît ne-am obișnuit să întîlnim — atît în practica sportivă, cît și în coloanele presei — o atitudine diferită. Ce rost au asemenea excepții, ce semnifică ele ? Doar se știe că într-un turneu internațional este cvasi-imposibil să fii admis în ring în atari condiții. Atunci ?

Se cuvine să mulțumim în încheiere celor patru-cinci finaliști care au introdus o notă aparte în peisajul destul de melancolic al galei cu pricina. Mă gîndesc în primul rînd la cuplul Puiu Nicolae—Mîndreanu, doi luptători admirabili, la Șerbu Neacșu, același fin tactician, sobru și curajos pe tot parcursul unei dispute, la Mircea Dobrescu, mai puțin strălucitor ca altădată, dar în care ne punem încă multe nădejdi pentru Roma. Iar pînă la Roma, să nu uităm de marele turneu de la Sofia. Reprezentanții noștri vor avea prilejul să demonstreze acolo adevăratele lor posibilități. Așteptăm.

Dan DEȘLIU

Cutia cu scrisori

EUGEN PETRESCU—Pitești : Nedumerirea dv. este justificată. Inițial, așa fusese stabilit. Ulterior însă comisia de organizare a „Cupei Europei" la fotbal a hotărît ca ultimele patru echipe rămase în competiție să participe la un turneu final.

DOINA CONSTANTINESCU—Galați : Ne întrebați cum puteți ajunge o bună jucătoare de baschet ? E într-adevăr o treabă cam dificilă. Noi vă recomandăm să vă adresați profesorului de educație fizică al școlii, care sîntem convinși că vă va ajuta.

GH. IONESCU — Bîrlad : Ne este dificil să vă dăm răspunsul ce ni-l cereți. Vă rugăm să vă adresați clubului Dinamo, unde a activat regretata gimnastă Ileana Petroșanu.

Viitorii noștri oaspeți

Din „Cartea de vizită" a echipei de rugbi a Franței

Recent, federația franceză de rugbi a făcut cunoscută federației noastre de specialitate, echipa Franței întocmită pentru partida ce urmează s-o susțină la 5 iunie, la București, cu națională noastră.

In alcătuirea ce i-a fost dată, echipa Franței cuprinde cei mai valoroși și cei mai în formă jucători de care dispune rugbiul francez, care la ora actuală — după cîștigarea ultimei ediții a competiției „Turneul celor cinci națiuni" — are cel mai bun „15" din lume.

Succesul în „Turneul celor cinci națiuni" a fost obținut prin cele trei victorii realizate în competiție (în partidele cu Țara Galilor, Scoția și Irlanda) alături de rezultatul de egalitate din jocul cu Anglia. La număr egal de puncte cu echipa Angliei, reprezentativa Franței a dobîndit primul loc al clasamentului avînd un esaveraj (diferența dintre punctele înscrise și cele primite), mai bun. Înaintea ultimei partide pe care echipa Franței a avut s-o dispute în compania Irlandei, clasamentul competiției arăta că primul loc poate fi cucerit de francezi numai dacă obțin victoria la o diferență de minimum 11 puncte.

Echipa Irlandei învinsese la Dublin formația Franței, în ediția precedentă a „Turneului celor cinci națiuni" cu scorul de 9—5.

Partida decisivă, jucată la Paris la 9 aprilie, a însemnat un categoric succes pentru echipa Franței, care a cîștigat cu scorul de 23—6, obținînd cu șase puncte mai mult decît minimumul necesar de puncte care, împreună cu victoria, să-i permită cîștigarea „Turneului celor cinci națiuni".

Pentru că am apucat să vorbim despre partidele internaționale susținute de echipa de rugbi a Franței în acest sezon se cuvine să ne reamintim că după succesul asupra Irlandei, națională franceză a mai susținut un joc — la 16 mai — cu reprezentativa Italiei, pe care a învins-o cu netul scor de 26—0 (18—0). Partida aceasta, care poate fi considerată pregătitoare pentru întîlnirea cu echipa R.P.R. de la București, oferă unele indicații utile asupra viitorilor noștri adversari.

Mai întîi, e de reținut că cu tot categoricul scor cu care au cîștigat, cei mai mulți dintre jucătorii francezi — așa cum au arătat comentariile ce au urmat partidei jucată la Trevise — s-au rezervat pentru etapa optimilor de finală ale campionatului francez în care urmau să fie angajați. Și mai e de reținut că din cele 26 puncte înscrise mai mult de jumătate (14 puncte) au fost opera a numai doi jucători, fundașul Michel Vannier și mijlocașul de deschidere Pierre Albaladejo, ale căror „lovituri de pi-

Pierre Albaladejo

cior" s-au dovedit a fi remarcabile. Primul, pe care publicul bucureștean și-l reamintește din memorabila întîlnire Franța—R.P.R., disputată pe stadionul „23 August" din Capitală. A înscris opt puncte transformînd (cu precizia și forța caracteristică „loviturii lui de picior") toate cele patru încercări reușite de colegii lui de echipă. Cît despre Pierre Albaladejo a realizat șase puncte prin două drop-goluri, confirmînd, o dată în plus, că-și merită supranumele de „omul-drop-gol" folosit de presa franceză ca să-i sublinieze marea lui specialitate.

Pentru jocul de la București, federația franceză de rugbi a cumpănit asupra fiecărui jucător în parte înainte de a-l selecționa. Drămuirea aceasta a adus în „15" francez (și în lotul de patru rezerve) nume celebre în rugbiul mondial printre care Michel Vannier, Jean Dupuy, Guy Boniface, Pierre Albaladejo, Michel Crauste, Michel Celaya, François Moncla, Albert Roques, Amedée Domenech etc. Cît de exigentă a fost alegerea se mai poate constata și din amănuntul că cei 19 jucători selecționați (echipa, plus rezervele) aparțin la 17 cluburi, căci numai Stade Montois și Stade Carducien dau cîte doi jucători și anume pe Guy Boniface și Pierre Lacroix (St. M.), respectiv Albert Roques și Bernard Monméjat (St. C.).

Formația Franței e cu adevărat redutabilă, demnă de renumele ce și l-a cîștigat. Ceea ce mărește și mai mult atractivitatea partidei de la 5 iunie, pe care o va găzdui stadionul „23 August", e replica ce i-o poate servi echipa noastră națională. Specialiștii francezi își amintesc de ceea ce a însemnat pentru echipa Franței partida ce a avut s-o susțină tot la București în mai 1957. Atunci, ca și acum, „cinci-sprezecele" francez a venit în cea mai bună alcătuire și însoțit de o reputație excelentă. Cu toate acestea, puțin a lipsit să înregistreze unul din cele mai senzaționale eșecuri. Scorul a fost mereu favorabil reprezentativei noastre care conducea la un moment dat cu 15—6. Printr-un efort extraordinar, dar mai ales prin „loviturile de picior" ale fundașului Vannier, francezii au redus din acest handicap, dar echipa noastră a continuat să conducă pînă în ultimele minute de joc. Cînd nimeni nu se mai aștepta, într-o răsturnare a rezultatului a venit o fericită „lovitură de picior" a lui Vannier. Balonul a lovit mai întîi una dintre bare și apoi a trecut printre buturi, aducînd victoria echipei Franței, la scorul de 18—15.

Iată de ce jucătorii și specialiștii francezi privesc cu toată seriozitatea partida de la 5 iunie pentru că — declară ei — o confruntare cu rugbiștii romîni la București e totdeauna o încercare dificilă. Aceasta se vor strădui, de altfel, să le-o dovedească din nou jucătorii noștri.

Varietăți • Varietăți • Varietăți

„Libertatea" lui Sexton Mabena

Ce înseamnă „lumea liberă" a avut prilejul să constate personal boxerul sud-african Sexton Mabena. Luna trecută Mabena urma să dispute un meci la Birmingham cu pugilistul englez Baronet, dar cu cîteva zile înaintea confruntării, el l-a anunțat pe organizatorul reuniunii că nu se poate prezenta în ring. Curios Sexton Mabena trecuse examenul medical și nu avea nici o suspendare din partea federației de specialitate. Totuși el a renunțat la acest meci pentru că, după cum a declarat dînsul „este în joc soarta familiei mele". Și astfel, pentru prima oară în istoria pugilismului din Marea Britanie un meci a trebuit să fie contramandat din cauza culorii pielii unuia dintre protagoniști.

Sexton Mabena este originar din orașul sud-african Sharpeville unde s-au desfășurat recentele represiuni sîngeroase ale poliției sud-africane împotriva populației de culoare. La Sharpeville trăiește și acum împreună cu familia lui. „Mi-e teamă pentru familia mea — a declarat Mabena — pentru că dacă în acest meci l-aș fi învins pe albul Baronet, rasiștii sud-africani ar fi considerat victoria drept o „provocare" și cine știe dacă i-aș mai fi găsit în viață pe cei apropiați".

Meciul pe care Mabena urma să-l desfășoare luna trecută la Birmingham arată adevărata față a „lumii libere", a acelei lumi în care un boxer tînăr nu are nici măcar siguranță că soția și copiii lui nu vor fi uciși dacă își va apăra în mod cinstit șansele și își va învinge adversarul. Și toate acestea pentru că Mabena este negru...

Și-a pierdut dantura...

Deoarece un arbitru și-a pierdut dantura falsă în timpul desfășurării unui meci de fotbal, federația de specialitate din provincia daneză Jutlanda are de făcut față unui litigiu între echipele Ebeltoft și Noerager. Mai era un singur minut pînă la terminarea meciului dintre aceste două echipe, în care Noerager conducea cu 4—3, cînd arbitrul și-a pierdut dinții falși din care cauză a fost pus în imposibilitate să fluiere. Disperat el a început să caute prin iarbă lăsînd jocul să continue, or tocmai în acele momente Ebeltoft a reușit să înscrie punctul egalizator. Arbitrul, care între timp și-a găsit dantura, s-a uitat repede la ceas, a anulat golul și după ce și-a introdus dinții la locul lor a semnalizat încheierea jocului.

Echipa Ebeltoft a protestat pe lîngă federația de fotbal din Jutlanda în legătură cu golul anulat, după părerea ei, pe nedrept. Cît privește pe arbitrul meciului, acesta a scris în foaia de arbitraj că jocul s-a prelungit din motive „izvorînd din forță majoră".

Iosif Petschowski și cei doi fii ai săi

Anii împlinirilor

Ori de cîte ori îmi judec activitatea — și în ultima vreme mi se întîmplă s-o fac destul de des — îmi dau seama că anii mei cei mai rodnici și mai plini sînt cei pe care i-am trăit de la eliberarea țării încoace. În această perioadă patria noastră și-a schimbat înfățișarea, a întinerit. În orașele, ca și în satele ei, se înalță în toată splendoarea mîndra construcție a socialismului. Sînt bucuros că mi-a fost dat să pun și eu umărul la ridicarea acestui edificiu măreț. Bucuria mea este cu atît mai mare cu cît în acești ani de profunde prefaceri s-a schimbat din temelii și sportul nostru.

Înainte, la noi, mișcarea sportivă era destul de slabă. Chiar dacă apăreau talente — și apăreau pentru că poporul nostru este plin de calități — ele se pierdeau repede, fie din cauză că nu se interesa nimeni de cultivarea lor (reprezentanții cîrmuirii burghezo-moșierești arătau o indiferență totală față de nevoile sportului) fie din pricina profesionismului.

În statul cel nou, al muncitorilor și al țăranilor, lucrurile s-au schimbat. Mișcarea sportivă a fost organizată pe baze noi, sănătoase. Sportului i s-au creat toate condițiile de care are nevoie pentru a se dezvolta. Stadioane care ne uimesc prin frumusețea lor arhitectonică și prin dimensiunile lor, au fost construite nu numai în Capitală ci și în celelalte orașe ale țării : la Constanța, la Cluj, la Bacău, la Arad, etc. În afară de aceasta, nu există orășel, nu există comună sau sat în care să nu se fi amenajat în acești ani terenuri de sport. În fiecare fabrică, la sate, în școli, în facultăți s-au creat echipe în cele mai diverse ramuri ale sportului. Totodată, periodic, au loc competiții ample — spartachiade bunăoară — la care iau parte sute de mii de băieți și fete.

Toate acestea au făcut ca sportul nostru să părăsească locul periferic pe care-l ocupa în ierarhia mondială, să progreseze în ritm rapid, să ajungă, într-o seamă de discipline, pe primele locuri din lume. Am cîștigat în ultimii ani titluri de campioni mondiali, olimpici sau europeni la handbal, la parașutism, la scrimă, la box, la tir, la tenis de masă, la canotaj. Deținem recorduri la atletism. Avem întotdeauna un cuvînt greu de spus la volei, la înot sau la polo pe apă. Cînd oare am fi cutezat, în trecut, măcar să visăm la o asemenea afirmare ?...

Dar, să trec la fotbal. Păstrez multe amintiri frumoase din activitatea desfășurată în acest sport. În anii de după eliberare, datorită posibilităților pe care le-am avut, am putut să mă pregătesc bine, să-mi ridic măiestria. Așa se face că am fost promovat în echipa națională. De 36 de ori am apărat culorile dragi ale patriei. Acest fapt a constituit pentru mine un stimulent în plus, m-a făcut să pun mai multă rîvnă la antrenament. Voi da un singur exemplu. Poate ați remarcat că de multe ori, cînd trebuia trasă într-un meci o lovitură liberă peste „zid", mi se încredința mie sarcina s-o execut. Am marcat multe goluri din astfel de situații. N-am încetat nici un moment să exersez, la antrenamente, această lovitură. Am susținut meciuri internaționale — aproape 50 la număr — și în cadrul formațiilor de club din care am făcut parte : Ferar Cluj, I.T.A., devenită ulterior U.T.A., C.C.A. Unde mai pui jocurile de campionat sau de cupă ! Dacă le-aș aduna pe toate ar rezulta o cifră impresionantă.

Aproape 10 ani din cei 25 pe care-i am de cînd joc fotbal am făcut parte din echipa Uzinelor textile „30 Decembrie" din Arad. Muncitorii din întreprinderea noastră, harnicii țesători, vopsitorii, mecanicii, au multă dragoste pentru noi. Să-i vedeți cum vin cu sutele pe stadion cînd ne antrenăm. Dar la meciuri... Tot timpul simțim încurajarea lor caldă, îndemnul lor. De aceea ne dăm silința să fim la înălțime. De multe ori am și reușit. Jocurile noastre, pe care le susțineam cu ani în urmă cu „Ciocanul", cu „Juventus", cu „C.F.R."-Timișoara cu „Oțelul" Reșița, ridicau tribunele în picioare. Iar acum, cînd ne întîlnim cu Petrolul, cu Știința Cluj sau cu Rapid meciurile sînt și mai disputate!... S-a întîmplat și se mai întîmplă și acum să jucăm și prost. Ei bine, după astfel de meciuri ne e pur și simplu rușine să ne uităm în ochii oamenilor din fabrica noastră.

Întotdeauna ne-am ocupat cu atenție de educarea jucătorilor din clubul nostru. Am văzut colegi care nu știau nici o meserie. Ne-am ținut scai de ei să se califice. Ce zici, prietene Pal? Îți mai aduci aminte cît te-am bătut la cap pînă te-am convins să pui mîna pe aparatul de sudură ? Și oare ți-a prins rău? Am avut și jucători cu apucături urîte. Unii o făceau pe vedetele și nu mai ascultau de antrenori. Ori dacă nu-ți asculți antrenorul, dacă nu faci ceea ce-ți spune el, te condamni singur la stagnare. Alții dovedeau lipsă de respect față de spectatori, provocînd pe teren incidente. Am încercat să-i îndreptăm. Care a renunțat la aceste atitudini, a mai rămas la noi, care nu... și-a făcut bagajul.

Acum, cînd stau și mă gîndesc la ce-a fost, îmi vin în minte o mulțime de întîmplări, unele vesele, altele triste — de, știți cum e fotbalul ! În toamna lui 1946, bunăoară, am fost selecționat în echipa care a participat la balcaniada de fotbal de la Tirana. În primele două jocuri am făcut meci nul cu bulgarii (2—2) și i-am învins pe sîrbi cu 2—1. Concuram pentru titlul de campioni balcanici. În meciul decisiv jucam cu echipa Albaniei. Albanezii aveau în acea vreme o echipă foarte bună. Ei au început jocul tare de tot. Luptau pentru fiecare minge și alergau cu o viteză uluitoare. În prima repriză însă, am rezistat bine. Ba chiar am fost pe punctul de a marca în vreo două rînduri. Iată însă că, după pauză, s-a produs o greșeală. Ritter a interceptat o minge și a vrut s-o degajeze. În acel moment portarul Lăzăreanu, care avea mania plonjoanelor spectaculoase, s-a aruncat după balon și l-a atins cu mîna dincolo de careul de 16 m. Potrivit regulamentului, arbitrul a dictat o lovitură liberă în favoarea albanezilor. Am chemat pe jucători să facem „zid". În ultima clipă am observat însă că unul dintre atacanții adverși era nemarcat. M-am repezit lîngă el. În zid s-a făcut o breșă și tocmai pe aici a tras centrul atacant al echipei albaneze, Teliti. Mingea șutată de el, dat fiind faptul că Lăzăreanu era „mascat", s-a oprit drept în plasă. Așa am pierdut acest meci cu adevărat dramatic.

...Și cîte alte lucruri nu-mi mai amintesc din întîlnirile pe care le-am susținut. Iată, în 1948, echipa I.T.A. pe atunci so cotită aproape imbatabilă, s-a calificat în semifinalele „Cupei R.P.R." Urma să jucăm cu o echipă din Pitești. Aceasta era o formație modestă, fără „nume mari". S-a pregătit însă cu multă grijă. Nu prea am dat atenție acestui fapt. Dar pe teren am văzut că am greșit. Adversarii noștri jucau neașteptat de bine. Timp de 90 de minute scorul s-a menținut egal: 0—0. Au început prelungirile. La o fază creată cu dibăcie de piteșteni era cît pe ce să primim un gol. În cele din urmă am învins cu 1—0. Golul victoriei l-am marcat abia în minutul 118. Asta arată că nu există nici un meci dinainte cîștigat, că trebuie să te pregătești cu atenție pentru joc, indiferent de echipa pe care o întîlnești.

Amintiri... Amintiri... Să nu cumva să credeți că dacă am început să le povestesc, mi-am pus în gînd să mă las de sport. Nu. Voi juca încă mult timp de acum înainte. Iar cînd eu nu voi mai putea, îmi vor lua locul în echipă fiii mei, Iosif și Vasile. Ei au parte de o altfel de tinerețe. Pot să învețe, nu ca mine. Amîndoi sînt la liceu, primul în clasa a unsprezecea, celălalt într-a opta. Vor să ajungă ingineri. Și vor ajunge de bună seamă, dacă se vor strădui. Îi pregătesc să devină și buni fotbaliști. Îi învăț să șuteze cu ambele picioare, să se orienteze pe teren, să conducă mingea. Am pomenit cuvîntul „a pregăti". Da, nu fac un secret, vreau să devin antrenor. Doresc să transmit tinerilor fotbaliști experiența pe care am acumulat-o. Și la noi în uzină sînt mulți tineri care vor să învețe tainele fotbalului, să se afirme. O vreme nu ne-am prea ocupat de ei. Alergam după jucători gata formați. Și vă aduceți aminte în ce situație ajunsesem. Era aproape să retrogradăm. Faptul nu trebuie să surprindă. Pentru că o echipă care nu-și are propria sa pepinieră de cadre nu are viitor. Acum ne-am reparat greșeala. Formăm jucători din rîndul piticilor și-al juniorilor noștri. Numai în ultimii ani s-au ridicat astfel fotbaliști cu mari perspective, ca Pîrcălab, Petescu, Mețcaș, Floruț, ca să nu pomenesc decît de cei cu care joc meci de meci. Mi-s dragi acești tineri. Vreau să-i învăț tot ce știu.

În curînd va avea loc cel de-al III-lea Congres al P.M.R. Întregul nostru popor se pregătește să întîmpine cu mari realizări acest eveniment. Ne pregătim și noi sportivii. Vrem să obținem în primul rînd succese în producție, la locul de muncă unde ne aflăm fiecare. În același timp însă vrem să încredințăm partidul iubit că ne vom strădui din toate puterile să sporim gloria sportivă a patriei noastre. În acest fel răspundem noii grijii părintești pe care ne-o poartă, minunatelor condiții pe care ni le-a creat regimul de democrație populară.

Ion PAVELESCU
(după relatările maestrului emerit al sportului
IOSIF PETSCHOWSKI)

magazin
revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERA"
★
Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Rămase Don Quijote printre stîncile acelea din munții Sierra Morena și făcea la mătănii cu o țișie din propria lui cămașe, pe care o înodase de unsprezece ori. Iar în timpul acesta Sancho Panza, călare pe Rosinante, ajunse aproape de Toboso, la un han.

— Dar unde ți-ai lăsat stăpînul ? îl întrebară mirați cei de față, printre care se aflau preotul și bărbierul satului. Se codi o vreme bietul Sancho, apoi le povesti de-a fir a păr ultima năzdrăvănie a cavalerului. Și ca să se facă și mai bine crezut, duse mîna la sîn să scoată caietelul cu țidule. Dar ia-l de unde nu-i, dacă Sancho nici nu-l primise din mîna cavalerului... Se îngălbeni de ciudă, nu atît pentru țidula către Dulcineea (pe aia o știa pe dinafară și o putea scrie din nou și el), cît pentru țidula prin care trebuia să capete cei trei măgari făgăduiți de Don Quijote.

În timp ce Sancho povestea, îi veni preotului un gînd năstrușnic. Să facă rost de niște haine femeiești, să-l îmbrace pe bărbier în chip de

domniță pribeagă, el, preotul, să facă pe scutierul și așa travestiți să-l găsească pe Don Quijote, să-i spună că domnița a fost jicnită de un cavaler bicisnic și că îi cere ajutorul pentru a fi răzbunată.

Lăsară hangiței zălog sutana nou-nouță a popii, căpătară în schimb straie femeiești și o porniră spre ascunzișul lui Don Quijote.

Ajunseră curînd lîngă un pîrîiaș și văzură acolo un tînăr frumos ca o icoană, care-și scălda picioarele albe ca cleștarul în apa rîului. Cînd dădu să-și șteargă tînărul picioarele cu o basma pe care o avea pitită sub tichie, se revărsară niște plete și niște cosițe ca lumina soarelui și cei doi își dădură de îndată seama că au în fața lor o tînără femeie îmbrăcată bărbătește.

Veniră lîngă ea și fata le povesti oftînd pățania ei cu Don Fernando, un cavaler vestit care i-a făgăduit că o ia de nevastă, dar apoi a înșelat-o încît biata fată a trebuit să fugă de acasă pentru a scăpa de urgia părinților.

Preotul și bărbierul povestiră și ei fetei încotro mergeau și ce aveau

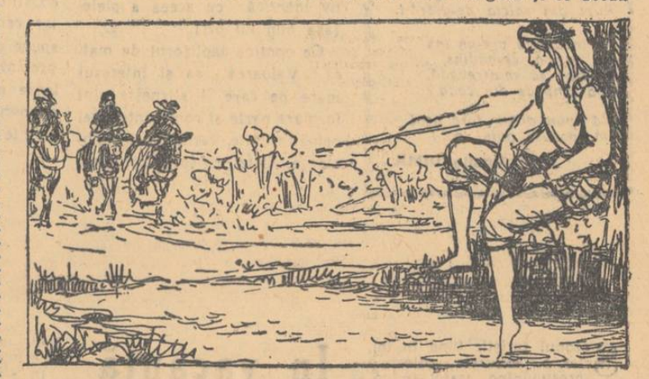

de gînd să facă și o rugară să joace ea rolul domniței neajutorate, iar în felul acesta va ajuta la vindecarea cavalerului bolnav.

Doroteea — așa se numea fata — conveni, mai ales că avea și hainele potrivite pentru treaba asta. Și iat-o pe fată că scoase dintr-o legătură o rochie scumpă de brocart și o pelerină de postav verde. Își mai puse și un șirag de mărgăritare și niște juvaeruri și, așa împodobită, părea într-adevăr o domniță bogată și de neam. Puțin după această întîmplare veni în urma lor și Sancho Panza, care se minună cel mai mult de mîndrețea aceea de fată. O porniră astfel cu toții spre văgăuna în care se pitise Don Quijote.

Pe drum, Sancho îi mărturisi preotului gîndul ce-i venise : să-l convingă pe cavaler să se însoare cu mîndra și bogata domniță.

— Dar știi cine e ? se arătă uimit preotul de gîndul lui Sancho. E însăși prințesa Micomicona, iar regatul ei se numește Micomicon. În ce privește căsătoria stăpînului tău, am să fac tot ce mi-o sta în putință.

Cu toții, conduși de Sancho se îndreptară spre ascunzătoarea cavalerului. Pe drum, bărbierul își lipi o barbă făcută din coadă de bou, iar

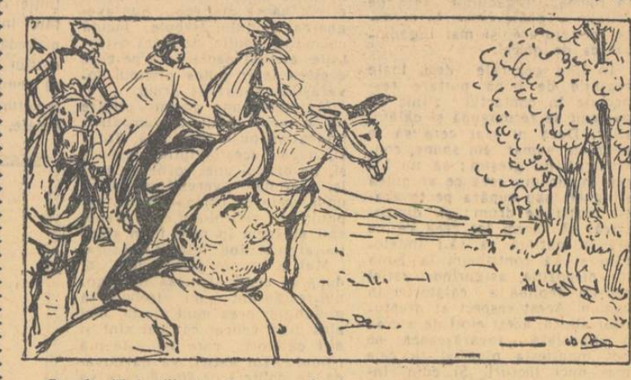

pe Sancho îl învățară să nu spună că i-ar cunoaște cumva. Preotul, așa se înțeleseră, nu va umbla cu ei pînă la urmă.

Mai merseră ce mai merseră și dădură de Don Quijote, care acum era îmbrăcat cu toate straiele lui, numai armura nu și-o pusese. Cînd se apropiară, scutierul o ajută pe Doroteea să descalece de pe catîr și, cu multă vioiciune, fata se aruncă la picioarele lui Don Quijote, care se grăbi să o ajute să se ridice.

— Nu mă ridic, viteze cavaler — spuse fata — nu mă ridic pînă cînd domnia-ta nu vei face dreptate celei mai jicnite domnițe din cîte se află pe fața pămîntului !

După ce Don Quijote făgădui să-i îndeplinească orice dorință, fata se ridică și vru să sărute mîinile binefăcătorului ei, dar Don Quijote nu îngădui, ci o îmbrățișă cu multă cuviință și curtenie. Apoi îi ceru lui Sancho s-o pregătească pe Rosinante și să-l ajute să-și îmbrace armura.

— Haidem, spuse el, mergem cu dumnezeu, ca s-o sprijinim pe această prințesă.

În timpul acesta bărbierul-scutier rămăsese în genunchi și se stăpînea cît putea să nu-l pufnească rîsul.

Încălecară, Dan Quijote pe Rosinante, iar domnița și scutierul ei pe cîte un catîr — numai Sancho rămase pe jos — și o porniră spre vale. Acolo îl întîlniră pe preot. Acesta îi întrebă dacă nu merg cumva către regatul Micomicon, că știe el o corabie bună, care în cel mult nouă ani îi va duce pînă acolo. Dar domnița spuse că ea însăși nu făcuse nici doi ani de cînd pornise din regatul ei pentru a-l întîlni pe seniorul Don Quijote de la Mancha, a cărui mînă curtenitoare și al cărui braț viteaz venise să caute.

Don Quijote o rugă să înceteze cu laudele, căci este dușmanul oricărui soi de lingușire. După care îi ceru prințesei să binevoiască a povesti întîmplarea care a pus-o pe drumuri, ceea ce domnița se învoi să facă de îndată.

Va urma

SFATURI
MODA
COSMETICA
GOSPODARIE

Doruleț

Cine-i scump și cine-i mic,
Cu zulufi de borangic?
Cerculețe moi, de aur,
Dăruite de un graur!

Ochii lui de nestemate
Sînt safire? sau agate?
Lacrima de-i șleițuește
Limpezimea lor sporește...

Gura, cît cireașa numai,
Ciugulită stă de-acuma
De un ditai vițigoi
Jucăuș, cu mot vîlvoi.

Ce trecînd în zbor rotit,
S-a-nfruptat cît a poftit
Și-a fugit, lăsînd mijind
Lespezioare de argint...

Ia priviți, că nu vă mint
De ce aflu, cer iertare:
Nasu-i mic de zici că n-are...

Am uitat de mîini și poate
Și de degetele toate
Risipite-n evantai...
Să le-adun, nu cutezai!

Și butuci,
Tăvăluci,
Așezați în botoșel —
Fuga, iute, după ei...

Și mai are,
Bănuiește fiecare:
Mițișor de primăvară,
Rupt din salcia de-afară!

Se încumetă vre-un ins
Să dezică, ce-nadins
A lăsat să se-ntrevadă,
Apa limpede din cadă?

Vă spun drept, fără ocol
Imi pozase puiul gol!

Vasile DIMA

SFATURI COSMETICE

Lăptișorul de matcă

Lăptișorul de matcă este un produs rezultat dintr-o secreție a albinelor tinere care au sarcina de-a hrăni matca. Acest produs este deosebit de lăptișorul comun, secreția obișnuită, a tuturor albinelor tinere, doicele, cu care acestea hrănesc larvele viitoarelor albine lucrătoare și trîntorilor. Matca (larva ei), este hrănită numai cu produsul acesta special „lăptișorul de matcă", care are caractere specifice, biologice, fizice și chimice.

Intr-adevăr „lăptișorul de matcă" este un concentrat biologic puternic avînd proprietăți deosebite în grăbirea ritmului creșterii celulelor, înșirurînd, se pare, dezvoltarea anumitor organe și provocînd o diferențiere funcțională foarte interesantă. Multe proprietăți ale substanței nu sînt pînă în prezent deplin clarificate, biologii și alți oameni de știință studiind asiduu, aspectele încă necunoscute ale lăptișorului de matcă. Albinele tinere produc această substanță în glandele lor faringiene între a șasea și a patrusprezecea zi a existenței lor. Cînd e proaspăt colectat, produsul are o consistență semifluidă, păstoasă, de o culoare lăptoasă, translucidă. In contact cu aerul devine, după un timp, opalescent și apoi se îngălbenește ușor. La o temperatură de peste 15 grade se descompune. Lăptișorul de matcă are un miros caracteristic, sui-generis, ușor aromat. Gustul este puțin acrișor, ușor astringent. In apă nu se topește decît în parte. Se pare că indicațiile lui favorabile în cosmetică se datoresc nu numai substanțelor hrănitoare pe care le conține ci și unei concentrații în ioni hidrogen, aproximativ identică cu aceea a pielei (așa numitul pH).

Ce conține lăptișorul de matcă? Valoarea sa și interesul mare pe care îl stîrnește sînt în mare parte și consecința unei nemaiîntîlnite varietăți de substanțe. Astfel, pe lîngă proteine, zaharuri, grăsimi și alte produse naturale, în lăptișorul de matcă se află prezente deopotrivă, vitaminele, fermenții și hormonii. Sînt prezente: Vitamina A, aproape întreg grupul vitaminelor B, Vitamina C, Vitamina E și Vitamina H. Toate acestea au un rol important în dermatologie, dar mai ales vitamina H, care determină frăgezimea și prospețimea pielei.

Amino-acizii, pe care de asemenea îi conține lăptișorul de matcă, au o funcție importantă în procesul de creștere și funcționare a organismului. Folosirea lăptișorului de matcă în cosmetică este relativ simplă dar deosebit de eficace, numai dacă se utilizează un produs recoltat în condiții cu adevărat științifice, care să-i asigure stabilitatea pînă în momentul cînd este consumat.

Se pot prepara creme hrănitoare, cu sau fără lanolină, la rece, folosindu-se un gram lăptișor de matcă la 50 grame excipient (vaselină neutră, eucerină, untdelemn, lanolină, etc.). Aceasta se întinde în strat subțire pe pielea curată și se aplică comprese calde, fără a masa, resorbția fiind suficient de rapidă. Se pot pregăti de asemenea cu mult folos, loțiuni de păr cu lăptișor de matcă, care masate la rădăcina părului, încearcă mătreața, întăresc firul, îi redau culoarea naturală... Menționăm în încheiere concluziile unor cercetători. Alain Caillas într-o lucrare apărută în 1957 afirmă că rămînînd cît mai obiectiv cu putință, cred că pot afirma că nici un alt aliment pe lume nu reunește într-un volum atît de mic un conținut atît de prețios de substanțe, dintre care fiecare constituie un element de seamă, iar cercetătorul sovietic Poltev spune că lăptișorul de matcă prezintă însușiri de înaltă valoare nutritivă, prin elementele cunoscute și necunoscute pe care le conține.

Anca BOGDAN

Practic ● Practic ● Practic

Inlăturarea petelor de cerneală

Este nevoie de multe ori să intervenim pentru a repara unul din cele mai frecvente accidente ale copiilor noștri și anume petele de cerneală pe caete. Obiceiul de a rade hîrtia cu lama, dăunează rezistenței acesteia. Iată ce vă sfătuim să faceți pentru a înlătura petele de cerneală: Luați un bastonaș de sticlă, din cele folosite în laboratoarele de chimie, pentru amestecarea soluțiilor. In lipsă puteți folosi cu tot atîta succes și mînerul unei periuțe de dinți vechi, dacă e din masă plastică și are vîrful ascuțit. Sub hîrtie, respectiv sub locul pătat de cerneală, așezați un carton gros. Umeziți un capăt al bastonului într-o soluție de permanganat de potasiu (30 gr. la litru) și atingeți pata. Veți observa că cerneala se lățește, însă își pierde din intensitate. Continuați să atingeți și porțiunile lățite. Cînd observăm că decolorarea stagnează, repetăm operația atingînd acum locul cu o soluție de bisulfit. In sfîrșit, este necesar uneori ca ultimele resturi de cerneală să fie tratate cu un decolorant și mai puternic, soluție de clor. După ce am sfîrșit și am obținut rezultatul dorit, lăsăm hîrtia să se svinte bine. Pe lîngă avantajul menținerii rezistenței și aspectului inițial al hîrtiei, acest procedeu ne îngăduie chiar să retranscriem pe locul respectiv, dacă e cazul.

NOUTĂȚI

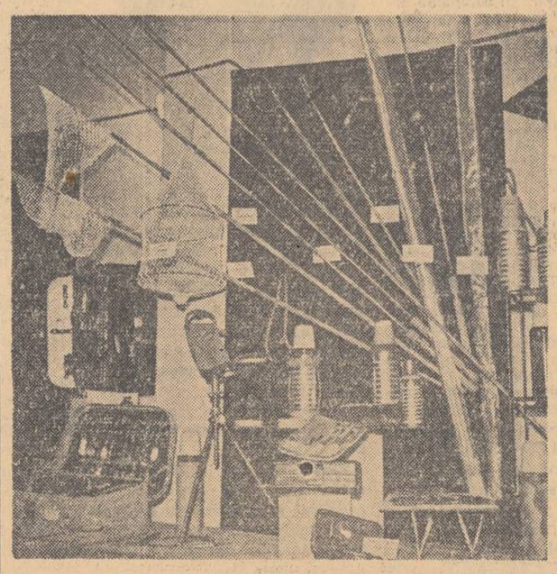

Peste două mii de articole și sortimente fabrică astăzi întreprinderile aparținînd industriei articolelor metalice de uz casnic. Printre acestea se găsesc multe, foarte multe chiar, care se fabrică pentru prima oară în țara noastră.

Anul trecut, în urma creșterii continue a numărului pescarilor amatori, s-a simțit nevoia de a se realiza uneltele pescărești în țara noastră. Astăzi, se fabrică lansete, vergele de pescuit, gafe, giuvelnice etc. Fotografia noastră prezintă o gamă întreagă de unelte necesare pescarului amator și care se realizează în aceste întreprinderi.

Două vitrine cu unelte pescărești

Iată, de pildă, lansetele, o unealtă de pescuit, pentru peștii răpitori. Ele se folosesc împreună cu mulineta, care permite aruncarea momelii la distanță, și mânuirea dirijată a momelii artificiale. Vergelele de pescuit sînt unelte simple pentru pescuit sedentar. Giuvelnicele, aceste coșuri din plasă de sîrmă sau sfoară permit să păstrăm vii peștii prinși. Gafele vin în ajutorul pescarului cînd a prins un pește mare, mai greu decît rezistența firelor de la vergele sau lansete. In acest caz cu ajutorul gafei (un fel de cîrlig) peștele este tras pe uscat.

Lingurii și nălucii sînt momeli artificiale pentru peștii răpitori. Ele sînt de diverse forme și tipuri, imitînd peștișorii înotînd, forma și culoarea lor, etc.

Incepînd de anul trecut, cînd aceste unelte s-au realizat pentru prima oară în țara noastră, au fost fabricate două tipuri de lansete tipuri de vergele pentru pescuit, 18 tipuri de linguri și năluci diverse tipuri de cîrlige, ancore, vîrtejuri, inele etc. spre bucuria pescarilor amatori, care așteaptă mereu noi unelte care să ușureze prinderea peștilor.

Ghidul gospodinei

LAPTELE

Laptele este alimentul ideal care conține aproape toate principiile nutritive indispensabile unei alimentații complete. El constituie o hrană substanțială pentru toate vîrstele

fiind cu atît mai recomandabil pentru alimentarea copiilor.

Laptele este relativ ușor de digerat, cu condiția ca, în special la adulți, să nu fie băut ca apa ci mîncat împreună cu un alt aliment ca pîine sau alte produse făinoase. Dat pe gît, cînd ajunge în stomac devine un chiag care este foarte greu dizolvat de sucurile gastrice și prin urmare greu de asimilat în organism.

Dacă am compara valoarea nutritivă a unui litru de lapte cu a altor alimente, socotind-o în calorii, vom putea observa că ea este egală cu: 750 gr. carne de vițel, 600 gr. carne de vacă, 400 gr. carne de porc, 9 ouă, 2,300 kg. varză, sau 1,300 kg. mere. El este bogat în vitaminele B1, B2, C, A, D, ca și în multe săruri minerale. Dintre substanțele minerale care se găsesc în lapte, calciul, fosforul, sodiul, potasiul și clorul se află în cantități apreciabile. Sărurile de calciu și fosfor sînt necesare formării țesutului osos; clorura de sodiu are un rol important în întreținerea echilibrului în organism.

Un lapte bun, nediluat, poate fi cunoscut după culoarea lui — albă cu nuanțe ușor gălbui. Apariția culorii roșii, albastre sau a altor nuanțe ne arată că avem de a face cu un lapte ce a suferit anumite procese fermentative sau de altă natură.

In general în alimentație se folosește mai des laptele de vacă. Nu trebuie crezut însă că laptele de bivoliță, oaie sau capră nu se întrebuințează ca hrană. Astfel cel de oaie este utilizat exclusiv la fabricarea brînzeturilor și a laurtului, iar cel de bivoliță — mai bogat în grăsime decît laptele de vacă — servește mai ales preparării untului.

Laptele este întrebuințat și sub forma derivatelor lui. Ele sînt destinate mai ales hrănirii convalescenților, copiilor, virstnicilor etc. Acest lucru este posibil datorită faptului că însuși laptele ca atare este un produs dietetic pentru orice vîrstă.

Acum, odată cu venirea verii, este indicat și în același timp foarte plăcut să se bea cît mai mult lapte rece, dulce sau bătut. Prezentăm mai jos cîteva preparate din lapte:

Laptele bătut

Poate fi preparat din lapte de vacă sau bivoliță integral. Există două metode de pregătire: a) laptele se pune la prins la temperatura camerei de 20 — 25 grade C. După ce s-a prins se bate cu telul; b) din lapte fiert sau pasteurizat. In momentul cînd este călduț se adaugă la 1 litru, una, două linguri (de supă) de smîntînă sau iaurt. In caz că avem în casă se poate adăuga puțin lapte acru de o zi. Se amestecă bine și se lasă acoperit la un loc mai cald. După ce s-a prins se bate cu telul. Este bine ca vasul în care se pune laptele la prins să fie din pămînt, acesta dînd un gust și o aromă aparte laptelui bătut.

Iaurtul

Se prepară din lapte fiert care se lasă să scadă trei sferturi, sau pasteurizat. Cînd este călduț adăugăm la 1 litru 3-4 linguri de smîntînă. Amestecăm bine de tot și îl punem în borcane de o jumătate kg la un loc cald, bine acoperit timp de 4-5 ore. După ce s-a prins îl punem la gheață.

Gimnastică

Pentru destindere

După orele de muncă pentru a vă destinde mușchii, vă recomandăm următoarele mișcări:

1. Pe loc, săriți în vîrful picioarelor, cît mai sus cu putință, picioarele rămînînd suple și împreunate.

2. Săriți, cambrîndu-vă cît puteți mai mult, brațele spre spate, palmele spre față, ca și cum ați lovi o minge imaginară.

3. In picioare, pe vîrfuri, brațele spre spate, săriți atingînd vîrfurile cu degetele mîinilor.

4. Aruncați un picior întins spre spate cît mai sus cu putință, îndoind talia cît mai tare, brațele spre spate, ca la fig. 2.

5. Cîteva mișcări de sărituri pe vîrfuri.

6. Pe vine, cu genunchii depărtați, spatele drept, destindeți-vă brusc, proiectînd brațele în sus.

Pălării de sezon

Intr-o recentă vizită făcută printre creatorii de modele de pălării, ne-am oprit asupra cîtorva, modele, de la „Arta modei" din Capitală care ni s-au părut că întrunesc o serie de deziderate: sînt originale, satisfac bunul gust, sînt ușor de purtat. Creatoarea de modele, Elena Dumitrescu, ne-a prezentat modelele de mai sus ce sînt confecționate din dantelă apretată și care se pot purta la diferite toalete, atît rochie, cît și taior.

Spălarea ciorapilor fără dungă

Incepînd din acest sezon veți putea purta și ciorapi fără dungă din fire de relon. Relonul face parte din grupa firelor sintetice poliamidice, așa că întreținerea produselor confecționate din această fibră urmează regulile obișnuite observate la fibrele poliamidice. Multă lume se întreabă de ce spălarea unor asemenea obiecte — cazul și al ciorapilor de relon — nu trebuie făcută cu apă fierbinte. Iată care este motivul: dacă spălarea s-ar începe cu apă încălzită la o temperatură ridicată, atunci s-ar putea întîmpla ca particulele de murdărie, de pe ciorapi de exemplu, să fie absorbite de fibre și fixate întocmai ca și un colorant, murdărind țesătura tricotată, dîndu-i o culoare neplăcută, gălbuie sau cenușie. De aceea recomandăm ca spălarea ciorapilor din relon să se facă cu apă la temperatura de 30—35 grade C.

Cum să ne purtăm în societate

In vacanță

Sezonul turistic fiind în toi, iar o excursie colectivă presupunînd traiul în comun pe o anumită perioadă de timp, am socotit utilă să abordăm, în cadrul rubricii noastre, unele aspecte care privesc relațiile dintre călători și bunele lor raporturi.

Inainte de toate călătorul nu constituie o „specie" aparte, el nu e scutit, sub pretextul ieșirii din rutina zilnică, de la respectarea normelor de bună purtare. In tren, pe vapor, într-un autocar, la restaurant, la hotel, în cadrul acestei societăți constituite „ad-hoc", el trebuie să rămînă același om cuviincios, stăpîn pe sine, îndatoritor cu toată lumea, îngăduitor față de ceilalți — poate chiar, în această împrejurare, și mai îngăduitor ca de obicei.

In liniile generale deci, toate regulile de bună purtare respectate în contactul zilnic cu oamenii se recomandă și călătorilor. Dacă ni s-ar cere să le enunțăm sumar, am spune, convinși că nu greșim: să nu facem nimic din ceea ce ar putea stîngheri sau supăra pe tovarășii noștri de drum; și, dimpotrivă să facem tot ceea ce ne stă în putință ca să-i îndatorăm și să contribuim la buna lor dispoziție, asigurînd astfel reușita deplină a călătoriei în comun. Acest respect al drepturilor altora, acest efort de a crea o atmosferă tovărășească, se pot manifesta pînă și în cele mai mici lucruri. Și cum, îndeobște, ele atrag după sine reciprocitatea, constituie totodată premizele unei bune înțelegeri. Dimpotrivă, a neglija aceste cerințe fundamentale înseamnă implicit a provoca neplăceri, contrarietăți care, încordîndu-se, pot duce la neînțelegeri dezagreabile.

Ceea ce vă vom spune mai jos, sînt lucruri cunoscute de fiecare dintre noi. Amintindu-le din nou, face — credem — un lucru util

IN TREN. La drum trebuie să ne luăm numai bagajele strict necesare, pentru a permite și altora să le ia pe ale lor. Odată instalați în compartiment, se impune de asemenea respectarea unor norme de bună suviință. Astfel, cînd aprindem o țigară într-un vagon de nefumători, trebuie să cerem încuviințarea tovarășelor noastre de drum, iar cînd ieșim pe culoar, riscînd să trecem peste picioarele celorlalți călători, să avem grijă să le cerem în prealabil scuze. Cînd deschidem geamul, să nu uităm să-i întrebăm pe ceilalți dacă aceasta nu-i supără. Să zicem că am ocupat în compartiment locul alturia: e de la sine înțeles că în cazul cînd acesta se reîntoarce, trebuie să ne ridicăm și să nu provocăm discuții inutile.

E ora gustării. Am scos din sacul cu merinde cîteva pachețele. După ce am mîncat, strîngem hîrtiuțele în care acestea au fost învelite și căutăm un coș unde să le aruncăm. E urît să lăsăm pe măsuța compartimentului pe jos sau să aruncăm peste fereastră, pe talazurile căii ferate, hîrtii alunoase, coji sau resturi de mîncare.

Un compartiment de cale ferată nu este nici dormitor propriu, nici sufragerie, nici cabinet de toaletă. In el trebuie să respectăm liniștea, odihna celorlalți călători. Nu putem pretinde să ardă toată noaptea becul, sub pretextul că suferim de insomnie, să ne scoatem seara pantofii în fața tuturor, să ne întindem pe toată lungimea canapelei, să ne radem dimineața sau să ne fardăm și să ne periem părul.

Dacă ne-am luat copilul în excursie, trebuie să avem bunul simț de a-l asista în toate activitățile sale. Pe toată durata călătoriei, să renunțăm la metodele pedagogice „extreme" față de niște oameni străini care au plecat să se distreze. Supravegherea copilului trebuie făcută cu multă atenție, dar fără ostentație, evitînd neplăcerile pe care acestea le-ar putea pricinui tovarășilor noștri de drum.

Mai totdeauna găsim printre noi oameni veseli, comunicativi, totdeauna puși pe glumă. Totuși, dacă aceștia întrec măsura și, de dragul unei vorbe de duh, își exercită „verva" în dauna unui vecin de compartiment, expunîndu-l ridicolului, ar trebui să-i atragem în mod ferm atenția atunci cînd întrece măsura.

Mai e nevoie să spunem că, după ce am luat masa în vagonul-restaurant nu trebuie să prelungim prea mult siesta, mai ales cînd vedem că mai sînt și alți călători care își așteaptă rîndul? Tot astfel, va da dovadă de politețe călătorul care va ceda, în vagonul de dormit, patul de jos unui om mai în vîrstă.

Norme generale

A pleca într-o excursie înseamnă a accepta ideea unei conviețuiri temporare comune și a respectării programului zilei cu toată strictețea. Nu ne putem permite „dizidențe" și mai ales nu ne este îngăduit să facem prozeliți în rîndurile celorlalți călători, să constituim grupuri separate, atunci cînd un anumit program nu ne convine. Trebuie să fim punctuali, să respectăm programul vizitării orașului, a muzeelor, spectacolelor. A fi în contratimp cu ceilalți călători înseamnă a provoca dezordini în buna desfășurare a călătoriei.

De asemenea, am da dovadă de lipsă de bunăcuviință dacă am critica cu glas tare bucătăria regiunii (sau a țării), care ne găzduiește, după cum a face mofturi la anumite feluri de mîncare, înseamnă a-l indispune pe ceilalți călători. La hotel trebuie să avem o ținută cuviincioasă față de personalul de serviciu, să respectăm liniștea locatarilor, să nu ocupăm baia prea mult timp, pe culoare să păstrăm o ținută vestimentară decentă, iar eventualele critici să le aducem la cunoștința conducătorului grupului căruia atrăgîndu-i atenția asupra unor anumite lipsuri, îi putem face astfel un adevărat serviciu. Și, mai ales, să știm să rămînem reîactari clevetirilor, să nu ne facem purtătorii de cuvînt ai bîrfitorilor.

Intr-un oraș străin trebuie să respectăm obiceiurile locului. Gazdele ne vor fi recunoscătoare și buna lor părere despre noi se va răsfrînge asupra întregului grup.

In drum trebuie să ne arătăm săritori la nevoie: să ajutăm femeilor încărcate cu prea multe bagaje, omului mai în vîrstă să coboare sau să se urce în tren, unui suferind să-și aline suferința.

In sfîrșit, cînd e cazul, și fără excese, să știm să ne arătăm — comunicîndu-i și altora și întreținînd astfel buna dispoziție a tuturora — entuziasmul pentru frumusețile naturale sau pentru realizările în muncă ale gazdelor. Respectarea acestei norme contribuie, într-o bună măsură, la renumele nostru.

După cum vedeți — nu adăugăm nimic nou la cele pe care le știați dinainte. A ne supune acestor reguli de bună conviețuire în colectiv, înseamnă a da dovadă de tact, acea calitate care presupune nu numai o vie inteligență ci și o infailibilă intuiție care ne îndeamnă, spontan, în toate împrejurările, să procedăm așa cum se cuvine, să rostim cuvintele care trebuie și să renunțăm la micile noastre tabieturi de dragul armoniei generale.

1) Rochie tricotată din ață de bumbac. La guler, mînecă și pe fustă grupuri de dungi subțiri, colorate.
2) Bluză dreaptă cu decolteul marcat cu un paspoal de culoare închisă, plastron alb.
3) Scampolo cu decolteul în formă de V, și plastron din patent în partea de jos a scampoloului dungi de culoare.
4) Bluziță prinsă pe cordon cu guler și mînecuță chimono. La guler și cordon garnitura de dungi.
5) Jachetă dreaptă cu guler și rever. De o parte și de alta a închizăturii două dungi colorate.
6) Scampolo cu o mică fentă prinsă în trei nasturi. La gît, manșetă și clape buzunar, o dungă îngustă de culoare.

Desene de Raia SOLOMONICA

CURIERUL NOSTRU

D. B. — Timișoara: Credem că nu aveți motive serioase pentru astfel de reținere. Există unele diferențe dar acestea nu pot constitui niciodată, în mod normal, cauza unor neînțelegeri. Cel mult, ele ar putea folosi ca pretext pentru a se ascunde cauze mai temeinice. Aceste cauze pot însă interveni — deși nu este de dorit așa ceva — și fără aceste diferențe. De aceea nu vă faceți nici un fel de probleme din acestea și continuați-vă drumul pe care ați pornit și pe care, sperăm și vă dorim, să aveți numai succes.

MIRELLA: Era și firesc ca scrisoarea dv. oarecum enigmatică să-l pună pe gînduri. In asemenea situații — fiind vorba de lucruri foarte sensibile — se cere foarte multă claritate. Orice echivoc poate da naștere la interpretări din cele mai diferite și uneori — din păcate — foarte neplăcute. Nu este însă prea tîrziu să-i explicați clar despre ce este vorba și să lămuriți astfel o situație care s-a complicat în mod inutil. Numai astfel lucrurile ar putea reintra pe făgașul lor normal.

ELENA C. — Sighișoara: Ne-ați scris mult prea tîrziu și astfel nu vă mai putem fi de folos. Scrisoarea dv. am primit-o cu trei zile înainte de data respectivă. Acest timp este cu mult prea scurt față de numărul mare de scrisori pe care avem a le rezolva. Sperăm că în alte împrejurări să vă putem fi de folos, dacă ne veți cere din vreme cele ce doriți.

VUȚA — Constanța: Intr-adevăr, se pare că intențiile sînt foarte bune. Spunem că se pare, deoarece nici dv. nu aveți încă suficiente probe convingătoare. Trebuie însă ținut seama de faptul că totul este abia la început. De aceea nu aveți nici un motiv să vă creați de pe acum probleme. Continuați cele începute, fiind în acest timp și foarte atentă sau, mai bine zis, circumspectă la evoluția situației. Sînt premize ca totul să fie bine. Depinde însă foarte mult de comportarea fiecăruia, de crearea și întărirea încrederii reciproce

GH. UNGUREANU: Am primit schițele dv. privind confecționarea unui balon și a unei parașute pentru copii și vă mulțumim. In limita spațiului disponibil, vom publica desenele dv.

RITTA — Cluj: Ne vom interesa pentru dv. și sperăm să obținem rezultate pozitive de natură să vă bucure. Vă vom comunica de îndată ce vom afla ceva.

MARINELLA G.: Am sezisat organele respective despre cele ce ne-ați informat. Sperăm că se vor lua măsuri și că în curînd veți găsi cele ce vă interesează. Modele de genți de vară vom publica în unul din numerele viitoare ale revistei noastre. La celelalte întrebări vă vom răspunde prin poștă.

DE-ALE COPIILOR...

Tata, mama și Puișor intră la restaurant:

— Ospătar, fii bun și adu-mi două halbe, cere tatăl.

— De ce nu comanzi nimic pentru mama, tăticule?

Neluțu și bunica se pregătesc de plimbare:

— Bunicuțo, vezi să nu uiți bomboanele, fiindcă au să-ți trebuiască, dacă începe să pling pe drum...

Tot la plimbare:

— Vai ce bine, începe să plouă! exclamă Măriuca.

— Îți place ploaia? o întreabă mămica.

— Nu, dar știu că trebuie să ne adăpostim într-o cofetărie...

GH. CHIRIAC

— Ah! Aici te simți în largul tău!...

Leneșul

— Calm, Vasile, calm! Ți-am spus să nu te forțezi!...

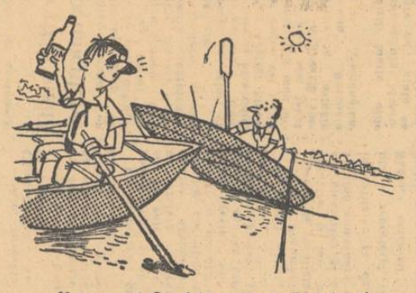

— Hai noroc! Cu d-ta n-am ciocnit încă!...

— Orice s-ar spune, aici sînt condiții mai bune ca la birou...

FRED GHENĂDESCU

— La vîrsta ta eram primul din clasă!
— Serios?! Ia fă-mi atunci problemele astea!

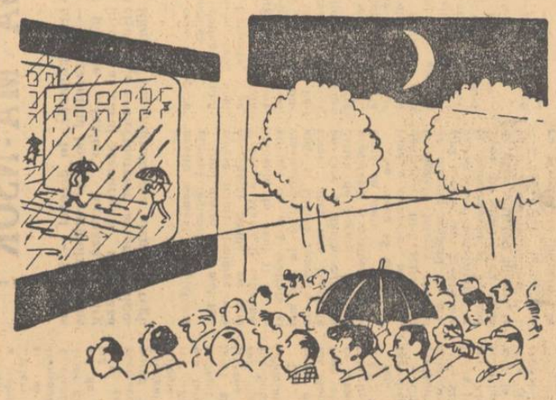

CONTAGIUNE

— Veșnic tînără și frumoasă!
— Vai, nu-mi mai spune: trebuie să văd un doctor. Simt că-mi scade vederea.

— Cît v-au costat florile?
— Dacă mă ții de vorbă, o să mă coste mult...

REBUS-magazin

COPIII

ORIZONTAL: 1) Instituție în care sînt lăsați spre îngrijire copiii mici, în timpul cît părinții sînt la lucru — Șervețel de pînză sau de mușama care se leagă la gîtul copiilor mici cînd mănîncă. 2) Legenda spune că întemeietorii ei sînt cei doi gemeni, Remus și Romulus — Ritmul inimii — Pînză fină, transparentă 3) Neglijare — A forța 4) Cu ele sînt adormiți copiii — Copil, puști — Fiu în limba arabă 5) Cap în Africa — Copilași (fig.) — Notă muzicală 6) Aici, copiii învață carte (pl) — A iubi un copil nespus de mult 7) Romancier portughez — Nota redacției — S. 8) Copilul a crescut! — Copil 9) Simbolul ruteniului — Guliver în țara piticilor! — Ieșe din craterul vulcanilor 10) Îmbrăcăminte pentru un nou născut — Specie de antilope — Ființă superioară 11) Din nou — Bucuria copiilor (pl) 12) Pălăria puștilor — Nume masculin 13) „...din copilărie" volum de povestiri de Ion Creangă — Însoțește răceala.

VERTICAL: 1) Personaj mitologic care își înghițea copiii de teamă să nu-l izgonească de la domnie — Os cu care se joacă copiii 2) „Copiii căpitanului Grant" de Jules Verne — A îndruma pașii copiilor în viață 3) Autorul versurilor:... „În vremea asta Cătălin / Vîclean copil de casă / Ce umple cupele cu vin / Mesenilor la masă /... — Joacă pe stradă în sunetul dărăbanelor spre bucuria copiilor 4) Locuitori din Ardeal — Armăsarul puștilor — Costel Niculescu 5) Moț tălaș! — Rapidul lui Dănuț 6) Deschizătura în iris prin care pătrunde lumina în ochi — Pană de despicat — În fine! 7) spun la gura sobei povești nepoților — Nu — Fructul fagului 8) „Nea..., nea..., tunde oaia și berbecul..." — Copii ce abia au apărut pe lume 9) Curs! — Pantaloni strîmți — Măsura lui Cuza 10) Idem — „...ca zăpada" 11) Expresie într-un joc de copii — Oficiul de spectacole și turnee artistice — Apă curgătoare 12) Poet romîn, autorul poeziei „Pruncul" — „Salut ...de pionier" 13) A dezmierda un copil — Instituții în care sînt îngrijiți și educați copii de vîrstă preșcolară.

Alex. ȘERBAN

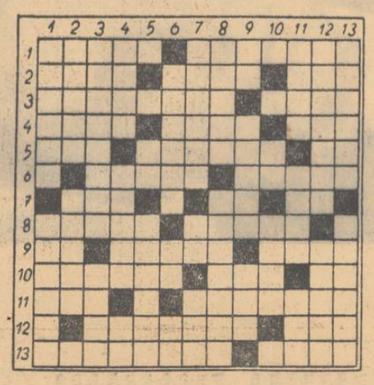

Și-am încălecat pe-o șa...

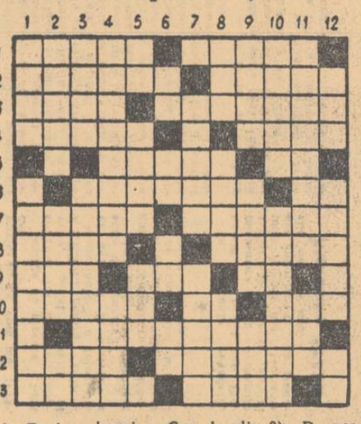

ORIZONTAL: 1) Se încalță, în poveste — „...lui Danko", basm de Gorki 2) Readuce viața în trupurile eroilor din basme (2 cuvinte) — A fost ...ca niciodată! 3) Fructele de aur ale basmelor — Autorul romanului „Ultima poveste" 4) ...Rodionovna, dădaca lui Pușkin, care i-a încîntat acestuia copilăria cu minunatele basme populare rusești — Nu departe de ...Ileana! 5) „Era" odată un moș... — Mirare 6) Titlu pentru coana vulpe — Pe malurile Nilului 7) „Migdalele" lui Topîrceanu în a căror „prefață" poetul își caută Muza prin grotele din povești — Ca fata săracului dintr-unul din basmele lui Ispirescu (pl.) 8) „Puiul de ...cel urît", basm de Andersen — „...Iorgovan", titlul unei povești de Călin Gruia 9) Și-am încălecat pe-o șa / Și v-am spus povestea... !" — Moș Martin cel veșnic păcălit de vulpe — Pe mine 10) Din armele lui Făt-Frumos — 3 voinici și 14 pitici! — „Farmecul" lui Țăndărică 11) Albă ca zăpada! 12) O atingea cu ușurință Păsărilă — Vorbesc, în basme și în fabule 13) „...Pestriță", basm de Frații Grimm — Voinicii din poveste.

VERTICAL: 1) „...pădurii", spaima din poveste — Unul din minunatele basme ale lui Creangă (două cuvinte) 2) „Fata de zăpadă", „Povestirile lui Hoffmann", „Flautul fermecat" ș.a. — A călătorit cu Ivan în țara basmelor, într-o suită de balet de compozitorul sovietic Cembergi — Cap de uliu 3) „De peste nouă mări și...!" — Frumoasa din „Luceafărul" 4) A se hazarda spre noi pericole, ca Harap Alb sau Făt-Frumos — Goli de prin părțile Șeherezadei 5) Nichel — Paloșul și buzduganul voinicilor din basme — „Trei fiezi cucuieți, / ...mamei descuieți etc." 6) În poveste! — Ca la 5 oriz. — Leac din basme — După „A fost odată"! 7) Ca mumă-pădurii! (pl.) — „Un tăciune și-un cărbune / ...băiete..."! 8) Legătură — Păcăliți (fig.) — Din neamul Ilirilor 9) Ființă iubită (fig.) — Mic, dar voinic! — Iubesc (lat.) 10) ...Rovan, autoarea volumului de povestiri „Cojoacele Babei Dochia" — Face vînt 11) Eroina unei pățanii mitologice cu mere de aur — Oraș în Norvegia 12) „Poveste cu o zînă de cinci...", poezie de Cicerone Theodorescu — „Povestea unui om..." încă una din istorisirile lui Creangă — La soare te puteai uita, dar la „dînsa" ba!

Horia POPESCU

Instrumente

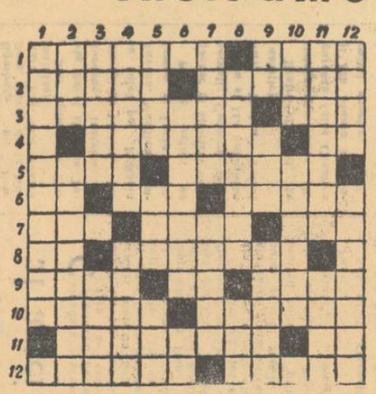

ORIZONTAL: 1) „Viori de primăvară" — Autorul concertului pentru două viori și orchestră, executat de David Oistrah și Yehudi Menuhin la Festivalul Enescu 2) Celebru constructor de viori — Dotați cu instrumentele și aparatajul necesar 3) Celebru violonist italian — Nume feminin... 4) Instrumente muzicale — Țeșite 5) Tobă (de carte...) — A pune la punct un instrument muzical 6) La orice instrument — La capătul aparatului respirator — Instrument muzical 7) Întrebuințez cuțitul — Se obțin cu ajutorul mașinilor de calculat — Plantă cu rădăcina cărnoasă, comestibilă 8) La aparat — Piatră semi-prețioasă de culoare albastră sau verzuie 9) Greutate pentru macara — Spetează — Aparat folosit pentru ridicarea la mică înălțime a unor greutăți mari 10) Sunetele sînt ...de instrumentele muzicale — Tip de fruct uscat 11) Capacitatea conștiinței de a descoperi pe cale rațională adevăruri care de fapt se bazează pe experiență și cunoștințele dobîndite anterior — Două din instrumente... 12) Trecute prin concasor! — Obiectele care sînt mișcate cu ajutorul macaralei.

VERTICAL: 1) Instrumentist de mare talent 2) În roman — Studiază corpul omului (pl.) 3) În fabula „Cvartetul" de Krîlov cîntă la contrabas și vioară, împreună cu ursul, țapul și maimuța — Acoperit cu zăpadă 4) După el sînt controlate instrumente de măsură — Materie densă cu aspect omogen 5) Unitate de măsură a forței — Așezat pe jumătate — Localitate în Baden 6) Păsuni — Cămașă cu flori 7) Sar... vin, îl prind / Se-ntoarce-arabul răsărind / Cu ochii înghețați (Cosbuc) (sing. neart.) — Dus dintr-o parte în alta cu ajutorul macaralei 8) Din Tirol — Constantin I. Georgescu 9) Prefix — Curelușă de mașină — Instrument de măsurat 10) Acela —... apă vioară / Face-te-ai neagră cerneală! 11) Compoziție solemnă pentru voci, cor, solo și orchestră — La plural, aparat de gimnastică 12) Intilnirea a două vocale — Prinse...

N. CORNEA

Seară literară

Se dau următoarele cuvinte: 1) Separat; 2) Urs.., alb 3) Sprinten, isteț 4) Un proverb spune că nu-și scot ochii unul altuia 5) Țel suprem către care tinzi permanent 6) Ciubotă 7) A cinsti.

Înlăturînd literele inițiale, obțineți cuvinte noi avînd următoarele semnificații: 1) Porțiune dintr-un întreg 2) Meșter în vase de lut ars 3) Frig de crapă pietrele 4) Care și-a pierdut vederea 5) Înălțime domoală pe care se cultivă vii și livezi 6) Plantă erbacee cu miros tare și plăcut, utilizată la prepararea unor ceaiuri medicinale 7) Dramă de H. Ibsen.

Inițialele cuvintelor obținute, în continuare vor da numele unui cunoscut dramaturg sovietic, autorul unei trilogii închinate lui Vladimir Ilici Lenin.

P. CIOBOTARU

CASNICĂ

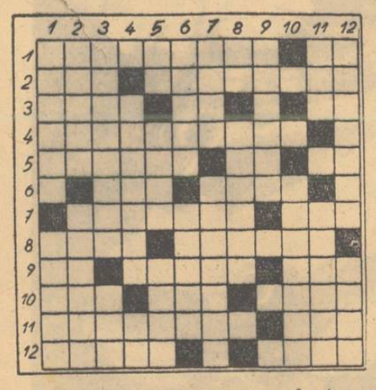

ORIZONTAL: 1) Dereticarea casei (mama sănătății) — Spetează 2) Fir — Tare sînt bune, mai ales umplute cu brînză de vacă! 3) Și aceștia-s buni, deși-s cam „mititei"! — Pronume personal — *Cel* pentru care se străduiește *ea* 4) De acolo se aprovizionează gospodinele cu coloniale, unt, brînzeturi 5) După ea se fac prăjiturile și e cerută de prietenele cărora le-au plăcut — Pronume personal — Înainte de amiază! 6) Așa sînt gufele înainte de a le pune la uscat — Există și o ...culinară 7) Corabie cu trei rînduri de vîsle — Ministerul Industriei Alimentare 8) Produce fermentația — Creangă de brad 9) Avocat — Prăjitură — În acest loc 10) Pește — Scaldă (pl) — A împodobi 11) Dependințe — Nu țin minte 12) Dormitor moldovean — Personaj feminin dintr-o povestire de Turgheniev.

VERTICAL: 1) Una din dependințe, ce interesează foarte mult pe gospodine — Materie primă pentru mămăligă 2) Folositoare — Tavă mică 3) Pitii — Clar, curat 4) Îndată e gata masa! — Poftim! 5) Tia Ploeșteanu — Curăță unghiile — Ajută la socotit 6) Nume feminin — El ne atrage privirile la televizor 7) Servește la prepararea cafelei — Piatră semiprețioasă 8) Servește la despicat lemne (reg.) — Aerisită 9) Uluit 10) Diminutivul unui ustensil de aprins focul al străbunelor noastre 11) Fire — Fel de mîncare (pl.) 12) Brînză de Brăila — Uite vezi!

Julieta FLOREA

DEZLEGAREA JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

PREMIERA TEATRALĂ

Valoare; Ser; Gide; Obuz; Sanie; Efect; Paloare; Aer; Ride; Abuz; Danie; Afect.
PARADA

TINEREȚE

ORIZONTAL: Meitus — Inimă — Iureș — Flăcău — T — Amic — Ojel — Ic — A — Istrati — Tăt — Ana — A — An — Eminescu — A — A — Lin — Student — Lentile — Ira — Fără — Te — Omul — Are — I — Tănase — T — Tinc — Rotaș — Alecsandri — I.

LICHIDE

ORIZONTAL: Recipient — S — Amara — Rărit — Vin — Haiduci — Ananas — An — C — Ce — Artă — Cal — Site — Sahia — Acri — Solid — Butoi — Ca — AB — I — Anonimi — E — La — Altai — Or — Acela — Tunse.

LUNA

ORIZONTAL: Soare — Ptolomeu — Tace — Aerian — La — Eminescu — Temă — Le — Atmosferă — S — Enescu — Tîrg — Na — Ist — TC — Raid — T — C — Țeșire — Liege — An — Rotații — Val — Nitel — Tas — Miri — Acu — Aselenizat — Lunar — Rarități.

FILATELIE

Mai mulți cititori din Roșiorii de Vede, printre care și tov. Ecaterina Micu, ne-au cerut indicații referitoare la întocmirea unei colecții filatelice.

De la bun început trebuie să precizăm că o colecție poate fi păstrată nu numai într-un album, ci și în clasoare. Dar o colecție filatelică nu este orice cantitate, mai mică sau mai mare, de mărci pe care le-ai strîns și le-ai păstrat. Atractivitatea filateliei și în mod special a unei colecții filatelice constă mai ales în concepție și estetică.

Primii pași în filatelie sînt deobicei șovăelnici, lăsîndu-te furat de bogăția de imagini, de frumusețea a zeci, sute și chiar mii de mărci, încît nu știi ce-ți place mai mult. De aceea credem că cel mai indicat sfat în asemenea împrejurări este să te hotărăști pentru o colecție cu un scop precis, acela care-ți poate oferi un mijloc de îmbogățire sau de verificare a cunoștințelor într-un domeniu care te atrage.

Astăzi este greu, putem spune aproape imposibil, de a realiza o colecție generală, care să cuprindă mărcile poștale emise în întreaga lume, sau măcar de țările unui singur continent. De aceea, în ultimii ani, a luat o mare dezvoltare filatelia constructivă, adică bazată pe colecții tematice. Dăm cîteva exemple: Lupta pentru apărarea păcii, Oameni celebri, Muzică și muzicieni, Știință și Tehnică, Floră, Faună, Sport. De o mare valoare educativ-instructivă este realizarea unei colecții de mărci a țării noastre. Ea este o adevărată enciclopedie în imagini, constituie un adevărat istoric al vieții poporului nostru.

Pentru o colecție cu o temă precisă, de pildă sportul, se pot strînge mărci din toate țările și ale căror desene au drept subiect imagini din viața sportivă, care sînt consacrate în mod special unui eveniment sportiv, cum va fi de pildă în acest an cea de-a 17-a Olimpiadă de la Roma. În cazul unei colecții pe țări, trebuie colecționate la început numai mărcile emise de administrația poștală respectivă. Mai tîrziu, cînd filatelistul dovedește cunoștințe avansate, el poate completa colecția sa și cu mărcile emise în alte țări, dar ale căror subiecte se referă la țara respectivă. Dăm de exemplu faptul că dintr-o colecție R.P. Romînă pot face parte și mărcile poștale emise în țările prietene, de pildă U.R.S.S. în 1952 în onoarea prieteniei sovieto-romîne (serie de 3 valori, ale căror desene reproduc stema R.P.R., Monumentul ostașilor sovietici din Capitală și Piața Universității).

O altă dilemă în fața căreia este pus filatelistul începător o constituie faptul că are de ales între mărcile noi și cele uzate. Cititori din Roșiorii de Vede ne-au întrebat pe care le pot colecționa. Noi răspundem că și pe unele și pe altele, dar cu o singură condiție: colecția va cuprinde sau numai mărci ștampilate, sau numai mărci noi. Și aceasta pentru că o colecție trebuie să fie uniformă.

În cadrul colecției, mărcile trebuie rînduite cronologic, în ordinea anilor de emitere, iar în cadrul seriei în ordinea valorii nominale, de la cea mai mică la cea mai mare. Colecția poate fi întocmită fie numai din unicate, adică din cîte un singur exemplar din fiecare marcă poștală, fie numai din blocuri de patru exemplare. În orice caz nu este indicat ca o colecție să fie constituită din mărci, dintre care unele într-un singur exemplar, iar altele din 2—3 sau 4 exemplare. Dacă dintr-o marcă sau mai multe, filatelistul are cîteva exemplare, cele în plus trebuie păstrate într-un clasor aparte.

Stăruim însă pe începători să se înscrie în cercurile filatelice care activează aproape în fiecare localitate din țară. Aici vor putea să-și îmbogățească cunoștințele din domeniul acestei atractive pasiuni, vor reuși mai ușor să-și completeze colecția prin schimb, să afle ultimele noutăți. Abonarea la revista de specialitate „Filatelia" este de asemenea un mijloc de consolidare a cunoștințelor filatelice.

Val TEBEICA

•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH

Cunoașteți „Apărarea Nimzovici"?

Mai mulți cititori șahiști ai revistei ne-au rugat să publicăm cîteva date privitoare la apărarea Nimzovici care a fost jucată de cîteva ori în recentul meci pentru titlul mondial Tal-Botvinik. În rîndurile de mai jos satisfacem această dorință.

Apărarea Nimzovici este caracterizată de mutările: 1. d4, Cf6; 2. c4,e6; 3. Cc3,Nb4 care duc la următoarea poziție clasică.

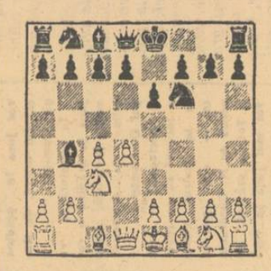

Această deschidere este relativ recentă; a apărut în practica turneelor, introdusă de maestrul A. Nimzovici, în anii de după primul război mondial. Apariția ei a produs un reviriment în teoria deschiderilor. Pînă atunci se considera, conform concepției teoreticianului Tarasch, că dezvoltarea armonioasă a figurilor și pionilor în lupte pentru centru trebuie să înceapă prin ocuparea fără întîrziere a punctelor centrale cu pionii susținuți de figuri. Nimzovici, ca și un alt teoretician cunoscut, Reti, a arătat că mai important decît ocuparea centrului este controlul lui. Apărarea Nimzovici este tocmai transpunerea în practică a acestei concepții.

În mod concret care este ideea deschiderii? În loc să răspundă la 1.d4 cu d5, pentru a lua sub control cîmpul e4, negrul recurge la o altă soluție și controlează acest cîmp indirect, cu ajutorul figurilor. Pe de altă parte, îngăduind albului să ocupe cu pionii cîmpurile centrale c4 și d4, negrul își dezvoltă în schimb mai repede figurile.

În majoritatea variantelor din această deschidere lupta se dă în jurul cîmpului e4: albul pregătind înaintarea pionului pe acest cîmp, negrul încercînd să împiedice.

Practica contemporană a maeștrilor, în mod cu totul deosebit a maeștrilor sovietici, a îmbogățit considerabil ideile acestei deschideri, atît din punctul de vedere al albului, cît și din cel al negrului. Resursele bogate și rezultatele bune pe care le aduce au făcut ca apărarea Nimzovici să fie un răspuns important al negrului în încercarea de a combate mutarea 1.d4. Este semnificativ că la ultimul campionat al U.R.S.S. apărea Nimzovici a fost printre cele mai utilizate deschideri, după siciliană, gambitul damei și indiana veche: ea a fost jucată de 16 ori, cinci partide fiind cîștigate de negru față de numai patru cîștigate de alb, restul de șapte terminîndu-se remiză.

Care sînt căile obișnuite de joc ale albului după 3... Nb4? Iată, în mod succint, o schemă a principalelor variante:

I. 4.a3. Cel mai tare răspuns, cunoscut sub numele de „atacul Sämisch". De menționat că de fiecare dată cînd Tal a utilizat apărarea Nimzovici în partidele sale cu Botvinik, acesta din urmă a folosit acest atac. Ideea mutării 4.a3 este aceea că, cu prețul dublării pionilor pe coloana c, albul rămîne cu perechea de nebuni care, împreună cu presiunea pe centru, oferă posibilități largi de atac pe flancul regelui. La atacul Sämisch *4.a3* negrul are la dispoziție, după *N:c3,+ 5. b:c3,* răspunsurile *5... c5, 6... d5, 5...Ce4, 5...d6, 5..., b6, 5... 0—0,* fiecare din aceste variante avînd, fireste, numeroase subvariante.

II. *4.Dc2.* Considerată de Alehin drept cea mai logică, deoarece pe de o parte albul întărește controlul asupra cîmpului e4, iar pe de altă parte evită dublarea pionilor c, care reprezintă o slăbiciune strategică.

III. *4.e3.* Această mutare este introductivă la așa-numitul sistem Rubinstein. Ideea acestei mutări este ca după mutarea Cge2 să se forțeze prin a3 schimbul pe c3 — albul reluînd cu calul și rămînînd cu perechea de nebuni și posibilități de atac. Această mutare are totuși un caracter pasiv și satisface scopul strategic al negrului în legătură cu cîmpul e4.

IV. *4.Db3.* Mutare jucată cu ani înainte de Botvinik, între altele și în celebra partidă cu Capablanca (Avro 1938).

Se mai joacă de asemenea *4.Cf3, 4.Nd2 4.Ng5, 4.g3.* Celor ce doresc să studieze mai temeinic această deschidere le recomandăm monografia lui Taimanov „Apărarea Nimzovici" apărută în limba rusă.

Iată mai jos, pentru analiză, cîteva partide fără comentarii cu deschiderea Apărarea Nimzovici.

Alb: K. Makarczyk
Negru: dr. O. Troianescu

Jucată în cadrul celui de-al II-lea Turneu internațional de șah al R.P.R. București 1951.

1. d4, Cf6 2. c4, e6 3. Cc3, Nb4 4. Dc2, c5 5. d:c4, 0—0 6. Cf3, Ca6 7. a3, N:c3 8. D:c3, C:c5 9. g3, b6 10. Ng2, Na6 11. Cd2, Tc8 12. b4, Nb7 13. f3, Ca6 14. Dd3, d5 15. c:d5, C:d5 16. Nb2, De7 17. Dd4, f6 18. h5 ? e5 19. Df2, Cc5 20. 0—0, Ca4 21. Tfb1, Tc2 22. Nc1, Cc3 23. Tb4, Dd6 24. De3, Cd5 25. Db3, Dc5+ și albul cedează.

Alb: Lutikov
Negru: Toluș

Jucată în cadrul Spartakiadei de la Moscova, 1959

1. d4, Cf6 2. c4, e6 3. Cc3, Nb4 4. e3, c5 5. Ce2, d5 6. a3, N:c3+ 7. C:c3, c:d 8. e:d, d:c 9. N:c4, Cc6 10. Ne3, 0—0 11. 0—0, b6 12. Df3, Nb7 13. Dg3, Tc8 14. Tad1, Ce7 15. Nd3, Cg6 16. f4, Cd5 17. C:d5, D:d5 18. f5, e:f 19. N:f5, Tce8 20. Td2, Na6 21. Tff2, Te7 22. Nd3, N:d3 23. T:d3, f5 24. Nd2, Te4 25. Dc7, Ce5! 26. Tg3, Cg4 27. Nc3, h5 28. Tf4, Tf7 29. Db8+, Rh7 30. T:e4, D:e4 31. Tf3, f4 32. Dd8, Tf6 33. d5, Ce3 34. h3, Tg6 și albul cedează.

Alb: Bertold
Negru: Iuliu Szabo

Jucată la turneul internațional de la Drezda.

1. d4, Cf6 2. c4, e6 3. Cc3, Nb4 4. e3, 0—0 5. Nd3, c5 6. Cf3, d5 7. 0—0, Cc6 8. a3, N:c3 9. b:c, d:c 10. N:c4, Dc7 11. Na2, Td8 12. Nb2, e5 13. h3, e4 14. Cg5, Tf8 15. f3, Dg3 16. C:e4, C:e4 17. f:e, D:e3+ 18. Tf2, c:d 19. c:d, D:e4 20. Db5, Dg6 21. D:g6, h:g 22. d5, Ce7 23. Tc1, Cf5 24. Tc7, Td8 25. g4, Cd6 26. Ne5, f6 27. N:f6, g:f 28. T:f6, Ce8 29. d6+ și negrul cedează.

POȘTA ȘAHULUI

RĂBOCEA NICOLAE (Rupea). **Aveți dreptate; jucătorul cu nr. 8 are albele în partidele cu 2, 4, 6 și 9.**

LUCIA și IULIAN TOPLICEANU (Cluj). **Și alți jucători din grupă au sezisat că jucătorul Culiță nu răspunde. Conform regulamentului, i se va da punct pierdut dacă nu va răspunde în timpul regulamentar și va depăși timpul de gîndire.**

TELEAGĂ PETRU (Vatra Dornei). **Cîțiva răspunsul de mai sus.**

Ing. ROMEO NEȘTIANU (Medgidia). **Terminarea unei partide se anunță redacției de către ambii jucători. Fiecare jucător este obligat să păstreze întreaga corespondență tocmai pentru a se putea eventual verifica exactitatea datelor privind ștampila poștei. Ținem seamă de propunerea dv. privind regulamentul.**

GAMA ALEX. **Se aprobă întreruperea. Urmează ca dv. să indicați adresa definitivă.**

★

Între 16 și 19 mai, au sosit la redacție scrisori din partea următorilor participanți la concursurile de șah prin corespondență: Proca Nicolae (Cluj), Zamfirescu Marian (Ploești), Ovidiu Someșean (Timișoara), Anghel Radu (București), Miculeanu Vasile (com. Vlășteni), Popescu Ianuarie-Doru (Galați), Munteanu Teodor (Birlad), Trandaf Sorin (Bercа), Zabloichi Petre (București), Zdrula Radu (București), Nilă Gh. (com. Sfetești) și M. Brenner (București).

Jocuri distractive

Patru pătrate

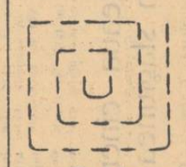

Din 35 de chibrituri a fost formată figura alăturată. Mutați doar patru chibrituri astfel încît să se formeze trei pătrate.

Dublarea suprafețelor

Unui meșter care confecționează jucării i s-au dat mai multe cuburi de lemn de dimensiuni egale pentru a lipi pe ele literele și cifrele necesare pentru joc. Suprafața totală a fețelor exterioare ale tuturor cuburilor s-a dovedit însă insuficientă pentru ca meșterul avea nevoie de o suprafață de două ori mai mare.

Cum a dublat meșterul suprafețele cuburilor fără să adauge cuburi noi?

17 cifre = 55

Așezați în pătratele schemei (pe

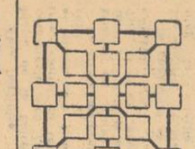

care e bine s-o măriți pentru ușurarea dezlegării problemei), următoarele 17 cifre: 20 (de cinci ori) 15 de trei ori) 10 (de trei ori) și 5 (de șase ori) în așa fel ca suma lor *de-a lungul fiecărei linii drepte marcate în desen* să fie egală cu 55.

Prietenii

Există cinci prieteni cu înălțimi diferite: Petrică, Jenică, Ionel, Fănică și Nicușor. Ionel este mai mic decît Jenică, Nicușor este mai mare decît Petrică, Fănică este mai mic ca Ionel, Fănică este mai mic ca Jenică, Nicușor este mai mare ca Ionel, Petrică este mai mare ca Fănică, Fănică este mai mic ca Nicușor, Petrică este mai mic ca Ionel, Jenică este cel mai mare și Fănică cel mai mic.

Care este ordinea înălțimii acestor cinci prieteni?

Secționarea triunghiului

Vă prezentăm un triunghi echilateral și vă cerem să-l secționați în patru părți egale.

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 137

CINCI PATRATE

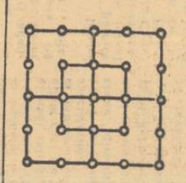

HEPTAGONUL

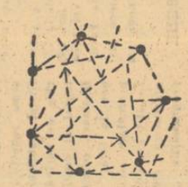

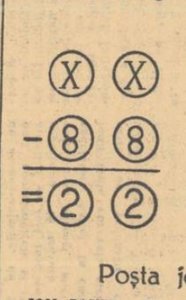

O SOCOTEALĂ CIUDATĂ

În cercurile de sus se pune cîte un zece latin (X) iar în cele de jos cîte un opt. Rezultă deci:

XX
88
22

Poșta jocurilor

ION PAVEL DUMITRESCU — Arad: Jocul pe care l-ați trimis l-am publicat anul trecut. Așteptăm să ne trimiteți altceva.

STELIAN MANTU — Craiova, ILIE SAVU — Iași, V. G. — Pienița, și alți cititori: Nu este necesar să trimiteți dezlegările jocurilor apărute la această rubrică. De altfel dezlegările se publică în fiecare număr următor apariției jocurilor.

DRAGOMIR SOITIȘ — Miercurea Sibiu: Vă rugăm să mai reveniți.

VASILE IONESCU — București: Vă felicităm pentru a doua soluție pe care ați găsit-o la jocul „Gardul". Așteptăm să ne mai scrieți.

N. VINTILESCU — Tîrgoviște: Din jocurile distractive pe care le-ați trimis am reținut două. După cum puteți constata unul s-a și publicat. Vă așteptăm în continuare.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

LUMINILE RAMPEI

„HOȚII" într-o nouă distribuție

La Teatrul Tineretului s-a reluat spectacolul *„Hoții"*, de Friedrich Schiller.

Spectacolul se joacă într-o nouă distribuție. În roluri principale apar: Marcel Gingulescu, Mircea Angheleș-cu, Al. Ciprian, George Marcovici, Ion Cipriș-n, Ion Cosma, Gheorghe Vrînceanu, Gh. Păunoș-cu, Lia Șahighian, Doina Tulescu.

Premiera la „Municipal"

În cursul viitoarei săptămîni va avea loc la Teatrul Municipal — sala Matei Millo — premiera piesei **„Pasăsca-gila"**, de Titus Popovici.

Acțiunea piesei se desfășoară într-un oraș de provincie, în zilele premergătoare lui 23 August 1944, în timpul retragerii trupelor hitleriste.

Din distribuție fac parte: Jules Cazaban, artist al poporului — în rolul unui profesor de muzică în casa căruia se petrece acțiunea — Liviu Ciulei, artist emerit — și Gh. Ghițulescu — în rolul pianistului Andrei. Lazăr Vrabie (Mihai), Fory Etterle, artist emerit (Iocot, Knappi), Ileana Predescu și Vasilica Tasteman (Ada), Vasile Boghițâ și Mihai Mereuță.

Direcția de scenă și decorurile sînt semnate de Liviu Ciulei, iar costumele de Fl. Fortu.

Cu actorii în vizită de documentare

Sîmbăta trecută, un numeros grup de artiști ai Teatrului Municipal au pornit dimineață spre Uzinele Chimice Romîne. Nu era o deplasare pentru reprezentarea unui spectacol, ci una de documentare.

Iată însoțiți pe actori cu autobuzul teatrului: Unul dintre ei, Nicolae Mavrodin, ne spune că Teatrul Municipal face astfel de vizite de documentare în mod organizat, ce s-au mai făcut pînă acum în scenă și ce asemenea vizite la uzinele „Mao Tze-dun", „Răsco-la din 1907" și „Semănătoarea".

„Sînt vizite foarte utile — ne spune actorul Mavrodin — care ne ajută să cunoaștem și să interpretăm mai bine figuri de muncitori comuniști, eroi ai pieselor originale care se joacă pe scenele noastre. În ce ma privește, aș putea spune că în interpretarea lui Vancea din „Dacă vei fi întrebat" mi-a fost de un real ajutor figura unui muncitor comunist întîlnit-una din uzinele noastre metalurgice".

Ajunși la Uzinele Chimice Romîne, artiștii Municipalului au zăbovit îndelung prin diferite secții — observînd atent munca plină de abnegație a muncitorilor, participînd la întîlnirea lor privește, la avîntată la întrecerea socialistă în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R. El au cunoscut, astfel, muncitori fruntași ca Gheorghe Smeureanu, electrician, Constantin Giogu, vălțar, brigadiere ca Florentina Oprișan, Florica Crăciun sau Maria Colan.

Artiștii de la Municipal s-au documentat, îmbogățindu-și cunoștințele și îuînd legătură directă cu viața uzinei.

A intrat în producție
un nou film muzical românesc
„NU VREAU SĂ MĂ-NSOR!"

Pe platoul de filmare Tomis dom neșteanimație. În decorul — ingenios realizat din materiale plastice — reprezentînd holul și coridorul imens al fabricii de textile din mase plastice „Texlon", lucrează cu sîrg echipa filmului „Nu vreau să mă însor", al cărui scenariu îl semnează Simion Macovei. Sub focurile încrucișate ale proiectoarelor, actorii și figuranții fac o ultimă repetiție înaintea filmării, sub îndrumarea atentă a regizorului Manole Marcus.

Acțiunea filmului este așezată pe o tematică ce cuprinde probleme ale vieții contemporane, desfășurîndu-se într-o fabrică de produse textile din mase plastice. În Bucureștiul zilelor noastre, prezentînd în imagini alese cele mai atrăgătoare și mai cunoscute colțuri ale Capitalei. Alte amănunte: filmul va fi realizat în culori, după cum ne spune Gh. Cornea, care lucrează împreună cu Al. Ințorsureanu, imaginea filmului. Distribuția va aduce pe ecran cîteva noi apariții: Nae Roman, Vasile Tomazian...

Fe scurt subiectul filmului se înfiripă în jurul unei drăgălașe secretare, al cărei suprem vis este de a cînta într-o operetă. Iar cum Nae Roman — în piesa responsabilului cultural al fabricii, Burlacu — este fermecat de drăgălita secretară, se va face lupte și punte pentru a-i aduce pe renumitul compozitor și dirijor Petre Grigorescu Manta (Geo Barton), care să pună în scenă opereta lui de mare succes, „Vreau să mă însor". Arta operetei va fi cîntată de artistul emerit Ion Dacian, care va apare în rolul tenorului.

Tomazian definește rolul maistrului Barbu, tatăl unei fete foarte frumoase, pe nume Rodica, interpretată de Irina Petrescu, pe care îți cunoșcut-o într-un rol dramatic din „Valurile Dunării". Aici însă, Irina Petrescu definește un savuros rol de comedie, ba mai cîntă și cîteva fermecătoare bucăți de muzică ușoară. Barbu-Tomazian, care se află în ultimul an la liceul seral, filmul coleg de clasă cu fiica lui, Rodica, este foarte prieenut la algebră și celelalte științe exacte, dar o cam încurcă la istorie, unde se teme în mod serios. În special de... Ștefan cel Mare.

Ștefan Tăpălagă — bine cunoscut din „Alo, ați greșit numărul", este un încercat fagotist și mai ales un pasionat compozitor — în ceasurile libere — care încurcă în așa bal firele comediei Inci, după cum ne-a mărturisit directorul filmului, Soare Enache, nici creatorii filmului nu le mai știu descurca. (Cel puțin pentru moment, completează prompt regizorul).

Unul dintre cele mai frumoase roluri feminine este personajul Sanda, pe care îl definește Maria Dumitrache, studentă în anul II la Institutul de artă teatrală și cinematografică. În film mai apar și Liliana Tomescu, în rolul unei fete șugubețe pe care o găsim cîtînd în cartea de bucate cum se prepătește o gustoasă plăcintă cu mere.

„Nu vreau să mă însor" fiind o comedie muzicală, desigur că firul acțiunii va fi împletit într-un buchet de plăcute melodii de muzică ușoară, noi creații ale cunoscuților compozitori Gelu Solomonescu și Edmond Deda. De altfel prima scenă de dans a și fost filmată la barul „Continental".

— Bine, dar totuși cine nu vrea să se însoare în acest film? — l-am întrebat nedumerit pe regizor.

— Sînt ei unii care, pentru a justifica titlul filmului, au prea ar vrea, însă pînă la urmă... o să vedeți în film — ne asigură regizorul Manole Marcus.

V. I. MIHU

Carnaval pionieresc

— Alo, tovarășa Silvia Chicoș? Alcl... Ce surpriză ne pregătiți?

...În ultimul timp dese au fost telefoanele primite de artista emerită Silvia Chicoș, fie acasă, fie la Radiodifuziune.

Cu dragostea-i cunoscută pentru copii și cu... răbdarea pe care o are totdeauna, Silvia Chicoș a dat tuturor răspunsuri amănunțite, promițînd că le va pregăti o plăcută surpriză dacă, firește, vor învăța bine și se vor prezenta la întîlnire numai cu note mari...

De altfel, artista a tinut să se documenteze pe „teren" de rezultatele în învățătură și la disciplină ale pionierilor și școlarilor, vizitînd numeroase școli și în calitatea sa de... Nicu-liță — reporterul, cel de la Radio, culegînd impresii dintre cele mai interesante.

Unele dintre acestea — sub forma unor șecheuri și cuplete — le va aduce la cunoștință chiar pionierilor și școlarilor, cu prilejul Carnavalului ce va avea loc la Palatul Pionierilor.

La acest Carnaval, la care au fost invitați 5.000 de pionieri și școlari, își vor da concursul și alți actori și se vor produce totodată și formațiile artistice ale Palatului Pionierilor.

Pregătirile în vederea acestui Carnaval s-au făcut cu foarte multă însuflețire.

Intr-una din aceste după amieze am asistat la repetițiile ce s-au desfășurat la Palatul Pionierilor. Echipa de dansuri era în plină activitate. Copiii, îmbrăcați în frumoase costume, executau diferite dansuri populare.

Intr-un alt colț al scenei Teatrului de vară al Palatului Pionierilor, repetau actrițele Silvia Chicoș, Luiza Derderian-Marcoci, Didi Ionescu-Felea, Ioana Matache. În pauză, pionierii și școlarii discutau cu actrițele pe care le-au admirat în atîtea și atîtea rînduri și cu care făceau acum... schimb de experiență.

— Nu-i așa că sînteți... Motanul încălțat? i se adresează la un moment dat o pioniercă, artistei Luiza Derderian-Marcoci.

— Într-adevăr eu sînt, fi răspunde glumind artista, și care pe scena Teatrului Muncitoresc C.F.R. interpretează rolul titular din piesa „Motanul încălțat".

— Ce mult mi-a plăcut cum făceați pe Motanul...

— Și mie...

— Și mie...

Apoi, micii artiști cereau lămuriri lui Didi Ionescu despre cine-i Țiță și cine-i Rică cel de la Radio, care sînt în... dezacord cu știința, discutau cu Ioana Matache despre sport, rugînd-o să mai apară într-un rol în care să vorbească despre „echipa de pitici" etc. etc.

Echipa de dansuri a Palatului Pionierilor, iar în prim plan artistele Silvia Chicoș, Didi Ionescu-Felea, Luiza Derderian-Marcoci și Ioana Matache

Întîlnire cu un prieten

De pe afișele care anunțau la Moscova acum cîteva zile premiera filmului „Pămînt desțelenit" (după nemuritorul roman al lui Șolohov), mă privea parcă un chip cunoscut... Nu era altul decît Nagulnov, eroul șolohovian, interpretat de Evghenii Matveev.

Vă aduceți aminte de actorul Evghenii Matveev? A fost de două ori în România: o dată cu prilejul premierei minunatului film sovietic „Casa în care locuiesc", și a doua oară cu prilejul turneului la țara noastră a Teatrului Mic din Moscova în ale cărui spectacole a interpretat cîteva roluri principale.

Într-una din seri l-am făcut o vizită în culisele Teatrului Mic, în prima pauză a spectacolului „O casă din cărți de joc"... Eram pregătit să-i pun multe întrebări dar m-am văzut nevoit la început să fac față valului de întrebări adresate de Evghenii Matveev. Ce e nou la București? Ce s-a mai construit? Ce piese noi se joacă? Ce filme românești sînt în lucru? etc. Vă dați desigur seama că în prima pauză a trebuit să răspund la... „interviul" ce mi se lua și să promit că voi transmite salutări tuturor prietenilor... Și cunoscutul actor din Moscova are destui de mulți în țara noastră.

În seara aceea, după spectacol, am stat mult de vorbă. În ultimii doi ani, Evghenii Matveev a filmat trilogia lui Tolstoi „Cazacii". De altfel, spectatorii din țara noastră au avut prilejul să vadă, în filmele „Adunarea pestriților", „Minzul" (ce vor urma după o scriere a lui Șolohov) și în fine, în „Pămînt desțelenit"...

Un... „amănunt" pe care, poate din modestie, Evghenii Matveev nu l-a amintit, l-am aflat de la alții: nu de mult a primit înaltul titlu de „artist emerit al R.S.F.S.R.".

Iată în continuare redarea dialogului nostru:

— Cine sînt autorii și protagoniștii filmului „Pămînt desțelenit"?

— Scenariul aparține lui Lukin și Salmagonov, regizor: Alexandr Ivanov, rolul lui Davidov joacă Cernov, în rolul lui Luskăi — Ludmila Hitlaeva, cunoscută probabil spectatorilor români din filmele „Pe Donul liniștit" și „Cocuibeci". În rolul lui Moș Șciukar joacă actorul Doroleev. Interesant de menționat că în prima montare din 1939 a acestui film — regizor I. Ralzman — tot Doroleev a interpretat rolul hîtrului Șciukar.

— Unde s-au turnat exteriorarele?

— La sfatul lui Mihail Șolohov, filmările s-au făcut în stanița Kargonovskaia din Cuban. Au fost zile pline de întîmplări interesante. În primul rînd îna să-i spun că toți localnicii staniței ne-au ajutat în scenele de masă. Cei mai bătrîni, care-și aminteau bine de anii aceia și care (ca să vezi cît de bine a prins Șolohov tipurile oamenilor) afirmau chiar că l-au „cunoscut"., personal pe Davidov și pe Nagulnov, ne tineau foarte de... „scurt". În ce privește costumele pe care le purtam. Cum vedeau ceva nelalocul său, se duceau direct la regizor și îi faceau rectificările cuvenite. De un mare ajutor ne-a fost Svetlana Turkova-Șolohova, fiica lui Mihail Șolohov, o bună specialistă în filologie, care a studiat temeinic diferitele cazaclor.

— Și acum, o întrebare foarte plată, dar necesară în orice interviu: care sînt planurile de viitor?

— În primul rînd seria a III-a a filmului „Pămînt desțelenit"... Se lucrează acum la scenariu... Toată echipa este foarte nerăbdătoare să continue lucrul. După aceea, mi s-a propus un rol la care, sincer să fiu, visam de mult: Nehliudov — în scenariul „Învierea" după capodopera lui Lev Tolstoi...

Am și alte planuri, dar poate că ne vom mai revedea...

Înainte de plecare, i-am solicitat lui Evghenii Matveev, artist emerit al R.S.F.S.R., pentru cititorii „Magazinului", o fotografie cu autograf. E. Matveev a scris următoarele:

„Îmi amintesc și-mi voi aminti totdeauna de minunații spectatori romîni. Sper că ne vom întîlni la filmul „Pămînt desțelenit".

★

În speranța revederii, ne-am luat rămas bun. Prinsunem de a transmite publicului romînesc salutul unui prieten din Moscova am îndeplinit-o... în rîndurile de mai sus.

Alexandru STARK

Săptămîna viitoare pe ecrane

În cursul săptămînii viitoare, pe ecranele cinematografelor din Capitală vor începe să ruleze noi filme. Din producția studiourilor sovietice, spectatorii bucureșteni vor viziona filmele „FOMA GORDEEV", după romanul lui Maxim Gorki, puternice rechizitorii la adresa exploatării și jafului negustorimii ruse din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, și „MAMELUCUL", un emoționant film din istoria zbuciumată a poporului gruzin din secolul al XIX-lea.

Va mai rula de asemenea filmul cehoslovac „CERCUL", inspirat din viața unei familii din zilele noastre.

În clișeu, o scenă din filmul „FOMA GORDEEV".

AGENDA CIRCULUI

Rețeaua cinematografică în stagiunea de vară

Întreprinderea Cinematografică a orașului București a luat o serie de măsuri în vederea stagiunii de vară. Spectatorii bucureșteni vor primi cu bucurie vestea că anul acesta vor fi amenajate mari cinematografe în aer liber, cu mare capacitate și anume pe stadioanele Capitalei: „Republicii", „Giulești", alături de cel de la „Dinamo", care se află în funcțiune. Un mare cinematograf în aer liber, cu o capacitate de 3000 locuri, va fi curînd amenajat pe patinoarul artificial „23 August". În vederea asigurării unor condiții cît mai bune de vizionare, aceste grădini vor fi înzestrate cu aparate de proiecție noi, fiecare grădină urmînd să aibă de asemenea montat cîte un ecran lat.

Noutăți de la Filarmonica

În prima jumătate a lunii iunie, Filarmonica de Stat „George Enescu" are înscrise două concerte simfonice extraordinare. În zilele de 4-5 iunie, cu ocazia sărbătoririi a 150 de ani de la nașterea compozitorului Robert Schumann, va avea loc un concert dirijat de maestrul George Georgescu, avînd ca solist pe pianistul Valentin Gheorghiu. Programul cuprinde concertul pentru pian și orchestră și Simfonia IV-a.

În zilele de 11 și 12 iunie, Filarmonica va concerta sub bagheta cunoscutului dirijor Ianoș Ferencsik, din R.P. Ungară.

REFLECTOR

Copii dansînd

Într-o sală de luni, cu un public de părinți entuziasmați de acasă de proprii copii, A.R.L.U.S.-ul a sărbătorit pe Ceaikovski. O echipă de cîntăreți și dansatori a Teatrului nostru de Operă și Balet și-a împărțit recolta tunetelor iscate între palme cu vreo 20 de copii mai puțin crescuți în stat și mai către adolescență. Sărbătoarea a plăcut definitiv și căldura de sub plafonul teatrului a înregistrat o ridicare simțitoare de grade. Între scena ornată în material plastic, poleită cu dulcea foiță de staniol a reflectoarelor și sala gata să exclame, s-a produs scînteia electrică a entuziasmului.

N-am să scriu aici despre romanțele care-mi aminteau joaca frunzelor de arțar în amurg, cînd prăbușirea soarelui în neant are melodie și nici n-am să încerc să par că am o ureche desmierdată și prețuită la cintec. Îl iubesc pe Ceaikovski pentru furtuna, melancolia, patetismul și filozofia muzicii lui, tot atît cît îl iubesc pe Beethoven și Bach. Îmi place paleta lui de bemoli și căutarea din versul spus între suspinele pianului și căderea de apă a măsurilor simfoniei „Manfred". Cred despre un artist că e cu atît mai mare cu cît nu se mulțumește cu dagherotipia propriului procedeu. Trăsătura este unul dintre aceia care are în grădina lui flori în toate nuanțele. Despre dans și copii, las acum pentru să fugă pe hîrtie, în acompaniamentul pianului auzit.

„Inflexiunile de sălcii ale amforei omenești", cum spune părintele poeziei moderne românești, Arghezi, trebuiesc deprinse de la vîrste numărate pe primele degete ale mîinii stîngi. Cînd încă n-a aflat de semnele alfabetului, dansatoarea pe vîrful piciorului trebuie să știe aruncarea gleznei spre public. E un exercițiu de hamal, cu durata de o viață.

Pe muzica subțire ca firul de mătase sugea trezirea unei păpuși, cînd simți răcoare și umezeală sub cămașe fără să fii în cîmp, 20 de păpuși de porțelan cu ochi mirați, trăgînd cu coada ochiului, cum se zice, la parterul plin pînă la refuz de părinți cu un patriotism familial ce se manifesta prin exclamări de acasă: „Bravo Nadia! Bravo Isabela:.." ne-au ridicat în picioare cînd dansul s-a terminat.

Intre 3 și 5 ani, fâlpturile fragile au stîngăcii delicioase și membrele n-au învățat rutina.

Rîndurile se strîng și se desfac. Mătasea sau materialul transparent al rochițelor de păpuși se agită și odată se culcă. Materia doarme o clipă pe scîndură, sub becul acum întunecat ca o pleoapă lăsată și apoi la țipătul lui sol, un fulger mărunt, neuzat, trezește chipurile curioase. Nu e hora de petrecere. O linie de fîinte agitate la vîntul orchestrei, o linie de trestii bătute de un crivăț subteran sau clătinarea verticală a apei spre adînc, cutremurînd volumele lixe încăpute între două maluri de pămînt.

La sfîrșit, într-atîta entuziasm detirant, căutîndu-și mama din rîndul patru, fetița cu ochi de ametist a rătăcit ieșirea. O mînă anonimă salvatoare o împinge între sipcile de carton ale culiseior și cortina galbenă se închide cu știință. Pe la poalele ei se agită pantofii cu toc ai profesoarei, care la adăpostul zidului de catifea refface ordinea.

Micile zîne înăuntrul cu flori artificiale, multumesc pe rînd ca la Opera Mare, plecîndu-și grațios gîtul și învățînd încă să vrea dansul clasic. Noi aplaudăm cu bețe. Bravo profesoarei lor, bravo celor care l-au cîntat pe Ceaikovski cu prospețimea frunzișor de arțar cînd se pleacă zărcă o jumătate de ceas a înflorat o grădină de degete albe...

Eugen BARBU

Artiștii și sportul

O vizită la asociația sportivă „Arta - cinematografie" din cadrul Casei Artiștilor ne reamintește de o veche preocupare a slujitorilor scenei: sportul. Tocmai au sosit la sediul asociației listele trimise de colectivele sportive ale teatrelor, desemnînd actorii sportivi și disciplinele la care s-au înscris pentru noii campionate inter-teatre.

Cu acest prilej aflăm că Municipalul și Opereta au bune formații de fotbal. Ștefan Ciodaru este organizatorul și animatorul echipei de fotbal a Operetei, Daria Dron este ișteadreapta al echipei Municipalului, Benedict Dabija, handbal, Mircea Albulescu, inter-stînga. Tot la fotbal mai figurează pe liste Dem. Savu, de la Nottara (un bun centru înaintaș).

Mai notăm pe Flavia Buref și Olga Tudorache, înscrise la disciplina hipism, iar la volei pe Mihaela Juvara, Vasilica Tastaman și Lucia Mara.

Printre actori se găsesc și sportivi consacrați: Carmen Stănescu și Lia Șahighian (tir), Traian Petruț (natație).

Dintre virstnici, în listele sportivilor figurează Jules Cazaban și Ion Manta la pescuitul sportiv.

Pregătiri pentru spectacole în grădină

La Teatrul Armatei se fac pregătiri pentru spectacolele care se vor juca în grădina acestui teatru, de lîngă Cișmigiu.

În premieră se va juca la grădină o comedie sovietică, „Vinovatul", de dramaturgul O. Osmov.

Spectacolul — care a lucrat să se repete la Teatrul Armatei — este pus în scenă de N. Gărdescu.

Tot la grădină se vor mai juca în vara aceasta spectacolele: „Musafiri nepoftiți", „În căutarea extraordinarului" și „Viori da primăvară".

Ion Piso în rolul ducelui din opera „Rigoletto"

Un nou succes peste hotare al artei interpretative românești

Calendarul prezențelor românești peste hotare a consemnat recent un nou turneu și în acești timp un nou succes al artei interpretative românești. Este vorba de turneul în Uniunea Sovietică al tenorului Ion Piso, primsolist al Operei Romîne de Stat din Cluj, laureat al Premiului de Stat.

Publicăm mai jos spicuiri din ziarele cîtorva orașe pe ale căror scene lirice a debutat artistul romîn, interpretînd rolurile principale ale operelor „Rigoletto", „Traviata", „Tosca" și „Faust".

Sub titlul „Oaspeții noștri: Ion Piso — poet", ziarul „Zorile Orientului" din Tbilisi, scrie printre altele: **„Talentatul artist mește în mod fericit o rară măiestrie artistică și un bun exterior scenic. Are o voce de tenor mare și frumoasă, lirico-dramatică, care sună precis și viu în toate registrele. Cîntărețul stăpînește la perfecție nuanțele vocii de la cel mai delicat piano pînă la cel mai puternic forte, știe să varieze timbrul sunetului, să-i dea căldură și blîndețe. Artistul te cucerește prin sinceritatea și temperamentul său, prin farmecul său excepțional de cîntăreț.**

Un alt ziar gruzin, „Vecerni Tbilisi", sub titlul „Oaspete din țara cîntăreților", menționează: „Aria ducelui din actul IV al operei „Rigoletto" a fost interpretată de cîntărețul romîn de trei ori; acesta a fost dorința spectatorilor. Ion Piso a cîntat strălucitor, a jucat excelent și a fost aplaudat după merit de către spectatori; nu odată spectacolul a fost întrerupt de aplauze, oaspetele a fost rugat să bisece, a primit buchete de flori...".

Ziarul „Kommunist" — Erevan: „O figură expresivă, o voce puternică, o accentuare plină de frumos a frazelor muzicale, o îmbinare inteligentă a gestului brusc cu mișcări grațioase, plastice — Ion Piso creează adevărate personaje vii, impresionante. Trecerile fine de la forte la piano și invers redau personajului adevărate umbre și lumini".

„Steagul comunismului" — Odesa: „Tînărul artist posedă o îmbinare fericită a unei mari măiestrii artistice, cu minunate posibilități vocale. Vocea lui caldă cucerește pe spectatori. Publicul din Odesa a apreciat la un înalt nivel arta oaspetelui romîn".

LA NAȚIONAL:

„Poveste din Irkutsk" de Alexei Arbuzov

Teatrul Național „I. L. Caragiale" va prezenta zilele acestea, pe scena sălii Comedia, o nouă premieră: „Poveste din Irkutsk", dramă în două părți de Alexei Arbuzov, în traducerea Emei Beniuc.

Punerea în scenă a acestei piese a ridicat, din punct de vedere tehnic, probleme deosebit de interesante, dar și grele, necesitînd realizarea a două turnante pe un plan înclinat, care să dea posibilitate numeroaselor schimbări de tablouri să fie executate în mod rapid.

— În scopul acesta — ne-a declarat Dumitru Lazăr, șeful serviciului mecanic al Teatrului Național — au fost create mecanisme speciale de mișcare, turnantele vor fi dirijate printr-un sistem de comandă automată, de la distanță.

Pentru funcționarea în cele mai bune condițiuni a noilor instalații, colectivul de tehniceni și mașiniști al Teatrului a depus o muncă susținută și entuziastă.

Pictorul Jules Perahim, care semnează scenografia spectacolului, ne-a declarat următoarele în legătură cu montarea acestei piese:

— Întreaga acțiune se desfășoară pe un dispozitiv scenic în care locurile sînt marcate printr-un element simplu. Dispozitivul acesta de actoriori largi posibilități de desfășurare a jocului și s-ar putea spune că dispozitivul „joacă" odată cu interpreții, subliniindu-le mișcările și evoluțiile scenice. Spectacolul va prilejui nu mai puțin de 21 mișcări ale turnantelor.

Regia spectacolului „Poveste din Irkutsk" aparține artistului emerit Radu Beligan.

— Întregul nostru colectiv — ne-a declarat el — a descifrat cu pasiune destinele eroilor piesei. Ne-am străduit să realizăm un spectacol intim și în același timp avîntat, emoționant și plin de meditații. Am căutat să înlelegem și să redăm poezia actualității noastre, să dăm spectatorului un suflu proaspăt, direct, de viață.

Distribuția piesei lui A. Arbuzov cuprinde pe Marcela Russu (Valia), Emanoil Petruț (Viktor), Draga Olteanu (Larisa), N. Gr. Bălănceanu (Serdiuk), Matei Alexandru (Serghei). În celelalte roluri: Emil Liptac, Victor Moldovan, Mircea Cojan, Liviu Crăciun, Elisa Plopeanu, Raluca Zamfirescu, Simona Bondoc, Coca Andronescu, N. Enache, Elisabeta Preda, C. Stănescu, Dem. Rădulescu etc.

La cinematograful copiilor

Poate o să vi se pară de necrezut, dar cinefilii pe care i-am văzut nu aveau mai mult de trei, patru ani. Doi cîte doi, treceau, în frunte cu educatoarele, pragul cinematografului, cu pași mici, emoție pe care o încearcă spectatorul matur. Numai că ei aveau ceva mai pe sus primăverii, îmbujorîndu-le în buchetul vîrstei. Reprezentau doar cîmpul de zi al unei întreprinderi. Ca să aflăm cum s-a născut această prezență nouă în viața spectatorilor, am făcut o vizită tovarășului Ion Erceanu, directorul Întreprinderii cinematografice a orașului București.

— Într-adevăr, ne declară tovarășul Erceanu, în urma sugestiilor venite din rîndul publicului, am deschis de curînd un cinematograf al copiilor, în str. Doamnei, primul de acest gen în țară. Spectacolele prezentate aici se adresează atît copiilor de vîrstă preșcolară, cît și elevilor, programările fiind vizionate în mare parte de grupuri organizate. Cum au privit micii spectatori cinematograful lor? Iată ce spun cîteva: în luna aprilie spectacolele au fost vizionate aici de aproape 14.000 spectatori, în timp ce în cursul a numai două săptămîni din luna mai numărul spectatorilor a fost de aproape 10.000. Filmele de desene-animate, de pași, documentarele și cele artistice au fost înscrise în repertoriu în măsura în care s-au adresat micilor spectatori. Astfel, în cursul lunii iunie vor rula alei o serie de producții ca: „Ziua nașterii", „Vulpea și lupul", „Năzdrăvăniile isteței", „Albinița lacomă", „Acolo unde trăiesc pelicanii", „Aventurile unei prichindițe", etc. Un program special îl va constitui filmul sovietic de păpuși de lung metraj „Ali Baba și cei 40 de hoți".

Numeroase alte montări sînt în curs de pregătire.

M. DAMIAN

În Egipt, fotografiată în fața piramidelor

Al. GHERGHE

IN CÎTEVA RÎNDURI

FLORIN VASILIU

tînărul și talentatul actor al Teatrului Tineretului, cunoscut spectatorilor din spectacolele „Ultimul tren", „Mult zgomot pentru nimic" și „Partea leului", a fost distribuit în rolul Nelu din comedia „Scrisori de dragoste", recenta premieră a acestui teatru.

NICOLAE MAVRODIN

va apare într-un rol principal, Epaminonda Vătaiu, din piesa „Întoarcerea" de Mihai Beniuc, a cărei premieră va avea loc în curînd pe scena acestui teatru.

NELLY DORDEA

de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", care a-pare cu succes în piesa „Surorile Boga" de Horia Lovinescu, repetă în „Învierea", dramatizare după Tolstoi și în piesa „Maria" de Vasile Iosif, viitoare premiere ale primei noastre scene.

CLARA VOLINI

solistă a ansamblului de balet al Teatrului de Operă și Balet, pe care o vom revedea în „Priculiciul" de Zeno Vancea, în spectacolul de joi 2 iunie, ce va fi transmis și de postul nostru de televiziune.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 139 ★ Sîmbătă 4 iunie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN“ | „MAGAZIN“ MEDICAL | SPECTACOLUL „MAGAZIN“

In acest număr:

Năravuri și moravuri
„Nu mai fi elefant!“
de Nicuță TANASE

Cercetări și metode noi în tratarea bolilor de ochi

De la cutremure la Cosmos

MODA:
Accesorii pentru vară

Filme pe care le vom vedea

Puncte de vedere
Ca să știm cum stăm
de Dan DEȘLIU

Doi virtuoși ai baletului sovietic

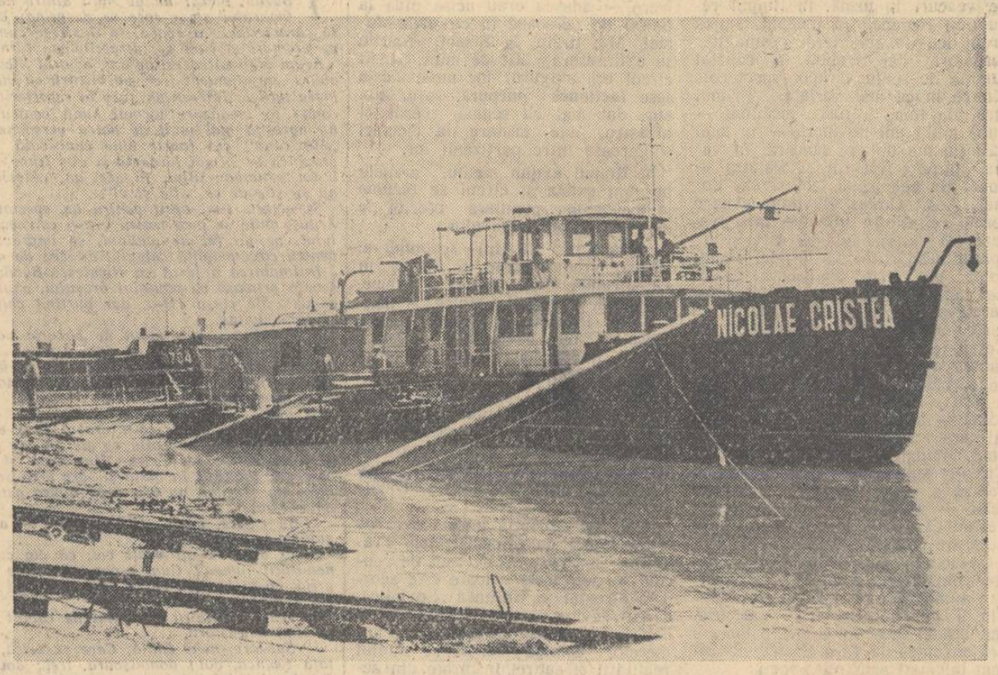

Remorcherul „Nicolae Cristea“ de 1.000 C.P. în lucru la șantierul naval din Oltenița, este aproape terminat.

Pe șantier-la Oltenița

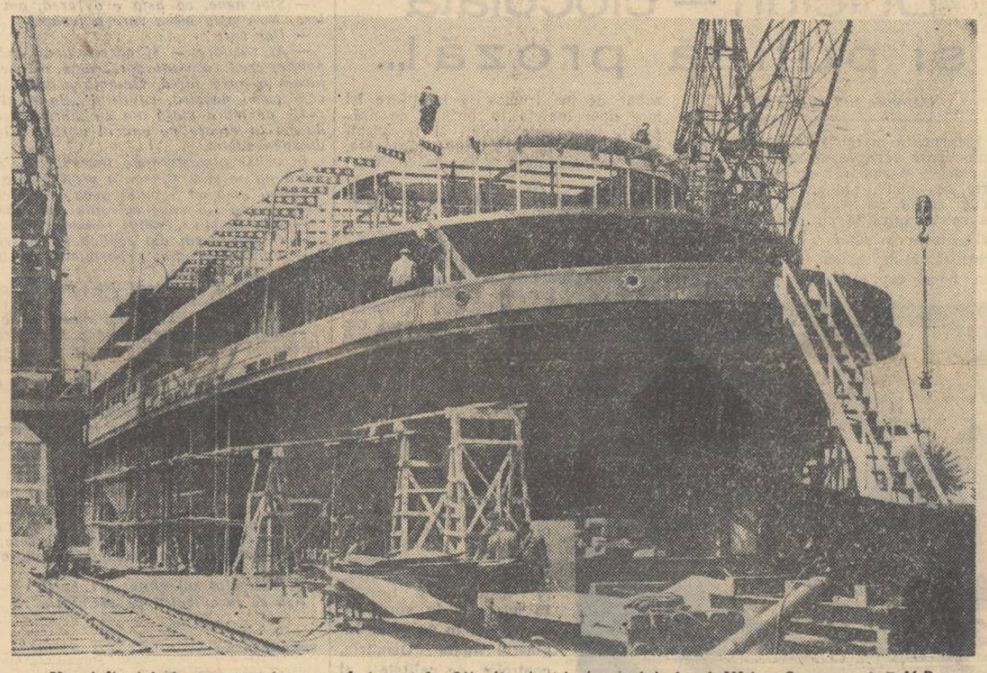

Vasul fluvial de pasageri care va fi lansat la Oltenița, în cinstea celui de al III-lea Congres al P.M.R.

Industria construcțiilor navale este o creație a regimului de democrație populară. Înainte de 1944 pe șantierele noastre navale (Turnu-Severin, Galați) se făceau reparații și rare construcții de vase. Acum construim cargouri maritime de 4.500 tone, vase costiere, de pescuit și vase fluviale cu cele mai variate destinații. Vechilor șantiere li s-au adăugat altele. La Oltenița, de pildă, pe malul Dunării, pe un vast loc viran pe care domneau în voie bălăriile ce înconjurau o clădire veche și niște șoproane dărăpănate, în care se construiau diferite vase de lemn, s-a construit un impozant șantier naval. Aici se realizează în serie remorchere moderne de 500 CP și 1.000 CP, motonave de 2.000 tone, șlepuri, ceamuri pentru transportul stufului, drăgi cu cupe, vase de pasageri fluviale și costiere marine. An de an crește producția — ea a sporit de peste două ori în ultimii trei ani — se perfecționează tehnologia și se reduce ciclul de fabricație.

În cinstea Congresului al III-lea al P.M.R., constructorii navali de la Oltenița s-au angajat să obțină 1,8 milioane lei economii, din care cea mai mare parte (1,5) a și fost realizată, să termine la 15 iunie — cu 3 luni înainte de termenul planificat — remorcherul „Nicolae Cristea“ de 1.000 CP, să lanseze la apă un mare vas de pasageri, fluvial.

Fotoreportaj: AL. RĂIEȘU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

AGRICULTURA ȘI CHIMIA

Este cunoscut de mai bine de un secol că plantele, în timpul creșterii extrag din pămînt o serie de elemente, cum ar fi: azot, fosfor, potasiu, calciu. Prin recoltele ce se culeg de secole sau chiar de milenii, pămîntul sărăcește în unele substanțe și dă recolte tot mai slabe. Dar omul — omul descătușat de exploatare în primul rînd — după ce a cunoscut acest fapt, nu s-a mulțumit cu simpla lui constatare. El și-a pus problema să redea solului elementele extrase de mii de recolte. Gunoirea animală nu mai era suficientă. Azotatul de Chile, care se găsește în cantități impresionante în această țară, a început să fie folosit, în special în Europa, cu bune rezultate ca îngrășămînt agricol. Era totuși prea puțin. În această perioadă, chimia făcuse însă mari progrese. Într-adevăr, industria chimică a reușit să realizeze, pe cale sintetică, produse chimice — îngrășăminte artificiale — care redau pămîntului o nouă fertilitate.

Un îngrășămînt care conține 1 kg. azot, dă la hectar un plus de recoltă de 12 kg. grîu, de 15 kg. porumb sau de 70 kg. cartofi. Nu este de mirare că în lume se produc astăzi peste 10 milioane tone îngrășăminte cu azot și aproximativ tot atîtea cu fosfor. Principalele îngrășăminte cu azot sînt azotatul de sodiu, de calciu sau de amoniu, sulfatul de amoniu, ureea și chiar amoniacul, iar dintre cele cu fosfor, în special superfosfatul.

În lupta omului pentru mărirea producției agricole, chimistul nu s-a mulțumit cu mărirea randamentului la hectar pe bază de îngrășăminte. El știe că plantele sînt atacate de numeroase insecte și ciuperci, iar buruienile se dezvoltă, de obicei, mai repede și extrag din sol importante substanțe nutritive. Chimia a găsit mijloace eficace pentru distrugerea acestor dăunători, prin folosirea insecticidelor, fungicidelor, ierbicidelor.

Astfel a crescut mult producția de cereale la hectar. Referindu-ne la grîu, producția a crescut de la 10—15 chintale la hectar la 30—35. Deci, aceeași suprafață de pămînt, alimentată rațional cu îngrășăminte suficiente, poate să ducă la o triplare a producției mondiale.

În acest fel, problema alimentației omenirii poate fi considerată rezolvată. Este indiscutabil că acesta este cel mai mare succes al industriei chimice moderne.

În U.R.S.S. problema îngrășămintelor constituie o preocupare de prim ordin. Planul septenal, bunăoară, prevede pentru anii 1959-1965 o triplare a producției de îngrășăminte.

Care este situația în țara noastră? La noi, producția masivă de îngrășăminte este o realizare de frunte a regimului democrat popular.

Combinatul Chimic Făgăraș și Combinatul chimic „I.V. Stalin“ produc mari cantități de azotat de amoniu. În curînd, va intra în producție Combinatul de îngrășăminte azotoase Roznov. De asemenea, în planul pe 6 ani — conform proiectului de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. — se vor mai construi Combinatele de la Craiova (azotat de amoniu) și Tg. Mureș (care va produce uree și amoniac).

Îngrășăminte cu fosfor — superfosfați — se produc la fabrica „Petru Poni“ de la Valea Călugărească și uzinele Năvodari. De asemenea, se vor produce și la Copșa Mică.

Proiectul de Directive pentru dezvoltarea economiei naționale indică o creștere a producției

Ing. A. S. BANCIU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

MUNCĂ ȘI ARTĂ

Notații cu prilejul unui lung turneu prin țară

Recent Teatrul Armatei a organizat un turneu în țară cu piesele „În numele revoluției“ de M. Șatrov și „Fîntîna Blanduziei“ de V. Alecsandri.

Am ales deci, o frumoasă piesă sovietică, care să ne dezvăluie în profundele lui dimensiuni pe marele Lenin, dominînd peisajul social, zbuciumat și patetic, al primelor zile de după Revoluție și o piesă din repertoriul nostru clasic romînesc, „Fîntîna Blanduziei“ de V. Alecsandri, montată într-o proaspătă viziune regizorală a maestrului Ioan Șahighian, menită să sublinieze și să dezvăluie, în cadrul unei drame antice, sensul luptei protestatare a unui mare înaintaș împotriva unei societăți bolnave căzute în decrepitudine.

Prin această conjugare a tradiției bune cu revoluția, am vrut să creem un tablou mai complex și mai complect al Revoluției din Octombrie însăși, ca sinteză a unor visuri și înalte aspirații umane cheltuite într-o luptă milenară cu tirania și exploatarea.

Căldura și interesul cu care spectatorii din țară au primit cele două piese ne-au convins că alegerea a fost bună.

Desfășurat pe o suprafață de 29 orașe, printre care 14 centre muncitorești, și într-un răstimp de numai 32 de zile, turneul a solicitat din partea colectivului nostru teatral un efort deosebit, susținut ca exigență artistică și animat de dorința sinceră ca, în ciuda greutăților locale inerente și a necontenitelor peregrinări zilnice de la un oraș la altul, nivelul de artă al celor două spectacole și fie apărat.

În general socotim că am reușit să păstrăm o frumoasă ținută artistică a spectacolelor prezentate, cu deosebire în orașele Brăila, Bîrlad, Iași, Bacău, Piatra Neamț, Onești, Orașul Stalin, Sibiu, Cluj, Baia Mare, Oradea, Timișoara, Reșița, Hunedoara și Craiova.

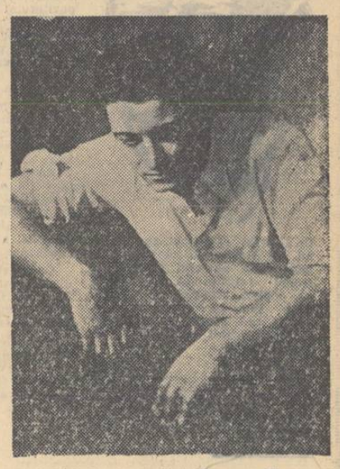

Artistul poporului George Vraca

Ne-au bucurat cuvintele de prețuire cu care ne-a însoțit după fiecare spectacol publicul.

Emoționante, în simplitatea și rezonanța lor sobră, și închizînd o înaltă semnificație pentru noi, sînt cuvintele înscrise de muncitorii de la Bicaz pe un album ce reproduce această gigantică uzină a luminii, album ce ne-a fost înmînat de o delegație la sfîrșitul spectacolelor: „Dedicăm acest album colectivului Teatrului Armatei din București, care, cu ocazia celei de a 90-a aniversări a nașterii marelui conducător al proletariatului mondial, V. I. Lenin, și al celui de al III-lea Congres al P.M.R., s-a deplasat în mijlocul constructorilor măreței hidrocentrale V. I. Lenin de la Bicaz, oferindu-le spectacole pline de învățăminte și la un înalt nivel artistic“.

Ne-am bucurat că prin acest turneu ne-am situat pe liniile directoare trasate de partid revoluției culturale din țara noastră și am încadrat mai bine și mai amplu forțele artistice ale colectivului nostru teatral, în vasta operă de culturalizare a maselor.

Dar turneul organizat de teatrul nostru n-a fost numai o experiență artistică și organizatorică, ci și un important prilej de împrospătare a orizonturilor noastre de viață.

Am trecut, în drumul nostru, prin marile pulsații ale construcției socialiste, pe lîngă forfota clocotitoare a uzinelor, prin metamorfoza uimitoare a orașelor care renasc pe meleagurile Moldovei, ale Maramureșului și ale Olteniei. Am făcut vizite de neuitat la unele din mărețele construcții socialiste care se înalță dominator în vechiul peisaj rural al Romîniei de ieri: Fabrica de rulmenți de la Bîrlad, laminorul de la Roman, marea hidrocentrală „V. I. Lenin“ de la Bicaz și combinatul siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej“ de la Hunedoara.

Am privit de aproape marele combinat chimic de la Borzești, am vizitat noul oraș Onești, cu blocuri moderne, cu străzi frumoase și odihnitoare. Ne-a încîntat ochiul priveliștea Văii Jiului, cu păduri de sonde în jurul orașului Tg. Jiu.

Am trăit deci momentele unei poezii noi, ascultată din fuga trenului și a zilelor, care, fără îndoială, vor ajuta colectivului nostru teatral să înțeleagă mai bine dimensiunile actualității și sensurile ei umane inedite. Este calea cea mai sigură pentru actorii noștri de a ridica măestria interpretării eroilor din piesele noastre

George VRACA
artist al poporului
director al Teatrului Armatei

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Atenție! Se filmează!

Cu „Darclée“ pe platourile de la Buftea

O scenă din „Darclée“

2.000 de metri utili; adica două treimi din noul film romînesc „Darclée“ (care va însuma, aproximativ 3.050 de m. de peliculă), au fost filmați pînă în prezent pe platourile de la Buftea.

— Această cifră reprezintă majoritatea „interioarelor“ și o parte din „exterioare“, precizează regizorul filmului, Mihai Iacob.

După cum se știe filmul înfățișează viața și activitatea Haricleei Darclée, ilustra cîntăreață romînă care, la sfîrșitul veacului trecut, a strălucit pe marile scene ale lumii. De aceea, spectatorii o vor vedea cucerind, rînd pe rînd, aprecierea și entuziasmul publicului de la Paris, Milano, Petersburg etc.; o vor vedea înconjurată de marii muzicieni ai secolului XIX, care și-au înscris numele cu majuscule în cartea de aur a muzicii universale: Gounod, Puccini, Verdi, Mascagni, Leoncavallo...

Silvia KERIM

● *(Continuare în pag. 8-a)*

Dulciuri-Ciocolată

și puțină proză

Pachetul apetisant de ciocolată sau tubul poleit de drageuri pe care — dintr-o sensibilă afecțiune părintească — le oferim copilului în dar, își au firește o istorie a lor, punctată cu zahăr, cacao și alte... substantive la fel de dulci. Dar fără să aibe diabet la... stil, reporterul, indiferent dacă este gastronom sau nu, atacă asemenea subiecte — de ce n-am spune-o? — cu multă... poftă! Hai să ne spunem deci poftă bună la scris și să pășim în lumea plină de miraj a figurinelor dăltuite din anatomia zaharicalelor, a portretelor de ciocolată și a fardului de zahăr praf. Adjectivele sînt aici inutile, deoarece gramatica dulciurilor este dominată de ele, iar copiii conjugă verbul „a mînca“ însoțit de toate complementele de rigoare. Tema reportajului de astăzi este fabrica de produse zaharoase „București“, acolo unde obișnuita nomenclatură a mașinilor industriale are variante locale ca de pildă; „turbine de drageuri“, „melanjoare de amestecat zahărul“, „rafinărie de conje“ și „decorticatoare de cacao“.

Reporterii cu cravata roșie

Abia am pășit pe porțile fabricii și am întîlnit un grup masiv de confrați, înarmați cu toate ustensilele profesionale și în plus cu o precoce curiozitate. Confrații noștri — pionieri de la școala numărul 19 — au venit să viziteze fabrica și să-și compună apoi impresiile lor pe caietele școlărești.

Însoțind grupul de pionieri care au făcut un schimb amabil cu muncitoarele fruntașe ale fabricii (ei au oferit flori și în schimb au primit bomboane fondante) am început să vizităm secțiile.

Pictură... alimentară

Peisagistul respectiv se numește muncitoarea Natalia Bolteș. Penelul ei se înmoaie în zahăr, iar tenta se numește „culoare alimentară“. Din această originală pictură ies superbe garoafe, ghiocei, margarete. Intrucît florala ocupație este comestibilă, n-am zăbovit prea mult cu prietenii pionieri, nu de alta dar să nu culegem prea multe flori de... zahăr din această delicioasă horticultură.

D. TABACU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

O cutie mare pentru cei mici. Pionierii, veritabili „controlori de calitate“, gustă.

Etapa viitoare: Zborul omului în Cosmos!

Au început pregătirile pentru etapa viitoare a cuceririi Cosmosului: zborul omului într-o rachetă interplanetară. În clișeele noastre: 1) Candidatul astronaut petrece două săptămîni într-o cabină specială, unde au fost create toate condițiile de viață dintr-o rachetă interplanetară; 2) A treia zi a experiențelor... Totul merge de minune. Cosmonautul primește alimentație cosmică și-și citește cartea preferată; 3) Efectele lipsei de greutate în Cosmos: oamenii și obiectele nefixate zboară prin spațiu.

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

CEAIKOVSKI în lumea muzicală

În 1875, a avut loc la Boston prima audiție a Concertului nr. 1 în si bemol minor pentru pian și orchestră. Pentru lumea muzicală din occident acest eveniment a însemnat descoperirea unui muzician profund original. Trei ani mai tirziu, această muzică triumfătoare s-a făcut auzită și admirată la Expoziția universală de la Paris. Cam în aceeași epocă, Turgheniev scria lui Lev Tolstoi: „După concertele rusești de la Trocadero, renumele lui

Ceaikovski a crescut considerabil. În Germania, el este de mult timp obiectul atenției și stimei tuturor. La Cambridge, un englez, profesor de muzică, mi-a spus în modul cel mai serios că-l consideră drept cel mai remarcabil muzician al zilelor noastre".

Cîtva timp Ceaikovski a putut asista la execuția operelor sale, fără a fi recunoscut. „Este foarte amuzant, scria el într-o scrisoare, să asculți propria-ți muzică în mijlocul unui public străin, unde nimeni nu te cunoaște".

De la sfîrșitul anului 1880, Ceaikovski începe o nouă și prodigioasă activitate: dirijează concerte la Praga, Varșovia, Londra, Berlin, Bruxelles, Paris, Leipzig, New York și în alte orașe mari.

Praga i-a făcut lui Ceaikovski o primire triumfală. În cele zece zile petrecute în capitala Boemiei s-au desfășurat o serie de solemnități în onoarea muzicianului rus. Pentru prima oară în străinătate, aici, a fost prezentată opera „Evghenii Oneghin". La Hamburg, Ceaikovski dirijează propria-i Simfonie a V-a. Brahms a mai zăbovit o zi pentru a o asculta și a fost încîntat. Întîlnirea lui Ceaikovski cu Edvard Grieg și prietenia lor, care a urmat, a fost pentru Ceaikovski o mare bucurie, el fiind de mai multă vreme cucerit de muzica compozitorului norvegian. „Ea găsește un puternic ecou într-o inimă rusească, remarcă Ceaikovski, pentrucă Grieg este profund uman". Acesta din urmă îi răspunde cu aceleași sentimente.

În primăvara anului 1891, Ceaikovski face cunoștință cu Lumea Nouă. El este invitat la inaugurarea uneia din cele mai mari săli de concerte din lume, Carnegie Hall. New-Yorkul îi face lui Ceaikovski o primire însuflețită. El vizitează Baltimore, Washington, Philadelphia și are plăcerea să descopere că muzica sa este pretutindeni cunoscută, executată, admirată.

Ceaikovski a plecat pentru ultima oară în străinătate în 1893, la Cambridge, cînd i-a fost decernat titlul de doctor honoris causa al universității.

Creațiile lui Ceaikovski, turneele sale artistice și întîlnirile sale cu cei mai iluștri muzicieni ai timpului, au contribuit mult la răspîndirea muzicii ruse în lumea întreagă.

Eposul vechilor scandinavi

VĂLUSPA

Epoca zbuciumată pe care o trăiesc popoarele scandinave în timpul așezării lor în Normandia franceză, ca și pe pămînturile engleze, în Irlanda și Islanda, poartă denumirea de „epoca Wikingilor" (800—1050). Această epocă, atît de bogată în evenimente, este cea mai prielnică pentru alcătuirea baladelor și a cîntecelor eroice.

Pe baza acestor creații populare și împletindu-le cu imagini mitologice, vechii scandinavi din Islanda au creat o mare poezie — rune, edde, sagase.

Una din marile edde cu caracter eroic și mitologic este „Vǒluspa".

Chipul profetei — atît de venerat de vechii scandinavi, este folosit de poetul anonim pentru a masca adevărul — pe care el voia să-l descrie — despre societatea vremii, o societate viciată de războaie și jaf, de violențe și vicleșuguri, despre inevitabila ei prăbușire și despre renașterea lumii după principiile morale ale adevărului și dreptății.

Poemul „Vǒluspa", compus în ținuturile vulcanice ale Islandei, este impregnat de mituri legate de aceste ținuturi: mitul pămîntului în forma unei insule, al pădurilor și al izvoarelor termale, mitul arborelui cosmic Yggdrasil — izvor al vieții și înțelepciunii, ca și mitul despre zeii vechi și răi — Odin și Loki — și cei noi și buni — Boldur și Hadur.

Cu ajutorul acestor mituri, poetul creează o viziune grandioasă asupra originii lumii, asupra prăbușirii și renașterii ei. Prin gura profetei, poetul descrie nașterea lumii din haos: apariția primului uriaș — Imir, care este ucis de primii zei pentru a face din trupul lui pămîntul, din oasele lui munții, din craniul lui bolta cerească, din creierul lui norii, iar din sîngele lui marea și riurile... Apoi poetul vorbește despre apariția primilor oameni, născuți din înfrățirea unui ulm cu un frasin.

Pe atunci zeii din lumea de deasupra pămîntului, oamenii de pe pămînt ca și cei de sub pămînt, trăiau în înțelegere, pînă în momentul cînd această înțelegere a fost tulburată de zeii înșiși, prin războiul iscat de apariția aurului și de dorința zeilor de a-l stăpîni.

Acest prim război aduce cu sine multe nenorociri. Uriașul lup Fenrir rupe de pe trupul său lanțurile ca să poată devora universul; cruntul balaur Nidhoggr încinge pămîntul cu trupul său. Se-ntunecă soarele, pămîntul se scufundă, stele sclipitoare se desprind de pe cer; focul mistuie totul și aburi fierbinți se înalță spre cer.

Prin această viziune mitologică a arderii pămîntului prin focul aștrilor desprinși din cer, poetul vorbește despre inevitabila pieire a societății vremii în care „nici un om nu se gîndește să-i cruțe pe semenul său".

După prăbușirea zeilor și arderea pămîntului, profeta prevede apariția unui pămînt purificat și pe noii zei, care vor domni peste această lume renăscută.

În imaginea finală a renașterii lumii poetul întruchipează năzuința fierbinte a poporului spre o viață liberă și pașnică.

G. M.

CALENDAR

6 — 12 iunie

6 iunie

1888 S-a născut eminentul activist de partid și de stat sovietic V. Kuibîșev (m. 1935)

1883 A murit Ciprian Porumbescu (n. 1854)

1606 S-a născut P. Corneille (m. 1684)

1799 S-a născut A. S. Puşkin (m. 1837)

7

1848 A murit V. G. Belinski (n. 1811)

1935 A murit marele biolog sovietic I. V. Miciurin (n. 1855)

1821 A fost ucis Tudor Vladimirescu

8

1937 A murit luptătoarea comunistă Donca Simo (n. 1910)

1810 S-a născut marele compozitor Robert Schumann (m. 1856).

9

1948 Adunarea de la Izlaz a adoptat proclamația întocmită de Nicolae Bălcescu

10

1910 Și-a luat zborul primul aeroplan românesc construit de Aurel Vlaicu.

11

1948 Marea Adunare Națională a votat legea naționalizării principalelor mijloace de producție.

La comemorarea lui Victor Hugo

PRIMA POEZIE — PRIMUL ROMAN

Se împlinesc trei sferturi de veac de la moartea marelui scriitor francez al veacului trecut, pildă de poet-cetățean, spirit înaintat al epocii sale, a cărui valoroasă operă literară este larg răspîndită pe întregul glob. Desprindem, din istoria creației sale laborioase, două momente anecdotice, legate de începuturile lui în domeniile versurilor și prozei.

La vîrsta de doisprezece ani, micuțul Victor, începea să umple caietele cu poezii proprii, spre mîndria familiei. Printre aceste poezii exista și o fabulă, despre „Băiețașul și fringhia", pe care Victor o scrisese mai de mult, cu vreun an în urmă, ca urmare a unei pățanii pentru care-și supărase mama; o pozna de copil, în fond: vrînd să vadă unde se termină cerul, se urcase tocmai sus, pe crenelul unei ruini de cetățuie și, firește, căzu, julindu-și genunchiul. Această întîmplare a fost însă stimulul primei creații poetice a viitorului bard al umanității. Iat-o, în toată naivitatea ei savuroasă:

Zidarii, cu mîini iscusite, o mare schelă-au înălțat.
De ea atîrna o fringhie. Un băiețaș necugetat,
Ultînd povețele de la părinți primite,
În joacă, pe schelă s-a cățărat.
„Ei, nu-i prea înalt", copilul și-a spus,
„De geaba-i taica supărat.
Se teme să nu cad de sus?
Prea grijuliu s-a dovedit,
Cînd, bună oară, m-a oprit
Să urc aici. Și e plăcut de nespus,
Cînd ești în vîrf, atît de sus,
Ce bine-mi pare că-s aci!
Am să aduc și alți copii!
Ah, doamne, privelișteа ne minunată".
Apoi, văzînd fringhia atîrnată,
Își spuse: „Ia să vedem de-s curajos,
Pe fringhie, ușurel, mă las în jos".
Zis și făcut. Dar sfoara rău l-a ros
Și palmele, arzînd de usturat,
Din strînsoare fringhia au lăsat
Și băiețașul s-a prăbușit jos,
Rănindu-se la frunte și bărbie.
Apoi, plîngînd de-a sa prostie,
Iceа: „De-acum, s-a terminat,
De cățărat de tot m-am săturat,
Căci rău făcut-am și mărturisesc,
Că n-ascultai de cei ce mă iubesc!"

Morala:

Cînd nu asculți de-ai tăi părinți,
Ai neplăceri și suferinți.

Dacă această primă poezie a scris-o la 11 ani, cel dintîi roman l-a compus la șaisprezece ani. Iată împrejurările:

Împreună cu frații lui mai mari, Victor frecventa un cerc de tineri îndrăgostiți de literatură. În fiecare zi de luni ale lunilor, obișnuiau să se întrunească la restaurantul Edon, ca să-și citească propriile creații: era începutul firav al viitorului Cenaclu literar al romanticilor. Într-o asemenea ocazie, Victor Hugo afirmă în fața amicilor că el e în stare să scrie un roman în 15 zile. Cei din jur nu-i dădură crezare, iar Malitourne puse rămășag pe o masă la Edon, că Hugo nu va reuși. Întrunindu-se peste două săptămîni pentru a afla cine cîștigă pariul, tinerii prieteni ai lui Victor avură fericitul prilej de a asculta, în lectura autorului, cel dintîi roman al părintelui „Mizerabililor", „Bug-Jargal", care povestește despre o răscoală a negrilor din insula San-Domingo, eroul central fiind Bug-Jargal, sclavul unui bogat colonist alb, care îndrăznește să se îndrăgostească de fiica stăpînului. Cu toate elementele bizare ale conținutului, firești pentru vîrsta autorului, acest prim roman, plin de exaltare pentru cauza dreaptă a sclavilor, este un preludiu la operele sale de viitor, inspirate de dragostea pentru oamenii simpli și pline de încredere în dreptate socială și progres.

N. RADOMIR

Vittorio de Sica

S-a născut în 1901, într-o modestă familie de italieni care visau să-și vadă fiul... contabil. Visul părinților s-a realizat cu timpul, dar spre marea lor dezamăgire tînărul De Sica își abandonează după puțin primul său post de contabil, pentru a lua parte, în calitate de actor, la diferite spectacole de diletanți. De Sica se mîndrește și acum cu rolul modest, dar atît de important pentru cariera sa, pe care l-a deținut în filmul „Afacerea Clemenceau", realizat de Bencivenga în 1918.

Cercurile artistice din Roma încep să se intereseze, în anii ce au urmat primului război mondial, de talentatul june-prim ce-a devenit Vittorio de Sica, a cărui apariție în diferite trupe stîrnește de fiecare dată interes și elogii. Înfățișarea sa plăcută și puțin ironică, eleganța ținutei și îndeosebi jocul său natural și lipsit de emfază, îi aduc în curînd o mare popularitate. Posedînd o voce caldă și foarte plăcută, De Sica joacă în nenumărate filme muzicale, care-l consacră definitiv ca actor de film.

Dar cele mai frumoase succese le obține în roluri ca acela al lui Des Grieux din filmul lui Carmine Gallone „Manon Lescaut" sau acel al unui romantic napolitan din „Neapole de altădată".

Tipul acesta, oarecum standardizat, al unui tînăr simpatic, atractiv, îndrăzneț și generos, în căutarea unui ideal romantic, a fost interpretat de De Sica cu un uriaș succes în cîteva filme comico-sentimentale ale realizatorului Mario Camerini. Aici, lucrînd cu Mario Camerini și-a făcut De Sica ucenicia ca viitor regizor.

De Sica își împarte cu aceeași generozitate talentul său de actor între film și scenă, fără a neglija în toată această perioadă nici una din aceste activități.

În plină maturitate artistică, el realizează în teatru creații extrem de valoroase în rolul lui Figaro din spectacolul „Nunta lui Figaro", pus în scenă de Luchino Visconti în 1946 și, un an mai tîrziu, la Festivalul de la Veneția, jucînd în „Împăratul din Smirna" (Goldoni). Renunțarea la teatru în anii care au urmat a însemnat o pierdere de neînlocuit pentru scenele italiene, deoarece De Sica era considerat unul dintre cei mai mari actori de teatru ai țării sale.

Îndrăgostit de cea mai nouă dintre arte, De Sica își încearcă posibilitățile de regizor de film, realizînd în anii celui de-al doilea război mondial filmele (în care joacă desigur și rolul principal): „Magdalena, zero la purtare", „Tereza Venerdi", „Un garibaldian la mînăstire" și îndeosebi mult apreciatul „Copiii pe care îi privim", al cărui scenariu fusese scris de Cesare Zavattini. În timpul războiului lui De Sica i se interzice difuzarea filmului său „Poarta cerului", care datorită mesajului său larg uman nu putea fi pe placul fasciștilor.

Dar De Sica se impune atenției întregii lumi, ca regizor, în 1946, cu filmul realizat după propriul său scenariu „Sciuscia" (apreciat mult de publicul nostru). Înfățișînd o dureroasă realitate din viața copiilor italieni rămași fără familie din cauza războiului, De Sica se înscrie cu „Sciuscia" în noul curent neorealist din cinematografia italiană.

Umanitatea caldă a lui De Sica se vădește însă cu și mai multă generozitate în capodopera sa — considerată astfel de critica din întreaga lume — „Hoții de biciclete". Filmul a fost premiat la toate festivalurile la care a luat parte, aducînd o imensă popularitate cinematografiei italiene.

Dar dificultățile tot mai mari pentru găsirea unui producător care să accepte scenariile curajoase în care De Sica demască viciile societății capitaliste, l-au determinat pe acesta să-și producă singur filmele sale, fapt pentru care este nevoit să joace ca actor în diferite filme, cele mai multe mediocre chiar ca valoare artistică. Eforturile sale sînt însă încununate cu succes căci cu banii agoniși De Sica produce în 1951 mult apreciatul film „Miracol la Milan" (premiat la Festivalul de la Cannes) în care izbutește să transfere cu multă finețe artistică o gîndire strict realistă în lumea poetică a unei fabule.

După imensul succes obținut cu celălalt mare film al său „Umberto D", care înfățișa soarta mizerabilă a bătrînilor pensionari italieni, De Sica produce, împreună cu fidelul său colaborator scenaristul Zavattini, „Stazione Termini" și „L'oro di Napoli", filme cu un caracter mai ales comercial.

Abia în 1956 reușește De Sica să termine acel incomparabil „Il Tetto" (Acoperișul) în care povestește cu multă simpatie aventurile unei tinere perechi de însurăței, oameni simpli, care se zbat să-și adăpostească dragostea sub „un acoperiș". Alături de realizatorii Rosellini, Visconti și De Santis, Vittorio de Sica este considerat unul din întemeietorii școlii neorealiste italiene. Finețea, înțelegerea, umorul și mai ales dragostea cu care sînt zugrăvite în filmele sale destinele mizerabile ale „celor mărunți" îl fac pe De Sica unul dintre cei mai valoroși artiști ai timpului nostru.

Spectatorii noștri vor avea prilejul să vizioneze în curînd recenta creație a lui De Sica în ultimul film al lui Rosellini: **Generalul della Rovere.**

Vittorio de Sica într-o scenă din filmul „Generalul della Rovere"

Ion BARNA

Naşterea şi evoluţia circului

Circul — de la cuvîntul latin **circum** sau cel grec **Krikos**, avînd același sens: cerc, ring — s-a născut cu aproape 24 de veacuri în urmă, în timpul republicii romane. La început, slujea drept loc de celebrare a anumitor sărbători, dar treptat a căpătat funcție de sediu al unor spectacole din ce în ce mai variate. Primul circ din lume a fost terminat — după mulți ani de lucru — în anul 329 înainte de era noastră, în valea dintre Aventin și Palatin — două din cele șapte coline ale Romei. Acest Circus Maximus avea o formă eliptică, spina — un oval rezervat alergărilor de care și un spațiu despărțitor la mijloc, împodobit cu frize, obeliscuri, statui. La capătul drept al arenei erau **carceres**, grajdurile și magaziile de care. Sub imperiu, în timpul lui Cezar, jocurile desfășurate la circ capătă o importanță uriașă. Afară de serbările populare: Consualia, Equinia, Plebeia, Cerealia (a recoltei — în aprilie), fiecare victorie militară, fiecare urcare pe tron a unui împărat, prilejuiește jocuri. Circul ajunge să fie folosit chiar pentru a potoli nemulțumirile maselor — aristocrația romană considerînd că oamenilor de jos le sînt necesare numai „pîine și jocuri".

Capacitatea circului se mărește considerabil. Circus Flaminius sau Coliseul avînd peste 200.000 locuri. Claudiu îl împodobește cu marmură, iar Traian face din arenă o lucrare arhitectonică la care contribuie cei mai talentați artiști ai epocii.

Cursele erau disputate în 7 ture (înconjururi) ale arenei de către bige trige, quadrige — după numărul de cai înhămați. În cele 20-24 de alergări zilnice, favoriții erau aduși din Sicilia și Spania. Conducătorii lor deveneau adesea oameni bogați, de pe urma pariurilor fabuloase încheiate de către decăzuții nobili romani. Pe măsură ce se accentua decăderea imperiului violența jocurilor organizate în circ creștea: lupte cu fiare, lupte navale în arenă, lupte între cohorte de gladiatori, deveneau frecvente.

În secolul III al erei noastre, sau mai înainte — sub domnia lui Nero — adesea erau ucise pînă la 5.000 de persoane în circurile Romei. Mai tîrziu, la Bizanț, jocurile se extinseseră atît de mult, încît circul era singurul loc unde cele șase **factiones**: purpură, roșu, alb, aur, dar mai cu seamă verde și albastru, dau naștere la ciocniri sîngeroase între partizanii lor.

În timpul evului mediu, arenele nu mai există și circul se rezumă la distracția populară oferită de jongleri, acrobați (baladins).

Abia spre sfîrșitul secolului al 18-lea, circul renaște în Anglia, în săli speciale. Philip Astley introduce, alături de exhibiții hipice, și pantomima. În circul francez apare dresajul, cu pantomima „Dezertorul", interpretată numai de mimuțe... (1785).

Pe linia unui spectaculos greșit înțeles, la Paris se prezintă spectacole avînd drept culminație cutremure, inundații și alte catastrofe trucate. În S.U.A., Barnum face avere adunînd o colecție de monștri și rarități.

Dar, cu excepția unor clovni de mare talent ca Chocolat, trio Fratellini și Grock — decedat de curînd — adevărata valoare este acordată circului în Uniunea Sovietică. Circul devine o școală a curajului, a hotărîrii, a dresajului științific, a numerelor comice bazate pe studiul realității și satirei inspirate din actualitate. Dresori ca Boris Eder — mai ales pentru ursii albi și tigri — Durov, care a adus în circ animale considerate imposibil de dresat, clovni de talia lui Karandaș și a lui Oleg Popov, au impus circul ca o artă, un spectacol complex, corespunzînd gusturilor multor categorii de spectatori. Alături de neîntrecuții maeștri ai jongleriei, acrobației, suppletei artiștii chinezi, cei sovietici au dovedit marea vitalitate a multisecularului spectacol de circ.

Eugen MARIAN

Dulciuri — ciocolată şi puţină proză!...

(Urmare din pag 1-a)

Este multă măestrie în truda acestei muncitoare care de 27 de ani de zile împletește pasionantа ei activitate cu arta cea mai autentică. Să vizităm acum secția de drageuri. Aici bucata de zahăr, înfrățită cu coaja de portocală, trece printr-o curioasă metamorfoză. Muncitoarea Ecaterina Burcea ne-a explicat cum patratul de zahăr de loc frumos la înfățișare își face apoi toaleta în turbina de drageuri, unde este șlefuit și ferchezuit pînă ajunge în forma lui atrăgătoare, gata de prezentare, adică de cofetărie!

Să tot scrii aşa reportaje

Procesul de fabricație al ciocolatei nu este de loc simplu. De fapt, părințele ciocolatei este bobul de cacao, care, după ce este prăjit așa cum se cuvine, este trecut printr-o cosmetică anumită: este decorticat, apoi trecînd printr-o originală „moară de cacao", devine pur și simplu masă de cacao, adică un fel de patinoar brunet și lucios. După aceasta presa de cacao scoate untul din ea (da, chiar așa se numește: unt de cacao) și apoi (aici e aici) intră în melanjor, unde se înrudește cu zahăr, lapte, vaniliile etc., etc. Urmează acum rafinăria la conje, apoi temperatorul care pregătește pasta pentru a fi turnată în forme și în sfîrșit împachetatul în poleială. Inginerul Agata Dumitriu, controlor de calitate al fabricii (demnă de invidiat, profesiune, nu-i așa?) ne-a solicitat și nouă părerea despre... gustul acestui produs. Și împreună cu pionierii am petrecut cîteva momente plăcute.

Să te tot documentezi aici pentru reportaje!

D. TABACU

O „horticultură" originală și un „grădinar" priceput: muncitoarea Natalia Balteș. a realizat un buchet de flori... din zahăr

Muncă şi artă

(Urmare din pag. 1-a)

actuale, punîndu-i în context cu viața și cu o nouă experiență personală.

Succesele înregistrate de Teatrul Armatei în acest turneu, emoția și căldura cu care am fost întîmpinați peste tot, ne-au confirmat încrederea în prestigiul teatrului nostru și în valoroasele lui posibilități artistice. În același timp experiența care ne-a îmbogățit ne-a obligat să revizuim critic cîteva momente ale turneului, să devenim mai exigenți și mai responsabili din punctul de vedere al înaltelor cerințe ale artei teatrale.

Este necesar să subliniem atenția și grija cu care ne-au înconjurat organele de partid și de stat, unitățile noastre militare, prin orașele și regiunile prin care am trecut, nu ca o expresie de condescendență formală, ci de înțelegere adîncă și sensibilă a înaltului rol în cultură implinit de mișcarea noastră teatrală.

Bilanțul fecund al acestui turneu, organizat la inițiativa Direcției Superioare Politice a Armatei în cinstea celei de a 90-a aniversări a nașterii lui V. I. Lenin și a celui de al III-lea Congres al P.M.R. obligă teatrul nostru să înscrie în permanență preocupărilor sale asemenea acțiuni menite să-i întărească prestigiul artistic și să-i lărgească contribuția civică în opera de construire a unui om nou și a unui teatru nou.

George VRACA
artist al poporului
director al Teatrului Armatei

Năravuri şi moravuri

Nu mai fi elefant!

...Cioc-cioc „

— Cine e?

— Eu sînt, bre... (șlagăr)

— Care eu?

— Eu, elefantul.

Am deschis ușa și în casă la mine a intrat un elefant cu niște colți, uite-așa de mari. Fildeș sută la sută. Ai mei nu s-au speriat. Sînt obișnuiți. Vin în vizită la mine fel de fel de animale și orătănii.

— Am nevoie de un șfat, mi-a zis elefantul, așezîndu-se pe un fotoliu.

— Spune-mi ce te doare.

— Sînt însurat cu o maimuță...

— Să fii sănătos și să-ți trăiască maimuța.

— Am necazuri cu ea.

— Ce necazuri?

— A luat-o razna.

— Cum a luat-o razna? Ce vrei să spui cu asta? Toți banii care-i cîștig — și cîștig foarte bine — îi cheltuiesc cu ea. Am îmbrăcat-o ca pe-o prințesă.

— Tot la menajeria Circului de Stat lucrezi?

— Tot.

— Și maimuța?

— Ea nu lucrează.

— De ce?

— N-am mai lăsat-o eu. Se ocupă de gospodărie... Ce-a vrut și ce n-a vrut i-am cumpărat: rochii de lame, moir, zeci de pantofi Guban, ciorapi Dupont, am împodobit-o cu strasuri...

— Dacă ești elefant.

— Și eu, uite cum mă port.

— Nu trebuia s-o scoți de la servici.

— Era surmenată. Și mai e ceva.

— Ce? Spune, nu te jena.

— A avut o încurcătură cu un leu de-al Dinei Mihalcea. Și-acum se-ntîlnește cu el. De multe ori îmi spune că se duce la croitoreasă, și ea pleacă cu el la șosea sau la restaurantul din Pădurea Băneasa... Cînd era leul plecat în turneu la Cluj și-a făcut de lucru la Cluj. Zicea că se duce la niște rude... Eu, prostul de mine, înghit... La concerte — ah concertele astea! — îmi mănîncă o groază de bani. Concertul și rochia.

— De unde ai tu atîția bani, elefantule?

— Păi am leafă frumoasă și pe urmă, masa ne costă foarte puțin. Ne-o aduce cineva cu sufertașul, de la cantină. Eu, ce cheltuiesc? De fumat, nu fumez, de băut nici atît, iau din cînd în cînd cîte un filtru la „cimitirul elefanților".

— Filtru la „cimitirul elefanților"?

— Așa-i spunem noi cofetăriei „Capșa". La bătrînețe toți ne retragem acolo... Haine nu-mi fac...

— Ai dreptate.

— Și am și noroc. Anul acesta am cîștigat de două ori la Loto. Și la Pronosport am cîștigat de două ori; odată 32.000 lei și altă-dată o mașină.

— Ai și mașină?

— Da.

— Și unde e?

— Am dat-o la transformat. Mi-e mică... Ah, dacă aveam și eu nevastă ca lumea...

— Și de ce te-ai căsătorit cu maimuța asta? Nu știai...

— Ba da, știam despre ea lucruri urîte.

— Atunci?

— E frumoasă.

— Și e de ajuns?

— O da, desigur nu... Dar e prea tîrziu.

Săracul elefant!

Și-a șters cu trompa niște lacrimi.

— Spune-mi, învață-mă ce să fac?

M-am uitat la el compătimitor și i-am spus:

— Nu mai fi elefant!

Nicuță TĂNASE

CALEIDOSCOP

Cum se juca teatru pe vremuri

Întîmplarea ne-a povestit-o actorul Nae Niculescu-Buzău, plecat nu de mult dintre noi — și în afara umorului amar care se desprinde din ea, are darul să caracterizeze o epocă, să ilustreze cum se făcea teatru pe vremuri și cum se întreprindeau turneele.

Acum vreo patruzeci de ani, actorul Niculescu Buzău, neavînd „angajament fix", se însoțea cu mai mulți actori și făcea turnee. Într-un an avea în repertoriu comedia „Mexicana", o localizare tocmai bună pentru turneu, întrucît nu necesita mai mult de patru persoane. Dar pentru că „Mexicana" era foarte bine cunoscută de publicul din provincie — o mai jucaseră și alte trupe — actorii asociați îi tot schimbau titlul. În acel an, „Mexicana" se numea, nu se știe de ce, „Ea și el".

Și actorii s-au oprit pentru un spectacol la Curtea de Argeș, unde se juca teatru într-o cafenea. În fundul localului, pe un fel de podium, se improviza o scenă, iar pentru circumstanță cafegiul aducea de acasă un cearșaf.

Întîmplarea a făcut ca Niculescu-Buzău să fie coleg de școală primară cu polițaiul orașului, unul Georgescu, subcomisar de clasa III-a, dar purtînd chipiu, cizme înalte și sabie lungă.

Polițaiul n-a mai putut de bucurie văzînd actorii: za întotdeauna știa că, și de data aceasta... nu va fi pe degeaba: „bine c-ați venit; n-ai idee ce bucurie am că vă văd; să n-aveți nici o grijă că vă vînd toate biletele!; facem juma-juma".

Și apoi:

— Bine a-ți venit, că-n orașul ăsta e-un blestem; de cinci ani de cînd mă aflu eu aici, nu se joacă decît o singură piesă, una de-i zice „Mexicana" și începe cu unul care ține un ibric în mînă și care vrea să se bărbierească. Bine mă, fraților, nu există pe lumea asta altă piesă decît „Mexicana"?

— Ba există, nene Georgescule, — a răspuns Buzău, galben de emoție.

— Ei bine că ați venit voi, că ăia cu „Mexicana" au nenorocit lumea! Cum v-am spus, de bilete să n-aveți grijă, că vi le vînd eu pe toate. Să văd eu pe vreunul să mă refuze!

Și omul stăpînirii s-a ținut de cuvînt: a început să ia la rînd negustorii.

— Sal-tare, nene Ghiță. Care vasăzică, dumneata unul; țața Leanca, dot! domnișoara, trei; doi băieți de prăvălie, cinci; cumnatul și cumnata, șapte; scoate repede douăzeci și unu de lei!

— Pe ce, nene?

— Scoate repede, că v-am adus artiști de la București.

Se făcuse o încasare frumușică și actorii, văzîndu-se cu ceva bani, nici nu s-au mai gîndit la piesă.

Vine seara spectacolului. La intrare, polițaiul, care cum venea, se lăuda: „eu vi i-am adus"; ăștia artiști, nu ca ăia de veneau cu ibricu"!

Cîteva bătăi în podea. Perdeaua s-a dat la o parte. Pe scenă și-a făcut apariția un actor cu un ibric în mînă, chemîndu-și soția: „lozefino, lozefino, vreau să mă rad".

Împinsă ca de un resort, ca la comanda unui buton electric, sala s-a sculat ca unul singur și într-un ton a exclamat: „aoleu! e piesa au ibricu!".

Polițaiul, ca scos din minți, a scos sabia și, vînăt, a sărit pe scenă și de aici în culise, adresîndu-se lui Buzău: „m-ai nenorocit Nae, îmi pierd postul, dar ție-ți bag sabia pe gît; vasăzică, ne-ați venit tot cu piesa aia cu ibricul!".

Buzău, buimăcit și inspirat i-a spus:

— Stai nene, că asta e o farsă, am vrut să vă păcălesc. Nu-i asta piesa care o jucăm.

— Dar care?

— Ai răbdare — și adresîndu-se publicului: „onorabil public, cred că v-ați dat seama, că ne-am permis să vă jucăm o mică farsă. De-abia acum o să începem să jucăm piesa noastră, cu titlul „Ea și el". Noi nu sîntem d-ăia de joacă piesa aia cu „ibricu" și nu putem să înducem în eroare pe amicul nostru Georgescu polițaiul dumneavoastră.

În culise atmosferă de tragedie; ce era de făcut? Altă piesă nu se știa. Cineva a propus fuga pe din dos. Furia mulțimii însă ar fi putut avea urmări fatale. Inspirat din nou, Buzău i-a spus colegului său Iancu Teodoru:

— Mă, tu știi „Poetul romantic" a lui Millo?

— O știu, c-am dat replică la conservator.

— Bun, eu o știu, nevastă-mea o știe, hai să ne grăbim și să repetăm.

Și în timp ce actorii își puneau peruci, început o repetiție la „botul calului"

Publicul a aplaudat. Dar mai era nevoie de două acte.

— Mă, tu cunoști „Doamna s-a culcat" — l-a întrebat Buzău pe unul Degeanu, actor și el.

— N-o cunosc.

— Fii atent aici. Uite așa și așa. Și Buzău a început să explice partenerului piesa.

Altă ridicare de cortină. Actorii se poticneau, se ciocneau, se împiedecau, dar publicul, amețit de halbele de bere pe care le înghițea între timp, se amuza în felul lui.

— Fraților, ne mai trebuie un act!

A fost cu neputință de găsit unul. Buzău s-a gîndit atunci la un monolog. A spus unul încă unul, dar publicul tot mai cerea în neștire. Buzău a luat atunci un scaun, s-a așezat în mijlocul scenei, căci era rupt de obosală și a început să înșire verzi și uscate, pînă cînd, sfîrșit de efortul făcut, a exclamat: „onorabil public nu mai pot!"

Și cearșaful cafegiului a căzut.

Așa se juca teatru pe vremuri...

Ioan MASSOFF

ŞTIAŢI CA..

...cea mai întinsă peninsulă a Uniunii Sovietice este Taimirul, cu o suprafață de circa 500.000 km. pătrați, egală aproape cu suprafața Franței?

...Republica Sovietică Socialistă Federativă Rusă cuprinde un număr de 12 republici autonome, dintre care cea mai întinsă este R.A.S.S. Iacută, care are un teritoriu aproximativ egal cu al Indiei?

...singalezii, locuitorii Ceylonului, vorbesc limba Elu, o ramură a limbilor indo-germanice?

...în apropierea coastei Africii de Sud există un grup de insule denumite „Insulele Pinguinilor", în care nu se află nici un pinguin, deoarece au fost exterminați de englezi?

...Mancha, locul de obîrșie al celebrului personaj cervantesc Don Quijote, este o provincie spaniolă, situată în sudul platoului Nouă Castilii?

...în marea Laptev, de la Oceanul Arctic, se varsă două mari fluvii siberiene, și anume Lena și Olenec?

...rîul Moscova, afluent al Okăi, e lung de 460 km. și este navigabil pe mai mult de jumătatea întinderii lui?

...portughezii, descoperind în 1442 un golf larg pe coasta de vest a Africei, au fost convinși că au dat de un afluent al Nilului, și l-au botezat „Rio de Oro" (Riul de aur), nume care-l poartă pînă astăzi, deși nu este rîu, ci golf?

...Malta nu este doar o insulă, ci un grup de trei insule: Malta, Comino și Gozzo, dintre care prima este cea mai întinsă?

...cele mai mici teritorii autonome din cadrul R.F.S.S. Ruse sînt Teritoriul Adîghei, cu capitala la Maikop și Teritoriul Cerchez, cu capitala la Cerkask, ambele avînd cîte patru mii de km. p., adică cam de două ori mai mulți decît ducatul de Luxemburg?

...cea dintîi mașină de scris a fost imaginată de inginerul englez Henry Mill în 1714?

...daltonismul, acea tulburare a vederii care împiedică distingerea culorilor roșu de verde a fost descoperită de fizicianul englez John Dalton, care suferea chiar el de această maladie?

POŞTA REDACŢIEI

N. IORDAN — Leordeni (Pitești): Dorința dv. a fost satisfăcută, întrucît am publicat un articol despre viața și activitatea artistică a pianistului Dinu Lipatti.

INSTITUTUL DE PROIECTĂRI — CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE ȘI EXPERIMENTĂRI PENTRU INDUSTRIA LEMNULUI (I.P.R.O.-C.I.L.): Într-adevăr, în articolul despre Complexul industrial din Tg. Jiu s-a omis a se arăta că proiectarea acestei unități este opera unui număr apreciabil de ingineri și tehnicieni din institutul dv. Facem cuvenita completare.

TOMA ERDOS — Brad: Nu vedem cum am organiza concursul „Cine știe cîștigă", despre care ne scrieți.

Pentru Cercul „Magazinului" pe care ați vrea să-l organizați la Brad, ajutorul ce socotim necesar să vi-l dăm constă în statul de cere și altor cititori părerile lor despre revista noastră și a ne comunica aceste păreri.

Articolul despre folosirea electricității, pe care ați dori să ni-l trimiteți, tratează, după cum arată și titlul, un subiect de multă vreme cunoscut. Nimeni nu se îndoiește în lume de utilitatea electricității, de folosirea ce le aduce omenirii.

Recenziile ce ni le propuneți se referă la cărți de mult timp apărute. Nu mai are rost, deci, să ne ocupăm de ele acum.

ION CÎRLAN — Schela Valea Caselor (Pitești): În momentul de față există literatură radioficică suficientă, pusă la dispoziția cititorilor noștri fie sub forma tratatelor de specialitate, fie sub forma lucrărilor de popularizare.

Vom studia propunerea dv. de a crea un „colțișor" pentru radioamatori.

VIORICA SOCACIU, SILVIA TRIFA și ANA MARIA VIDICAN — Cluj: Vă mulțumim pentru aprecierile ce le faceți în ceea ce privește conținutul revistei noastre. Rubrica „Ecouri" pe care o găsiți deobicei în pagina IV-a, nu a dispărut. Informațiile teatrale și cinematografice le puteți găsi în ultima pagină, rezervată spectacolelor. Tot acolo, dacă ați observat, publicăm și fotografii ale actorilor români și străini.

Pentru copiii care au depășit vîrsta de 15—16 ani am început a publica unele articole referitoare la comportarea în societate. Aceasta, pe baza numeroaselor propuneri ce au venit din partea cititorilor. Dacă considerați că sînt unele teme ce s-ar cuveni tratate, vă rog să ne scrieți.

Regretăm că nu putem publica regulamentul de volei și handbal, după cum ne cereți. Puteți găsi aceste regulamente, în librării, publicate de editura de specialitate.

Ing. ION MITITELU — București: **Propunerea dv. este bună, dar e tardivă. Pianistul pre

MERIDIANE

LA PODVIS

Corespondență specială din Sofia

Cîndva, cu treizeci de ani în urmă, ANTON STRAȘIMIROV îmi vorbea adesea de satul Podvis. Fusese aici ca învățător, prin anul 1888 sau 1889, pe cînd avea numai șaptesprezece ani. Străsimirov se înclina în fața înțelepciunii și originalității bătrînilor podvisani, se entuziasma de vioiciunea flăcăilor, nu găsea cuvinte destule să laude portul lor minunat, se înfierbînta la amintirea horelor lor înflăcărate, la care tropăise și el deseori.

Și iată că acum cîteva luni am primit o scrisoare din Podvis, care se află în regiunea Burgasului, prin care eram invitat să mă întîlnesc acolo cu iubitorii de literatură.

N-am nimerit o zi frumoasă. Cerul era acoperit de nori grei, cîmpul era pustiu și gol, iar pe deal, unde-și face drum neastîmpăratul Kamcia spre Marea Neagră, plutea o negură deasă. Dar ce importanță are o vreme ca asta urîtă și potrivnică, dacă chipurile oamenilor sînt senine, inimile lor deschise să te întîmpine cu bucurie, pentru o convorbire plăcută, pentru cuvinte însuflețite!

Cîndva, oamenii cei mai cultivați ai satului erau învățătorii. Ce fel de pregătire aveau acești învățători pe atunci, este o altă chestiune. Dar ce deosebire între acești „dascăli", care în asemenea sate erau cîte doi sau trei și conduceau clase mixte și învățătorii de astăzi care numai ei alcătuiesc un auditoriu de primă mînă, cu o pregătire serioasă, fiecare dintre ei putînd face o lecție pe o problemă de literatură, lecție care ar putea sta alături de lecția unui profesor de specialitate.

La Podvis m-au întîmpinat nu numai nenumărați învățători. Și aici, ca în fiecare sat din Bulgaria de astăzi, există o întreagă pleiadă de agronomi, zootehnicieni, medici veterinari. Și toți oameni tineri.

Acești tineri specialiști, din care cei mai mulți sînt fii ai colectiviștilor locali, sînt antrenați în munca lor, îndrăgostiți de profesiunea lor. Dar ei sînt îndrăgostiți și de satul lor, care se transformă zi de zi și nu an de an. Dispar casele vechi, dărăpănate, neconfortabile și nehigienice. În locul lor se ridică case noi cu ferestre largi, cu confort, cu aranjamente interioare care nu sînt mai prejos decît ale acelora dintr-o locuință orășănească dintre cele mai arătoase. Tinerii specialiști vorbesc cu entuziasm de ceea ce au de făcut nou în sat și, cu gesturi largi, îți arată pe unde va trece strada principală, care, în închipuirea lor și în realitatea ei, va fi un adevărat bulevard. În centrul satului e clădirea impunătoare a bibliotecii. O construcție nouă, ridicată numai prin mijloacele și forțele podvișenilor. Președintele bibliotecii este unul din acei oameni tineri însuflețiți, pasionați pentru orice muncă care este în folosul obștesc. El primește cu bucurie oaspeții veniți de la oraș pentru conferințe sau expuneri literare, pe colectiviștii și colectivistele care se abat din drumul lor să vie să la cărți pentru acasă, pe pionierii și tineretul care este cel mai zelos vizitator al bibliotecii.

Sala de lectură are cîteva sute de locuri.

— Au construit-o ca să satisfacă — chipurile — nevoile satului, dar, încă înainte de a o termina, s-a dovedit a fi neîncăpătoare — se bucură Mitco Dimitrov.

Cîteva aspecte dintr-o gospodărie agricolă colectivă din R. P. Bulgaria

— Același lucru e și cu localul nostru — se plînge Dimităr Stanev, directorul școlii.

Vechea clădire, construită în 1898, cu pereții tari de piatră, pare azi ca o cazemată pătrată. Clădirea nouă e spațioasă și luminoasă. Nevoile însă s-au înmulțit în așa fel, încît elevii trebuie să vie la cursuri în două schimburi. Și ce ordine în sălile de clasă, pe coridoare; ce disciplină! Toate hainele sînt puse în cuiere și, în fața fiecărui cuier e locul ghetelor. În școală copiii umblă în tîrlici — dușumelele strălucesc de curățenie.

La bibliotecă se desfășura o mică solemnitate. Ansamblul de pionieri execută cîntece populare. Ansamblul e format din 110 pionieri și pioniere. Toți sînt îmbrăcați în costume naționale. E o reuniune emoționantă de fețișoare trandafirii de copii, de pionieri surizători care te farmecă. Fetele sînt îmbrăcate în rochițe negre fără mîneci, și bluze albe cu gulerașe. Șorțulețele sînt toate roșii cu dantele și împodobite cu mahmudele de aur. Ciorapii albi, cu care sînt încălțate, sînt împletiți de mînă, lucrați cu finețe. La piept le strălucesc șiraguri aurite iar pe albeața gîtului se conturează zgărdănuțe albe și roșii. Marginile bășmăluțelor cafenii se lasă pe umeri și sînt pline de trandafiri brodați în toate culorile.

Așa e portul femeilor din această parte a locului. Port care are ceva din frumusețea inexprimabilă a curcubeului.

Băieții sînt îmbrăcați cu șălvărași și ilice negre, fără mîneci, puse neglijent pe umeri cu o grație necăutată. Căciulile negre sînt împodobite cu constelații minunate, din paiete multicolore, mărgele și floricele. Și băieții și fetele poartă șorțulețe triunghiulare, pline de strălucire și care completează acest scînteietor tablou al gustului neîntrecut și de veacuri al poporului. În afară de asta, peste pieptul și umerii băieților sînt trecute niște șnururi multicolore, împletite din bănuți de aur și mărgele.

Învățătorul Zlati Atanasov Ivanov, conducătorul ansamblului, a realizat ceva care într-adevăr nu mai este o raritate pentru satele noastre, dar care totuși este izbitor pentru un sat cu numai 2.500 de locuitori și departe la zeci de kilometri de orice centru urban.

Satul mai are corul gospodăriei colective, ansamblul de dans, de asemenea alcătuit din colectiviști. Și toți acești participanți la cor și ansamblul de dans sînt îmbrăcați în asemenea minunate, originale și de nedescris de frumoase porturi naționale!

Și ce voci, ce desfășurare, ce avînt pentru a exprima fericirea și frumusețea epocii noastre socialiste!

Gheorghi KARASLAVOV

Imobile cu „puncte"

Dacă cineva își închipuie că pentru a cumpăra o casă sau un apartament în cartierul elegant al orașului Detroit din S.U.A. ajunge să dispună de suma necesară spre a-i plăti piperatul preț, se înșeală amarnic. Dolarii nu sînt suficienți; cumpărătorul trebuie să îndeplinească o serie de alte condițiuni stabilite pe criterii sociale, rasiale, religioase etc. pentru a putea pătrunde în acest cartier destinat exclusiv celor privilegiați.

Pornind de la acest fapt, agențiile de imobile din orașul american au elaborat, încă de acum 15 ani, un sistem de „punctare" a solicitantului, cu care nu încep să trateze decît după ce acesta a completat un chestionar și răspunsurile sale, primind fiecare un anumit număr de „puncte", însumează punctajul necesar pentru a fi admis în acest cartier „exclusiv". Dacă cumpărătorul este „yankeu sută la sută" îi ajung 50 de puncte pentru ca agenția de imobile să-l servească cu ceea ce solicită. Dar dacă cel ce vrea să cumpere un imobil în respectivul cartier din Detroit e cumva de origine poloneză sau își trage obîrșia din sudul Europei, numărul necesar de „puncte" e de 55 respectiv 65, iar pentru alte naționalități 85. Cît privește pe negri sau cei de origină asiatică, pentru ei nu există nici măcar un sistem de punctaj deoarece ei nu pot deveni în nici un caz proprietari de imobile în cartierul rezervat „lumii bune" din Detroit.

„PERLE"

În Franța a apărut recent un volum amuzant — o colecție de „perle", extrase din diferite acte și scrisori primite de autoritățile franceze de la cetățeni. Reproducem mai jos cîteva din cele mai amuzante exemplare ale colecției:

— Soțul meu este pentru moment mort...

— Vă asigur că domnișoara X n-a trăit niciodată în stare de concubinaj notoriu. Cei patru copii ai ei sînt toți, rodul unor amoruri trecătoare...

— Dat fiind că bietul meu soț trebuie să intre în balamuc, l-am trimis la biroul dumneavoastră...

— Avînd în vedere reclamația dv. că tîrgul nu e suficient aprovizionat cu vite, m-am hotărît să mă duc eu însumi acolo...

Cea mai „tare" din toate „perlele" e fără îndoială complectarea făcută de un cetățean pe un chestionar, în dreptul întrebării:

— *Născut:* Da!

„Arta hidraulică"

„Sculptorul" argentinian Guyla Kosice a deschis recent în galeriile „Drian" din Londra o expoziție, el îi spune, de... „artă hidraulică". „Creația" sa constă în niște construcții fantastic încurcate de țevi transparente din plexiglas, prin care — desigur, pentru a mări efectul... „artistic" — curge apă...

Dacă printre locuitorii Londrei există snobi destui în rîndul cărora lucrările lui Kosice, aparținînd stilului „hidraulic" să găsească înțelegere, nu același lucru se întîmplă cu englezii de rînd. De pildă vameșii britanici n-au fost de părere că labirintul de țevărie adus din Argentina ar avea măcar ceva comun cu arta. Ei au clasificat sculpturile „hidraulice" ale lui Guyla Kosice drept... „instalații de drenare" și au cerut „creatorului" lor cuvenita taxă de import, pe care acesta a fost nevoit s-o plătească.

900.000!

Această este numărul tinerilor americani care vor părăsi anul acesta școala secundară fără a fi primit titlul de absolvenți. Cifra respectivă, ca și alte date la care ne vom referi mai jos, a fost furnizată de revista americană „Life". Într-un număr din luna trecută revista a făcut o largă anchetă cu privire la ceea ce ea însăși a denumit „Tragedia tineretului american care a abandonat școala înainte de absolvire".

Ce înseamnă faptul că un număr de aproape un milion de tineri nu au terminat școala secundară? Nu înseamnă pur și simplu că ei nu au o diplomă în buzunar. Înseamnă că ei intră în viață fără nici o pregătire temeinică, înseamnă că din capul locului ei sînt sortiți șomajului. Că flagelul șomajului i-ar lovi chiar dacă ar avea un certificat de studii este cît se poate de adevărat. Dar tot atît de adevărat este faptul că primii care sînt licențiați sînt tocmai cei fără studiile terminate. Dar iată ce spune „Life" în legătură cu această problemă: „Din ce în ce mai mult patronii resping pe solicitanții unei slujbe care nu sînt în stare nici măcar să completeze un formular de petiție sau care nu cunosc un manual de învățămînt. Pînă în 1965, în Statele Unite se vor înregistra cîte trei tineri care au abandonat școala înainte de termen pentru fiecare două slujbe care necesită muncă necalificată. Pe de altă parte însă, pentru fiecare șapte posturi care necesită muncă calificată, vor exista numai cinci absolvenți ai unei școli secundare... Tinerii care au părăsit școala înainte de termen sfîrșesc prin a se menține la o muncă grea, și ingrată, degradantă și cea mai prost plătită. Aceștia sînt întotdeauna primii care pot fi concediați. În ceea ce privește șomajul, numărul celor care au părăsit școala înainte de termen este de două ori mai mare față de numărul acelora care dețin un titlu de absolvent al unei școli secundare. Ei nu vor reciștiga niciodată în lumea muncii terenul pe care l-au pierdut în cadrul școlii".

Dacă aceasta este actuala situație a învățămîntului american, nimeni nu mai poate să se mire de serioasa rămînere în urmă a dezvoltării științei în S.U.A.

Nici perspectivele de viitor nu sînt strălucite. După cum preciza „Life", în cazul în care actuala stare care predomină în rîndurile tineretului american de a părăsi școala înainte de termen nu se va schimba radical, în perioada 1960 — 1970 un procentaj înspăimîntător, care se va ridica pînă la o treime din numărul total al elevilor școlilor secundare din S.U.A., nu vor mai termina cursurile acestui ciclu de învățămînt. În viitorul deceniu, dintr-un număr de 33 de milioane de elevi prevăzuți a fi înscriși în instituțiile de învățămînt secundar, peste 12 milioane vor abandona școala înainte de termen.

Revista „Life" vorbește de „tendința" care ar exista în rîndurile tineretului de a abandona studiile. Adevărul este cu totul altul. Tineretul este întotdeauna și în orice țară dornic de învățătură. Pentru aceasta este însă nevoie de crearea posibilităților materiale care să faciliteze studiul. Dacă tinerii americani abandonează studiile, aceasta înseamnă că societatea capitalistă nu le asigură condițiile necesare. De altfel însăși revista vorbește, ce-i drept foarte palid și pe ocolite, despre unele din aceste condiții și afirmă că „mute cămine sînt paralizate din cauza divorțurilor, bolilor și sărăciei". Așadar, nu e vorba de „tendința" tineretului, ci de greutățile cu care trebuie să dea piept acești tineri. Este vorba, cu alte cuvinte, de direcția pe care o iau banii contribuabililor. Or, se știe că peste jumătate din bugetul american este destinat cursei înarmărilor, în timp ce învățămîntului îi este destinată o sumă infimă.

Eugen PHOEBUS

După torpilare

Presa vest-germană continuă să comenteze torpilarea conferinței la nivel înalt de către cercurile conducătoare americane. În legătură cu aceasta o serie de ziare ridiculizează încercarea mașinii propagandistice americane de a sugera că eșecul conferinței a dus la... întărirea unității lagărului occidental. Iată care este în această privință părerea unui ziarist de la revista burgheză „Der Spiegel": „Mi se face greață — scrie autorul — cînd aud că eșuarea conferinței la nivel înalt a întărit unitatea lagărului occidental. Ca și cum în ultimii zece ani această unitate ar fi constat în altceva decît în ocolirea problemelor mondiale stringente..."

Atacuri împotriva lui Eaton

Este cunoscută poziția realistă pe care se situează financiarul american Cyrus Eaton în abordarea problemelor politicii internaționale. Faptul că el a demascat rolul obstrucționist al unor cercuri conducătoare americane și a salutat politica de pace a țărilor lagărului socialist a stîrnit furia negustorilor de tunuri de peste Ocean. Senatorul Thomas J. Dodd a mers pînă acolo încît a declarat de la tribuna Senatului că lui Eaton care a fost caracterizat de către cercurile agresive drept „un bătrîn materialist, încurcăreț, hain" ar trebui să i se pună lacăt la gură. De aceea, el a cerut ministerului Justiției să-i acorde o „atenție specială" lui Eaton. Nu înțelegem de ce senatorul nu a cerut mai bine să se „acorde atenție" întregii opinii publice americane care împărtășește părerile lui Eaton. Poate că pentru această comisiile pentru cercetarea activității denumită „antiamericană" nu ar prididi cu lucrul nici o sută de ani!

Cîteva întrebări

Guvernul rasist al Uniunii Sudafricane a dat dispoziție tuturor centrelor de colectare și conservare a sîngelui din țară că de acum încolo trebuie să ducă o evidență separată pentru donatorii de sînge albi și negri și să urmărească în modul cel mai riguros ca sîngele colectat și conservat provenit de la albi să nu se amestece cu cel provenit de la oameni de culoare.

În legătură cu această nouă măsură rasistă se ridică o serie de întrebări, la care opinia publică din Uniunea Sudafricană încearcă să găsească un răspuns.

Ce se întîmplă dacă e necesară o urgentă transfuzie de sînge pentru un negru și nu există la îndemînă decît sînge de alb, corespunzînd grupei sale sanguine? Trebuie să moară în acest caz bolnavul negru? Pentru cei ce cunosc politica rasiștilor sudafricani răspunsul la această întrebare nu e greu de găsit....

Dar dacă, invers, se întîmplă ca un om cu pielea albă să aibe nevoie de o transfuzie urgentă și nu există decît sînge „negru" din grupa lui sanguină? (Asemenea cazuri nu sînt excluse dat fiind că în Uniunea sudafricană sînt multe teritorii cu populația foarte rară). Va fi lăsat albul cumva să moară? Probabil că nu. Dar dacă i se face transfuzia, mai rămîne el de „rasă pură" sau trece în rîndurile metișilor, socotiți și ei oameni „de culoare" și supuși persecuțiilor?

Chiar fără răspunsurile cuvenite, aceste întrebări demască caracterul inuman al acestor măsuri discriminatorii, luate de autoritățile rasiste sud-africane.

Copii și cîini

Presa occidentală din ultima vreme a publicat mai multe materiale privind situația grea și mizeră a copiilor din unele țări capitaliste: Anglia, Franța, R.F.G., Spania. În rîndurile de mai jos redăm cîteva extrase din unele ziare ce apar în aceste țări. Astfel, într-un număr recent ziarul englez „Sunday Pictorial" scrie că „zeci de băieți, între 6 și 10 ani sînt vînduți sau închiriați unor cerșetori de profesie, care îi folosesc drept „momeală" la porțile bogătașilor". Tot în acest scop revista lunară „Transport and General Workers Record" a publicat un articol în care condamnă folosirea copiilor la muncile agricole din Anglia. În articol se arată că în goana lor după mînă de lucru ieftină, fermierii englezi folosesc intens munca copiilor. „În multe cazuri, — arată revista — copii sub 13 ani îndeplinesc munci peste puterile lor, fapt care face ca procentul de îmbolnăviri să crească în mod spectaculos". Referindu-se la cele citate de revista „Transport and General Workers Record", ziarul „Daily Express" scrie: „Au dreptate străinii cînd afirmă că înalta societate engleză se interesează mai mult de animale, în special de cîini, decît de copii". O dovadă reală că în Anglia există asemenea procedee o constituie însuși faptul că în această țară există 150 de societăți, ligi și asociații pentru animale, 118 clinici, 135 de ambulatorii pentru animale, 5 aziluri pentru cîini, în timp ce cămine de zi și creșe pentru copiii oamenilor nevoiași și cu posibilități materiale reduse sînt foarte puține.

Și îngrijorarea profundă a mamelor franceze pentru soarta tinerei generații și-a găsit un ecou larg în coloanele unor ziare. În această privință ziarul „L'Humanité" arată că în țară „există mai multe cazărmi decît școli". La Paris, spre exemplu, o creșă revine la 35.000 de locuitori. În ce privește alocațiile de stat pentru întreținerea taberelor de vară pentru copii, ele se reduc an de an. Dacă în 1945 acestea acopereau 50 la sută din cheltuielile pentru întreținerea acestor tabere, în prezent alocațiile de stat nu depășesc 7-8 la sută.

Nu mai puțin grea este situația copiilor în R. F. Germană, unde numeroși copii de vîrstă școlară părăsesc școala din cauza situației materiale grele a familiilor lor ce se angajează la lucru în fabrici și uzine. Recent, agenția A.D.N. relata că în Bavaria, copiii de vîrstă școlară sînt nevoiți să muncească în fabrici timp de 13—15 ore pe zi. Munca lor este folosită în proporții deosebit de mari în fabricile de chimicale, periclitîndu-le astfel din fragedă copilărie sănătatea.

Referindu-se la situația din Spania franchistă, ziarul „Espania Democratica" scria recent că „Spania este țara care are cel mai mare număr de copii turberculoși, 60 la sută din adolescenți sînt bolnavi de tuberculoză". Acestei stări de lucruri i se adaugă multiple alte aspecte cum ar fi cele relatate de ziaristul francez, Aynon, care caracterizează astfel situația: „Pretutindeni pe unde am călătorit în Spania am văzut copii cerșetori".

Adevărata realitate nu mai poate fi ascunsă nici chiar de presa franchistă. Astfel, ziarul „A.B.C." scria în legătură cu aceasta că „guvernul Franco trebuie să ia în cel mai scurt timp măsuri drastice pentru a scăpa țara de flagelul mizerabil al cerșetoriei copiilor, care poate fi întîlnit la fiecare colț de stradă".

Un articol „educativ"

Dintre numeroasele furturi de automobile care au loc zilnic în Marea Britanie, unul petrecut la începutul lunii aprilie a.c., a atras în mod deosebit atenția opiniei publice...

Tinerii John Leaver în vîrstă de 20 de ani și John Caroll de 18 ani, au fost prinși de un polițist la volanul unei mașini pe care o furaseră în orașul Kingston.

În drum către secția de poliție, Leaver a înmînat reprezentantului „ordinei" un articol dintr-o revistă, spunîndu-i: „Acest articol arată cu precizie cum se poate fura un automobil". Și i-a explicat pe loc cum a procedat: „Într-o seară m-am uitat prin geamul unui automobil Wolseley și i-am reținut numărul de la contact. Am mers apoi la un garaj și cu 2 șilingi am cumpărat o cheie de contact. După aceea m-am întors la mașină și am deschis ușa cu destulă ușurință".

Se vede treaba că tînărul își însușise bine „lecția".

Ajuns în fața tribunalului, acest caz a stîrnit interes.

Avocatul — Oare acest articol de gazetă este atît de extraordinar?

Polițistul Treadwell — Da, învață oamenii cum să fure automobile.

Avocatul (adresîndu-se lui Leaver) — E adevărat că ai pus în practică sugestiile din acest articol?

Leaver — Da, a mers ușor.

Articolul a apărut în numărul din 9 aprilie a.c. al revistei engleze „Today", sub titlul „Cum mă poți împiedica să-ți fur automobilul", semnat de un... „expert în furturi de automobile".

După cum a arătat în cursul procesului avocatul Williams, „de fapt articolul descrie în amănunțime o duzină de metode cu privire la furtul de automobile, explicînd absolut totul, pînă la cele mai mici detalii".

Nu se poate spune deci că presa engleză nu urmărește și scopuri „educative", „roadele" sale observîndu-se îndeosebi în rîndurile celor care au cea mai mare nevoie de îndrumare — tinerii.

Un pericol inexistent

Se știe că oficialități americane încearcă să justifice măsurile agresive întreprinse în ultima vreme prin invocarea așa-zisului pericol al unui atac prin surprindere. De aceea a fost promovată în continuare politica unor acțiuni agresive împotriva statelor socialiste. Opinia publică americană condamnă însă cu asprime această politică „pe pragul prăpastiei", politică inițiată de Dulles.

Scriitorul american Erich Kahler a publicat în „New York Times" un articol referitor la aceste chestiuni și în care spune printre altele: „Mă îndoiesc foarte mult că majoritatea poporului american ar alege calea continuei ostilități față de Rusia dacă ar fi pe deplin informat de riscurile la care este supus". „Guvernul Eisenhower, scrie mai departe autorul, a periclitat reputația Americii ca națiune iubitoare de pace neluînd niciodată complet în serios conferința la nivel înalt și actualele tratative. Acest lucru este dovedit de atitudinea avută tot timpul de guvernul american; incidentul cu avionul „U-2" nu a fost decît o verigă în lungul lanț de acte neglijente sau pur și simplu iresponsabile... Pericolul unui atac prin surprindere a fost declarat inexistent de un raport al armatei însăși publicat acum patru ani. Acest pericol nu putea fi folosit drept scuză nici pentru alarmă, nici pentru chestiunea zborului de recunoaștere al avionului „U-2" exact înaintea conferinței la nivel înalt".

Balcoanele din Cremona

Cînd poliția locală din orașul Cremona și-a trimis recent echipele din casă în casă pentru a face recensămîntul și măsurătorile foarte exacte ale tuturor balcoanelor, cetățenii au rîs de o asemenea „pedanterie", al cărui scop le rămăsese, pentru moment necunoscut. Curînd însă pofta de rîs le-a trecut complet: ei au aflat că rostul riguroaselor măsurători era stabilirea unui... impozit pe balcoane.

Faptul a stîrnit protestul tuturor locuitorilor orașului. Mulți dintre ei și-au dat seama că între noua fiscală ce li se impune și politica pregătirilor militare atlantice la care Italia ia parte, există o strînsă legătură.

— Nu ajunge — spuneau ei — că pe lîngă impozitele „obișnuite" mai plătim și altele, din cele mai bizare, de pildă pe dulciuri, pe deșeuri, pe piane... Acum și balcoanele! Numai pe vremea imperiului otoman se mai întîmpla ceva similar, cînd se plăteau impozite pentru ușile și ferestrele caselor! E prea de tot!...

Arhitecții din oraș au fost luați, pur și simplu cu asalt și implorați să nu mai proiecteze nici o nouă casă cu balcoane. Ce folos însă devreme ce casele vechi au balcoane suficiente spre a amărî viața locatarilor.

Au refuzat să se joace de-a războiul!

Printre acțiunile întreprinse de cercurile reacționare din S.U.A. pentru torpilarea conferinței la nivel înalt se numără și exercițiile de apărare civilă denumite „Operația Alerte — 1960".

În timpul acestor exerciții posturile de radio și-au încetat emisiunile, iar în văzduh au răsunat urletele pătrunzătoare ale sirenelor montate pe acoperișurile caselor și în mașinile poliției. Goniți de fluierele polițiștilor și delegaților pentru apărare civilă, oamenii au intrat fără chef în case sau au coborît în adăposturi, căci potrivit legilor în vigoare, cei care nu se supun ordinelor pot fi amendați cu pînă la 500 de dolari sau condamnați la un an închisoare. În ciuda acestor măsuri, numeroși cetățeni americani au refuzat să intre în adăposturi manifestîndu-și astfel indignarea împotriva celor care se joacă de-a războiul. Fotografia de față reprezintă trei femei arestate de poliție pentru că au refuzat să se supună semnalelor de alarmă și să intre în adăposturile de apărare pasivă.

DE PRETUTINDENI

ATUNCI cînd cățelușa Laica a fost trimisă în spațiul cosmic, oamenii de știință au înzestrat-o cu dispozitive care transmiteau date despre starea animalului. La Institutul de Cercetări Științifice din Samarkand (R.S.S. Uzbecă), unde se efectuează lucrări privind obținerea unor rase superioare de oi Karakul, oile trimise spre pășunile naturale sînt și ele înzestrate cu dispozitive asemănătoare. În acest fel colaboratorii laboratorului de fiziologie al institutului obțin date prețioase despre comportarea animalelor în condițiile pășunilor naturale.

●

ÎN SALA mare a unui hotel din Castelvetrano (Sicilia) avea loc o competiție de box între pugiliști amatori. Pe neașteptate, din cauze necunoscute, s-a iscat un scandal, care a degenerat într-o încăierare generală. Poliția, anunțată de urgență, s-a dovedit neputincioasă să restabilească ordinea. Pînă la urmă, proprietarul hotelului a găsit o soluție salvatoare. El a chemat în ajutor pe un prieten al său, apicultor, iar acesta a dat drumul în sală unui roi de albine. După cîteva secunde, sala a fost evacuată complet și liniștea a fost restabilită...

●

ÎN COLHOZUL „E. Thälmann" din Karadagly (Azerbaidjan) a avut loc de curînd o frumoasă festivitate. Sărbătorită a fost cultivatoarea de bumbac Ab-Khait-Kulieva, care a împlinit vîrsta de 110 ani.

În prezent în satul Karadagly trăiesc 4 generații de descendenți ai familiei Ab-Khait. Printre nepoții centenarei se numără Ildrym Kuliev, director de școală secundară, agronomul Fazil Zenialov și veterinarul Mazair Mamedov.

●

O PISICĂ a atras recent atenția presei newyorkeze printr-o performanță senzațională. Ea a reușit să pătrundă printre gratiile ferestrei, lăsată deschisă, a încăperii safeurilor metalice din subsolul unei mari bănci din Manhattan, unde a născut trei pui, fără a face să se declanșeze nici unul din multiplele semnalizatoare de alarmă care se află în respectiva încăpere.

●

DACĂ elevii gemeni nu sînt o raritate, în schimb învățătoarele gemene, mai ales care să predea la aceeași școală, nu sînt cazuri prea des întîlnite. Un asemenea caz neobișnuit îl oferă o școală din Amsterdam unde predau, de 40 de ani fără întrerupere, două învățătoare, surori gemene, în vîrstă de 58 de ani.

●

CEL MAI TÎNĂR membru al Uniunii scriitorilor suedezi este Gudrun Jacobsson, o fetiță în vîrstă de numai 13 ani. Debutul literar și l-a făcut încă cu trei ani în urmă cînd a fost publicat primul ei volum de versuri într-o editură din Stockholm, care n-a anunțat, însă, că autoarea volumului împlinise de abia zece anișori. Ea a fost primită în Uniunea Scriitorilor după apariția celui de-al doilea volum al ei de poezii despre care un cunoscut critic suedez afirmă că sînt „remarcabile în ce privește forța compoziției".

●

SOLDATUL japonez Masași Ito n-a aflat decît acum cîteva zile că cel de-al doilea război mondial a luat sfîrșit cu 15 ani în urmă. În martie 1944 el a sosit cu unitatea sa în insula Guam din Oceanul Pacific. În timp ce traversa jungla din insulă, el s-a pierdut de restul trupei și s-a rătăcit. Sergentul Masași Ito este cel de-al doilea soldat japonez care a reapărut în ultima vreme din jungla insulei Guam. De abia cu cîteva zile în urmă a ieșit din aceeași junglă și soldatul Bunzo Minagawa care nici el nu știa că războiul s-a terminat de atîta vreme.

●

S-A OBSERVAT că celebrul monument al arhitecturii italiene, turnul din Pisa, a început să se aplece mai mult decît înclinația sa normală. Consiliul municipal din Pisa a anunțat că va decerna un premiu de valoare și-l va numi cetățean de onoare al orașului pe cel care va veni cu o soluție tehnică pentru împiedicarea degradării turnului.

●

ÎN TRIBUL african Nairoble s-a observat un fenomen ciudat al natalității. De două decenii încoace la fiecare 13 copii noi născuți, 12 sînt băieți și numai una fată.

●

ÎN REGIUNEA siriană a R.A.U. a fost recent interzisă prezentarea filmelor americane cu cowboy. Motivarea oficială este că „aceste filme au o proastă influență asupra tineretului pentru că îi inspiră la păcat și la o purtare sălbatică".

●

DENSITATEA populației a crescut foarte mult în Ungaria în ultimul secol. Față de anul 1840, cînd pe un km. pătrat trăiau 43 de locuitori, densitatea populației pe un km. pătrat este conform datelor din 1960 de 107 locuitori.

●

UN JUDECĂTOR de la o mică judecătorie din comitatul Edinburgh, a trimis a treia parte din salariul său retur către oficiul judiciar superior. Aceasta timp de patru luni. În răstimpul amintit — scria el în scrisoarea ce însotea mandatul — nu a avut de judecat nici un proces. Contrar așteptărilor, fapta sa patriotică nu s-a bucurat de aprecierea superiorilor. Ba dimpotrivă, judecătorul a fost admonestat, căci trimițînd banii înapoi, el a produs complicații administrației și contabilității judiciare.

●

ADMINISTRATORUL unui mare imobil newyorkez a descoperit printre locatarii blocului două surori în vîrstă de 69, respectiv 70 de ani, veritabili harpagoni ai zilelor noastre. Îmbrăcate în zdrențe și slăbite de foame, ele trăiau în apartamentul din bloc, unde timp de șaisprezece ani n-a intrat vreun străin, avînd asupra lor bancnote și obiecte în valoare de 100.000 dolari.

●

O „GĂINĂ" electrică a fost realizată de fermierul englez Reginald Carter. Este vorba de un aparat automat instalat la marginea șoselei, în apropiere de ferma lui. După introducerea unei anumite monete, „găina" „ouă" șase ouă. Aparatul cuprinde 432 de ouă. În acest fel, fermierul a scăpat de oboseala plictisitoare de a răspunde fiecărui turist dacă are de vînzare ouă proaspete.

●

CEL mai „greu" om din Iugoslavia, un oarecare Nikola Albu, țăran din Serbia, a murit în vîrstă de 46 de ani. Cîntărea 250 de kilograme.

Agricultura și chimia

(Urmare din pag. I-a)

globale agricole cu 70—80 la sută pînă în 1965 față de 1959, realizîndu-se o producție totală de cereale și leguminoase boabe, de 14—16 milioane tone.

Pentru aceasta, în anul 1965 agricultura noastră va avea la dispoziție, în afară de 40 milioane tone îngrășăminte animale și peste 2 milioane tone îngrășăminte chimice (500.000 tone substanță activă).

Pe de altă parte, lucrările pentru cultura grîului vor fi mecanizate în proporție de 80—90 la sută, folosindu-se un număr sporit de mașini agricole între care cifra de 100.000 tractoare fizice este concludentă.

Cu acest ajutor substanțial dat agriculturii de chimie prin îngrășăminte și antidăunători, și de industria de mașini prin tractoare, combine, semănătoare, treerătoare etc., în condițiile unui an agricol normal, producția de grîu va ajunge la 5—5,4 milioane tone (față de 2,6 milioane tone în 1938), realizîndu-se o recoltă medie, pe țară, de cca. 1.800 kg. pe hectar de suprafață cultivată. La gospodăriile agricole de stat, producția va crește la 2.500 kg. la hectar. Producția totală de porumb va ajunge în anul 1965 la 8—9 milioane tone porumb boabe (față de 4 milioane tone în anul 1938), pe baza unei producții medii de 2.500—2.800 kg. la ha. și de 3.200—3.500 kg. la ha. la gospodăriile agricole de stat. Mai adăugăm, spre exemplu, că și la cartofi se va putea realiza o producție de peste 15.000 kg. la ha. (față de 7.700 kg. în 1938), de unde se poate ușor vedea că mergem cu pași repezi spre dublarea producției la hectar.

În legătură cu eficacitatea îngrășămintelor și ierbicidelor ce au fost făcute la noi în țară dăm numai două exemple. La stațiunea „Valul lui Traian", adăugîndu-se superfosfat brut 300 kg la ha, s-a realizat o producție de 2121 kg. boabe grîu la hectar, față de 1819 kg la ha. pe suprafața netratată. Experimentarea ierbicidului romînesc CII PC la una din stațiile Departamentului Chimic — 18 litri la ha. la o cultură de ceapă — a dovedit o eficacitate de 72 la sută și a dat un spor de recoltă de 30 la sută.

Pentru asigurarea unor produse agricole de calitate superioară în anul 1965 producția noastră de insecticide va fi de 10.000 tone, fungicide de 15.000 tone, iar ierbicide de 1.000 tone.

Iată numai cîteva cifre în legătură cu realizările și viitorul apropiat al agriculturii noastre.

Ing. A. S. BANCIU

Laptele poate fi ținut în stare proaspătă chiar și un an de zile

De mult timp savanții sînt în căutarea unei metode eficiente de păstrare a laptelui pe o perioadă mai îndelungată. Refrigerarea în condiții obișnuite nu a dat rezultate bune, deoarece coloizii laptelui, după dezghețare, se precipitau, iar separarea grăsimii se făcea cu mare greutate. De curînd a fost propusă o nouă metodă de refrigerare a laptelui. Această metodă constă în pasteurizare rapidă, după care laptele este supus acțiunii ultrasunetelor. În continuare laptele este turnat în vase de polietilenă lipite ermetic și este răcit la temperatura de —15°. Toată această operație durează mai puțin de o oră. Păstrarea ulterioară a acestui lapte, se face la —12°, și se poate prelungi peste un an. Gustul acestui lapte nu se deosebește cu nimic de cel proapăt, iar separarea grăsimii se face fără nici o greutate.

Microfonul liliputan

Deși doctorii execută röntgenoscopia inimii și au imaginea formei mușchilor inimii, pentru a-și forma o imagine completă asupra stării ei, ei trebuie să-i asculte pulsația.

Pentru aceasta se face o anestezie locală și apoi se introduce în vena bolnavului un ultramicrofon asemănător unei sonde, care pătrunde în cavitățile inimii și transmite dinamica pulsațiilor ei.

Ultramicrofonul este legat la un amplificator și la un magnetofon care înregistrează cardiograma în același timp, un oscilograf portativ fixează funcționarea inimii pe un film, sub forma unui grafic.

Sondarea acustică permite cercetarea legăturii dintre forma inimii și pulsațiile ei.

Ultramicrofonul a fost realizat de un colectiv de savanți sovietici în frunte cu candidatul în științe medicale I. I. Savcenkov.

De la cutremure la cosmos!

Fiecare eveniment legat de cucerirea Cosmosului, fiecare satelit sau rachetă interplanetară sovietică sporesc interesul pentru astronomie, pentru cunoașterea universului. Iată însă că și alte evenimente, recentele zguduiri ale scoarței pămîntului în regiunea sudică a republicii Chile, soldate cu mii de morți și răniți, orașe distruse, insule dispărute și altele apărute în loc au făcut ca unii din vizitatorii Muzeului științelor experimentale din B-dul Ana Ipătescu, dornici să privească spre Marte, Jupiter, sau în cel mai rău caz spre Lună, prin luneta observatorului din cupola clădirii, să se intereseze de cauza cutremurelor, frecvența lor și alte amănunte în legătură cu ele. De pildă — se întreabă unii — cum ar putea fi ele prevenite.

Nu puțin mirați au fost aceia care socotind cutremurele evenimente extrem de rare au aflat — de la tov. Alecsescu, directorul muzeului — că impresia pe care o au că scoarța pămîntului rămîne nemișcată este numai o aparență, datorită imperfecțiunii simțurilor noastre și că în realitate pămîntul suferă necontenit și pretutindeni, ușoare zguduiri, oscilații, care pot fi peste tot înregistrate cu aparate speciale, sensibile, denumite seismografe. La Muzeul experimental s-a și amenajat o cameră pentru seismografe cu toți pereții, tavanului și dușumeaua betonate. Pentru mai buna înțelegere a mecanismului acestor oscilații este bine să știm că la o rază pămîntească de aproximativ 6370 km, scoarța solidă pămîntească are o grosime doar de 33—80 km. Deci raportată la proporțiile globului pămîntesc acestă scoarță este mult mai subțire decît coaja unui ou.

În anumite locuri și din anumite cauze se produc în scoarța pămîntului, din cînd în cînd, mișcări neașteptate, foarte puternice, de scurtă durată, așa numitele cutremure de pămînt. Unele din ele sînt puțin perceptibile altele mai mult, iar altele în raport cu intensitatea acestor cutremure au urmări catastrofale, ca de pildă cele din Chile, sau cutremurul de acum cîteva luni care a distrus orașul Agadîr de pe coasta de nord-vest a Africii.

De ce se cutremură pămîntul?

Care este cauza formării cutremurelor? Lăsînd la o parte atrăgătoarele legende, mai vechi sau mai noi, grecești, indiene sau japoneze, despre zeul Poseidon care împunge pămîntul cu tridentul, despre broasca țestoasă care se scarpină la cap, sau taurul care obosit aruncă pămîntul de pe un corn pe celălalt, adevăratele cauze ale cutremurelor sînt legate de procese ce se desfășoară în scoarța pămîntească sau cel mai des sub aceasta, în adîncurile fierbinți ale globului nostru pămîntesc.

Aproximativ 7 la sută din cutremure sînt de origine vulcanică, însoțesc erupțiile vulcanice și au mai mult caracter local. Vreo trei la sută din totalitate sînt așa numitele cutremure de prăbușire, provocate de fenomene carstice, (prăbușiri de bolți asupra unor goluri), iar majoritatea absolută a cutremurelor sînt cele numite tectonice — 90 la sută — care își au cauza în mișcările lente de ridicare și coborîre a scoarței. Multe din ele au loc în munți. Dar cauza care le provoacă este de obicei în adîncimi, la 60—100 km., mai rar la adîncimi mult mai mari ce ajung și pînă la 800 km. Locul din adîncime unde se produc aceste procese, încă neclarificate de știință, se numește ipocentru, corespunzător acestuia, locul la suprafața pămîntului a fost denumit epicentru. Regiunea din jurul epicentrului este aceea unde efectele cutremurelor se fac cel mai mult simțite.

Studiile de pînă acum au dat omului posibilitatea să cunoască locurile unde deobicei se produc cutremurele, să măsoare intensitatea lor, chiar de la mari distanțe de zona în care au avut loc, dar ele nu îi permit încă să prevadă momentul în care ele se deslănțuie. Sînt 4 asemenea zone seismice geografice, dintre care cea mai activă este zona Oceanului Pacific, în care intră și regiunea munților Anzi.

Ce măsuri se pot lua pentru a preveni urmările cutremurelor? În această chestiune și-au spus cu destul succes cuvîntul inginerii. În regiunile bîntuite de cutremure construcțiile se înalță deobicei din betoane armate elastice și rezistente la zguduirile mai puternice ale scoarței.

★

„Liniștiți" de perspectiva pe care ți-o oferă traiul pe un glob cu zone seismice bine delimitate, în care regiunea Vrancei, epicentrul cutremurelor din țara noastră ocupă un loc relativ modest, vizitatorii Muzeului Științelor experimentale se avîntă în Cosmos.

Pentru început vizitatorii fac cunoștință cu un istoric al pseudo-cunoștințelor omenirii despre univers din veacurile trecute, pentru a urmări apoi cu un deosebit interes cum se învîrtește globul pămîntesc în jurul Soarelui, Luna în jurul Pămîntului, cum se formează eclipsele de Soare și de Lună, cum și cînd sînt ele vizibile. Toate acestea ei le urmăresc cu atenția crescîndă pe un model ingenios în mișcare, ce reproduce aidoma deplasarea Pămîntului și Lunei în spațiu — bineînțeles la scara modelului prezentat. Un an, o rotație în jurul Soarelui, durează aici doar o jumătate de oră iar o rotație a Lunii în jurul Pămîntului cam două minute.

Odată cunoscut mecanismul acestor mișcări vizitatorii se avîntă mai departe. Un panou sugestiv îi ajută: se redau sintetic datele despre fiecare planetă a sistemului nostru solar. Doar Marte pare a avea condiții pentru viață.

Fantezia vizitatorului a fost atîtată. Iată-l și în fața posibilităților deschise de știință: modele de sputnici, secțiuni de nachetă, fotografia feței invizibile a Lunei — mărturii ale primei etape parcurse de omul sovietic în cunoașterea nemijlocită a Cosmosului.

Va mai dura mult pînă își va lua zborul în Cosmos, omul? Fără îndoială că este vorba de un mîine destul de apropiat. Sîntem în pragul acestui eveniment...

★

O scară în spirală te duce în cupola observatorului. Aici la o adevărată lunetă astronomică poți privi Luna, planetele sau chiar stelele îndepărtate. Nu este zi sau noapte bună pentru observații ca amatorii astronomi să nu scruteze cerul. De aici s-au făcut fotografii ale Lunei, aici s-au făcut observații asupra protuberanțelor solare.

Multe din lucrările efectuate aici de astronomi amatori pasionați și nu ocazionali au o adevărată valoare științifică.

Știți de pildă că într-o zi cu cer complet senin observarea corpurilor cerești poate fi mai dificilă decît într-una mai puțin senină? Da. Aceasta se datorează așa numitei turbulențe atmosferice (mișcări ale maselor de aer) care reduc puterea separatoare teoretică a instrumentelor optice. Aici s-a efectuat un studiu privind astroclimatul Bucureștiului — ansamblul influențelor pe care le exercită atmosfera pămîntului asupra condițiilor în care se efectuiază diversele observații astronomice. Și acest studiu a arătat că deși Soarele apare pe cer 210—250 zile pe an, deși avem aproximativ 140—150 nopți senine pe an, numai 10 (doar zece!) nopți pe an au o turbulență minimă și permit observația în condiții optime cu instrumente mai mari. Aceasta nu este unica lucrare științifică efectuată aici.

Singur sau în grup, vizitatorul care a călcat odată pragul acestui original muzeu pleacă nu numai îmbogățit cu noi cunoștințe dar și cucerit de astronomie. Știința și tehnica fac progrese uriașe. Rachete de sute și mii de kilograme spintecă spațiul și fiecare din ele cheamă noi sute și sute de pasionați ai astronauticii spre terasa de pe clădirea din B-dul Ana Ipătescu, spre cupola cu aparatele optice îndreptate spre țintele viitoarelor explorări.

Al. MAXIMILIAN

CĂI FERATE SUSPENDATE

În cadrul măsurilor luate de Sovietul orașului Moscova pentru dezvoltarea sistemului de transport în comun, este și construcția unei căi ferate suspendate, ce va lega regiunea de sud-vest a Moscovei cu aeroportul internațional Vnukovo. Vagoane de mare capacitate vor circula la o înălțime de 6 m. pe o platformă pe care sînt montate șinele de cale ferată, platformă susținută de stîlpi de beton armat. Aceste trenuri vor circula cu o viteză de 160 km. pe oră, și vor fi formate din vagoane de formă aerodinamică, cu o capacitate de 75 locuri. Noul mijloc de transport prezintă în comparație cu celelalte mijloace de transport folosite actualmente, o serie de avantaje și anume: costul construcției relativ scăzut, întreținerea ieftină, capacitate mare de transport, durata construcției scurtă și faptul că nu încarcă șoselele și drumurile, deoarece pe sub această cale ferată poate trece orice vehicol.

MAGAZIN MEDICAL

Tuberculoza nu este ereditară

Renumitul medic grec al lumii antice, considerat părintele medicinei, Hipocrat, a crezut că „orice ftizie naște dintr-un ftizic".

S-a răspîndit și s.a menținut astfel, timp de peste 2000 ani, părerea că tuberculoza ar fi o boală ereditară, adică o boală care se moștenește de la părinți bolnavi, odată cu zămislirea și nașterea copilului. Presupunerea aceasta greșită, a însoțit primele cunoștințe despre ftizie.

Conlocuirea cu bolnavul în camere aglomerate, lipsa unor măsuri igienice potrivite, creiau condiții înșelătoare, dînd bolnavului aparența unui caracter ereditar. Iar durata lungă a tuberculozei întîrzia această impresie.

Descoperirea, la sfîrșitul secolului trecut, a microbului (bacilul Koch) care este cauza îmbolnăvirii copilului și cunoștințele noi din ultimele decenii privind mecanismul de îmbolnăvire, au dat o lovitură hotărîtoare credinței antiștiințifice amintite.

Urmărirea atentă și metodică a cazurilor de tuberculoză, unde unul sau ambii părinți sînt bolnavi, studiul experimental în laborator pe animale bolnave de T.B.C. au dovedit că, în practică, nu poate fi vorba de transmiterea, prin moștenire, a tuberculozei.

Tot practica a arătat că femeile bolnave de tuberculoză nasc copii sănătoși.

Copiii născuți din mame tuberculoase, dacă sînt separați imediat după naștere, se dezvoltă absolut normal. Izolați departe de mama lor, ei cresc ca ori ce alt copil născut din părinți sănătoși. Aceeași măsură trebuie pusă în practică cînd tatăl este un bolnav eliminator de microbi tuberculoși.

Organizația noastră anti-tuberculoasă a realizat cu succes posibilitatea ca descendenții născuți din părinți bolnavi să fie feriți de îmbolnăvire.

Tuberculoza este o boală infecțioasă molipsitoare.

Copilul mic se îmbolnăvește numai prin molipsirea de la părinți, de la rude sau alte persoane bolnave, din apropierea lui.

În cele mai numeroase cazuri mama bolnavă de tuberculoză este aceea care își îmbolnăvește copilul.

Organizațiile noastre sanitare au sarcini precise, cu ajutorul cărora sînt apărate de tuberculoză numeroase vieți noi născute.

Dr. A. ȘAIM

Cercetări și metode noi în tratarea bolilor de ochi

Recent s-a înapoiat în țară, după o vizită întreprinsă în Uniunea Sovietică, unde a efectuat un schimb de experiență la cîteva clinici și institute de specialitate și apoi în Grecia, unde a participat la primul congres european de oftalmologie — tov. conf. univ. dr. M. S. MIRON, directorul spitalului nr. 22 de boli de ochi din Capitală.

L-am rugat pe tov. dr. Miron să împărtășească cititorilor „Magazinului" unele din impresiile și observațiile sale, culese cu prilejul acestor vizite.

— La Institutul Filatov din Odesa — ne-a spus interlocutorul nostru — am asistat la cîteva operații de sudare a vederii prin transplantări de cornee, operații care au adus oftalmologilor de la acest institut o binemeritată faimă mondială. Operația constă din înlocuirea corneei, care și-a pierdut transparența, cu o cornee sănătoasă, provenită de la un ochi de cadavru.

Prin cheratoplastie oftalmologii sovietici reușesc să salveze astăzi cazuri socotite altă dată absolut pierdute. Am urmărit, de pildă, rezultatele obținute la cîtiva bolnavi. După o serie întreagă de intervenții și tratamente, care au durat uneori cîteva luni de zile—deslipirea corneei de pleoape, refacerea pleoapelor prin înlocuirea părților atacate cu porțiuni de mucoase luate de la buze, transplantarea unei cornee de la un ochi de cadavru etc.—acestor oameni le-a fost redată complet vederea. Rezultate excelente se obțin de asemenea prin tesutoterapie, metodă care constă din tratarea cu biostimulenți a țesuturilor ochilor pe cale de atrofiere. La Institutul „Helmholtz" din Moscova, ca și la spitalul de ochi pentru copii din Leningrad am întîlnit aceleași condiții optime de specializare a medicilor, de organizare a cercetării și de tratare a bolnavilor.

— Am auzit vorbindu-se în ultima vreme tot mai des despre aplicarea sticlelor de contact. Vreți să ne spuneți în ce stadiu se află această problemă?

— Precum se știe, sticlele de contact înlocuiesc cu mult succes ochelarii, în cazuri speciale: deformare de cornee, miopie mare etc. Ele sînt recomandate și acelor persoane cărora, în exercitarea profesiunii lor — de pildă artiștilor sau sportivilor — purtarea ochelarilor le este incomodă. Confecționate dintr-un material plastic special, după nevoile fiecărui bolnav în parte, sticlele se așează direct pe cornee, de unde pot fi scoase cu aceeași ușurință cu care se aplică. La Institutul „Helmholtz" din Moscova lucrează astăzi colective cu înaltă specializare, atît în tehnica fabricării sticlelor, cît și în cea a aplicării lor și activitatea pe care o desfășoară satisface un număr din ce în ce mai mare de solicitatori. CRED CĂ ÎN CURÎND VOM AVEA ȘI ÎN ROMÎNIA UN ASEMENEA CENTRU DE APLICARE A STICLELOR DE CONTACT. Pentru aceasta vor trebui în prealabil pregătite unele cadre de specialiști — medici și tehnicieni — care să asigure nu numai aplicarea sticlelor, dar și confecționarea lor.

— Cu ce impresii v-ați întors de la congresul de oftalmologie de la Atena?

— Acest prim congres al specialiștilor în boli de ochi din Europa ne-a arătat, o dată în plus, cît de folositoare este colaborarea oamenilor de știință din diferite țări pe tărîmul luptei pentru apărarea sănătății publice. Timp de cîteva zile, 1000 de oculiști au luat parte la o dezbatere pe cît de interesantă, pe atît de folositoare, în jurul unor boli care stau de multă vreme în centrul preocupărilor noastre: printre altele și despre glaucomul secundar. 16 referate — din care unul a fost prezentat de delegația romînă — au stat la baza discuțiilor.

Cu mult interes, s-a aflat de pildă rezultatele obținute în ultimul timp în operația de cataracță. Cu numai doi ani în urmă, la congresul internațional de oftalmologie de la Bruxelles, medicul spaniol Barraquer preconizase folosirea în această operație a unui ferment care, distrugînd legăturile cristalinului cu peretele ochiului, ușurează foarte mult operația ca atare. Metoda lui Barraquer, experimentată cu succes din 1958 pînă astăzi în numeroase țări, printre care și în țara noastră — reprezintă în chirurgia oftalmologică un mare pas ca și acela de la începutul secolului nostru, cînd medicul romîn Stănculeanu, a introdus pentru prima oară metoda extracției în capsulă a cristalinului, metodă aplicată azi în toată lumea.

— Și o concluzie?

— Una importantă, de natură să ne bucure. Și în domeniul oftalmologiei, ca și în atîtea alte domenii ale medicinii, țara noastră este în pas cu progresul științei mondiale.

C. DARIE

Actualități medicale

Lichidarea unor boli infecțioase în U.R.S.S.

Lichidarea bolilor infecțioase și reducerea mortalității în urma acestor boli, este una din sarcinile principale ale ocrotirii sănătății în U.R.S.S., în cadrul planului septenal.

Malaria, care în trecut era una din cele mai răspîndite boli, a fost aproape complet lichidată în U.R.S.S. Secția de boli infecțioase a Academiei de Științe Medicale a inclus în planul ei de perspectivă eradicarea, în următorii cîțiva ani a unor boli infecțioase ca luesul, febra tifoidă, difteria, tetanosul, turbarea, febra papalacci. Aceste acțiuni, dirijate în cadrul septenalului, se duc paralel cu lupta împotriva celorlalte boli infecțioase (poliomielita în primul rînd, apoi bruceloza, febra recurentă, febra Q, tusea convulsivă, leptospirozele, etc.).

Succese deosebit de importante s-au obținut împotriva poliomielitei. Numărul persoanelor vaccinate împotriva poliomielitei a fost de 15 milioane în ianuarie 1960, și va atinge cifra de 88 de milioane la sfîrșitul acestui an (adică toată populația U.R.S.S. sub vîrstă de 20 ani).

Cîteva cifre semnificative

Bolile mintale, consumul de stupefiante și sinuciderile cresc vertiginos în țările capitaliste. Anchetele și rapoartele întocmite de Organizația Mondială a Sănătății (O.M.S.) în această privință sînt foarte semnificative:

Numai în Europa occidentală sînt spitalizați 2 milioane de bolnavi mintali. Mai mult de 1/3 din paturile de spital sînt ocupate de bolnavi cu afecțiuni psihice. În S.U.A. există aproximativ 9 milioane de bolnavi mintali.

Japonia, Danemarca, Austria și Elveția se află în fruntea țărilor în care se înregistrează cel mai mare număr de sinucideri. Ca și stupefiantele sinuciderile fac ravagii în rîndul tineretului țărilor capitaliste. O anchetă făcută la Universitatea Yale din S.U.A. a arătat că după accidente, sinuciderile constituie principala cauză a mortalității printre studenții americani. Procentul sinuciderilor se ridică între 8—12% din totalul cauzelor de deces. La 100 de morți, 10 revin sinuciderilor.

După aprecierile O.M.S.-ului, cauzele acestor stări nervoase anormale ar fi: zgomotele (inclusiv muzica zgomotoasă), publicitatea agresivă, filmele de groază, literatura morbidă, noutățile senzaționale și catastrofale.

Medicul vă sfătuiește

FLORINA — București: Puteți păstra secretul fără nici o grijă. Urmați cu încredere tratamentul prescris, căci el nu vă poate dă, una cu nimic, ci, dimpotrivă, vă va ajuta. Pentru a culege rezultatele dorite trebuie să aveți răbdare. Ar fi util și un consult la un medic specialist endocrinolog.

SANDU I. SANDU — București: La vîrsta dv. nu este vorba de o boală organică. Faceți cît mai mult sport, excursii, duceți viața în aer liber, vizionați cît mai multe spectacole, citiți cît mai mult. Vă recomandăm, de asemenea, să faceți 10 fiole stricninã, una fiolă pe zi subcutanat, Viplex 4 tabl. zilnic.

CĂTĂLINA — Tîrgoviște: Uni. cul sfat ce vi-l putem da, este să vă prezentați cît mai curînd posibil la un medic specialist dermatolog care vă va da indicațiile necesare.

Z. L. — Ploești: Este greu de stabilit cauza tremurăturilor de care vă plîngeți, fără un examen clinic atent. Tremurături ale degetelor pot apare în mai multe boli. De aceea, vă sfătuim să vă prezentați în consult, în primul rînd, la un medic specialist neurolog și apoi, dacă este cazul la un endocrinolog.

HYGEEA — Timișoara: Nu este cazul să vă îngrijorați.

Prezentați-vă la un medic specialist ginecolog și urmați cu încredere tratamentul prescris. Sîntem convinși că veți obține vindecarea.

Se întîmplă și medicilor...

Un coleg glumea odată: „nu știu de ce, dar toc. mai în familiile de medici se întîmplă cazurile mai deosebite".

Bine înțeles, aici nu există nici o bază reală... dar să trecem la fapte.

Fiul meu Andrei, elev în clasa I-a elementară mă anunță într-o seară: „Tătucule, pe mine m-a mușcat un cîine".

— Cînd s-a întîmplat? — tresar eu întrerupîndu-mi lectura.

— Mai de mult... ...Am aflat că trecuseră două săptămîni. Urmele mușcăturii nu le-am mai găsit. De altfel, dacă rana ar fi fost mai serioasă, băiatul mi-ar fi spus — cu siguranță — imediat.

În noaptea aceea am adormit tîrziu. Animalul era al unor locatari — oarecum vecini — dintr-o stradă apropiată și am plănuit pentru ziua următoare o anchetă personală. Lucrurile păreau simple. Vom vedea ce-i cu cîinele și dacă acesta este sănătos, nu-i voi face băiatului vaccin antirabic.

A doua zi însă, surpriză! Cîinele murise la scurt interval după data probabilă a mușcăturii.

— N-aveți nici o grijă — am fost asigurat — cîinele a fost perfect sănătos. A murit în cîteva ceasuri. Probabil că a mîncat ceva stricat.

Reținînd aceste date, m.am prezentat cu copilul la centrul antirabic. Calitatea de medic mă obliga să iau de urgență măsurile cuvenite. Inima de părinte mă îndemna să evit — dacă se poate — vaccinarea copilului. Aveam doar cîteva „argumente".

Colegul, specialist cu experiență, mi le-a spulberat însă repede. — Să zicem că în ziua morții, cîinele era aparent sănătos. De unde putem însă să știm dacă el nu era în perioada de incubație cu virusul turbării (perioada de la infectare și pînă la apariția primelor semne de îmbolnăvire). Ori, aceste animale pot transmite boala, chiar înainte de apariția primelor simptome, în saliva lor găsindu-se virusul. Cît despre mușcătură...

— Asta mai știu și eu — l-am întrerupt — uneori este suficient să te lingă un cîine turbat pentru ca să-ți transmită boala. Atunci?...

— Copilul trebuie vaccinat și încă intensiv, fiind în întîrziere.

Colegul avea dreptate.

Andrei a terminat vaccinarea acum cîteva zile.

A fost sau nu nevoie de tratament? La asta nu m-am mai gîndit. Îmi venise în minte o vorbă înțeleaptă care aici se aplica de minune: mai bine să prisosească decît să n.ajungă!

Și acum, despre cîteva greșeli.

Eu: trebuia să atrag atenția copiilor să evite să se joace cu cîini sau pisici deoarece acestea, pe lîngă turbare pot transmite numeroase alte boli.

Andrei: trebuia să mă anunțe chiar în ziua în care a fost mușcat. Aș fi putut surprinde la timp moartea cîinelui și aș fi sfătuit vecinii să-l trimită la laboratorul de specialitate pentru analize. Acest lucru nu mai era posibil după ce cîinele stătuse îngropat două săptămîni.

Vecinii: trebuiau ca în ziua morții cîinelui — dat fiind că acest lucru s.a produs în condiții neobișnuite — să anunțe organele de specialitate care ar fi putut descoperi cauza.

Dr. Dan ABULIUS

Exerciții fizice pentru copil în primul an de viață

În perioada de vîrstă de la 5 la 7 luni

În afara exercițiilor amintite în rubricile anterioare, adăugăm în această perioadă exercițiile de păsire, susținut sub brațe, și exercițiul de tîrîre. Menționăm că exercițiul de păsire se începe la 6 luni.

1. **Exercițiul de tîrîre** are drept scop să întărească mușchii brațelor și ai picioarelor, ai spatelui și ai abdomenului. El ajută la formarea deprinderii copilului de a se tîrî. Copilul este culcat pe pîntece și se așează în fața lui o jucărie colorată care îi place. Cu mîna dreaptă ținem labele ambelor picioare ale copilului. Între tălpi introducem degetul arătător, prinzînd între degetul mare și cel mijlociu labele copilului în așa fel, încît tălpile să se atingă între ele. Apoi vom îndoi și dezdoi de cîteva ori la rînd picioarele copilului, agitînd în același timp cu mîna stîngă jucăria. Ne oprim din această mișcare la un moment dat, cînd copilul e cu picioarele îndoite și-i proptim tălpile. Copilul va încerca să se tîrască singur pentru a apuca jucăria. Repetăm acest exercițiu de 5—6 ori.

Exercițiu de tîrîre (timpul I)

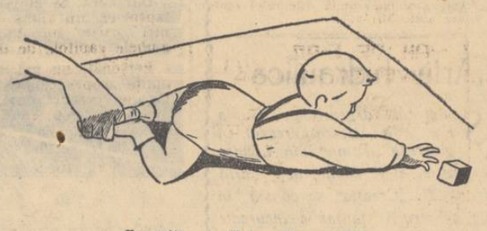

Exercițiu de tîrîre (timpul II)

Exercițiu de păsire

2. **Exercițiu de păsire.** Scopul lui este de a învăța copilul să păsească. Copilul este ridicat în picioare cu fața spre noi, susținîndu-l de subsuori. Vorbindu-i și îndemnîndu-l să păsească, îl atragem ușor spre noi. În primele zile se fac numai 2—3 pași. Se crește apoi treptat durata exercițiului.

Avionul SUBTERAN

Povestire științifico-fantastică

Un îndrăzneț proiect al inginerului Matei Holban prevede construirea unui drum subteran, în linie dreaptă, București—Moscova cu ajutorul unei rachete care să străpungă, ca un sfredel, subsolul. La Reșița încep lucrările de construcție a rachetei. Inginerul Iosif Voiculeț reușește să scoată din casa de fier proiectul rachetei și să-l fotografieze. Aflăm apoi cum maistrul Andronic reușește să se furișeze pe șantierul tunelului pentru a încerca să saboteze construcția.

Seara, Andronic, cu un mic pachețel introdus în servieta unde-și ducea mîncarea, se sui împreună cu cîțiva muncitori în mica locomotivă de lucru care avea să-l ducă pînă la locul unde se găsea sfredelul — rachetă. Ajuns la frontul de lucru, se adresă celorlalți:

— Băieți, eu merg să verific încărcătura de combustibil. Pînă atunci pregătiți totul să-i dăm drumul.

Avansă cîțiva pași prin tunelul slab luminat. Inima îi bătea puternic. N-o să fie bănuit? Dar își luase toate măsurile de prevedere. Explozia va avea loc după 6 ore, cînd el nu se va mai afla în tunel. Cu siguranță că o să creadă că a fost o defecțiune tehnică. În fond, după groaznica explozie nu o să se mai găsească nici o urmă de rachetă.

Se aplecă și desfăcu încet capacul de alimentare cu combustibil. Scoase apoi cu o mișcare rapidă pachetul din servietă, îl puse la ureche să audă tăcănitul abia perceptibil al ceasului și...

Tresări violent. O mînă grea i se așeză pe umăr. Apoi, un glas îl împietri de groază.

— Te deranjez puțin de la treabă, domnule Mironescu, alias Andronic. Fii bun și dă-mi mie jucăria ce o ții în mînă...

CAP. VI
IN CARE CAD MAȘTILE DE PE FEȚELE UNOR PERSONAJE

Lucrările tunelului avansau cu pași repezi. De mult rămăsese în urmă Capitala și teritoriul regiunii București. E lesne de înțeles că treaba mergea rapid, dacă nu se punea problema evacuării pămîntului și nici a consolidării tunelului. În urma rachetei veneau doar cîteva echipe de muncitori care montau plăci prefabricate din beton de-a lungul pereților și pe pardoseala tunelului. Alții executau lucrările de aerisire, ceva mai complicate.

În fiecare seară, dinaintea unei hărți uriașe, grupul de constructori se sfătuia asupra evoluției lucrărilor. Erau în preajma lanțului subcarpatic din estul Munteniei. Pe hartă, linia tunelului era însemnată precis: București — 20 km. depărtare de Nehoiu, 20 km. de Mărășești, est de Bacău — Iași — Ungheni.

— Mă tem că apropierea munților ne va da de lucru, spuse tînărul inginer Holban. S-ar putea să dăm de roci tari, care vor încetini sau chiar vor opri mersul rachetei.

— E puțin probabil, răspunse colegul lui, Nicolae Hurmuz. Traseul nostru nu trece prin munți, ci doar în preajma lor.

În dimineața următoare, cei doi ingineri însoțiți de Victoria Istrate asistară, ca de obicei, la pornirea rachetei în drumul ei cotidian. Datorită dealurilor subcarpatice tunelul ajunsese la o adîncime relativ mare față de suprafață: 4—500 metri.

Nu după mult timp zgomotul produs de motoare ti făcu să nu se mai poată auzi unul pe altul. Un minut, două... trei și o jerbă de flăcări le luă vederea. Racheta o pornise sfredelind cu putere pămîntul. Deodată urechile le țiuiră cu putere; se părea că un sfredel puternic pătrunde într-o masă de metal. Apoi, liniște totală. Zgomotul obișnuit al rachetei în mers încetase. Se urcară repede în „Gaz"-ul care îi aștepta și porniră cu viteză spre racheta încremenită, în nemișcare. Aici avură o puternică surpriză: în fața lor se afla un zid cenușiu, cu reflexe metalice, în care vîrful rachetei se înșurubase ca într-o placă de lemn.

— Nu-mi pot da seama ce se întîmplă, spuse după cîteva clipe de tăcere Matei. Cunoștințele mele geologice par să nu-mi fie de nici un ajutor...

— Va trebui să cerem sprijinul unor geologi adevărați, spuse gînditoare și Victoria. S-ar putea ca racheta noastră să fi făcut o descoperire interesantă.

— Fapt este că deocamdată lucrările trebuie întrerupte, vorbi și Nicolae Hurmuz. Nu putem risca să mai încercăm forța rachetei în acest perete de nepătruns.

Tăcuți, cei trei prieteni se întoarseră spre locul de unde racheta plecase în călătoria, de data aceasta atît de scurtă! Cineva le veni în întîmpinare.

— Tovarășe inginer Holban! O telegramă urgentă! Matei își aruncă privirile spre hîrtia ce i se întinsese și spuse cu surprindere:

— Sîntem chemați la București. Trebuie să ne prezentăm de urgență la căpitanul de miliție Nicolaescu.

— Ce s-o fi întîmplat?

— Asta vom vedea. Aici tot nu avem deocamdată ce mai face.

După ce dădură dispoziții pentru chemarea unei comisii de geologi, toți trei se urcară într-o mașină a șantierului și peste două ore erau la București. Ajunși la Comandamentul miliției fură conduși în biroul căpitanului Nicolaescu. Amabil, acesta îi invită să ia loc.

— V-am rugat să veniți ca să stați de vorbă cu niște cunoștințe vechi. Cred că va fi instructiv și pentru dv.

— Vă referiți desigur la Andronic, spuse Matei. Am auzit că a fost arestat. Pentru ce, asta nu știu.

— Nu numai la el! Dar veți vedea singuri.

Căpitanul sună și făcu un semn milițianului, care își făcuse apariția. Acesta introduse în încăpere trei bărbați și o femeie. Palizi, cu fețele livide, pe care se putea citi spaimă și lașitate, cei patru arătau jalnic.

— Silvia, tu? strigă Matei. Dar ce e cu tine. Ce s-a întîmplat?...

— Vei afla imediat, tovarășe inginer, spuse căpitanul Nicolaescu. Asta te va ajuta să fii mai puțin naiv, în relațiile personale. Această așa zisă Silvia Voiculeț e în realitate o spioană periculoasă. Sub masca inocenței și candoarei se ascunde un monstru plin de ură pentru cuceririle poporului nostru.

Și apoi, întorcîndu-se spre inculpată:

— Eugenia Trofin, spune singură cine ești!

Fața drăgălașă a pseudo-Silviei se schimonosi într-un rictus:

— Da, vă urăsc! Și pe tine te urăsc, Matei. De fapt nu te-am iubit niciodată. Dacă regret ceva este că n-am reușit să pun mîna pe planurile voastre...

Cu ochii sticlind de ură, femeia din fața lor nu mai semăna de loc cu fetișcana frumoasă pe care o îndrăgise Matei.

Căpitanul Nicolaescu îi prezentă apoi și pe ceilalți trei bandiți. Așa aflară că Iosif Voiculeț nu era tatăl aceleia pe care Matei o cunoscuse sub numele de Silvia, ci complicele și amantul ei. Fost mare mașter, reușise să se strecoare cu acte false în cetatea oțelului. Andronic, pe numele adevărat Mironescu, un beliv și cartojor, descompus moralicește, intrase în ghiarele bandei care îi punea la treburile mai riscante. Capul bandei, Anderson, pseudo-diplomat, venise în țară cu misiunea de a spiona și a organiza acte de sabotaj.

— Bandiții au fost prudenți și șireți, spuse căpitanul de miliție. Le-a scăpat însă un lucru: că în țara noastră întregul popor este aliatul și ajutorul miliției populare în demascarea și înlăturarea dușmanilor. Muncitorii reșițeni ne-au ajutat mult să descoperim adevărata față a lui Voiculeț. Atentatul asupra casei de fier de la Reșița ne-a întărit bănuielile. L-am urmărit îndeaproape și astfel am pus mîna pe întreaga bandă.

Matei ieși din localul Comandamentului miliției trist și copleșit de rușine. Tresări cînd simți o mînă luîndu-i brațul.

— Lasă Matei, va trece, spuse încet Victoria. A fost pentru tine o experiență tristă dar folositoare!

— Mulțumesc, Vica. Totdeauna te simt lîngă mine în momentele grele!

La Institut găsiră lumea în fierbere.

*— V-am căutat peste tot, le spuse directorul Institutului. N-ați aflat marea surpriză? Geologii de pe șantier ne-au telefonat că datorită rachetei, ați descoperit un zăcămînt de magnetit, minereul cel mai bogat în fier, care are consistență și aspect metalic. S-au și luat măsuri pentru începerea lucrărilor de explorare. Deocamdată echipa de mineri va ajuta la săparea tunelului, ast

SPORT magazin

PE SCURT DESPRE JO

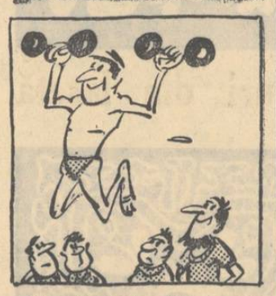

Întrecerile sportive la J. O. antice constau în special din probe atletice: alergări pe diferite distanțe. Săritura în lungime constituia o probă diferită de cea a zilelor noastre, deoarece din vestigiile antice, din desenele de pe vase sau basoreliefuri, reese o tehnică foarte ciudată a execuției: concurenții țineau în mîini un fel de haltere, între 1.480 și 4.620 kgr.

Inscripțiile existente pomenesc și de rezultate de aproape 17 metri (mai mult decît actualul record mondial) la triplu salt. Se pare însă că este vorba doar de adunarea celor trei încercări permise fiecărui concurent. În ce privește aruncarea suliței, ea se efectua la o țintă fixă.

Aruncarea discului în stil „elenic" consta din efectuarea ei de pe un soclu dreptunghiular, dintr-o poziție care nouă azi ni se pare destul de incomodă, în felul cum se prezintă faimoasa statuie „Discobolul" a au mai puțin celebrului sculptor antic Miron.

Printre celelalte probe mai poate fi amintit pugilatul, un fel de box la care în loc de mănuși se foloseau cestele, — bandaje din curele care făceau loviturile foarte greu suportabile.

Pancrațiul era un fel de luptă liberă (catch), care consta din îmbinarea luptei cu boxul. Șirul probelor se încheia cu întreceri de călărie și care

Învingătorii J. O. erau considerați adevărați eroi naționali. La întoarcere, ei intrau cu mari onoruri, printr-o spărtură, în zidurile cetății, ceea ce simboliza că orașul cu asemenea atleți, nu mai are nevoie de ziduri de apărare.

Poeții ca Pindar le dedicau ode. Sculptorii imortalizau figura învingătorului în marmora cea mai fină. În privința statuilor, exista însă o restricție: nu era permis să se depășească mărimea naturală a celui reprezentat. Acest fapt se datora temerei că, datorită popularității de care se bucurau învingătorii J. O., să nu facă concurență ...zeilor.

Texte: B. ELIAS
Desene: Matty ASLAN

(Va urma)

PUNCTE DE VEDERE

Ca să știm cum stăm

Ca să știm așa ceva, sînt necesare foarte multe condiții, dar în primul rînd atenție și respect față de fapte, pentru că faptele reprezintă adevărul.

Așadar, de la acel 1—0 cu Iugoslavia la Belgrad, — care a însemnat „cîntecul lebedei" pentru națională noastră alias C.C.A. — unsprezecele R.P.R. merge din rău în mai rău, degringolada culminînd, dacă se poate spune așa, cu jalnicul sezon 1960. Bilanțul se cunoaște: trei meciuri, trei înfrîngeri, un punct marcat, șapte primite.

O asemenea situație nu se ivește peste noapte. Primele avertismente ale impasului în care ne găsim, au răsunat cu ani în urmă. Mă gîndesc la eșecurile în fața selecționatei de tineret a R.P.U., la Festivalul de la București, în fața naționalelor R.D.G. la București și Berlin, a Suediei (0—2) la București, a reprezentativei turcești la Ankara.

Mă gîndesc, de asemenea la insuccesele unor formații fruntașe, între care catastrofalul 1—8 în meciul Dinamo—T.D.N.A. — Sofia pentru Cupa campionilor Europei.

In ciuda faptelor evidente și încăpățînate, ni s-a tot repetat pînă mai ieri-alaltăieri că stăm destul de bine, că reprezentăm o valoare certă în soccerul continental ș.a.m.d.

Lipsa de răspundere a unor persoane din conducerea U.C.F.S. a mers atît de departe, — încît acum chiar, în ceasul al... treisprezecelea, am putut asculta — uluiți — declarația pompoasă a conducătorului echipei noastre la Bratislava. Cu o formație slabă, peticită în ultimul moment, vicepreședintele U.C.F.S. era convins că vom demonstra în deplasare, „calitatea fotbalului românesc"! „Quod erat demonstrandum"...

După cîte știu, această calitate n-a fost niciodată senzațională. Cele mai bune performanțe înscrise în palmaresul nostru, sînt victoriile asupra Iugoslaviei și Cehoslovaciei, înfrîngerile la limită (1—2 la Roma, 0—1 la București) în fața Italiei, pe atunci campioană mondială și meciul nul cu U.R.S.S. din 1956.

De la o vreme ni s-au fluturat pe sub nas, cu un aer triumfal, victorii prea puțin semnificative, obținute cam de aceeași combinată C.C.A.—Dinamo București, care ne-a reprezentat la Helsinki ca și la Festivalele Tineretului, în meciuri amicale ca și în preliminariile turneului olimpic. Majoritatea „marilor succese" le-au constituit victoriile la limită sau meciurile nule; victorioasă sau egală adversarilor, echipa R.P.R. marca de obicei un singur gol — rareori două... Un exemplu cras în acest sens l-a constituit turneul Festivalului de la Varșovia — 1955, cînd toate cele patru partide au fost cîștigate cu scorul-șablon de 1—0, stabilit în prima repriză și menținut printr-o apărare disperată pînă la fluierul final.

In ultimul timp au strălucit și au dispărut meteoric vreo două-trei selecționate de juniori care stîrniseră, la vremea lor, admirația specialiștilor de peste hotare și-i făcuseră pe comentatorii noștri să proclame solemn viitorul de aur al fotbalului autohton. Care viitor este actualmente prezent și, vorba ceea, — se poate observa cu ochiul liber...

Tam-tamul în jurul performanțelor mediocre, a avut ca rezultat cel mai trist dintre toate rezultatele triste obținute de fotbalul românesc în ultimul timp: abaterea atenției de la problema nr. 1 și anume — nivelul tehnic execrabil.

O serie de „specialiști" împuiază capul, și publicului și jucătorilor, cu tot felul de scheme tactice, hiperbole și parabole frumos desenate, prelegeri despre jocul în forță și alte asemenea savantlîcuri, iar pe teren „senatorii de drept" ai naționalei greșesc două stopuri din trei și nouă pase din zece...

L-am admirat recent pe Kvasnak, centrul atacant cehoslovac, stopînd „la centimetru" o pasă trimisă cu viteza unui șut pe poartă, de la vreo 20 de metri, sau oprind cu capul o minge înaltă în careul nostru — pentru a și-o „servi" apoi exact la vîrful ghetei.

Cum a fost cu putință ca în cîțiva ani să stagneze aproape cu desăvîrșire tradiția sănătoasă în această direcție — este de-a dreptul de neînțeles! Oare dezvoltarea jocului „în forță" implică scăderea nivelului tehnic?

Dar ceea ce mi se pare într-adevăr culmea absurdității, este faptul că am ajuns să avem astăzi o echipă reprezentativă care nici „carte" nu știe, nici atletică nu este — fiind depășită la ambele capitole de mai fiecare adversar!

Personal, nu mă consider printre cei mai indicați să se pronunțe asupra cauzelor și soluțiilor acestei situații îngrijorătoare. Ca un „vechi" pasionat al stadionului, îmi voi permite totuși aici unele reflecții, care sînt de fapt monologuri interogative, rămase încă fără răspuns:

— Unde ne sînt juniorii?

— De ce stricăm echipe bune, împrăștiind jucătorii după toanele nu știu cui, ca în cazul cu Dinamo București (ce echipă era prin 1953!) sau C.S.A. Cîmpulung?

— N-ar fi cazul să apelăm la un eminent specialist dintr-o țară prietenă cu fotbal de mare clasă?

— Cînd vom ajunge să citim în „Sportul Popular" articole competente, curajoase și la obiect, în legătură cu situația fotbalului românesc?

— Cînd vom vedea la București mari echipe de club, — mai ales în cadrul unor competiții-turneu cu caracter tradițional?

— Cînd vom învinge o „națională" (afară de Turcia și... Lichtenstein) la o diferență mai mare de două puncte?

Asta — așa, să știm cum stăm.

Dan DEȘLIU

Trei zile pe Stadionul Republicii

Un important concurs preolimpic de atletism

Atleți și atlete de faimă continentală și mondială și-au dat din nou întîlnire la campionatele internaționale de atletism ale R.P.R., a căror a XII-a ediție se desfășoară timp de trei zile, începînd de astăzi, pe stadionul Republicii din Capitală

La startul probelor se vor alinia participanți din străinătate și din țară care, cu acest prilej, se vor strădui pentru performanțe cît mai bune, nu numai ca să confirme și să consolideze reputația ce și-au cîștigat-o, ci ca să-și compare posibilitățile la aproximativ două luni de la Jocurile Olimpice de la Roma. Aceasta explică de altfel programarea ediției a XII-a a campionatelor noastre internaționale în aceste zile, la începutul lunii iunie, cînd ele obișnuit se dispută în toamnă.

★

De-a lungul anilor, la campionatele internaționale de atletism ale R.P.R. au participat mari campioni, tot așa cum s-a dovedit, ediție după ediție, că ele au devenit și loc de consacrare a atleților fruntași. Din lunga listă a marilor învingători la aceste campionate se pot spicui numeroase celebrități ale atletismului mondial: Emil Zatopek, Nina Otkalenko, Vladimir Kuț, Bob Gutowski, Nina Ponomareva, Iolanda Balaș, Leonid Scerbakov, Parry O'Brien, Dana Zatopkova, Sandor Iharos, Aralion Ignatiev, Ianusz Sidlo, Karel Merta, Henk Visser, Murchinson etc. Pe această listă, care mai poate fi mult lungită cu atleți și atlete ale căror performanțe au făcut sau mai fac ocolul lumii întregi, tin neapărat să-și înscrie numele anul acesta, printre alții: *Elvira Ozolina* (U.R.S.S.), recordmana lumii la suliță (57,92 m), campioana olimpică *Elszbieta Kresinska* (R.P. Polonă) cu performanța de 6,35 m. la săritura în lungime, francezul *Abdoulaye Seye* — unul din cei 6 atleți europeni creditați cu timpul de 10,2 sec. pe 100 m., sulițașii *Carlo Licoore* (Italia) și *Tibulenko* (U.R.S.S.), aruncătorii cu greutatea *Silvano Meconi* (Italia), *Kiviatkowski* (R.P. Polonă), *Plihal* (R. Cehoslovacă), specialiștii alergătorilor de garduri *Stanko Lorger* (R.P.F. Iugoslavia), *Giorgio Mazza* (Italia) ca și numeroși alți atleți și atlete de mare reputație, precum sînt *Taisia Cencik, Vl. Goriaev* — o mare speranță a atletismului sovietic pentru proba de triplu salt la Olimpiadă (U.R.S.S.), *Bicivarov, Stavkov, Hlebarov, Kerkova* (R.P. Bulgaria), *Michel Jazy* și *Husson* (Franța), *Cieply, Begier, Janiszewski, Grabowska* și *Barbara Ianiszewska* (R.P. Polonă), *Lenaert* (Belgia), *Schaltmaga Spiernburg* (Olanda), *Peskova, Nemkova, Netopilik, Tomasak* (R. Cehoslovacă) *F. Klics, I. Iharos* (R. P. Ungară), *Papavasiliu Glezos* (Grecia), *Gül Giray* (Turcia) etc.

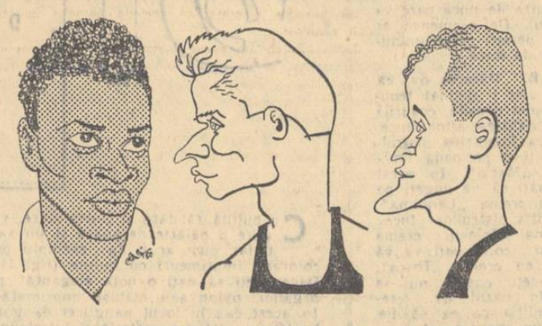

De la stînga la dreapta: Abdoulaye Seye (Franța), Zoltan Vamoș (R.P.R.), Stanco Lorger (R.P.F. Iugoslavă).

Tuturor acestora se alătură atleți fruntași ai țării noastre, dintre care mulți cu veleități îndreptățite pentru victorii sau locuri de onoare, cum ar fi *Iolanda Balaș, Al. Bizim, Zoltan Vamoș, Maria Diți, C. Grecescu* etc. care au la activul lor performanțe excelente și victorii în campionatele internaționale de atletism ale țării noastre.

★

Ediția precedentă a campionatelor internaționale, desfășurată în septembrie 1958, a adus — în focul întrecerilor — un nou record european (Dana Zatopkova — 56,67 m. suliță femei) și 18 recorduri naționale, pe lîngă multe alte rezultate valoroase. E mai mult ca probabil ca și ediția din acest an să înregistreze un succes similar, chezășuit de valoarea atletilor ce se vor întrece. Ba mai mult, nu e de loc exclus ca și un nou record mondial să vadă lumina zilei în această ediție. Ne gîndim la proba săriturii în înălțime, unde excelenta noastră campioană și recordmană mondială Iolanda Balaș e capabilă, în întrecerea cu celelalte concurente (printre care sovietica Taisia Cencik) și cu propriul ei record, să depășească înălțimea, pe care tot numai ea singură în lume, a sărit-o pînă acum: 1,84 m. Forma pe care o deține Iolanda Balaș, dovedită în concursurile la care a participat în acest sezon, constituie o chezășie temeinică din partea atletei noastre nr. 1 pentru o performanță care să facă din nou ocolul globului.

★

Cele trei zile de întreceri vor fi găzduite toate pe stadionul Republicii. Programul zilei de astăzi a fost fixat să fie următorul: ora 16,30: festivitatea de deschidere; ora 17: 110 m. garduri (serii); suliță femei; ora 17,15: 100 m. femei (serii); ora 17,25: 100 m. bărbați (serii); ora 17,35: 80 m. garduri (serii); ora 17,50: 400 m. bărbați (serii); înălțime bărbați; ora 18,05: 110 m. garduri (finală); ora 18,20: 100 m. femei (finală); disc bărbați; ora 18,30: 100 m. bărbați (finală); triplu salt; ora 18.40: 80 m. garduri (finală); ora 18,55: 1500 m. (serii — contra timp); ora 19,10: 800 m. femei (serii — contra timp); ora 19,25: 10.000 m; ora 20: 4 x 100 femei (serii — contra timp). Pentru programul de mîine s-a luat hotărîrea ca el să se desfășoare în întregime în nocturnă, ca el să poată să înceapă după terminarea partidei internaționale de rugbi R.P.R. — Franța, programată în după amiaza aceleeași zile pe stadionul „23 August" din Capitală. Organizatorii campionatelor internaționale de atletism au prevăzut și timpul necesar ca spectatorii de pe stadionul „23 August" să ajungă la stadionul Republicii, după cum au fost luate și măsurile necesare ca la dispoziția publicului spectator să se găsească mașini de transport de la stadionul „23 August". In sfîrșit, din programul zilei a III-a de concursuri (cea de luni) se detașează săritura în înălțime femei — cu începere de la ora 18,55 — asupra căreia, credem, nu mai este necesar să insistăm.

I. BOCIOACA

Atleții romîni învingători în ediția a XI-a a campionatelor internaționale de atletism ale R.P.R.:

1. Iolanda Balaș, înălțime femei — 1,78 m.

2. Alexandra Sicoe, 400 m. femei — 57,4 sec.

3. Georgeta Dumitrescu 800 m. femei — 2:13,0

4. R.P.R. (Bendiu, Maksay, Luță, Kincses), ștafetă 4X100 m. femei — 48,2 sec.

5. Ilie Savel, 400 m. garduri — 52,1 sec.

6. Ion Babole, 20 km. marș — 1h37:52.

7. C. Grecescu, 5000 m. — 14:24,8.

O absență mult regretată

Absența sportivilor din R.P. Chineză de la startul apropiatelor Jocuri Olimpice, absență datorită politicii reacționare pe care o duc unele cercuri din lumea capitalistă și care se resfrînge și în domeniul sportului, este comentată astfel de ziaristul francez Robert Hervet în revista „Sport Mondial":

„Marea absență a reprezentanților celor 600 milioane de cetățeni ai Chinei va caracteriza, mai bine decît ne închipuim, aceste întreceri incomplete... Și-ar fi închipuit Coubertin că comitetul olimpic internațional va fi neputincios în fața unei atari situații?".

Mozaic

Ciclistul Malgaș Randiamentana plecat la 10 noiembrie 1959 din Tananarive, capitala Madagascarului, a sosit zilele trecute la Paris după ce a parcurs 14.213 km. In timpul istovitoarei sale călătorii temerarul ciclist, în afara unor transbordări forțate a fost nevoit să repare 62 de pene de cauciuc. Ultima etapă a călătoriei sale va fi Paris—Roma. Randiamentana speră că va mai găsi cel puțin un bilet de intrare la deschiderea Olimpiadei.

★

Pentru a concura schiurile metalice franceze, austriacul Ernst Hinterseek, campion olimpic la slalom, a pus la punct fabricarea unor schiuri din fibre sintetice (poliesterină) care prezintă avantajul unei elasticități excepționale și exclud în mare măsură pericolul accidentelor.

★

Revanșa meciului Johansson—Pattersson pentru titlul mondial de box la toate categoriile, programată la 20 iunie la New-York stîrnește un mare interes în cercurile pugilistice. Consilierul lui Floyd Patterson este fratele său de culoare Joe Luis. Fostul campion mondial a declarat că Floyd îl va bate pe Johansson prin K. O. în repriza 8-a sau a 1-a. La rîndul său Nils Blomberg, antrenorul lui Johansson a afirmat că suedezul e mai tare ca oricînd și va cîștiga din nou.

O performanță extraordinară

Ziua de 25 mai 1960 va rămîne în istoria sportului din întreaga lume ca una din datele cele mai importante. In această zi, la orele 4,20, după ora Pekinului, un grup de tineri alpiniști au realizat o performanță unică și cu adevărat extraordinară: ei au reușit să cucerească vîrful Ciomo Lungma (Everest, 8845 m.) escaladîndu-l pe versantul său nordic. Chinezii Van Fu-ciu, Ciu In-hua și tibetanul Konbu au spulberat, în felul acesta, vechiul mit al inaccesibilității acestui vîrf — cel mai înalt din lume — pe versantul său nordic.

Știrea acestui succes al alpiniștilor chinezi s-a răspîndit cu iuțeala fulgerului, stîrnind unanimă admirație.

La 17 mai cei trei eroi ai Himalaiei au pornit de la baza situată la 5.120 m. pentru ca să cucerească vîrful Ciomo Lungma și au reușit aceasta abia după opt zile de eforturi eroice. Pe vîrf ei au înfipt drapelul roșu cu stele aurii al Republicii Populare Chineze, au montat un bust al președintelui Mao Tze-dun și, păstrînd tradiția alpiniștilor, și-au așternut semnătura pe o hîrtie purtînd data respectivă, înainte de a o așeza într-o butelie de metal care rămîne acolo ca mărturie a acestei performanțe.

La 19 martie expediția a ajuns la poalele muntelui. După ce au înfruntat teribile furtuni de zăpadă și au fost nevoiți să se adăpostească în fața unor avalanșe colosale de gheață, alpiniștii au reușit să-și stabilească tabăra principală la altitudinea de 5.120 metri, în căldarea unui vechi ghețar. Din această tabără Ciomo Lungma se vedea deosebit de clar în toată măreția sa. In perioada de aclimatizare cu muntele și cu înălțimile s-au făcut numeroase ascensiuni de antrenament. Grupul de cățărători a urcat pînă la 6.400 metri, revenind apoi la bază pentru odihnă. A făcut apoi o ascensiune pînă la 7.600 metri și a revenit la bază. In sfîrșit a efectuat cea mai lungă ascensiune — pînă la 8.300 metri, revenind apoi la bază pentru odihnă.

In cursul îndeplinirii acestui plan cățărătorii au reușit să amenajeze o treaptă succesivă de tabere de corturi, în care au adus alimente și echipamentul necesar, au bătut pitoane și au săpat trepte în locurile cele mai grele ale pereților de gheață. Ei s-au aclimatizat cu marile înălțimi și cu învingerea unor dificultăți care păreau de netrecut, s-au obișnuit cu lipsa de oxigen.

Cea de-a patra operație — asaltul final — trebuia pornită de la 8.300 metri pînă la 8.500 metri și de acolo mai departe pînă sus pe vîrf.

Se cunosc acum amănuntele acestei ascensiuni cu adevărat eroice. Gerul năpraznic, lipsa de oxigen, furtunile de zăpadă, avalanșele, fețele lucii de gheață pe care piciorul nu are de ce să se sprijine, abisurile de sute de metri și mai ales vremea atît de schimbătoare nu au putut opri îndeplinirea planului elaborat. Și, după cum se știe, la 25 mai 1960, orele 4,20, după ora Pekinului, Van Fu-ciu, Ciu In-hua și Konbu au înălțat drapelul R. P. Chineze pe vîrful Ciomo Lungma, cel mai înalt vîrf din lume, realizînd astel o performanță excepțională într-un sport care se practică în China doar de cinci ani.

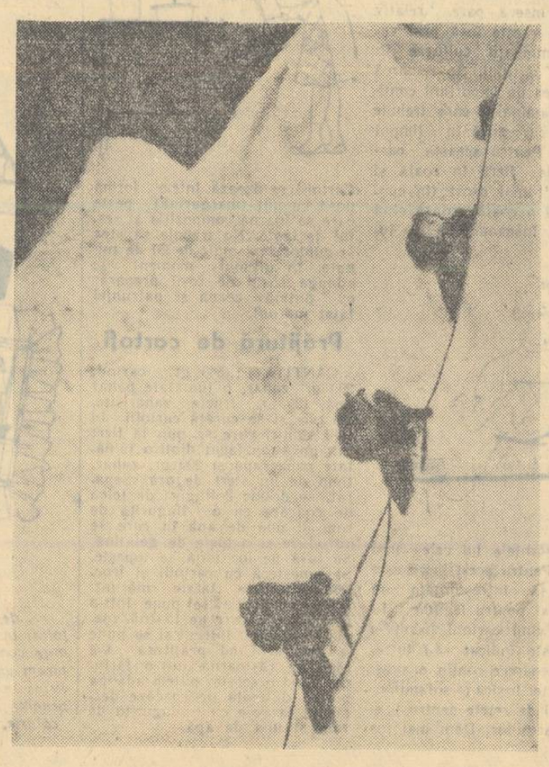

Carnet olimpic

● VELODROMUL OLIMPIC este unul din marile ansambluri sportive construit în vederea J. O. de la Roma. Lucrările începute în august 1957 au necesitat 30 de luni de muncă asiduă. Velodromul se întinde pe o suprafață de 55.000 metri pătrați, avînd toate instalațiile moderne necesare. Pista velodromului care măsoară 400 m. are o lățime uniformă de 7,50 m., lungimea liniilor drepte fiind de 129,38 m. iar a celor două viraje de 270,62 m. Pista este construită dintr-un lemn special, adus din Camerun, ale cărui fibre compacte, rezistente la agenții atmosferici, asigură condiții tehnice perfecte. Aci vor putea avea loc și întreceri cicliste nocturne, instalațiile respective de reflectoare fiind susținute de opt piloni de cîte 30 m. înălțime, fiecare, care se înalță în perimetrul exterior al tribunelor. Velodromul are o capacitate de 18.700 locuri, tribuna principală fiind acoperită. Dedesubtul acesteia se află 12 cabine pentru radioreporteri.

● VICTORIOȘI la ultimele două olimpiade, gimnaștii sovietici se anunță și pentru Roma ca principali favoriți. Boris Șahlin campion mondial, Iuri Titov campion european, Albert Azorian, Viktor Leontiev alcătuiesc o echipă mai mult decît redutabilă.

● UNUL dintre cele mai importante concursuri preolimpice de ciclism va avea loc la Sofia în zilele de 25 și 26 iunie. Se va desfășura o probă de 100 km. contra cronometru pe echipe și o cursă de fond pe distanța de 176 km. Vor participa cicliști din U.R.S.S., R. P. Polonă, Belgia, R. P. Bulgaria, Italia, R. D. Germană și alte țări.

● DIPLOMELE cu care vor fi distinși campionii olimpici vor avea textul scris în limba latină. O sarcină de loc ușoară pentru traducători. Aceștia vor trebui să transcrie în limba lui Cicero expresii și termeni tehnici neuzitați în antichitate — cai cu mînere, de pildă, la gimnastică! sau pistol viteză!

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Pe urmă, Doroteea începu să-și spună povestea — povestea prințesei Micomicona, bineînțeles, al cărei rol îl juca.

— Regele, tatăl meu, care se numea Tinacrio cel Înțelept, era meșter în arta magiei și așa a putut afla că atît mama, cît și el, vor muri înainte de vreme și mă vor lăsa orfană de foarte tînără. Dar ceea ce îl supăra cel mai mult pe tata era faptul că un megieș al nostru, un uriaș peste

măsură de uriaș, stăpîn al unei mari insule și pe nume Pandafilando Zbanghiul, văzîndu-mă orfană și fără sprijin, va veni cu oaste să atace regatul nostru și mă va lăsa săracă lipită pămîntului, dacă nu mă voi învoi să mă mărit cu el. Mi-a spus tatăl meu înainte de moarte, că nu voi găsi nici un leac nenorocirilor mele decît unul: să plec în Spania și să-l caut pe un cavaler rătăcitor, de a cărui vitejie a mers faima în toată lumea — un cavaler pe nume Don Azote sau Don Jigote.

— O fi spus Don Quijote, domniță, o îndreptă Sancho Panza.

— Da, ai dreptate, așa a spus, înouvință Doroteea. Și acum, iată că soarta m-a ajutat și am găsit pe acest cavaler, care va fi salvatorul meu și al regatului meu. Căci dacă nobilul Don Quijote va binevoi să mă însoțească, să meargă în țara mea și să taie capul uriașului, eu mă voi căsători cu el cu dragă inimă și-l voi face stăpîn peste regatul meu.

Iar Don Quijote, auzind acestea, spuse scutierului său:

— Ei, vezi Sancho, ceea ce ți-am făgăduit se îndeplinește. Iată, acum vom avea și regat și regină cu care să ne căsătorim!

Un gînd îl mai neliniștea însă pe Don Quijote. Cum adică, să se arate

el necredincios față de stăpîna ființei sale, Dulcineea del Toboso? Nu, va merge desigur să-l ucidă pe uriaș, va repune pe prințesă în toate drepturile ei, dar de căsătorie nici nu poate fi vorba...

La care, auzind acestea, Sancho nu-și mai putu stăpîni indignarea și începu s-o înjure în toate felurile pe Dulcineea, de dragul căreia cavalerul renunță la o asemenea pleașcă cum este averea și frumusețea prințesei Micomicona. Auzindu-l pe Sancho blestemîndu-i Dulcineea, unde mi-ți-l năvăli cu lancea Don Quijote și mi-ți-l cotonogi de toată frumusețea.

Pe urmă, la stăruințele Doroteei, se împăcară și-și văzură mai departe de drum. Intîlniră ei ceva mai încolo un om călare pe un măgar și li se păru că era un țigan pribeag. Cînd îl văzură de-aproape, Sancho recunoscu în omul acela pe tîlharul Gines de Pasamonte și în animal pe propriul lui măgăruș. Recunoscîndu-i la rîndul său, Gines descălecă și o luă la fugă, iar Sancho își sărută măgărușul cu lacrimi de bucurie în ochi.

Mergînd ei mai departe și ajungînd lîngă un izvor, poposiră spre a-și mai drege foamea și setea. Pe cînd stăteau ei așa pe tăpșan, deodată apăru un băetan, care văzîndu-l pe Don Quijote i se aruncă la picioare și i le îmbrățișă, adresîndu-se cu vocea numai plînset:

— Stăpîne, Măria Ta, nu mă recunoști? Eu sînt Andris, băiatul pe care l-ai deslegat de stejarul de care l-ai găsit legat.

Pe urmă povesti că stăpînul său nu numai că nu-și ținuse făgăduiala, dar îl cotonogise și mai rău, că și acum, după atîta amar de vreme, abia se mai poate ține pe picioare.

Tare îl necăji și-l îndirji pe cavaler povestirea băietanului. Și se arătă gata să plece să-l caute pe omul acela și să-l pedepsească după merit. Dar băiatul, cînd auzi vorbele cavalerului, o luă la sănătoasa, nu însă înainte de a striga lui Don Quijote:

— Seniore cavaler, nu mă mai ajuta și nu mă mai sprijini, mai bine lasă-mă în plata domnului cu necazurile mele, că n-or fi ele așa de mari și de grele ca acelea pe care poate să mi le aducă ajutorul Măriei Tale sau al tuturor cavalerilor rătăcitori, lua-i-ar naiba pe toți i...

Sfîrșiră gustarea cu toții după întîmplarea asta, puseră șeile pe cai și pe măgari și porniră, iar a doua zi ajunseră la hanul unde Sancho îi

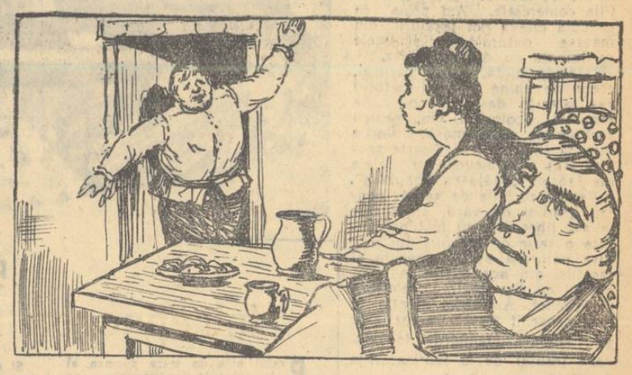

aflase pe preot și pe bărbier. Hangiul, hangița și fiica lor, îl primiră pe cavaler cu toată cinstea. Îl culcară în pat bun, iar ei se puseră pe sporovăială afară, în tindă. Dar nu trecu multă vreme și Sancho veni în fugă și le strigă în gura mare:

— Ajutor, săriți repede, că stăpînul meu s-a încăierat în aprigă bătălie. Cred, zău, că l-a sfîrtecat pe uriașul vrăjmaș al prințesei Micomicona!...

Auziră apoi un zgomot înfricoșător în han și apoi vocea lui Don Quijote, care striga:

— Stai tîlharule, stai ticălosule că am pus mîna pe tine și nu-mi mai scapi. Și parcă izbea cu toată puterea sabia de pereți.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Părinți și copii

N-AM TIMP!

— *Mamă, te rog, spune-mi o poveste!...*

— *Acum e tîrziu, Ionel! Trebuie să dormi!*

— *...Una mică, mică de tot...*

— *Acum n-am timp! E tîrziu! Trebuie să dormi!*

. . . . . .

— *Mamă, ce facem azi?*

— *Tata și cu mine mergem la plimbare și apoi într-o vizită, că o duminică avem și noi.*

— *Dar eu? Eu, ce fac?*

— *Tu?... Ai să rămîi acasă cu tanti Matilda. Uite, ai cuburile, jintarul... n-ai decît să te joci!*

Băiatul a rămas acasă. S-a jucat un timp cu cuburile și apoi s-a dus la fereastră. A așteptat acolo să treacă duminica. A doua zi pleca la cămin, într-o lume care-l înțelegea.

. . . . . .

— *Mamă, aș vrea să-mi cumpăr cîteva cărți din banii pe care i-am economisit. Vino după masă cu mine să mă sfătuiești ce să iau.*

— *Nici nu mă gîndesc! Azi e ziua Irinei și m-a poftit la ea.*

— *Bine, mamă, dar... apar așa de multe cărți acum, și aș vrea să mă sfătuiești tu ce să iau... tu care ai citit așa de mult. Că tata... nu e niciodată acasă!*

— *Crede-mă Ionel, nici eu n-am timp de fleacuri. Și apoi zău, nu pricep. Ești băiat mare — mîine-poimîine împlinești 15 ani.., ai putea să alegi și singur ce să citești. Și în definitiv, profesorii voștri ce păzesc? Nu e de datoria lor să vă facă educația?*

— *Bine, dar credeam că și tu, ca mamă...*

— *N-am timp, înțelege!*

Băiatul a plecat singur la librărie. Și-a cumpărat cîteva cărți la întîmplare, a văzut un film, s-a plimbat prin oraș cu niște prieteni întîlniți la colț de stradă și a venit tîrziu, foarte tîrziu acasă. Nu se temea de mustrări: n-avea nimeni timp să i le facă.

. . . . . .

— *Vă rog să faceți liniște! Trebuie să controlez carnetele, să văd de ce nu s-au prezentat părinții voștri la ședință.*

Cînd îi veni rîndul, Ionel își întinse calm pe al său. Un scris nervos, grăbit, așternuse în fugă cîteva rînduri adresate profesorului: „Cunosc foarte bine situația fiului meu. Consider deci că nu are nici un rost să mai viu la ședințe, unde cu siguranță voi fi întîmpinată de privirile disprețuitoare ale celorlalți părinți care se vor întreba, probabil, ce am făcut eu pentru ajutarea copilului meu. Pot să vă spun că am făcut tot ce poate face o mamă".

Dirigintele citise cu voce tare aceste rînduri. Condamnarea și disprețul pentru fiul neascultător apărură în ochii tuturor.

— *Biată maică-ta, cred că nu i-a venit prea ușor să scrie așa ceva! spuse cineva după ce clopoțelul anunță, cristalin, recreația.*

— *Mama?! Hm, ție pot să-ți spun, că-mi ești prieten. Eu am scris asta. Pentru că mama tot n-ar fi avut timp să scrie, așa cum n-a avut timp niciodată pentru mine. Poate așa, cînd va discuta cu dirigintele, va înțelege însfîrșit că trebuie să facă și ea ceva pentru mine...*

Simona CHIRIȚESCU

Sfaturi cosmetice

M. A. — Tr. Severin: Dinții se pot albi cu următoarea pastă: peroxid de magneziu 5 g, carbonat de calciu pp. 45 g, glicerină 30 g, săpun praf 1 g, ulei de parafină pînă se obține o pastă. Pentru îngrijirea călcîilor puteți folosi următorul procedeu: faceți o baie caldă la picioare timp de 20-30 minute, apoi frecați bine călcîile cu piatră ponce, aplicați crema de zi „Elida" și masați pielea pînă se absoarbe crema în întregime. Îmbrăcați șosete și rămîneți astfel în tot cursul nopții.

NELA M. — Cluj: Apa de ploaie este foarte indicată pentru îngrijirea tenului. Crema hrănitoare solicitată de dv. are următoarea formulă: lanolină 10 g, ceară albă 5 g, stearină 5 g, ulei de parafină uz intern sau ulei de măsline 25 g, borax 0,30 g, apă 10 g, Vitamina A I fiolă, Vitamina F. 0,25 g, sau puteți folosi crema Magnolia pe care o găsiți în comerț. Această cremă hrănitoare se poate utiliza și la masaj, chiar în regiunea din jurul ochilor și pe pleoape. Dacă simțiți că tenul dv. este foarte uscat puteți întrebuința aceeași cremă și sub pudră. Pudra dacă este aplicată peste un strat subțire de cremă nu usucă tenul. Dacă nu vă fardați și dacă nu lucrați într-un mediu cu praf este suficient să vă spălați obrazul seara cu apă de ploaie. Dacă vă fardați, este necesar să vă demachiați seara.

În acest scop puteți folosi un lapte sau o cremă corespunzătoare. Ștergeți bine obrazul cu ajutorul unui tifon, spălați cu apă rece și aplicați o cremă grasă hrănitoare pe care o mențineți pe obraz 2 3 ore. Înainte de culcare îndepărtați crema pentru a lăsa pielea să respire în cursul nopții.

C. VICTOR — Slobozia: Vă rog să-mi dați o serie de detalii în legătură cu tenul dv.; cu privire la întrebarea a doua ar fi necesar să vă adresați unui medic.

PUȘA: Pentru prevenirea formării ridurilor puteți folosi crema Magnolia. Crema Maria este foarte bună cu condiția să fie întrebuințată cu pauze și nici un caz în regiunile de sub ochi unde este indicată crema Magnolia.

LUTICA — Turda: Pentru zi puteți folosi sub pudră crema Vals de zi pe care o găsiți în comerț. Apa de față pe care o solicitați are următoarea formulă: acid salicilic 0,50 g, mentol 0,15 g, alcool 5 g, apă de roze 150 g..

I. C. S.: Pentru decolorarea părului puteți folosi următoarea formulă: perhidrol 20 g, apă 20 gr, săpun praf pînă obțineți o spumă; ungeți întîi pielea cu cremă grasă sau vaselină pură și apoi aplicați decolorantul.

P. C. VALERIU — București: Ceea ce doriți dv. fără a folosi vopsea este destul de greu de obținut. V-aș recomanda însă să vă spălați părul cu infuzie de frunze de nucă care va închide părul. De asemenea ar fi bine să-l periați zilnic ungîndu-l cu ulei de nucă.

LELA — B. Părerea dv. că „Lanolina" v-ar fi dăunat tenului este complet greșită, coșurile și pistruii se datoresc altor cauze. Ar fi bine ca împotriva pistruilor să folosiți o perioadă limitată crema „Maria". În acest timp continuați să vă ungeți pe sub ochi cu crema „Lanolina". După dispariția pistruilor încetați să mai folosiți crema „Maria" și continuați să vă ungeți fața cu crema „Tosca". Faptul că faceți coșuri nu se datorește, în cazul dv., cremei, cu condiția ca ea să fie aplicată pe un obraz curat.

Anca BOGDAN

Accesorii de vară

O pălărie și un sac

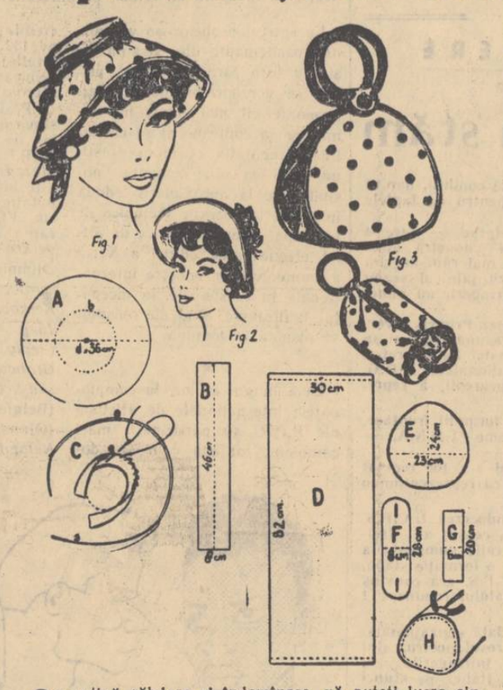

Cu puțină răbdare și îndemînare, vă puteți lucra singure o pălărie de soare și un sac, din același material, cum ar fi de exemplu pichet alb, olandină colorată, imprimeuri cu buline (fig. 1) carouri, flori etc. Dacă vreți să dați o notă elegantă pălăriei, veți folosi organdi, nylon sau mătase imprimată la fel cu rochia. În acest caz în locul panglicei de gogrenă, veți pune o bantă fronsată din materialul întrebuințat și o floare artificială (fig. 2).

Pentru executarea pălăriei aveți nevoie de următoarele furnituri: material 50—60 cm. lungime; sîrmă (laiton) de 2—3 mm. 112 cm; pînză tare sau rejansă 50 cm; gogrenă 125 cm.

Vă recomandăm să vă construiți mai întîi tiparul după desenul și indicațiile noastre și apoi să-l aplicați pe material și să tăiați.

Se croiește un cerc cu diametrul de 36 cm. (A). În interiorul cercului se punctează ușor un altul cu diametrul de 16 cm., pe care se fixează banta (b). Se îmbracă o bantă de pînză tare lungă de 46 cm. și lată de 4 cm cu materialul respectiv croit ca în fig. B. Se coase tivul (a) odată cu introducerea sîrmei (s) pe dosul pălăriei (C). Se prinde apoi banta pe conturul marcat (b) încrețindu-se ușor, în acest fel se ridică fundul pălăriei, formîndu-se calota (c). Se fixează ușor și partea superioară a bantei. Întorcînd pălăria pe față, prindeți panglica de gogrenă pe calotă înnodînd o la spate.

Această pălărie se poate purta fie cu borul jos (fig. 1) fie cu borul ridicat spre spate (fig. 2) prin îndoirea sîrmei în părți.

Măsurile date mai sus se pot mări sau micșora după măsura respectivă. De asemenea, se poate fixa calota mai spre ceafă, lăsînd borul din față mai mare decît cel din spate.

★

Furnituri pentru sac: 85 cm. material; 50 x 50 cm. pînză tare sau carton; 2 cercuri de lemn (mînere); 1 nasture; 1 fermoar de 28 cm.

Tăiați un dreptunghi de 82 cm. x 30 cm. (D), două fețe de 23 x 24 cm. (turtite la bază) ca în fig. E, o bantă rotunjită la capăt (care se îndoaie pe linia punctată spre a fi dublă) de 28 x 8 cm. și are o butonieră (F) și în sfîrșit două bentițe de 20 x 6 cm. care vor fixa mînerele (G).

Cele două fețe (E) vor fi dublate cu pînză tare sau carton. Sacul se căptușește pe dinăuntru dacă e din ceva mai plin, cu un material mai subțire sau invers.

Uniți fețele cu dreptunghiul (D) pe latura cea mai lungă, avînd grijă să închideți și cele trei bentițe cu mînere în cusătură întorcînd sacul pe față, veți coase o margine de 5—7 mm. ca în fig. H. Pe fața opusă bentițel cu butonieră coaseți nasturele. Puneți fermoarul și sacul este gata.

Desene de Melania POPESCU

Curierul nostru

PETRE A. — Focșani: Se întîmplă într-adevăr foarte des ca rudele apropiate să se simtă obligate să se amestece în relațiile dintre doi tineri, să le dea sfaturi pro sau contra. Asemenea sfaturi nu trebuie desconsiderate. În majoritatea cazurilor, la baza acestor „intervenții" stau intenții bune, chiar dacă sfaturile nu sînt cele mai potrivite. Fiecare vede astfel de situații din punctul lui de vedere. În ce privește, credem că ați procedat foarte bine pînă acum. Cu toate împotrivirile de care vă loviți în prezent, nu trebuie să vă descurajați. Dreptatea este de partea dv. și aceasta va învinge cu siguranță. În fața tenacității dv. toate împotrivirile se vor dărîma. Este nevoie de o răbdare activă, pînă cînd îi veți convinge pe toți că nu renunțați la scopul propus. În fața hotărîrii ferme a amîndurora nu vor putea să nu cedeze.

MARCELA L.: Credem că în mod inutil vă faceți probleme din această chestiune. Singură recunoașteți că vă înțelegeți foarte bine, că sînteți sinceri unul față de altul, că aveți încredere reciprocă. Ați fost doar informată la timp despre toate cele petrecute înainte. Este un mod foarte formal de a interpreta astfel chestiunea aceasta. Cînd vreți să luați o astfel de hotărîre atît de importantă, gîndiți-vă la perspective, la felul cum va fi viața dv. de aici înainte în noua situație. Analizați-i comportarea, temeinicia sentimentelor. Dacă din aceste puncte de vedere totul este bine, nu are nici un rost să vă preocupe o chestiune lipsită de importanță.

K. B. — Suceava: În situația nouă care s-a creat totul depinde de dv., de răspunderea cu care veți acționa. Din păcate pînă acum ați făcut numai ceea ce v-au spus alții și aceasta a pus în pericol căminul dv. Nu este însă prea tîrziu ca totul să fie readus pe drumul cel bun. O primă condiție este să locuiți în altă parte și să vă conduceți singuri căminul. Desigur că o să vă fie cam greu să acționați atît de energic dar gîndiți-vă ce răspundere aveți față de copil. Menținînd mai departe situația de pînă acum nu puteți ajunge decît la rezultate pe care nici dv. nu le doriți.

N. I. — Focșani: Din punct de vedere legal acest lucru este posibil. Vă trebuie însă o aprobare din partea comitetului executiv al sfatului popular regional Galați.

MIOARA V.: Am publicat modelele cerute de dv. Materialul respectiv poate fi plisat și se menține chiar foarte bine. Acum în apropierea sezonului de vară vom mai reveni cu unele din modelele cerute.

EL. C. — Bacău: La vîrsta dv. este desigur dificil să mai urmați o școală profesională. Nici timpul necesar nu l-ați mai avea pentru aceasta. Puteți însă învăța cele ce vă interesează participînd la unul din cercurile de croitorie organizate de comisiile de femei din orașul dv. În aceste cercuri aveți posibilitatea și să învățați și să destășurați o rodnică activitate obștească.

MARIANA: În situația dv. aveți dreptul la concediu medical. Medicul va aprecia cît anume vă este necesar. În timpul concediului veți primi ajutor de boală 90 la sută din salariu. La cea de a doua întrebare vă răspundem că materialul care vă interesează se găsește în comerț.

Termosele

Un obiect frumos și mai ales util pentru excursii este termosul. Modelele apărute recent se disting printr-o deosebită măestrie artistică a imprimării exterioare. Tocmai de aceea, fiind vorba de un strat colorat, aplicat pe aluminiu printr-un procedeu electrochimic trebuie să-l ferim de zgîrieri, în timpul purtării sau curățirii, întrucît un asemenea neajuns nu mai poate fi înlăturat și strică estetica termosului. Același lucru se întîmplă și dacă peretele exterior al termosului vine în contact cu diferiții agenți chimici (sodă, potasiu acizi). Pentru spălare se va folosi deci numai apă caldă —, în care s-a adăugat o cantitate mică de săpun pastă. Pentru lustruire se vor folosi bucăți de stofă moale, bureți sau vată îmbibată în pastă de lustruit metale.

În afară de grija pe care trebuie s-o dăm ambalajului de aluminiu, aceeași atenție trebuie s-o arătăm și buteliei de sticlă. Aceasta trebuie ferită de lovituri și spălată numai cu apă caldă, niciodată cu apă fierbinte. Pentru ca termosul să nu păstreze mirosul lichidelor anterioare sau un miros de stătut, el trebuie lăsat fără dop, în timpul nefolosirii sale. Se impune numai o clătire cu apă rece, înainte de a-l umple.

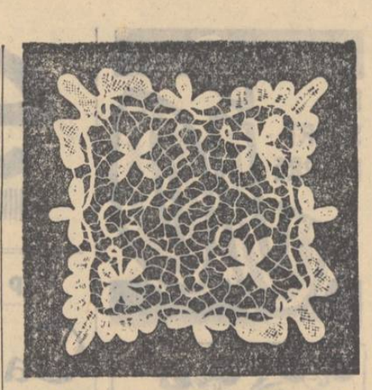

Milieuri din lasetă

Unele cititoare ale revistei noastre ne-au cerut să le explicăm cum se lucrează milieurile din lasetă. Este adevărat că acestea se găsesc și în comerț, dar tot atît de adevărat este că pot fi confecționate și de gospodinele îndemînatice. Pentru cele ce doresc să se inițieze în executarea acestora, vom da mai jos indicațiile necesare asupra felului cum se lucrează.

În primul rînd veți proceda la scoaterea modelului. Veți așeza deasupra milieului respectiv o coală de hîrtie albă peste care veți începe să presați puternic cu dosul unei lingurițe toată suprafața pînă cînd se va imprima modelul respectiv. Pentru a se cunoaște mai bine modelul va trebui să-i conturați cu creionul.

După ce ați terminat această operație veți scoate modelul cu indigoul pe o bucată de pînză, fiind necesar ca aceasta să fie albă pentru a se putea distinge bine desenul, atunci cînd veți coase laseta. Avînd laseta crosetată (aceasta fiind de două feluri: laseta lată și mai îngustă) veți începe să o înșirați pe modelul respectiv, această operație făcînd-o în mod cît mai corect, urmînd ca după aceea să lucrați la finisarea lui.

Finisarea se face prin executarea de mici barete prinse de laseta. După ce ați terminat baretele de făcut, puteți face și umplutura frunzulițelor care se lucrează din aceeași ață din care ați crosetat și laseta. Este de preferat ca modelele ce doriți să iasă în evidență mai mult să fie executate din laseta lată, iar umplutura cealaltă să o executați din laseta subțire. După ce ați executat toată această operație veți scoate pe partea de pe dos ața cu care ați înșirat laseta pentru a se putea desprinde de pînza respectivă.

La confecționarea lasetelor folosiți ață mercerizată, pentru fețe de masă sau alte lucruri mai mari puteți folosi macrame-ul, care este foarte rezistent și frumos ca aspect, la milieuri puteți folosi ață de crosetat obișnuită pe care este bine să o lucrați cu firul în două. Cînd doriți ca milieurile să iasă foarte fine puteți să lucrați într-un fir.

Cum se înlătură mirosul vinului

Vă vom indica o soluție corespunzătoare pentru înlăturarea diferitelor mirosuri ale vinului. Subțiem făină de muștar în apă clocotită timp de o jumătate de oră, pentru a se evita gustul muștarului, pe care ar putea să-l dea esența de muștar. Se lasă să se liniștească și, după ce făina de muștar se așterne la fund, se înlătură surplusul de apă. Astfel pregătită, făina de muștar se subțiază din nou cu puțin vin (cantitatea de făină necesară este între 10 pînă la 30 g la un hectolitru de vin de tratat, după intensitatea mirosului ce trebuie înlăturat) Noua soluție se bagă în butoi și se amestecă bine. Amestecarea se repetă de patru-cinci ori în decursul zilei, pentru ca muștarul depus pe fundul butoiului să se amestece bine cu vinul. Se lasă apoi vinul să se odihnească, după care se pritocește și se trece într-alt butoi bine curățat. După caz se pot face și alte operații de limpezire a vinului.

(Răspuns cititorului nostru Cornel Baltă din Fărcășești).

PENTRU VARĂ

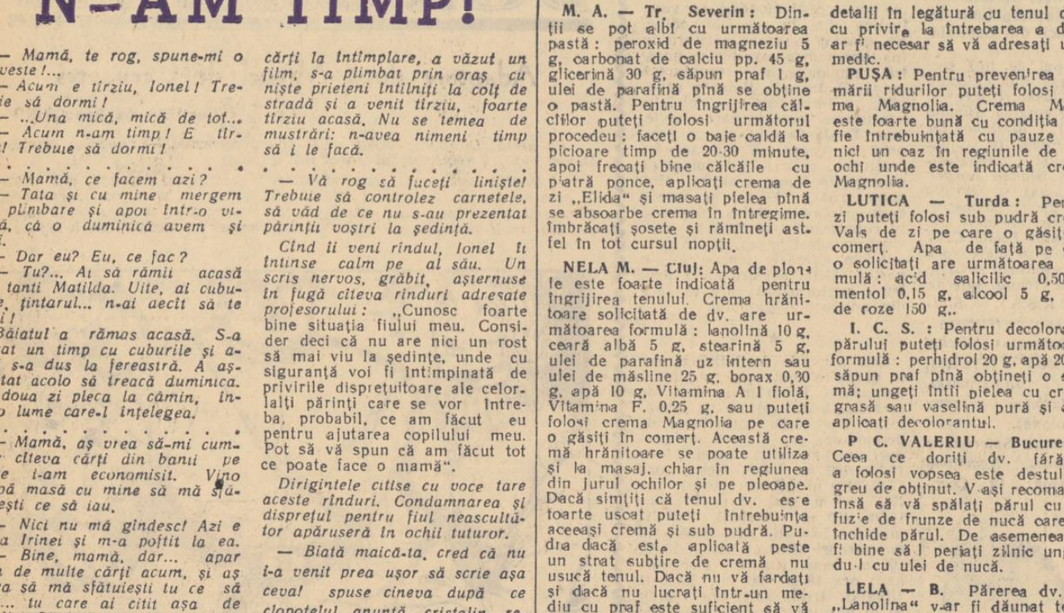

— Deux pieces din șantung, buret sau panama cu eroială lejeră și încrustații pe cant și poalele jachetei.

— Complet de vară cu jacheta prinsă în talie cu un cordon lat, de la care pornesc pense sub bust și pe basc. Fustă largă cu cusătură pe șold.

— Deux pieces cu croială clasică, bordat cu material negru, în dungi, sau buline (caracteristice taioarelor și deux pieces-lor din acest an).

— Complet fantezi; corsajul simplu și ușor pensat în talie cu guler mare degajat și fundă.

— Pentru seară un deux pièces elegant format din corsaj mic și scurt cu mineca kimono și un guler original format din două benzi de bie duble, suprapuse, care sînt adunate în pliuri pe răscroiala gîtului. Fusta largă cu cusături în față și spate.

— Complet simplu și tineresc; corsajul are tăieturi deasupra bustului din care pornește lărgimea jachetei ce se prinde în cordon, gulerul montat departe de git. Fusta strîmtă.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Noutăți

În zilele de vară se pune problema unei îmbrăcăminți comode, care să fie ușoară și nesifonabilă. Țesăturile din mătase naturală întrunesc toate aceste calități.

În ultimii ani, industria mătăsii a luat în țara noastră o mare dezvoltare. (Este interesant de remarcat, că în industria mătăsii au apărut „concurenții" mătăsii naturale și anume țesăturile din viscoză și din fire sintetice. Această dublă „concurență" obligă pe creatorii de mătase să îmbogățească permanent sortimentele și să creeze țesături atrăgătoare). Producția țesăturilor din fire de mătase naturală a înregistrat creșteri importante. Este cunoscut că, mătasea naturală se obține din gogoșile de mătase pentru creșterea cărora există în țara noastră o veche tradiție, dealtfel borangicul românesc are o faimă binemeritată și pest. hotare.

Recent s-au încheiat în Capitală contractările pentru semestrul II al anului 1960 între țesătoriile de mătase și organizațiile comerciale. Am prins în peliculă cîteva noi țesături din mătase naturală cît și unele sortimente cu desene înoite.

Iată de pildă, surah natural, crepe de chine și voal natural realizate în desene noi. Se remarcă coloritul viu, pentru rochiile de după masă, florile mici la imprimeuri. Foarte reușite sînt imprimeurile cu lalele ale fabricii „Mătăsea Populară".

Pentru rochiile de seară, pentru grădini de vară, spectacole în aer liber etc. au fost prezentate o serie de țesături din mătase naturală pură, precum și țesături din aceste fire în combinații cu fire de lînă, celofibră și laminet. Au atras atenția în mod deosebit țesăturile realizate pe războaie „Jaquard" (cu desene țesute) de la fabrica „Ilie Pîntilie", țesăturile în negru cu buline aurii, țesături cu fire laminet cu motive folcloristice etc.

Pentru diferite ocazii au fost realizate țesături din fire de mătase naturală în combinații cu fire de lînă. Au un tușeu plăcut și pot fi folosite și pe timp răcoros.

Rica NICOLESCU

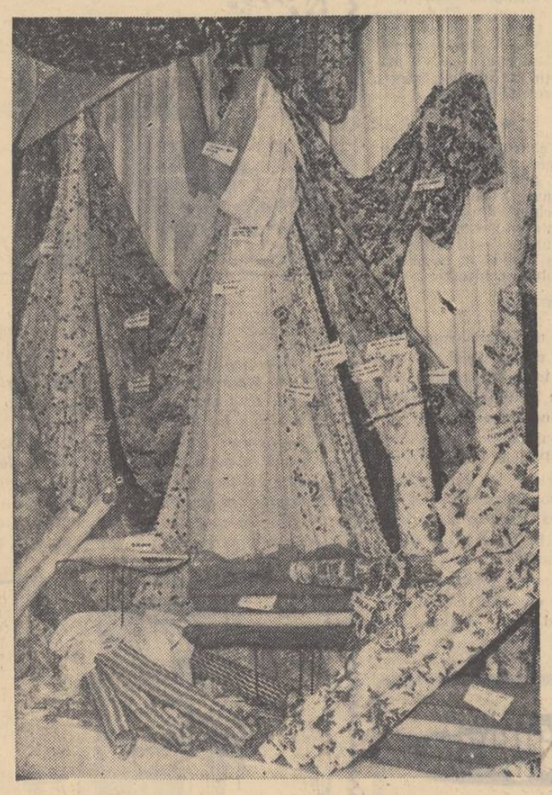

Răspundem cititorilor

A. DIMA — Cîmpina: *Pentru înlăturarea petelor învechite de vopsea de ulei de pe țesături de bumbac (cazul balonseidelul, denumire de altfel astăzi improprie), încercați următorul procedeu: Introduceți locul pătat într-o soluție compusă din 75 părți terebentină și 25 părți amoniac. Frecați locul respectiv, pînă la înmuierea vopselei, după care o radeți ușor cu lama unui cuțit sau briceag (însă nu prea ascuțit). Apoi spălați cu neofalină.*

KARIN GRIMM — București. *Fața dv. de masă din material plastic o puteți „suda" prin lățirea materialului, dacă arsura este extrem de mică, după cum spuneți. În acest scop așezați locul respectiv pe o suprafață de lemn netedă (de ex. o scîndură de călcat). Încălziți pînă la roșu lama unui cuțit vechi (cu minerul de lemn, pentru a-l putea manipula), după care îl lăsați cîteva secunde, pînă ce culoarea roșietică dispare. Cu vîrful astfel încins, apăsați marginile „rupturii"; veți observa că acestea încep să se topească. În acest moment, procedați la lățirea materialului, pentru umplerea rupturii (a găurii). La nevoie reîncălziți lama cuțitului sau și mai bine, folosiți două cuțite. Desigur că rezultatul este în funcție și de grosimea materialului, pentru că altfel îl veți subția prea mult. De asemenea dacă fața de masă este imprimată cu desene, s-ar putea ca operația să strice desenul.*

PRACTIC

Întreținerea încălțămintei din piele

Praful este un mare dușman al lustrului la încălțăminte, de aceea în sezonul cald, trebuie să dăm o deosebită atenție îngrijirii acesteia. Este însă o greșeală ca să dăm zilnic cu cremă pe încălțămintea din piele. Straturile de ceară ce se vor forma pe suprafața pielei vor îmbîcsi pielea, care nu va mai căpăta lustrul dorit. De aceea recomandăm ca întreținerea încălțămintei din piele să se facă aproximativ la un interval de o săptămînă. În restul zilelor se va face numai o periere de praf, la descălțare și o lustruire cu plușul la reîncălțare.

Și acum metoda de întreținere săptămînală. Mai întîi se curăță încălțămintea de praf — sau noroi, dacă e cazul — cu peria aspră. După aceea se înfășoară degetul arătător și mijlociu al mîinii drepte într-o bucată de flanelă albă, care se înmoaie în benzină și se șterge astfel fața pielii, pentru a se îndepărta — prin diluare straturile anterioare de ceară de pe piele (menționăm că toate operațiunile de curățire le executăm alternativ cînd la un pantof cînd la altul). Urmează apoi ungerea cu cremă la culoare. Va trebui să avem grijă ca aceasta să nu fie însă întărită. Se dă primul lustru cu peria cu păr lung. După acest prim lustru, pielea capătă un aspect mat. Este indicat ca aceste operațiuni, arătate pînă acum, să le executăm seara imediat după descălțare, iar restul operațiunilor — lustruirea propriu zisă — s.o executăm a doua zi dimineața. În același mod cum am procedat cu ștergerea cu benzină, adică cu o bucată de flanelă, ungem întreaga suprafață a pielii cu un strat de ceară albă. Lustruim imediat cu peria, observînd apariția luciului caracteristic al pielii.

Ghidul gospodinei

Cartoful și întrebuințările lui

Cu nenumăratele lui metamorfoze culinare, cartoful rămîne un aliment indispensabil. Copt în coajă sau piure, prăjit sau la cuptor, cartoful poate satisface orice gust. Valoarea sa nutritivă variază după modul cum este preparat. Prăjit, conține hidrați de carbon 40 la sută și grăsimi 6,5 la sută; sub formă de piure este mai digestibil etc. O sută de grame de cartofi (90 calorii) conțin: apă 74,5 gr.; hidrat de carbon 22 gr; proteine 2 gr; corpi grași 0,14 gr; săruri minerale 1,06 gr.; vitamina C 20 mgr.

La prima vedere, valoarea nutritivă intrinsecă pare relativ redusă. Ea crește însă prin variatele combinații culinare în care intră cartoful. Se remarcă de asemenea un important conținut de vitamina C care trebuie menținută cu grijă în timpul preparării. Pentru aceasta cartofii trebuie fierți în coajă și pregătiți cît mai uscat (în cuptor). Tăind o coajă groasă cînd îi curățăm înseamnă să nu folosim substanțele lui cele mai nutritive. Pentru acest lucru este preferabil să întrebuințăm un cuțit special pentru legume. În momentul cînd cartofii încolțesc nu mai este indicat să-i întrebuințăm deoarece conțin o substanță foarte toxică: solamina.

Sînt zeci de rețete pentru prepararea cartofilor. Dăm mai jos cîteva din ele. Cantitățile sînt pentru patru persoane.

Cartofi la cuptor cu sos de roșii

CANTITAȚI: 1 kg. cartofi, 4 ouă, 30 gr. unt sau margarină, 30 gr. făină, o sticlă de suc de roșii, o ceapă mică, pătrunjel tocat mărunt, o jumătate litru lapte, sare, piper. Se fierb cartofii care se taie apoi felii. Se amestecă separat făina cu puțin lapte, cu gălbenușurile și untul. Albușurile bătute spumă se adaugă la întreaga compoziție.

Cartofii se așează într-o formă unsă cu unt (margarină) peste care se toarnă compoziția și restul de lapte. Nu trebuie să stea la cuptor mai mult de 30 de minute. În ultimul moment se adaugă sosul de roșii preparat cu puțină ceapă și pătrunjel tăiat mărunt.

Prăjitură de cartofi

CANTITAȚI: 500 gr. cartofi, 200 gr. zahăr, o jumătate pahar apă, 125 gr. fructe zaharisite. Se taie și se curăță cartofii în felii subțiri care se pun la fiert într-un sirop făcut dintr-o jumătate pahar apă și 200 gr. zahăr, timp de un sfert de oră. Separat, se desfac 2 linguri de jeleu de coacăze cu o linguriță de rom și una de apă în care se introduce și o foaie de gelatină. Se lasă pe foc pînă se topește. Se amestecă cu cartofii și fructele zaharisite tăiate mărunt. Apoi compoziția se pune într-o formă peste care se toarnă zeama unei lămîi întregi și se pune la gheață. Cînd prăjitura s-a răcit se răstoarnă într-o farfurie. Cînd o servim putem adăuga puțină dulceață de coacăze desfăcută la rece cu o linguriță de rom și una de apă.

UN SERTAR

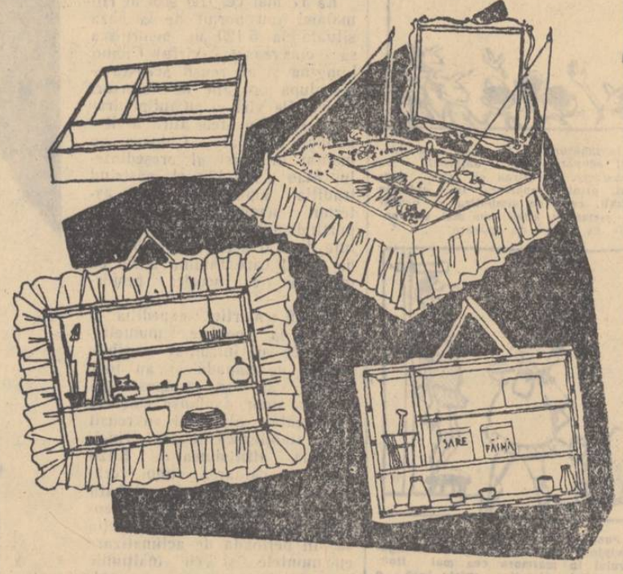

...de la o masă mare veche care nu mai e bună de nimic, îl putem folosi în diverse feluri pe care le dăm în schițele alăturate. I se fac anumite compartimente după necesități și poate deveni o mică lădiță (dacă îi facem un capac) de lucru sau toaletă (cu oglindă în interiorul capacului). Prins în cîrlige bătute (bine) în perete, servește ca un mic stelaj (mai ornamentat cu ceva creton) în odaie sau (mai sobru, vopsit alb) în bucătărie.

FEL DE FEL

O colecție rară de medalii

Semion Plotticher, profesor la școala politehnică din Moscova, se ocupă de peste 40 de ani de numismatică. Colecția sa cuprinde medalii cu adevărat rare. Printre altele el posedă o medalie comemorativă care înfățișează întîlnirea dintre Napoleon și țarul Alexandru I în anul 1808, la Erfurt. O altă medalie comemorează victoria flotelor aliate ruse, engleze și franceze asupra celei turce în golful Navarin (20 octombrie 1828). O serie de insigne și medalii din colecția lui Plotticher sînt consacrate vizitelor escadrei franceze la Kronstadt în 1891 și escadrei ruse la Toulon în 1893 și călătoriilor președinților Emil Loubet, Felix Faure și Raymond Poincaré la Petersburg.

Semion Plotticher mai posedă vreo 40 de monede consacrate alianței ruso-franceze din timpul primului război mondial.

Centrală electrică de... 350 kg.

La uzina de motoare Diesel din Riga, s-a conceput o centrală electrică care nu cîntărește decît 350 kg. Aceasta are o putere de 8 kilovați. Conducerea ei constă doar în minuirea unor butoane.

Noul tip de centrală electrică are multiple întrebuințări și va putea fi folosită la mecanizarea agriculturii, la mulgerea vacilor și tunsul oilor. Totodată se pot servi de ea constructorii de drumuri și cercetătorii-geologi.

Laminor pitic

Uzina constructoare de mașini unelte din Kramatorsk a fabricat un laminor pitic care poate fi ținut pe un birou. Acesta este destinat fabricării unei panglici de oțel de 100—50 microni grosime, care va fi folosită pentru resorturile mașinilor de precizie și fabricarea lamelor de ras.

Frigul micșorează

Știați că distanța de la Moscova la Leningrad se scurtează în fiecare iarnă cu 300 de metri?

Chiar dacă cele afirmate mai sus nu sînt întru totul exacte, în orice caz lungimea șinelor de cale ferată, se scurtează în fiecare iarnă cu 300 de metri, față de lungimea lor din timpul verii.

Intervine aici acțiunea binecunoscută a variațiilor de temperatură asupra corpurilor — dilatarea lor sub influența temperaturilor crescute și contracția lor sub influența frigului.

Și înălțimea turnului Eiffel se modifică destul de simțitor în funcție de temperatura de afară: iarna este cu 15 cm mai mic decît în zilele călduroase de vară.

ŞAH ŞAH ŞAH ŞAH

„Premii de frumusețe"

Cîștigarea partidei — acesta este țelul oricărui jucător de concurs. Dar nu toate partidele cîștigate dau satisfacția dorită. Să fii învingător într-o partidă în care ai avut poziție pierdută și adversarul a greșit nu e, desigur, un motiv de mulțumire. Cîtă satisfacție dă în schimb o partidă în care ai găsit un plan interesant de joc, pe care-l aplici corect, creator și în care rezultatul îl decizi printr-o combinație spectaculoasă! O asemenea partidă, ca și o operă de artă izbutită, rămîne, se publică în reviste de specialitate, este rejucată cu plăcere de șahiști.

Pentru a se populariza cele mai frumoase partide, încă din secolul trecut s-a înrădăcinat obiceiul de a se alege la fiecare turneu internațional două sau trei dispute din cele mai reușite cărora li se decerne „premii de frumusețe". În mai multe decenii s-a creat astfel o colecție bogată de partide distinse cu premii de frumusețe, colecție care reprezintă un adevărat tezaur al jocului de șah.

Iată acum cîteva partide distinse cu premii de frumusețe.

Alb: **GH. MARCO**

Negru: **BURN**

Jucată la Viena, 16 iulie 1898.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Cc3, Cf6 4. Ng5, Ne7 5. e5, Cfd7 6. N:e7, D:e7 7. Cb5, Dd8 8. c3, a6 9. Ca3, c5 10. f4, Cc6 11. Cf3, b5 12. Cc2, c4. Negrul supraestimează atacul său pe flancul reginei și neglijează posibilitățile albului pe flancul regelui **13. Ne2, 0—0 14. 0—0, Cb6 15. Dd2, a5 16. Ce3, Ta7 17. Tae1, f6.** Ar fi fost mai tare mutarea f7—f5, cu intenția de a închide jocul albului pe flanc. **18. Nd1, Nd7 19. Nc2, Ne8 20. e:f6! g:f6 21. Cg4, Nc8 22. f5!, e:f5 23. N:f5, Dd8 24. Dh6, Tg7 25.**

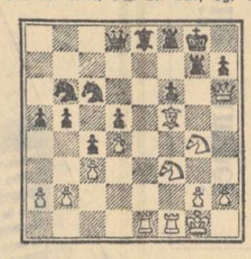

Cg5!], Ng6. La f:g5 ar fi urmat N:h7+, T:fh7 T (D):f8 mat. **26. Ce6, De7 27. C:f8, D:f8 28. C:f6+** și negrul cedează.

Iată acum una din cele mai strălucite realizări ale marelui maestru sovietic Paul Keres.

Alb: **VON FEILITZSCH**

Negru: **PAUL KERES**

Jucată în anii 1932—1933 în cadrul celui de al III-lea concurs prin corespondență organizat de revista „Deutsche Schachzeitung".

1. e4, e5 2. d4, e:d4 3. D:d4, Cc6 4. De3, Cf6 5. Cc3, Nb4 6. Nd2, 0—0 7. 0—0—0, Te8 8. Nc4, d6 9. f3, Ca5. Pentru a schimba nebunul sau a-l obliga să părăsească diagonala primejdioasă pentru negru a2-f7 **10. Nd3, d5 11. Dg5.** Se amenințase d4 **11... h6 12. Dh4, d4 13. Cce2, N:d2 14. T:d2, c5!** O mutare neașteptată cu care începe un foarte frumos atac. Se amenință imediat e4 cu cîștigarea nebunului **15. c4, Ne6! 16. b3, b5!!** O manieră deosebit de energică de a conduce atacul. Albul nu poate accepta sacrificiul de pion întrucît după c:b urmează un alt sacrificiu N:b3, **18. a:b3, C:b3+ 19. Rc2, C:d2 20. R:d2 C:e4!** De aceea albul caută să obțină contrașanse pe flancul regelui **17. Cf4 b:c4 18. C:e6, T:e6 19. b:c4, Tb8 20, Ce2, Db6! 21. Rd1.** Se amenințase C:c4, N:c4, Db1 mat 21... **Db4!** Negrul găsește cu ușurință noi resurse de atac, amenințînd acum aducerea celei de-a treia figuri grele pe coloana b.

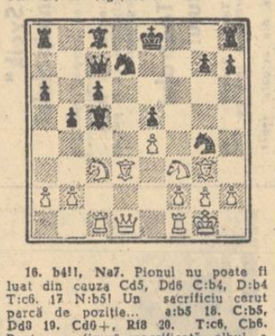

Cg5!], Ng6. La f:g5 ar fi urmat N:h7+, T:fh7 T (D):f8 mat. **26. Ce6, De7 27. C:f8, D:f8 28. C:f6+** și negrul cedează.

Iată acum una din cele mai strălucite realizări ale marelui maestru sovietic Paul Keres.

Alb: **VON FEILITZSCH**

Negru: **PAUL KERES**

Jucată în anii 1932—1933 în cadrul celui de al III-lea concurs prin corespondență organizat de revista „Deutsche Schachzeitung".

1. e4, e5 2. d4, e:d4 3. D:d4, Cc6 4. De3, Cf6 5. Cc3, Nb4 6. Nd2, 0—0 7. 0—0—0, Te8 8. Nc4, d6 9. f3, Ca5. Pentru a schimba nebunul sau a-l obliga să părăsească diagonala primejdioasă pentru negru a2-f7 **10. Nd3, d5 11. Dg5.** Se amenințase d4 **11... h6 12. Dh4, d4 13. Cce2, N:d2 14. T:d2, c5!** O mutare neașteptată cu care începe un foarte frumos atac. Se amenință imediat e4 cu cîștigarea nebunului **15. c4, Ne6! 16. b3, b5!!** O manieră deosebit de energică de a conduce atacul. Albul nu poate accepta sacrificiul de pion întrucît după c:b urmează un alt sacrificiu N:b3, **18. a:b3, C:b3+ 19. Rc2, C:d2 20. R:d2 C:e4!** De aceea albul caută să obțină contrașanse pe flancul regelui **17. Cf4 b:c4 18. C:e6, T:e6 19. b:c4, Tb8 20, Ce2, Db6! 21. Rd1.** Se amenințase C:c4, N:c4, Db1 mat 21... **Db4!** Negrul găsește cu ușurință noi resurse de atac, amenințînd acum aducerea celei de-a treia figuri grele pe coloana b.

22. Dg3, Cd7 23. Tc2. Ultimele mutări s-au dus în jurul pionului c4. **23... Da3 24. f4, Tg6!!** Iată că acum cîmpul de operațiuni a cuprins întreaga tablă! Negrul extinde atacul său de pe flancul damei și asupra flancului

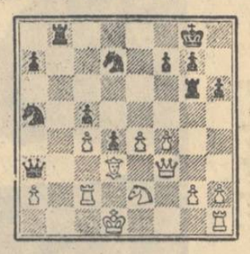

regelui **25. Di3 25... T:g2!** O nouă lovitură. Albul nu poate lua turnul pentru că urmează D:d3+ cu cîștig rapid. Adversarul lui Keres se apără bine: **26. e5, Tb1+ 27. Tc1, C:c4!!** Încă o surpriză! Keres oferă sacrificiul turnului din b1 pentru a decide partida în cîteva mutări. **28. T:b1, Ce3+ 29. D:e3, d:e3 30. Nc4, Da4+** și albul recunoaște inutilitatea oricărei rezistențe. Această minunată realizare a lui Keres a fost denumită într-o antologie de partide distinse cu premii de frumusețe drept o Iliadă a șahului!

Mai jos dăm „premiul de frumusețe" obținut de Capablanca la turneul din Petersburg, 1914.

Alb: **J. CAPABLANCA**

Negru: **BERNSTEIN**

1. d4, d5 2. Cf3, Cf6 3. c4, e6 4. Cc3, Cbd7 5. Ng5, Ne7 6. e3, c6 7. Nd3, d:c4 8. N:c4, b5 9. Nd3, a6 10. e4, e5 11. d:e5, Cg4 12. Nf4, Nc5 13. 0—0, Dc7 14. Tc1! Albul aduce întăriri în vederea viitoarelor bătălii. **14... f6, 15. Ng3, f:e5.**

16. b4!!, Na7. Pionul nu poate fi luat din cauza Cd5, Dd6 C:b4, D:b4 T:c6. **17 N:b5!** Un sacrificiu carut parcă de poziție... a:b5 **18. C:b5, Dd3 19. Cd6+, Rf8 20. T:c6, Cb6.** Pentru o figură sacrificată albul a obținut o compensație excelentă: trei pioni, distrugerea rocadei negre și un atac de forță apreciabilă pe care Capablanca îl conduce cu mutări simple, logice. **21. Nh4, Dd7 22. N:c8, D:c8 23. Dd8+ De8 24. Ne7+, Rf7 25. Cd6+, Rg6 26. Ch4+, Rh5 27. C:e8, T:d8 28. C:g7+, Rh6 29. Cgf5+, Rh5 30. h3! Cc8 31. h:g4+, R:g4 32. N:d8, T:d8 33. g3, Td2 34. Rg2, Te2 35. a4! Cb6 36. Ce3+ Rh5 37. a5, Cd7 38. Ch5, Cf6 39. b5, Nd4 40. Rf3, Te2 41. a6, Na7 42. Tc1, Tb2 43. Tc7** și negrul cedează.

Iată acum și o partidă care a obținut un premiu de frumusețe la cel de-al III-lea Turneu internațional de șah al R.P.R.

Tlb: **G. STOLTZ (Suedia).**

Negru: **E. REICHER (R.P.R.).**

1. e4, e5 2. f4, e:f4 3. Cf3, Ne7 4. Nc4, Cf6 5. Cc3, C:e4! 6. C:e4, d5 7. Nd3, d:e4 8. N:e4, f5! 9. Nd3, Dd6 10. De2, Cc6 11. c3, Nd7 12. Nc2, 0—0 13. 0—0, g5! Negrul a căpătat o poziție de atac promițătoare pe care începe s-o fructifice. **14. d4, Nf6 15. Nd2, h5 16. h4, g:h4 17. Ce1, The8 18. Df3, N:d4-!** Un spectaculos sacrificiu de figură care străpunge poziția negrului **19. c:d4, C:d4 20. Dd1, Ce2+ 21. Rh1, Cg3+ 22. Rg1, Dc5+ 23. Tf2, Ce2+ 24. Rf1, Nb5! 25. a4, Cg3+ 26. Rg1, Te2 27. N:f5+, C:f5** și albul cedează. Este interesant de remarcat că aceasta a fost singura victorie obținută de Reicher în tot turneul.

Filatelie

Racheta cosmopoștală

Este firesc ca ultimele succese ale științei și tehnicii sovietice în domeniul lansării rachetelor cosmice — și mai ales în Lună — să fi trezit un mare interes și în rîndurile celor peste o sută de milioane de filateliști din întreaga lume.

Nu este vorba numai de noile mărci emise cu acest prilej, care au inaugurat o nouă temă pentru colecțiile filateliștilor. Aceștia sînt dornici încă de pe acum să știe ce piese noi și originale le va oferi cosmonautica, pentru că, desigur, că o dată cu zborurile în Cosmos și stabilirea de stații interplanetare, se vor efectua și curse poștale cosmice. Vor apare atunci obliterări și mărci speciale și poate chiar și cosmograme.

Aveți idee, de pildă, cam ctt va costa francatura unei scrisori cu destinația Luna?

Specialiștii din mai multe țări s-au și străduit să dea un răspuns acestei întrebări. Unul dintre ei apreciază costul transportului unei scrisori pe satelitul natural al pămîntului la circa 130 lei.

Iată cum vede el viitoarea rachetă poștală: sacul poștal, care va cîntări 400 g, va fi introdus într-un con de oțel cu o greutate de 100 g. Bine, veți spune dv., dar dacă o scrisoare cîntărește în medie 20 g, înseamnă că un transport va fi de cel mult 20 de scrisori. Numai pentru atîtea să se expedieze o rachetă în Lună? Și totuși, nu 20, ci 6400 de „scrisori" vor putea fi trimise odată,! Cum? Foarte simplu! Fiecare misivă de aproximativ două pagini normale de hîrtie ocupă două cadre de microfilm de 16/16 mm. În felul acesta s-a apreciat că cele 400 g de microfilm vor cuprinde 12.800 cadre, respectiv 6.400 „scrisori".

Dar pentru a ridica în spațiul cosmic acel con metalic de 0,500 kg cu viteza respectivă pentru a ajunge în Lună trebuie cinci trepte de rachetă, întreaga mașină zburătoare cîntărind 1.562,5 kg.

Și pentru ca „poșta" să ajungă în bună stare, mai este necesară încă o treaptă (cu o greutate de 6.250 kg) pentru aparatajul de aselenizare. Iată deci că întreaga rachetă cosmopoștală va cîntări la plecarea de pe pămînt 7.812,5 kg. Costul ei este apreciat la cca. 8.000.000 lei la care se mai adaugă unele cheltuieli de lansare. Toate aceste cheltuieli, împărțite la cele 6400 scrisori transportate, ne indică pentru fiecare un cost de cca. 123 lei. Părerea specialiștilor este că el va fi ceva mai mare, dat fiind că ar mai trebui adăugate și alte cheltuieli.

În orice caz, primul zbor interplanetar cu corespondență poștală va oferi filateliștilor piese de o certă valoare filatelică, mult mai mare ca primele zboruri cu balonul, dirijabilul și avionul.

Sfaturi pentru filateliștii începători

Colecționarea mărcilor (II)

Păstrarea mărcilor în pošete este recomandabilă pentru faptul că asigură o mai bună conservare în raport cu șanierele. Pošetele sînt niște plicuri transparente, confecționate obișnuit din celofan, în diferite mărimi pentru a corespunde tuturor dimensiunilor mărcilor. Atragem atenția ca să se folosească pošete în dimensiuni mai mari decît ale mărcilor, pentru că celofanul se strînge sub diferite influențe, provocînd cute iremediabile mărcilor.

Recomandăm în special pošete confecționate de carton negru sau în orice caz de culoare închisă. În afară de faptul că asigură o mai bună păstrare a mărcii, acest fel de pošete asigură o prezentare mai estetică, marginile mărcilor ieșind în evidență pe fondul de culoare închisă.

În ultimul timp au apărut și pošete din material plastic, cu fond negru.

Mărcile se fixează în pošete, între fondul negru și fața transparentă, cu multă atenție și gust. Fixarea pošetei pe foaia de album se face cu o șarnieră. Este contraindicată folosirea altor mijloace de fixare ca, gumarabică, pelicanol etc., care umezesc celofanul și chiar cartonul negru (care este destul de subțire) și pătrund pînă la marcă, pe care o deteriorează. Evitați totodată păstrarea albumului sau a mărcilor în general, în locuri umede, camere igrasioase, în bucătărie sau încăperi în care se formează aburi. Umezeala este un mare dușman al mărcilor.

În album, ca și în orice colecție, există în afară de mărci, colițe și blocuri. Pentru păstrarea lor recomandăm fie folosirea șarnierelor ce se fixează în partea superioară (tot pe spate), fie a unor colțare ca la fotografii, însă mai mari. Colțarele pot fi fixate cu o materie lipicioasă, dar colițele vor fi introduse numai după ce s-au uscat foarte bine. Pošetele pentru colițe trebuie de asemenea să fie mai mari, astfel ca să rămînă o margine de cel puțin jumătate centimetru.

Păstrarea colecției filatelice în album este mai indicată decît în clasoare, atît pentru buna ei conservare, cît și pentru aspectul estetic și chiar documentar. Pe fiecare filă de album în dreptul mărcii sau emisiunii respective, filatelistul poate face diferite adnotări referitoare la istoric, conținutul subiectului desenului, date tehnice, etc.

În felul acesta colecția filatelică poate fi considerată chiar o enciclopedie în imagini, îndeplinindu-și unul din importantele ei roluri, acela de a ajuta la îmbogățirea cunoștințelor din domeniul temei respective.

V. TEBEICA

A. PAVEN

LA FRIZERIE

— Regret, dar nu mă pricep la ghicit în palmă!...

N. CLAUDIU

— Jos pictorul de pe scaun! Ce? Te trezești la birou?...

FRED GHENĂDESCU

Birocratul ingenios

AL. CLENCIU

— Cum copiii noștri cam șchioapătă la matematică, v-am ruga să inițiați un curs de meditație pentru părinți...

S. NOVAC

— Pantofi cu talpă dublă? Ce număr?

— Nu, nu se prinde, spune întîi d-ta ce numere ai...

Se mai întîmplă, în teatrele unde nu există preocupare pentru promovarea actorilor tineri.

JULIETTA: — Romeo, te-urcă pînă la mine, pe-o scară de mătase...

ROMEO: — O, cruță-mă, Julietta, căci am ani... șaizeci și șase!

GH. CHIRIAC

Fără cuvinte

REBUS-magazin

BEETHOVEN

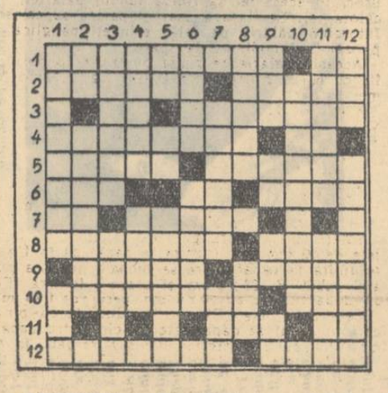

ORIZONTAL: 1) Simfonia a VI-a de Beethoven — Tonalitatea Simfoniei a VII-a; 2) Celebră parte a Sonatei beethoveniene op. 110 pentru pian — Punct cardinal (art.); 3) Tonalitatea Sonatei Kreutzer — Pronumele unei cîntărețe romîne; 4) Eficace — Petre Vasile; 5) Beethoven în cîmpul muzicii — Pronumele unui celebru biograf al lui Beethoven; 6) Zi în calendarul roman — Tonalitatea Concertului pentru pian și orchestră Nr. 5 de Beethoven — Instrumentul preferat al compozitorului preferat al lui Beethoven; 7) Care — Stăncuță; 8) Tempoul primei părți a Concertului pentru vioară și orchestră de Beethoven — Tenor romîn, interpret de lieduri beethoveniene; 9) Somn de mărime mijlocie — „... străpunge Carpații", capitol dintr-o cunoscută lucrare de Geo Bogza; 10) Uvertură de Beethoven — Epoci; 11) Mamifer sălbatec — Tonalitatea primei simfonii de Beethoven; 12) Reglează intensitatea curentului electric — Instrument la care Beethoven a cîntat cu deosebită virtuozitate.

VERTICAL: 1) Cunoscută sonată pentru pian de Beethoven — Formă muzicală introdusă pentru prima oară într-o simfonie de Beethoven; 2) Unitate de măsură — Operă de Beethoven; 3) Obligate — Tempo foarte rar, în cîteva sonate beethoveniene; 4) Constelația Pegas (pop.) — Revendici; 5) Element al scheletului — Prepoziție — Piesă de teatru de Goethe, pentru care Beethoven a compus muzică; 6) Trandafiri — Aflat pe zid; 7) Pronumele unui cunoscut violoncelist italian care a interpretat la București sonate de Beethoven — Adj.; 8) Tempo rar, folosit în multe compoziții beethoveniene — Organizația Națiunilor Unite; 9) Asemenea — Mozart! — Plural — Pianissimo; 10) Tipografii; 11) Pronumele lui Beethoven — Care nu aude (fem.); 12) Pronume masculin — Cînd a devenit împărat, numele i-a fost șters de Beethoven de pe dedicația simfoniei „Eroica".

I. NICOARA

Parcuri și grădini

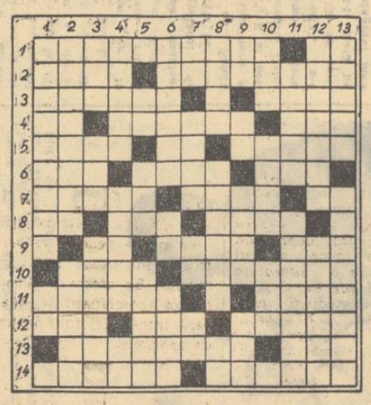

ORIZONTAL: 1) Grădinile ei suspendate au constituit una din cele șapte minuni ale lumii — Plural 2) Pictor romîn; a transpus pe pînză „O plimbare în parc", „Viața artistului în grădină", „Bazin în grădină" etc. — Pitorească grădină bucureșteană, 3) Ne încîntă cu melodiile „Nufăr alb", „Un buchet de flori", „Nopți cu lună-n București" etc. — Șerpuiesc prin parcuri și grădini 4) Literă chirilică — Autorul operei „Grădinăriță din dragoste" — Rîu în Germania 5) Scriitor spaniol, autorul piesei „Ctinele grădinarului" — Prepoziție latină — „Trandafirii roșii" de C. Bobescu, „Cavalerul rozelor" de R. Strauss etc. 6) Răsărit — Poet romîn contemporan — Măsuri de suprafață 7) Înțelegere — Autorul melodiei „Cînd va înflori din nou liliacul" — Sandu Botez 8) „...mă uita", — Raion în nordul țării — A tăia 9) Pămînt și apă — „Prieten" cu Caraimanul — Fecior 10) Autorul poeziilor „Grădina-parc", „În grădină", „Parcul", „Flori, frumoase flori" — Paradisul florilor 11) Autorul piesei corale „Flori de portocali" — Liniștesc 12) Pește de apă dulce — Economii... de cuvinte — „Ceasornicul" vieții (pl.) 13) Frați ai ghioceilor în preludiul înflorit al primăverii — Țesătură orientală 14) Oaspeți înaripați ai primăverii — Formează corola unei flori.

VERTICAL: 1) „Nada florilor" și „Floare ofilită" așa se intitulează două din romanele acestui mare scriitor romîn — Pronume 2) Din buchetul său de poezii desprindem o „Floare albastră" — Apărută 3) Orășel în India — Organizație obștească sovietică (abr.) — Reputată poetă, autoarea poeziilor „Nu vă scuturați florilor", „Florile și fiecare sens luminos" 4) Centru (fig.) — Vă asigură pe note că „S-a înnoptat în Cîșmigiu" — La revedere 5) Prefață la „Copoul" lașului! — A stropi — Vestitorul primăverii 6) Învinuit — Indemn canin — Rude 7) Intre fa-re! — A mîncat primul măr din „grădina raiului" — Magneziu — ...și calciu 8) Pictor romîn, autorul tabloului „În grădină" — Înflorește-n luna mai — Sandu Petrescu 9) Dana Mărgăritescu — În toporași! — O întîlnim pe lacul Herăstrău, Tei etc. — Cămașă cu flori 10) Aceia — Grădină publică, special amenajată pentru odihnă și distracții — Autorul volumului de versuri „Flori de mare" 11) „...Și autorul baletului „Macul roșu" — Lichid incolor, materie de bază în chimia organică 12) „Pardoseala" aleilor — Pensionar al grădinilor ...zoologice 13) Nume feminin — Mare grădină în București, cu mii de soiuri de plante și flori.

Matei ANGHEL

Premieră cinematografică

Se dau următoarele semnificații: 1/ Dans ucrainean; 2/ Rîu care străbate Ardealul și se varsă în Tisa; 3/ Fript; 4/ Albă ca zăpada și cei... pitici; 5/ Bucată de argilă arsă utilizată la acoperișuri sau hornuri; 6/ Muncitor feroviar care supraveghează macazele.

Schimbînd inițialele cuvintelor obținute, căpătați noi termeni, corespunzînd următoarelor definiții: 1/ Arbore; 2/ Năvală; 3/ Moș Martin; 4/ Aliment de bază al sugarilor; 5/ Avînt; 6/ Primul zburător.

Dacă ați găsit dezlegările corecte, reunind inițialele noilor cuvinte obținute, veți găsi numele regizorului și unuia din principalii interpreți ai noului film artistic romînesc „Valurile Dunării".

DEZLEGAREA JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

CASNICĂ

ORIZONTAL: Curățenia — It — Aia — Plăcinte — Mici — Eu — U — El — Alimentara — E — Rețetă — El — Am — A — Ude — Artă — E — Trirema — Mia — Maia — Cetina — Av — Tarta — Aci — Lin — Băi — Orna — Atenanse — Uit — Iatac — T — Asia.

ȘI-AM ÎNCĂLECAT PE-O ȘA...

ORIZONTAL: Motan — Inimă — Apavie — Odată — Mere — Tudoran — Arina — R — Lili — E — Trăia — Aa — H — Cumătra — NL — Amare — Istețe — Rață — I — Iovan — Așa — Urs — Ma — E — Paloș — Pi — Nas — A — Imaculată — Lună — Animale — Blană — Eroi — A.

COPIII

ORIZONTAL: Creșa — Bărbiță — Roma — Puls — Tul — Omisiune — Sili — Nani — Pici — Ibn — One — Micuți — UT — S — Școli — Adora — Eca — A — NR — Se — Adult — Băiat — C — RU — Uriaș — Lavă — Scutec — Cob — Om — Iar — N — Jucării — C — Scufiță — Ion — Amintiri — Tuse.

INSTRUMENTE

ORIZONTAL: Comedie — Bach — Amati — Utilaj — Paganini — Ana — A — Alămuri — TT — Caro — Acorda — In — Nas — Lăută — Tai — Sume — Nap — At — Peruzea — U — Tonă — It — Cric — Emise — Achena — Intuiție — ET — Pisate — Grele.

LITERARĂ

Aparate; Polar; Ager; Corb; Ideal; Cizma; Onora.

Parte; Olar; Ger; Orb; Deal; Izmă; Nora.

POGODIN

POȘTA REBUS

NICULAE ȘTEFANESCU — București: Vă rugăm să revedeți definițiile, mai ales cea de la 3 orizontal.

ANA DINESCU — Ploești: Aveți prea puține cuvinte în temă. Mai reveniți.

GH. NEMEȘ — Craiova: Definițiile sînt forțate pentru a fi în temă, unele dintre ele fiind de-a dreptul enigme. De pildă, „Face ca trenul", „Face ca ciocîrlia" „Se face luntre și punte", etc.

ALBERT HEINRICH — București: Preferăm jocuri axate pe o temă anumită.

Jocuri distractive

PUTEȚI?

Desenați pe o bucată de carton 12 casete, așa cum arată desenul alăturat. Așezați pe un rînd vertical trei monede. Vă cerem să mutați fiecare monedă o singură dată două casete și să obțineți prin aceste mișcări ca în fiecare rînd — vertical, orizontal și diagonal — să fie o singură monedă.

Puteți?

CURIOZITĂȚI NUMERICE

1) Printre numerele întregi există cîteva perechi de numere la care SUMA și PRODUSUL fiecărei perechi se deosebesc numai prin poziția cifrelor. Exemplu: 24+3 = 27 și 24×3 = 72. Cunoașteți alte exemple?

2) Cîteva perechi de numere cu 2 cifre se remarcă printr-o altă particularitate: PRODUSUL unei perechi nu se modifică dacă inversăm ordinea cifrelor fiecărui factor. Iată două exemple: 12×42 = 21×24 și 12×63 = 21×36. Mai cunoașteți alte exemple?

VÎNĂTORII CU CHIBRITURI

Trecînd prin vadul unui rîu, doi dintre cei trei vînători și-au udat cartușierele. O parte din cartușele lor nu mai puteau fi folosite. Atunci cei trei prieteni și-au împărțit cartușele uscate în părți egale.

După ce fiecare vînător a tras patru focuri, le-au rămas în total atîtea cartușe cîte avusese fiecare după împărțeală.

Cîte cartușe bune au fost în clipa împărțelii?

Din cauza lipsei de spațiu dezlegările jocurilor distractive apărute în numărul 138 vor apare în numărul viitor.

Noutăți de sezon

MODELE DE SEZON PREZENTATE DE MINISTERUL COMERTULUI

I.S. Aria Modei

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Artista poporului din R.S.S. Lituaniană, Tamara Sventițkaite

Doi virtuoși ai baletului sovietic

Capitala găzduiește doi renumiți balerini sovietici, prim solişti ai Teatrului Academic de Stat de Operă şi Balet al R.S.S. Lituaniene: **Tamara Sventițkaite** şi **Ghenrikas Kunavicius**. Ambii oaspeți care ne vizitează țara au realizări însemnate în domeniul artei coregrafice, fiind distinşi cu înaltul titlu de artişti ai poporului din R.S.S. Lituaniană. Dar... să vi-i prezentăm !...

Tamara Sventițkaite... Iată un nume care aminteşte spectatorilor sovietici de o creație ce a rămas vie în amintirea lor: acea realizată de talentata interpretă în rolurile principale ale Odettei şi Odiliei din baletul „Lacul lebedelor" de Ceaikovski.

Realizarea acestui rol a încununat drumul parcurs de balerină care, pentru a ajunge la înalta măiestrie, a studiat cu multă pasiune. Încă de pe vremea cînd era elevă, Tamara Sventițkaite a urmat cursurile Studioului de balet din Kaunas, S-a remarcat chiar cu prilejul debutului ca un talent deosebit. Are un repertoriu variat, interpretînd roluri diferite ca stil printre care : Odetta-Odilia din „Lacul lebedelor", Giselle şi Raimonda din baletele cu acelaşi nume, Kitri din „Don Quijotte", Zarema din „Fîntîna din Bahcisarai" şi altele.

Ghenrikas Kunavicius este, de asemenea, un virtuos interpret. Absolvind şcoala de balet, el a intrat încă din anul 1944 la Teatrul Academic de Stat de Operă şi Balet al R.S.S. Lituaniene. Primul rol l-a susținut în „Fîntîna din Bahcisarai", spectacol în care a interpretat pe Vatslov. Dovedind un talent coregrafic deosebit, el a interpretat rînd pe rînd pe prințul Desiré din „Frumoasa adormită", prințul Siegfried din „Lacul lebedelor", Pasărea Albastră din „Frumoasa adormită" etc.

Pe scena Teatrului de Operă şi Balet cei doi valoroşi balerini vor susține rolurile principale din baletul „Lacul lebedelor" în spectacolele ce vor fi prezentate între 4—7 iunie.

M. DAMIAN

Artistul poporului Sică Alexandrescu despre „dublurile" în teatru

Mam întîlnit zilele trecute cu un tînăr şi talentat actor al Teatrului Național „I. L. Caragiale", care m-a anunțat cu o vădită... ițeală că va dubla un rol din „Fîntîna Bahcisarai". Mă gîndeam, as. cultîndu-l cum combate sistemul dublurilor, imai ales că acum îl privea şi direct...) că din păcate nu e singurul care manifestă o asemenea atitudine. Într-adevăr, în teatrul nostru există mai de mult o veche controversă în cea ce priveste dublurile. Şi con. ducînd pe actor pînă la teatru, am aflat acolo pe artistul poporului, regizorul Sică Alexandrescu, pe care l-am rugat să ne vorbească tocmai despre acea. stă temă

— În primul rînd cred că termenul de dublură ar mai trebuie folosit, pentru că a fost tocit printr-o întrebuințare eronată, — ne precizează maestrul Sică Alexandrescu. Dublurile să le înlemne întrebuințarea cînd, paralelă, a doi actori în același rol. Dar la noi noțiunea cuvîntului a fost alterată; dublură înseamnă astăzi căpiușeală şi, după cum se ştie, căpiuşeala nu e sinonimă cu adevăratul stofă cu fața. De aceea, în teatrul nostru de azi — teatru care se înnoieşte cum se înnoieşte întreaga țară — cuvîntul „dublură" trebuie evitat.

— Aşadar ?

— Este vorba de folosirea mai multor actori în același rol. Nu mi se pare nimic mai firesc decît acest lucru şi nu găsesc nimic injositor în faptul. Inevitabil că nu toți, doi, trei sau patru interpreți ai unui rol, pot juca în primul spectacol, în aşa-zisa premieră, ci trebuie să intre pe rînd.

...Aci, maestrul Sică Alexandrescu face o mică pauză, pentru ca apoi să sublinieze :

— Îmi aduc aminte că, aflîndu-mă la Moscova, la centenarul lui Gogol, în programul Teatrului „Mic" al piesei „Revizorul", erau trecuți patru interpreți pentru Osip. Întîiul, al doilea şi al treilea dintre aceşti interpreți erau artişti emeriți, al patrulea era artist al poporului. Întrebînd pe conducătorul de atunci al Teatrului „Mic", regretatul regizor Zubov, cum se explica aceasta ciudată ierarhizare, adică faptul că un artist al poporului era trecut ultimul pe listă, Zubov mi-a explicat că artiştii care apar în același rol sînt trecuți pe program în ordinea în care au început a juca. Iată deci că un artist al poporului din U.R.S.S. nu se simlea de loc stînjenit să debutăteze în, nu numai să figureze al patrulea în program, după trei artişti cu grade mai mici decît el, ci să intre în rol după ce rolul fusese deținut de alți trei interpreți mai înainte. De altfel, trebuie să ne mai răfuim cu încă un cuvînt din vocabularul teatral de pînă acum, anume cuvîntul premieră. Astăzi, mai mult decît altă-dată, actorii joacă în fiecare seară în fața unui

Artistul poporului Sică Alexandrescu (dreapta) şi scriitorul Mihail Beniuc (mijloc) cu un grup de interpreți ai piesei „In Valea Cucului".

public care are dreptul la aceeşi considerație, ca şi cel din ajun, ca şi cel de-a doua zi : în fața clasei muncitoare. Aşadar, fiecare spectacol trebuie să fie tot atît de îngrijit, tot atît de prelțit de interpreți, ca şi cel dintîi. Iată deci că problema ordinei în care actorii intră în roluri nu trebuie să preocupe mintea nici unui actor de azi.

— Dar să revenim la „dubluri". Vă rugăm să ne spuneți cum apreciați a. ceastă metodă a „muncii paralele" ?

— Încă de cînd am intrat în Teatrul Național am introdus această metodă a folosirii multiple a actorilor în aceleşi roli. Şi în minte că George Calboreanu, artist al poporului, a-a jucat de loc să joace pe Jupîn Dumitrache zis Tîtircă Inimă rea din „O noapte furtunoasă" după Kovinlescu şi după Glugaru...

— Aplicați în permanență această metodă ?

— La mine această metodă a distribuției duble sau triple este un obicei pe care nu-l părăsesc decît în cazuri, că să zic aşa, de forță majoră. Adică atunci cînd nevoia de a scoate foarte repede o premieră nu-mi îngăduie să lucrez cu mai multe serii de în. terpreți, altminteri o folosesc din plin.

Şi rezultatele... ?

— De rezultate nu am putut decît să mă bucur. De

Artistul poporului Sică Alexandrescu (dreapta) şi scriitorul Mihail Beniuc (mijloc) cu un grup de interpreți ai piesei „In Valea Cucului".

public care are dreptul la aceeşi considerație, ca şi cel din ajun, ca şi cel de-a doua zi : în fața clasei muncitoare. Aşadar, fiecare spectacol trebuie să fie tot atît de îngrijit, tot atît de prelțit de interpreți, ca şi cel dintîi. Iată deci că problema ordinei în care actorii intră în roluri nu trebuie să preocupe mintea nici unui actor de azi.

— Dar să revenim la „dubluri". Vă rugăm să ne spuneți cum apreciați a. ceastă metodă a „muncii paralele" ?

— Încă de cînd am intrat în Teatrul Național am introdus această metodă a folosirii multiple a actorilor în aceleşi roli. Şi în minte că George Calboreanu, artist al poporului, a-a jucat de loc să joace pe Jupîn Dumitrache zis Tîtircă Inimă rea din „O noapte furtunoasă" după Kovinlescu şi după Glugaru...

— Aplicați în permanență această metodă ?

— La mine această metodă a distribuției duble sau triple este un obicei pe care nu-l părăsesc decît în cazuri, că să zic aşa, de forță majoră. Adică atunci cînd nevoia de a scoate foarte repede o premieră nu-mi îngăduie să lucrez cu mai multe serii de în. terpreți, altminteri o folosesc din plin.

Şi rezultatele... ?

— De rezultate nu am putut decît să mă bucur. De altfel aceste rezultate sînt de mai multe feluri şi a avut mai multe categorii de folosaşe. Folosesc teatrului, în primul rînd, care poate programa cu mult mai multă înlesnire piesele decît atunci cînd au distribuții rigide, folosesc actorilor care simt în lupta mereu cu roluri noi şi variate, folosesc publicului care la parte cu atît mai multă plăcere la viața noastră teatrală, cu cît ea ştie să se înolască, oferind mereu noi şi importante realizări, datorate noilor talente.

N. SANDU

Luminile rampei

„Soldatul Sveik" pe scena Municipalului

La Teatrul Municipal au început repetițiile cu „Soldatul Sveik", cunoscuta piesa după romanul scriitorului ceh Hașek. Noul spectacol al Municipalului va fi pus în scenă de regizorul Diau Negreanu.

Turneu al Teatrului Tineretului

În ziua de 10 iunie Teatrul Tineretului va întreprinde un turneu în țară pe timp de 45 de zile.

Se vor juca două piese din actualul reper. toriu al teatrului : „Hoții", de Fr. Schiller şi „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu.

Oaspeți neobişnuiți

Oaspeții emisiunii de „Satiră şi umor" scrisă de Jack Fulga şi Aurel Felea, pe care o vor transmite posturile noastre de radio mîine, duminică, sînt într-adevăr neobişnuiți.

Horia Şerbănescu şi Radu Zaharescu, gazdele emisiunii, vor primi pe Ion Finteşteanu şi Marcel Anghelescu care, de data aceasta, se vor prezenta la microfon în postura de... cîntăreți. De asemenea, pe G. Calboreanu, care va arăta cu acest prilej excelente calități de interpret comic, în timp ce Vasiliu Birlic şi Al. Giugaru vor juca roluri de... dramă.

Primii cîntăreți ai Teatrului de Operă şi Balet vor lansa noi melodii de muzică uşoară de H. Mălineanu şi Florentin Deimar, Astfel, Ioana Mărculescu şi Magda Ianculescu vor cînta în duet „Inima mea învață să danseze", iar Şerban Tassian slow foxul „E semn că te iubesc". Printre cîntăreți se află Tanți Cocea, care va interpreta romanța „De tine nu-mi mai este dor" şi Maria Wauvrina, de astă dată nu în rol de duenă, ci de... primadonă de operetă.

Regia emisiunii aparține lui M. Zirra, maestru emerit al artei.

Emil Botta în „Năpasta"

Astăzi se reia pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale" — sala Studio — dramă „Năpasta" de I. L. Caragiale. În rolul lui Ion reapare artistul emerit Emil Botta, care are o remarcabilă creație.

— Rolul acesta m-a interesat îndeaproape şi l-am îndrăgit de la început, tocmai pentru ca, factura lui, se deosebeşte foarte mult de cele pe care am avut prilejul să le interpretez pînă acum — ne-a spus Emil Botta.

Am căutat să-l fac din Ion un simplu agitat, un detracat. Ferindu-mă de mijloacele melodra. mei, m-am străduit să relev mai ales partea de adîncă umanitate a rolului, menită să sublinieze tragedia atîtor „Ioni" din trecut.

„Coloana a V-a" de E. Hemingway, un omagiu adus luptătorilor antifasciști din Spania

La Teatrul Armatei a intrat în repetiție piesa „Coloana a V-a", de cunoscutul romancier şi dramaturg american Ernst Hemingway.

Acțiunea piesei se petrece în Spania, în timpul războiului civil, oglindind un episod din lupta brigăzilor internaționale pentru demascarea agenților fasciști în Spania, cunoscuți sub numele de „Coloana a V-a".

Ernst Hemingway aduce prin această piesă un omagiu comuniştilor, luptătorilor antifasciști care au luptat în Spania împotriva trupelor franchiste.

Spectacolul este pus în scenă de regizoarea Sanda Manu.

Ciclu de spectacole la Uzinele „Republica"

Teatrul Național „I. L. Caragiale" va organiza un ciclu de spectacole în noua sală a Uzinelor „Republica", inaugurată zilele trecute şi care are o capacitate de 600 de locuri.

Primul spectacol care a avut loc aci, cu spectacolul „Omul cu mîrjoaga" de I. Ciprian, în regia lui Al. Finți, s.a bucurat de un deosebit succes.

Artiştii Teatrului Național „I. L. Caragiale" urmează să reprezinte în această sală, printre altele, piesele : „Bădăranii", „Hangița", „Cidat", „Tîlharic-Vals", „D-ale Carnavalului".

Filme pe care le vom vedea

Scenă din filmul „O zi de odihnă"

Scenă din filmul „Răzbunarea"

Pe ecranele cinematografelor bucureştene vor începe să ruleze, în cursul săptămînii viitoare, noi filme.

„ÎNTÎMPINAREA ZORILOR" şi „O ZI DE ODIHNĂ" sînt producții ale studiourilor sovietice. Primul, evocă o pagină glorioasă din zilele Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, reliefînd spiritul de abnegație, devotamentul şi patriotismul luptătorilor bolşevici angajați în lupta grea împotriva autocrației țariste. Celălalt film, inspirat după piesa lui Valentin Kataev, înfățişează cu mult haz întîmplările funcționarului Zaițev, pe care un director birocrat îl tot amînă cu o semnătură.

Tot în cursul săptămînii viitoare spectatorii noştri vor avea prilejul să facă cunoştință cu o recentă realizare a regizorului Bardem, „RĂZBUNAREA", o frescă impresionantă a vieții de mizerie pe care o duc țăranii spanioli. De asemenea, ei îl vor revedea pe apreciatul actor Vittorio de Şica în filmul regizorului Roberto Rossellini „GENERALUL DELLA ROVERE".

O premieră dedicată muncitorilor de la uzinele „Mao Tze-dun"

Am cerut lui H. Nicolaide, în calitate de dramaturg, să ne vorbească ceva despre cea mai recentă creație a sa: comedia „Băieții veseli".

În comedia „Băeții veseli" este vorba de un bătrîn meşter comunist, care şi-a propus să aducă în rîndul fruntaşilor trei codaşi din secția sa. „Nea Fănică" — cum îi spune toată lumea — ştie că pentru „a lucra" cu omul trebuie să-l cuncură, să-i găsească drumul spre inimă. Astfel, bătrînul meşter se alătă de fotbal, teatru şi dragoste, după „specificul" fiecăruia dintre cei trei.

— Ce v-a inspirat în scrierea acestei piese ?

— Inițiativa lui Nicolae Militaru şi o întîmplare veselă povestită de un meşter bătrîn cu prilejul unui spectacol în care am jucat cu brigada artistică a Teatrului Tineretului.

— Sursa de inspirație a fost deci gata completată cu o documentare amplă. Unde v-ați documentat ?

— După ce piesa a fost construită în linii mari unele precizări s-au dovedit absolut Intr-o strînsă colaborare cu tovarăşii de la uzinele „Mao Tze-dun". Folosesc şi acest prilej pentru a mulțumi încă o dată celor care mi l-au dat. Sper că îşi vor recunoaşte prietenii şi sugestiile în piesa mea.

— Spuneați că fotbalul face parte din cele trei ajutoare ale personajului principal: cu fotbalul cum v-ați descurcat ?

— Plină am avut de afăcut cu „Băieții veseli" eram amator de fotbal, fără să fi fost un pasionat. Problemele pe care mi le-a dat disputa permanentă dintre meşterul Fănică şi Hent m-au obligat la o muncă de documentare atît de întinsă, încît acum cred că aş putea să particip cu mari şanse la un concurs „Cine ştie cîştigă" pe tema „Istoria fotbalului românesc".

— Dacă fotbalul l-a adus pe drumul bun pe Hent, a mai rămas să ne relevați rolul teatrului şi al dragostei.

— Teatrul e... teatul. Iar dragostea îşi găseşte locul cuvenit în Anca Predescu, o studentă aflată în uzină la practică, folosește dragostea lui Şuculeț pentru a-l vindecarea lui de stîngării. Şi astfel, în trei acte, „Băieții veseli" care la început sînt mai... veseli şi strengari, devin veseli dar şi... strungari", după cum o spune nea Fănică.

— Este deci o piesă pentru tineret. Cui ați încredințat-o ?

— Regizorului D. D. Neleanu de la „Tineretului". După cum vezi apartenența la acest teatru influențează întreaga mea activitate: personajiile piesei au 18 ani, cu excepția comunistului Fănică, rol pe care inițial l-am scris pentru Nicolaide dar... „autorul" îl găseşte acum prea complex şi îl vrea jucat de un actor mai bun...

— Pe cînd premiera ?

— O vor anunța la timpul cuvenit afişele „Teatrului Tineretului". Oricum, primul spectacol va fi dat în cinstea colaboratorilor mei de la uzinele „Mao Tze-dun".

H. ŞAICU

50 de ani de teatru

Sa întîmplat acum cinci decenii Nicu Kanner, proaspăt absolvent al conservatorului, premiant cu clasei maestrului Nottara, a păşit pentru prima oară pe scena La Teatrul Național a debutat în „Avarul"...

Cîte s-au petrecut în 50 de ani de activitate! După doi ani a părăsit prima scenă a țării, dedicîndu-se operetei, gen care atunci începea să înflorească în țara noastră. A jucat în compania lui Alexandru Davilla, alături de Achille Popescu, Niculescu Basu, Ciucurelle, Virginia Mirăscu şi Dumitrescu Dasilva. Apoi cu Leonard, Timică, Băciă-

seanu. Dar în momentele libere, junele comic din operetele „Prințesa Circului" şi „Contesa Maritza" aşternea pe hîrtie cuplete şi versuri. Împreună cu Nicuşor Constantinescu a scris vreo 25 de revirte. A continuat în colaborare cu N. Kirițescu, apoi cu N. Vlădoianu cu Puiu Maximilian, cu Eugen L. Mirea, cu Aurel Felea. Peste 125 de spectacole jucate, după o sumară socoteală, circa 10.000 de reprezentații.

Au trecut 50 de ani de la debut şi-i găsim pe Nicu Kanner în plină activitate. Pentru el teatrul, scrisul, e o necesitate, o pasiune. L-am întîlnit în acceleratul care venea de la Piteşti. Avea o discuție aprinsă cu un tînăr înalt, blond.

— Venim de la Piteşti, mi-a spus Kanner, unde ni se montează un spectacol de estradă scris în colaborare cu Sandu Dariane: „Una rece şi una caldă". E al doilea din această stagiune. Primul, „Rece de la gheață", s-a jucat de 150 de ori. Ei, şi mîi adică pe tînăr, e singurul meu colaborator cu care am dese discuții.

— ?

— Nu-l cunoşti ? E fiul meu, Lucian Kanner, care mă urmează în meserie.

Sandu MARIAN

„Spectacolul" în regiunile țării

LUGOJ: „Nunta lui Figaro" în premieră

În cei 8 ani de existență, colectivul Teatrului de Stat German din Timişoara a avut desigur multe inițiative valoroase nu numai pe linia îmbogățirii repertoriului cu piese clasice şi contemporane de o înaltă ținută artistică, ci şi prin măsurile luate cu scopul de a lărgi cercul spectatorilor săi.

Relevăm aci numeroasele spectacole date în orașele şi mai ales în comunele din Banat, cu piese ca „Hoții şi „Don Carlos" de Fr. Schiller, „Partea leului" de C. Teodoru şi „Surorile Boga" de Horia Lovinescu etc.

Dar iată că Teatrul de Stat German din Timişoara a inaugurat nu de mult o nouă acțiune importantă: prezentarea spectacolelor în premieră la deplasare. Începutul a fost făcut cu piesa „Cringul de cătină", de Al. Corneiciuc, a cărei premieră a avut loc nu la sediul teatrului din Timişoara, ci pe scena căminului cultural din Lenaubeim, raionul Jimbolia, în fața harnicilor colectiviști de aci, iar zilele trecute, în sala de festivități a orașului Lugoj, a avut loc cea de a 7-a premieră a actualei stagiuni: „Nunta lui Figaro" de Pierre Beaumarchais.

Publicul lugojean, alcătuit din muncitori, textiliști, a aplaudat cu căldură atît concepția regizorală a lui Margot Gottlinger, cît şi interpretarea actorilor Gerhard Brässner, Hanelore Waldek, Otto Grassl şi a celorlalți

Virgil LAZAR

PETROŞANI: Din activitatea Teatrului „Valea Jiului"

L-am întîlnit pe tovarăşul Ion Petrovici, directorul teatrului din Petroşani, la Inaltitului de teatru. Dornic să-şi împrospătăze colectivul artistic cu forțe noi — dintre cele mai talentate elemente ale Institutului — lua diverse informații, participa la cursuri.

— Am dori să ne spuneți cîteva cuvinte despre activitatea Teatrului din Petroşani.

— În afara pieselor reluate, în actuala stagiune am avut nouă premiere. Vi le spun în ordinea prezentării : „Ultimul mesaglu" de Laurențiu Fulga, „Fiul rătăcitor" de scriitorul estonian Egon Rennet, „Platon Crecet" de Cornejciuc, „Cel din urmă" de Maxim Gorki, „Partea leului" de C. Teodoru, „Ochiul babei", dramatizare după Creangă de Ion Vasilescu, „Victimile lui Scopin" de Moliere, „Inspectorul de poliție" de Priestley, „Casa din strada Coşbuc nr. 16" de Florin Vasiliu. După cum observați o activitate intensă, la care am fost ajutat de întregul colectiv al teatrului. Am continuat tradiția teatrului nostru de a aduce la regizori de talent din afară.

— Ce proiecte aveți pentru la vară ?

— Peste două săptămîni vor începe la teatru reparaliî importante, care ne vor da posibilitatea ca în toamnă să facem montările în condiții optime de spațiu şi lumină. Pînă atunci, teatrul întreprinde turnee în regiune şi raion. La 5 iulie vom porni din nou cu „Inspectorul de poliție" şi „Casa din strada Coşbuc nr. 16".

S. M.

Do-re-mi

● ÎNTRE 6 şi 9 iunie, Teatrul de Operă şi Balet va prezenta patru spectacole cu opera „Boema", la Botoşani. Conducerea muzicală va aparține dirijorului Mihai Brediceanu.

● TOT această instituție artistică va susține la începutul lunii iunie noi spectacole în marile uzine ale Capitalei. Astfel, la Complexul C.F.R. „Grivița Roşie", va fi prezentată opera „Răpirea din Serai", la uzinele „Republica" opera „Traviata" şi la Fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" opera „Bărbierul din Sevilla".

● PE SCENA Operei se anunță noi debuturi în roluri. Începînd de la 3 iunie vor apare în „Faust": Nicolae Florei (Mefisto), Konya Ladislau (Valentin) şi Elisabeta Neculce Carțiş (Margareta). De asemenea, în „Carmen" vor apare zilele acestea: Magda Ianculescu (Frasquita), Zoe Dragotescu (Mercedes) şi Jean Hvorov (Zuniga).

Două președinte...

Artista emerită Eugenia Popovici şi Gherghina Cojocaru, președinta gospodăriei colective „I Mai" din comuna „Cuza Vodă"

Una în viața de toate zilele, cealaltă pe scenă... Pe prima îl cheamă Gherghina Cojocaru şi este președinta gospodăriei agricole colective „I Mai", din comuna Cuza Vodă, raionul Călăraşi; cealaltă este artista emerită Eugenia Popovici, interpreta rolului titular din „Maria" de Vasile Ioniț, la piesă președinta unei gospodării colective din Dobrogea.

Cele două președinte s-au cunoscut zilele trecute, cu prilejul vizitei pe care colectivul de interpreți al piesei l-a făcut în scop de documentare gospodăriei agricole colective din comuna „Cuza Vodă".

— Această vizită a fost deosebit de folositoare — ne-a declarat Eugenia Popovici.

Președinta gospodăriei agricole colective „I Mai", Gherghina Cojocaru, mi-a cîştigat simpatia cum am cunoscut-o. Aflîndu-mă împreună cu ea am văzut cît de bine ştie să muncească, cum conduce gospodăria, ce atitudine are față de oameni şi cît este de pricepută şi de dinamică.

Pentru adîncirea rolului meu, m-a interesat îndeaproape viața ei, care constituie un exemplu, m-a interesat totodată şi aspectul fizic al președintei, îmbrăcămintea ei, ținuta şi comportarea pe scări e ore.

Aştept cu nerăbdare şi cu emoție să întruchipez, pe scena Naționalului, în fața publicului, rolul ce mi-a fost încredințat şi voi fi nespus de bucuroasă să pot juca într-una din seri şi în fața țăranilor colectiviști din Cuza Vodă şi a președintei gospodăriei agricole colective, noua mea prietenă, Gherghina Cojocaru.

S. N.

Balerinii Operei în R. Cehoslovacă

După recitalul prezentat în India şi recentul turneu de la Sofia, care s-a bucurat de succes, balerinii Operei urmează să facă o nouă deplasare peste hotare. Astfel, în luna aceasta urmează să întreprindă un turneu în R. Cehoslovacă un grup alcătuit dintre cei mai înzestrați balerini ai primei noastre scene muzicale. Colectivul cuprinde pe Irinel Liciu, Alexa Dumitrache, Simona Ştefănescu, Gheorghe Cotovelea, Eugen Mărcui şi Ion Alexe. Tot în cadrul acestui turneu se va produce şi tenorul George Corbeni.

Se filmează o scenă pe străzile Parisului

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

IRINA RĂCHITEANU-ŞIRIANU

de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", care apare cu succes în piesele „Retetaș fericirii" de Aurel Baranga, „Surorile Boga" de Horia Lovinescu, „Nu, pasta" de I. L. Caragiale, — reia în „Invierea", dramatizare după Tolstoi, una din viitoarele premiere ale Naționalului.

ROLAND LAUB,

se numără printre tinerii şi talentații pictori scenografi ai Teatrului de Operă şi Balet. În prezent, el pregătește decorurile şi costumele pentru viitoarea premieră a teatrului, drama populară-muzicală „Boris Godunov" de Mussorgski.

RODICA SANDA TUTUIANU

de la Teatrul Armatei, care joacă în piesa „În căutarea extraordinarului", repetă şi va apare într-un nou rol în viitoarea premieră „Vino mîine", o comedie a dramaturgului sovietic I. Osnos.

GH. VRÎNCEANU,

tînărul actor al Teatrului Tineretului, care joacă rolul principal în comedia „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu, prezintă un nou rol : Don Cezar de Bazan din „Ruy Blaz" de Victor Hugo, viitoarea premieră a acestui teatru.

ELISABETA NECULCE CARȚIŞ,

cunoscuta interpretă de lieduri a concertelor de la Dalles şi Ateneu, deniă. soară o vie activitate pe scena Operei, unde a fost recent angajată. După aparițiile el în operele „Falstaff". „Faust" şi „Nunta lui Figaro", tînăra soprană susține acum rolul Margaretei din opera „Faust".

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PE „DEALU CU LILIACU"

Noul film romînesc
„Furtuna"

IN PENINSULA KOLA
Corespondență de la W. G. Burchett

In acest număr:

Rubricile noastre

REFLECTOR
de Eugen BARBU

PUNCTE DE VEDERE
de Dan DEȘLIU

Năravuri și moravuri
de Nicuță TANASE

Pe scurt despre
JOCURILE OLIMPICE

MAGAZIN MEDICAL
Alimentația muncitorilor din schimbul de noapte

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 140 ★ Sîmbătă 11 iunie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

MASELE PLASTICE
în construcția de mașini

Odată cu progresul tehnicii, oamenii au devenit din ce în ce mai exigenți și au început să constate că natura, cu toată fantezia ei, între numeroasele materiale create a „neglijat" să fabrice unele care le sînt absolut necesare. Este adevărat că oțelul pe care îl obținem din minereuri de fier, este foarte rezistent, suportă sarcini imense... dar ce păcat că nu este transparent, că ruginește atît de repede, că este inadmisibil de greu (de opt ori mai greu decît apa), că este prelucrat cu atîta dificultate! Lemnul este mai ușor decît apa, dar putrezește repede, se aprinde ușor, este nerezistent și tot netransparent! Omul a reușit într-adevăr să fabrice sticla, care prezintă avantajul transparenței, dar ea este fragilă, necesită un proces complicat de prelucrare și este destul de grea, aproape de trei ori mai grea decît apa! Nu se știe cum ar fi evoluat industria constructoare de mașini dacă chimiștii, studiind tainele moleculelor uriașe ale polimerilor, nu ar fi oferit o varietate inepuizabilă de produse, reușind să schimbe foarte repede tot aspectul tehnicii.

Nu există proprietăți care să nu poată fi date materialelor plastice, lumea lor se lărgește foarte repede chiar sub ochii noștri, pe măsură ce cresc exigențele. Ele pot fi, după dorință, mai dure decît diamantul sau mai elastice decît cauciucul, inflamabile sau absolut necombustibile, suportînd căldura motoarelor cu reacție, transparente sau opace. Există materiale plastice cu schelet de fibre de sticlă (materiale plastice armate) care au odată și jumătate rezistența titanului metalic și a oțelurilor aliate.

V-ați plins că materialele pentru construcții de mașini sînt prea grele? Iată un material plastic spongios, cu aspectul unei spume întărite, care poate fi de la zece pînă la o sută de ori mai ușor decît apa. Dacă din acest material se construiește o barcă, ea poate fi purtată în brațe chiar de un copil; o astfel de barcă nu se poate îneca, ea continuă să plutească chiar dacă este umplută pînă sus cu apă.

Proprietățile atît de variate ale materialelor plastice au făcut ca ele să fie folosite în special în ramurile noi ale tehnicii: utilizarea în scopuri pașnice a energiei nucleare, tehnica rachetelor, construcția de avioane cu reacție. Din materiale plastice armate cu fibre de sticlă se confecționează supape pentru motoare cu reacție, care suportă acțiunea temperaturii de 2500° timp de 2 minute, stabilizatori pentru rachete de decolare, care suportă acțiunea temperaturii de 1300° timp de 1 minut, conuri de protecție pentru rachete balistice care se încălzesc pînă la 400° timp de 30 minute. În rachetele intercontinentale, a căror viteză poate să ajungă la 12—24 mii km pe oră, se folosește un înveliș de protecție termoizolant din material plastic armat, care arde strat cu strat, protejînd racheta și aparatele.

Avioanele cu reacție, care dezvoltă în timpul zborului viteze foarte mari, sînt supuse acțiunii temperaturilor înalte. În consecință, majoritatea pieselor metalice se oxidează ușor, se corodează și își reduc rezistența. Deoarece în aceste condiții materialele plastice se comportă mai bine, se recurge la ele. Astfel, la construcția avionului sovietic pentru pasageri TU-104, se folosesc aproape 120 mii de piese confecționate din material plastic și cauciuc.

Utilizarea materialelor plastice în construcția vehiculelor-vagoane de cale ferată, tramvaie, automobile — permite să li se reducă sensibil greutatea. Astfel, s-a putut reduce cu 27 la sută greutatea caroseriei și a altor elemente (uși, port-bagaje, aripi) ale autoturismului Moskvici. În aceste condiții se micșorează consumul de combustibil și se mărește viteza.

Materialele plastice sînt folosite astăzi pentru construcția de mașini destinate tuturor ramurilor industriale (chimică, petrolieră, alimentară, textilă, minieră) unde s-au impus prin stabilitate față de agenții agresivi, rezistență, durabilitate.

Una din cele mai prețioase proprietăți ale materialelor plastice este ușurința cu care sînt prelucrate. Ele pot fi strunjite, tăiate, găurite, sudate, presate, turnate în forme și lustruite. Prin

Ing. Veronica ALEMAN

● *(Continuare în pag. 4-a)*

În 1965
SE VOR PRODUCE:
95.000 tone MASE PLASTICE ȘI RĂȘINI SINTETICE
34.000 tone FIRE ȘI FIBRE PE BAZĂ DE CELULOZĂ
13.000 tone FIRE ȘI FIBRE SINTETCE
SE VA DUBLA CAPACITATEA FABRICII DE RELON ȘI A FABRICII DE ROLAN-SAVINEȘTI

CUM SE NAȘTE UN ORAȘ

Victoria, Uricani, Lucăcești, Onești, Ticleni, Năvodari... Nume de așezări noi pe întinsul patriei, așezări a căror istorie a început în anii noștri luminoși, — orașe apărute nu de mult pe harta țării. Deși situate fiecare în alt colț de țară, ele au multe trăsături comune. În afară de tinerețea care le este specifică, în fiecare cunoști o viață tumultoasă, afli o puternică înflorire, caracteristică de altfel tuturor regiunilor patriei. Aparitia și dezvoltarea lor este însăși cea a sectorului economic, de care sînt legate prin mii și mii de fire, a cîmpurilor de sonde răsărite peste dealuri, a galeriei ce se sapă la noua mină, a combinatului industrial sau a uzinei ce se ridică în preajmă.

Așa s-au născut aceste așezări, așa se nasc acum altele noi. Este un proces în plină desfășurare, purtînd pecetea marilor înfăptuiri ale clasei noastre muncitoare, condusă de partid. Să vezi orașe cum se nasc sub ochii tăi, cum se ridică pe terenuri altă dată pustii, să urmărești cu privirea primii locatari care își iau în primire apartamentele, să cercetezi lista întîilor născuți în noua așezare, face parte din însăși poezia anilor pe care îi trăim.

Călătorul care va poposi azi, mîine, la Călan de pildă, în micul orășel cunoscut prin hărnicia siderurgiștilor uzinelor „Victoria", ori putea fi martorul unei astfel de pagini din istoria noilor așezări ale țării. Chiar în poarta uzinelor i se va spune despre autobuzul ce-l poate duce la locul dorit. Într-adevăr, de cîteva zile un autobuz a început să facă curse regulate între uzine și comuna Streisîngeorgiu, din apropiere. Îi va fi greu desigur călătorului să facă de la început vreo legătură între noua cursă a autobuzului și machetă văzută în biroul inginerului șef al uzinelor. Dacă va lua însă autobuzul amintit și va merge pînă la capăt, drum de cca 20 minute, își va da seama că ceea ce pe machetă din biroul ing. Achim Cherloabă este făcut din ghips sau lemn, se ridică în acest loc din cărămidă și beton. În fața ochilor i se va înfățișa un adevărat oraș. După ce va trece albia Streiului, primele blocuri de locuințe îi vor întîmpina cu un bun venit în așezarea care se construiește pentru muncitorii uzinelor „Victoria", pentru familiile lor.

Călătorul nu va fi primit numai de către constructori. Aceștia au fost într-adevăr pînă acum singurii locuitori ai așezării. De cîteva zile însă întîiul bloc al orașului a fost dat în folosință: ziarnalistul Ivan Mavrușca, cocsarul Gh. Naum, muncitorii de la turnătorie Jenică Pascal și Viorel Avram s-au mutat în casă nouă. Peste puține zile însă, chiar în această lună cheile altor 2b apartamente situate în două blocuri vor fi predate celor în drept. Locatarilor noului oraș ai siderurgiștilor. Și așa, încă în primul an de existență, orașul va număra aproape 2000 de locuitori. Aproape 2000 locuitori găzduiți în blocuri spațioase, cu două și trei etaje, situate pe străzile abia croite, care nu au încă toate nume.

Călătorul îi va putea auzi totuși pe constructori pomenind ba de strada Tudor Vladimirescu, ba de aleia Cocsarilor sau de strada Nicolae Bălcescu. Acestea încep să devină cunoscute, căci odată croite, constructorii au început să le amenajeze trotuarele, spațiile verzi. Și nu mică îi va fi bucuria călătorului cînd pe șantierele orașului va întîlni o sumedenie de cunoștințe vechi, mulți constructori întîlniți cu puțini ani în urmă la Petroșani, Petrila sau Vulcan, oriunde pe Valea Jiului se ridicau locuințe pentru

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

În cartierul cu trenuri

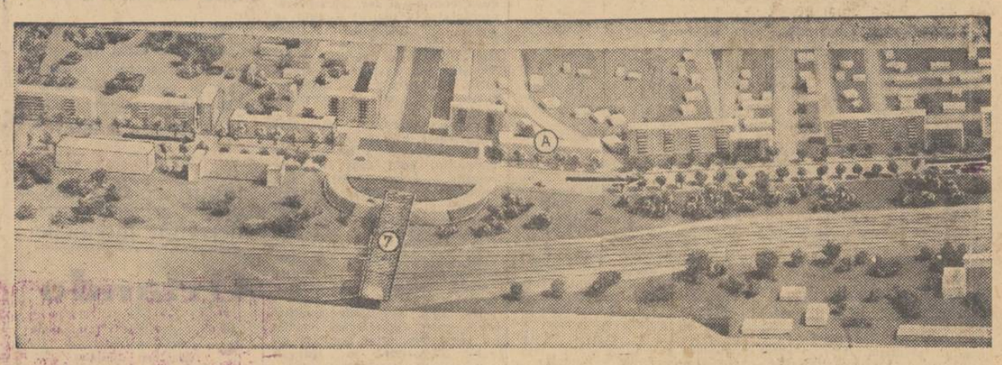

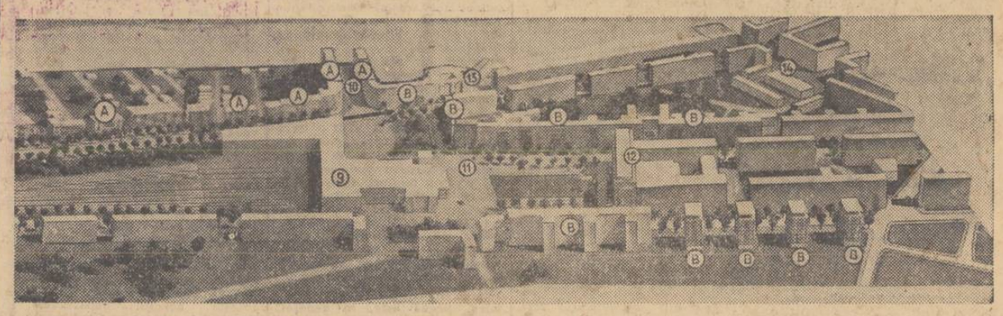

Fragmente din planul de sistematizare a Căii Griviței (Porțiunea cuprinsă între str. Caraiman și str. Buzești). Prin numere sînt indicate următoarele: 7) Podul Grand 9) Gara de Nord 10) B-dul Gh Duca 11) Piața Gării de Nord cu ansamblul de locuințe în construcție 12) Palatul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor 13) Institutul Politehnic 14) Piața Ilie Pintilie.

Litera A indică blocurile de locuințe care au fost date în folosință; litera B indică blocurile care se află în curs de construcție. Restul obiectivelor urmează a fi construite.

Acuș are să se vorbească de Calea Griviței cu „era" și „a fost". Mă gîndesc la cartierul ce se întinde imens, de la Gara de Nord, hăt departe pînă în Chitila. Căci, în ce privește perimetrul din jurul gării, am și început să-i aplicăm cele două timpuri de conjugare ale trecutului. De aproape patruzeci de ani de cînd îl cunosc „antropometric", trăsătură cu trăsătură, inclusiv „semnele particulare" nu-mi amintesc să-l fi pomenit, profesional, în zecile de reportaje, altfel decît la modul cu care situez în prezent un lucru sau o ființă născute vechi, decrepite din leagăn. „Cartierul Griviței este un vetust univers de case, uliți și maidane..." — spuneam. Sau: „Nimic nu s-a schimbat de ani, de anțărț, de acum douăzeci de ani, de la facerea lumii, în fizionomia acestui cartier care este cel al Griviței".

Cînd s-a purces, după 23 August 1944, să se modernizeze, cu uimitoare clădiri, cu complexe de blocuri, cu așezăminte de cultură și cu grădini publice, unele porțiuni ale vastului cartier, pînă atunci ocupate tot de hardughii degradate și de terenuri buboase, mi-am zis că e vremea să dăm altă actualitate verbului a fi. Atunci, am început pentru întîia oară să folosesc — cel puțin pentru aceste încîntătoare surprize vestitoare de realizări urbanistice ce ne vor uimi o lecuță mai tîrziu, în alte cartiere, prin amploarea și eleganța lor arhitectonică — modul trecut. „Aci au fost, rămase din zodia regimului burghezo-moșieresc pînă au intervenit elanul, tîrnăcopul și mistria socialismului, niște cocioabe..."

De cîte ori îl vizitam pe vremuri, din curiozitatea de a constata cum mai stă cu „progresul edilitar și sanitar", cum o mai scot la capăt locuitorii cu noroiul și întunericul, aveam impresia că acest imens foburg eminamente muncitoresc și-a isprăvit evoluția. Că a ieșit așa din haos, cum l-am apucat în 1920. Cum l-au apucat la nașterea sa, cu ani în urmă (probabil o dată cu Gara de Nord care i-a fost nucleul), băștinașii (și aceștia iviți concomitent cu cartierul matur deja din fașă). Adicătelea, cu inventariul municipal gata descompus. Cu uliți matricolate stereotip pînă la zece: „Georgescu I", „Georgescu II", „Georgescu III", etc. sau: „Petrescu I", „Petrescu II" ș.a.m.d. Cu munții de gunoaie din Gropile lui Oatu și din alte locuri „ospitaliere", cu tinichelele și cutiile goale de conserve din care sărăcimea își improviza bordeiul; cu dulăii zburliți și sălbatici, năpădiți pe hoituri; cu porcii vagabondînd prin fundături; cu crișma pierdută în Cîmpul Pleșoianului, unde venea răzbit de hîrtoape și nădufuri să-și înghită cinzeaca, bătrînul ajustor cu șapcă de mușama. Un decor venit gata pe lume, de la culegătorul de zdrențe pînă la crucile putrezite ale Cimitirului Sf. Vineri; un peisaj de zalhana și vidanjerie, prefabricat din tot ce lepăda și arunca orînduirea de odinioară.

Așa că, dacă n-ați cunoscut cartierul în măruntaiele lui veștede, ascunse cum erau de șirul caselor aliniate de o parte și de alta a arterei principale, denumită Calea Griviței, — prăvălii, bodegi, zarzavagerii, lipite perete de perete — dați o raită pe acolo pînă ce buldozerele, escavatoarele și elevatoarele nu-l vor fi netezit ca în palmă, pregătindu-l înălțării zecilor și zecilor de blocuri moderne. Veți asista la autopsia a încă unui trecut „urbanistic".

★

Din tramvai, pe o distanță de sute de metri pînă la viaductul Constanței, privirea călătorului prinde peste nesfîrșitul zaplaz de papură ce obloneșe șantierul demolării, interiorul eteroclit al cartierului, unde, printre dărîmături se mai profilează ici-colo siluetele înghemuite ale căsuțelor de pomină. Acuma de abia, dispărînd ecranul clădirilor de la stradă ce le disimulau, ai prilejul să le mai înregistrezi anatomia anacronică. Văzîndu-le, îți zici că ele sînt opera unor meseriași din breasla cărora nu făceau parte arhitecții, zidarii. Că au fost meșterite de cazangii, croitori, cismari, hamali, „în orele libere". După o inspirație ce nu se diferențiază de cît sub raportul așezării lor cardinale. Unele sînt cu fața la miază-noapte, altele cu spatele la soare, altele sucite într-o parte, după o rațiune arhitectonică ce nu avea lumina ca punct de reper. Incolo, sub raportul modelului și materialului, nici o deosebire. Verdeață pe sponci. Un salcîm pricăjit la cîteva zeci de locuințe.

Mi-era mai mult sau mai puțin familiară această panoramă camuflată, ce nu putea fi zărită decît din avion sau, pe alocuri, din tren, prin golurile dintre calcanuri. De asemenea, și cînd o priveam de pe pasarela înaltă care e continuarea peste liniile ferate a Șoselei Basarab. Atunci mai înregistram și altceva. Un lucru ce mă uimea și-mi stîrnea nu știu ce sentiment de admirație pentru facultatea de adaptare a localnicilor la o ambianță ce nu cunoaște nici zi, nici noapte, liniștea repaosului citadin. Privind geometria șinelor, trenurile, spectacolul mecanic al acestei zone active; privind trecătorii care traversau pasarela în ambele sensuri, indiferenți la o imagine pe care o știau, incorporată în itinerariul lor zilnic, — captam imaginea ciudată a cartierului. În trupul său se răsfrînge nu ca un ecou, ci ca o senzație de gradul întîi, tot ce cuprinde vital o stație ferată de însemnătatea acesteia. De la duduitul locomotivelor și roților, pînă la traficul comercial ce se revărsa din și în prăvălii, circiume, depozite. Și totuși, oamenii de acolo nu simțeau zgomotul, fiindcă trăiau acustica unei munci lîngă motoare, pistoane și nicovale, acustică ce n-are vreme să devie perceptibilă prin contrast acasă, căci de la București-Noi trenurile fulgeră chiar prin bătătura cartierului, treceau pe lîngă obrazul locuitorului, prin coloana vertebrală a peisajului feroviar.

Splendidă și oțelită populație! Adeseori am verificat pe teren, dintr-o simpatică pornire, o imagine întrevăzută fragmentar, de la fereastra vagonului. Case vechi, pereții înegriți de funinginea locomotivelor, crăpați pe alocuri de zgîlțîirea neîncetată a catapultelor de foc și metal. Cîte un balcon de lemn se uita peste panoul pus cîndva de o administrație.

F. BRUNEA-FOX

● *(Continuare în pag. 2-a)*

LA VALEA CĂLUGĂREASCĂ
un mare combinat de vinificație

Desigur că v-ați obișnuit, dragi cititori, ca vizitînd țara, să nu fiți prea surprinși dacă într-un loc sau altul, unde pînă nu cu mult timp în urmă nu se afla decît un cîmp întins și sterp, să întîlniți ogoare fertile unde în trecut nu existau decît numai cîteva case modeste, să întîlniți astăzi un oraș modern, iar unde nici nu putea fi vorba de lumină electrică să se ridice o impozantă termo sau hidrocentrală, o modernă fabrică sau uzină.

Bineînțeles deci, că nu vă veți mira prea mult nici dacă, în drum de la Ploești spre Buzău, veți întîlni la Valea Călugărească, în mijlocul renumitelor podgorii, o impunătoare clădire cu aspect de uzină modernă. Harnicii muncitori, tehnicieni și ingineri de la grupul III Ploești al Trustului I de Construcții București în frunte cu zidarii din echipa lui Victor Mehedințu, fierar, betoniștii din echipa lui Vasile Tudor și dulgherii din echipa lui Ion Neagoie și sub conducerea arhitectului Carol Măduță și a inginerului Vasile Gheorghiu au ridicat aici, la Valea Călugărească, un combinat de vinificație. Da, un combinat de vinificație, așa cum nu a mai existat pînă acum în țara noastră și care are ca scop valorificarea la un nivel superior a rodului podgoriilor scăldate în soare de pe dealurile Văii Călugărești.

Desigur că majoritatea dintre dumneavoastră, știți cum se face, în mod obișnuit, vinificația strugurilor. Aceștia sînt deșertați din coșuri la zdrobitoare și apoi în teascurile și presele acționate manual sau mecanic. Mustul ce rezultă este apoi depozitat în butoaie, unde trebuie să stea săptămîni de zile pînă se limpezește și devine vin. Pentru obținerea de vinuri stabilizate — limpezi, fără corpi străini, cu concentrație de zahăr mare, trebuie să treacă 4—5 ani de zile. Se face în acest fel așa zisa stabilizare naturală.

Binevoitor, tovarășul inginer Iuliu Lazlo — candidat în științe agricole și directorul stațiunii I.C.H.V. de la Valea Călugărească, ne inițiază în „tainele" combinatului, arătîndu-ne că în cadrul acestuia, cu ajutorul utilajelor de înaltă tehnicitate, nu numai că munca este în întregime mecanizată, dar toate operațiile de vinificare și condiționare a vinurilor se fac într-un timp relativ scurt. În cîteva luni de zile din struguri se obțin, îmbuteliate în sticle etichetate, vinuri stabilizate de cea mai bună calitate. Urmînd invitația inginerului Iuliu Laszlo să pătrundem deci în secțiile de fabricație.

De la început trebuie să vă mărturisim că dacă exteriorul combinatului este impozant, apoi și mai puternic impresionează interiorul său, utilajele de înaltă tehnicitate cu care este înzestrat cît și felul cum decurge întregul proces de producție.

Interiorul combinatului nu are nimic din atmosfera obișnuită dintr-o cramă. În timpul lucrului, ne spune tovarășul inginer Laszlo, vinificația decurge în mod cu totul automat fiind condusă de la un panou de comandă prin simpla apăsare pe butoane. Strugurii cărați cu camioane și rutiere speciale din vii, sînt ridicați și răsturnați în zdrobitoare cu ajutorul a două macarale automate. Spre a ne da seama de nivelul de mecanizare a vinificației trebuie să arătăm că macaraua, zdrobitorul, cîntarul și dezbrobonitorul pot fi deservite de un singur om.

I. ILIEȘ

● *(Continuare în pag. 4-a)*

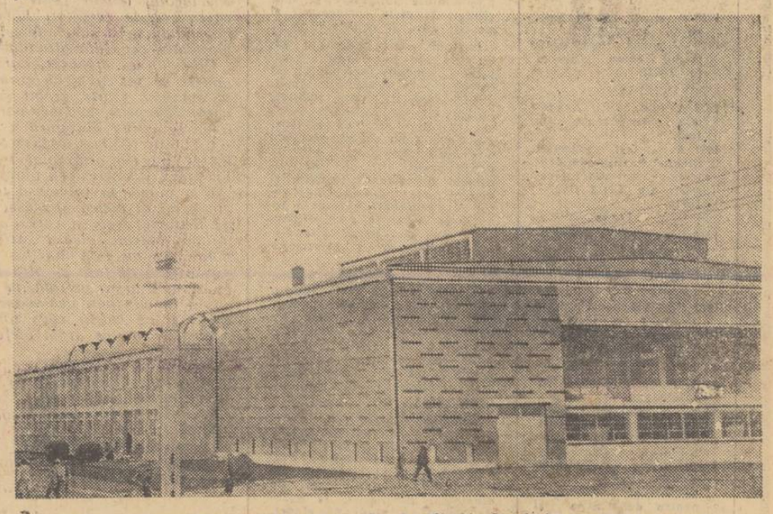

Vedere exterioară a combinatului de vinificație de la Valea Călugărească.

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Ioan Budai - Deleanu și teatrul

Împlinirea a 200 de ani de la nașterea lui Ioan Budai-Deleanu, autorul poemelor „Țiganeada" și „Trei viteji", poate constitui un prilej pentru a vorbi despre primele noastre traduceri de piese de teatru. Căci, în afara activității sale de poet, filolog, istoric, lexicograf, adică autor al unui dicționar, Ioan Budai-Deleanu este și unul dintre primii noștri traducători de teatru — ba, ceva mai mult, el s-a dovedit, în această privință, un inovator. Activitatea sa de traducător de piese este modestă dar se cuvine să fie semnalată, încadrîndu-se în efortul primilor noștri tălmăcitori pentru teatru de la sfîrșitul secolului al XVII-lea și începutul celui următor, adică din epoca nașterii teatrului nostru.

OAN BUDAI-DELEANU

Cum era și firesc, dramaturgia noastră a început prin traduceri, dintre care multe manuscrise s-au pierdut. Îndemnul pentru traduceri de piese de teatru a venit din mai multe părți: el s-a născut, în primul rînd, din necesitățile dezvoltării sociale, din trebuința pe care o avea clasa burgheză în ascensiune de a-și dezvolta cultura, care-i folosea ca armă de luptă pentru cucerirea puterii. Îndemnuri pentru transpunerea operelor străine în limba română au mai venit de la oștirile ruși, cu vederi avansate, ai armatelor staționare în Principate și care au fost dintre principalii purtători ai culturii franceze la noi; de la refugiați francezi, purtători ai ideilor iluministe sau ale ideilor revoluției burgheze din Franța; de la profesorii de limba franceză ai școalelor românești, care făceau exerciții cu elevii, alimentînd totodată repertoriul de abia născutului teatru; din contactul românilor transilvăneni cu traducerile ungaro-germane; în sfîrșit, din inițiativa intelectualilor români care luaseră, direct sau indirect, contact cu literaturile apusene.

Autorul care a atras cel mai mult atenția traducătorilor români, îndemnîndu-i la lucru, a fost Pietro Bonaventura Trapasso, care și-a tradus numele italian în forma greacă de Metastasio. El a fost unul dintre cei care s-au străduit să înnoiască teatrul italian. A fost asemuit cu Sofocle — iar Rousseau l-a socotit, nici mai mult nici mai puțin, „singurul geniu făcut să emoționeze prin farmecul armoniei poetice și muzicale". În ciuda exagerărilor debitate la moartea sa, Metastasio are un stil nelipsit de delicatețe și eleganță; lirismul său este atras în special de subiecte mitologice, el însoțind tragediile sale de cuplete, într-o vreme foarte populare. Slujind întru totul clasei dominante a timpului, a înfățișat o lume factice, idilică, eroi asemănători ciobanilor din pastorale.

Slăbiciunea pentru Metastasio a unora dintre traducători, situați în general pe poziții sociale mai puțin avansate, provenea din esența operei sale, care prin atmosfera arcadică se potrivea gustului puținilor cititori ai vremii — convenind și intereselor boierimii prin caracterul ei „pașnic" și „liniștitor".

Dar, pe cînd ceilalți traducători — excepție face doar Iancu Văcărescu, — au tălmăcit prin intermediar neogrecesc, Ioan Budai-Deleanu a tradus după originalul italienesc al tragediei „Temistocle". Manuscrisul cu numărul 2427 de la Secția de manuscrise a Academiei R.P.R. e plin de ștersături, ceea ce dovedește exigența traducătorului, care nu și-a dus însă lucrarea pînă la capăt. Fragmentul acesta, în afara incontestabilei lui valori literare, are însă și o altă însemnătate în istoria teatrului românesc: pentru prima oară în dramaturgia noastră apar termenii „act", „comedie", „dramă", „scenă", în înțelesul pe care le dăm astăzi — căci pînă la Budai-Deleanu, în loc de „act" se spunea „faptă", în loc de „scenă", „perdeaua", pentru persoană „obraz", etc (vezi Despina Ursu, **Din Istoria terminologiei românești privitoare la teatru**, în „Limba română", nr. 2, 1960). Aceste schimbări Budai-Deleanu le argumentează într-un fel de dizertație care precedează traducerea.

Traducerile din Metastasio, din această epocă au prilejuit simple lecturi într-un cerc restrîns. Ele și-au adus însă aportul la lărgirea orizontului literaturii noastre dramatice, contribuind, cît de cît, și la formarea limbii literare.

Ioan MASSOFF

Teatrul Kabuki

Teatrul Kabuki este unul din cele mai răspîndite și populare genuri dramatice din Japonia, unde există o strălucită tradiție în acest domeniu. Îmbinare extrem de originală și specifică de dans, cînt, pantomimă, el își are origina pe deoparte în dansurile populare rituale, pe de alta în teatru de păpuși din secolul al XVII-lea și în drama muzicală. În construcția acestor piese — a căror lungime variază de la intermedii într-un act pînă la adevărate fresce dramatice în 11 acte, cu o durată de reprezentare de 8 ore, cum este „Churingura" — miraculosul, feericul, ocupă un loc însemnat. Totuși ele cuprind și multe elemente realiste, fiind legate de legende care corespund cu evenimente istorice din trecutul Japoniei sau chiar cu episoade de viață cotidiană. De altfel, după conținutul lor, piesele reprezentate în teatrul Kabuki se împart în: Jidaimono — aparținînd genului istoric, avînd eroi populari ca haiducul Bentzen-Kino; Sewamono — drame lirice, amoroase, și Kizewamono — cu tematică complet realistă.

O particularitate deosebită a teatrului Kabuki este prezența exclusivă a interpreților masculini, care apar în toate rolurile. Lucrul acesta este facilitat de folosirea măștilor, precum și de un machiaj extrem de dezvoltat și de subtil denumit kumaduri în care fiecare trăsătură și fiecare culoare au semnificații precise. (De pildă: albastru — pentru personaj negativ; roșu — pentru viteji).

Pe lîngă opreliștile tradiționale, care împiedicau femeile să se dedice artei scenice, jocul bărbaților în travesti (onnayata) are și unele explicații tehnice: perucile eroinelor cîntăresc cîteodată pînă la 10 kilograme...

Bogat în mijloace de expresie, stabilind un contact direct cu un public larg, teatrul Kabuki necesită săli speciale ca amenajare și construcție. Prin mijlocul sălii trece un podium pe care actorii defilează la început, în drum spre scenă, sau unde se adună pentru finaluri (care, unui străin neavertizat, îi fac impresia unor momente de revistă). Se pare că acest podium, poetic numit hamanichi: calea florilor — l-a inspirat pe renumitul director de scenă sovietic Meyerhold pentru montări foarte moderne și dinamice. Scena este, în general, surprinzător de mobilă, oferind mijloace ingenioase de variare a cadrului, de schimbări rapide: turnantă (mawari butan) trape, practicabile. După ridicarea cortinei, vărgată în dungi roșii, verzi și negre, pe lîngă personaje, (maky) mai rămîne permanent în scenă un kurogo (exact: omul cu gluhă neagră), care îndeplinește funcția de sufler și oferă actorilor principali accesoriile necesare, în anumite momente. Unul din cele mai așteptate, din aceste momente care intervin ca un leit-motiv și sînt foarte gustate de cunoscători, este așanumitul mie. Pentru a sublinia atingerea culminației, a intensității emotive maxime, eroul pozează ca o statuie cu ochii deschiși. Firește, această trăsătură presupune din partea interpretului, pe lîngă calități de mim, vocale și o perfectă stăpînire a pozei, în timp ce în alte momente, pentru duelurile cu săbii — (de fapt, dansuri grotești) i se cere să fie excelent balerin.

Un fel de xilofon de lemn, cu clape: hyoshu, punctează desfășurarea acțiunii și are și rol de gong, pentru pauze. O formație muzicală (chobo) din care se detașează clasicul instrument amisen — un fel de lăută străveche — acompaniază spectacolul, fie ascunsă îndărătul unui ecran de bambu, fie la vedere. Teatrul Kabuki, care a asimilat și elemente din drama no, a avut primele manifestări strălucite în secolul al XVI-lea, cînd Minzaemon Chikanatsu — din Osaka — și Tokizo Nakamuri au devenit celebri. Azi, în deosebi în Tokio, Osaka, Nagoia — în săli cu capacitate de 1300—2000 locuri, un public numeros urmărește cu încordare piesele kabuki, care figurează într-un repertoriu variat, alcătuind 18 culegeri. Cele mai bune piese tradiționale kabuki au format obiectul unor adaptări teatrale interesante în alte țări.

Multisecularul teatru Kabuki își dovedește astfel vitalitatea pe care i-o acordă lirismul, poezia și generozitatea multora din temele abordate.

Eugen MARIAN

Figuri celebre ale literaturii mondiale

Orlando

Cunoscut din faimoasele poeme cavalerești ale renașterii italiene „Orlando innamorato" și „Orlando furioso", figura vestitului paladin este preluată din epopeile franceze medievale, unde se preamărește chipul unui cavaler, pe nume **Roland**, care a trăit pe vremea lui Carol cel Mare, pierind în anul 778, în marea bătălie de la Roncevaux, în Spania. Legenda a amplificat mult personajul, transformîndu-l într-unul dintre cei mai temerari apărători ai creștinătății împotriva sarazinilor. „Cîntecul lui Roland" este cea mai de seamă poemă a întregei epici franceze, una din culmile poeziei medievale. Această poemă istorisește în cele 4002 versuri ale sale, eroica moarte a paladinului Roland, pe care legenda îl socotește nepotul împăratului Carol cel Mare. Conținutul „Cîntecului lui Roland" este marcat de ideile patriotice, de apărare împotriva maurilor, dar se remarcă în același timp și prin puternica oglindire a contradicțiilor politico-sociale caracteristice feudalismului din secolele X—XI. În poema franceză, eroul apare ca un străucit cavaler, adînc umanizat și eliberat, pînă la urmă, de preceptele castei cavalerești: vanitate, cruzime și arbitrar anarhic, Roland fiind un erou într-adevăr popular, cinstit, mărinimos și patriot.

Traducerile poemei despre Roland și imitațiile făcute în evul mediu și mai tîrziu, în limbile germană, engleză, spaniolă, celtică, scandinavă, dovedesc larga răspîndire și popularitate a „Cîntecului lui Roland". Dar cei ce aveau să reînvie și să desăvîrșească figura lui Roland, sînt poeții pro-renașterii italiene, **Matteo Boiardo** (1441—1494) și **Lodovico Ariosto** (1474—1533).

Italienizîndu-i numele, Roland devine Orlando și este eroul central al poemului „Îndrăgostitul Orlando" de Boiardo, care împrumută fabula din poema carolingiană, dar îi dă un pronunțat caracter renascentist, făcînd din viteazul Roland, un delicat îndrăgostit. Caracterul fantastic al aventurilor cavalerești ale lui Orlando, îndrăgostit de frumoasa Angelica, și ale tovarășilor lui de arme, sînt relatate cu o ușoară ironie, care subliniază neverosimilitatea lor, înlăturînd vălul care idealiza personajele vechilor poeme medievale. Interpretarea dată de Boiardo vădește o exprimare tipică a epicurianismului specific aristocrației italiene a vremii. Succesul enorm al „Îndrăgostitului Orlando" făcu să apară, după moartea autorului, numeroase imitații și variante, datorită poeților **Berni, Domenichi** etc. Însă pe toți acești neisciții continuatori ai lui Boiardo, l-a eclipsat Ariosto, care cu „Furiosul Orlando" a desăvîrșit genul poemei cavalerești, făcînd-o expresia deplină a culturii Renașterii italiene de mai tîrziu. Complicînd subiectul și multiplicînd planurile, Ariosto creează o poemă plină de ironie care dezvăluie conștiința critică a scriitorului umanist, sigur pe realitățile inconjurătoare, desbărat de prejudecății și superstiții. Scepticismul și ironia lui Ariosto nu înseamnă însă atitudine de dispreț față de casta cavalerilor, pe care încearcă chiar să o elogieze, în ceeace are pozitiv: cultul înaltelor sentimente umane, bărbăția și etica. Dar aceiași ironie reușește să dea în vileag ridicolul unor năravuri cavalerești, „Orlando furioso" devenind prima poemă comică europeană, care a influențat pe Voltaire, pentru „Fecioara din Orléans", pe Wieland pentru al său „Oberon", și chiar, într-o măsură, pe Pușkin, în „Ruslan și Ludmila".

N. RADOMIR

Pe „Dealu cu liliacu"

De la Tîrgu Jiu, cale de vreo cincizeci de kilometri către valea Cernei, autobuzul ne poartă prin locuri fermecătoare spre Baia de Aramă, localitate pitită la poalele munților.

De aici încolo, încă cinci kilometri de drum în tovărășia zgomotosului pîriu Bulba și ajungem la Ponoare, sat vestit pînă la mari depărtări pentru pitorescul așezării sale. Chiar înainte de a pătrunde în sat, cum urcăm la deal ori coborîm la vale în dreapta și în stînga drumului, ne întîmpină, în nemișcare, stînci masive de calcar, asupra cărora vremea a lucrat cu dalta ei măiestrită, dîndu-le forme dintre cele mai ciudate. Ciuperci uriașe, cioate din calcar și cîte ale ciudățenii se înalță ca niște monumente pe povîrnișurile muntelui în imediata vecinătate a drumului, alături de gurile mici ale unor peșteri în miniatură. Dar cu adevărata minunăție a măiestriei naturii ne-am întîlnit puțin mai tîrziu.

Podul de stîncă și lacul dintre dealuri

La Ponoare, natura s-a dovedit un foarte priceput constructor de poduri. De cum pătrundem în sat, coborînd la vale, zărim peste Valea Pragului, pe versantul dimpotrivă, una dintre puținele minuni de acest fel: podul de stîncă, vestitul pod natural de la Ponoare. La început — gură de peșteră, podul a luat naștere în urma prăbușirii sau eroderii unei mici porțiuni din peștera Ponoare, care străbate dealul începînd la cîteva zeci de metri mai încolo.

În poienele pădurii cu liliac s-a încins hora mare.

Flăcăii satului au construit, în preajma podului și a peșterii adăposturi și bănci de odihnă pentru vizitatorii veniți de pe alte meleaguri să admire natura frumoasei lor așezări.

Peste deal, la capătul celălalt al peșterii, se întinde un lac de toată frumusețea. E pitorescul lac „Zăton", format aci între dealurile Povoruța, Găbrianu și Băluț. Apa adusă de pîraiele de munte își continuă de aici drumul pe sub masivul de calcar pînă în Valea Gălnii unde năboiește în albia pîrîului Bulba, cel care ne-a venit în întîmpinare pe drumul de la Baia de Aramă spre Ponoare.

Valea aceasta își are legenda ei și orice ponorean, fie el tînăr ori albit de trecerea anilor, o știe și se grăbește s-o povestească drumeților. — În vremurile de demult — începe de obicei povestitorul — la Ponoare a șosit un călugăr, care — nici mai mult, nici mai puțin — voia să întemeieze o mînăstire. Cum ponorenii cunoșteau că aceasta înseamnă cotropirea pămînturilor lor și alte clăci au pus gînd rău întemeietorului de mînăstiri. În timp ce acesta dormea obosit de drum, cițiva ponoreni mai isteți i-au strecurat în traistă o găină vie, pretext foarte nimerit pentru a-l alunga apoi de pe acele meleaguri ca hoț, ceea ce s-a întîmplat de altfel.

Și-a mutat mîndra conacul

O după amiază însorită. Locuitorii celor cincisprezece sate ale Ponoarelor și ale altora de mai departe se îndreaptă spre dealul Cornet și Valea Prisiop. E sărbătoarea liliacului înflorit, sărbătoare staționicită de cîțiva ani încoace ca o adevărată tradiție. Se string în poienile înconjurate de liliac înflorit, muncitorii forestieri, păstori și alți săteni cu familiile. Cu toate că această înflorită sărbătoare nu e stabilită la o dată anume, asupra alegerii zilei cînd are loc există o deplină și tacită înțelegere, votul principal aparținînd liliacului care la munte înflorește ceva mai tîrziu. Cînd coroanele tufelor de liliac presărate prin pădure se împodobesc cu flori, atunci — de obicei pe la mijlocul sau în a doua jumătate a lunii mai — are loc și marea lui sărbătoare.

Și-i atîta veselie în ziua asta cînd lăutarii se întrec în a repeta care mai de care mai melodios cîntecul tradițional, anume compus de cîntărețul popular pentru frumusețea fără egal a acestor locuri. Ca de obicei, în centrul atenției se află tarafui lui Gică Argint din Baia de Aramă. Vocea cîntăreței însoțită de sunetul viorilor, țambalelor și al chitarelor, de ritmul, aci tărăgănat și domol, aci furtunos al „Horei mari" specifică părților de nord ale Olteniei, pe care tineri și vîrstnici o joacă ținîndu-se de mînă:

Pe dealul' cu liliacu'
Și-a mutat mîndra conacu'
Cînd îi vine dor de mine,
Rupe liliac și vine.
Cînd îi vine dor de altu'
Rupe liliacu-n patru,
Iar de-i vine dor de-al ei
Rupe liliacu-n trei...

Umbrele serii cuprind văile lăsînd să strălucească în lumina aurie a soarelui apunînd doar crestele mai înalte ale dealurilor de calcar. Încet-încet parcă cu regret, sătenii se retrag spre așezările lor, urîndu-și la despărțire sănătate pînă la anul, cînd sărbătoarea liliacului înflorit va fi și mai încîntătoare.

Text și fotografii: Ion BECHERU

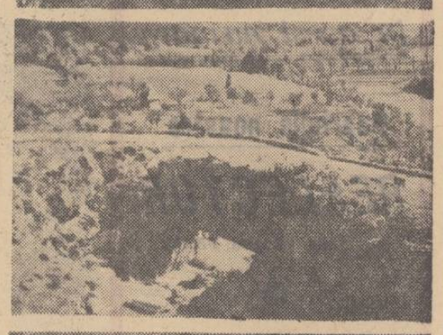

De sus în jos: la marginea drumului pindește un veritabil cap de balaur uriaș. În realitate e vorba de o simplă piatră de calcar modelată de dalta vremii; podul natural — în vremuri străvechi: gura peșterii Ponoare; lacul Zăton; „Și cînd eram eu ca voi era la fel de frumos în pădurea cu liliac. Numai că pe atunci oamenii nu peteceau ca acum", — își amintește bătrîna săteancă întovărășita Marghioala Vucea.

In cartierul cu trenuri

(Urmare din pag. I-a)

pudică, la peisajul mînjit de unsoare și cocs. Între oamenii care sălășluiau acolo — ceferiștii muncitori la Atelierele Griviței, hamali, meșteșugari — și priveliștea cătrănită, contactul îndelung statornicise o familiaritate intimă. Odihna lor, somnul lor, puteau fi săgetate de toate „acceleratele". Nu-i supăra. Copiii cresteau ca niște cadeți de școală navală, în acest element trepidant, ce scutura blidele în bucătărie, tălăzuia ciorba în farfurie, făcea să debordeze siropul de tuse în linguriță, derapa penița școlarului pe caietul „dictando". Ei și-l erau așa de obișnuiți încît nu luau în seamă, nu numai vacarmul, ci și lucrurile ce-l provocau: șinele, macazurile, trenurile, tampoanele ce se ciocnesc la „manevre", erau amănunte ce nu se mai nuanțau sub raport cromatic. Se contopeau în marele vuiet al metalului însuflețit.

*

Am găsit într-un vechi carnet dinainte de război următoarele însemnări plănuite pentru o frescă amplă a cartierului:

„Am pătruns într-o curte prin deschizătura îngustă croită în paravanul-camuflaj. Imediat, la un metru, casa. La fel cu celelalte, ce se înșirue pe un lung front paralel cu șinele ferate. Am admirat încădată minunata însușire de matroz a locatarilor, indiferenți la tangaj. Stînd eu în odaie pe scaun, mi s-a năzărit că o mînă invizibilă mă împinge încolo și încoace, gata să mă răstoarne cu mobilă cu tot.

Și în timpul acesta, meșterul lucra normal. Bătea ținte-n pingea, șlefuia cu cuțitul rama pantofului. Trenul nu-i dădea peste cot, nu-i fulgera pieziș cusătura ascuțită. Ciubotarul nimerea neșovăit ața în ac. Dănțuia încăperea mică, țopăiau ca de o viață proprie ulcelele ornamentale de pe blidar; se balansau pe podea, cuprinse de o subită beție sticlele goale de gaz; pendula becul agățat de un fir, jucau pe măsuță în cutii ca niște insecte vii, știftele de lemn, țintele și cuiele.

Meșterul nici nu tresărea. În repertoriul incidentelor domestice, curente, trenul era de mult introdus. Ca un stranut mai zdravăn.

E o lume ce și-a durat de îndelungă vreme existența, pe malul trenurilor, pe faleza huruitului. Roboțește, mănîncă, procreează, se hodinește, în plină inundație sonoră. Zilele și nopțile sînt leoarcă de sgomot, înoată și plescăie în larmă. Ei nu se resimt. Rid și cîntă, sau gem cînd îi bîntuie vreo durere de măsele, la fel cu semenii lor din cartierele vătuite.

Viață vie, traversată de vagoane, străpunsă de locomotive fără durere, fără emoragie. Ca obrazul fachirului care nu sîngeră — cînd își înfige acul. E o voință educată, ce parează leșinăturile, ce reface imediat substanța vitală. Acceleratele trec prin gura locatarului, prin beregata lui, la ora dumicatului. Peste somnul lui fuge ca o urechelniță cu numeroase picioare, rapidul; ceasul lui de dragoste e ca o tamponare și ceasul de durere, ca o deraiere.

Am văzut aci o lehuză, în durerea facerii. Aștepta „Expresul" ca un spasm care să-i ușureze expulzarea, — „Haide" — o îndemnau suratele, strînse în jurul patului.

— Să treacă acceleratul de 11 — gemea lehuza.

Excelent duș scoțian pentru firile plăpînde, larma asta. Tonic masaj pentru ipohondricii sedentarismului. Ar trebui să vie să facă aci o cură de vuiet, echivalentă cu tratamentul cu vibrații electrice. I-a invitat mai de mult și poetul Verhaeren, care vorbind cu muncitorii din fabrici a spus: „Liniștea lor virilă, care se adapă din sgomotul titanic al mașinilor".

În această categorie a bărbăției ființele își au locul și eroii din 1933, și atîția alții din alte părți ale țării, care au luptat sub conducerea Partidului ca să înlăture tenebrele ce înconjurau viața lor exploatată de burghezie.

Am cuprins pentru ultima oară priveliștea cartierului în dîrdora răsluirii și transformării. Ochiul mi s-a oprit pe macaraua elevatorului, imobilizat o clipă cu bolovanul destelenit din maghernițele trecutului, sus, în înaltul cerului. Marca, s-ar zice, aerian, etajul opt al blocurilor unde curînd vor rîde soarelui îmbujorați ca și mușcatele din ferestre, copiii muncitorilor Griviței. Copii care nu vor mai ști ce-a fost ci ceea ce este: viața nouă fericită în care cresc.

F. BRUNEA-FOX

Cum se naște un oraș

(Urmare din pag. I-a)

mineri. Zidarii lui Marin Smeu, fierarbetoniștii lui M. Ciungulescu, mozaicarii lui D. Negoiță, instalatorii lui L. Nisipașu sau N. Enache, sînt și aici în fruntea constructorilor, în fruntea împlinirii angajamentelor în cinstea Congresului partidului. Fie că îi întîlnește pe schelele blocurilor abia începute, la finisarea altora, la construcția centralei de termoficare a orașului, la amenajarea drumurilor, peste tot locul i se va spune despre contribuția lor la cei peste 60.000 lei economisiți pînă acum, la grăbirea lucrărilor pentru a preda pînă la sfîrșitul anului 470 apartamente.

Cu primele blocuri tencuite, cu cele încă înconjurate de schele sau aflate încă la început planșeu, cu străzile în curs de amenajare, orașul a început să se contureze. Și nu-i vine greu călătorului ca, ajutat de planurile care i se înfățișează, să întrezărească aspectul acestor locuri peste puțină vreme. Pînă la sfîrșitul anului, de pildă, se deschide front de lucru și pentru construcția unui grup școlar, a unei creșe și grădinițe, complexe comerciale etc. Pînă la urmă nu va lipsi nimic. Totul este prevăzut. Și stadionul sportiv își are locul lui.

Cînd trenul îl va purta pe la Simeria spre Petroșani și va trece prin aceste locuri, călătorul va ști bine că flăcările care se văd într-o parte sînt cele ale bateriilor de semi-cocs, iar luminile fluorescente din cealaltă parte sînt ale noului oraș Călan. Și de nu se va grăbi, scrisoarea pe care intenționează s-o trimită unor constructori întîlniți pe șantier va găsi în locul lor pe noii locatari de pe aleia Cocsarilor sau ori care altă stradă a tinerei așezări.

Tudor GHEORGHIU

NICOLAI SIMONOV

Pentru iubitorii de film numele actorului Nicolai Simonov evocă de îndată figura de neuitat a lui Petru cel Mare.

Măreață și fascinantă, aparița lui Petru cel Mare pe ecran a impresionat, la timpul respectiv, publicul, continuă să preocupe și acum pe cinefilii de pretutindeni.

Cu interpretarea aceasta excepțională a personajului lui Petru I, marele actor Simonov a marcat un moment în istoria cinematografiei, plasîndu-se în același timp în rîndurile celor mai mari interpreți de film.

Deși tînărului Simonov i se prezicea un viitor strălucit în pictură, el se simte atras spre teatru și părăsește într-o bună zi Academia de pictură din Petrograd (începută în 1919) pentru a se înscrie la Institutul de artă scenică din același oraș.

Aici a fost remarcat de cunoscutul om de teatru Iuri Mihailovici Iuriev, conducătorul de atunci al Teatrului Academic de Artă, care a rămas plăcut impresionat de naturalețea cu care Simonov se mișcă pe scenă, de vocea sa caldă și mlădioasă, de siguranța gesturilor sale, într-un cuvînt de adevăratul temperament scenic cu care era înzestrat. De acea, în 1924, la terminarea Institutului, I. M. Iuriev l-a chemat la Teatrul Academic de Artă, în trupa căruia actorul Simonov și-a dezvoltat și desăvîrșit posibilitățile sale dramatice, creînd cele mai importante roluri din cariera sa scenică.

Înzestrat cu mult talent, avînd un fizic plăcut și atractiv, posedînd și o bogată experiență teatrală, tînărul Nicolai Simonov a pătruns cu repeziciune în lumea filmului, mergînd și aici din succes în succes.

Spectatorii sovietici l-au îndrăgit pe Simonov în rolul hamalului Artiom, eroul lui Gorki din filmul „Cain și Artiom", în vînzătorul Serghei din filmul făcut după schița lui N. Lescov „Caterina Ismailova", în figura savantului Lomonosov din „Fiul pescarului", dar cea mai adîncă impresie a produs-o tuturor admiratorilor săi în marea sa creație din filmul „Petru I."

Pentru actor, interpretarea acestei personalități complexe a fost dintre cele mai dificile. Pînă și machiajul ridica probleme dificile. „Pentru ca să apar pe ecran cu obrajii umflați, foarte caracteristici înfățișării lui Petru, filmam puțin nebărbierit, povestește Simonov. Iar pentru a părea mai înalt, încălțam cizme cu tocuri înalte, prevăzute în interior cu branțuri groase de plută"

Ca să-i mărească fruntea, renumitul machior A. Andjan i-a ras parțial capul lui Simonov, i-a confecționat apoi o perucă ce reproducea fidel pieptănătura lui Petru I, aplicîndu-i și niște sprîncene și mustăți dese și zbirlite.

Încăput astfel în tiparele exterioare ale personajului, actorul Simonov s-a identificat într-atît cu acesta, încît, după părerile specialiștilor, „a devenit cu adevărat Petru cel Mare". Simonov a făcut din Petru I un om înzestrat cu o energie ciocoitoare, cu un temperament dîrz și hotărît, extrem de dinamic, coleric și violent, dar totodată cald, vesel și exuberant. Actorul a izbutit să redea în acest fel imaginea cea mai completă a marelui conducător și reformator rus.

Prin contrast cu rolul acesta, dar cu aceeași forță dramatică, a realizat marele Simonov rolul lui Fedea Protasov din filmul-spectacol făcut după drama lui L. N. Tolstoi „Cadavrul viu", considerat cu drept cuvînt cea de-a doua mare creație cinematografică din cariera sa.

De data aceasta rolul interpretat de Simonov este opusul personajului din Petru I. Fedea Protasov trăiește drama neadaptării omului sensibil și cinstit din societatea rusă de dinaintea Revoluției, la mizeria morală a vieții de atunci. Adept al „nonviolenței" Fedea Protasov trece cu resemnare la soluția sinuciderii, vrînd astfel să elibereze și pe soție și pe prietenul său, care se iubeau dealtminteri, de prezența sa jenantă.

Simonov a fost interpretul ideal al lui Fedea: inteligent, cald, plin de duioșie și bunătate, în aparență calm și împăcat cu soarta, Simonov exprima prin mersul său, prin vocea sa și mai ales prin zîmbetul acela trist care-i fluturа tot timpul pe față, toată nenorocirea pe care o trăia.

În aceste două roluri atît de opuse și interpretate atît de diferit, Simonov și-a arătat întreaga măsură a marelui său talent dramatic, dovedind gama deosebit de largă a posibilităților sale interpretative. La fiecare nouă apariție pe ecran („Ceapaev", „Bătălia Stalingradului" și multe alte) personalitatea lui Simonov emoționează și încîntă pe spectator.

De acea artistul poporului al U.R.S.S. Nicolai Constantinovici Simonov, decorat cu ordinul Lenin, este socotit unul dintre cei mai valoroși actori sovietici.

Ion BARNA

Mic dicționar de expresii celebre

PARCĂ SE BAT CALICII LA GURA LUI — Era un obicei străvechi (îl găsim povestit și în romanul lui Maurice Druon despre viața regilor Franței de la sfîrșitul secolului al XIII-lea), ca boierii, de zile mari, să iasă în curte sau în piață, unde se adunau milogii și calicii, să arunce, ca pomană, un pumn de pîtaci sau diverse bucate și apoi să guste spectacolul (comic pentru unii, tragic pentru alții) cum zeci de cerșetori hămesiți se năpusteau, înghesuindu-se și strivindu-se, ca să apuce cine putea mai întîi, ceva din ofranda boierului.

Obiceiul a dispărut, dar comparația a rămas: „parcă se bat calicii la gura lui", folosită pentru cei ce mănîncă foarte grăbit și extinsă și la cei care vorbesc repede, repede, parcă le-ar fi frică să nu li se ia vorba din gură.

CALOMNIAȚI, CALOMNIAȚI, CEVA TOT VA RĂMÎNE! (în originalul francez: Calomniez, calomniez; il en restera toujours quelque chose).

E o aluzie la faimoasa tiradă a lui Don Basilio din actul al doilea al piesei „Bărbierul din Sevilla" de Beaumarchais și care i-a inspirat compozitorului italian Rossini celebra „arie a calomniei". Autorul, punîndu-l pe Don Basilio să facă elogiul calomniei, arată de fapt ce otravă ucigătoare se ascunde în această armă perfidă, pe care o folosesc cei care, știind că mînciuni veninoase strecoară, o fac totuși, convinși că măcar ceva tot va rămîne în sufletul oamenilor de pe urma bîrfelilor debitate pe seama altora.

De aici această expresie, des folosită și aplicată acelora care fără scrupule și fără rușine îți reeditează pe diabolicul Don Basilio ce se bucura și ridea mefistofelic cum o șoaptă calomnioasă ia încet, încet proporții:

„Și se-ntinde ca un val,
Ca un foc, ca un cutremur,
Ca urgia ce produce
Un dezastru infernal".

I. FLAVIUS și I. BERG

CALENDAR

13 — 19 iunie

13

1916 Reprimarea sîngeroasă a demonstrației muncitorilor din Galați, care manifestau pentru pace.

14

1574 A fost ucis Ion Vodă cel Cumplit.

15

1889 A murit Mihail Eminescu (n. 1850).

1929 A murit matematicianul Traian Lalescu (n. 1882).

16

1835 A luat ființă Academia Mihăileană din Iași.

1671 A fost executat Stenka Razin, conducătorul răscoalei țărănești din Rusia (1667—1671).

17

1818 S-a născut cunoscutul compozitor francez Charles Gounod (m. 1893).

18

1882 S-a născut Gheorghi Dimitrov (m. 1949).

1936 A murit Maxim Gorki (n. 1868).

19

1891 A murit Mihail Kogălniceanu (n. 1817).

1623 S-a născut Blaise Pascal, mare matematician, fizician și filozof francez (m. 1662).

1953 Au fost executați în S.U.A. Ethel și Julius Rosenberg, luptători pentru democrație și pace.

Năravuri și moravuri

MI-AM CUMPĂRAT UN PAPAGAL

Să-l port sănătos? Mulțumesc, la fel. Dar poate dumneavoastră n-aveți un papagal nou. Aveți unul vechi. Să purtați atunci sănătos cravata, galoșii, cămila, zebra, costumul și ce mai aveți nou.

Mi-am (verb reflexiv. Dacă afi știi cît timp a trebuit să pierd pentru a învăța verbele. Mai bine de patru ani. Și pentru ce? Ca să vorbesc corect? Mersi. Dar să piardă omul atîția ani? Eu mi-am, tu ți-ai, el și-a, noi ne-am, ei și-au etc., etc. Le vădi la gramatică).

Pornisem de la verbul „mi-am". Mi-am cumpărat un papagal. Aveam eu nevoie de papagalul ăsta, cum are nevoie un gestionar pungaș de un control. L-am cumpărat pentru dumneavoastră. N-aveam ce să mai scriu. N-aveam subiecte. Le terminasem. Dar am avut noroc de un papagal deștept. (Cunoaște șapte limbi).

Dacă afi știi dumneavoastră ce e la mine acasă... Menajerie nu alta. Grădină zoologică. Am cai, panțere (nu vă înfricoșați, că nu mușcă, le-am îmblînzit), șacali (d-ăștia am mai puțini), o cămilă, un dromader, lei (sute mai puține, că mai e pînă la leafă). Ce mai am? Da, tigri, șerpi boa, cobra (șerpii veninoși i-am vîndut la talcioc. Îmi fac destul venin criticii literari). Mai am gîndaci de bucătărie (cînd nu sînt acasă intră și-n dormitor. Nu mă pot înțelege cu ei. Și le-am spus de attîtea ori să nu intre). Și șobolani am, dar am pierdut din ei, că a fost luna „desșobolanizării". A trebuit să-i sacrific... Am un elefant... După elefant, ce urmează? A. B., C., D., E., F.... Da, am și-o focă... Pur stinge. Deșteaptă foc (fără „ă").

O trimit după cumpărături. Îmi face piața mai ceva ca o gospodină. Se tocmește. Un ou care costă 0,60 lei, ea îl scoate cu 0,25 lei. Să nu mai vorbesc de găină că am și găini, găina asta mi-aduce ouăle gratis. Deșteaptă nevoie mare.

Mai am o geamandură, un servici de vin, altul de țuică bătrînă, altul de țuică de Vîlcni, aragaz cu trei ochiuri și ce mai trebuie prin casă.

Ei, dar papagalul e cu totul altceva. Am pus mîna, cum v-am mai spus, pe un papagal deștept (și unde puneți că l-am luat și-n rate). A fost o pleașcă pe capul meu.

Vorbesc cu el cum aș vorbi cu Mihai Stoian, ori cu Mirel Dragu.

— Ce faci azi, Vasilescule? (nu știu de ce i-am pus numele ăsta).

— Ce vrei tu, stăpîne? (merită să mă tutuiască).

Domnule, un papagal din-ăsta e o comoară la casa unui umorist (o fi nimerit bine la mine?).

De exemplu, l-am dus și l-am uitat lîngă un barman, de la o berărie din Mediaș. Ce credeți că a învățat de la barman? „Nu stai bine! Treci mai în față! Nu, nu așa. Stai în fața mea".

Cuvintele barmanului sînt cam încrucișate, dar cu deșteptăciunea mea (sînt deștept, ce vreți!), le-am dezlegat (trebuie să știți că dezleg cuvinte încrucișate numai acasă și-n tramvai. La birou niciodată. Să n-avem discuții...).

E vorba aici de un barman care cînd spăla halba, mai lăsa un deget sau chiar două de apă (potabilă însă) în halbă. În cuvintele alea încrucișate ți spunea ospătarului să mascheze, să stea în fața aparatului de bere. Să nu vadă „fraerii". Fraerii sîntem noi.

După asta l-am lăsat pe Vasilescu al meu la un cismar particular. De ce? Am mirosit eu ceva putred acolo. Știți dumneavoastră, mai există la noi unii (destul de puțini la număr), care cică particularii lucrează mai bine. Într-adevăr, lucrul ieșit din cismăria acestui particular era făcut ca la mama lui. Pe cinste. Cu ajutorul papagalului am aflat secretul. Știți care e? Acest particular primește comenzi însă el nu lucrează. Le duce la cooperativă. Execută ăștia comenzile rapid și ieftin. Are oamenii lui acolo. Ca să vedeți ce-i în stare un papagal să descopere.

Dar să vedeți ce-am pățit săptămîna trecută. Nu știu ce mi-a venit să-l uit pe papagal la alt „papagal". La unul care și-a făcut carieră pe bază de „papagal". Cînd l-am adus acasă mi-a împuiat capul cu lozinci: Ce-a spus Hegel despre cutare problemă, ce-a spus Ramses al 23-lea, ce-a spus Dühring, ce-a spus Gogol, ce-o spus Avian, Sadi Rudeanu, ce-a spus Păun, acarul de la Vintileanca... O documentare, mai tovarăși (na, că am luat și eu ca papagalul). Dacă-l mai lăsam cîteva zile la „papagalul" ăsta îmi stricam papagalul. Am avut noroc că l-am luat la timp. Altfel prindea un... „papagal".

A trebuit să pierd cîteva zile cu el, ca să-l dezvăț de năravul ăsta.

*Alaltăieri l-am lăsat, tot pentru documentare, la un șmecher. La unul din ăia care vorbesc la mișto. Cînd l-am adus acasă și m

PE SCURT DESPRE JO

Dintre eroii J. O. antice, cel mai celebru este considerat Milon din Crotona, despre care se spune că a fost campion olimpic la lupte în 6 ediții succesive, că se plimba purtînd în spate un bou.

Lui Euridamente, în cursul unei lupte de pancraţiu, se spune că din cauza loviturilor i-au căzut toţi dinţii. Totuşi, el şi l-a înghiţit şi a continuat lupta ca şi cînd nu s-ar fi întîmplat nimic.

Alt fapt, de loc obişnuit, este atribuit lui Polidamas, care pur şi simplu după o victorie la pancraţiu, de bucurie a prins şi a strangulat un leu fioros.

Dar ca orice fenomen istoric şi Jocurile Olimpice sînt depăşite. Epoca de înflorire a Greciei sclavagiste apune. Ea este înlocuită cu epoca romană, materializată prin Imperiul bizantin.

De altfel J. O. evoluaseră negativ în sensul că participanţii se recrutau exclusiv din profesionişti.

Concurenţii participă ilegal pentru oraşele care ofereau bani, se aranjează meciuri în funcţie de pariuri, adversarii sînt corupţi.

În legătură cu decăderea J. O. antice „o contribuţie" serioasă este atribuită lui Nero — cunoscut în istorie ca instauratorul unui regim de teroare, incendiator al Romei, dar mai puţin cunoscut ca concurent olimpic incorect la alergările de care.

Concurînd singur Nero este răsturnat de fastuosul său atelaj, totuşi arbitrii înspăimîntaţi îl decretează (premiază) drept cîştigătorul olimpic.

Decăderea este continuată de năvălirile vizigoţilor şi vandalilor. Împăratul Teodosie al II-lea dă ordin să se distrugă templele şi statuile păgîne şi, printr-un „dict", pune capăt J. O. antice.

Cutremurele vin să completeze şirurile distrugerilor, ca şi revărsarea riurilor Alfeos şi Cladeos, sfîrşind astfel J. O. antice, care durase nu mai puţin de 1172 de ani şi care se confunda cu însăşi viaţa popoarelor Greciei antice.

Texte : B. ELIAS
Desene : Matty ASLAN

(Va urma)

MÎINE ÎNCEPE ÎN OLANDA

Campionatul mondial de handbal feminin

De mîine, timp de opt zile, se dispută în Olanda campionatul mondial feminin de handbal (în 11) la care vor concura formaţiile reprezentative a sase ţări printre care şi cea a ţării noastre.

Echipele participante vor juca mai întîi în două grupe, care au fost stabilite : *Grupa A :* R.P.R., Austria, Danemarca ; *Grupa B :* Germania (echipa unită), R.P. Polonă, Olanda. În continuare, regulamentul de disputare prevede că primele două echipe din fiecare grupă se califică pentru semifinale, care au un caracter eliminatoriu, fiind desemnate să joace I A cu 2 B, şi 1 B, cu 2 A, — după care echipele cîştigătoare vor susţine finala.

Programul campionatului

Grupa A

12 iunie: R.P.R. — Austria, la Haga. 14 iunie: Austria — Danemarca, la Eindhoven. 16 iunie: R.P.R. — Danemarca, la Gröningen.

Grupa B

12 iunie: Germania — Olanda, la Haga. 14 iunie: Olanda — R.P. Polonă, la Endschede. 16 iunie: Germania — R.P. Polonă, la Sitard.

Semifinalele se vor juca, la 17 iunie, la Utrecht şi Arnheim, iar finala şi partida pentru locurile 3—4 ale clasamentului final la 19 iunie, la Amsterdam.

Pentru echipa ţării noastre participarea la această ediţie a campionatului mondial este cu atît mai importantă cu cît ea este deţinătoarea titlului suprem pe care l-a cîştigat cu brio la ediţia din 1956.

★

O recentă discuţie cu tov. *Niculae Nedeff*, antrenorul federal de handbal, ne-a pus la dispoziţie o serie de amănunte interesante legate de competiţia ce începe mîine.

Mai întîi, interlocutorul nostru a avut să ne răspundă la întrebarea :

— Cum se prezintă echipa noastră faţă de ediţia precedentă a competiţiei ?

— Formaţia noastră e alcătuită pe „osatura" echipei care a cîştigat campionatul mondial la ediţia precedentă. Ea însă e mai bună acum, reprezintă o valoare mai mare, ceea ce se explică prin faptul că a crescut de atunci, a acumulat experienţă şi a fost supusă şi la o pregătire foarte serioasă. Dintre jucătoarele echipei care a cîştigat campionatul mondial în 1956 face parte din lotul de astăzi Irina Nagy, Elena Jianu — care, din păcate, a reluat numai de curînd antrenamentul în urma unui accident suferit — Elena Pădureanu, Lucia Dobre etc.

— Dar celelalte echipe participante cum se prezintă ?

— Pe plan continental, toate echipele s-au îmbunătăţit comparativ cu ceea ce reprezentau ele în 1956, aşa că actuala ediţie a campionatului e mai tare şi se anunţă de un nivel mai ridicat. În plus, pentru echipa noastră întrecerea va fi mai dificilă şi pentru că, venind cu titlul mondial cîştigat, formează obiectul atenţiei deosebite a tuturor echipelor ce le va avea de întîlnit, care tocmai într-o astfel de companie vor să cîştige.

— Ce ne puteţi spune despre pregătirile echipei noastre ?

— Pentru echipa noastră naţională a fost preferată metoda pregătirii interne, fără partide de verificare cu caracter internaţional. Celelalte echipe participante au susţinut asemenea jocuri în care au fost notate, printre altele, rezultatele: R.D.G. — Danemarca 11-2, R.D.G. Polonia 12-3. Echipei noastre i-a fost asigurată o pregătire pe specificul desfăşurării campionatului mondial în care partidele se succed (în grupe ca şi în partea finală) din două în două zile. Ca să ajungă la un asemenea ciclu de jocuri, în pregătirea echipei noastre au fost perioade în care a jucat şi patru partide în patru zile consecutive.

V. Dumitrescu trăgînd la poartă

— Ce credeţi despre formula de disputare aleasă pentru actuala ediţie a campionatului mondial ?

— La numărul actual de echipe participante, formula pe două grupe aleasă nu mi se pare cea mai indicată. Cu şase echipe participante s-ar fi putut juca într-o singură serie, cu adiţiuni de puncte. O competiţie în care fiecare echipă ar fi jucat cu toate celelalte ar fi permis stabilirea unei ierarhii mai exacte în handbalul mondial.

— Şi acum...am vrea să cunoaştem pronosticul dv., privind cîştigătorul actualei ediţii ?

— Cred că lupta finală se va da între echipa noastră şi cea a Germaniei unite, care dispune astfel de o formaţie puternică. Unele surprize ar putea să le furnizeze echipa Olandei — care are şi avantajul terenului propriu — şi cea a Danemarcei (a cărei valoare o apreciez numai prin prisma posibilităţilor arătate în handbalul în 7). Dar finala, repet, ar trebui să se petreacă între echipele R.P.R. şi Germaniei. Dorinţa şi voinţa jucătoarelor noastre e să reprezinte cu toată cinstea handbalul nostru şi la acest campionat, să-i asigure consolidarea reputaţiei ce şi-a cîştigat-o pe plan mondial. Iar visul lor, din care vor să facă o realitate, e să aducă ţării un nou titlu mondial, pentru cucerirea căruia nu-şi vor precupeţi nici un efort.

La acest punct (final) al discuţiei l-am asigurat pe interlocutorul nostru că tocmai aceasta este şi dorinţa noastră, a tuturor, care urăm echipei ce ne va reprezenta în Olanda succes deplin în misiunea ce-i revine: aceea de a face să fîlfîie pe catargul cel mai înalt al campionatului culorile şi stema ţării noastre.

Ion BOCIOACA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

PUNCTE DE VEDERE

Farmecul noului

Mă întorceam duminică după masă de pe litoral, pe o vreme strălucitoare. În vagonul-restaurant — zăpuşeală, gălăgie, fum de ţigară. Toată lumea consumă bere caldă şi cafele reci, discutînd despre mare şi despre recolta, despre gara nouă din Constanţa şi despre piesa lui Davidoglu, despre examenele băiatului şi cutremurele din Chile. Difuzoarele din perete transmit reluarea a doua a meciului Petrolul-Steagul Roşu, sub forma unui hîrîit îngrozitor. Nu ştiu dacă aţi observat că ori de cîte ori vrei să asculţi ceva într-un tren radioficat, dracovenia din perete trebuie să aibă neapărat nişte şuruburi defecte. Dimpotrivă, dacă-i vreun concert de fanfară, ori „Sfatul medicului" — zbiară de te asurzeşte.

Undeva, la o oprire între Ciulniţa şi Lehliu, am auzit totuşi glasul crainicului, anunţînd că la Bucureşti, pe 23 August, scorul e 8—0 pentru echipa noastră ! Mi-am zis că mă înşeală urechile.

Un bărăgănean de la o masă alăturată a boldit ochii către vecin şi a întrebat — aşa, ca să se afle-n treabă :

— Care pe care-i bătură ?

— Ai noştri — pe francezi : opt la zero !

— La fotbal, bre ?

— Nu, la rugbi !

— Aha ! face unul, lămuritbuştean. E-te, ai dracu' !

Nu se înţelege cui este adresată interjecţia : francezilor, românilor, în general... Cetăţeanul mai cere o sticlă şi suride satisfăcut : îi pare bine că batem ! N-are de unde să ştie că victoria de azi se întîmplă pentru prima oară, că această primă duminică a verii 1960 se va înscrie cu litere de aur în palmaresul sportului românesc. Omu' — unul din milioanele care ne dau pîinea şi cartea, lîna şi strugurii — aude poate întîia dată de rugbi. El n-are de unde să ştie că ceea ce se petrece acum, acolo, pe „23 August" (unde eu n-am putut să fiu de faţă şi-mi vine să mor de necaz !) echivalează cu un succes în dauna Braziliei, la fotbal, a U.R.S.S. la atletism, a Canadei la hochei pe gheaţă. Iar amănuntul că lucrul se întîmplă „în premieră", îi conferă un sens aparte, un aer grav, răscolitor. Ceva a murit, ceva se naşte, acum, în ceasul ăsta. De azi înainte, în rugbiul mondial „ceva" va fi altfel, cu totul altfel ca pînă acum.

...Privesc pe fereastra vagonului noile constelaţii ale Bărăganului — gospodării colective, staţiuni experimentale, institute agronomice — şi-mi zic că, la urma urmelor, are dreptate omul meu, care se bucură fără să se tulbure prea tare : a văzut el altele şi mai şi.

Ei, uite că băturăm şi Franţa ! ...Şi totuşi, — ceea ce se petrece pentru prima oară, în sport ca şi în celelalte, are un farmec special, un amestec de gravitate şi duioşie stîngace, ca un mănunchi de miosotis în pumnul unui halterofil...

Ceva în genul ăsta a fost în seara următoare, pe Republicii, cînd Iolanda a trecut uşor la 1,85 şi toată mulţimea aceea, încremenită, a mai privit o fracţiune de secundă stacheta albă în bătaia reflectoarelor... Apoi au izbucnit aplauze, urale, şi totul a intrat în normal. Momentul magic a durat doar atît cît clipeşti, între salt şi aterizare, între „nu se poate" şi „uite că se poate !"

Pentru prima dată, o atletă sare 1,85 — adică exact propria-i înălţime. Ştiţi, un record nu înseamnă pur şi simplu „un record"... Înseamnă că omul poate mereu mai mult, că e mereu capabil de nou, de extraordinar.

Toţi cei care asistăm la aşa ceva, ne simţim mai încrezători, mai bucuroşi de viaţă. Şi apoi — e vorba de noi a noastră !

În aceeaşi seară, tot pe Republicii, s-a mai întîmplat un eveniment inedit : pentru prima oară în istoria atletismului, o femeie a încercat la 1,90. Tentativa — deşi ratată — se înscrie pe orbita momentelor excepţionale, care condensează în ele, ca o stea, infinitul — farmecul nou.

Dan DEŞLIU

Instantanee: Monolog

Mulţumesc, dar de ce-mi faci loc să mă urc eu primul în tramvai ? A, că eşti mai tînăr ? Mă rog. Fii sănătos. Am spus eu ceva ? Cred şi eu că dacă o luăm după aritmetică, eu sînt de-împărtitul, dumneata împărţitorul şi ce ne dă este... Ce să mai vorbim ? Este motivul pentru care te porţi în aşa fel încît să nu uit că de fapt sînt de trei ori cît un junior...

Dar cine, mă rog frumos, te obligă s-o iei după tablă înmulţirii, după actul de naştere sau după alte necazuri d-astea ? Nu-i mai simplu să te uiţi că sînt drept ca o luminare care-o tragi dumneata în faţa porţii ? Şi dacă nici aşa nu te convingi, atunci n-ai decît să vii să mă admiri cum fac sport. Da, sport. Ce-ai rămas locului ? A, nu ! E drept. În ciuda vîrstei sînt sportiv nou. Începător. Cum ar veni, pitic. Cînd eram ca d-ta, făceam sport cu litruţele, la circiuma lui Fane. N-o ştii. Nici n-ai de unde. Nu mai e. Au dărîmat-o. I-au demolat cinzeaca. Stam acolo pînă ne făcea „groggy" secărica. Eh... vremuri... Acum fac sport. Ce te miri ? A, că n-am sac din ăsta, ca al dumitale ? Ba am, Am, dar mi l-a luat nevasta-mea la plajă. A scos echipamentul şi a pus o găină. Azi avem la masă pe antrenor. Iar ai rămas locului ? Pe antrenor, n-auzi ? Acum mă crezi că sînt un tînăr sportiv? Vino să mă vezi. Stai! Unde fugi ? Nu pe terenul de fotbal. Nici aşa să n-o luăm. Vino la club, în sala de şah. Joc la prima masă. Vino mai aproape să-ţi spun de la ce mi se trage asta cu sportul. A venit într-o zi în în secţie, o tinără. Ne-a recomandat-o nea Teofil, de la sindicat.

— Tovarăşa e profesoară de gimnastică.

Mă rog. O fi şi asta o meserie. Treaba ei. Nu mă bag, că nici ea nu se amestecă în lucrul meu. Aşa credeam. Dar a început să se amestece. Ne scotea în fiecare dimineaţă, la aer: un-doi... un-doi... La început mişcări uşoare, ce să zic? Un-doi... Un-doi... pe urmă mai grele... un-doi... un-doi... a început să mă cam doară mijlocul. Am vrut să-i cer scutire dar n-am avut timp de fluierul ei... un-doi... un-doi... dar după două săptămîni, nici urmă de durere. Abea aşteptam să intre pe uşă şi să înceapă un-doi... un-doi... Şi munca mergea mai bine cu un-doi... Uite, ăsta a fost amestecul ei în lucrul meu. Întinerisem. Nevastă-mea intrase la idei:

— Cin-te-a făcut aşa sprintenel ?

— Profesoara de gimnastică.

— Aşa ?

Mă ştie om serios, dar tot m-a privit cu un ochi critic. Dar în mine se născuse sportivul. Ce să mă mulţumesc eu cu gimnastica de producţie ? Ia ! Ce sporturi ar mai fi ? Îmi plăceau toate, dar pentru fotbal sau baschet îmi trebuia dispensă de vîrstă. Deh ! Buletinu-i totuşi buletin. M-am mulţumit cu popicele. Pornea bila din mîna mea ca din tun. După reumatismul de la încheietură nu-mi mai luam notiţe şi uitam cu totul de el. Eram alt om. Parcă mă dădusem la reconditionat. Dă-i cu gimnastica, dă-i cu popice... Voiam ca, măcar acum, la bătrîneţe, să mă dezvolt armonios. N-am vrut să las pe planul doi nici şahul. Cu ăsta a fost mai greu. Trebuie teorie, tinere. Dar am învăţat-o. Crezi că nu ? Să mă auzi cum discut cu nea Pandele. El e doctor. De fapt e mecanic. Doctor e la şah. Parcă la mecanică nu-i doctor ? Dar ce vorbeam ? A ! de teorie. Îl pofteam seara la noi acasă şi discutam ca maeştrii. Nevastă-mea croşeta alături. Cînd a auzit că fac schimb de nebuni, s-a dat cu scaunul mai înapoi; iar cînd povesteam că am dat mutarea în plic, nu a mai răbdat:

— Ce plic, Nae ? Mie să-mi spui cu cine porţi tu corespondenţă !

Ce rizi ? Pe semne că nu eşti însurat. Nu-i nimic. O să fii. Şi e bine să fii. Dar să iei ca mine o sportivă. Că m-am luat cu vorba şi am uitat să-ţi spun: nevastă-mea joacă acum la masa doua. A învăţat şi ea teorie. La bucătărie stă cu „Cartea de bucate" într-o mînă şi „Teoria deschiderilor" în alta. Noroc că au le încurcă gambitul breanului sau o rocadă de cartofi noi. Deh ! mai rîdem şi noi. Pe urmă, duminică de duminică mergem la fotbal. Acolo jucăm galerie.

Aşa că vezi: sportivi vechi. De fapt, sportivi noi. Poate de ala jucam cu atît elan.

Acum te las. Uite că vine alt tramvai. După cîte ţi-am povestit, care se suie primul ? Că doar sîntem amîndoi la fel de tineri. Hai să dăm cu banul. Eu aleg stema şi matale marca. Aşa, ca la alegerea terenului.

Fred FIREA

ÎN 4 RÎNDURI

Iolanda Balaş a ridicat recordul mondial la 1,85 m.

Prin săritura-i înaltă,
minunată,
Stacheta urcă spre azurul fin.
De-o ţine tot aşa, sperăm să bată
Recordul lumii... şi la masculin.

Rugbiştii noştri şi-au luat revanşa după jocul de la Bordeaux.

Probabil, după-aceea, la festin,
În ritmul unui melodios tango,
Francezii n-au gustat deloc din vin.
Ei ar fi preferat tot un... Bordeaux.

Soţii Constantin şi Florica Grecescu sînt campioni internaţionali de atletism ai R.P.R.

În orice căsnicie-ntemeiată
De doi atleţi pe stadion notorii,
Soţia la concurs e obligată
Ca să-şi urmeze soţul... şi-n victorii.

Luptătorul D. Pîrvulescu a cucerit titlul de campion balcanic la categoria 52 kg.

Cînd campion se-ntoarce-n ţară,
De el poţi spune, pe dreptate:
Deşi se-ntrece la „uşoară",
E-un luptător... cu greutate !

Jiul a egalat în meciul cu Farul printr-o lovitură de pedeapsă transformată de portar.

Iar cum la poarta adversară
Portarul lor e bun ţintaş,
Jiul ar putea s-apară
Cu Crîsnic... centru-naintaş.

Cursa motocicliştă de la categoria 250 cmc. de pe stadionul Dinamo a fost întreruptă din cauza defectării obstacolelor.

Dintre-obstacolele toate,
Pe motocicliştii-n zbor,
I-a pus în dificultate
Numai... calitatea lor.

V. D. POPA

FOTBALIŞTI ŞI RUGBIŞTI

— Ai văzut, am învins echipa Franţei !

— Cred şi eu, voi jucaţi cu 15 jucători, noi cu 11 !...

Desen de Gh. CHIRIAC

Victimele curselor de automobile

Cursele de automobile din Occident continuă să facă numeroase victime atît în rîndul alergătorilor cît şi al spectatorilor. Siliţi de organizatori să alerge cît mai repede, concurenţii ignoră măsurile de prudenţă care se impun şi efectele nu se lasă mult timp aşteptate.

Pe circuitul automobilist de la Nurburgring un accident datorită grabei şi imprudenţei era să coste viaţa concurentului italian Giorgi Scarlatti. În timpul unei curse acesta s-a oprit în faţa unui stand pentru a se realimenta cu benzină. Neţinînd seama că unele piese ale maşinii erau încinse pînă la roşu, un mecanic a început să alimenteze rezervoarele cu benzină. Imediat maşina a luat foc iar în cîteva clipe s-au aprins şi hainele pilotului. Cîţiva mecanici au dat dovadă de prezenţă de spirit şi după ce Scarlatti a reuşit să iasă din maşină au sărit asupra lui şi au înăbuşit flăcările. Pilotul s-a ales, de această dată, numai cu arsuri uşoare. Apoi, după cum spunea o revistă pariziană, „cursa a continuat".

Cu alte prilejuri însă „Cursa nu a mai continuat". La Aix-les-Bains s-a consumat o dramă căreia i-au căzut victimă atît conducători de maşină cît şi zeci de spectatori. O pasarelă de lemn, construită fragil deasupra pistei de alergări, s-a prăbuşit sub greutatea zecilor de spectatori şi chiar în momentul în care maşina condusă de englezul Threefall alerga cu 160 km. pe oră şi se afla la cîţiva zeci de metri de locul accidentului.

Catastrofa nu a putut fi evitată. Deşi a încercat cu disperare să frîneze, pilotul a intrat în masa de oameni care se prăbuşiseră odată cu pasarela. El şi-a găsit moartea, iar odată cu el alţi 40 de oameni au fost omorîţi sau grav răniţi. Piloţii care veneau cu mult mai în urmă au reuşit ca prin minune să frîneze.

Notăm că în ultimii 10 ani, cursele de automobile din Occident au făcut 120 de morţi şi 400 de răniţi, printre spectatori. La rîndul lor nenumăraţi aşi ai volanului şi-au găsit moartea în cursele nebuneşti în care au fost siliţi să se angajeze.

Trei imagini de la recentele accidente petrecute în timpul desfăşurării unor curse automobiliste în occident

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustraţii de Beca RIND

Dădură cu toţii buzna în han şi acolo văzură şi aproape să nu-şi creadă ochilor : Don Quijote, numai în cămaşă, cu picioarele lungi şi uscate, pline de păr şi nu prea curate, ieşindu-i din albiturâ, avînd învăluită pe un braţ patura de pe pat, iar în cealaltă mînă sabia, lovea în dreapta şi în stînga, pe întuneric şi tot izbea într-un burduf cu vin roşu, iar vinul curgînd îi părea cavalerului sînge de uriaş. Se umpluse duşumeaua cu vin, iar cavalerul îi tot căra înainte cu sabia şi nu se domolea. Don Quijote nină ce nu veni bărbierul cu o căldare cu apă rece şi i-o turnă în cap.

Cînd se mai linişti, Don Quijote o văzu acolo şi pe Doroteea şi îngenunchind îi spuse :

— De azi înainte, nobilă şi prea frumoasă doamnă, veţi trăi în bună pace şi fără grijă, că pe vrăjmaşul Măriei Tale l-am răpus, iar eu însumi sînt de-acum înainte slobod de legămîntul ce l-am făcut.

Rîseră cu toţii pînă la lacrimi de cele ce le îndruga cavalerul, dar apoi îl lăsară să se odihnească după atîta trevatură.

Iar cînd ieşiră în curte, văzură la poartă patru călăreţi falnici, cu măşti pe faţă şi, descălecînd, unul dintre ei o luă în braţe pe Doroteea şi o aşeză pe un scaun în cerdac. Apoi îşi scoase masca şi fata, recunoscînd pe Don Fernando, iubitul ei care o înşelase, leşină. Cu greu o readuse preotul în simţiri.

Înduioşîndu-se de tristeţea fetei, Don Fernando o ridică şi o îmbrăţişă.

Se bucurară cu toţii cei de faţă că frumoasa Doroteea şi-a găsit alinarea suferinţelor ei, — numai Sancho nu-şi afla astîmpăr. Cînd se sculă stăpînul său, nu se sfîi să-şi arate necazul. Şi-i spuse cavalerului cîte şi mai cîte, ba îi mai arătă şi ce isprăvi lăcuse în noaptea aceea, că uriaşul pe care-l butucise nu era altceva decît un polobocel, iar sîngele care cursese — vin roşu.

Cavalerul îi ceru lui Sancho să-l ajute să se îmbrace, ca să meargă să vadă cu ochii lui năzbîtiile despre care îi vorbise scutierul.

Gătit şi armat din cap pînă-n picioare, Don Quijote ieşi pe cerdac şi o văzu pe Doroteea şi iubitul ei.

— Văd, frumoasă seniora, că din regină şi nobilă doamnă te-ai prefăcut într-o domnişoară ca oricare alta.

— Nu, viteze cavaler, — îi răspunse Doroteea, eu nu m-am schimbat şi nici prin gînd nu-mi trece să încetez de a mă sluji de vrednicia braţului tău neînfricat. Mîine dimineaţă o vom porni din nou la drum.

Auzind acestea, Don Quijote îl certă bine pe Sancho pentru minciunile pe care i le îndrugase. Intră în vorbă şi Don Fernando, care se arătă gata să-i însoţească, pentru a fi martor la vitejeştile isprăvi pe care le va săvîrşi Cavalerul Tristei Figuri.

Cînd se înoptă, hangiul le servi o cină bogată, iar pe Doroteea o aşezară în dreapta lui Don Quijote, iar acesta nici nu apucase să guste din

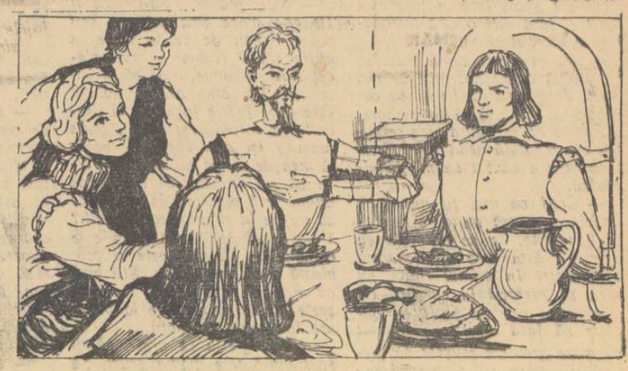

bucate şi în timp ce toţi se ospătau, le vorbi cu meşteşug despre cavaleri şi despre isprăvile lor.

Pe urmă se culcară, iar Don Quijote, singur, stătea pe afară, să facă de strajă. Singurele care rămaseră treze erau fiica hangiului şi sluga lor, tînăra Maritornes, care hotărîseră să-i joace o festă cavalerului, ştiindu-l trăznit. Se urcară în pod şi de la o fereastră îl urmăreau pe cavaler, care călărea agale pe Rosinante şi din cînd în cînd suspina a jale, cu gîndul la zeiţa inimii lui, frumoasa Dulcineea din Toboso.

Deodată cavalerul se auzi strigat.

— Seniore, seniore, vino mai aproape !

Zărind cele două fete acolo sus la fereastra podului, cu feţele luminate de razele argintii ale lunii, i se năzări cavalerului cu mintea mereu înfierbîntată că o domniţă, fiica castelanului, îl ispiteşte cu chemări de dragoste.

Rezistînd ispitei, Don Quijote spuse că inima lui este dată.

— Dar nu asta îţi cere stăpîna mea, — îi spuse atunci Maritornes. Ea te roagă doar să-i întinzi mîna.

Pînă să se dea aproape Don Quijote cu Rosinante, pînă să se înalţe pe şea şi să întindă mîna, slujnica veni repede cu căpăstrul unui măgar şi prinse zdravăn mîna cavalerului ; apoi legă celălalt capăt al căpăstrului de zăvorul uşii podului. După care dispărură amîndouă, iar Don Quijote rămase atîrnat de pod.

În timp ce Don Quijote se zbătea din răsputeri să scape din legătoare, la poarta hanului sosiră patru călăreţi bine îmbrăcaţi şi cerură lui Don Quijote să le deschidă, socotindu-l pe acesta hangiul. Ceea ce-l supără foarte rău pe cavaler. Dar călăreţii nu stătură să asculte palavrele lui Don Quijote şi începură să bată şi mai abitir în poartă, încît se deşteptă tot hanul. Dădură drumul călăreţilor, iar unul dintre cai acestora, adulmecînd-o pe Rosinante, o dezmorţi pe mîrţoagă, care plecă încolo, lăsîndu-şi stăpînul atîrnat de hogeac. Şi degeaba căuta acesta să atingă cu talpile pămîntul, că nu ajungea, iar braţul începu să i se întindă de-i plesneau cavalerului ochii în cap de durere.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Cîntec

Nani, nani,
Puiul mamii,
Nati, nati,
Dragul tătii!

Prinde-n gene
Pe moș Ene
Și-n gingii
Trandafirii,
Spicul degetelor vii!
Haide, somnule, nu vii?

Nati, nati,
Dragul tătii!
Floarea somnului se cerne
Lin, pe plapumă, pe perne.
Doarme mița
Știi, Negruța!
Și Gri-Gri
În blănița lui cea gri!
Mai dorm tărăși
La un loc și alți tovarăși,
Iepurașul
Buclucașul,
Cel cu trompă
Ca o pompă
Cel cu șa
Fără ea!
Urechilă,
Jupuit să-l plîngi de milă,
Iar la tine în pătuc,
Ursul alb de cauciuc!

Nani, nani,
Puiul mamii!
Tot nu dormi, piticule?
Io să-mi vii, tăticule
Prinde toate rățele,
Piațână-le moațele,
Și, te rog, învață-le
Că-i oprit să măcăne,
Labele să păcăne...
Koagă-le și pe albine
Că nu vin la fitecine,
Fiindcă știu să înțepe bine
(Nu pe tine! Nu pe tine!)
Cheamă și un fluture
Aurul să-și scuture...
Că nu-i chip să facă nani
Dragul tatii, puiul mamei

Nati, nati,
Dragul tătii!
Las-de-o parte, jocuri toate
Cît ar fi de minunate!
Că-ți dă tata,
Gata, gata,
Ciocolata
Cu lopata!
Și bomboane
Trei vagoane!

Nani, nani,
Puiul mamii,
Nati, nati,
Dragul tătii!
Tot tăticul a ghicit,
Ce frumos a adormit!

V. DIMA

Ghidul gospodinei

Conopida

Acum, cînd în fiecare săptămînă își face apariția o nouă legumă, este bine să o folosim și noi în meniurile noastre care au fost lipsite de ele în tot timpul iernii.

Afară de legumele verzi, există și legume albe ca sparanghelul, conopida, napii, ridichile. Într-adevăr că nu sînt atît de bogate în săruri minerale și vitamine, dar valorile lor nutritive cresc prin varietatea combinațiilor culinare în care intră. Avînd grijă să le preparăm cu produse mai bogate în calorii, devin foarte hrănitoare. Astfel conopida poate fi gătită în diferite feluri pentru a da mîncăruri foarte gustoase.

Dăm mai jos cîteva rețete bune și ieftine:

Conopidă cu maioneză

Luați o conopidă frumoasă și fierbeți-o în apă cu sare, în întregime. După aceea puneți-o să se răcească pe un platou avînd grijă să rămînă întactă. Pe marginea platoului aranjați buchețele de pătrunjel separate prin ornamente de maioneză. Se servește cu maioneză pusă într-o sosieră.

Conopidă cu ouă

Pentru patru persoane: 8 linguri de orez, o conopidă nu prea mare ruptă în bucățele, 1 litru de lapte, 4 ouă, sare, piper. Spălați orezul și puneți puțină apă pe foc, atît cît să-l acopere. După ce a scăzut apa adăugați puțin cîte puțin laptele. Cînd orezul este fiert, se ia de pe sobă și se adaogă conopida, apoi gălbenușurile, sare și piper, după gust. Bateți albușurile spumă. Amestecați totul foarte ușor după care se pune la foc într-o formă unsă cu margarină (grăsime). Se lasă la cuptor o jumătate de oră. Cînd este rumenită se răstoarnă pe un platou și se servește caldă. Dacă mai doriți puteți pune pe deasupra un sos de roșii, cu sau fără ciuperci.

Clătite cu conopidă

Puneți conopida într-un vas, sfărîmați-o cu furculița bine de tot și amestecați-o cu puțină făină și un gălbenuș de ou. Totul se face la rece și vom obține astfel o pastă de consistența piureului. Adăugați sare și piper după gust. Separat se bate albușul cu maximum două linguri de făină și o lingură de apă. Amestecați bine pînă cînd pasta a devenit omogenă. Apoi luați o lingură din compoziția de conopidă, o tăvăliți prin pastă pînă este complet învelită, după care se pune la prăjit în untdelemn bine încins. Înainte de a face o nouă clătită, așteptați un minut și gustați-o pe prima. Aluatul trebuie să fie crocant și ușor. Dacă este prea gros, adăugați în aluat puțină apă călduță. Bateți din nou și continuați să faceți clătitele mai departe. Se rulează pe farfurie și se servesc calde.

Conopidă poloneză

Fierbeți conopida întreagă în apă sărată. După aceea o scurgeți bine și o așezați într-un vas rezistent la foc. Separat

puneți într-o tigae o bucată de unt sau margarină, lăsați-o să se topească — fără a se rumeni — în care adăugați un ou fiert tare și tăiat mărunt, puțin mărar și pătrunjel, o linguriță de pesmet, sare, piper după gust. Totul se amestecă bine și se toarnă peste conopidă. Se pune 5 minute în cuptor. Stropiți-o cu puțină lămîie în momentul cînd o serviți la masă.

Cum să ne purtăm în societate

În sălile de spectacole

Publicul de azi, în imensa lui majoritate, nutrește stimă și drăgoste pentru slujitorii artelor și le prețuiește munca. El se îndreaptă spre sălile de spectacol cu intenția nu numai de a se distra, de a se destinde, ci și cu cea sinceră de a se educa, de a-și îmbogăți cunoștințele.

Totuși, mai există spectatori care nesocotesc unele reguli elementare de bună cuviință sau care, prea preocupați de confortul lor personal, nu-și dau seama că prin întîrzierea lor la un spectacol stingheresc pe ceilalți. Să presupunem însă că din motive neprevăzute, am întîrziat și intrăm în sala de spectacol după ridicarea cortinei. Dacă găsim un loc liber la o margine de rînd, ne putem așeza; în cazul contrar, rămînem în picioare pînă la sfîrșitul actului. Dacă, înainte de spectacol, după cum am văzut, există întîrzieri scuzabile, nu același lucru se poate spune despre întîrzierile de după pauze. Un astfel de spectator care pare să-și facă un „sport" din a călca peste picioarele celorlalți, după reînceperea spectacolului, trebuie pus, cu toată severitatea, la punct.

Publicul de azi știe că într-o sală de spectacol trebuie să se îmbrace cu grijă. Ținuta neglijentă înseamnă o desconsiderare a locului în care ne aflăm. Tot atît de supărătoare însă este și indiferența unor femei față de spectatorii din spatele lor, atunci cînd afișează cu ostentație pălării înalte.

Aplauzele, la teatru, sînt așteptate cu bucurie de actori: ele reprezintă răsplata spontană, neprecupețită, entuziastă, pe care o acordăm acelora care ne-au emoționat, ne-au deschis noi orizonturi de înțelegere a vieții. Totuși, nu ne este îngăduit să-i împiedicăm pe ceilalți spectatori să asculte piesa sau concertul cu aplauze izolate sau alte manifestări zgomotoase. De asemenea, cînd cortina întîrzie să se ridice, să nu lovim cu picioarele în parchet pentru a ne manifesta nerăbdarea.

Dacă însoțiți o femeie la teatru, nu părăsiți sala în pauză, dacă ea rămîne la locul ei. În foyer, dacă vi se cere un foc, politețea impune să oferiți un chibrit aprins, nu un chiștoc incandescent (dacă femeia vă oferă chibritul, i-l luați din mînă și vă aprindeți singur țigara); oferiți bomboane sau prăjituri la bufet, nu le aduceți în sala de spectacol; este bine să oferiți însoțitoarei dv. un program. Aprecierile asupra jocului actorilor sau asupra piesei se fac în pauză, nu în timpul spectacolului. Mai adăugăm: e bine să vă documentați înainte de spectacol asupra piesei pe care o veți vedea, pentru a o putea discuta cu competență mai tîrziu. Nu vă faceți purtătorul de cuvînt răuvoitor al clevetirilor sau mofturoșilor și, în sfîrșit, dați dovadă pînă la urmă că respectați actorii, părăsind sala numai după ultima cădere de cortină. Nu vă îmbulziți la garderobă: nu credeți că merită cîteva minute de întîrziere eforturile unui colectiv care, de la mașiniști la autori, s-a străduit să vă ofere o seară plăcută și instructivă?

Lustruirea articolelor de metal

Pentru lustruirea diferitelor obiecte metalice de uz casnic se poate folosi o pastă care se prepară în felul următor: se dizolvă 13 părți acid oxalic în 320 părți apă și se încălzește la maximum 80°C. În acest timp se amestecă bine și se adaugă 12 părți clorură de amoniu (țipirig). În alt vas se saponifică un amestec format din 25 părți acid oleic, 25 părți spirt denaturat și 12 părți clorură de amoniu. După răcire se toarnă prima soluție în a doua și se amestecă cu 150 părți cretă pisată.

Pentru lustruirea metalelor se mai poate folosi și o altă soluție, care se prepară dizolvînd 10 părți clorură de amoniu în 75 părți apă și amestecînd în soluție 5 părți cretă pisată.

Bibliotecă - studio

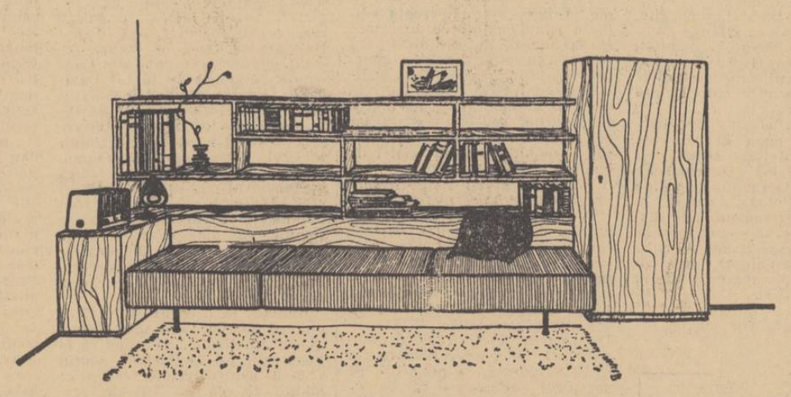

Cîteva cititoare ne-au cerut să le arătăm cum se poate aranja o bibliotecă de-a lungul studioului combinat cu un dulap pentru haine bărbătești, nu prea lat, dar destul de înalt și o mică noptieră-lădiță la capul patului. Schița e clară și arată totul perfect. O remarcă: noptiera să aibă ușiță laterală, spre a nu lua mereu jos lampa, radio-ul etc., cînd se umblă în ea. Și un adaus: unor rafturi (mai de sus și la care se umblă mai rar) li se pun perdeluțe de creton de culori în nota tapițeriei și a lemnului.

NOUTĂȚI

În anul 1960, industria textilă va produce cu peste 2.200.000 m.p. mai multe țesături din fire sintetice ca în anul 1959. Această cifră exprimă importantele succese pe care le-au obținut cercetătorii, inginerii, tehnicienii și muncitorii din industria textilă în domeniul dezvoltării ramurei de fire sintetice.

Am asistat la lucrările de contractare între industrie și comerț. Era expusă acolo o gamă variată de țesături din fire sintetice. Vă prezentăm cîteva din ele, care au fost contractate pentru semestrul II al anului 1960 și care urmează să apară în magazine în cursul lunilor viitoare.

Vara este anotimpul imprimeurilor. Creatorii de modele au realizat imprimeuri reușite din relon, în diferite desene și culori armonioase. Iată, de pildă, țesătura imprimată „Vanda".

Materialul are toate caracteristicile țesăturilor din relon, este ușor, are un tușeu și finisaj atrăgător. Imprimeul „Joli" este realizat din fire mai subțiri și prezintă, de asemenea, o varietate de desene.

Pentru bluze și rochițe pentru fetițe au fost realizate țesăturile „Cici" (o țesătură gofrată, de culoare albă) „Lorica" (din fire de relon, cu efecte de fire bemberg în culoare albă și în combinații cu alte culori) „Monica" (din relon cu efecte de fire relon vopsit în culori uni).

O mențiune specială pentru voalul „Lina" din fire de relon monofil vopsite în diferite culori pastel. Voalul „Lina" este destinat pentru rochii elegante, de ocazie, și din el se pot confecționa rochii cu jupon, bluze elegante, rochițe, etc.

Tot pentru rochii de seară, putem recomanda țesătura realizată din fire de relon monofil, electroplușate. Sînt elegante, în diferite culori, iar desenele sînt realizate prin electroplușare.

Ca o caracteristică specifică tuturor acestor țesături putem sublinia rezistența lor la purtare, ceea ce asigură, pe lîngă aspectul lor plăcut, vaporos și o durabilitate sporită.

Rica NICOLESCU

E BINE SĂ ȘTIȚI CĂ...

...în comerț se găsesc acum în mod curent materiale de tip mătase din fire de viscoză și relon și de tip stofă din fire de lînă, viscoză și relon. Dacă din aceste materiale doriți să vă confecționați o fustă plisată, este indicat ca pliurile să fie făcute în lungul firelor de relon, a căror rezistență la șifonabilizare este mărită, față de cea a celorlalte fire. Cum în general firele de relon sînt în bătătură înseamnă că va trebui să așezăm pliurile de-a lungul lățimii materialului.

...de curînd, la sediul Uniunii Arhitecților a fost organizată o foarte interesantă expoziție de perdele. Cînd le montăm trebuie să ținem seama de următoarele: — dacă punem perdele duble, să avem grijă ca marginile lor să fie absolut drepte și să se petreacă ușor una peste alta; întotdeauna este de preferat ca rama de susținere să fie mascată de o scurtă draperie, chiar dacă este dintr-un material mai gros (de exemplu pluș); cusătura inelelor trebuie să aibă o lungime de cca 1 cm., fiindcă în felul acesta perdelele vor cădea drept și vor forma acele pliuri caracteristice; dacă plisăm partea superioară a perdelei, trebuie s-o dublăm, pentru a ușura operațiunea de călcat; la cele duble, cordonul de strîngere al fiecărei perdele trebuie plasat aproximativ la un sfert din înălțimea camerei, însă în nici un caz mai sus de 80 cm; această plasare este cea mai comodă pentru manipulare și îngăduie cea mai bună deschidere a perdelelor.

...noile modele de mașini aragaz necesită o întreținere deosebită. Iată cîteva sfaturi practice, în legătură cu curățirea și manipularea lor:

La plită se vor scoate lulelele, care se vor fierbe într-o soluție de leșie, limpezindu-se apoi cu apă curată, după care se vor monta la loc. De asemenea se va scoate fundul interior mobil și se va curăța murdăria depusă, prin fierbere în soluție cu leșie și limpezire cu apă curată.

Pentru a înlătura orice pericol de incendiu sau explozie, aragazul trebuie instalat pe un loc sigur, departe de materiale inflamabile, iar butelia să fie ferită de lovituri și surse de căldură.

...pentru stîrpirea moliilor din casă, în timpul verii, în afară de hîrtia specială de lipit, de bun efect este și atîrnarea, în diferite locuri, de flori uscate de soc și ricină.

Doina POPA

Curierul nostru

VERONICA F. — Satu Mare: Această situație se poate rezolva. De comun acord cu soțul dv. reveniți la situația anterioară cînd vă gospodăreați singuri căminul. Aceasta are mare importanță atît pentru liniștea dv. cît mai ales pentru educația care trebuie dată copilului. În condițiile actuale el nu poate căpăta o educație corespunzătoare și de aceasta veți fi răspunzători dv. și soțul dv.

MIHAELA—P. Neamț: La prima întrebare veți găsi răspuns la rubrica: **„Cititorii întreabă „Magazin" răspunde".** Fiindcă ne-ați promis că veți veni în curînd în București și veți trece și pe la redacția noastră, vă așteptăm să discutăm toate celelalte probleme privind atît moda cît și chestiunile personale. Va fi mult mai bine așa, dată fiind multitudinea problemelor de discutat. Spațiul nu ne permite să dăm întotdeauna răspunsuri ample prin revistă. În cazul că nu veniți, trimiteți-ne o adresă la care să vă scriem.

MIHAI B.—Oradea: Rubrica noastră **„Cum să ne purtăm în societate"** va răspunde în curînd și acestei probleme. Ca să vă satisfacem în parte curiozitatea pînă la citirea articolului respectiv, vă spunem că răspunsul nostru este negativ la a ceastă întrebare. În condițiile societății noastre noi, un astfel de obicei nu-și mai are nici o rațiune. Vom reveni însă cu amănunte.

CIOCÎRLIA M.: A trecut într-adevăr cam mult timp de la ultima dv. scrisoare. Am recitit-o totuși acum împreună cu răspunsul nostru. Păcat însă că abia după trei ani ați ajuns la aceeași părere cu noi. Aceasta îndeosebi pentru dv. care a trebuit să mai treceți în mod cu totul inutil printr-o serie de greutăți. Este bine că în sfîrșit primul hop a fost trecut. Urmează acum să rezolvați și ultima problemă care nu este de loc atît de simplă. Noi credem că cele ce ne scrieți dv. corespund în totul adevărului dar despre acest lucru este greu să-i convingeți pe toți cei ce vă cunosc. Unii pot înțelege greșit această situație și de aici provin toate greutățile. Aceste greutăți nu pot avea urmări grave cum sînteți tentată să credeți. Cu timpul se rezolvă. Este nevoie de răbdare pînă la clarificarea lucrurilor. În moment ce situația dv. s-a rezolvat, trebuie să așteptați, fără să interveniți personal, să se rezolve și celelalte lucruri. Amestecul dv. ar putea fi interpretat în mod greșit și ar dăuna. Nu opinăm deci pentru retragere ci pentru răbdare. În acest timp, partea cealaltă trebuie să actioneze în mod ferm pînă la rezolvarea definitivă a problemei complicate ce o are în prezent. Sînt mari șanse de rezolvare și acestea trebuie folosite. Mai scrieți-ne.

GHEORGHE S.—Cluj: Propunerea dv ni se pare foarte interesantă. Nu trebuie să vă faceți probleme din faptul că nu ați putea transcrie bine ideile dv. Trimiteți-ni-le așa cum le aveți. Ne veți ajuta foarte mult la traducerea în fapt a propunerii dv. Pînă atunci ne vom gîndi și noi la felul de alcătuire și prezentare a propunerii dv. și poate împreună vom realiza un lucru bun.

VICA N.—Constanța: Chiar în acest număr vă îndeplinim dorința. Vedeți în desenele din această pagină, cam cum credem noi că ar trebui să arate o femeie atunci cînd se ocupă de treburile gospodărești zilnice. Coincidența se datorește faptului că și alte cititoare — asemenea dv. — ne-au cerut sfaturi în această direcție. Dacă și lor și dv. le-am fost de folos rămîne să aflăm mai tîrziu.

SFATURI COSMETICE

În cele ce urmează voi indica două metode pentru a înlătura cearcănele, paloarea și celelalte urme ale oboselii. Una pentru tenul gras și una pentru tenul uscat (fiind valabilă și în cazul tenului normal) care, respectate întocmai fac ca un obraz obosit să-și recapete frăgezimea și supletea. În cazul tenului gras: vom curăța în primul rînd obrazul cu o soluție alcoolică (mentol 0,20, acid salicilic 0,50, spirt camforat 10 g, tinctura benzoe 3 g, alcool 30 g, apă 70 g.) pînă ce tamponul de vată rămîne curat. Persoanele care se fardează se pot demachia și cu un lapte de demachiat. Vom aplica sub ochi puțină cremă grasă (ex. crema Tosca) și vom face obrazului o baie de abur cu mușețel sau nalbă. Putem folosi și laptele de vacă. Fața se va expune la abur maximum 5 minute. Persoanele cărora li se irită ochii din cauza aburului vor aplica tampoane de vată sau ochelari din pînză. Se șterge obrazul din nou cu un tampon de vată îmbibat cu o soluție astringentă, se aplică o compresă rece, se usucă fața și se unge obrazul cu crema de zi Elida sau Vals sau se pudrează cu pudră de talc după care se va face masaj cîteva minute.

În cazul cînd nu cunoașteți direcția exactă a mișcărilor masajului, vom practica un masaj ciupit și pianotat. Primul se execută prinzînd pielea între degetele arătător, mijlociu și degetul mare, iar al doilea se rezumă la mișcări asemănătoare celor făcute la pian. Se aplică apoi o mască de caolin amestecată cu jumătate linguriță miere de albine, cîteva căpșune zdrobite bine și apă în care s-a stors puțină zeamă de lămîie sau o mască de gălbenuș de ou amestecat cu o linguriță zeamă de lămîie și 1 linguriță untdelemn. Recomandabilă este și masca de drojdie de bere proaspătă (25 g) amestecată cu 1 linguriță miere de albine. Se aplică pe ochi două tampoane de vată îmbibate cu ceai de mușețel și se rămîne în poziția culcată timp de 20—25 minute. Se scoate masca cu apă călduță, se spală obrazul cu apă rece, se unge cu un strat ușor de cremă de zi sau fond de ten și se aplică pudra, fardul, rujul, rimelul etc. (în cazul persoanelor care se fardează).

Dacă tenul este uscat: se curăță obrazul (indiferent dacă ne fardăm sau nu) cu un lapte de demachiat sau cu o cremă grasă de demachiat care se șterge apoi cu un tampon de vată. În locul cremei putem folosi în acest scop vase ina pură care se menține pe obraz timp de 5 minute. Se aplică apoi pe toată fața 2 comprese călduțe de ceai de mușețel care se mențin pe obraz timp de 5 minute. Se scot compresele, se usucă fața, se unge apoi cu o cremă grasă hrănitoare (crema Magnolia) și se efectuează timp de 10 minute acelaș masaj ca în cazul tenului gras. Se aplică apoi o mască de gălbenuș de ou în care am încorporat o linguriță de miere de albine 1 linguriță untdelemn și cîteva picături de zeamă de lămîie sau 2—3 căpșuni zdrobite. Se aplică masca pe obraz și pe gît, se pun pe ochi comprese de ceai de mușețel sau ceai de tei (în caz că avem cearcăne sau umflături pe sub ochi) și se rămîne în poziția orizontală timp de 20—30 minute căutînd ca mușchii să fie într-o totală relaxare. Se scoate masca cu apă călduță, se spală obrazul cu apă rece, se unge cu fond de ten sau cu cremă grasă, apoi se pudrează și se fardează.

Anca BOGDAN

Femeia care ține la înfățișarea ei, nu va face niciodată o delimitare atît de categorică — așa cum, din păcate o fac destule — între ținuta ei de oraș și cea de acasă. O femeie trebuie să fie atrăgătoare nu numai pentru străini, la reuniuni, în sălile de spectacol. Ea își datorează s'e însăși, și familiei totodată, un aspect plăcut, îngrijit, chiar cînd se îndeletnicește cu treburile gospodăriei. Un șorț original, bine croit, ornamentat cu gust, schimbă pe dată înfățișarea femeii.

1) Șorț cu trei buzunare avînd ca garnitură un șiret colorat sau o mică broderie. Cordonul trece, în față, pe dedesubt și se leagă în spate cu o fundă.

2) Șorț mai mare, închis cu nasturi cu buzunare'e în formă de inimă.

3) Combinînd două cupoane și brodînd cu un șiret obținem acest șorț de un aspect mai aparte.

4) O fustă largă protectoare cu un cordon lat strîns cu o fundă la spate. Un singur buzunar rotund face garnitura acestui șorț tivit cu bieuri late de 2 cm.

5) Șorțul propriu zis din material uni iar buzunarele dintr-un material înflorat făcute din banta care este ca o garnitură în formă de U.

6) Caracteristica acestui șorț o constituie cele două șlițuri de jos care delimitează buzunarele (mari!).

7) Șorț larg gen sac, strîns la gît și în talie cu cîte o fundă. Două buzunare mari de tot, laterale, jos.

8) Șorț foarte original, numai fustă, cu poalele garnisite în interior, așa că întoarse și prinse în nasturi (mari și rari) fac un fel de jghiab circular care ține loc de buzunare.

Desene de Tanți PFENNINGS

CARNET PEDAGOGIC

Felicia e un copil rău?

Am zărit-o de la distanță pe prietena mea și m-am bucurat nespus, căci aveam să-i dau o veste bună în legătură cu fetița ei. Apropiindu-mă încă cîțiva pași mi-am dat seama că trebuie să fie tare necăjită. Mergea nervoasă, trăgînd o brutal pe Felicia de mînă și vorbea foarte tare. N-a trebuit să mi frămînt prea mult capul pentru a afla motivul discordiei dintre mamă și fiică. Cînd am ajuns față în față m-a oprit și fără nici o altă introducere a început să-mi spună:

— Nu știu ce să mă mai fac cu copilul ăsta! Mă face de rîs. Auzi, dragă, să nu fie și ea capabilă să fie solistă la serbare.

Pentru că pe figura mea se putea citi o totală nedumerire, prietena mea a căutat să mă lămurească.

— Cred că mai știi minte că Felicia urmează un curs de balet. Ei bine, ce se întîmplă cu baletul ăsta este o adevărată calamitate! În primul rînd nu vrea să meargă la cursuri. De cîte ori e ora de balet se găsește să facă altceva și numai cu mare greutate reușesc să plecăm de acasă. Iar în doilea rînd la cursuri este veșnic neatentă, se mișcă ca o mototoală și este mult în urmă față de alți copii. Din cauza asta, bineînțeles că profesoara n-a putut s-o pună solistă la serbarea pe care o pregătește acum. Auzi (continuă mama din ce în ce mai enervată) să-mi facă ea rușinea asta, să nu fie ea capabilă să fie solistă ca alte fetițe. De trei ani mă chinuesc cu baletul ăsta și uite ce rezultate. Pînă și Petrișor, băiatul cumnatei mele, e solist și ea nu e în stare de nimic.

— Bine, bine, am încercat eu s-o consolez, dar poate fetiței nu-i place baletul.

— Nu-i place? Să-i placă! De ce-i place Rodicăi, de ce-i place Ancăi, de ce le place la atîția copii? Numai ei nu-i place ei! Auzi, doamne, nu-i place baletul! Păi bine dragă, baletul este ceva foarte folositor în dezvoltarea corpului și apoi... toate mamele își dau copiii la balet. A mea de ce să nu meargă? De ce să nu reușească? De ce să nu-mi facă plăcerea asta? De ce să nu fie în rînd cu toți ceilalți?

— Bine, dar baletul nu este o „modă". Baletul este o problemă și de aptitudine. Știi bine că Felicia chiar dacă nu reușește să se evidențieze la balet, are însă alte înclinații.

— Știu, știu ce vrei să-mi spui, mi-o taie mama scurt. Să nu-mi faci iar o lecție despre aptitudini și despre talent: merg alții, trebuie să meargă și a mea. Mi-ai mai vorbit și altă dată despre talentul ei la desen. Din cauza asta, pentru că tu ai încurajat-o și i-ai dat nas, toată ziua stă și mîzgălește. N-o interesează decît creioanele colorate și acum de cînd lucrează și ea cu acuarelă, am numai pete pe fața de masă și pe covor. Cu asta mă aleg în urma „faimosului" ei talent la desen! Încheie mama jumătate răutăcios, jumătate ironic.

Nu mai urmăream ce spune. Mă gîndeam cu durere că există pe lume părinți care nu țin seamă de aptitudinile reale ale capilor lor și datorită unor ambiții personale își obligă copiii să facă lucruri care acestora nu le sînt pe placi...

În timpul acesta Felicia, mică, timidă, ședea lîngă noi, cu capul plecat și nu scotea un cuvînt.

— Îmi pare rău că ești atît de pornită împotriva faptului că Felicia pictează, spusei eu după o clipă de tăcere. Tocmai voiam să-ți spun ceva în legătură cu asta. Știi că la Palatul Pionierilor, la cercul de desen, lucrările fetiței tale au fost premiate. Dar probabil că asta te lasă rece (spusei eu cu ironie) fiindcă nu e vorba de balet...

Felicia ridică capul. Obrajii îi ardeau de bucurie. Și ochii mamei începură să lucească.

— Da? E adevărat? Sigur că mă bucură ce-mi spui. Dar spune drept nu e păcat să nu facă și balet, cînd copiii atîtor cunoștințe fac?

Cred că orice comentariu este de prisos!

Lili PLAIU

MIRIDIAN

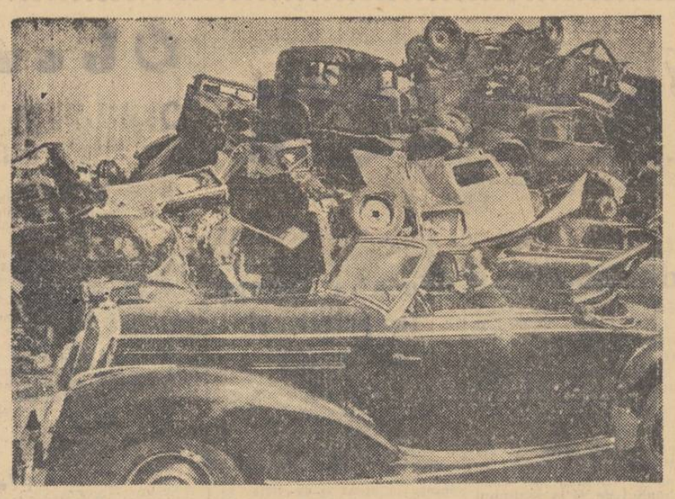

In cimitirul de mașini, „sculptorul" Cezar își alege „materia primă".

Și acum, iată și... „opera"

„Artă" comprimată

Cézar Baldaccini, din Marsilia, declarat în cadrul rubricilor mondene ale unor ziare drept sculptor, stă cam prost cu talentul. Desigur că nimeni nu poate pretinde ca toți sculptorii francezi să aibă talentul lui Rodin sau al lui Bourdelle. Numai că Cézar e tare ambițios. Lipsa talentului nu-l necăjește prea mult. In schimb lipsa de publicitate îl omoară pur și simplu. Și se știe că fără publicitate e cam greu să-i determini pe milionari să-și desfacă baierile pungii. El știe prea bine că pentru a gîdila simțurile atrofiate ale bogătașilor e nevoie de mult, mult zgomot.

Și cum artistul din el nu se producea cu nimic s-a trezit în schimb spiritul negustoresc. A pus deoparte dalta cu care ar fi putut să cioplească minunata marmură de Carrara și a pus mîna pe un aparat de sudat cu oxigen. A început apoi să facă fel de fel de aiureli din metal.

Dar cum și aceasta îi cerea prea multă muncă, a lăsat totul deoparte. S-a dus la un cimitir de mașini vechi, și-a ales cîteva drept „materie primă" și a asistat în timp ce acestea erau pregătite pentru a fi trimise la topit. Acolo, mașinile sînt turtite cu ajutorul unor prese puternice, și transformate în mari pachete de metal pentru a fi mai ușor transportate. Cézar nu a stat mult pe gînduri. A ales trei asemenea mari „calipuri" de fier vechi și le-a trimis la „Salonul de mai".

Culmea e că s-au găsit și oameni care să-i expună „capodoperele".

După cum știm însă informați nici măcar negustorii de fier vechi nu s-au arătat amatori să-și investească banii într-o asemenea afacere.

Copii închiriați

In America totul este de închiriat. Termenele de închiriere sînt însă diferite. Ele pot fi pentru o oră, pentru o zi, pentru o săptămînă și chiar pentru viața întreagă. Se pot închiria automobile, vapoare, paduri. Se poate închiria un șarpe care se plătește cu metrul, tablouri de Renoir sau Van Gogh de la muzeul municipal, pentru a împodobi pereții casei cu prilejul unui dineu de gală. Poți de asemenea să închiriezi și un șacal, pentru a-ți speria prietenii seara în grădină. In sfîrșit, ceea ce este mai tragic, se pot închiria și copii.

Despre acest lucru povestește cineastul Francois Reichenbach, care a vizitat Statele Unite. In articolul intitulat „Un părinte își închiriază copiii" din ziarul „L'Orient", Reichenbach arată că în cursul vizitei sale în S.U.A. a întîlnit părinți care își închiriaseră copiii. Unul dintre acești părinți se numește O'Leary și este irlandez de origină. Cei trei copii ai săi: Tom, Dick și Harry sînt gemeni. Tatăl lor îi plimbă de-a lungul Statelor Unite și îi prezintă la circuri. Tatăl lor îi închiriază cu precădere unor asociații de publicitate.

Astfel, ca urmare a faptului că cei trei gemeni seamănă leit cu actorul de cinema Harpo Marx, soția acestuia din urmă i-a închiriat pentru serbarea dată cu prilejul sărbătoririi zilei de naștere a soțului ei. Ei au călătorit cu avionul la Hollywood și s-au plimbat o după amiază întreagă în grădina în care Harpo își primea invitații. Dat fiind faptul că în cadrul recepției copiii au constituit, după cum relatează F. Reichenbach, punctul de atracție, la sfîrșitul recepției, un prieten al lui Harpo Marx s-a apropiat de tatăl copiilor și i-a adresat, cu aerul cel mai serios din lume următoarea rugăminte: „Dă-mi adresa dumitale. Îți voi închiria copiii la moartea scumpului meu Harpo. Tom, Dick și Harry, în vîrstă de 8 ani, vor fi îmbrăcați în negru și vor adăuga o notă reușită cortegiului mortuar".

Bineînțeles partea interesantă nu constă în faptul că tatăl celor trei gemeni a încasat pentru această serată suma de 300 de dolari, ci în aceea că cei trei copii n-au încredere în tatăl lor.

Într-adevăr cei trei gemeni au tot dreptul să facă acest lucru. Așa după cum au spus ei: „Meritul tatălui lor nu este nici unul, înafară de acela de a-i exploata" și împotriva căruia, după spusele lor „noi trebuie să ne apărăm". Ei califică drept o idioție faptul că legea americană îngăduie unor părinți să-și închirieze copiii în scopuri de afaceri.

Gangsterismul la Londra

Activizarea bandelor de gangsteri este un subiect la ordinea zilei la Londra. Recent, opinia publică a aflat noi amănunte cu privire la ultimele isprăvi ale gangsterilor și la lupta care se duce între diferitele bande. Ziarul austriac „Die Press" relata că un tribunal londonez a condamnat la închisoare cîteva persoane care au fost implicate într-un incident ce a avut loc. In spatele acestor condamnări se ascund însă cîteva lucruri care au fost ținute în cel mai mare secret. Pînă la sfîrșit ele tot au ajuns însă la urechile opiniei publice.

S-a aflat astfel că în timpul procesului martorii au fost supuși unor teribile presiuni pentru a nu face nici un fel de relatări. Presa a explicat aceasta prin acțiunile de intimidare întreprinse de gangsteri. De altfel, chiar în momentul incidentului, cei aflați la fața locului au fugit înnebuniți de frică pentru a nu putea fi citați ca martori. Cu toții știau că un om fusese împușcat în interiorul localului. Cu toate acestea el a fost aruncat pe stradă pentru a se crea impresia că asasinatul a fost comis în stradă. Urmele de sînge au fost cu grijă șterse, iar pînă la sfîrșit „nimeni nu a văzut nimic".

In ciuda acestor măsuri de precauție s-au găsit pînă la sfîrșit doi martori care să relateze adevărul. Cu ei s-au întîmplat o serie de „ciudățenii". Unul a fost ținut cîteva săptămîni sub cea mai severă pază polițienească. Apoi Scotland Yard-ul i-a aranjat emigrarea din țară, cu o destinație ținută în secret. Totul s-a făcut pe cheltuiala statului. Un alt martor, o tînără fată, se pare că se mai află și astăzi sub pază polițienească, avînd o permanentă escortă compusă din cinci dedectivi și un polițist. Semnificativ este și faptul că o altă femeie a fost invitată la Scotland Yard pe toate căile posibile dar de trei luni este de negăsit.

Toate acestea sînt legate de activitatea gangsterilor care terorizează pe proprietarii de cluburi. Bande de gangsteri au instituit taxe speciale pe care le impun proprietarilor cluburilor pentru a fi „apărați" de orice „pericol". Dacă aceștia nu plătesc „onorariul", bandele atacă cluburile, distrug mobilierul. Dacă metoda nu dă rezultate se recurge la crimă. Iar în momentul cînd poliția își face apariția, „operația" s-a consumat iar cei ce au avut norocul de a scăpa cu viață sînt atît de timorați încît nu cutează să spună nici un cuvînt.

Asemenea s-au întîmplat lucrurile și în cazul pe care l-am relatat mai sus. Se pare că a fost vorba de ciocnirea dintre două bande rivale.

In momentul de față există indicii că în cartierul londonez East End ar acționa două bande rivale. In spatele acestor organizații criminale se pare că există persoane interesate cărora activitatea gangsterilor le aduce profituri însemnate. Bandele de gangsteri dispun, după cum afirmă ziarul austriac, de pistoale automate, bombe cu gaz lacrimogen și grenade. Ele mai au la dispoziție un personal medical pentru tratarea răniților precum și avocați pentru apărarea celor prinși.

Iată așa dar cum se organizează o adevărată industrie a crimei. Ea arată prea bine cum descompunerea societății burgheze dă naștere la cele mai abjecte practici criminale.

Din culisele Pentagonului

Ce rol joacă Pentagonul, adică ministerul de război american, în elaborarea politicii interne și externe a Statelor Unite? Mulți comentatori din Occident afirmă că de fapt, în cadrul Pentagonului funcționează adevăratul guvern al S.U.A. Nenumărate fapte demonstrează că în acest cadru, cercurile militariste americane impun administrației linia lor politică. Că această linie urmărește înveninarea atmosferei internaționale, intensificarea cursei înarmărilor, în scopul sporirii profiturilor realizate de pe urma comenzilor de război, nu mai constituie pentru nimeni un secret.

Revista franceză „La Tribune des Nations" a publicat de curînd interesantele dezvăluiri ale publicistului Michel O'Hara cu privire la motivele pentru care Pentagonul și toate cercurile militariste se opun din răsputeri destinderii încordării internaționale și efectuării unei dezarmări generale și totale.

O'Hara vorbește despre faptul că opinia publică americană „începe să acorde o atenție deosebită problemelor organizării interne ale armatei și ale serviciilor sale. In acest fel se descoperă o serie de fapte scandaloase, care vor furniza material pentru polemicile apropiatei campanii electorale".

In continuarea corespondenței sale, pe care a trimis-o din New York, autorul se referă la o serie de fapte din culisele Pentagonului.

„Prima constatare — scrie autorul — constă în aceea că o parte însemnată a bugetului militar servește unor scopuri care nu au nici o legătură, apropiată sau mai îndepărtată, cu apărarea națională. Ilustrarea acestei situații ar putea umple un volum întreg. Să menționăm astfel numai cu titlu de exemplu existența unei anumite „rezerve funciare" de aproximativ 35 miliarde dolari, alcătuită din terenuri, imobile și alte bunuri care se află în proprietatea armatei. In mare parte, aceste imense domenii nu au nici o întrebuințare, dar armata refuză să le cedeze chiar și celor care oferă foarte mult... Vechile metode de contabilitate la care marina și anumite unități nu vor să renunțe, dintr-un „spirit de corp", costă pe contribuabil aproape un miliard de dolari. O altă sumă, tot atît de mare, este cheltuită exclusiv pentru a exista o diversitate în materie de îmbrăcăminte. Astfel, pentru ansamblul forțelor armate americane există aproximativ 750 de modele diferite de încălțăminte! Milioane de oameni trăiesc ca niște adevărați paraziți în sînul armatei americane și se opun cu toate forțele unor reforme care ar pune capăt privilegiilor lor. Toți laolaltă: birocrații atît de numeroși din statele majore, comercianții din orașele de garnizoană, diferiții furnizori ai intendenților, militarii de carieră, adaugă greutatea buletinelor lor de vot elementelor care pentru motive de politică externă nu doresc reducerea efectivelor".

Faptele relevate mai înainte arată încă o dată rolul pe care îl joacă cercurile militariste și cei care trăiesc de pe urma lor în agravarea încordării internaționale.

Scopurile „politicii agrare" a Bonn-ului

După cum reiese din datele oficiale, în cursul a zece ani — din 1949 pînă în 1959 — în Germania occidentală au fost ruinate nu mai puțin de 220.000 de gospodării țărănești mici și mijlocii, ai căror proprietari, siliți să-și părăsească pămînturile și casele, s-au transformat în proletari industriali sau agricoli.

Statistica arată că procesul lichidării gospodăriilor țărănești s-a desfășurat (și continuă să se desfășoare) într-un ritm mereu crescînd: în timp ce între anii 1949 și 1955 au fost lichidate ZILNIC, în medie, cîte 53 de gospodării țărănești din satele Germaniei occidentale, numărul gospodăriilor ce s-au desființat zilnic între anii 1956 și 1957 a crescut la 79, iar în anii 1958—59 s-a ajuns ca în fiecare zi să-și înceteze existența în medie 82 de asemenea gospodării.

220 000 de țărani vest-germani deposedați de 708.600 hectare de pămînt — iată un bilanț demn de „politica agrară" dusă de cei de la Bonn!

Ce s-a întîmplat cu aceste pămînturi? Parte din ele au fost „înghițite" de proprietarii marilor latifundii, faimoșii junkeri, „stîlpi" ai militarismului german și de gospodăriile chiaburești care se bucură de privilegii speciale în statul guvernat de Adenauer. Parte din ele și anume partea cea mai mare, a fost rechiziționată de autoritățile vest-germane pentru scopuri militare, atît pentru uzul Bundeswehrului cît și al trupelor de ocupație occidentale care staționează sub flamura atlantică pe teritoriul Republicii Federale. Și în această privință datele statistice sînt grăitoare: 185.000 ha. între anii 1945—1957; 212.404 ha. între anii 1957—1959 (cînd procesul remilitarizării R.F.G. s-a intensificat), iar în acest an, 50.000 ha. In total 447.404 ha. de pămînt au fost răpite țăranilor vest-germani spre a fi transformate în poligoane și cîmpuri de instrucție, aeroporturi militare etc., pe care au fost construite cazărmi și alte instalații militare, puse în slujba pregătirilor războinice desfășurate pe teritoriul Germaniei occidentale de militariștii vest-germani și „aliații" lor atlantici.

Deposedarea țăranilor mici și mijlocii din R.F.G. de pămînturile lor servește însă și sub un alt aspect politicii agresive dusă de cercurile conducătoare de la Bonn: pe de o parte țăranii deposedați de ogoarele și gospodăriile lor devin ținta propagandei revanșarde și agresive a noilor goebbelsi, care sub vechea lozincă hitleristă a „spațiului vital" le promit pămînturi în „regiunile din răsărit", pentru „eliberarea" cărora tinerii țărani rămași fără pămînt sînt ademeniți în rîndurile Bundeswehrului.

Iată doar cîteva date care demonstrează că, pînă și politica agrară a guvernului R.F.G. servește planurile agresive, războinice în slujba cărora se află Bonnul.

Pe cine apără „New York Times"

Nu de mult, comentînd incidentele din Congo belgian, „New York Times" emitea părerea că această colonie n-ar fi suficient de coaptă pentru a căpăta independența. Din comentariul respectiv se putea trage concluzia că congolezii ar fi niște copii mari, incapabili; că dacă n-ar fi avut norocul să fie conduși de „mărinimoșii" colonialiști europeni, atunci ar fi fost vai și amar de ei. Dacă va primi independența politică, lasă să se întrevadă ziarul, Congo va cădea din rai în haos...

Despre „raiul" congolez a furnizat recent date interesante o comisie care a cercetat situația sanitară din Congo belgian și alte regiuni din centrul Africii. Realitățile africane dezvăluite de raportul comisiei au demascat din nou cu tărie mitul prosperității în teritoriile dependente — mit întreținut de propaganda oficială a colonialismului, inclusiv „New York Times". După cum scrie „Varwaerts" (R. F. Germană), care a publicat extrase din raportul amintit, comisia a constatat că predispuși la tuberculoză sînt 6.000.000 din cele 13.500.000 persoane cît numără populația Congoului belgian. Aproape jumătate din populația țării este deci amenințată de spectrul bolii... Acest procent nu este ridicat doar în Congo belgian. Datorită mizeriei, a condițiilor deosebit de grele de viață provocate de exploatarea crescîndă a colonialismului, în Ruanda Urundi 60 la sută din populație e predispusă la tuberculoză.

Cum arată asistența medicală în aceste regiuni, după secole și decenii de „mărinimoasă" orînduire colonialistă? In Congo belgian revine un medic la 20.000 locuitori, în Ruanda Urundi la 56.000 locuitori, iar în nordul Ciadului un medic revine la 100.000 locuitori.

Raportul comisiei enumeră între cauzele care determină starea deosebit de grea a populației din Africa centrală alimentația insuficientă, metodele rudimentare de practicare a agriculturii, insuficiența școlilor și a personalului didactic.

Și acestea sînt doar cîteva din rezultatele nefaste ale activității „mărinimosului" colonialism apărat de „New York Times"...

DE PRETUTINDENI

PENTRU a-și împărți între ele o importantă colecție de picturi care cuprinde în total 87 de tablouri de Boucher, Corot, Rembrandt, Rubens, Watteau, Tițian, Van Dyk etc., între care 30 de capodopere, două mari muzee din S.U.A. — „Metropolitan" din New York și „National Gallery" din Washington — în loc de orice alt arbitraj, au... dat cu banul. Muzeul „Metropolitan" avînd mai mult „noroc", a pus mîna pe 16 din cele 30 de capodopere.

●

UN MARATON muzical are drept autor pe cunoscutul alergător francez Allain Mimoun. Spre deosebire de alți atleți din țările capitaliste care în timpul alergării țin în mînă o biblie minusculă, o amuletă, mă rog, fiecare

cu „talismanul" lui, el preferă ca în timpul alergării să fie însoțit de un automobil al cărui aparat de radio să transmită muzică de jazz. Mimoun a declarat că va încerca să folosească acest doping original și la Olimpiada de la Roma.

●

ECHIPATĂ pînă în dinți, poliția din orașul vest-german Osnabrück a pornit zilele trecute pe urmele unui făptaș necunoscut, care a răpit copilul de cîteva luni al unei familii din oraș. După scurte investigații hoțul a fost prins pe una din străzile orașului, împingînd fără nici o grijă cărucior cu bebelușul. Cel ce comisese „furtul" a fost un... băiețaș de patru ani, care a spus foarte calm polițiștilor că el de mult își dorea un frățior și acum în sfîrșit a reușit să-și facă rost de unul...

●

MEȘTERUL Arnold Hoyer din Tennelohe, Bavaria (R.F.G.) a confecționat recent un nou instrument muzical — o chitară cu tuburi — tuburi asemănătoare

re ca principiu cu cele folosite pentru orgă. Avantajul noului instrument este că emite tonuri mai clare și mai răsunătoare, pline de efect, mai ales la un solo.

●

ÎN URMA unei furtuni năpraznice în Marea Nordului și-au găsit moartea 1 milion de rîndunele și alte păsări. Mare parte din aceste păsări veneau dinspre Anglia și au fost surprinse de furtună în drumul lor spre Peninsula Scandinavă. Potrivit spuselor unui bătrîn navigator de prin partea locului această furtună care a răpus un milion de păsări e cea mai puternică din ultimii 40 de ani.

●

DIN CANADA ne parvine știrea unui record sportiv mai mult decît original. Amatorii de ping-pong din orașul Montreal au fost martorii unui meci de tenis de masă care a durat nici mai

mult nici mai puțin decît treisprezece ore și zece minute. În acest interval mingea nu a căzut nici o singură dată. În tot acest timp „recordmenii" (niște studenți) s-au mărginit să joace la „tăcăneală".

●

PRIMARUL orașului Amsterdam, a inaugurat în cadrul unei solemnități, casa recent renovată din localitate, în podul căreia a trăit ascunsă, în anii ocupației naziste, Anne Frank și familia ei și unde tînăra fată a scris memorabilul ei jurnal cunoscut azi în lumea întreagă. În fiecare zi, timp de două ore, „casa Annei Frank" își deschide porțile în fața vizitatorilor.

●

WILLIAM FOYLER din Maldon (Anglia) este de 30 de ani președintele asociației pescarilor amatori din localitate. În aceste trei decenii n-a reușit să prindă nici măcar un singur pește.

●

ÎN PERIOADA 11 iunie—12 septembrie în localitatea balneară Lugacioviță din R. Cehoslovacă va avea loc „Vara culturală internațională 1960 a țărilor de democrație populară". Această campanie are drept scop cunoașterea mai îndeaproape de către cetățenii cehoslovaci a vieții culturale din țările prietene — U.R.S.S., Rominia, R.D.G., Polonia, Ungaria, R. P. Chineză, etc.

În decursul acestei campanii, oameni de artă din aceste țări vor da o serie de concerte și spectacole, vor ține conferințe.

●

PRECUM SE ȘTIE în Antarctida se formează aisberguri uriașe. Potrivit ultimelor observații, unele din aceste aisberguri au o lungime de 180 km și lă-

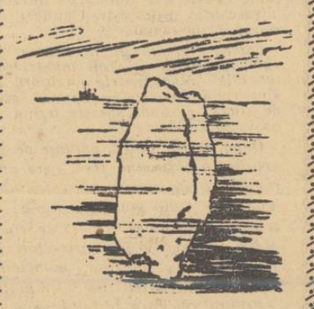

timea la fel. Un astfel de aisberg se ridică deasupra apei la înălțimea de 40 m, iar în adîncime aproape cu 300 m. Interesant este faptul că fiecare din aceste aisberguri are un debit de apă egal cu debitul de ani de zile a unui fluviu de mărimea fluviului Volga.

In peninsula Kola

Corespondență specială pentru „Magazin"

Dacă ar depinde de mine alegerea mijloacelor de locomoție, în viitor aș prefera sania trasă de reni. Ce plăcere deosebită de a aluneca ușor peste gheața de pe rîul Tuloma, trasă de patru animale care fug vioi și a căror copite aruncă în sus o adevărată pulbere de zăpadă. Trap — tropăitul copitelor constituie un acompaniament susținut la alunecarea saniei de-a lungul zăpezii. Și apoi senzația de a zbura — dar fără goluri de aer. Și dacă în acest fel nu se pot parcurge sute de km pe oră totuși pot fi străbătuți peste 150 de km. Atelajul de reni poate parcurge 1.500 de m. în 2 minute și jumătate și se poate opri în mod abrupt de îndată ce vizitiul lasă din mînă „Khorei"-ul, un par lung pe care îl întrebuințează spre a-i conduce.

Creșterea renilor constituie o îndeletnicire importantă pentru popoarele băștinașe din extremul nord: Saami, Komi și Nanti. Aceasta le asigură carne, lapte, îmbrăcăminte și cîte odată chiar locuințe. O gospodărie colectivă numită „Tundra" — cunoscută ca gospodărie „milionară" mulțumită prosperității sale, dispune de o cireadă de 25.000 de reni, aproximativ o treime din numărul renilor domesticiți din peninsula Kola. Aceștia au nevoie de multă atenție. Mușchiul special pentru reni, care constituie hrana lor preferată, crește numai o jumătate de milimetru într-un an. Odată ce acesta este mîncat pînă la pămînt, are nevoie de 20 de ani pentru a crește la loc. De aceea cirezile de reni trebuie să fie în continuă mișcare. Fiecărui animal trebuie să i se asigure un teren de păscut de 100 de hectare și animalele sînt rotate în așa fel încît fiecare suprafață de păscut să fie întrebuințată doar la 3—6 ani odată. O altă însușire a renilor este că ei se împerechează numai în regiunile în care s-au născut.

In apropiere de Murmansk a fost înființată o fermă experimentală pentru reni unde se acordă o atenție deosebită felului în care aceștia se hrănesc, precum și îmbunătățirii hranei lor. Printre alte lucruri descoperite aici este și acela că pentru a îmbunătăți capacitatea de producție de carne a acestor animale trebuie să li se taie minunatele coarne. Momentul cel mai economic pentru a obține o carne cît mai suculentă este la vîrsta de numai 5—6 luni. Tot la această vîrstă pieile lor gălbui sînt cele mai potrivite pentru a fi transformate în îmbrăcăminte și încălțăminte.

Am întîlnit o tînără fată, Nina Konieva, aparținînd poporului Komi, membră a gospodăriei „Tundra". Svelta, cu părul negru, puțin ondulat, și cu culoarea feței deschisă, această fată s-a dovedit a fi cu totul deosebită de cum credeam că ar fi poporul Komi — care în Occident este adesea numit popor de „eschimoși". Părinții și bunicii fetei fuseseră toți crescători de reni. Ea însăși a crescut într-un cort căptușit cu piei de reni și membrii familiei sale își confecționează încă și acum hainele din piei de reni. Dar Nina studiază fizica și matematica la Institutul din Murmansk, cunoaște limba germană pe lîngă limbile komi și rusă și speră să se întoarcă în gospodăria „Tundra" în calitate de profesoară. Prietena sa, Valentina Kocikovo este de origină Sami (laponă). Pentru acest popor nu a fost încă fixat un alfabet. Valentina studiază filologia și se va întoarce de asemenea în satul său unde membrii familiei sale sînt crescători de reni. Doi din frații ei sînt tehnicieni în domeniul radiofoniei iar altul pictor. Astfel se vede limpede că popoarele băștinașe, cîndva înapoiate, din peninsula Kola se bucură din plin de avîntul economic și cultural al acestei regiuni. Valentina m-a informat că recent a fost publicată prima colecție de povești populare Sami în traducere rusă la Murmansk și că un institut din Leningrad elaborează o formă scrisă a limbii Sami.

O altă ramură interesantă a economiei animale sînt cooperativele pentru blănuri care se dezvoltă necontenit. Am vizitat o cooperativă de stat de acest fel situată nu departe de Murmansk care în cursul acestui an va pune pe piață 10.000 de blănuri de vulpi albastre și 20.000 de blănuri de nurci. Prokopie Vorobiev, președintele gospodăriei, mi-a arătat că obiectivul de plan pentru 1965, care va fi îndeplinit în curs de un an sau doi este de 30.000 de blănuri de vulpi albastre și 70—80.000 de blănuri de nurci anual. Această gospodărie este doar una din cele șase similare din peninsula Kola. Alte astfel de gospodării urmează să mai fie înființate într-un viitor apropiat. Planul prevede ca fiecare din numeroasele colhozuri de pescari din peninsulă să aibă și o gospodărie pentru blănuri întrucît peștele constituie una din cele mai de seamă surse de alimentare pentru vulpi și nurci. Vulpile — ținute în cuști individuale, sînt foarte prolifice — ele nasc cîte 12—18 pui odată. S-a obținut chiar un record de 22 de pui. In cursul primelor două luni puii sînt hrăniți de mamele lor și deoarece numărul puilor este mare nu e de mirare că mamele sînt mereu înfometate. Femelele mănîncă în fiecare zi aproximativ cît cîntăresc — peste 3 kg. Sînt hrănite de 6 ori pe zi, chiar și noaptea tîrziu. Hrana obișnuită constă din pește de la Combinatul pentru prelucrarea peștelui de la Murmansk și din carne de focă. Dar se acordă atenție spre a li se administra o hrană variată adăugîndu-se concentrate de vitamine, ulei de pește și săruri minerale. Mamele bine hrănite nasc pui cu blănuri frumoase.

La vîrsta de 5—6 luni, puii au blana cea mai frumoasă, de nuanță argintie și albastră cenușie. Dacă această blană este deosebit de frumoasă, puii sînt cruțați timp de cîțiva ani pentru prăsilă. O treime din numărul existent al vulpilor este înlocuit cam la 3 ani.

Dar ironie a ironiilor pentru o vulpe! Carnea vulpilor omorîte este tocată mărunt cu boabe de cereale și dată apoi de mîncare puilor de găină...

Sania trasă de reni este gata de plecare pe rîul Tuloma, lîngă Murmansk

Nurcile, care sînt foarte asemănătoare cu rișii, sînt „teribil de sălbatice", mi-a arătat Vorobiev. Nurcile trebuie ținute de asemenea în cuști separate și ele sînt hrănite aproximativ la fel ca vulpile. Dar nurcile femele nu nasc mai mult de 5—6 pui odată. Culoarea nurcilor pe care le-am văzut era brun închis, sau aproape aurie. Se întreprind experiențe pentru a obține o întreagă serie de noi nuanțe. După cîte am putut constata, în jurul orașului Murmansk — iar ulterior și în Karelia sovietică — este limpede că în curînd vor exista importante disponibilități de blănuri de nurci sovietice pe piața internațională. Lucru curios, toate aceste nurci sînt coboritoare din 83 de nurci importate din Statele Unite acum 25 de ani. Creșterea animalelor cu blănuri a devenit atît de rentabilă, mi-a arătat tov. Vorobiev, încît urmează să fie înființate și alte ramuri, de pildă, pentru biberii de lac și de riu din Siberia precum și pentru jderi.

Mai tîrziu la Petrozavodsk, Ivan Bielaev, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Autonome Karelia, mi-a arătat că creșterea animalelor pentru blănuri constituie o nouă ramură importantă a economiei animale. Deocamdată lucrurile sînt la început, dar în anul 1959 au fost produse 43.000 de blănuri de nurci și pînă în 1965 producția va spori la 250.000 de blănuri de nurci și 60.000 de blănuri de vulpi anual. Aceasta este o realizare considerabilă.

Așadar este limpede că în peninsula Kola bogățiile obținute din mare, din tundră și din solul înghețat sînt valorificate cu multă grijă. Mai la sud, în Karelia, am putut de asemenea să mă conving cum bogăția oferită de păduri este cu pricepere gospodărită.

W. G. BURCHETT

Gospodărie pentru creșterea animalelor cu blănuri scumpe

MASELE PLASTICE

IN CONSTRUCȚIA DE MAȘINI

(Urmare din pag 1-a)

trecerea materialelor plastice topite prin orificii de diferite forme, se obțin benzi, fire și tuburi. Datorită acestor proprietăți, fabricarea diferitelor piese din material plastic se simplifică foarte mult. Pentru a confecționa o ușe de automobil din metal este nevoie de șapte matrițe diferite, în timp ce pentru a confecționa o aripă de ușe din material plastic se recurge numai la două matrițe. Pentru a confecționa o aripă de avion din aliaje metalice ușoare, se folosesc zeci de mii de nituri, în timp ce pentru a le confecționa din material plastic nu este nevoie de nici un nit.

La noi în țară, tînăra noastră industrie de materiale plastice a pășit în ultimii ani înainte, cu foarte mult curaj și vioiciune. În Proiectul de Directive ale Congresului a III-lea se prevede o ridicare a producției de materiale plastice de la 3,8 mii tone în 1959 pînă la peste 95 mii tone în 1965, ceea ce corespunde unei creșteri de peste șaisprezece ori.

Această dezvoltare vertiginoasă este rezultatul muncii persistente și creatoare a chimiștilor de la noi din țară, a muncitori or și tehnicienilor din cooperativele de cercetări de la ICECHIM, CHIMIGAZ și PETROCHIM, care, în colaborare cu Institutele de Cercetă i ale Academiei R.P.R. și cu inginerii din uzine, au reușit să aducă nivelul tehnicii noastre la nivelul tehnicii mondiale. Aceasta se oglindește în numeroasele brevete de invenții publicate și în comunicările prezentate de cercetătorii noștri la congresele științifice mondiale.

Țara noastră este bogată în resurse de materii prime pentru obținerea materialelor plastice. Din petrol și cărbune, gaze naturale și gaze de ardere, precum și din deșeuri lemnoase ca ciocuri, rumeguș de lemn, coceni de porumb, paie și coji de semințe de floarea-soarelui, se obțin produși intermediari prețioși. Prin transformarea acestor produși a apărut sortimentul de materiale tehnice care a contribuit la dezvoltarea industriei noastre constructoare de mașini. Astfel, au apărut roți dințate, caracterizate prin faptul că nu fac zgomot în timpul funcționării, robinete, țevărie, și lagăre care se folosesc la uzinele „23 August", „Republica" și „Reșița". S-au fabricat de asemenea numeroase piese pentru mașini textile, iar la uzinele „Semănătoarea" se studiază înlocuirea tablelor și a sitelor metalice de la combine prin material plastic. Problema construcției de ambarcațiuni din materiale plastice este în cercetare la uzinele I.E.I.L. Reghin, în timp ce uzinele „Steagul Roșu" și „Tudor Vladimirescu" studiază folosirea pieselor din materiale plastice în construcția de autovehicule.

Caracterul multilateral și îndrăzneț al aplicării materialelor plastice în construcția de mașini deschide noi perspective în fața tehnicienilor noștri, antrenînd rapid industria noastră pe calea celei mai înaintate tehnici.

Ing. Veronica ALEMAN

LA VALEA CĂLUGĂREASCĂ

(Urmare din pag 1-a)

În combinat nu vom întîlni butoaiele de lemn nelipsite din cramele obișnuite. Vinul este depozitat pentru fermentare în vase de beton armat căptușite cu un fel de email special. Întregul proces de producție se desfășoară pe două linii de fabricație, una pentru vinuri albe și vinuri aromate și alta pentru vinuri roșii.

Deși instalația de vinificare pare destul de complicată, mustul parcurgînd prin diferite instalații de la zdrobitori pînă la cisternele de fermentare, 90 de metri la linia de vinuri albe, 65 metri la vinul roșu și 60 metri la vinurile aromate totuși procesul de producție decurge în mod rapid. În afară de aceasta, instalațiile de prelucrare funcționează la un înalt grad de perfecțiune iar mustul și vinul parcurge de la zdrobitoare și pînă la instalația unde se face în mod automat îmbuteliera în sticle, un drum complet închis. Supravegherea procesului de producție se face de la tabloul de comandă sau de la aparatele de măsură și control de la instalații. Toate conductele prin care circulă mustul și vinul sînt din oțel inoxidabil. Datorită tuturor acestor caracteristici cît și capacității mari a instalațiilor, combinatul poate vinifica într-o campanie circa 150—160 vagoane de struguri, obținînd 10—11.000 de hectolitri de vinuri de calitate superioară care îndeplinesc toate condițiile cerute de piața internă și externă. De subliniat că pentru întreaga cantitate de vin obținută într-o campanie, există capacitate de stocare în tancurile metalice inoxidabile din sala de depozitare și tratamente.

Ceea ce atrage atenția în mod deosebit în cadrul combinatului este și faptul că majoritatea personalului de înaltă calificare care îl deservește, este format din tineri. Inginerul Theodor Giosanu, tehnicianul pivnicer Constantin Grigorescu, mecanicul șef Mihai Teodorovici, chimiștii Sofia Taraș, Victoria Balteș și Constantin Icătoriu, cu toții sînt entuziasmați și mîndri de sarcina ce le-a fost încredințată, de a dirija și asigura buna desfășurare a procesului de producție în secțiile combinatului de vinificare; la vinificarea primară și fermentare, la concentrarea mustului, la depozitare și tratamente și îmbuteliere și pasteurizare, la sampanizare, sau în laboratoarele de cercetare și secția de subproduse.

Combinatul de vinificație pe care vi l-am descris în linii mari aparține de stațiunea experimentală a Institutului de Cercetări Horti-Viticole (I.C.H.V.), de la Valea Călugărească, iar utilajele au fost montate rapid și bine de mecanicii din echipa lui Ion Constantinescu și de alte echipe su bconducerea lui Ion Rădulescu.

Un frate mai mare al acestui combinat de vinificație a fost construit în același timp și la Tohani, aparținînd de Trustul regional G.A.S. Ploești. Cele două combinate au procesul de producție asemănător în sectoarele de exploatare. Le deosebește însă faptul că la cel de la Tohani capacitatea de prelucrare este dublă față de cea a combinatului de la Valea Călugărească. Aceasta din urmă are însă în toate sectoarele și diferite tipuri și sisteme de mașini pentru vinificare, mașini care vor fi folosite de către lucrătorii de la stațiunea I.C.H.V. Valea Călugărească pentru diferite cercetări.

Ridicarea celor două combinate de vinificație, a început nu cu mult timp în urmă (construcția Combinatului de vinificație de la Valea Călugărească a început în aprilie 1959 iar în toamna aceluiași an s-au efectuat primele probe de producție). Acum se efectuează și ultimile lucrări de finisaj și punerea la punct a procesului de producție pentru ca ele să poată funcționa din plin în acest an. La Valea Călugărească mecanicii din echipa condusă de Gheorghe Diaconu, zugravii din echipa lui Ion Satmari, sînt gata de a pleca pe alte șantiere.

Cu ajutorul combinatelor de la Valea Călugărească și Tohani o parte din producția de struguri a Dealului Mare, destinată vinificației, va fi valorificată în mod superior, rapid și economic.

Funcționînd la un înalt nivel de tehnicitate, necunoscut pînă în prezent în țara noastră și chiar în alte țări, cele două combinate de vinificație vor aduce totodată o mare contribuție la realizarea unor vinuri de calitate superioară și ieftine.

I. ILIEȘ

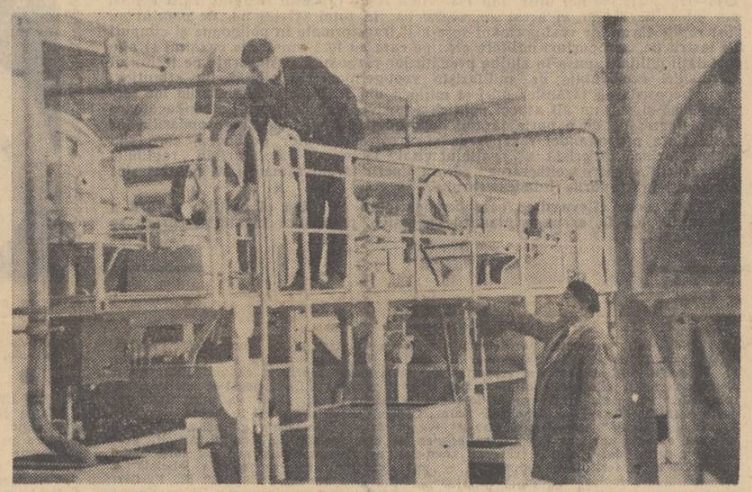

In interiorul combinatului toate utilajele sînt puse la punct, așteptînd campania de vinificație.

Avionul SUBTERAN

Povestire științifico-fantastică

Un îndrăzneț proiect al inginerului Matei Holban prevede construirea unui drum subteran, în linie dreaptă, București—Moscova cu ajutorul unei rachete care să străpungă, ca un sfredel, subsolul. Lucrările de construire a rachetei sînt urmărite de o bandă de spioni și sabotori care încearcă să împiedice realizarea ingeniosului proiect. După multe peripeții spionii sînt arestați și tunelul este construit.

CAP. VII
IN CARE ASISTAM LA DEZNODAMINTUL INTREGII POVESTIRI

La Ungheni clădirea noii gări, recent terminată, era pavoazată de sărbătoare cu drapele românești și sovietice. De fapt gara nu prea semăna cu altele ci părea mai curînd o stație de metrou. O clădire frumoasă, cu două etaje, situată în centrul localității, n-ar fi dat nimănui de gîndit că era localul gării, dacă pe ea n-ar fi scris cu litere de neon „Gara-tunel Ungheni". Prin ușile turnante, zeci și zeci de persoane intrau în imensul hol și de aici erau transportate pe scările glisante spre peronul din subsol. O mulțime de oameni așteptau aici înfrigurați sosirea din minut în minut a primului tren subteran.

De-o dată, megafoanele instalate în zeci de colțuri ale peronului, ornamentut cu plăci de marmoră și frumoase baso-reliefuri, prinseră glas: „Atențiune. Atențiune! Peste trei minute va intra pe peron primul tren ultra-expres București—Ungheni, plecat din București acum 50 de minute.

Lumea fremăta de nerăbdare. Deodată se auzi un zgomot neobișnuit. Toți întoarseră privirile spre gura tunelului. Megafoanele anunțară din nou: „Tovarășii sînt rugați să nu se apropie prea mult de culoarul de sticlă, pe unde sosește trenul. Suflul gazelor poate provoca accidente".

După aceea, parcă plutind pe un nor alb, își făcu apariția neobișnuitul tren, care opri lin în dreptul peronului. Ușile masive ale culoarului se deschiseră și în aplauzele celor prezenți, primii navigatori subterani văsîră veseli afară. În frunte era Victoria, urmată de Matei, de numeroși constructori ai rachetei, tunelului și ai trenului subteran, muncitori, ingineri și tehnicieni, precum și diferite oficialități.

Printre cei care îi întîmpinau, Matei îl zări de la distanță pe Alexei Karasov. Se îmbrățișară cu căldură, ca doi buni prieteni.

La mitingul care avu loc, inginerul Matei Holban anunță, în aplauzele tuturor, terminarea primei porțiuni a tunelului de pe teritoriul românesc. Nu uită să pomenească faptul că realizarea planului de construire a trenului cu reacție — botezat de constructori „avionul subteran" — aparține Victoriei Istrate. Mulțumi cu căldură oamenilor de știință sovietici pentru sprijinul neprecupețit adus înfăptuirii acestei importante realizări. În încheiere anunță că și pe porțiunea București-Episcopia Bihorului lucrările tunelului se află într-o fază avansată.

După aceea a luat cuvîntul inginerul Alexei Karasov, care anunță celor de față că porțiunea sovietică a tunelului subteran pe distanța Kiev-Ungheni a fost terminată și că în timp ce se lucrează la terminarea porțiunei Kiev-Moscova se va realiza conectarea tunelului românesc cu cel sovietic. În scurt timp trenul subteran va putea parcurge distanța București-Moscova în mai puțin de trei ore.

La masa tovărășească organizată de sovietul orășenesc în onoarea constructorilor, cei doi prieteni, Matei și Alexei, se așezară alături. Matei îi povesti cu însuflețire amicului său despre descoperirea zăcămîntului atît de prețios pentru economia națională a țării. Acum echipe speciale de geologi însoțeau mersul rachetei care se îndrepta spre apus. Era posibil ca în porțiunea în care racheta va străpunge munții să dea la iveală alte bogății ale subsolului, încă nedescoperite.

Cînd începu dansul, Matei și Victoria se găsiră, nici ei nu-și mai amintesc cum, în mijlocul ringului. Ochi în ochi, mînă în mînă, doi tineri pluteau pe aripile dansului întocmai cum plutiseră cu o oră în urmă în trenul subteran. Uitaseră de tot și de toate.

Un ropot de aplauze îi trezi. Se pomeniră înconjurați de zeci de oameni care le întindeau mîinile pentru a-i felicita, care le urau veseli, fericire și succes în viață.

Atunci punînd pumnul la gură în chip de microfon, inginerul Nicolae Hurmuz anunță: „Atențiune, Atențiune! Dăm ultimile știri: Astăzi tinerii constructori ai tunelului și trenului subteran, Victoria Istrate și Matei Holban s-au logodit. Urăm tinerilor logodnici înfăptuirea tuturor viselor lor. Le adresăm felicitările cele mai călduroase".

De undeva, de departe, se auzi semnalul caracteristic al trenului cu reacție care își chema călătorii pentru călătoria de întoarcere.

Paul MARIAN și Simion SĂVEANU

SFÎRȘIT

MAGAZIN MEDICAL

Alimentația muncitorilor din schimbul de noapte

Procesele de activitate vitală a organismului și în primul rînd metabolismul, se caracterizează, printre altele, prin aceea că au o anumită periodicitate în timpul celor 24 de ore, cît durează o zi și o noapte. Este vorba de un anumit ritm de activitate în timpul unei zile complete. Așa, bunăoară, în timpul zilei metabolismul este mai ridicat decît în timpul nopții. S-ar părea că ar fi suficient să lucrăm cîteva săptămîni, de noapte, ca să ne obișnuim în asemenea măsură, încît ritmul proceselor metabolice să se inverseze. În realitate, cercetările întreprinse de Institutul de alimentație al Academiei de Științe Medicale din U.R.S.S. au dovedit că ritmul activității vitale nu se schimbă nici după mai mulți ani de la trecerea din schimbul de zi la schimbul de noapte.

Activitatea proceselor metabolice fiind mai scăzută în timpul nopții, trebuie compensată, ajutată, atît în scopul păstrării sănătății, cît și al menținerii unei înalte capacități de muncă.

Nivelul proceselor metabolice depinde, în mare măsură, de regimul alimentar și de calitatea hranei.

Cei ce muncesc în schimbul de noapte trebuie să mănînce odată în plus în cele 3—4 dimineața. La această oră procesele de inhibiție ale activității nervoase superioare sînt mai puternice. Alimentîndu-ne la această oră, acoperim energia cheltuită și mai ales ridicăm nivelul proceselor metabolice. Drept urmare, de îndată ne simțim mai bine.

Valoarea în calorii a „gustării de noapte" depinde desigur de greutatea muncii prestate. În toate cazurile însă, gustarea trebuie să conțină proteine, care ridică procesele metabolice. Printre alimentele bogate în proteine, care se recomandă în acest caz, citățm brînza, cașul, laptele, ouăle și carnea. Aceste alimente la care se adaugă pîinea, sînt bogate însă nu numai în proteine, ci și în alte substanțe alimentare utile organismului. Dacă adăugăm verdețurile (ceapa verde, ardeiul gras, roșiile etc.) avem și vitaminele necesare. Cele mai importante vitamine sînt C, B1 și B2.

Gustarea de la 3—4 dimineața va face să micșorăm cantitatea mesei de după lucru, deci de dinaintea somnului, ceea ce este sănătos. Nu se recomandă să ne culcăm cu stomacul încărcat. Masa principală o vom lua deci după somn.

Înainte de a pleca la lucru trebuie să cinăm. Muncitorii ce îndeplinesc muncă fizică grea este bine să mănînce cam următoarele în timpul cinei de dinaintea intrării în schimb:

felul întîi — 100 gr. carne cu o garnitură de zarzavat
felul doi — 100 gr. de caș și un pahar cu lapte.

Dr. V. IVANOV

REGIMUL CARDIACILOR

Inima, așezată deasupra stomacului și intestinelor, este pusă la grea încercare în funcția ei, cînd acestea din urmă, prea pline și destinse de alimente și gaze, o presează cu putere. În asemenea cazuri, chiar un om tînăr, cu inima sănătoasă, poate simți bătăi de inimă cu sufocații și dureri, care deși sînt în dreptul inimii, nu sînt însă din pricina ei. La un om mai vîrstnic și mai ales un bolnav de inimă, asemenea suferințe apar mai ușor și pot da sau agrava o boală de inimă.

Adesea auzim despre unii oameni care se trezesc noaptea din somn cu sufocații, bătăi de inimă sau chiar dureri cînd au dormit pe partea inimii, care este și a stomacului și s-au liniștit repede, odată întorși pe cealaltă parte sau ridicîndu-se din pat. Aceasta li se întîmplă mai ales după o masă mai abundentă, cu alimente grele, cînd s-au culcat cu stomacul plin.

Putem preveni asemenea neajunsuri dacă respectăm unele reguli de igienă alimentară obligatorii pentru omul sănătos și cu atît mai mult pentru bolnavul de inimă.

Aceste reguli sînt:

— Respectarea orarului meselor.

— Mesele să nu fie prea abundente cantitativ și nici prea „grele" calitativ.

— Nu mîncați dimineața fără să mîncați, iar cei care prin specificul muncii lor nu pot veni la masă la ore regulate, să-și ia cu ei alimente pentru mese mici în pauzele de lucru. O masă bună va fi și igienică doar în măsura în care este alcătuită din alimente variate și hrănitoare, în cantități moderate.

— Respectați tihna mesei. Cine înfulecă mîncarea în grabă, cu nervi și mai și vorbește în timp ce mestecă, înghite mai mult aer decît alimente, își balonează pîntecele și i se îngreunează respirația.

— Mestecați bine și cu răbdare, pentru a fărîmița și îmbiba bine alimentele cu salivă, ceeace ușurează mult mistuirea lor.

— Alimentele prea fierbinți și mai ales apa de la gheață în cantitate mare sau băută repede, sînt dăunătoare organismului, iar bolnavilor de inimă le provoacă adesea accidente grave (crize de angină pectorală etc), uneori chiar mortale. Un singur pahar cu apă prea rece, baut în grabă, poate provoca o criză cu puternice dureri în piept la un suferind de angină pectorală sau unui om mai vîrstnic, care pînă atunci n-a avut niciodată vreun semn de boală de inimă.

— Odihna de după masă e de dorit, mai ales pentru bolnavii de inimă. Trebuie să treacă 2—3 ore de la masa de seară, pînă vă culcați pentru somnul de noapte, timp necesar evacuării alimentelor din stomac în intestine, pentru a feri inima de apăsarea stomacului plin.

Bolnavul de inimă trebuie să fie un om cumpătat în alimentație, ca și în activitatea lui zilnică. Pentru a păzi o inimă bolnavă greutatea corpului trebuie ferită de surplusuri. De aceea cardiacul trebuie să-și controleze regulat greutatea (în fiecare lună), iar cei obezi să slăbească treptat 1½—2 kg. lunar pînă ajung la greutatea normală în raport cu vîrsta și înălțimea lor.

— În alimentația obișnuită, predominanta unei grupe de alimente în dauna alteia, sau exclusivitatea ei în compoziția regimului alimentar (de ex. alimentație exclusiv sau predominant cu grăsimi și carne) este dăunătoare organismului.

— În general regimul alimentar al bolnavilor de inimă cere moderație în consumul de albuminoide (carne și derivate etc). cu reducerea grăsimilor și cu sare cît mai puțină sau deloc. De la caz la caz, în raport cu felul boalei de inimă și cu stadiul ei, se indică regimuri alimentare speciale (regim împotriva: arteroscleroze, hipertensiuni arteriale, obezități, insuficienței cardiace etc.), subiecte asupra cărora vom mai reveni.

Material redactat de Centrul de Asistență a Cardiacilor — ASCAR

Rămase din bătrîni

Unghiile și... hoțul

Este știut că pielea fină a copilului mic nu poate suporta murdăria, sub nici o formă. Pentru sugar, baia făcută corect și cu regularitate reprezintă o necesitate primordială.

Din același domeniu al bunei îngrijiri face parte și tăiatul unghiilor. Unghiile copilului se taie cu o forfeculă de preferință rotundă, ștearsă în prealabil cu alcool. La sfîrșitul micii operațiuni vîrfurile degetelor sînt șterse cu o bucățică de vată, îmbibată de asemenea cu alcool.

Azi, mamele, în imensa lor majoritate, știu să-și îngrijească bine copiii, chiar dacă li se întîmplă cîte o dată să uite de unghiile micuțului. Alteori, însă, prin unele case se petrece un lucru mai supărător: se opune bunica sau mama soacră. Pasă-mi-te, nu e voie să-i tai copilului unghiile înainte de vîrsta de un an. Altfel va deveni... hoț!

E vorba aci de o credință veche, azi în curs de dispariție. Într-adevăr, e suficient să ne gîndim la lipsurile esențiale de ordin igienic în care cei mai mulți din copii, în trecut, își trăiau primii lor ani. De unde foarfece, de unde spirt, de unde vată? E pe deplin posibil ca în astfel de condiții îndepărtarea unghiilor copilului mic să fi dat adeseori infecții ale degetelor. Înaintașii noștri au făcut desigur legătura între aceste infecții și tăiatul unghiilor, fără să-și explice cauza, deoarece pe atunci nu se știa nimic despre microbi. Atunci ei s-au gîndit că e mai prudent să-i lași copilului unghiile să crească, decît să-l expui la infecții. Iar în vechime, diferitele recomandări sau opreliști igienice erau de obicei întărite prin amenințări bazate pe ignoranța oamenilor, pe credința în intervenția unor forțe supranaturale. Așa se va fi născut și povestea cu copilul care ajunge hoț dacă-i tăiem unghiile înainte de a împlini un an, poveste rămasă din bătrîni și în care, din păcate, mai cred și azi unele mame.

Dar azi, cînd în orice casă e o nimica toată să existe o foricică, un pachețel de vată și o sticlă cu spirt medicinal, ce rost mai poate avea să fie lăsate copilului unghiile mari? Sub unghii se adună murdărie și microbi pe care copilul îi înghite cu ușurință ducîndu-și mereu mînuțele la gură. E nevoie ca degetele lui să fie în permanență curate, și ca ele să fie cu adevărat curate trebuie ca unghiile să fie tăiate scurt. Este limpede că se poate face acest lucru în toată liniștea, fără nici un fel de teamă pentru viitorul copilului!

Dr. A. G.

Carnetul psihologului

Educația începe în prima zi de viață

— Iată-ne la sfîrșitul primului an de viață al lui Răducu și deci la sfîrșitul călătoriei noastre.

— Mi-ați făgăduit că veți lămuri ceea ce ați afirmat în prima noastră convorbire: educația începe în prima zi de viață.

— Ba chiar ceva mai înainte, deși indirect. Este vorba despre organizarea mediului ambiant.

— Mediul ambiant este patul, apoi tarcul și mai tîrziu camera. Aci sînt strînși în jurul copilului educatorii lui neinsuflețiți: obiectele cu toată comoara de minunății pe care o reprezintă fiecare pentru copilul flămînd de cunoaștere. Obiectele, deși nemișcate, dar putînd fi privite, auzite, manipulate, îi dau lui Răducu „lecții" foarte necesare despre forme, culori, mărimi, raporturi spațiale. Tot ele „cheamă" ulterior cuvintele, dîndu-le un conținut concret.

În organizarea mediului ambiant sînt posibile două greșeli: O cameră prea goală reprezintă o realitate înconjurătoare sărăcită care nu va oferi copilului „materia primă" necesară activității sale de cunoaștere. Răducu însă n-a auzit încă de existența unor filozofi idealiști care afirmă că ideile creează realitatea materială și dacă ar auzi nu le-ar acorda prea mare atenție. Materialist prin definiție, copilul nu se poate mulțumi cu investigarea vreunei „realități lăuntrice" ci are nevoie de realitatea materială palpabilă pe care s-o simtă în vîrful degetelor, care să-i impresioneze văzul, auzul, mirosul. Numai în temeiul ei cuvintele vor aduce ideile. Iar o cameră goală seamănă cu un pustiu.

Tot astfel nu este recomandabilă nici o cameră prea încărcată. În afară de inconveniențe de ordin igienic ea pune și unele piedici dezvoltării psihice. O ambianță prea încărcată depășește posibilitățile de percepție ale copilului, îi obosește și descurajează. Pereții plini de tablouri, culorile prea vii ale zugrăvelii sau tapetelor, îngrămădirea de tot felul de mobile care creează în camere zone greu abordabile și împiedică mai tîrziu libera circulație a copilului, nu sînt recomandabile.

În pătuțul său, mai tîrziu în țarcul unde-și petrece vremea, copilul trebuie să aibă totdeauna la îndemînă jucării și obiecte cît mai felurite asupra cărora să-și exercite drepturile imprescriptibile de ființă omenească prin excelență activă. O ambianță bine organizată devine un mic univers plin de valoare educativă.

Sen ALEXANDRU

Medicul vă sfătuiește

ANTOINETTE — **Sinaia**: Din scrisoarea pe care ne-ați adresat-o rezultă că ați făcut tratamentul corespunzător și, de alt. fel, cel mai modern. Este, desigur, necesar un control periodic clinic și de laborator cel puțin o dată la 3 luni. În acest caz, trebuie să vă adresați medicului specialist dermato-venerolog al policlinicii teritoriale de care aparțineți.

ANGELESCU C.TIN — **Oradea**: Nu vă preocupați de ceea ce a fost. Vă recomandăm să faceți 10 fiole de ser neurotonic, una fiolă zilnic subcutanat și 10 fiole Vit. B1, una fiolă zilnic intramuscular. După o pauză de 10 zile repetați. De asemenea, gimnastica, sportul, un concediu petrecut într-o stațiune de munte vă vor folosi cu siguranță.

PENTRU MICUL ACHE — **Cluj**: Am studiat cu atenție scrisoarea pe care ne-ați adresat-o. Sfatul nostru este să internați copilul într-un serviciu de neurologie. Tratamentul cu „lăptișor de matcă" se face, de asemenea, sub supravegherea și la indicația medicului.

Obezitatea

Obezitatea presupune o depășire a greutății corpului cu 10—20% față de greutatea medie normală a indivizilor de aceeași vîrstă, sex și înălțime.

De cele mai multe ori cauza este o alimentație nechibzuită, excesivă, datorită unei obișnuințe sau plăceri de a mînca.

Un surplus zilnic peste necesitățile organismului de numai un gram de grăsime, duce în 10 ani la o creștere în greutate de aproximativ 7 kg.

Se cunosc și obezități care într-o primă etapă se datoresc unor modificări interne ale organismului și care produc apoi necesitatea unei alimentații crescute, cauză a obezității propriu zise. (diabet, din insuficiența glandei tiroide, obezitățile prin tulburări ale glandelor genitale, sarcini, menopauză, alcoolism cronic, meningite T.B.C., tumori cerebrale, electroșocuri, etc.).

Indiferent de forma și cauza inițială orice obez este un suprealimentat și nu există o cură de slăbire posibilă fără o restricție alimentară.

În afară de creșterea în greutate de cele mai multe ori obezul prezintă și o creștere a tensiunii arteriale, gîfîială la efort, tulburări digestive, dureri articulare, dureri de cap, exeme frecvente, varice, umflarea picioarelor, lumbago și uneori albumină și zahăr în urină.

Obezitatea se poate complica deseori cu artero-scleroză, diabet, pietre la ficat sau rinichi, ulcere ale gambei, flebite ale membrelor inferioare și artritism.

Bolile renale, herniile, infecțiile pulmonare, fracturile, lombosciatica apar mai des.

Tratamentul preventiv sau profilactic al obezității constă din: cîntărirea periodică pentru a sezisa din timp creșterea anormală a greutății, care poate trece uneori neobservată la început; interzicerea abuzului de dulciuri între mese și a excesului de lapte la copii mari.

Combaterea sedentarismului, fie cel cu caracter profesional, fie familial; reducerea alimentației cînd se trece de la o activitate intensă (ex. sportivii) la o inactivitate relativă.

Dacă totuși am devenit obezi, tratamentul constă din regim medicamentos și fizioterapie.

Dintre alimentele obișnuite, dulciurile trebuie întotdeauna reduse cît mai mult în regimurile de slăbire, întrucît ele se transformă foarte ușor în grăsime și duc la îngrășare.

Grăsimile, deși scad pofta de mîncare și sînt sățioase, trebuie și ele reduse mai moderat însă decît dulciurile.

Carnea și produsele animale (în afară de grăsimi) au din contra avantajul că dau energie multă și nu duc la îngrășare, fiind deci cele mai preferate în regimurile de slăbire.

În general trebuie să se scadă numărul de calorii printr-o dietă care să aducă un minimum de întreținere de 1000—1200 calorii pe zi.

Lichidele trebuie de asemenea reduse și recomandate la distanțe de mese, reducerea lor trebuind să se facă moderat la cei cu pietre la rinichi.

Numărul meselor pe zi este important pentru că mesele mici și dese produc o mai mică îngrășare decît luarea aceleiași cantități de alimente la o singură masă.

În principiu se pot admite fără limită următoarele alimente: carne fiartă, pește, pîine fără grăsime, mezeluri slabe, ridichii, zarzavaturi (în afară de fasole, mazăre și linte), salate, castraveți, ardei, sfeclă roșie, supe de zarzavat, supe de carne, fructele cu excepția strugurilor, ouă fierte, caș, brînză, lapte bătut, aspic.

Pîinea se reduce la 100—150 gr. pe zi permițînd în compensație, fără restricții, cartofi care au o concentrație în zaharuri de 2 ori și jumătate mai mică decît pîinea.

În ceea ce privește medicamentele ele pot fi folosite numai pe baza avizului medical. Toate medicamentele au neajunsuri. De pildă benzedrina nu este indicată în stări nervoase, în hipertensiune arterială sau la obezii suferinzi de inimă.

Ea poate da uneori palpitații și insomnii.

Preludinul nu reduce pofta de mîncare, dar dacă nu mănîncă bolnavului nu-i este foame și nu obosește.

Caruganul, micșorează pofta de mîncare acționînd prin umflarea lui în stomac, dînd senzația de sătul, de aceea este administrat cu 20 minute înaintea meselor principale.

Derivatele tiroidiene își au și ele indicația numai în anumite forme speciale de obezitate.

Toate aceste medicamente supun la efort inima și vasele și produc accelerarea pulsului și o stare de neliniște.

În sfîrșit masajele, diversele feluri de băi, dușurile, gimnastica urmate stăruitor, sînt tot atîtea mijloace de tratament eficace al obezității.

Dar dacă tratamentul se poate realiza cu succes, o parte mult mai dificilă este menținerea rezultatului obținut și aceasta prin urmărirea sistematică a bolnavului de către medic.

Dr. R. E.

Pînă la sosirea medicului

Ceva despre arsuri

Lăsînd la o parte leziunile produse de acțiunea substanțelor chimice, caustice sau de electricitate, căldura este aceea care, sub diverse forme, ca: lichide clocotite, vapori inflamabili (benzină, aragaz, gaz metan), metale supra-încălzite etc., poate să producă o serie de tulburări locale și generale ale organismului, cunoscute sub numele de arsuri.

Dacă aproape toată lumea a văzut și știe cum arată o arsură, puțini sînt totuși cei care știu că gravitatea unei arsuri depinde mai mult de întinderea suprafeței arse, decît de adîncimea ei. Astfel, dacă suprafața arsă depășește 10% din suprafața corpului nostru (de pildă membrul superior de la umăr la degete sau arsura de la un genunchi în jos) poate să apară o stare foarte gravă a accidentatului, pe care o numim șoc. Durerea intensă, frica și agitația prin care a trecut accidentatul, nu sînt străine de apariția socului, care se manifestă prin: paloare, transpirații reci, extremitățile accidentatului sînt reci și vinete, respirația e grea iar pulsul foarte slab și repede. Dacă șocul nu e combătut de urgență viața accidentatului e în mare primejdie. Un nefericit exemplu de gravitate a șocului la arși a fost catastrofa dintr-un club de noapte din Boston unde, cu ani în urmă, din 114 arși gravi au sucombat 75 în primele 2 ore. În primele 48 de ore accidentatul este în pericol să fie otrăvit de toxinele care rezultă din distrugerea și descompunerea țesuturilor arse, iar mai tîrziu este expus la o altă complicație: infecția.

Se afirmă că o pătrime din cei cu arsuri mari, care au scăpat cu viață în primele zile, mor din cauza infecției. Nu rare au fost cazurile (la arșii la care arsura a fost murdărită cu pămînt și infectată cu spori tetanici) la care a apărut o gravă complicație: tetanosul. Iată pentru ce trebuie acordată o deosebită importanță primelor îngrijiri care se dau arșilor. Exceptînd arsurile superficiale și care ocupă o mică suprafață — orice arsură trebuie să fie tratată într-un mediu spitalicesc, de către un chirurg care trebuie să procedeze cu aceeași grijă ca și cînd ar face o operație. De precocitatea și de modul cum este executat primul pansament depinde viața bolnavului. De felul cum este îngrijit un ars, depinde calitatea rezultatului obținut. Se știe că arsurile întinse ale feței, gîtului, încheieturile cotului și genunchiului etc., prin vindecarea necălăuzită de medic, pot duce la cicatrizări vicioase care constituie adevărate infirmități. Pentru rezolvarea acestor vicii de cicatrizare sînt necesare multiple operații de corectare, plicticoase și obositoare pentru bolnav și a căror reușită rămîne un semn de întrebare. Cunoscînd toate aceste noțiuni ce este bine să facem pînă la sosirea medicului? Arsurile ce ocupă o suprafață mică și nu se întind în profunzime pot fi pansate cu un strat subțire de jecolan sau sulfanil, peste care se va aplica un pansament steril sau o față de tifon peste care s-a trecut un fier de călcat încins, apoi, va fi chemat medicul. Arsurile întinse și grave însoțite de șoc trebuie privite cu toată seriozitatea. În primul rînd trebuie calmată durerea (injecție de morfină, o fiolă de algosedin pe cale bucală etc.) și starea nervoasă a accidentatului (Sedonal, Bromoval, Luminal, Fenergan etc.). Se va înveli arsul într-un cearceaf călcat cu fierul încins va fi izolat de vizitatorii inoportuni într-o încăpere bine aerisită și i se vor administra băuturi calde (ceai —cafea) pînă la sosirea autosalvării.

CE NU TREBUIE FĂCUT

— Nu trebuie dezbrăcat arsul cu leziuni întinse; durerea pe care o producem mărește șocul iar pe de altă parte riscul infectării e mai mare.

— Nu este permis să i se rupă băsicile formate.

— Nu trebuie să i se aplice diverse leacuri empirice care vor îngreuna executarea unui pansament corect, de către medic.

— În nici un caz nu trebuie tratat la domiciliu.

Dr. Ovid RAȚIU

Vaccinarea antituberculoasă

Medicina dispune în prezent de mai multe mijloace active de luptă contra tuberculozei, printre care se numără antibioticele și vaccinarea antituberculoasă. Spre deosebire de apli. carea antibioticelor, care constituie o metodă curativă, vaccinarea anti TBC se folosește cu scop preventiv.

După cum se știe, în singele persoanelor care suferă de o boală microbiană se dezvoltă anumite substanțe numite anticorpi, care au rolul de a frîna dezvoltarea microbilor care au cauzat boala respectivă și de a favoriza procesul de vindecare. Dacă în loc de a aștepta producerea acelei boli se introduce în organism un vaccin, adică o cantitate de microbi omoriți sau cu o virulență care a fost atenuată prin diferite procedee de laborator, organismul va fi ferit pentru multă vreme de apariția bolii, deoarece au luat naștere anticorpi, ca și în cazul unei boli adevărate. Acesta este principiul care stă la baza tuturor vaccinurilor. Primele încercări cu vaccin antituberculos au fost făcute în jurul anului 1900, dar diferitele preparate cu bacilii omoriți nu au dat rezultatele așteptate. S-a căutat atunci să se prepare un vaccin compus din bacilii vii, dar complet lipsiți de orice activitate patogenă, adică un vaccin a cărui introducere în organism să ofere garanția absolută că nu va da naștere la leziuni tuberculoase. Acest lucru nu a fost ușor. Pe această cale anevoioasă, s-au angajat în anul 1908 doi cercetători: Camille Guerin și Albert Calmotte.

Timp de 13 ani, fără să fie siguri de succesul acțiunii lor, acești cercetători au cultivat o tulpină de bacil al tuberculozei pe medii de cultură speciale (cartofi și bilă de bou) și după 230 de treceri succesive de pe un mediu pe altul, au reușit să învingă proprietățile patogene (producătoare de boală) ale bacilului lui Koch și să creeze un bacil nou, numit bacilul Calmette.Guerin sau prescurtat — BCG.

Acest bacil nou are cîteva proprietăți esențiale, care îi conferă calitatea de vaccin: este inofensiv, deoarece inoculat în orice cantitate nu mai poate transmite boala; această proprietate se transmite ereditar de la o generație la alta de microbi; generațiile noi sînt identice cu cele care le dau naștere, microbii nu mai pot deveni virulenți; organismul în care au fost introduși produce anticorpi, care sînt tot atît de activi ca și cei produși după infecția cu bacilul lui Koch obișnuit.

De la prima vaccinare cu BCG la om, din anul 1921, au trecut aproape 40 de ani, timp în care această metodă de prevenire a tuberculozei și-a făcut proba eficacității. Din tulpina nou creată în laborator au fost trimise culturi de BCG în laboratoarele din toată lumea, unde continuă să fie și azi preparat sub formă de vaccin. La noi în țară a fost introdus în anul 1924 de prof. Cantacuzino. În U.R.S.S. sînt vaccinați anual circa 11.000.000 copii și tineri.

Vaccinul B.C.G. nu poate fi aplicat la toată lumea, ci numai la persoanele care nu au venit în contact și nu au fost infectate de tuberculoză. Așa dar se administrează copiilor nou născuți și tinerilor la care reacția la tuberculină este negativă; această reacție negativă arată lipsa oricărei infecții tuberculoase în trecutul unei persoane.

Se consideră că simpla vaccinare cu BCG, fără a se socoti și antibioticele, reduce mortalitatea prin tuberculoză de patru ori.

Dr. A. D.

S. NOVAC

— Nae, n-ai fost tu la pescuit pentru nimic în lume! Peștele pe care mi l-ai adus e... afumat!

— De ce pui scaunul acolo, Nicușor?
— Păi mămica i-a spus bunicii că tu n-ai scaun la cap...

FRED GHENĂDESCU

— Dar ce-ți veni să legi papagalul la urechi?
— Se ceartă tata cu mama și n-aș vrea să învețe vorbe urite...

— Cum, le vreți mai largi decît atît?
— Mai largi, te rog. Vreau s-o conving pe nevastă-mea că am slăbit...

A. PAVEN

Ultima modă

PAVEL ILIEȘ

„Lansarea" modei

GH. CHIRIAC

— Cinstit vainușul, ne-a servit halbele pînă peste semn...

C. TABACU

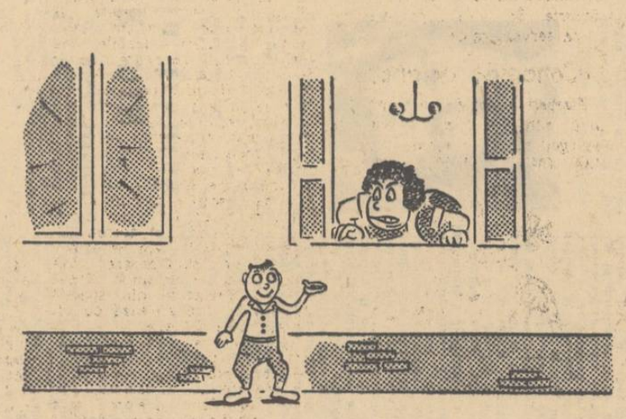

— Mamă, ți-am economisit 55 de bani. Am dat personal vecinei scrisoarea ta anonimă...

NU DIN ACESTEA NE TREBUIE

Un oțelar citea o revistă. Atenția îi fu atrasă de un titlu: „Pe tine te cînt oțelarule".

Un fior de mîndrie îi furnică prin inimă. Iată o poezie care se ocupă de munca noastră, a oțelarilor. Oare cum o fi prins-o poetul în imagini? Și parcurse mai departe rîndurile, cu legitim interes. Primul rînd era aidoma cu titlul.

Pe tine te cînt oțelarule!

— Ei așa o fi obiceiul. Dar probabil că de-acum încolo începe! Și continuă să citească.

Oțelarule pe tine te cînt / Pe tine oțelarule te cînt / Te cînt oțelarule pe tine.

— Uite, ca la Pronosport, pune toate variantele, dar desigur că de-aici intră în problemă...

Cu dor / Cu patimă / Cu-avînt / Te cînt / Pe tine și munca ta o cînt.

— Uite că a ajuns și la munca... așa...

Nu-mi trebuie Parnas și-ale tale Junone / Pegasu-l strunesc pe-a coamei viltoare / Corabia-mi saltă pe creste Gorgone / Iar muza-mi ciotilădă-mi inspiră ardoare.

— Săracul. A stat prea aproape de cuptorul Siemens Martin.

Munca înaripată. Munca binecuvîntată.

— Aha, aha — vezi?... acu-i acu...

Pe tine te cînt / Muncă de oțelar / A oțelarului muncă / Te cînt pe tine / Cu dor / Cu patimă / cu-avînt / Te cînt.

— Ei, hai, cînt-o odată

Încrîncenat, învirtoșat / Versul înaripat / Și gîndul înnourat / Zboară în pripă / Pe-a sorții aripă!

— Acumaaa!

Și te cînt oțelarule / Pe tine te cînt / Te cînt pe tine.

SINAIA, PELIȘOR, BRUMAR 1956

— Săracu! M-a cîntat atîta că o fi răgușit. Ia să-l invit la mine la masă. — Alo, tovarășe poet! Vii?... Îmi pare foarte bine. Te-așteptăm mîine la unu fix, la prînz.

— Bună ziua.

— Fii binevenit la mine la masă. Nu te uita că farfuriile sînt încă goale, dar mai întîi sardele îți vom da la prînz. Sardele. Da, da. Îți vom da sardele. Și-apoi supă. Fierbinte, gustoasă — la masă — supă! Pe urmă — rumenită, prăjită, necochilă — în aburi de dafin înmiresmat — cu păsat — cu mujdei — cu ce vrei — friptură aduce-ți-vom tie pe tipsie și înghețată-vanilată — parfumată — casată — tie — înghețată la urmă poetule — poetule, la urmă tie înghețată — minca-vei — admira-vei — delecta-te-vei — poetule. Aoleo s-a făcut ora patru, trebuie să plec, să intru în schimb. Vezi că e unul cu covrigi în colț...

Reșița, Cireșar, 1960

Mircea CRIȘAN

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

ZILE DE CONCEDIU

ORIZONTAL: 1) Concediu — Ușor 2) Pictor romîn — Armă veche — În odihnă 3) Sclav — În trecere — Bărbieriți 4) Îți rămîne după concediu 5) Lac vulcanic. Țintă a nenumărați turiști — Măsură — Lac 6) Program pentru o zi de concediu — Așa cum sînt excursioniștii aflați în concediu 7) Dan Petrescu — Nume feminin 8) Fiul caprei — N. — Nicu Trandafir 9) Ciinos — Cu spatele plecat 10) Două consoane — Sub călăreț — Abis — Notă muzicală 11) Țintă pentru cei plecați în concediu — Poți petrece concediul făcînd excursii prin intermediul acestei instituții.

VERTICAL: 1) Anotimpul concediilor — Drept asigurat oamenilor muncii din țara noastră prin acordarea anuală a concediului 2) Iubesc (lat) — Regiune apuseană a țării în care se află numeroase stațiuni de odihnă 3) Adăpost pentru excursioniști — Indemn 4) 365 zile — Și o altă țintă pentru cei plecați în concediu — Marcă de motociclete 5) Pronume — Jumătate de rele — Ana Negreanu 6) Oraș în Ardeal, unde se află un mare combinat chimic 7) Măsură — Mijloc de locomoție spre stațiunile de la munte sau mare — Nume bărbătesc 8) Cîntecul greierului — Încălțăminte ușoară utilă în zilele de vară 9) Pe buzele cîntăreților de operă — În Toto 10) Abuzează de încredere — Cîntec care glorifică faptele cuiva 11) Instrument muzical — În titlul acestui careu — Ivit.

E. LEONARD

„GEMENE"

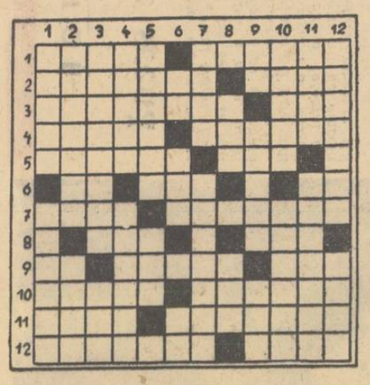

ORIZONTAL: 1) *Început* — Vin tămîios 2) De radio sau de fotografiat — Fără glas (fem.) 3) Podeț mobil între chei și puntea vasului (pl.) — Crustaceu decapod 4) Brăzdați de plug — Scoate pui 5) Ogor — Există 6) Pronume — Bolduri — Notă muzicală 7) „Codobelc, cu coarne boierești" — Aer eliminat 8) Dinsele — Un fel de aluniță 9) Ștefan Munteanu — Dispoziție — Perplex, uimit 10) Șiretlic — Atleții de viteză, de pildă 11) Ofensivă — Revista de sub ochii dv. 12) Ciocănit ritmic — Delicate.

VERTICAL: 1) Primesc—Apucat cu dinții 2) Păzite — A schimba locul 3) Vrăbii, rîndunele, canari — Cancer (pop.) 4) Indici — Căpetenie a răscoalei din Transilvania 5) Ecaterina cea Mare — Epocă 6) Simbolul tenului — Macazuri — Pronume 7) Prăjitură însiropată — Nu mai e valabil 8) Iele, zîne rele (mold.) — Tăgăduiesc 9) Submarin (abr.) — Decorație — Onorratopeea pocniturii 10) Întrecere hipică, ciclistă etc. — A se răsti 11) Congestie cerebrală — Unitate comercială, prăvălie 12) Smintit — *Sfîrșit.*

Victor EMIL

Teatrul Municipal — Sala Filimon Sîrbu

PREZINTĂ

EXPLOZIE ÎNTÎRZIATA
de Paul Everac
Regia:
Lucian Pintilie

AZILUL DE NOAPTE
de Maxim Gorki
Regia:
Liviu Ciulei
artist emerit

IN CENTRUL CAPITALEI
un loc minunat
Bazinul și Terasa
„LIDO"
Valuri artificiale
Cîntă orchestra: SILE VIȘAN
Refrene vocale: Rodica Crăciunescu
Bd. Magheru, 3 — Deschis zilnic

VASE

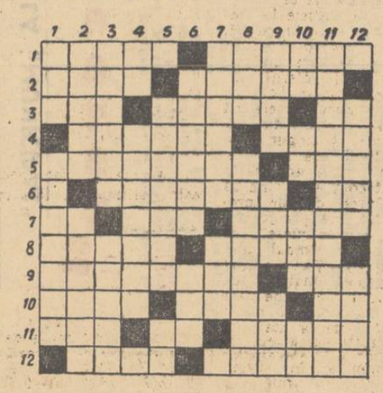

ORIZONTAL: 1) *Deasupra vasului* — *Vase casnice* 2) *Vapor* — *În Oceanul Înghețat este spartă de vasul „Lenin" „prima navă atomică din lume* 3) *Servește la confecționarea vaselor* — *Capitala Egiptului* — *Liviu Budescu* 4) *„Nu-ți băga nasul unde nu-ți fierbe oala!"* — *Total* 5) *Oliritul, de pildă* — *Lichid care se bea cu aculi* 6) *Comandanții comandanților de vase* — *Sandu Constantinescu* 7) *În subiect* — *Iată!* — *A sparge un vas* 8) *A da pe față un secret* — *Păr la superlativ!* 9) *Prisăcari* — *Port în Danemarca* 10) *Puternic* — *Vierme* — *Începe munca* 11) *La Titu și la Mitu* — *Campion* — *Sparg gheața!* 12) *Păreri* — *Se desprinde.*

VERTICAL: 1) *Animal* — *Se poartă uneori în oală* 2) *A profita în mod nepermis* — *Oraș în regiunea Ploești* 3) *Cel mai curat vas!* — *Oraș în regiunea Cluj* 4) *Măsură de suprafață* — *„Titanic Vals"* 5) *Comandă un vas* — *Posezi* 6) *Corăbii de război sau comerț folosite pînă în secolul al XVIII-lea* — *Lutul întrebuințat la facerea vaselor* 7) *Unghie ascuțită* — *Cîntecul greierului* 8) *Este evacuat prin vasul de expansiune* — *Pseudo știință medievală* 9) *Țară în Asia* — *Cămăși romînești* — *Diviziune de timp* 10) *Eugen Teodorescu...* — *Undrea Stănescu* — *Măsura capacitatea vaselor odinioară* — *Pronume* 11) *Ghiveci* 12) *Vase pe apă* — *Se servește în vase adînci (pl.).*

N. CORNEA

Cuvinte mai rare: Alf — Laiț

TEATRALA

Puteți preciza numele autorului cîtorva piese romînești reprezentate în București și în țară în ultimele stagiuni, una din ele fiind recent jucată în premieră la Teatrul Municipal (sala Filimon Sîrbu)? Pentru a-l găsi vă propunem să porniți de la cuvintele avînd următoarele definiții:

1) Trimis; 2) Fiecare capitol din „Țiganiada"; 3) Referitor la sentimente; 4) Granită; 5) Unidelema; 6) Instrument cu coarde care l-a făcut celebru pe Stradivarius.

Odată obținute, schimbați inițialele pentru a găsi cuvinte corespunzînd noilor semnificații (care urmează), iar din inițialele termenilor astfel formați alcătuiți (în ordine) numele dramaturgului căutat:

1) Zeul Vînturilor; 2) Crivăț; 3) În fapt; 4) Repară roțile la căruță; 5) Umbrite de copaci, străjuiesc plimbările îndrăgostiților; 6) Se zice despre mincinoși că umblă cu... vopsită.

Const. PETRESCU

POȘTA REBUS

GH. BIRLAD—Pitești: Publicăm chiar în numărul acesta un joc pe o temă asemănătoare. În ceeace privește „Marinărească", jocul nu cuprinde nicio referire la istoria navigației din țara noastră. Reveniți.

TIBERIU BARBAT — Deva: Pentru un începător dovediți reale calități. Evitați pe viitor formulele „cot... amestecat" și altele. Scad valoarea jocului. Așteptăm să ne mai trimiteți.

VORBE

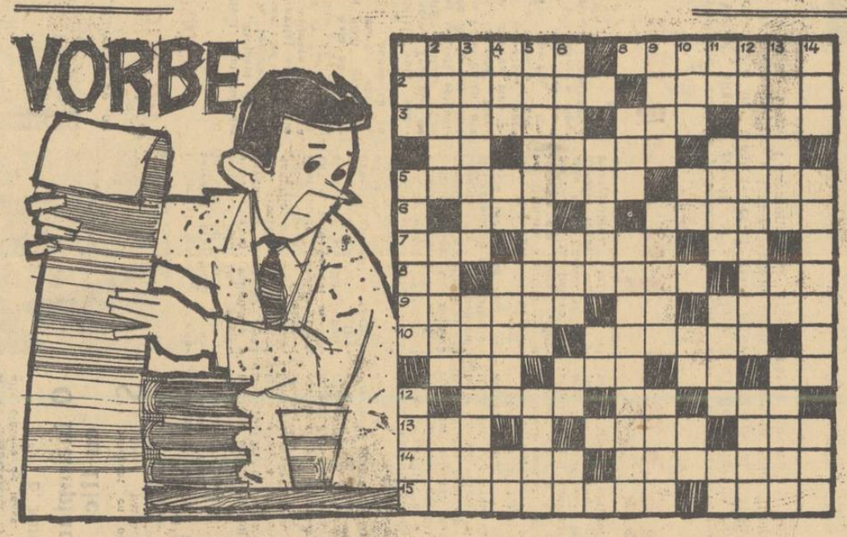

ORIZONTAL: 1) Limba pe care o vorbim — Are o voce puternică 2) Au darul vorbirii — Rostesc cuvintele altora 3) Limba pe care o vorbea Cezar — Nume feminin — Mers 4) Pronume — Vorbă, veste — Oraș în Suedia 5) Vorbe calomnioase — ...Banuș, autoarea poeziilor „Nimic n-am spus", „Trebuie spus" 6) Cuvinte de laudă — Poate fi și verbal 7) Macaz (pl) — Așternea vorbele pe hîrtie — Sunet 8) Horia Lovinescu — Vorbe — Avantaj 9) Trebuie respectată la vorbă — O jumătate de tonă — „...criacea" de Gladkov 10) Surse de cunoștințe — Autorul poemului „Cuvînt despre sergentul Belate Alexandru" 11) Nu acesta — Voci unite — Trage cu urechea! — Abis 12) Oi mici — În temă — Fiul caprei 13) Băutură alcoolică — Poet ardelean — Hazul vorbei 14) Vorbește în numele altora — „Ție-ți vorbesc...", poem de Maria Banuș 15) ...Văcărescu, autorul poeziei „Spune inimioară" — Toți membrii unei organizații.

VERTICAL: 1) Îi spune actorul pe scenă — Autorul liedului „Fata vorbește" — Fel de a vorbi 2) Prin viu grai (masc. pl.) — Adunare unde se spun vrute și nevrute — Ornamente arhitecturale 3) Limba romînă pentru elevi — Autorul poeziei „De vorbă cu Dunărea" 4) Pronume — În formă — Citiți (fig.) — Particulă de legătură 5) Vorbe fără rost — Emoția debutului 6) A indica — Craiova (P.T.T.) — Întrebare — Tudor Horia 7) Se fac de rîs — Notă 8) Repetă spusele altora — Plin de curiozitate 9) Nu scoate nici o vorbă — Însuflețire retorică — Prima vorbă pe care o rostim 10) Romancier portughez — Mere — Nota șase! — Călin Elian 11) Notă — Țară asiatică — Aci — Radu Paladi 12) Autorul versurilor „Trei petunii subțirele / Farmec dînd regretelor / Stau de vorbă între ele: / Ce ne facem fetelor?..." — În conducerea treburilor unui oraș 13) Urare în versuri — Pronume — „Vorba dulce, mult..." 14) Haz — A fi atent la spusele cuiva — Conducător tătar.

Anca Ruxandra BASARAB

•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH

Pornind de la o călătorie cu bacul...

— Mă luați pînă la Ostrov?

O măsurătoare din priviri, un moment de gîndire și răspunsul vine afirmativ:

— Vă luăm, Suiți-vă.

Puțină echilibristică pe o scîndură așezată în chip de punte și iată-mă sus, pe bacul ce trebuia să plece din Călărași la Ostrov, pentru a duce materiale trebuincioase gospodăriei colective din Almalău. Așteptînd momentul cînd va începe călătoria pe Borcea și, apoi, pe Dunăre, ne-am plimbat pe bac. Am trecut pe lîngă mormanele de cărbuni, pe lîngă căruța cu cai, pe lîngă niște scînduri și, cînd am ajuns lîngă mica căsuță din lemn a însoțitorului de bac, am văzut acolo doi oameni jucînd șah pe un cojoc întins pe măsuță. În jurul lor se aflau cîțiva spectatori foarte interesați de desfășurarea partidei. Unul din jucători era un tînăr colectivist — căruțașul. Celălalt — contabilul colectivei. Avantajul alterna — și cei de pe margine, membri ai gospodăriei colective din Almalău, făceau mare haz de cei ce pierdea — iar acesta, întărîtat, cerea revanșa...

— Se joacă mult șah la Almalău?

— Se joacă, ne-a răspuns contabilul, sînt zeci de jucători la noi. Jocul e îndrăgit mult.

Au povestit oamenii că șahul e o îndeletnicire nouă în comuna lor, că acest joc e cunoscut aici de puțini ani și că, în rivalitatea cu tablele și diferitele jocuri de cărți, el a obținut cîștig de cauză.

Privind întregul grup, ne-au venit în minte rîndurile scrise de maestrul Mihail Sadoveanu în anul 1931, într-un editorial publicat în „Revista romînă de șah": „E ușor de observat că există o legătură directă între starea culturală a unui popor și jocul de șah. Cu cît populația unei țări e mai tristă economicește și mai înapoiată sub raport intelectual, cu atît șahul e mai puțin cunoscut și răspîndit". „La noi, scria tot atunci mestrul, oamenii obișnuiți confundă acest nobil și original joc cu tablele sau cu alte distracții puerile și anodine ori păgubitoare de bani și vreme..." Pe atunci, într-adevăr, șahul era un privilegiu al unui număr foarte mic de oameni, aflați, cu rare excepții, la oraș. Jocul de șah nu făcea casă bună cu analfabetismul, cu obscurantismul, era străin țăranilor. Astăzi, cînd vorbim despre revoluția culturală înfăptuită în țara noastră sub conducerea partidului, înțelegem lichidarea neștiinței de carte, înțelegem ofensiva tumultoasă și multilaterală a culturii în mediul rural, iar odată cu cartea, cu filmul, cu teatrul, cu jocul și cîntecul, cu toate artele, a venit și șahul să satisfacă setea de frumos a oamenilor...

La Ostrov, comună mai mare, învecinată Almalăului, șahul deține poziții și mai tranșee. La căminul cultural, la clubul S.M.T.-ului se joacă în fiecare seară. Iar la Casa de copii aproape 50 de băieți (din circa 70) practică cu regularitate acest joc. E o priveliște obișnuită să vezi aici după amiezile copiii stînd pe bănci și disputîndu-și înfrigurați tatea la tabla cu 64 de pătrate, fiecare partidă fiind urmărită cu interes, cu pasiune chiar, de mulți copii strînși ciorchine în jur. E neîndoielnic că șahul își manifestă și în acest caz concret, importantul rol educativ pe care-l are și e semnificativ că directorul și educatorii stimulează dragostea pentru șah a copiilor, jucînd ei înșiși șah..

E cert, în aceste comune din Dobrogea (raionul Adamclisi) ca și în altele se joacă mult șah, din ce în ce mai mult. E vorba de o victorie importantă a mișcării noastre sportive, de faptul că șahul a căpătat și capătă aici din ce în ce mai temeinic o bază de masă chiar din mediul rural, unde altădată era complet necunoscut.

Dar oare numai atît e suficient?

Trebuie spus că nu. Dacă din punct de vedere cantitativ sînt o serie de rezultate bune și șahul are un mare număr de adepți, sub raport calitativ situația prezintă multe neajunsuri. Nu există o activitate riguros organizată, menită să stimuleze interesul pentru ridicarea măiestrei șahiste. Nu se organizează concursuri și meciuri, nu se acordă categorii de clasificare. O serie de principii elementare de tactică și strategie nu sînt știute, nu sînt cunoscute unele prevederi regulamentare, (unii jucători încep partida făcînd două mutări de o dată!) Cărți, reviste de șah nu există...

O asemenea situație, valabilă — după cum rezultă dintr-o serie de scrisori primite la redacție, — și pentru alte localități rurale din țară, dăunează mișcării noastre șahiste, lipsește șahul de performanță de posibilitatea de a descoperi și valorifica noi elemente talentate, care să se adauge jucătorilor fruntași și să contribuie la ridicarea forței de joc a echipelor noastre reprezentative. (Înfrîngerile suferite de altfel în ultimul timp de echipele noastre de la formațiile R. D Germane, R. P Ungare și R. P. Bulgaria — masculin —, R.P.F. Iugoslavia și R.S.S. Gruzină — feminin —, ar trebui de altfel să ofere Federației de șah prilejul unei analize minuțioase).

Ce măsuri se impun? O mai strînsă legătură între comisiile regionale și raionale de șah și șahiștii din comune; organizarea de concursuri individuale și pe echipe cu caracter comunal sau pe centre de comune; tipărirea de noi manuale de șah (cele apărute pînă acum sînt complet epuizate) și a regulamentului de joc (ultimul, tipărit în primăvara anului 1956, a avut un tiraj de numai 1580 exemplare cu mult, cu mult sub necesități); difuzarea mai largă a „Revistei de șah"; deplasarea regulată în comune a jucătorilor de categorii superioare pentru a ține conferințe șahiste, a da simultane și consultații — în acest sens semnalăm inițiative valoroase în regiunea Ploești. Măsurile de mai sus nu epuizează desigur acțiunile ce ar trebui luate — ele pot fi mult îmbogățite de către Federația de șah, de către comisiile regionale de șah din Constanța și din alte regiuni, pentru a se ridica la o treaptă mai ridicată, pe măsura posibilităților largi existente, activitatea șahistă din satele patriei noastre.

U. VALUREANU

PROBLEMA 1

SIGMUND HERLAND
Locul 1 la campionatul republican 1953.

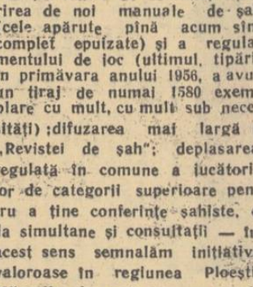

Albul joacă și dă mat în 3 mutări. Soluția în numărul viitor.

Jocuri distractive

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 138 și 139

TREI PĂTRATE

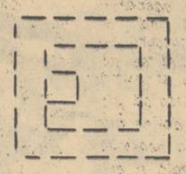

17 CIFRE — 55

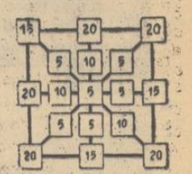

SECȚIONAREA TRIUNGHIULUI

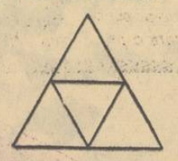

PRIETENII

Ordinea înălțimii este: Jenică, Nicușor, Ionel, Petrică și Fănică.

DUBLAREA SUPRAFEȚELOR

Meșterul a tăiat fiecare cub în 8 cubulețe. Suprafața fiecărui cubuleț a devenit de 4 ori mai mică decît suprafața fațetei cubului mare, dar numărul cubulețelor este de 8 ori mai mare. Prin urmare, aria totală a suprafețelor exterioare a tuturor cubulețelor s-a dublat.

PUTEȚI? CU CHIBRITURI

VÎNĂTORII

După împărțirea cartușelor, vînătorii au tras 12 focuri, după care le-au rămas în total atîtea cartușe cîte a avut fiecare înaintea împărtelii. Cu alte cuvinte, numărul total al cartușelor s-a micșorat de trei ori.

Putem spune că vînătorii au consumat două părți și a rămas 1 parte. Dacă 12 cartușe reprezintă 2 părți, înseamnă că o parte cuprinde 6 cartușe. Prin urmare au rămas 6 cartușe. Or, după cum știm acel număr corespunde cu numărul de cartușe pe care l-au avut fiecare după împărțeală.

Așadar înainte de împărțeală erau 18 cartușe bune.

CURIOZITĂȚI NUMERICE

1) 9+9=18, 9×9=81; 47+2=49, 47×2=94; 263+2=265, 263×2=526 și 497+2=499, 497×2=994.

2) 12×84=21×48; 13×62=31×26; 23×96=62×69; 24×63=42×36; 24×84=42×48; 26×93=62×39; 36×84=63×48 etc.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

FESTIVALUL

„Poeții noștri cîntă Partidul"

În cinstea celui de-al III-lea Congres al partidului, Teatrul Național „I. L. Caragiale", organizează duminică 19 iunie, la ora 10.30, în sala Comedia, un festival intitulat „Poeții noștri cîntă partidul".

După conferința scriitorului Al. Philippide, un număr de peste 20 de artiști fruntași ai primei noastre scene vor recita din opera poetică a scriitorilor noștri, închinată luptei partidului.

Un film povestit

„Furtuna"

O nouă realizare a studiourilor românești

Primele zile după 23 August 1944 într-un mic orășel din Ardeal... Eliberat din închisoare, luptătorul comunist Duma (Ion Manta) reorganizează comitetul județean al partidului comunist. În această calitate el îndrumă activitatea de reorganizare a producției, aprovizionarea populației cu pîine etc. În mijlocul acestei activități se anunță că o unitate hitleristă în retragere se apropie de orășel. Planul hitleriștilor e simplu: ei vor să se retragă spre vest pentru a împreuna cu alte unități, să organizeze o linie de rezistență împotriva trupelor sovietice. Duma hotărăște înar-

marea muncitorilor din oraș în vederea împiedicării planului hitlerist. În ajutorul înarmați vine și o grupă de soldați ai armatei române condusă de locotenentul Oprea (Victor Rebengiuc), împreună, ei apără cu succes țara de atacurile fasciștilor, asigurînd evacuarea populației.

După plecarea ultimei garnituri, Duma, îl. Oprea, tînărul ucigaș Andrei (N. Fraida) și Albu, agent al siguranței strecurat în rîndurile luptătorilor comuniști (Toma Dimitriu) rămîn în oraș. Duma inițiază un nou plan: înarcerea în aer a podului,

pentru ca hitleriștii să nu poată fi evacuați cu trenuri venite din Ungaria. În cursul înfăptuirii planului, trădătorul Albu e descoperit și împușcat. Într-o luptă inegală cu patrula fascistă, Duma și Oprea sînt arestați de hitleriști. Cu cîteva clipe înainte de a fi executați, ei aud ecoul exploziei prin care podul a sărit în aer, sarcină pe care Andrei a dus-o la îndeplinire.

...Lupta împotriva hitleriștilor continuă. Andrei pleacă voluntar pe front. În gară el își ia rămas bun de la Maria (Silvia Popovici), o fată pe care a cunoscut-o în vălmășagul acestor zile aprige și care-l va aștepta pînă se va întoarce de pe front.

Noutăți de la Teatrul Muncitoresc C. F. R. Giulești

Scriind despre activitatea Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giulești în actuala stagiune îi pui, în mod firesc, întrebarea ce și de unde începi? Cu repertoriul variat, cu piesele lui W. Shakespeare „Doi tineri din Verona" și „Nevestele vesele din Windsor", cu excelentul „Iartă-mă ceas bun" al lui Victor Rozov, cu „Mizerabilii" de Paul Achard, după Victor Hugo, cu comedia amară a lui G. M. Zamfirescu „Domnișoara Nastasia", cu „Răzeșii lui Bogdan" de E. Maltei sau cu excelenta lucrare a lui Bertolt Brecht, „Domnul Puntila și sluga sa Matti"?

Sau să scriu mai întîi despre nenumăratele deplasări? O bună parte din colectivul teatrului, din care fac parte actorii Stelian Mihăilescu, Jeni Oancea, Doru Costin, Astra Dan, Titu Vedea, Corado Negreanu, Minel Klepper, Geta Enacovici, Mihai Constantinescu, Simion Negrilă, Cecilia Teodoru și alții, au oferit spectatorilor din 30 de comune piese specifice. Tăranii muncitori din comunele Răcari, Titu, Vidra, Slobozia, Veresti, „Elena Pavel", la fabrica textilă „Grivița", La uzinele „Republica", după reprezentarea piesei „Domnișoara Nastasia", au avut loc discuții, la care multi dintre muncitorii uzinei și-au spus cuvîntul.

Deși în preajma închiderii stagiunii, teatrul a prezentat în premieră o piesă originală : „O lună de concert", de St. Iures

Scenă din spectacolul „Domnișoara Nastasia", prezentat de ansamblul Teatrului Muncitoresc C.F.R. la uzinele „Republica".

Frăsinet, Piopeni, Lehliu, au făcut cunoștință cu „Păcală și Tîndală", cu „Fata tatii cea frumoasă", cu „Indoiala", cu „Chestiunul familiare". Sau, înfirșit, despre spectacolele din uzine și fabrici ? Au fost zeci de reprezentații la Atelierele „Grivița Roșie", la fabrica „Tableta". la Monetărie. la tesătoria mai mici amănunte a dansului siberian.

...În seara premierei, undeva în sală, un spectator pacific nu-și găsea astîmpăr în scaunul pe care-l ocupa, urmărind cu vădită emoție scena în care actorul Em. Petrut,

Emanoil Petrut

interpretul lui Viktor din piesa „Poveste din Irkutsk", execută frumosul dar greul dans siberian. Nu era altul decît maestrul de balet Vladimir Bedea... Și cîtă fericire i-am putut citi pe față atunci cînd spectatorii au aplaudat cu insistențe, la scenă deschisă", pe elevul său, care trecuse cu succes „examenul...

S. N.

DO - RE - MI

● TEATRUL DE OPERETĂ va prezenta zilele acestea noul spectacol „Madalion, alcătuit din operetele sovietice și românești: „Vînt de libertate", „Aculina", „Culegătorii de stele" și „Lăsați-ma să cînt". Cu acest prilej își vor face debutul ca regizori actorii Celia Tănăsescu și Toni Bulacici. Spectacolul este pregătit în cadrul studioului de tineret.

● S-A DEFINITIVAT distribuția noii operete românești „Lysistrata" de Gherase Dendrino. Rolurile principale sînt deținute de actorii Ion Dacian (poetul Lycon) și Sili Popescu (Lysistrata). Distribuția mai cuprinde și pe actorii: Virginica Romanovski, Celia Tănăsescu, Maria Wauvrina, George Groner, Lucia Roic, Constantin Cîmpeanu, Vali Niculescu, Lidia Popescu, Anton Negoițescu, Mircea Nemeș și alții. Regia aparține lui Nicuror Constantinescu.

● TEATRUL DE OPERA ȘI BALET anunță pentru 25 iunie un spectacol cu operă „Rigoletto" la Complexul C.F.R. „Grivița Roșie". Alte deplasări se vor face în cursul acestei luni, cu spectacolele „Rigoletto", „Traviata" și „Bărbierul din Sevilla", care urmează să fie prezentate pe scena Teatrului C.C.S.

Un film sovietic despre balerina Magdalena Popa

Pe ecranele din U.R.S.S. rulează un film de scurt metraj, turnat de studiourile din Leningrad, în care este înfățișată o zi din viața tinerei noastre balerine Magdalena Popa. Elevă a Academiei de coreografie din Leningrad, Magdalena Popa se bucură de o bună apreciere din partea maeștrilor de balet din Uniunea Sovietică. Ea și-a desăvîrșit studiile sub îndrumarea marilor profesori Konstantin Sergheev și Natalia Dudinskaia, artiști ai poporului, care la examenul de absolvire dat recent i-au acordat balerinei române distincția de „excepțional". Artistă română mai apare și în filmul artistic de lung metraj „Miniaturi", alături de primii balerini ai Teatrului Kirov din Leningrad, regizat de maestrul emerit al artei Leonid Iacobson.

În curînd, tînăra noastră balerină se va desăvîrși de profesorii și colegii ei, pentru a se întoarce în țară și a dansa pe scenele teatrelor noastre.

În cliseu, Magdalena Popa și unul din partenerii ei dansînd într-un spectacol la Leningrad.

Manifestări ale Filarmonicii de Stat George Enescu

Filarmonica de Stat „George Enescu" organizează o serie de manifestări în cinstea Congresului Partidului. Astfel, în zilele de 18 și 19 iunie este programat în sala Ateneului R.P.R., concertul simfonic dirijat de Mircea Basarab. Programul acestui concert cuprinde: Rapsodia I de George Enescu, Trei dansuri românești de Theodor Rogalschi, Cantata anilor lumină, de Anatol Viera, Simfonia IV-a de Ceaikovski.

La 22 iunie va avea loc în sala Dalles un program de muzică de cameră, cu concursul solistilor Ștefan și Valentina Gheorghiu, Nicolae Galton și Emilia Petrescu.

La 25 și 26 iunie, în sala Ateneului R.P.R., va avea loc concertul simfonic dirijat de artistul poporului George Georgescu. În program : Două fragmente din Simfonieta de Ion Dumitrescu, Cantata Patriei, pentru soliști, recitatori, cor și orchestră de Laurențiu Profeta, Simfonia V-a de Beethoven.

De asemenea, Filarmonica de Stat „George Enescu" va organiza două concerte de muzică populară romînească ale orchestrei „Barbu Lăutaru" în sala Ateneului R.P.R. și la Teatrul de Vară „23 August".

O NOUĂ PREMIERĂ LA „MUNICIPAL"

„Întoarcerea"

După piesa de debut cu tematica transformării socialiste a agriculturii, „În Valea Cireșului", poetul Mihai Beniuc îmbogățește dramaturgia noastră originală cu o nouă lucrare dramatică. Este vorba de „Întoarcerea", ale cărei repetiții sînt pe sfîrșite și a cărei premieră va avea loc în curînd pe scena Teatrului Municipal.

De data aceasta autorul plasează acțiunea în mediul unei uzine de unelte agricole. Eroii sînt muncitori metalurgiști și intelectuali.

Pornind de la ideea — cîștigată în lupta dusă de muncitorii comuniști și uzinei împotriva autorilor unui sabotaj pus la cale din afară de către un fost ofițer anonescian și săvîrșit de un inginer din interiorul uzinei. Intrigi acțiunea sabotajului este foarte în ultima, lupta demascării este foarte grea dar datorită vigilenței unor comuniști sabotorii sînt descoperiți.

Despre noua premieră l-am rugat pe Ion Olteanu — care pune în scenă piesa lui Mihai Beniuc — să ne spună cîteva cuvinte.

— Autorul piesei la care lucrez — ne-a spus primul regizor al Teatrului Municipal — accentuează în lucrarea sa că lupta partidului în diferite momente din istoria țării, în diferitele etape de pe care s-a putut vedea victoriul țării noastre. În ne prezintă aceste etape, accentuînd întotdeauna partidului fată de dictatul de la Viena, lupta împotriva presei fasciste, acțiuni din ilegalitate ale comuniștilor, sacrificiul comuniștilor și ucigășilor în ilegalitate și lupta pentru întoarcerea armelor împotriva bitleriștilor în zilele premergătoare lui 23 August... Acțiunea și tematica piesei, mesajul transmis de autor, pot fi considerate un omagiu adus de unul din marii noștri poeți contemporani luptătorilor partidului.

— Ce ne puteți spune despre regia și interpretarea acestui spectacol ?

— Am căutat să imprim spectacolului un joc actoricesc foarte simplu, din care să transpară o mare bucurie în subtext și o credință nestrămutată în victoria finală.

Decorurile, executate de George Ștefănescu, vor fi reduse la esențe; nimic încărcat, totul redus la culoare, decorul solutionîndu-se nu arhitectural, ci mai mult pictural.

În „Întoarcerea" vor apare în roluri principale Septimiu Sever, în rolul inginerului Savu Balaș, Mihai Mereuță în rolul muncitorului Dănilă Buiz, Ileana Predescu (în Magdalena Parade), Petrică Gheorghiu, George Marută (în rolul inginerului sabotor), N. Mavrodin (locotenentul, conducător al sabotajului), Ina Otilia Loghin (un element de legătură în ilegalitate).

Miron LIVIU

Un film despre SERGHEI PROKOFIEV

La Moscova se turnează în prezent un film artistic de lung metraj, închinat vieții și creației compozitorului Serghei Prokofiev (1891 — 1953). Pentru a fi incluse în film au fost realizate special fragmente din opera „Război și pace" din baletele „Romeo și Julietta", „Cenușăreasa" și „Floarea de piatră" — creații ale lui Prokofiev. De asemenea au fost înregistrate oratoriul „De strajă păcii" și „Simfonia a șaptea" — lucrare distinsă cu Premiul Lenin.

Consultant al filmului este compozitorul Dmitri Kabalevski, care a fost prietenul lui Prokofiev. La realizarea filmului participă și nemijlocit văduva compozitorului, Mirra Mendelsohn Prokofieva.

La baza scenariului scris de V. Komissarjevski, regizor al Teatrului Mic (Moscova), au stat documente din arhiva personală a lui Prokofiev, însemnările sale.

Simona Ștefănescu, tînăra balerină a Teatrului de Operă și Balet, se bucură de calduroase aprecieri pentru rolurile realizate în spectacolele „Coppelia" și „Lacul lebedelor". Ea face parte din grupul interpreților care vor reprezenta arta baletului nostru cu prilejul turneului ce va fi întreprins luna viitoare în R. Cehoslovacă.

REFLECTOR

Muzica pe scenă

Nu e vorba de operă, unde sentimentele se cîntă și aria înlocuiește gestul tragic. Este vorba de muzica folosită din ce în ce mai des pe scenele noastre, pentru a ajuta, acolo unde regizorul crede, textul. Există cu siguranță o necesitate de a face lirică o scenă și de a sublinia cu flautul duios îmbrățișarea. O cere mai ales teatrul romantic și chiar rigidul act clasic, osificat prin timp. Tunetul și ploaia, fulgerul reflectoarele și melodia vîntului trimit de dincolo de rampă unde nevăzute sufletului omenesc și-l ajută să se impresioneze.

Am văzut însă în ultimul timp două piese în regii diferite și trebuie să semnalez că s-a ajuns la un abuz de magnetofon, reprobabil. Este vorba de „Parada" lui Victor Eftimiu, în regia lui Mihai Berechet, și despre „Viori de primăvară" de Ștain, în regia lui Gh. Cheța. Sînt două lucrări dramatice moderne, de actualitate și muzica, cu siguranță, nu e cu totul impropriu, ca factor de sporire a iluziei genului amintit.

Prima, un pamflet politic, realizat cu posibilitățile cunoscute ale maestrului Eftimiu, avînd o desfășurare cinematică, adică secvențe aglomerate în care se urmărește destinul unui politician veros, de la copilărie și pînă la prăbușire (cam anecdotic și la suprafață), cred că cerea un fundal de foxtrot sau de rumbă, pentru a ilustra ușurătatea unui infățișate. Ce s-a întîmplat însă? Regizorul, uitînd că se află pe prima scenă a țării, pe lîngă faptul că a folosit cu dificultate turnania, făcînd publicul să aștepte înutil între tablouri, s-a apucat să adune pe o bandă mecanică toate melodiile cunoscute în anii respectivi, lucru agreabil la urma urmei, dacă nu-am fi aflat la operetă. S-a ucis, prin durată și curiozitatea spectatorului și s-a acumulat acel optimism nenecesar cînd e vorba de un lucru grav, cum e satira politică. Melodia de agrement alungă emoția și autorul nu se mai mulțumească regizorului. Și așa spectacolul a avut lungimi și s-a creat impresia că la Național se încurajează spectacolul agreabil, cînd ar trebui să se știe că populat nu înseamnă numaidecît ușor. Mai multă ținută, sugerăm.

În cazul „Viorilor de primăvară" e vorba tot de un abuz. Piesa, sprințară și de un umor foarte potrivit unei săli de experiment, cu un subiect din actualitatea sovietică, primită cu căldură de public, este de asemenea condimentată cu un vals nemaisfîrșit, care-i silește pe actori să-și spună replica dansant și chiar să strige, cînd nu e cazul. E drept că și interpretarea (excepțind pe Nineta Gusti și pe Trestian, cu mici abuzuri) cam ternă și nediferențiată, contribuie la senzația spectatorului că s-a recurs la melodie pentru a suplini unele lipsuri. Credem că vioiciunea replicilor nu cerea asemenea lungimi la magnetofon.

În contrast, aș putea oferi exemplul Teatrului Nottara. În piesa „Cuibul de piatră", unde se putea specula în scena petrecerii bărbaților, cîntecul, regizorul Ghebaț Georgescu a scurtat cît a fost posibil tentația melodiei și a rămas la textul sobru și la atmosfera încremenită.

Aș mai vrea să spun la sfîrșit cîte ceva și despre execuția muzicii la teatru. Se recurge din ce în ce mai des la aparatura cu ochi magic și fusele orchestrei rămîn goale. Acolo unde e cazul, vioara și pianul sună mai bine decît în imprimare. Se crează o impresie de artificial, de rece, de neapropiere. Teatrul rămîne în cele din urmă o comunicare vie și imediată între scenă și public și ignorarea principiului duce la rezultate stranii. Înțeleg economiile, dar pînă la simțămînt.

Eugen BARBU

Ion Dacian și Sili Popescu în „Plutașul de pe Bistrița"

„Plutașul de pe Bistrița" în R. Cehoslovacă

În primăvara operetei românești s-a mai înscris încă o victorie: premiera operetei „Plutașul de pe Bistrița" la Teplice, orașul cu tradiție culturală din țara prietenă, R. Cehoslovacă.

Pentru a păstra cît mai mult specificul operetei românești, conducerea teatrului din Teplice a apelat la maestra de balet Elena Penescu—Liciu pentru coregrafie, la pictorul Dan pentru scenografie și la primii interpreți din București: artistul emerit Ion Dacian și primadona Sili Popescu. Acestia, împreună cu întregul ansamblu al Teatrului de operetă din Teplice, au jucat săptămîna trecută „Plutașul de pe Bistrița" la Teplice și apoi în centrele carbonifere Most și Usti, obținînd un deosebit succes.

Un amănunt interesant: în acest spectacol Ion Dacian a vorbit și a cîntat în patru limbi. Majoritatea replicilor în limba cehă, întrarea și duetele în limba română, aria „Paharul" în limba germană și altă arie în limba rusă.

La sosirea în București, Ion Dacian ne-a declarat : „M-a impresionat în mod deosebit colectivul Teatrului de operetă din Teplice, prin puterea sa de muncă, prin conștiinciozitatea sa și prin prietenia caldă care ne-a arătat-o. De aceea am acceptat cu plăcere invitația de a reveni în Cehoslovacia, cu prilejul săptămînii culturii românești, care se va desfășura în preajma lui 23 August. Voi cînta împreună cu colectivul Teatrului din Teplice, „Plutașul de pe Bistrița" la Teplice, Brno și la Pilsen. De asemenea am fost invitat să cînt în stagiunea viitoare la opera din Praga în „Traviata", „Cio-Cio-San" și „Evgheni Oneghin". Asta nu înseamnă că am uitat dragostea mea cea mare, operetă. Tin să vă anunț că în martie, anul viitor, cu ocazia premierei, voi interpreta pe scena Teatrului de operetă din capitala Cehoslovaciei (o sală splendidă cu 1800 de locuri) rolul lui Ciprian Porumbescu, din „Lăsați-mă să cînt"... Bineînțeles că întreaga mea atenție se îndreaptă spre stagiunea viitoare a Teatrului de Operetă din București, unde voi juca în două premiere: o operetă originală românească și o operetă clasică".

N.

„Cîntecul păcii"

E vorba de cantata „Cîntecul păcii" pe care compozitorul Zeno Vancea, maestru emerit al artei, laureat al Premiului de Stat, a compus-o în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R. Lucrarea, în primă audiție, a fost executată zilele trecute în sala Ateneului R.P.R., de către Corul Filarmonicii de Stat „George Enescu" și de orchestra Cinematografiei.

Compozitorul Zeno Vancea

În pauză, am solicitat maestrului Zeno Vancea o scurtă convorbire, rugîndu-l să ne vorbească despre noua sa lucrare.

— Am compus acest cîntec al păcii pe versurile marelui poet al rezistenței cehoslovace, Viteslav Nezval, în traducerea lui Andrei Tudor, considerînd că pacea reprezintă o problemă de căpetenie pentru toate popoarele lumii și cu atît mai mult pentru țările din lagărul socialist, care au pășit hotărît pe calea construcției pașnice. Tocmai pentru desfășurarea acestei munci constructive, pentru desfășurarea tuturor energiilor creatoare, poporelor noastre au în mod imperios nevoie de pace și liniște.

Iubim, cu un omagiu, noua mea compoziție „Cîntecul păcii", celui de-al treilea Congres al Partidului.

— Doriți să ne spuneți ce reprezintă lucrarea d-voastră ?

— Așa după cum ați putut vedea, noua mea compoziție este scrisă pentru cor mixt, cu acompaniament de orchestră, în stil polifonic (pe mai multe voci).

Melodia este inspirată din structura modului popular, dar într-o formă personală.

Văzută în totalitatea ei, în melodie predomină accentele lirice. Intrucît și conținutul versurilor reclamă pe alocuri o expresie de dramatism, iar muzica reliefează aceste elemente de contrast, de tensiune dramatică.

— Față de lucrările d-voastră anterioare, ce caracterizați prezinta „Cîntecul păcii"?

— În ansamblul creației mele, această nouă lucrare continuă valorificarea virtuală a melodiei muzicii noastre populare, însă într-o formă foarte personală, printr-o continuă transfigurare a substanței melodice. Astfel și această lucrare este caracterizată prin stilul în care sînt scrise și precedentele mele lucrări simfonice și de cameră din ultimii ani, cum ar fi „Cvartetul de coarde nr. 2" care a fost distins cu Premiul de Stat, „Tripticul simfonic", prezentat în primă audiție de maestrul George Georgescu, cantata „Imagini bănățene" și altele.

N. SANDU

In studiouri — pe ecrane

● IN ORAȘUL PILZEN (R. Cehoslovacă) s-a terminat reconstrucția cinematografului „Alfa" pentru proiecție „Lanterna magică". În comparație cu aparatura prezentată la expoziția de la Bruxelles, dispozitivele sonore și de proiectare au fost completate și perfecționate. În noul cinematograf vor putea fi prezentate filme de diferite sisteme de proiectare (pentru ecran lat, panoramice etc.).

● YVES MONTAND va turna împreună cu Marylin Monroe la studiourile din Hollywood un film, intitulat „Lăsați-ne să ne iubim". După realizarea acestui film, el va pleca în Japonia unde va concerta în mai multe orașe.

● LA TIRANA s-a deschis un cinematograf cu ecran lat și sunet stereofonic. Noul cinematograf este utilat cu aparatură cehoslovacă. Specialiștii cehoslovaci au luat parte și la construcția acestuia. În premieră festivă a fost prezentat filmul „Ziua Cehoslovaciei", primit cu căldură de către spectatorii.

Scenă din spectacolul de estradă „Poți să taci? Nu poți să taci"

DE LA DOINE LA ARII DE OPERA

Repertoriul ei cunoaște o mare varietate: de la melodia populară la cîntecul de masă și apoi mai departe, la clasicul lied sau aria de operă, interpreta își desfășoară cuprinzătoarea paletă a unor cerințe inușite vocale. Și nu trebuie să ne mire, deoarece aceeași căldură a glasului ce se degajează în interpretarea mobilizatoarelor cîntece de masă, o pune cu mult suflet și în frazele muzicale ale ariei în care Desdemona își jură nevinovăția.

Știți despre cine este vorba ? De tînăra soprană Victoria Drăgănescu Zimțea, de la Teatrul de Operă și Balet. Poate că o să vă mire aflînd că drumul ei în viața muzicală a început cu debutul în rolul titular al feeriei... „Cenușăreasa", prezentată cu ani în urmă la Teatrul Muncitoresc C.F.R. de unde, din activitatea ei solistică a devenit o veșnică luptă cu... partiturile, abordînd genurile cele mai dificile. Solistă în corul Orchestrei Filarmonice „George Enescu" și apoi în cel al Ansamblului sfatului popular al Capitalei, Victoria Drăgănescu ajunge să susțină, odată cu concertele populare, și roluriile principale în diverse spectacole-concert de operă. Spectatorii primei scene lirice a țării l-au întîmpinat cu aplauze aparițiile din ultimul an, în Leonora din „Trubadurul" și Desdemona din „Othello". Acum pregătește alte roluri.

— Voi-apare — ne spune tînăra soprană — în Musetta din opera „Boema". Acest rol îmi va permite să-mi dezvolt și mai departe tehnica vocală și interpretarea, întrucît el diferă de rolurile de ingenuă pe care le-am susținut pînă acum. Un alt rol care necesită o înaltă tehnică vocală, date fiind cerințele lui de coloratură, este cel al doamnei Ana din opera „Don Juan" de Mozart, pe care de asemenea îl pregătesc. Trebuie să adaug că tinerii noștri interpreți desfășoară o susținută activitate în cadrul studioului care a fost creat de curînd în teatrul nostru. Aici se montează, între altele, o inedită lucrare într-un act : „Slujnica stăpînei" de G. B. Pergolese, prima operă realistă din lume. Sub îndrumarea maestrului Petre Ștefănescu-Goanga, repet de astă dată rolul titular. Acest spectacol este destinat vizitelor deplasări în fabrici și uzine. Desigur că nu am dat ultării nici cealaltă pasiune a mea — o nutresc față de muzica populară și cîntecul de masă. De curînd, am făcut noi imprimări la Radio cu o suită de cîntece dedicate partidului, de compozitorul Alfred Mendelsohn și cu alte cîntece de masă.

D. MIHU

O întîmplare cu tîlc

S-a petrecut cu ocazia ultimelor preparative pentru prezentarea emisiunii radiofonice de satiră și umor „Oaspeți neobișnuiți" de Jack Fulga și Aurel Felea.

Artistul poporului Ion Fintesteanu, unul dintre interpreții emisiunii, după ce și-a repetat cu meticulozitate rolul, a înprimat pe banda de magnetofon. Cu aceasta se părea că totul era terminat și așteptîndu-se numai duminica, ziua sorocită emisiunii. Iată însă că a doua zi după imprimare, directorul de scena Mihai Zirra a primit un telefon: „Aici Fintesteanu. Nu te supăra maestre Zirra, dar m-am interesat cum a imprimat Tănase acceastă muzică, am ascultat placa și melodia așa cum am cîntat-o eu nu corespunde întru-totul. As vrea să mai imprim odată".

Respectul și grija unui artist al poporului pentru interpretarea unui rol, indiferent dacă e pe prima scenă a țării sau într-o emisiune radiofonică, își are ilicul ei, exemplu prețios pentru tinerii slujitori ai Thaliei.

IN CÎTEVA RÎNDURI

SANDA TOMA

de la Teatrul Național „I. L. Caragiale" care interpretează cu succes pe Nastia din piesa „A treia, Patetica" de N. Pogodin, pe Mirandolina din „Hangița" de Carlo Goldoni, pe Decebal din „Titanic-Vals" de Tudor Musatescu — reluată în piesa „Maria" de Vasile Iosif, viitoarea premieră a Naționalului, sala Studio.

GH. GHIȚULESCU

de la Teatrul Municipal, a fost distribuit și va juca (alternativ cu Liviu Ciulei), în rolul Andrei din „Pescarii", de Titus Popovici.

MARGA ANGHELESCU

de la Teatrul Muncitoresc C.F.R., cunoscută din piesele „Aristocrații" de N. Pogodin și „Domișoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu, repetă în viitoarea premieră a acestui teatru, „Fiul rătăcitor", de Egon Ranett.

AUREL CIORANU

tînărul actor al Teatrului Nottara, creatorul simpaticului Bazarcoasa din „Nota 0 la purtare", a Căitadauțului din filmul „D-ale Carnavalului" și al ordonanței Dumitru din filmul „Doi veșnici", nu s-a dezmințit nici în actuala stagiune. El interpretează cu naturalețe și umor pe Ghenadie din piesa „În căutarea bucuriei", de Rozov, pe Stelica din „Ferestre deschise" de Everac și pe soferul Cristescu din „Secunda 58" de Dorel Dorian.

ZIZI ȘERBAN

de la Teatrul „Constantin Tănase", obține un deosebit succes în noul spectacol al acestuia teatru, „Revista oglinzilor" de Mircea Crișan, Al. Andy și Radu Stănescu, prin interpretarea cupletului „Ii la modă".

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

TRĂIASCĂ ȘI ÎNFLOREASCĂ SCUMPA NOASTRĂ PATRIE — REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ!

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

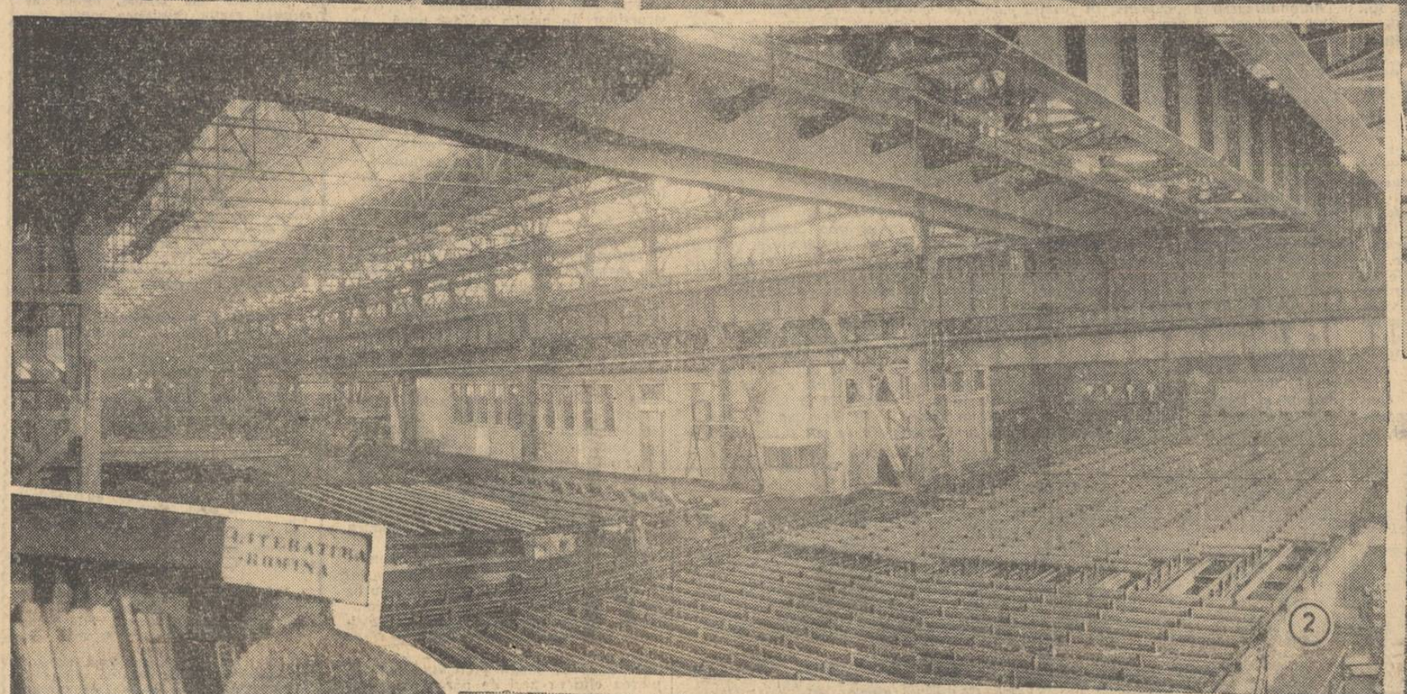

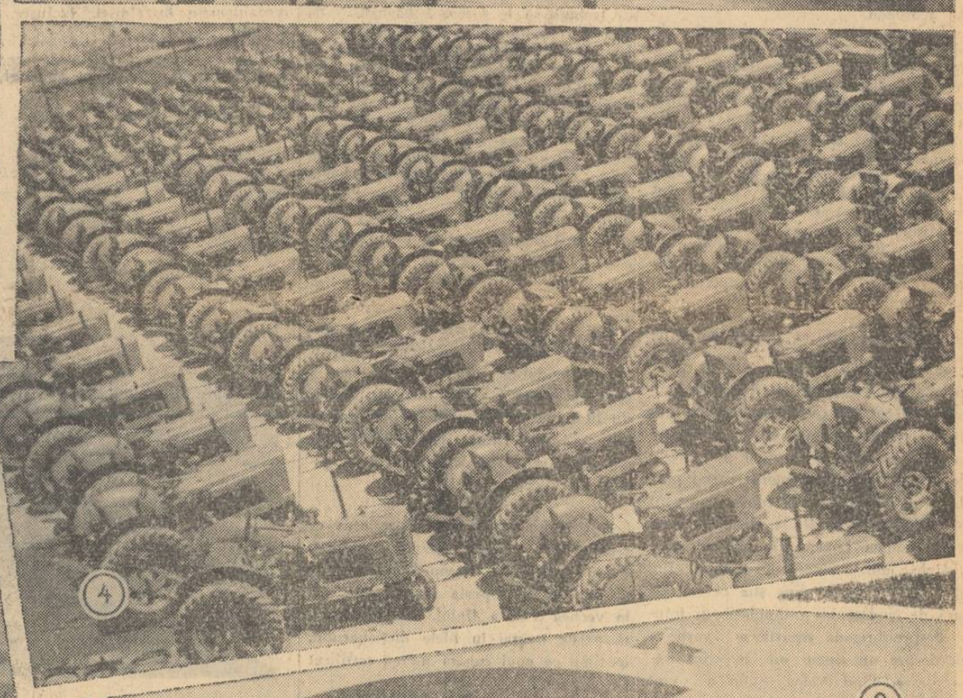

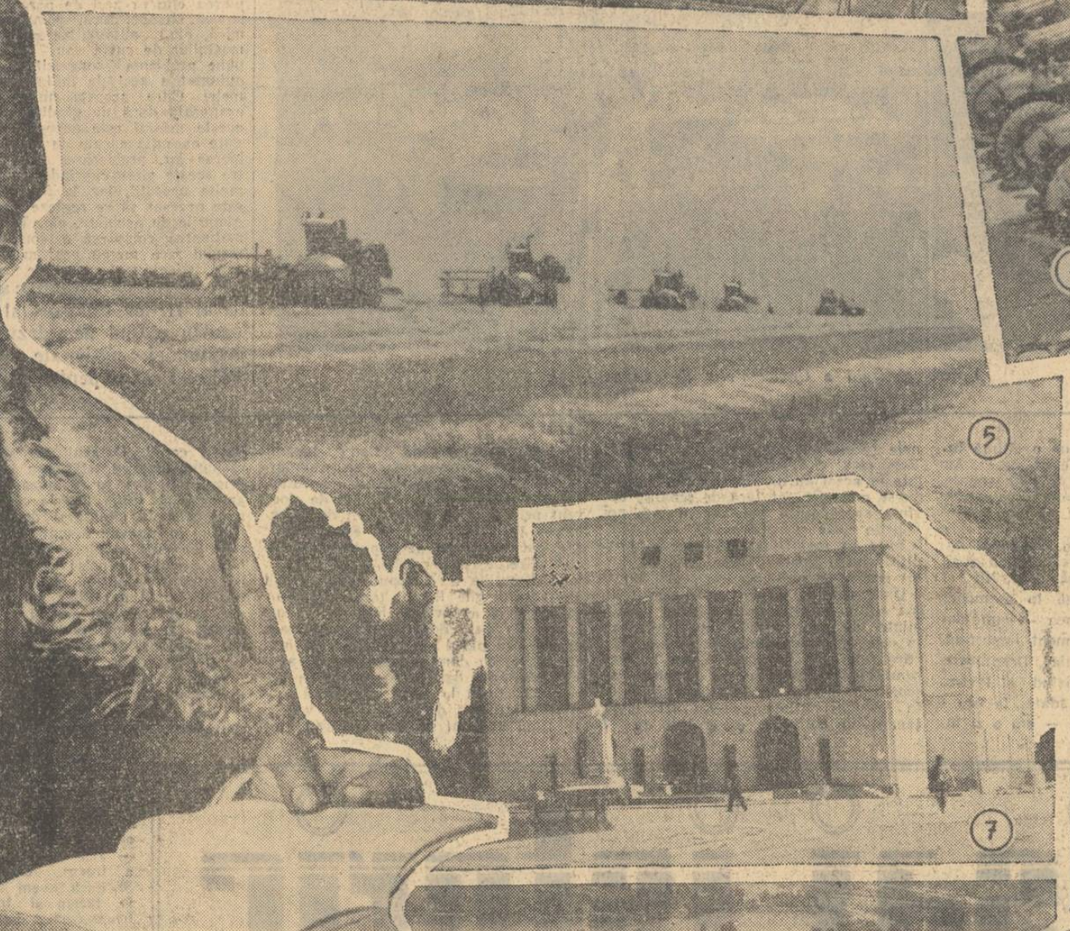

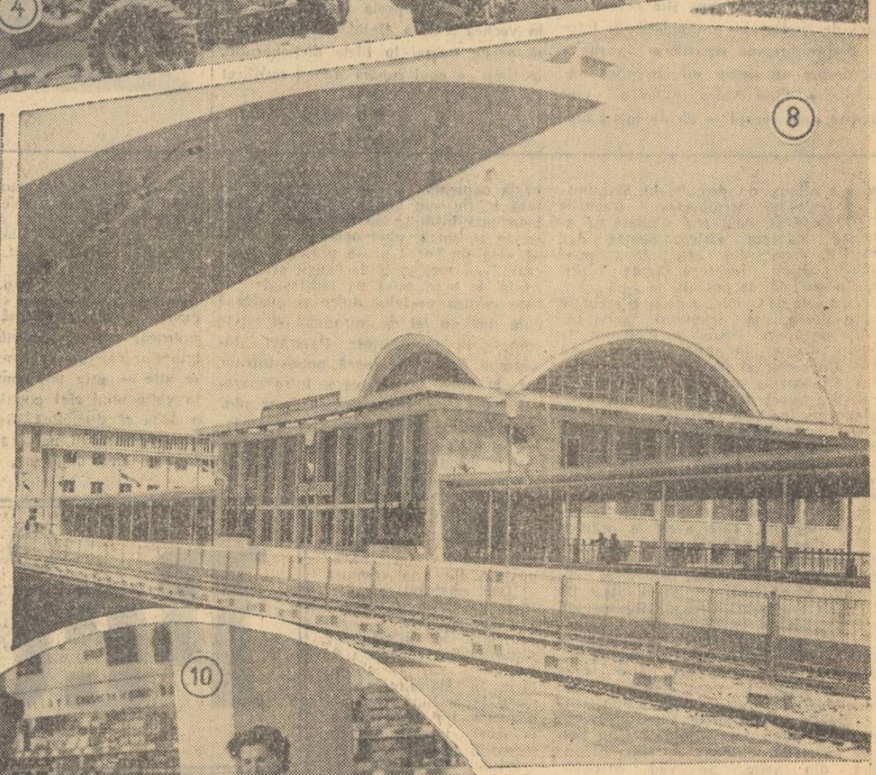

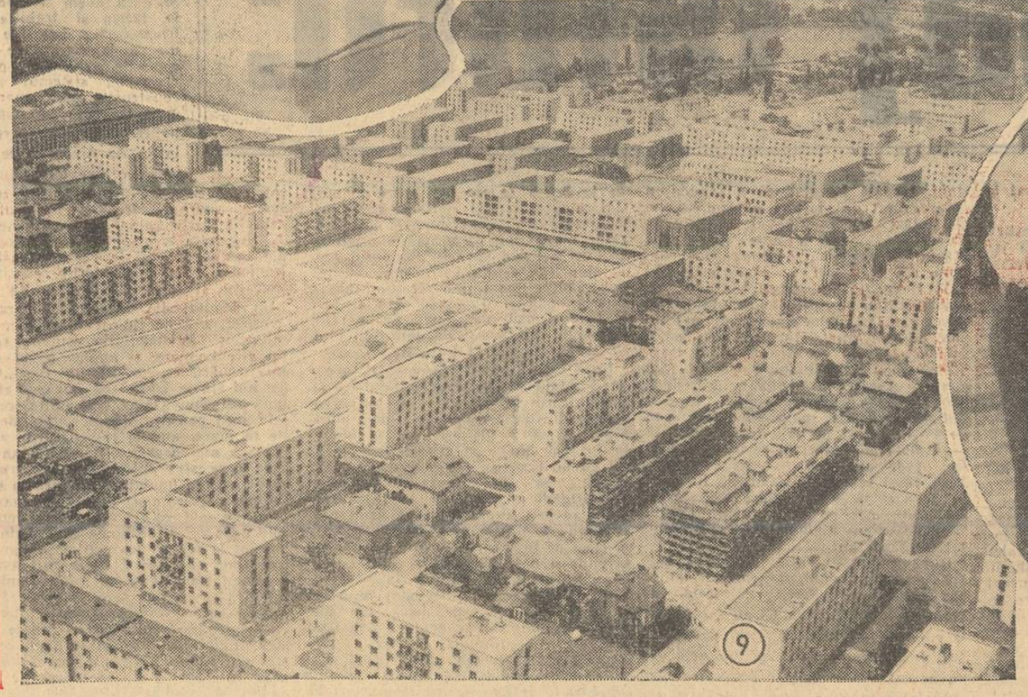

magazin

Sîmbătă 18 iunie 1960
Anul IV — Nr. 141
8 pagini — 1,50 lei

Din sumar :

De sus de la al 16-lea
de F. BRUNEA-FOX

Scrisoare către un prieten
de Nicuță TANASE

TEATRUL POPORULUI
de Eugen BARBU

Excelsior !
de Dan DEȘLIU

Mîndria celor din Tiream
de Vasile IOAN

În fotomontajul nostru:

1. — Vedere din regiunea petroliferă a Moldovei; 2. — Hală a laminorului de țevi din Roman; 3. — La uzinele „Tudor Vladimirescu" din București; 4. — În curtea uzinelor de tractoare „E. Thälmann" din Orașul Stalin; 5. — Pe ogoarele îmbelșugate ale țării; 6. — Un prieten al cărții; 7. — Teatrul de Stat din Botoșani; 8. — Noua gară din Constanța; 9. — Cartierul Floreasca din Capitală; 10. — Un magazin cu autodeservire.

FILE DE DICTIONAR

Există numeroase cuvinte care ieri încă aveau largă circulație, iar azi și-au luat resemnate locul în filele dicționarului. Și dacă ar fi să ne gîndim la un eventual dicționar pe profesii, atunci cel minier ar fi bogat în cuvinte scoase „la pensie" și la fel de bogat în noțiuni noi.

Pentru oamenii din Valea Jiului, *„rizna"* era odinioară un cărucior de 400 kg. tras manual; locul ei a fost ocupat de vagonetul cu o capacitate de o tonă, purtat de locomotiva de mină. *„Sfredelul pentru puşcare"* a fost detronat din subteran de puternicul perforator. *„Ciocanul de mină"* a fost retrogradat de picamer, primului păstrîndu-i-se o folosire cu totul limitată. Au apărut și noțiuni noi care nu și-au avut echivalent: *„sistificarea"* — procedeu pentru prevenirea exploziilor de praf de cărbune, sau „protecția *muncii*" — cele două cuvinte generînd o gamă largă de măsuri închinate omului. În schimb alte noțiuni au murit: *„accidente în masă"* care se defineau după sutele de oameni morți în galerii, sau *„șomaj"* — măsurat în procente crescînde de la an la an.

Dar chiar cuvintele uzuale, folosite în limbajul zilnic. și-au căpătat aici, în Lupeni, înțelesuri noi, îmbogățite de întîmplări, momente și amintiri din viața fiecăruia.

O casă — însemna altădată în aceste locuri, adăpost de oameni vlăguiți, de zdrențe și boli. O casă — înseamnă azi pentru minerul Mihai Huda, nou său apartament de trei camere și dependințe, construit din leafă. O casă, două case, zece case, înseamnă pentru minerii din Valea Jiului blocuri muncitorești cu băi în faianță. Înseamnă în perspectivă modernizarea bătrînei așezări.

Cioareci — reprezintă pentru șeful de schimb Stancu Preda elementul vestimentar strîns legat de traista și de hainele țărănești cu care a descins din Drăgășanii lui, în această cetate subterană a cărbunelui. Își aduce aminte de ei, atunci cînd își alege din garderob costumul, cînd învîrte butonul aparatului de radio ca să asculte muzică, sau cînd mîngîie alene clapele noului său acordeon.

Meseria — era pentru ajutorul de miner Sandu Mihai un mijloc de a cîștiga bani și atît. În noiembrie anul trecut a părăsit mina ca să găsească un loc de muncă mai ușor. Dar după patru luni, cînd s-a reîntors doborît de dorul galeriilor și al băieților, înțeles că meseria înseamnă în primul rînd dragostea pentru ceea ce faci, și abia apoi și bani. Și s-a legat cu jurămînt să nu-și mai părăsească meseria — în noul înțeles pe care i l-a deslușit.

Așadar, fiecare an, fiecare zi și-a lăsat amprenta în Valea Jiului, prefăcînd așezarea, oamenii, conceptiile... Iar cuvintele au căpătat un înțeles mai larg și mai bogat, ca să poată cuprinde esența tuturor prefacerilor de azi.

Și înainte se folosea cuvîntul *„brigadă"*; pentru mineri el desemna un grup de oameni care muncesc împreună în același abataj, uniți în întunecimea de cărbune din fundul pămîntului de același spectru al morții care-i pîndea ca o umbră. Am cunoscut recent brigada lui Mihai Huda, de la sectorul VII al minei Lupeni. Oameni de toate vîrstele unii mineri din tată-n fiu, alții aduși aici din cine știe ce colț de țară de ciudățeniile întîmplării. Și totuși despre brigada aceasta se vorbește ca despre un singur om, în orice împrejurare. Cînd Valea Jiului a vuit despre noul record — 85 de metri înaintare în piatră cu armare la galeria de traversare a blocului 6 Maria din orizontul 750 — s-a știut că recordul aparține brigăzii, care căpătase individualitate în totalitatea ei. Cînd s-a lansat chemarea la întrecere în cinstea celui de al III-lea Congres al Partidului și mina Lupeni s-a angajat să obțină 1.300.000 lei economii la prețul de cost prin reducerea consumului de lemn, răşinoase și energie electrică și să îmbunătățească calitatea cărbunilor bruți prin reducerea procentajului de cenușă — brigada a hotărît cu puterea unei singure voințe și cu căldura unui singur suflet să-și aducă contribuția la realizarea acestor angajamente.

Dar nu numai la muncă sînt așa. Cînd în ianuarie ajutorul de miner Gh. Cosma a „trădat" burlăcia aproape unanimă a brigăzii, Huda s-a îmbrăcat în haine de zile mari, s-a suit în tren și a plecat în Moldova să prezinte proaspătului însurățel felicitări de nuntă; și Gh. Cosma a auzit parcă de la sute de kilometri depărtare urările brigăzii și a știut că de-acolo, din adîncimea galeriilor, brigada se bucură de bucuria lui. Cînd e meci de fotbal brigada pleacă pe stadion și strigă într-o singură voce, cînd unul are vreun necaz brigada îl află. cînd un băiat și-a cumpărat ceva nou înseamnă că brigada și-a dat consimțămîntul. Cei zece oameni ai brigăzii sînt ca unul singur, la bine și la rău. Pot fi cuprinse toate aceste sensuri noi ale cuvîntului „brigadă" fie chiar și în cel mai cuprinzător dicționar? Cu siguranță că nu.

Și obiceiurile, instaurate de veacuri în Valea Jiului și transmise din generație în generație, s-au schimbat. Înainte vreme femeile minerilor urmăreau în fiecare zi cu aceeași crispare și frică acele ceasornicului; și dacă bărbații întîrziau zece minute la ieșirea din șut, își aruncau pe cap o broboadă, ieșeau la gard să întrebe vecina dacă nici soțul ei n-a venit și se grăbeau apoi spre gura minei, ca un stol de vrăbii stîrnite. Cu colțul broboadei la gură așteptau fără lacrimi în ochi, să-și recunoască soții pe tărgile sanitare... Astăzi femeile se uită ca și acum douăzeci de ani la ceas cînd știu că trebuie să le sosească bărbații. Se uită din obișnuință și... din grija de a face rîntașul. Dar nu mai ies la gard și nu mai năvălesc la mină, pentru că nu au de ce. Ele știu că la noi de cincisprezece ani catastrofele miniere au rămas doar în dicționar.

Înainte vreme era obiceiul ca fiecare să-și rupă de la gură și să pună cîțiva bănuți deoparte, pentru o boală sau o înmormîntare. Astăzi, șeful de schimb Ion Mardan, nu mai trebuie să-și rupă de la gură ca să adune pe carnetul de C.E.C. 25.000 lei pentru... însurătoare. Odinioară minerii se strîngeau la un țoi de țuică, ca să-și potolească amarul din suflet și să-și spună neputința de a trăi ca oamenii. Și astăzi minerii se întîlnesc la un pahar de vin ca să schimbe o vorbă între ei: despre un film, despre armarea în fier, despre economii de lemn sau concedii de odihnă. Aceleași obiceiuri au luat astăzi alte sensuri.

*

Am vorbit mai mult despre ceea ce este nou în această așezare minieră. N-am făcut-o cu premeditare, ci cu dorința de a respecta realitatea: căci în vechea Vale a Jiului, vechiul începe să existe numai în filele dicționarului, în timp ce noul capătă mereu certificat de naștere...

Pia RĂDULESCU

SUB SEMNUL AUTOMATIZĂRII

Automatizarea este rezultatul unei întregi dezvoltări istorice. La începuturile istoriei sale, omul, acest mare transformator al naturii, nu a avut la dispoziție, pentru a acționa asupra mediului înconjurător, decît mîinile sale și mai apoi „prelungirile" acestora, sculele.

Treptat, odată cu perfecționarea sculelor, au apărut primele mașini simple (planul înclinat, scripetele, șurubul fără șine, etc.) și mai apoi alte mașini, acționate de forța vîntului sau a apelor. În sfîrșit, în secolul al XVIII-lea, cînd sculele au început să fie puse în mișcare de motoare, în loc de mîna omului au apărut mașinile unelte.

Dezvoltarea rapidă a mașinilor unelte a necesitat noi surse de energie. Acestei cerințe i-a răspuns dezvoltarea tehnicei, prin perfecționarea continuă a mașinilor cu abur, prin apariția motoarelor cu ardere internă și a motoarelor electrice. Realizarea unor materiale noi pentru scule (aliaje dure, ceramică, etc.) a permis să se mărească viteza de prelucrare a metalelor de la viteza unui car cu boi la viteza avioanelor (180—200 km/h).

Oricît de perfecționate ar fi mașinile unelte respective, este vorba doar de o etapă a mecanizării, (înlocuirea muncii manuale prin munca unor mașini minuite sau controlate de om). Trecerea la automatizare, adică la un sistem de mașini care lucrează singure, fără intervenția omului, doar sub supravegherea generală a acestuia, reprezintă însă un salt calitativ.

În primul rînd, comptexul de cuceriri științifice (electronica, telemecanica, tehnica semiconductorilor) pe care se bazează automatizarea, revoluționează tehnica în majoritatea ramurilor de producție. În al doilea rînd, automatizarea schimbă radical organizarea producției; fabrica în care ființa muncitori-tehnicieni supraveghează agregate formate din zeci de mașini automate, se deosebește tot atît de mult de fabrica obișnuită, în care fiecare mașină e deservită de cîte un muncitor, pe cît de mult se deosebește aceasta din urmă de manufactura bazată pe munca manuală.

Automate s-au construit și în antichitate și în Evul Mediu, dar nu sub forma unor mașini de lucru, ci ca niște născocîri foarte ingenioase ale geniului meșteșugarilor timpului, jucării sau curiozități.

Primul automat construit în scopuri practice a fost, fără îndoială ceasornicul.

În Rusia, la 1712, mecanicul și strungarul lui Petru cel Mare, Andrei Constantinovici Nartov a realizat primul strung de copiat automat din lume. În 1760, Frolov a construit o instalație de extracție a aurului, complet mecanizată și automatizată; la aceasta, o roată de apă asemănătoare cu roata morii punea în mișcare sistemul de sfărîmare și spălare a mineralului, toate mecanismele instalației, inclusiv cele auxiliare și de transport.

În S.U.A., în 1784, Evans construiește o moară cu ciclu de producție neîntrerupt și complet automat, adică funcționînd fără intervenția omului în toate stadiile procesului de fabricație. În Franța, în 1801, s-a realizat vestitul război de țesut automat al lui Jacquard, a cărui funcționare era comandată cu cartoteci perforate.

Fără îndoială, exemple de asemenea realizări există foarte numeroase în istoria tehnicii mondiale.

Dar introducerea automatizării pe scară largă în construcția de mașini a apărut de-abia acum 15—20 ani și s-a bazat pe cuceririle științifice de care am vorbit mai sus.

Mașini-agregat și linii automate

Automatizarea a cuprins, în primul rînd, procesele de producție principale, fiecare din mașinile unelte moderne executînd singure mișcări foarte complexe și efectuînd prelucrarea cu mare precizie. Creatorului acestor mașini înțelepte — omul — i-au rămas doar funcțiile cele mai simple: așezarea, prinderea și desprinderea pieselor, pornirea și oprirea mașinii.

Pe de altă parte, producția de serie mare și de masă a mașinilor moderne (automobile, tractoare, etc.) a determinat apariția mașinilor agregat. Acestea sînt mașini unelte specializate pentru o anumită operație, la o anumită piesă, astfel concepute încît să permită obținerea unor regimuri de lucru optime. De pildă, pe o mașină agregat se pot executa dintr-odată într-o singură operație, sute de găuri în blocul motorului de automobil. Astfel de mașini lucrează în prezent și în uzinele „E. Thälmann" și „Steagul Roșu" din Orașul Stalin la producția de autocamioane și tractoare, sporind productivitatea muncii de cîteva ori.

Toate aceste reduceri ale timpului efectiv au făcut și mai acută problema automatizării operațiilor auxiliare, deoarece timpul de lucru efectiv al sculelor asupra piesei care se prelucrează a ajuns să reprezinte doar 15 — 20 la sută din tot timpul de fabricație, restul reprezentînd timpul consumat pentru operații auxiliare.

Reunirea mașinilor automate în sisteme unitare în care nu numai prelucrarea, ci și transportul de la o operație la alta, prinderea și desprinderea pieselor sînt automatizate, a reprezentat momentul nașterii liniilor automate. Introducerea liniilor automate a determinat o creștere a productivității muncii de 3-4 ori și o reducere a prețului de cost al producției cu 30-40 la sută. Odată cu aceasta, munca omului s-a ușurat și s-a simplificat simțitor, reducîndu-se la comande și reglajul automatelor, la întocmirea programelor și regimurilor proceselor tehnologice.

S-au construit în special linii automate pentru piese de tipul carcaselor cum sînt blocurile de motor și carcasele de cutii de viteze. Dar manopera necesară pentru executarea pieselor de acest tip nu reprezintă decît 15-20 la sută din întreaga manoperă a mașinilor. De aceea, în ultimii ani se acordă tot mai multă atenție construirii liniilor pentru prelucrarea „măruntaielor" mașinilor: arbori, roți dințate, pîrghii, flanșe, etc. Liniile automate realizate deja în U.R.S.S. pentru prelucrarea arborilor în trepte sau roților dințate se caracterizează prin flexibilitate, prin posibilitatea de a se regla ușor pentru prelucrarea mai multor piese asemănătoare care diferă prin dimensiuni.

O astfel de linie automată pentru prelucrarea roților dințate a intrat în funcțiune în anul 1958 la uzina „Krasnîi proletarii" din Moscova. Pe această linie automată se pot prelucra complet 10 roți dințate diferite, cuprinse între 90 și 220 mm. În domeniul acesta pot fi cuprinse peste jumătate din cele 150 milioane de roți dințate care se execută anual în U.R.S.S. La fiecare 1,5 minute de pe linie iese o roată dințată gata prelucrată. Reglajul liniei de trecere de la un tip de roată dințată la altul nu durează mai mult de 4-5 ore. Linia se compune din semi-automate de înaltă productivitate care pot lucra și în cadrul liniei și în afara liniei. Toate mașinile sînt deservite de trei reglori.

Uzinele viitorului

După cum se știe, în U.R.S.S. sarcina automatizării complexe a construcțiilor de mașini a fost pusă în practică, pentru prima dată, în 1951, prin intrarea în funcțiune a fabricii automate de pistoane pentru motor de automobil care produce zilnic 2.500 pistoane.

Un alt exemplu de automatizare complexă este atelierul automat pentru fabricația de rulmenți cu bile și cu role, care a intrat în funcțiune la sfîrșitul anului 1955 la uzina de rulmenți Nr. 1 din Moscova.

Această linie se compune din automate de înaltă productivitate și cu construcție originală pe care se execută automat întreg procesul de fabricație, începînd cu prelucrarea țevilor sau semifabricatelor forjate și terminînd cu ambalarea rulmenților. În acest atelier se produc anual 1,5 milioane rulmenți de patru tipuri diferite, cu precizie de 5 ori mai mare decît înainte. Productivitatea muncii a crescut de două ori.

La Erevan o fabrică automatizată de ciment cu o producție de 200 m³ de ciment pe zi este condusă de un singur muncitor. Calificarea muncitorului este mult superioară deoarece el are de executat munca de reglaj și întreținere a unor mașini foarte complicate. Astfel automatizarea va contribui la ștergerea diferenței dintre munca fizică și cea intelectuală.

Fără îndoială automatizarea complexă a industriei constructoare de mașini este o sarcină grea fiindcă este vorba de o ramură industrială foarte complexă. Într-adevăr, dacă pentru realizarea automatizării procesului de producție într-o întreprindere chimică, trebuie să se asigure comanda și reglarea cîtorva zeci de parametri (presiunea, temperatura, compoziția chimică, etc.), automatizarea fabricației mașinilor de cusut sau motocicletelor pune problema comenzii și reglajului automat a zeci de milioane de parametri. Cifra aceasta nu este deloc exagerată dacă ne gîndim că pentru aceste mașini este necesar să se asigure execuția a sute de piese și asamblarea lor, prelucrarea fiecăreia dintre aceste piese cuprinde 10—20 și mai multe operații, iar la fiecare operație este necesar să se regleze precizia, regimurile de așchiere, etc. Totuși, automatizarea complexă a construcției de mașini face mereu pași mari înainte spre uzinele automate ale viitorului.

Proiectul de Directive ale celui de al III-lea Congres al P.M.R. pentru planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965 și pentru programul economic de perspectivă acordă o atenție deosebită automatizării complexe a producției.

Se prevede introducerea în ramurile industriale prelucrătoare a numeroase mașini automate individuale și linii automate, dotarea industriei constructoare de mașini cu mașini-unelte automate cu operații multiple, mașini de copiat electronice, linii automate și semiautomate pentru fabricarea de elemente tipizate de mașini și piese de mare serie.

Această dezvoltare vertiginoasă sub semnul automatizării, pe calea trasată de Partid, va deschide și poporului nostru, alături de popoarele frățești din celelalte țări socialiste, cu un ceas mai devreme, perspectiva luminoasă a comunismului.

Automatizarea în socialism înseamnă creșterea producției și odată cu ea creșterea puterii de cumpărare. Automatizarea ne va aduce scurtarea timpului de muncă, ceea ce va da posibilitatea oamenilor să acorde un timp și mai mare pentru însușirea științei și culturii.

Ing. L. RUBEL

NOUTĂȚI LA INSTITUTUL „CHIMIGAZ"

„Chimigaz" din Mediaș, Institut de cercetări pentru chimizarea gazului metan, a împlinit cinci ani de la înființare. Cinci ani de rodnică activitate pusă în slujba valorificării industriale a unei mari bogății a țării.

Prilejul oferit de această aniversare a fost folosit pentru organizarea primei Sesiuni de comunicări științifice a Institutului din Mediaș. Tema sesiunii nu putea fi alta decît „chimizarea metanului", o temă care stă însăși la baza existenței „Chimigazului".

Cercetătorii Institutului au prezentat în cadrul sesiunii de comunicări științifice roadele muncii lor de fiecare zi, concretizate în 22 de referate. Spicuind din aceste realizări, în cea mai mare parte trecute în fază industrială sau semi-industrială, va prezentăm astăzi cîteva din rezultatele muncii cercetătorilor de la „Chimigaz".

FLOROM 42 — Căutînd să înlocuiască amoniacul sau alți agenți de răcire folosiți pînă acum, cercetătorii Institutului au realizat sinteza produșilor florurați. Ei au obținut astfel un nou agent de răcire — Florom 42 — cu utilizări în frigiderele casnice și agregatele frigorifice industriale. Noul produs nu este toxic și nici inflamabil.

PENTRU INDUSTRIA DE MEDICAMENTE — Realizînd sinteza metilaminelor din alcool metilic și amoniac și a etilaminelor, cercetătorii au obținut produse cu largi întrebuințări în industria de medicamente și pentru diferite sinteze organice. Printre altele produsele obținute folosesc la fabricarea Alerganului, nou medicament românesc.

UN NOU TIP DE MASĂ PLASTICA. — Poliformaldehida este noua masă plastică creată la „Chimigaz". Prin caracteristicile sale fizico-chimice, noua masă plastică se poate prelucra prin presare la cald sau prin filare, fiind necesară în industria fibrelor sintetice sau la fabricarea diverselor bunuri de consum. Fabricată printr-un procedeu tehnologic simplu, poliformaldehida se prezintă sub formă de foi translucide cu rezistență foarte mare, ce o fac apță pentru înlocuirea metalelor neferoase.

STIPLEX COLORAT ȘI ORNAMENTAL. — Prin încorporarea în masa polimerului a unor coloranți sau a unor pigmenți, s-a realizat sticla organică colorată ((Stiplex). Are largi întrebuințări pentru fabricarea nasturilor, scrumierelor, vanelor de băi, chiuvetelor, jaluzelelor pentru ferestre etc. De asemenea, s-au obținut plăci ornamentale de stiplex cu desene în relief, cu incrustații de diferite culori, plăci cu multiple utilizări în construcții și amenajări de interioare.

Acestea sînt numai cîteva din rezultatele muncii cercetătorilor Institutului „Chimigaz", rezultate care evidențiază pe deplin însemnătatea chimizării gazului metan.

Tudor GHEORGHIU

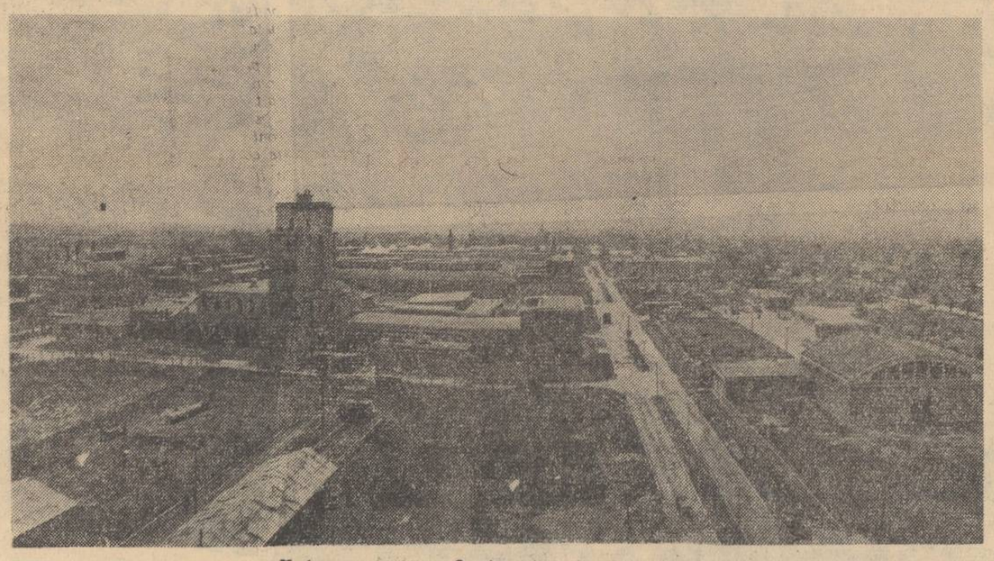

Vedere generală a Combinatului de cauciuc Jilava

Peisaj istoric

Mă aflam, nu demult, în Maramureș: îmi terminasem treburile toate și, cum era simbătă la amiază căutam sa-aleg pentru duminică, una din cele două propuneri ce-mi fuseseră făcute: prima o partidă de pescuit, la păstrăvi, în apă iute de munte, a doua o excursie spre Borșa, la frumosul hotel turistic de acolo — sus, pe Pietrosul, în munții Rodnei. În plină șovăială, mă găsi un curier al sfatului popular raional (Se cuvine precizat că Maramureșul, din punct de vedere administrativ, e cuprins în două raioane — Sighet și Vișeu — ambele aparținînd regiunii Baia Mare). Îmi aducea un plic și în plic o invitație, frumos tipărită, care însemna practic o a treia propunere pentru petrecerea duminicii: comitetul executiv mă invita să iau parte la sesiunea sfatului, care avea la ordinea de zi discutarea problemelor învățămîntului în raion. Am pus-o frumușel de o parte și am reluat cercetarea dilemei: la păstrăvi ori pe munte? De ales nu era ușor. Urcușul Pietrosului, are dincolo de farmecul naturii sălbatice, putința să-ți ofere o deplină înfățișare a Maramureșului. De la două mii de metri privești de sus, către apus și vezi întregul ținut cuprins între munți falnici, înnegriți de brădet pînă în creștet; vezi apele Vișeului repezi și negre, apele Izei argintind și în lungul lor satele cu case de lemn dăinuind din veac. Se văd costișele acoperite de livezi, fînețele bogate, drumurile șerpuind agale între dealuri și dinspre miazăzi, aburcînd înalte și zvelte peste munți, pierzîndu-se prin munte, prin tunele, linia de cale ferată cu eroism construită în primii ani după eliberare spre a uni Maramureșul de țară. De sus, de pe Pietrosul se vede bine Borșa, satul mare, răsfirat pînă sub pădure, se vede satul Moisei, unde și acuma se păstrează casa în care naziștii au executat mai seleșteze patruzeci de partizani mara mureșeni.

De sus, de pe Pietrosul se vede și drumul care urcă spre pasul Prislop, coborînd spre Cîrlibaba și de aici spre Vatra Dornei în Moldova. Și acest drum — așa cum Moiseiul evocă un ceas eroic din lupta maramureșenilor împotriva ocupanților fasciști — evocă un moment istoric drag poporului nostru. Trecerea maramureșenilor, acum șase veacuri, peste munți în Moldova. De sus, de pe Pietrosul, se vede Maramureșul tot pînă departe, spre Sighet și priveliștea lasă să bată largă aripi evocărilor..

Dar nici pescuitul de păstrăvi nu-i fără farmec. El înseamnă întîi de toate drum în pădure de negre conifere, drum de-a lungul piraielor, în liniștea muntelui. Înseamnă pîndă la peștele viclean, înseamnă învățătură, căci viclenia peștelui întotdeauna o doboară din tată în fiu sub pădure. Păstrăvi mai înseamnă întîlnire cu tăietori de pădure, în zi liberă, cînd oamenii au răgaz să stea de vorbă și să prăjească păstrăvul cu meșteșug de dinșii știut, în coajă de brad pusă pe jăratec de se face carnea peștelui dulce și gustoasă cum nici un fel de mirodenii și rețete complicate nu izbutesc. Păstrăvi înseamnă, în fapt de seară, popas într-un sat, la horă, la petrecere, între maramureșeni frumoși și maramureșene mîndre — poate cele mai frumoase femei din părțile muntoase — învesmîntați în mîndru port alb, cu pieptare înflorate. Inseamnă răgaz pentru a asculta cîntece vechi și noi de dinșii create, legende și basme, ori vorbe de duh menite să înghimpe vreun năravaș păstrat din alte vremuri.

„Deci păstrăvi sau Pietrosul? Vedere de detaliu sau de ansamblu?" — mă întrebam, la sfîrșit de săptămînă, departe de București, sus, în nordul țării, în Maramureș. Să merg la sesiune, nici pomeneală. Îmi terminasem, la urma urmelor, toate treburile și-aveam și eu dreptul, ca orice om să-mi petrec o duminică cum vreau și unde vreau.

Hotărît să rezolv problema la restaurant, în vremea cinei, am ieșit din casă. N-am prevăzut însă că nu voi face nici douăzeci de pași și-am să-l întîlnesc pe binevoitorul tovarăș Ilk, secretarul comitetului executiv al sfatului popular raional. N-am prevăzut nici convorbirea cu el și nici urmările ei. După ce s-a interesat de starea sănătății mele, de felul în care am reușit să-mi isprăvesc treburile — Ilk, fost tîmplar în sat la Dragomirești, înainte-de-a fi secretar al comitetului executiv e totdeauna foarte grijuliu de sănătatea omului, nu în mod special de-a lui, gazetar venit din București tocmai la Vișeu, deci cumva oaspete în raion, ci de-a oricărui lucrător al sfatului—mă întreabă (întrebare, vai, care a vrea să înlăture irevocabil dilema pe care-mi propusesem tocmai s-o rezolv): „Invitația pentru mîine la sesiune ați primit-o, cred?". Și cu o explicație: Căci știți, ne am gîndit că dacă ați terminat treburile și dacă tot sînteți mîine la Vișeu, veniți poate să asistați la sesiunea noastră. Că la noi ziariști, mai ales de la presa centrală nu prea participă. Doar de la ziarul local...".

Și, în încheiere, îmi pune o ultimă întrebare, angajantă: „Veniți, nu?". Am ocolit, îmi aduc perfect de bine aminte, un răspuns net, dar îndată ce ne-am despărțit, mărturisesc că am avut mustrări de conștiință. Nu se cuvenea un răspuns evaziv unui om, unor oameni, care vreme de o săptămînă m-au înconjurat cu atîta bunăvoință. Nu se cuvenea, mai cu seamă în asemenea împrejurare, căci sesiunea — cum bine se știe — este un moment important în viața unui sfat popular. Drept care, a doua zi, duminică, lăsînd și Pietrosul și păstrăvii pe altădată, la ora 9 fără un sfert dimineața — eram o zi însorită, minunată —, m-am înfățișat la sfat, la sesiune.

Am intrat în sala mare, de festivități și am fost îndrumat să iau loc pe unul din scaunele rezervate invitaților. În mijlocul sălii erau locurile celor vreo șaptezeci de deputați raionali, și parte din ele de-acuma ocupate. În hainele lui țărănești l-am zărit pe Pop Berța, harnicul gospodar din satul Vișeul de jos; lîngă el, îmbrăcat în haine închise de culoare cu părul negru și creț, zbîrlit ca întotdeauna, pe Desideriu Friedman, fostul muncitor de pădure, acum directorul unei întreprinderi forestiere cu peste patru mii de salariați. Mai încolo, cînd un ziar, directorul liceului din Vișeu...

La ceasurile staționicite, cu exemplară punctualitate, sesiunea a început. S-a anunțat că deputații prezenți întrunesc majoritatea necesară, s-a ales un prezidiu pentru conducerea ședinței, s-a pus la vot ordinea de zi. A urmat apoi o amănunțită informare despre felul în care au fost duse la îndeplinire hotărîrile sesiunii anterioare, după care s-a dat cuvîntul raportorului. Pînă aici, nimic special. Forme legale, obișnuite la orice ședințe, de sfat popular regional, raional sau comunal. Raportul, după primele fraze introductive, nu părea nici el a fi mare lucru. Dar îndată îmi dădui socoteală că mă înșel. Auzeam cifre și fapte, probleme noi, unele rezolvate, unele supuse discuției. Raportorul citea numărul școlilor înăl. țate în acest an și sublinia că în raion nu se mai află sat fără de școală; cuvînta apoi despre reparații, despre noi săli de clasă și preciza că sînt întrunite în majoritatea comunelor condiții pentru generalizarea învățămîntului gratuit și obligator de șapte ani.

Unde auzeam aceste lucruri oare? Nu mă aflam în Maramureș? Erau lucruri știute, de mine văzute, cu ochii mei, în cele mai multe sate. Totul era adevărat, perfect adevărat! Eram în Maramureș. În Maramureș oamenii au școală în fiecare sat și studiază, iată, în sesiune, putința generalizării învățămîntului obligator și gratuit de 7 ani! Această imagine de ansamblu, a unui aspect de viață a Maramureșului de astăzi, era emoționant. Căci în același Maramureș, e bine să se știe, trăiau cei mai mulți analfabeți din țara noastră. Aici, în Maramureș, în 1937 (potrivit unui recensămînt atunci efectuat) trei sferturi din populație nu știa carte iar în unele sate, precum Poienile de sub Munte din cinci mii de locuitori știau să citească și să se iscălească mai puțin de cinci sute. În Maramureșul care lăsa anual neînscriși în școli aproape 30.000 de copii. („Nu s-au putut înscrie mai mulți elevi din lipsă de învățători și de săli de învățămînt" — explica un raport al revizorului școlar județean, pentru anul școlar 1937—1938) se vorbea acum de frecvența de sută la sută, despre internate, școli noi, mobilier nou — toate făcute — și se privea înainte spre învățămîntul de șapte ani.

După raportul dintîi, a cărui copie am cerut-o pe dată, a urmat o informare despre activitatea culturală la sate. Și apoi discuțiile. S-au înscris să la cuvîntul aproape douăzeci de deputați. Problema îi interesa, era evident, nu numai după numărul celor ce doreau să-și exprime părerea, dar și după cîte mi-am dat seama, urmărind convorbirile înșuflețite din timpul pauzei.

Începea să-mi pară bine că am fost invitat la sesiune și mai ales că am venit și m-am pomenit chiar eu însumi impacientat de pauza care se prelungise mai mult de zece minute. Ascultasem raportul, elocvent, nespus de elocvent pentru saltul uriaș făcut de Maramureș în ultimii ani, dar eram dornic să-i ascult acuma pe deputați, să le aud părerile, propunerile.

Și discuțiile au început. A vorbit dintîi Gheorghe Roma, țăran din Borșa, după el a cuvîntat Francisc Cotos, miner din Baia Borșa, un bărbat înalt, uscățiv, cu părul sur, îmbrăcat în haine negre, cu cămașă albă, ca de sărbătoare. Apoi l-am auzit pe Ștefan Bizău, țăran de la Ieud, sat vechi cu case monument de două și trei veacuri, l-am ascultat pe Ion Tudoreni, tot țăran din raion și are, în consecință, cei mai numeroși deputați) și după el un învățător din Vișeu, De urmă pe prietenul Desideriu Friedman, pe directorul școlii din Botiza, un sătuc mic, mititel, sub pădure, care din acest an are o școală nouă și frumoasă care ar face cinste oricărui oraș, apoi un lucrător de pădure și țărăși un țăran în straie de-acasă, cu bundă înflorată.

Ce discutau ei? Ce probleme aveau de dezbătut în sesiunea sfatului? Părerile căror păreri ale alegătorilor se făceau dînșii? Ce spunea, de pildă Ștefan Bizău? Reprezentant al alegătorilor săi din Ieud critica aspru faptul că la dînșii în sat brigada științifică vine rar. „Și doar la noi țovarășii din brigadă n-au de ce să se plîngă. Cînd au fost ultima oară au venit peste o mie de oameni și le-au pus o sută și ceva de întrebări. Eu propun să vină brigada o dată pe lună, regulat". Despre ce brigadă era vorba? Să ne explicăm: brigăzile științifice sînt o formă a muncii culturale de masă. Ele sînt echipe formate din oameni cu pregătire științifică — profesori, medici, agronomi, ingineri zootehniști și juriști etc. — care se deplasează la sate și în adunări largi dau pe loc răspunsuri la întrebările sătenilor. Întrebările au un caracter cu adevărat enciclopedic; încep de la eclipsele de lună și de la sputnici și se termină cu metodele cele mai bune de cultivat lucerna ori de a-l făptat copiii. Oamenii de specialitate răspund, explică, sfătuiesc. Astfel de brigadă (există, în regiunea Baia Mare, aproape pe lîngă fiecare casă de cultură raională cîte una) dorea Ștefan Bizău, în numele sătenilor, măcar o dată pe lună la el în sat, la Ieud.

Ce discuta Francisc Cotos? Discuta calitatea reparațiilor făcute școlii. Se declara mulțumit, dar nu pe deplin, căci spunea el, „și gardul ar fi trebuit vopsit, ar fi fost mai frumos". Discuta apoi problema materialului didactic și arăta că ar mai trebui cumpărate unele lucruri, îndeosebi mulaje de plante și animale.

Un alt deputat, om zdravăn, înalt și mustăcios, se ridică să aducă la cunoștința comitetului executiv că țigla pe care a primit-o la ei în sat nu-i de bună calitate și „asta să se facă scris la fabrică ca să se știe". „Cînd eram copil n-aveam școală — zice el. Dar ce-a fost a trecut. Acuma avem. Și dacă avem trebuie să le facem și trainice și frumoase". Cel ce urmează la cuvînt se declară în dezacord în principiu cu sistemul unor construcții prea mari și prea scumpe și cumva, indirect, pare a se referi la școala arătoasă despre care vorbise deputatul cel voinic. Acesta, de altfel, se fojește în scaun, simțind adresa. Vorbitorul arată că toate construcțiile trebuie să fie raportate la posibilitățile economice ale comunelor, că se cuvine construit frumos dar și cu modestie, eliminînd excesele și uneori tendințele de lux.

Un deputat din Leordina, muncitor forestier, are de ridicat o problemă a cititorilor bibliotecii din comuna sa și din alte comune, și anume aceea a aprovizionării cu noutăți literare. „Cărțile noi vin în biblioteca sătească cu o lună ori chiar două luni întîrziere. Și asta nu-i permis. Sătenii citesc despre ele în ziare, aud la radio și vor să le citească mai degrabă. Ar trebui să se vadă care sînt posibilitățile pentru a grăbi sosirea noutăților literare în sat". Desideriu Friedman, pe care-l cunoscusem priceput conducător de întreprindere economică, sesiunea mi l-a dezvăluit un la fel de priceput gospodar al treburilor obștești. El a sfătuit asupra învățămîntului seral și a învățămîntului fără frecvență, care interesează îndeosebi muncitorii. A arătat interesul lor pentru noile posibilități create de stat în această direcție și după ce a tras din buzunar o hîrtie, pregătită se vede de acasă a citit o seamă de propuneri.

Deputații sfatului discută... Îi ascult și-mi notez.

Ascult și notez și nu pot, de fiecare dată aproape cînd ridic creionul de pe foaia bloc-notesului, să nu mă gîndesc și să nu-mi repet, că toate acestea se discută în Maramureș. În ținutul dintre munți, în ținutul care a fost cel mai înapoiat din țara noastră, izolat, ros de boli, de neștiință de carte, de mizerie, de foametea cronică. Așa se discută în Maramureș unde în 1938 era o baie, una singură, la o populație de 160.000 de locuitori, în Maramureșul unde în același an din 216 km. de șosea — cum precizează un raport din acea vreme — practicabili erau doar șase? Și pe-atunci, pe cînd maramureșenii plecau, unde-i duceau ochii, să caute de lucru și de mîncare, în vistieria statului burghez intrau, din pădurile și din bogățiile subpămîntene, scoase cu truda maramureșenilor, o sută de milioane anual. Atîta era venitul pe care-l dădea la buget Maramureșul cu douăzeci de ani în urmă. Și din bugetul țării nu se acorda pe-atunci nici zece milioane măcar Maramureșului să-și poată face școli, spitale, drumuri.

Din cînd în cînd, cîte o frumoasă poartă de lemn cioplit lua drumul unei expoziții internaționale, se tipărea o poezioară întîmplător culeasă de-un amator de arhaism și scribi de presă, după cîn și simbrie, vărsau lacrimi de cenușă pentru „micul muzeu etnografic", după „vechiul Maramureș".

Așa a fost. De-atunci nu-i mult. Două decenii și chiar și mai puțin. Cincisprezece ani.

O sesiune de sfat popular raional. O sesiune care a înlocuit, într-o duminică de vară, urcușul pe munte, pe sălbatica coamă a Pietrosului, de unde se vede întreg Maramureșul. N-am regretat. Căci precum Pietrosul mi-ar fi dăruit priveliștea cuprinzătoare a locurilor, sesiunea la care am luat parte mi-a dezvăluit în locuri de mine cunoscute, în toată splendoarea lui, un peisaj istoric. Mi-a dat imaginea urcușului spre lumina culturii.

În momentul de față o singură dorință aș avea: ca nici cititorii rîndurilor de față să nu regrete schimbarea itinerariului. La noi în țară sînt multe, nespus de multe peisaje frumoase, în toată cununa Carpaților — și meșteri aleși sînt în descrierea lor — păstrăvi făcuți după rețete mai bune sau mai rele se mai pot mînca, dar la o sesiune în Maramureș e mai greu să participe. Și chiar dacă ar participa, nu vor mai mai asculta aceleași probleme, chiar dacă se vor întîlni cu aceiași vrednici deputați și-i vor afla la fel de grijulii față de treburile obștești pe care, în numele alegătorilor, le au de rezolvat.

De la amintita sesiune, pînă astăzi, cînd despre dînsa scriu, am mai fost în Maramureș, prin multe sate din raionul Vișeu: am văzut multe schimbări în bine, multe înnoiri în locuri și-n oameni, dar sesiunea n-o uit și amintirea ei mi-e dragă.

Virgil DANCIULESCU

Sus : *blocul-turn din piața Palatului Republicii* ; jos : *în apartamentul muncitorului Marin Alexandru, de la etajul al 15-lea al blocului-turn.*

Cronica străzii

DE SUS DE LA AL 16-LEA!

Vă amintiți ? Cînd în primăvara trecută s-a declanșat și în centrul Capitalei febrilul iureș al cazmalelor și perforatoarelor, avînd ca obiectiv zona din jurul Palatului Republicii, populația bucureșteană a trăit o îndoită uluire. Una, stîrnită de însăși ținta ofensivei urbanistice: Calea Victoriei, această cicatrice urîtă pe obrazul orașului, ce părea, de cînd există, că nu poate fi înlăturată decît smulgînd-o cu piele cu tot. Deci intangibilă ca o moștenire devenită... tabu.

Și iată că i-a sosit ceasul și bătrînei artere municipale, de a fi supusă unei operații de întinerire și înfrumusețare. De necrezut, căci o asemenea acțiune purta, ca atîtea altele de la o vreme, pecetea revoluționară a epocii și energiilor noi, creatoare. Mai întîi prin îndrăzneala de a tăia nodul gordian al unei situații urbanistice vechi de cînd strada în chestiune, cea mai principală a Bucureștiului, situație pe care n-au izbutit s-o rezolve — mai exact n-au avut dezlegarea s-o facă — cîteva generații de arhitecți și urbaniști.

Calea Victoriei, succesoarea legitimă a Podului Mogoșoaiei, a fost ca un simbol al societății burgheze concentrată servil în jurul reședinței monarhice. Înghesuindu-se care mai de care acolo — capitaliști, traficanți de terenuri și imobile, „furnizori ai curții regale", demimondene — strada a crescut strîmbă și deșălată, ca o coloană vertebrală în care s-a imprimat o epocă de temeneli și salamalecuri. A fost strada plus-valutei imobiliare, speculată la sînge de financiari. Caldarîmul ei cota la bursă, era evaluat în monedă-aur și tot ce se construia în chișca asta îngustă, strangulată, era condiționat de beneficiul revenit camarilei și politicienilor.

Cînd tîrnăcoapele brigadierilor au început să croiască largi luminișuri în cîteva puncte ale imensului conglomerat de străduțe, crescute ca viscul pe trunchiul căii centrale, populația ce urmărea cu sufletul la gură tumultoasa bătălie cu anacronismele, a mai trăit o uluire.

Cum se vor racorda toate aceste stradele, tăiate ca niște vine, ca niște excrescențe parazitare, de bisturiul chirurgului ? — se întreba. Așa artritice cum erau răspîntiile acelea, întortocheate, prolixe, noduroase, strîmte („Pictor Grigorescu", „Luterană", „Știrbei-Vodă", „Cîmpineanu", „Brezoianu") împliniseră o funcțiune integrată în automatismul circulației pedestre sau mecanice, chiar dacă ocolurile, meandrele, stîlpii „patriarhal" linia dreaptă, ignorau perspectiva.

Ce devine acel spațiu curățat de apendice, de negi, se întreba încercînd să-și imagineze cu ochii pe harta Bucureștiului, tabloul priveliștii viitoare ?

Rebus, nu altceva ! Greu de sintetizat într-o imagine anticipat clară, sumedenia de operații efectuate într-o sumedenie de puncte ale complexului front scurmat de escavatoare, deplasat parcă dintr-un loc în altul de acel du-te-vino al elevatoarelor neastîmpărate. Ca la acele portrete de music-hol pe care desenatorul le trasează capricios din cîteva extremități ale pînzei — un ochi, un călcîi, o mînă, un nasture, o buclă de păr — publicul căuta să ghicească ce va ieși, cu toate că macheta apărută în ziare îi oferea modelul.

Și n-a trebuit să rabde îndelung. Primăvara următoare i-a satisfăcut cu brio înfrigurarea așteptării. Iată răspunsul de poveste la șarada bucureșteanului.

Taman ca într-o feerie, pe locul imens abia ocupat, în plină inimă a Capitalei de o cenușie îngrămădire de străduțe și case vechi — a răsărit o veselă, deși somptuoasă, priveliște arhitectonică, o salbă de blocuri moderne de o coloratură tinerească, zîmbitoare, înconjurînd un mare spațiu de verdeață, în mijlocul căreia se reliefează monumentala sală a Palatului Republicii. Și tot ca într-o feerie, la ridicarea cortinei, ochii spectatorilor au întîlnit, la „premieră", un tablou însuflețit pînă în cele mai neașteptate amănunte. Magazine de tot felul (inclusiv florăria, tutungeria, frizeria și... filatelia) își așteptau din primul ceas clienții. La toate ferestrele celor zece edificii cu multe etaje, ca și la acel în formă de turn (16 etaje) mîini feminine (apartamentele gata mobilate, înzestrate cu toate cerințele menajere, erau deja locuite), dădeau ultimul pliu perdelelor.

Ca și cum s-ar fi născut acolo, copii zburdau cu trotineta pe sub galerii, factorul poștal distribuia corespondența la nu mai puțin decît 1014 familii, cîte apartamente (populația unui orășel) și din decor nu lipseau nici măcar geamgiul ambulant, ademenit de un dever rezultat din mingile poznașe ale fotbaliștilor de o șchioapă.

Și altă feerie. Poteci noi, lineare, nu se poticneau unele în altele ca odinioară pînă să răzbească în vreo răscruce aridă sau într-un zid vechi, ci convergeau toate, străjuite de tei și salcîmi (cînd au crescut ?) spre grădina Cișmigiului, fundal de verdeață, mireazmă și răcoare al acestui cvartal încîntător.

Așa a apărut bucureștenilor tabloul epocalei realizări urbanistice elaborate de hotărîrea și sub îndrumarea partidului și guvernului. Ce ar mai fi trebuit ca vraja lui să se mai desăvîrșească cu încă una ? O vioară. Ne-a dăruit-o inaugurativ geniul muzical al lui David Oistrah. Struna pe care și-a executat simfoniile a fost însăși sufletul auditorilului. Al celui din Sala Palatului, al miilor și miilor de ascultători ai emisiunii radiofonice, de pe întinsul țării. Și evocînd acea seară de lumină (în toate policandrele cvartalului înflorise neonul) mă gîndesc că cei mai emoționați trebuie să fi fost locatarii noilor blocuri. Cei aproape 3500 de vecini pe care i-a cinstit la „botezul" noilor lor căminuri vioara marelui virtuos sovietic.

*

Această zonă centrală a devenit, din prima zi, un puternic magnet de atracție, nu numai pentru locuitorii raionului respectiv, ci și pentru cei din alte raioane, veniți să se minuneze de o performanță urbanistică realizată în vreme ce ei erau sau mai sînt prinși de construcțiile de asemenea importante efectuate în propriile lor cartiere. Stăteau să se uite cu uimire la clădiri, se opreau la vitrine, dădeau tîrcoale Sălii Palatului, ridicau capul ca să atingă cu privirea acoperișul turnului și se pomeneau fără veste la una din intrările Cișmigiului.

— Ce naiba a fost pe aici înainte ? — se întrebau, silindu-se să-și aducă aminte. Uitaseră. Miracolul lucrului nou, frumos, operase și asupra memoriei, acoperind cu vraja lui amintirile dizgrațioase. Am suferit și eu, locuitor al acestei zone, pe care o cunosc ca pe o carte știută pe de rost, magia amneziei. Nu mai reușeam să descopăr nimic din ceea ce a fost aici pînă nu de mult și a trebuit ca să-mi desțelenesc reminiscențele, să încerc o experiență chibzuită pentru a avea efect.

M-am urcat pe terasa blocului-turn. La al șaisprezecelea. (De fapt la al 18-lea, cum mi-a explicat tov. Fazolarie Vasile, mecanicul blocului, socotind și cele două mezanine).

E înalt de 57 metri și, văzut de jos, perspectiva ce-i subțiază silueta îi reduce iluzoriu și volumul interior, ceea ce-ți trezește o problemă referitoare la dimensiunile apartamentelor. Perspectiva joacă renghiuri ochiului. M-am încredințat vizitînd și cîteva apartamente. Toate au două și trei încăperi mari, plus baia, bucătăria. Bunăoară, apartamentul 86, de la etajul al 15-lea — ocupat de familia muncitorului Marin Alexandru, operator chimist la ICECHIM (inițialele fabricii unde lucrează, eliptice ca o formulă chimică) — este compus dintr-o încăpere de 5 m pe 5 (sufragerie-studio), un dormitor de 4 m. pe 4, al soților, idem o cameră a fetelor, studente una la arhitectură, cealaltă la Mine și Petrol. (Înainte, familia a locuit la bariera Călărașilor, în două odăițe igrasioase ale unei case vechi, fără baie, fără calorifer, în care de asemenea a pătruns firnăcopul transformărilor și al construcțiilor arătoase).

La fel se înfățișează și apartamentul de la al 7-lea, al locatarului Florescu Ion, maistru fierar în beton. Tovarășul Fazolarie a ținut să viziteze și garsoniera sa (4 m. pe 5), plus baie, chicinetă și nu s-a lăsat pînă nu m-a dus — la plecare — la un bloc vechi din apropiere, ca să-mi arate cămăruța (1 m. 75 pe 3,25), unde au stat el și soția cincisprezece ani, cît a fost mecanicul clădirii. E nevoie să mai pomenesc de lumina ce scaldă încăperile ca la o clinică de solaroterapie ?

Și iată, sub originalul acoperiș suspendat ca o carte deschisă, sau, dacă vreți, ca niște mari aripi de albatros, terasa. Are suprafața clădirii și reprezintă cel mai înalt foișor de observație a panoramei Capitalei. Din orice unghi, ochiul cuprinde pînă-n zare o vastă priveliște rotundă ce-și apropie treptat cercurile verzi — ca niște unde stîrnite de o pietricică pe fața lacului — de turnul înfipt s-ar zice chiar în centrul ei. Iată, departe, furnale de fabrici, mai aproape „Casa Scînteii", printre petele verzi sclipește apa Herăstrăului, mai încoace, în alt punct, cupolele gri ale uzinei Grozăvești, cînd te întorci vezi clădirea Marii Adunări Naționale, apoi avansînd pînă la firul Dîmboviței, cît o sardea, frontoanele sutelor de clădiri înalte. Și ai impresia că toate cercurile se opresc aici, în jurul cvartalului nou, la pragul edificiului monumental care-i noua Sală a Palatului (sclipește ca un imens cub de marmură în bătaia soarelui).

Venisem — am spus mai sus — să dibuiesc sub poemul nou al acestui București semimilenar, o urmă de altădată. N-am reușit. S-a resorbit în trecutul în care toate fantomele sînt de-a pururi prizoniere.

F. BRUNEA-FOX

Fotografii : Mihai POPESCU

De sus în jos : *Fațada noii Săli a Palatului Republicii ; vedere frontală a cîtorva din noile blocuri ; una din atrăgătoarele vitrine.*

Noua piață a Palatului Republicii, fotografiată din helicopter

Fotografia : AGERPRES

Scrisoare către un prieten

DRAGĂ MILANE,

Știu că ai așteptat cu nerăbdare reportajul pe care ți-am promis că o să-l scriu despre tine și brigada ta. Iartă-mă, treburi redacționale m-au împiedicat să-mi respect promisiunea.

Cînd am ajuns în București, Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. era dat publicității. Deci, n-am putut scrie despre voi. A doua zi după apariția Proiectului de Directive a trebuit să mă duc la uzinele „Semănătoarea". Cred că ai citit în ziare că tovarășii de la această uzină, la fel ca și voi, cei de la fabrica de strunguri „Iosif Rangheț" Arad, și-au luat angajamentul să întîmpine Congresul așa cum se cuvine.

Ei vor realiza economii în valoare de 6.000.000 lei, vor economisi 700 tone de metal. Privirile lor sînt acum îndreptate spre realizarea combinelor la un înalt nivel tehnic și spre reducerea continuă a prețului de cost.

De ce îți scriu toate astea ? Aici, la „Semănătoarea" am vorbit foarte mult despre tine și despre brigada ta. Da, aici la „Semănătoarea" am cunoscut o brigadă la fel de harnică ca și brigada condusă de tine.

Este vorba de brigada de sudori condusă de Ilie Alexandru, care de la începutul anului și pînă în prezent a făcut economii de 60.686,75 lei. Cum ? Înainte electrozii erau înfir-un dulap. Fiecare sudor venea și își lua din acest dulap cîți electrozi dorea. Bineînțeles că lua și în plus. Lua acolo, să se găsească. Cînd termina lucrarea pleca la alta. Găseai electrozi uitați, aruncați prin toată secția. Ei, Ilie Alexandru, a format o comisie din cei mai buni sudori. Au stabilit astfel cîte fire intra la fiecare piesă. Electrozii sînt acum sub cheie. Dimineața, cînd se apucă de lucru brigada lui, oamenii vin și scot atîția electrozi cîți au nevoie. Nimic în plus.

Unele piese, înainte, erau sudate autogen. Ilie Alexandru a studiat dacă acele piese pot fi sudate electric. Multe propuse de el au mers. Sudura electrică e mai ieftină decît cea autogenă. Acele piese se sudează acum electric. A mers pînă acolo îndrăzneala lui Ilie Alexandru încît a cerut schimbarea dispozitivelor. Șeful atelierului a propus un dispozitiv pentru asamblarea pieselor, acest dispozitiv mărea productivitatea cu 5%. În schimb mărea consumul de electrozi. Pentru că erau poziții în care nu puteai ajunge cu arcul pînă la terminarea electrodului. Rămîneau capete mari de electrozi. Ilie Alexandru a propus ca asamblarea în acel dispozitiv să se facă în subansamble. Propunerea a fost bine venită. Și din nou economii.

La fel ca și tine, Ilie Alexandru e prieten bun cu toți componenții brigăzii. Merg împreună la spectacole. Acum, de curînd, au fost și au văzut „Nota 10 la purtare". Au văzut mai multe spectacole împreună. Își recomandă unul altuia cărți de literatură tehnică și beletristică. Și de ce să nu spun, se duc și la un șprit împreună.

Mincu Vasile, un membru al brigăzii, a primit casă în blocul nou din Magheru. Împreună cu toată brigada au mers și l-au mutat.

A organizat întîlniri între soțiile membrilor brigăzii. Cele care își organizează mai bine bugetul familiei au explicat celor mai tinere, fără experiență, secretul. E un secret și aici, dragă Milane. Cînd am fost la tine îmi aduc aminte că îmi povesteai că de mai multe ori l-ai văzut pe Vesses Nicolae mîncînd la pauza de dimineață pîine cu untură. Te-a supărat asta. Oamenii cîștigă bine, trebuie să mănînce bine. Vesses al tău și soția lui nu-și chivernisesc bine salariul. Am stat de vorbă cu el. I-am povestit și lui Ilie Alexandru.

Zău, dragă Milane, există o asemănare uimitoare între tine și Ilie Alexandru. Asta m-a și făcut să-i vorbesc atît de tine. Îmi spunea Ilie Alexandru că el își organizează astfel lucrul. Așa face și Milan Popovici de la „Rangheț", îi spuneam eu. Ilie Alexandru îmi spunea că el luptă pentru o calificare înaltă a oamenilor din brigadă, pentru o specializare mai înaltă. Îi povesteam cum tu, la secția ta montaj parțial, unde lucrezi cu brigada la cutia de viteză, la strungul S 3, ai aceeași preocupare. Treci oamenii prin toate fazele. Să cunoască fiecare poziție.

Le povesteam cum că în 52—53 cu 16 oameni se montau 30—32 cutii de viteză, iar astăzi numai cu 15 oameni, datorită specializării, se montează 75 de bucăți.

Să nu te superi, dar le-am povestit și de greutățile care le întîmpini tu cu controlorii de calitate, că nu-și dau prea mult interesul, că spre sfîrșitul lunii vin cîte 4—5 dispeceri și controlori și te întreabă cum stai cu planul, ce piese ai nevoie, iar la începutul lunii nu dă nimeni pe la tine.

Le-am vorbit de comportarea brigăzii tale, că ai în ea nemți, sîrbi, maghiari, slovaci, că sînteți ca frații.

Fodor Elena, lucrează lăcătușeria cot la cot cu voi. Știi, dragă Milane, tu mi-ai arătat bancul la care lucrează ea. Îmi amintesc ce curățenie era acolo. Sertarul bancului era vopsit, cutiile în care ține piesele la fel. Ți-aduci aminte că îmi spuneai că s-au luat și bărbații după ea. Au început să-și vopsească și ei sertarele. Apoi cum vă îngrijiți sculele. Tu mi-ai spus atunci că un lucrător bun se cunoaște după cum își pregătește sculele. Fodor Elena e un lăcătuș bun. Așa mi-ai spus. M-am convins și eu. Am văzut lucrul ieșit din mîna ei. Am văzut cum ascute o daltă la polizor. Am tras cu coada ochiului. Se pricepe.

Dragă Milane, ai primit scrisoare de la Ilie Alexandru ? Îmi spunea că vrea să-ți scrie. Mi-a cerut adresa ta. I-am dat-o. Dorește să poarte corespondență cu tine. Să-i povestești cum lucrezi tu cu oamenii din brigadă. Cum îți organizezi lucrul, ce succese ai mai dobîndit, ce greutăți mai ai.

Ne mai avînd loc de scris, te salută și îți urează noi succese în muncă, bunul tău prieten

Nicuță TĂNASE

Ilie Alexandru (al cincilea de la stînga la dreapta) și cîțiva din membrii brigăzii sale : Ștefan Oprea, Vasile Nătărău, Nicolae Constantin, Marin Badea și Năstase Gheorghe.

Cu obiectivul fotografic prin noul oraș muncitoresc Victoria

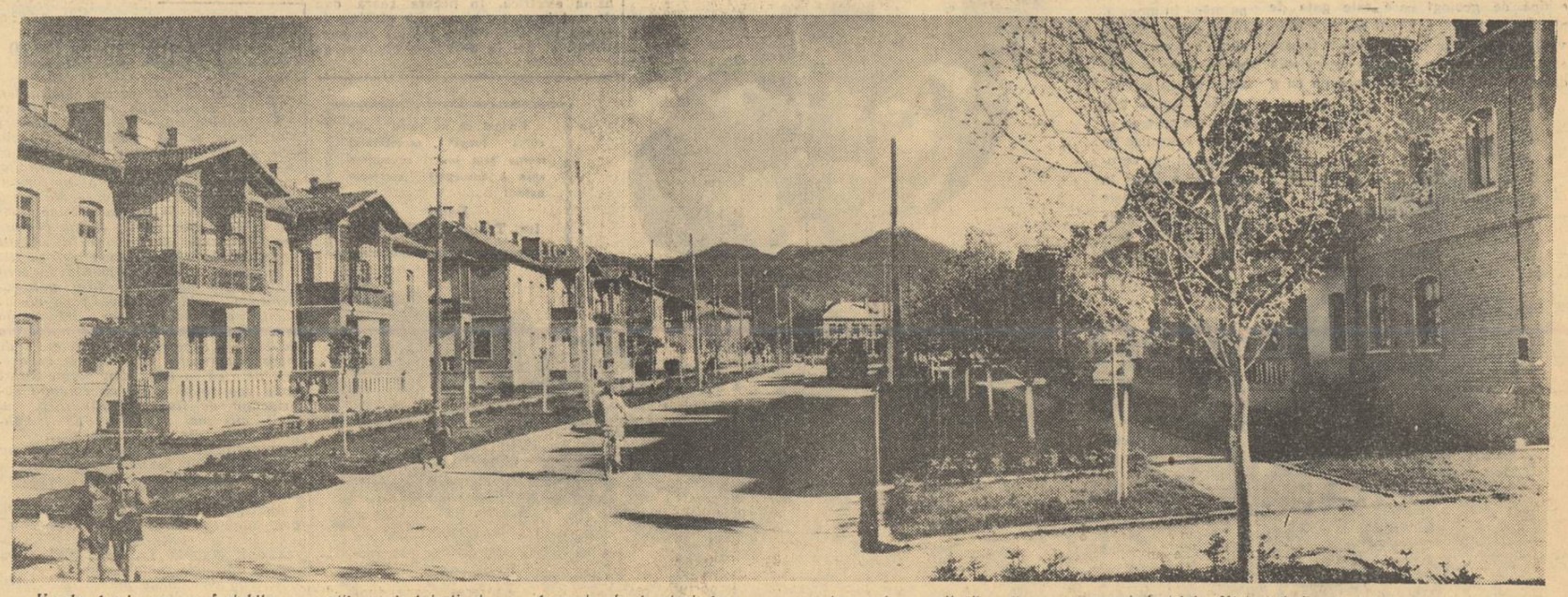

Vesele, luminoase, confortabile, cu spații verzi, întreținute cu dragoste de locatarii lor, — așa arată casele muncitorilor din noul oraș industrial „Victoria", construit în anii noștri, din grija partidului nostru

Un grup de geologi studiind o hartă cu ocazia amplasării unor puțuri de explorare

Hrana industriei

Cum sînt descifrate secretele subsolului

Pe fiecare obiect, de la pietrele pe care călcăm pe trotuar pînă la tramvaiul, autobuzul sau alt vehicul de care ne folosim, se află înscrisă o amprentă necunoscută pentru marea majoritate a oamenilor și — curiozitate — deși o vedem la tot pasul, puțini dintre noi ne-am gîndit s-o descifrăm. Nimeni nu poate spune că n-a văzut o piatră, un cărbune, o bucată de metal și totuși rareori ne-am pus întrebarea cum s-au scos la lumina zilei mineralele necesare confecționării tuturor bunurilor cu care viața cotidiană ne-a obișnuit. Auzim, de asemenea, că pămîntul are o vechime de 4 miliarde de ani, că de atunci el a suferit nenumărate transformări și că înainte de apariția omului au trăit animale și plante azi dispărute. Firesc este să ne întrebăm cum au fost aflate aceste date și cine sînt aceia care au reușit să descopere aceste taine.

La toate aceste întrebări ne pot da răspuns geologii, acei oameni de știință care studiază cu pasiune aranjamentul straturilor, constituția rocilor și conformația munților.

„Piatra cerului"

Cu multe secole în urmă, omul a găsit din întîmplare zăcăminte de fier ce se aflau la suprafața pămîntului, lucru ce explică faptul că acest metal a fost cunoscut cu 3—4000 de ani înainte de era noastră. Dar pe acele vremuri omul a scos fier și din nenumăratii meteoriți căzuți din Cosmos, de unde și vechea legendă arabă că fierul este de origine cerească, în limba copță spunîndu-i-se chiar „piatra cerului".

Dovezi despre cunoașterea străveche a fierului pe teritoriul patriei noastre au fost găsite de către arheologi, descoperindu-se adevărate magazii cu unelte agricole din fier folosite de țăranii daci, iar la Ghelar, în regiunea Hunedoara, s-a găsit chiar un furnal de pe vremea romanilor.

Un păstor chinez s-a speriat crezînd că cine știe ce duh i-a aprins vatra, atunci cînd a observat cu groază că aceasta a luat foc, împreună cu pietrele din jur. Lucrul s-a întîmplat acum 3.000 de ani, iar piatra care ardea era... cărbune. Theophrast, elevul lui Aristotel, care a trăit cu 300 de ani înaintea erei noastre, povestește și el de pietrele care ard iar Plinius cel Bătrîn arată că germanii se „încălzesc și gătesc cu pămînt".

Stadiul descoperirilor întîmplătoare a mineralelor a durat, după cum vedeți, multe secole, pînă ce omul s-a înarmat cu tot ce-i era necesar pentru a afla secretele naturii. Astăzi el poate face acest lucru, mînat de întreaga sa pasiune; și aceasta o putem vedea clar la noi în țară, unde statul democrat-popular dă o atenție deosebită dezvoltării științei geologice și pune la dispoziția cercetătorilor aparatură modernă, pentru a descoperi noi și noi zăcăminte de minerale necesare industriei noastre în plină dezvoltare.

Exploratorii scoarței pămîntești

Geologi, mineralogi, geofizicieni, geochimiști, hidrogeologi, pedologi, cu toții fac parte din marele grup al oamenilor de știință care studiază scoarța pămînteească. În cadrul Comitetului geologic din țara noastră lucrează acum peste 500 de cercetători, în afară de sute de geologi din cadrul diferitelor departamente.

În aceste zile, o echipă geologică condusă de tov. Cosma Stanciu explorează regiunea Munților Metaliferi, alta se află în Munții Rodna și aproape că nu există colț de țară, unde se bănuiește că ar exista zăcăminte valoroase, fără ca el să fie minuțios cercetat.

Și acum să facem cunoștință cu o echipă de geologi care este gata de plecare pe teren. Echipați ca niște adevărați turiști „de cursă lungă", fiecare este „înarmat" cu unealta principală de lucru — ciocanul — împreună cu o geantă specială, în care se află busola geologică (care se deosebește prin faptul că punctele cardinale Est-Vest sînt gravate invers și dă cercetătorului direcția și înclinarea stratului), o hartă topografică, cîteva dălți, creioane și o sticlă cu acid clorhidric.

Spre deosebire de turiști, cercetătorii umblă mai ales pe văile apelor, apa fiind cel mai bun aliat al geologului, deoarece ea taie straturile și aduce pe malul ei fel de fel de bucăți de roci care pot determina zăcămintele necunoscute.

La lucru, într-o carieră de andezite din Maramureș.

Foto: L. ATANASIU

După ce și-au însemnat pe hartă caracterul rocilor întîlnite, direcția și înclinația stratelor și au strîns diverse probe de roci, începe munca de laborator unde se determină constituția zăcămîntului și vîrsta lui. Cu ajutorul unor microscoape speciale — polarizante — se pătrunde în secretul vieții cristalelor, în unitățile care formează rocile și li se deduce alcătuirea.

Mesagerul erupției vulcanice de pe fundul mării

Un caz deosebit de interesant ne-a fost relatat de către tov. Papiu Victor Corvin, mineralog principal la Comitetul geologic. Mergînd în apropierea izvoarelor Oltului, lîngă muntele Hăghimaș, pe drumul spre Tulgheș, a găsit o bucată de piatră care la prima vedere semăna cu lemnul. Cînd a fost secționată și pusă la microscop s-a constatat o structură ca și la brazii actuali. Pe spărturile și rupturile din acest trunchi de brad, ceea ce se vede cenușiu este cenușă vulcanică iar micile cerculețe sînt niște organisme foarte mici care trăiesc în apa mării — radiolarii. Aceste organisme au trăit în apa mării în momentul erupției vulcanului submarin, iar bradul care a trăit acum cîteva milioane de ani a fost smuls de puterea erupției vulcanice de pe țărmul din apropiere și aruncat în mare. Ce dovedește această bucățică de piatră pentru geologi? Ea arată că pe vremuri, prin locurile unde a fost găsită roca, se afla marea și că în urma erupției vulcanice scoarța pămîntului s-a schimbat dînd naștere munților.

Vitrinele naturii sînt bogate în comori

Marele savant Lomonosov a asemănat văile apelor cu adevărate vitrine ale naturii care astfel înfățișează oamenilor bogățiile sale. Și cum malurile apelor, prăpăstiile adînci, văile ce duc spre izvoare sînt locurile de cercetare ale geologilor, prin astfel de locuri îi putem întîlni. Iată un tînăr cercetător zărește pe peretele văii o pată neagră. Se oprește, ia ciocanul și dalta și scoate, după o muncă migăloasă, o părticică din roca pe care o pune în lădița ce o are cu el. Apoi însemnă pe hartă locul unde a găsit roca și trece mai departe în susul văii. De multe ori o floare poate dezvălui unul din secretele naturii. Astfel, o anumită viorea poate semnala prezența zincului, ienuperul — prezența zăcămintelor radioactive.

Un caz îi s-a părut ciudat unor călători ce mergeau cu o mașină pe un drum de țară. Urcînd un deal, motorul s-a oprit brusc la un moment dat, pentru ca mai departe el să pornească din nou. Cauza a fost aflată mai tîrziu, dealul respectiv fiind sediul unui zăcămînt de fier, și cum el are proprietăți magnetice, a oprit motorul.

Uneori în munca lor de teren, geologii sînt martorii oculari ai luptelor dintre cocoșii de munte sau iau parte fără să vrea la bocănitul cerbilor. De asemenea, se întîlnesc uneori și cu moș Martin, așa cum s-a întîmplat pe vîrful Brătei, în apropierea cantonului forestier de pe Leaota. Mergînd cu trenul forestier, mecanicul a observat dormind pe șine o ursoaică cu doi pui pe care-i alăpta. A oprit trenul și n-a știut ce să facă. Trezită din somn, prima reacție a ursoaicei a fost să-și arunce peste linie, ca pe două mingi, pe cei doi pui și apoi cu un urlet să dispară furioasă în pădure.

Seva dătătoare de viață

În cadrul Comitetului geologic există un serviciu de prospecțiuni geofizice bine utilat, avînd la dispoziție aparatura cea mai modernă și un colectiv de ingineri care dau interpretările respective zăcămintelor descoperite. Folosind mai multe metode printre care citățm gravimetria, magnetometria, electrometria, seismica și radiometria, ei completează și uneori preced cercetările geologice, determină anumite anomalii și deduc existența în adîncime a mineralelor utile.

În momentul actual sînt programate prospecțiuni în masivul Poiana Ruscă, la Rușchița, Munții Sebeșului, Paringului, Carpații Orientali. De asemenea a fost determinată prezența minereului de fier la Palazu Mare în Dobrogea. Aci se va aplica pentru prima dată în țară o metodă geofizică hidrogeologică necesară valorificării acestui zăcămînt, valorificare ce se va face cu ajutorul Uniunii Sovietice, care ne-a pus la dispoziție utilaje de înaltă calitate.

Și astfel hrana industriei scoasă din imensele cuptoare subterane ale pămîntului, dospește apoi la suprafață sub atenta îngrijire a unor oameni harnici și pasionați, și pornește mai departe în împlinirea ei în lume, alimentînd ca o sevă dătătoare de viață industria noastră socialistă.

Simion SAVEANU

Echipat ca un turist „de cursă lungă" cercetătorul merge prin locuri neumblate spre a descoperi secretele naturii

Foto: Ing. Traian CRISTESCU

MÎNDRIA CELOR DIN TIREAM

In stînga: Geza Dolocki, președintele gospodăriei agricole colective din Tiream; dreapta: Vasile Pop, președintele sfatului popular comunal.

Prin 1937 s-a distribuit pe la primăriile din raza fostei plase Carei, din fostul județ Sălaj (astăzi centrul raional Carei, regiunea Baia Mare) o lucrare monografică despre „situația administrativă în mediul rural". Pe lîngă prezentarea unor date tendențios elogioase la adresa administrației din acele vremuri, cartea conținea și unele fapte din care se desprindeau, fără multă greutate, condițiile grele de viață și muncă ale populației muncitoare de la sate. Bunăoară, în legătură cu hrana populației din aceste sate se consemna textual că „adeseori omul sărac (și acesta reprezenta majoritatea populației n.r.) se mulțumește și numai cu o ceapă murată (sărată și turtită în pînză) și pîine". Despre situația natalității și a morții pe anii 1934—1935 dintr-o mare comună a plasei și anume Tiream, se arăta că la o populație de 2587 suflete, existau 208 născuți și 123 morți. Din totalul morților 56 erau copii. În toată plasa existau 3 medici pentru mediul rural și o singură farmacie. Nici o grijă față de copii. Ocupîndu-se de cauzele deceselor infantile, monografia arăta că „cei mai mulți mor din cauza debilității congenitale, veniți pe lume slabi, lipsiți de vitalitate. Bolile contractate apoi imediat, la începutul vieții care le decimă rîndurile sînt: enterita, convulsiunile, pneumonia". Bintuia de asemenea paludismul, lipseau măsurile profilactice. „Mama fiind dusă la muncă pe cîmp, își lasă timp îndelungat copilul acasă în grija surorilor mai mărișoare sau a babelor bătrîne care, pentru a-i astîmpăra foamea îl îndoapă cu ce le vine la îndemînă. Se obișnuiește în acele cazuri să se dea zahăr cubic înfășurat în cîrpă ca să-l sugă. Curățenia cîrpei lasă și ea de dorit și deci, se înțelege de ce sînt atît de dese cazurile catastrofale de enterită".

Monografia se ocupa și de situația din alte domenii ca de pildă cel cultural. Cu privire la situația școlarizării copiilor, se arăta că în anii 1934—1935 și 1936, la Tiream existau 405 copii între 7—15 ani. Din aceștia urmau cursurile școlare 338. Absolvirea acestora era însă o problemă grea. În acești trei ani numai 54 copii din Tiream au absolvit 4 clase și numai 3 (trei!) 7 clase primare. Ca remediu, primpretorul recomanda... înmulțirea amenzilor față de părinții care nu-și lasă copiii la școală. În sat existau analfabeți și semianalfabeți, se citeau puține ziare.

În ce privește starea edilitară, drumurile erau impracticabile, iar celelalte căi de comunicații foarte prost organizate. La Tiream, care se afla la numai 8 km. de centrul de plasă, poșta venea odată pe săptămînă.

De situația aceasta mi-am adus aminte recent, cînd am avut prilejul să vizitez Tireamul. Multe lucruri privind situația de acum mai bine de 20 de ani, au rămas în amintirea oamenilor din aceste locuri ca fapte apuse pentru totdeauna. Din toamna anului 1944 ei au pornit pe calea unor mari transformări. Și nu e vorbă goală, dacă vom spune că în fruntea acțiunilor pentru transformarea satului și a oamenilor au stat comuniștii, că toate aceste schimbări de care oamenii își dau seama perfect de bine constituie rodul activității partidului.

Cum se construlește o uzină electrică

Satul este așezat în cîmpia Tisei, pe un teren cu multe mlaștini. Cînd începeau ploile, roțile carelor se înfundau în noroi pînă la butuci. Și dacă pe o astfel de vreme umblai pe ulițele satului, orbecăiai prin întuneric, lovindu-te de ulucile gardurilor sau făcînd mătănii prin șanțurile de pe lîngă drumuri.

Mult și-au dorit oamenii lumină electrică, ca să scape de toate aceste necazuri. În trecut, nu s-a putut, dar iată că astăzi această dorință a tiremanilor a devenit realitate.

Începînd din 1949 a avut loc acțiunea de electrificare a satului. Oameni entuziaști au ridicat prin muncă voluntară stîlpii electrici, iar lămpile de gaz din case au fost înlocuite cu becuri. La început curentul electric era furnizat de moara din comună. Dar faptul acesta provoca o serie de inconveniențe. Și atunci s-a luat inițiativa construirii unei uzine electrice proprii.

Acțiunea aceasta a dat mult de lucru oamenilor. Cel mai greu a fost procurarea motorului producător de curent. Au căutat ei prin apropiere un astfel de motor și n-au găsit. Prin 1954, în toiul acestei frămîntări, mă trezesc la București cu un tireman, Ion Ilieș, secretarul de atunci al comitetului comunal de partid.

— Am auzit, îmi comunică el, că la Boldești există un astfel de motor și am venit să-l cumpărăm. Și el a intrat în posesia motorului pe care l-a transportat apoi la Tiream. Iar în 1955, motorul a produs primul curent.

Intrarea în funcțiune a unei uzine proprii a dat posibilitate extinderii rețelei electrice comunale. Ea se întinde pe o distanță de 10 km. și cuprinde toate ulițele comunei.

Construirea uzinei electrice este o mîndrie a întregului sat și o satisfacție personală a lui Ilieș.

— „Biroul meu" — îmi spune Ilieș — este acesta — și-mi arată cu mîinile uzina electrică. În fiecare seară dau drumul la motor și pe ulițe strălucește lampa lui Ilici. Putem zice că am contribuit și noi la depășirea planului de electrificare elaborat de partid pentru etapa de 10 ani, 1951—1960, cum se arată în Proiectul de Directive.

Satul care înflorește

Vasile Pop, președintele sfatului popular comunal, este un alt comunist, care la fel ca Ilieș și-a adus contribuția la dezvoltarea satului. De cînd intri în biroul lui te izbește o anumită constatare. Pe pereții încăperii stau atîrnate la loc de cinste cinci drapele roșii. Ele reprezintă distincțiile cu care sfatul popular raional Carei au evidențiat munca ce se desfășoară în această comună. Citesc inscripțiile de pe drapele și aflu că Tireamul este „comună fruntașă în activități obștești", că se va termina construcția drumului spre gară din care s-au realizat pînă în prezent 440 m. liniari. De 1 Mai a fost terminat și parcul în jurul monumentului eroilor, monument care s-a inaugurat încă de anul trecut.

Tiremanii țin foarte mult la o altă mare realizare a lor și anume căminul cultural. Am vizitat acest cămin cu multă atenție. Este o construcție impunătoare. Are o sală de spectacole de 300 de locuri și cabine cinematografice, o bibliotecă cu peste 5.000 de volume, o sală de club, scenă și culise pentru cor, brigada artistică de agitație, echipa de teatru. În cadrul căminului își desfășoară activitatea universitatea populară sătească, care se află în al 4-lea an de existență.

La construirea căminului s-a lucrat

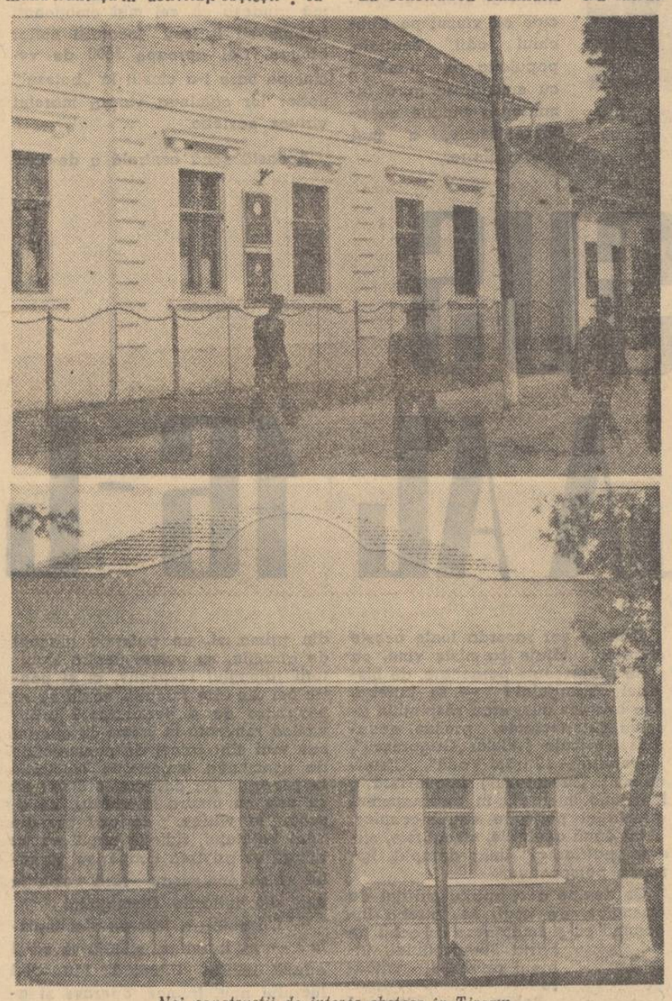

Noi construcții de interes obștesc în Tiream

Ion Ilieș, secretarul comitetului comunal de partid.

întovărășirile care existau anul trecut în comună erau „fruntașe în campania agricolă din 1959", că „ajci există o brigadă fruntașă în munca patriotică", că această localitate este „comună fruntașă în campania agricolă din 1959", etc. etc.

— Nu-i vorba numai de construcția uzinei electrice — îmi explică Pop. La noi au avut loc și alte înfăptuiri în perioada celui de-al doilea plan cincinal. Și-mi explică cu modestie:

În 1958, în Tiream s-a inaugurat un dispensar medical și o casă de nașteri. Anul trecut s-au pietruit strada Banatului și Strada Mare pe o porțiune de 400 de m. S-au făcut trotuare din piatră pe o distanță de 3 km. pe strada Ianculeștiului, a Gării, a Ciorii. Anul acesta aproape un an și jumătate, efectuîndu-se cca. 16.000 zile-om, ceea ce reprezintă o economie de 400.000 lei (în devizul inițial, construcția căminului era estimată la 600.000 lei).

Comuna s-a ridicat foarte mult în ceea ce privește activitatea culturală. Există în sat o librărie, un oficiu poștal, o centrală telefonică. Sînt peste 50 de aparate de radio și 850 de abonamente la ziare.

— Dar acestea sînt numai un aspect, intervine din nou președintele sfatului. Celelalte aspecte privesc nivelul de trai, și creșterea oamenilor. De la eliberare încoace, la Tiream s-au construit 152 de case noi, dintre care 12 numai anul acesta. În sat s-a înaugurat un cămin de zi pentru 168 de copii. Sînt fiii colectiviștilor și servesc zilnic masa aici de dimineața de la 7 pînă seara la 8. Pentru buna lor deservire lucrează 3 educatoare și două bucătărese.

Comuna se mîndrește și cu alte realizări. În anii regimului democrat-popular, din Tiream s-au ridicat zeci de copii, care în trecut n-aveau nici un viitor. Astfel, 40 sînt învățători, alți 16 au absolvit diferite școli medii, 5 sînt ingineri agronomi și 7 zootehniști, 10 au devenit ofițeri, peste 60 au devenit muncitori calificați. Numai în 1959 au plecat la școli medii și profesionale alți 40 de copii.

În locul șovinismului practicat în trecut, astăzi se duce la Tiream o politică de bună conviețuire între romîni și naționalitățile conlocuitoare. În toate activitățile, în gospodăria colectivă, romînii și locuitorii de alte naționalități din comună, lucrează laolaltă. La școala de 7 ani din comună cu cele 2 secții (română și maghiară) învață în bună înțelegere 211 elevi.

Dispariția vrajbei naționale se observă și într-un fenomen ca cel al căsătoriilor. În ultimii ani s-au efectuat nenumărate căsătorii mixte.

În gospodăria agricolă colectivă „Înfrățirea"

În toamna anului 1959, Tireamul a trecut printr-un mare proces revoluționar. În gospodăria colectivă înființată în urmă cu 10 ani, a intrat tot satul, numărul familiilor de colectiviști ridicîndu-se astfel la 750, iar terenul agricol la 2.200 ha. Fondul de bază este de peste 2 milioane lei, în primul trimestru al acestui an crescînd cu încă 140.000 lei.

Aceste date ni le împărtășește un alt tînăr comunist, Geza Dolocki, președintele gospodăriei agricole colective „Înfrățirea".

— Realizările gospodăriei noastre, spune Dolocki, au determinat pe mulți săteni să ni se alăture. Anul trecut am obținut o producție medie de grîu la ha. de 2.400 kg., la orz de 2.300 kg., iar la cinepă fuior de peste 8.000 kg. Noi am obținut peste 2.000 l. de lapte pe cap de vacă furajată și peste 4,10 kg. lînă pe cap de oaie.

Spațiul este prea mic pentru a vorbi despre tot ce s-a făcut în această comună în ultimii ani. Fapt este că pentru tiremani, Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. au fost o călăuză în acțiune, după cum actualul Proiect de Directive este de asemenea un far călăuzitor. Și nu pot să închei aceste însemnări fără ca să consemn observația secretarului comitetului comunal de partid:

— Pe noi ne-a crescut partidul și tot ce face el este în folosul poporului.

Vasile INOAN

Prima instalație din țară de fluorizare a apei potabile

Încă acum trei decenii s-a observat la populația unor ținuturi că îmbolnăvirile de carii dentare sînt foarte puține. Cercetîndu-se cauzele acestui fenomen s-a constatat că există un raport invers proporțional între conținutul de fluor al apei potabile și numărul celor care au carii dentare. Acolo unde apa conține fluor foarte puțin sau deloc, cariile dentare erau frecvente de tot, iar în locurile unde apa de băut conținea la litru cîte 1 miligram de fluor, cazurile de carii erau cu 2/3 mai puține. Prin multe asemenea studii s-a dovedit că un anumit conținut de fluor împrumută apei proprietatea de a apăra dantura de carii. Această concluzie era de mare importanță. Dar se știa în același timp că în lume sînt puține locuri unde apa de băut are un conținut satisfăcător de fluor natural (nici mai mult, nici mai puțin de 0,75—1 miligram fluor într-un litru de apă).

Și nu peste mult s-a născut ideea: de ce nu s-ar putea fluoriza apa de băut pe cale artificială prin adăugarea unor săruri de fluor?

Aplicarea acestei idei a fost începută abia după cel de al doilea război mondial, în mai multe țări, prin fluorizarea apei potabile în centralele rețelelor de apeducte urbane.

Această metodă de prevenire a cariilor a fost susținută și de știința medicală sovietică, fiind totodată recomandată și de Organizația Mondială a Sănătății, ca cel mai sigur sistem de prevenire a cariilor dentare, fără ca fluorizarea să aibă vreun efect nociv asupra organismului.

Cu problemele fluorizării apei potabile s-au ocupat și oamenii de specialitate din țara noastră. Încă în urmă cu doi ani, la conferința interregională a stomatologilor, care a avut loc la Tîrgu Mureș, Consiliul Stomatologic pe țară a stabilit că este necesară organizarea tratării apei cu fluor, pentru început, în două-trei centre populate din țara noastră.

La elucidarea problemei fluorizării apei și prevenirea în acest fel a cariilor dentare un aport important l-au adus și lucrările științifice întreprinse de cercetătorii din Tg. Mureș. Ei au stabilit încă cu cîțiva ani în urmă că apa potabilă a orașului conține doar 0,1 miligrame de fluor, în timp ce îmbolnăvirile de carii dentare atingeau un mare procent (82,29 la sută). Apa orașului Tg. Mureș este una dintre cele mai sărace în fluor. Lucrările științifice ale doctorului Vilhelem Andras, profesorului universitar dr. L. Csögör, conferențiarului universitar dr. N. Gusner, și multor alți colaboratori au fost însușite și susținute de organele locale de partid și de stat.

Încă la începutul anului trecut, sub conducerea comitetului orășenesc de partid și cu sprijinul comitetului executiv al sfatului popular orășenesc s-a trecut la elaborarea măsurilor practice necesare începerii fluorizării apei potabile. Un colectiv de oameni de știință, medici, cercetători ai catedrei de stomatologie din cadrul Institutului Medico-Farmaceutic, fosta filială a Institutului de Igienă și „Sanepid"-ul regional au elaborat nu numai condițiile de fluorizare ci și proiectele tehnice ale instalației de dozare a fluorului care urma să se construiască la uzina de apă. Sub îndrumarea lor un alt colectiv de muncitori și tehnicieni ai Întreprinderii Comunale Regionale din Tg. Mureș a construit, pe baza proiectelor, o instalație corespunzătoare, folosind în acest scop resursele locale ale întreprinderii, fără a cere fonduri speciale. Instalația a fost supusă timp de mai multe luni unor probe minuțioase. Abia după trecerea peste aceste examen sever a fost pusă instalația în funcțiune. De mai bine de 4 luni (de la 9 februarie) fiecare litru de apă din rețeaua orașului conține și cîte 1 miligram de fluor!

A fost deci pusă în funcțiune prima instalație de fluorizare a apei din țara noastră, asigurînd viitoarelor generații o dantură sănătoasă, ferită de pericolul cariilor. Introducerea fluorizării apei în țara noastră constituie încă una din nenumăratele dovezi ale grijii partidului și guvernului pentru sănătatea poporului muncitor.

V. KONYA